

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SİSTEMİNİN YÖNETSEL YAPISI VE
EĞİTİM YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME SÜRECİNİN
TARİHSEL GELİŞİMİ

DOKTORA TEZİ

Duygu TÜRKOĞLU

Malatya-2016

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SİSTEMİNİN YÖNETSEL YAPISI VE
EĞİTİM YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME SÜRECİNİN
TARİHSEL GELİŞİMİ

DOKTORA TEZİ

Duygu TÜRKOĞLU

Danışman: Doç. Dr. Necdet KONAN

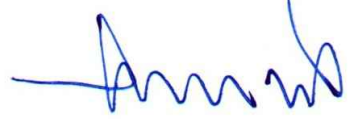
Malatya-2016

T.C.
İnönü Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı

Duygu TÜRKOĞLU tarafından hazırlanan TÜRKİYE'DE EĞİTİM SİSTEMİNİN YÖNETSEL YAPISI VE EĞİTİM YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ başlıklı bu çalışma, 17.03.2016 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

Başkan: Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ

Üye: Doç. Dr. Necdet KONAN (Danışman)

Üye: Doç. Dr. Kazım ÇELİK

Üye: Doç. Dr. Türkay Nuri TOK

Üye: Yrd. Doç. Dr. Emine DURMUŞ

O N A Y

17/03/2016
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Doç. Dr. Necdet KONAN'ın danışmanlığında doktora tezi olarak hazırladığım **Türkiye'de Eğitim Sisteminin Yönetsel Yapısı ve Eğitim Yöneticisi Yetiştirme Sürecinin Tarihsel Gelişimi** başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Duygu TÜRKOĞLU

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye’de eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişiminin incelenmesidir.

Tez konusunun belirlenmesinde ve bu aşamaya getirilmesinde birçok kişinin katkı ve desteği olmuştur.

Çalışmam boyunca, içtenliği, hoşgörüsü ve sabrı hiç eksilmeyen, yardımını hiçbir zaman esirgemeyen, değerli görüş ve önerileri ile beni sürekli olarak öğrenmeye sevk eden, destekleyen ve yol gösteren danışmanım Sayın Doç. Dr. Necdet KONAN hocama en derin teşekkürlerimi sunarım.

Tez izleme jürimde yer alarak, Tez İzleme Komite toplantılarında ve ihtiyaç duyduğum diğer zamanlarda verdikleri destek ve önerileriyle bu tezin ortaya çıkmasında katkıları olan değerli hocam Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ ve Yrd. Doç. Dr. Emine DURMUŞ’a teşekkürlerimi sunarım.

Doktora öğrenimin boyunca, alanın bilgi birikimini yılmadan bize aktarmaya çalışan çok değerli hocalarım Doç. Dr. Hasan DEMİRTAŞ, Doç. Dr. Mehmet ÜSTÜNER, Yrd. Doç. Dr. Mahire ASLAN ve Yrd. Doç. Dr. Sevim ÖZTÜRK’e, moral ve motivasyonumu her daim arttıran hocam Yrd. Doç. Dr. Melike CÖMERT’e, tez süreci boyunca her türlü kaptırime katlanıp, lojistik ve psikolojik desteğini esirgemeyen oda arkadaşım Arş. Gör. Metin KIRBAÇ’a teşekkürlerimi sunarım.

Bu tezin hazırlanması aşamasında beni cesaretlendiren, yoğun çalışma temposunda bana anlayış gösterip tezi tamamlayabilmem için en büyük fedakarlığı yapan ve varlığıyla hayatımdaki en büyük güven ve destek olan sevgili eşim Emir Alper TÜRKOĞLU’na yürekten sevgilerimi sunarım.

Tüm bu katkılara karşın araştırmanın tüm sorumluluğu araştırmacıya aittir.

Mart, 2016
Malatya

Duygu TÜRKOĞLU

ÖZET

TÜRKİYE’DE EĞİTİM SİSTEMİNİN YÖNETSEL YAPISI VE EĞİTİM YÖNETİCİSİ YETİŞTİRME SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

TÜRKOĞLU, Duygu
Doktora, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Necdet KONAN
Mart, 2016, VIII+432 sayfa

Bu araştırmanın temel amacı Türkiye eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişimini incelemektir. Bu amaçla ilgili alanyazın taranmış, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan günümüze yasal düzenlemelerde, Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve hükümet programlarında yer alan eğitim yöneticilerinin seçilmesi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesine ilişkin politika ve kararlar ile Milli Eğitim Bakanlığı’nın merkez ve taşra teşkilatlanmasına ilişkin politika ve kararların tarihsel gelişimi irdelenmiştir. Tarama modeli ile gerçekleştirilen bu araştırmanın temel verilerini araştırma konusu ile ilgili olan yazılı ve basılı belgeler oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öz olarak şu bulgulara ulaşılmıştır: Milli Eğitim Bakanlığı’nın yapısındaki değişikliklerin, Bakanlık merkez örgütüne bazı birimlerin eklenmesi, çıkarılması ve birleştirilmesi şeklinde olduğu görülmüştür. Bakanlık merkez örgütündeki yetkilerin bir kısmının taşraya aktarılması Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve hükümet programlarında sıklıkla öngörülmüştür. Eğitim Yöneticiliğinin bir uzmanlık alanı olması ve hizmet öncesinde bu yönde yetiştirilmesi gerektiği Milli Eğitim Şuralarında tartışılrsa da eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi genellikle atama yönetmeliklerinde, hizmet içi eğitimden geçirilmesi şeklinde görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlara yönetici seçilme, atanma ve yükseltilmesi süreçlerini düzenleyen 14 yasal düzenleme hazırlanmıştır. 2013 yılına kadar okul ve kurumların yöneticileri için hazırlanan düzenlemeler bu kişilerin göreve atanması, 2013 yılından sonra ise görevlendirilmesi şeklinde düzenlendiği görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Türk Eğitim Sistemi, Eğitim Yöneticisi, Milli Eğitim Şurası, Kalkınma Planı, Hükümet Programı.

ABSTRACT

HISTORICAL DEVELOPMENT OF MANAGERIAL STRUCTURE OF EDUCATION SYSTEM AND TRAINING PROCESS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS IN TURKEY

TÜRKOĞLU, Duygu

Ph.D., İnönü University, Institute of Educational Sciences
Department of Educational Administration and Supervision

Advisor: Associate Professor Doctor Necdet KONAN

March, 2016, VIII+432 pages

The main purpose of this study is to examine the historical development of managerial structure of education system and training process of educational administrators in Turkey. For this purpose, related literature was reviewed and the historical development of the politics and rules related to (i) selection, assignment, promoting and training of educational administrators (ii) central and provincial organizations of Ministry of National Education, appeared in government programs, Development Plans, National Education Councils and legislative regulations from republic period to nowadays were analysed in accordance with response of sub problems. The written and published documents constitute the main data of this study performed by survey model. The data of the study was described and interpreted systematically with descriptive analysis method. The substance findings of the study are the following: Changes on The Ministry of Education's structure are seen in the form of accretion, exclusion and integration of some units to central organization. Delegating some authority of Ministry's central organization to field organization is frequently envisioned at National Education Councils, Development Plans and government programs. Although as discussed at National Councils that the educational administration should be a professional field and must train at pre-service, it has seen on legislative regulations that educational administrators are trained in-service education. 14 legislative regulations have been prepared that organising the process of administrator selection, assignment and promoting to Ministry of National Education schools and institutions. It has seen that regulations prepared for school and institutions administrators were shaped like assignment until 2013 and it shaped like secondment after 2013.

Keywords: Turkish Education System, Educational Administrator, National Education Council, Development Plan, Government Program.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
KABUL ve ONAY SAYFASI.....	i
ONUR SÖZÜ.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ŞEKİLLER ve ÇİZELGELER LİSTESİ.....	viii

BÖLÜM

I GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Amaç.....	7
1.3. Problem Cümlesi.....	8
1.4. Alt Problemler.....	8
1.5. Önem.....	8
1.6. Varsayımlar.....	9
1.7. Sınırlılıklar.....	9
1.8. Tanımlar.....	9

II İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 11

III YÖNTEM 22

IV BULGULAR ve YORUM

4.1. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütünün Tarihsel Gelişimine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	25
4.1.1. Milli Eğitim Şuralarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü.....	25
4.1.2. Kalkınma Planlarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü.....	58
4.1.3. Hükümet Programlarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü.....	65
4.1.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü.....	70

BÖLÜM

Sayfa

IV BULGULAR ve YORUM

4.2. Türkiye’de Eğitim Yöneticisi Yetiştirme Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorum	100
4.2.1. Milli Eğitim Şuralarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi.....	100
4.2.2. Kalkınma Planlarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi.....	125
4.2.3. Hükümet Programlarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi.....	129
4.2.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi.....	131
4.3. Türkiye’de Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilme Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	144
4.3.1. Milli Eğitim Şuralarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi.....	144
4.3.2. Kalkınma Planlarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi.....	157
4.3.3. Hükümet Programlarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi.....	158
4.3.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi.....	160

V ÖZET, YARGI ve ÖNERİLER

5.1. Özet ve Yargılar.....	340
5.2. Öneriler.....	352
5.2.1. Uygulamacılar İçin Öneriler.....	352
5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler.....	353

KAYNAKÇA

355

EKLER

373

ŞEKİLLER LİSTESİ	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Yedinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü.....	35
Şekil 2. Onuncu Milli Eğitim Şurasında Okul Örgütü.....	42
Şekil 3. Onuncu Milli Eğitim Şurasında İlçe Eğitim Yönetimi Örgütü.....	43
Şekil 4. Onuncu Milli Eğitim Şurasında İl Eğitim Yönetimi Örgütü.....	44

ÇİZELGELER LİSTESİ	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1. Yasal Düzenlemelerde Bakanlık Merkez Teşkilatının Ana Hizmet Birimlerinin Yıllara Göre Oluşumu.....	98
Çizelge 2. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticiliklerine Yapılacak Atamalarda Adaylarda Aranacak Genel Şartlar.....	320
Çizelge 3. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Müdürlüklerine Yapılacak Atamalarda Adaylarda Aranacak Özel Şartlar.....	324
Çizelge 4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Müdürlüklerine Yapılacak Atamalarda Adaylarda Dikkate Alınacak Tercih Sebepleri.....	329
Çizelge 5. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullara Müdür Yardımcısı Atamalarında Adaylarda Aranacak Şartlar.....	334

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın yapılma gerekçelerine ilişkin temel dayanaklarının yer aldığı Problem Durumu, Amaç, Problem Cümlesi, Alt Problemler, Önem, Varsayımlar, Sınırlılıklar ve Tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

İnsanı diğer canlılardan ayıran temel özelliklerinden biri, geçmiş kuşağın bilgi birikimini edinmek/almak, buna yeni öğeler ilave ederek bu birikimi bir sonraki kuşağa aktarmaktır (Konan 2013b, s. 32). Sınırlı yetilerle dünyaya gelen insanoğlu, varlığını sürdürebilmek için olsa bile yeni bilgi, beceri ve tutumlar edinmek zorundadır. Günümüzde bunun en sistemli gerçekleştirildiği yerler eğitim kurumlarıdır. Eğitim kurumları, girdisinin tümünü ya da çoğunluğunu daha çok çevreden aldığı, çıktısının tümünü ya da çoğunluğunu daha çok çevreye verdiği için açık sistem; çıktısının niteliğini belirleyen başat ögesinin insan olması nedeniyle toplumsal sistem olarak nitelendirilmektedir. Temel girdisi ve çıktısı insan olan ve insan ögesinin belirleyici olduğu toplumsal açık sistemlerde, sistemin çıktısının niteliğini belirleyen temel etmen, çalışanların amaca yönelik davranışları (Konan, 2013a, s. 46) ve bu alandaki yetkinlikleridir.

Bir toplumun gelişmişliği ya da geri kalmışlığı ile eğitim sistemi arasında yakın bir ilişki olduğu dile getirilmektedir. Ekonomik büyümeyi, sosyal değişmeyi ve siyasal gelişmeyi kapsayan kalkınma süreci, eğitim sorunudur. Eğitim yalnızca eğitilen kişiyi değil, kişinin ailesinden başlayarak bütün toplumu etkiler (Kaya, 1989, s. 1). Okullar, en yakın çevresinden başlayarak evrensel düzeye kadar etkiler yaratabilen sistemlerdir. Bu etkinin yönü karşılıklı olmakla beraber, yoğunluğu ve etki gücü açısından bakıldığında okulun daha belirleyici olduğu söylenebilir. Okul, daha çok yakın çevresinden aldığı girdiyi, insan ögesinin başat olduğu bir süreçten geçirerek

nitelikli çıktılar olarak mezun etmeyi öngörür (Konan, 2012, s. 79).

Okul eğitim sisteminin en işlevsel parçasıdır (Açıkalin, 1998, s. 1). Eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlı ve programlı olarak gerçekleştirildiği kurumlar olan okullarda yönetici, öğretmen ve öğrenciler olmak üzere her biri okulun niteliğini etkileyen üç temel öge bulunmaktadır (Çelik, 2002; Yılmaz, 2007).

Yönetim, önceden kararlaştırılan örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için, örgütteki madde ve insan kaynaklarına yön verir, bunları kullanır ve kontrol eder. Böylece, amaçların gerçekleşmesi için gerekli araçları sağlamış olur. Örgütü amaçlarına uygun olarak yaşatmak, örgütteki insan ve madde kaynaklarını en verimli biçimde kullanmakla gerçekleşir (Bursalıoğlu, 2011, s. 6). Eğitim örgütlerini saptanan amaçlara ulaştırmak üzere insan ve madde kaynaklarını sağlayarak ve etkili biçimde kullanarak, belirlenen politikaları alınan kararları uygulama, eğitim yönetimi olarak tanımlanmaktadır (Taymaz, 2003, s. 46). Eğitim yönetiminin temel amacı, ilgili olduğu eğitim örgütünü eğitim politikaları ve örgütün amaçları doğrultusunda yaşatmak, etkili bir biçimde işler durumda tutmaktır (Kaya, 1986, s. 37).

Eğitim yönetimi ile okul yönetimi ayrımını örgütsel yapı içinde belirlemek gerekirse, okullar dışında kalan Milli Eğitim Bakanlığı, merkez ve taşra örgütlerini eğitim yönetimi, bu kurumlarda çalışan yöneticileri eğitim yöneticisi olarak tanımlamak mümkündür (Açıkalin, 1998, s. 4). Eğitim yöneticiliği özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektirmektedir. Kendi içinde okul müdürlüğü, il veya ilçe milli eğitim müdürlüğü ya da diğer alanları barındırır (Aydın, 2003, s. 82). Tasarlanmış eğitim etkinliklerinin uygulanma, izlenme, sınanma olanakları ancak okul ortamında mümkündür. Okul düzeyinde öğretim eylemine dönüştürülmeyen eğitim programları, bir dizi tasarım ve sayıltıdan öteye geçemezler. Okulun bu özel konumu, okul yöneticiliğini ön plana çıkarmaktadır (Açıkalin, 1998, ss. 1-2). Hemen her örgütte olduğu gibi okullarda da kişisel, mesleki ve kurumsal birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bu sorunların çözümünde en büyük beklenti okul yöneticilerine yöneliktir. Çünkü okulu amaçları doğrultusunda yaşatma, temelde okul yöneticisine ait bir sorumluluk olarak kabul edilmektedir (Konan, 2013c, s. 787). Okulun amaçlarını gerçekleştirecek, yapısını yaşatacak ve pozitif okul iklimini sağlayıp koruyacak kişi okul yöneticisidir (Töremen, 2003, s. 1). Eğitim yöneticiliğinin bir alt alanı

olan okul müdürlüğünün meslek sayılma nedenlerinden bazıları şunlardır (Aydın, 2003, ss. 82-83):

1. Okul yöneticiliği belirli bir uzmanlık bilgisi gerektirir.
2. Okul müdürlüğü hizmetini herkes yerine getiremez, hizmet öncesinde bir yükseköğrenim görmüş olmak şarttır.
3. Okul müdürlerinin belirli lisans ve sertifikaları kazanmış olmaları gerekir.
4. Okul müdürlüğüne girişte belirli sınavlar söz konusudur.
5. Okul müdürü uygulamada etkililiği sağlayacak standartlara göre davranmak zorundadır.

Maarif Teşkilatına Dair Kanununun 12. maddesi “meslekte esas olan öğretmenliktir” ilkesini getirmiştir. Bu kanuna göre eğitim yöneticileri öğretmenler arasından seçilmekte, gerektiğinde yeniden öğretmenliğe dönmektedirler (Taymaz, 1985, s. 31). Ancak okul yöneticisinin, okulun amaçlarını etkili bir biçimde gerçekleştirebilmesi için, okul yönetimi kavram ve süreçlerini iyi bilmesi gerekmektedir (Bursalıoğlu, 2011, s. 6). Bunun yanı sıra okul denilen sosyal sistemin birey ve kurum boyutlarını dengede tutabilmesi, okul yöneticilerinin bir örgüt mühendisi kadar sosyal mühendis olmasını da gerektirmektedir. Okul yöneticileri görevlerini yaparken etkili olabilmek için hem yönetim kavram ve kuramları hem de insan ilişkileri alanında bir takım bilgi ve becerilere sahip olmaları gerekmektedir (Töremen, 2003).

Eğitim programları ve planları ile öğretim programlarının oluşturulduğu, tüm eğitim sistemini etkileyen kararların alındığı merkez örgütünde şube müdüründen müsteşara kadar tüm eğitim yöneticilerinin, taşradaki müdürlüklerin yöneticilerinin ve her düzeydeki okul müdürlerinin atanmalarında görevin niteliğine ilişkin bazı koşulların aranması gerekir (Kaya, 1986, s. 22). Yöneticilerin sahip olması gereken yeterlikleri Aydın (2000), geleneksel olarak; teknik, insani ve kavramsal düzeyde yeterlikler; Balyer ve Gündüz (2011) ile Şişman ve Turan (2004) ise liderlik, grup süreçleri, öğretme ve öğretme süreçleri, program geliştirme, iletişim, performans değerlendirme ve değişim gibi pek çok alanda sahip olunması gereken yeterlikler olarak belirtmişlerdir.

Eğitim ve yönetimdeki değişen değerlere uygun olarak hızlı bir gelişme süreci içine girmekte olan eğitim yönetimi, bir bilim alanı olarak sürekli gelişmektedir. Gelişen iletişim teknolojisi ve bilimdeki yeni atılımlarla yaratılan bilgi toplumunda, eğitim yöneticilerinin belli ölçütlerde seçimi, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimle sürekli yetiştirilmeleri gerekmektedir (Aydın, 2000). Çeşitli düzeydeki yöneticileri, belirli bir eğitimden geçmemiş toplumlarda, bu kadroların, personel politikalarına ve uygulamalarına, güdülemeye, karar vermeye, iletişime, eşgüdümlemeye, grup çatışmalarına, değerlendirmeye ve benzer konulara ilişkin örgütsel ve yönetimsel sorunlara sağlıklı çözümler getirmeleri, örgütlerini çağdaş yönetim anlayışının gerektirdiği biçimde yönetmeleri beklenemez (Kaya, 1986, ss. 5-6).

Açıkalin (1998), Milli Eğitim Bakanlığı'nın okul yöneticilerinin hizmet öncesinde ve hizmet içinde yetiştirilmesine ilişkin hemen hiçbir anlamlı kaygısı olmadığını belirtmiştir. Bu tutumun nedenlerinden birincisi, iyi öğretmenlerin iyi okul yöneticisi olacağına ilişkin, geleneksel inanıştır. İkincisi ise, örgüt içindeki seçme mekanizmaları, örgüt için en iyisini seçtiklerine, ya da en azından en iyi seçme düzeneklerini kurduklarına inanmaktadırlar (ss. 147-148). Eğitim yöneticisi ve müfettişi yetiştirmek amacıyla 1928 gibi oldukça erken bir tarihte Gazi Eğitim Enstitüsünde Pedagoji Bölümü kurulmasına karşın, bugün gelinen nokta açısından Türkiye'nin eğitim yöneticisi yetiştirme politikasının ve sisteminin olmadığını söylemek mümkündür (Aslanargun, 2011, s. 353). Yönetici atamaya ilişkin yasal metinlerde, atamalarda "liyakat esastır" ibaresi bulunmasına karşın "öğretmenlikte başarılı olanların, okul yöneticiliğinde de başarılı olacağı" inancı egemen olmuş; temelde öğretmenlikteki başarı ve kıdem, yönetici atamalarında ölçüt olarak benimsenmiştir. Yöneticilik kadrolarına bu yönde atama yapılması, kaygı verici bir çelişkidir (Ağaoğlu, Altınkurt, Yılmaz ve Karaköse, 2012, s. 161).

Okul liderlerinin ve okul yöneticilerinin kalitesi, eğitimin her düzeyindeki ve her türdeki okullarda, öğrenme öğretim süreçlerinin kalitesini önemli ölçüde etkileyen en önemli faktörlerden biridir. Okul liderlerini yetiştirme programları, okul yönetiminin yönetimsel, ekonomik, kişisel, hukuksal ve eğitim sürecinin kalitesini etkileyebilecek diğer yönlerini içermelidir. Buradaki asıl sorun okul liderlerinin sahip olması gereken en önemli yeterliklerin ve özelliklerin ne

olduğudur (Bitterova, Haskova ve Pisonova, 2014, s. 115). Ülkemizde eğitim yöneticileri ile ilgili yapılan tartışmalarda genellikle yöneticilerin nasıl atanması gerektiği ve bu işlemin kim tarafından gerçekleştirileceği gibi güç ve politika konuları gündeme gelmektedir. Yöneticilerin nitelikleri, değerleri, eğitime ve insana bakış açısı gibi özellikleri dikkate alınmamakta, eğitim yöneticiliği bürokratik basamaklardan biri kabul edildiği ve merkezi politikaların bir uygulayıcısı konumunda olduğu için niteliklerinin düzeyi fazla önemsenmemektedir (Aslanargun, 2011, s. 352).

Bürokratik yapılanma modeline sahip Türk eğitim sisteminin yapısı merkeziyetçiliği, otoriter anlayışı ve katı hiyerarşiyi ön plana çıkarmaktadır. Böyle bir anlayışla oluşturulan örgüt yapısı, hem sistemin genelinde, hem de okulun yönetiminde örgüt üyelerini sınırlandırarak onların yönetsel özgürlük alanlarını daraltmaktadır (Memduhoğlu, 2007, s. 88). Merkezden yönetim anlayışıyla yönetilen eğitim kurumları, sahip olduğu yetkiler açısından aşırı biçimde üste bağımlılaşmıştır (Okçu, 2011, s. 245). Yöneticiler bu yapının içine hapsedilmiş durumdadır (Karip ve Köksal, 1999, s. 193).

Türkiye’de eğitim sisteminin merkeziyetçi yapısını değiştirme, merkez örgütü yetkilerinin bir kısmının il ya da ilçe eğitim yönetimlerine aktarma girişimleri merkezi yönetim tarafından desteklenmektedir. Bundan sonraki aşamada bu yetkilerden büyük bir kısmının okul yöneticilerine aktarılması kaçınılmazdır. Ancak okul yöneticiliğinin bir meslek olarak ele alınıp, hizmet öncesinde hazırlanması, iş başında geliştirilmesi bilimsel yöntemlerle hazırlanmış modellere oturtulmadan yetkilerin okul yöneticilerine devredilmesi, eğitimin yerinden yönetim girişimleri için başarısız bir başlangıç ve olumsuz örnekler oluşturabilir (Açıkalin, 1998, ss. 4-5).

Geleneksel yönetici hazırlama programları, yönetici adaylarını etkili öğretimsel liderliğin çok yönlü rolleri ile yeterince donatmamaktadır (Cheney, Davis, Garrett ve Holleran, 2010, s. 8). Yöneticilerin okul gelişiminde oynadığı rolleri ve yönetici yeterliklerini tespit etme ile öğrenci çıktılarını etkileyen yönetici davranışlarını anlamaya yönelik birçok çalışma yapılmıştır (Grogan ve Andrews, 2002; Hallinger, Bickman ve Davis, 1996; Leithwood, Day, Sammons, Harris ve Hopkins, 2006a; Leithwood, Day, Sammons, Harris ve Hopkins, 2006b; Pounder

ve Merrill, 2001; Sergiovanni, 1998; Walker ve Dimmock, 2006; Walker, Hallinger ve Qian, 2007).

ABD ve Kıta Avrupa'sında son yarım yüzyıl içerisinde yönetici davranışları ve nitelikleri üzerine önemli dönüşümler yaşanmakta, yükselen paradigma olarak değerlere dayalı, etik, moral, dönüşümcü liderlik gibi yorumsamacı yaklaşımlar pozitivizmin yerini almaktadır. Bu doğrultuda sosyal hayata ve eğitime ilişkin konuları sadece rasyonel, mantıksal ve teknik yönden değerlendiren iyi, güzel, estetik, doğru, adalet, güven gibi rasyonel olarak ölçülemeyen değer yüklü nitelikleri yok sayan mantıksal pozitivizm anlayışından, toplumsal beklentiler doğrultusunda eğitim örgütlerinde kültürel ve ahlaki sorumlulukları yerine getiren yönetici profiline doğru bir eğilim yaşanmaktadır (Aslanargun, 2011, ss. 352-353). Okul müdürlerinin değişen paradigmalara göre nasıl yetiştirilmeleri gerektiği ve bu bağlamda okul müdürlerine kazandırılması gereken yeterlikler konusunda, farklı ülkelerdeki uygulamalar, çeşitli araştırmalarda tartışılmıştır (Behar-Horenstein, 1995; Bowers ve White, 2014; Brundrett, Fitzgerald ve Sommefeldt, 2006; Bysik, vd., 2015; Chen, Zheng ve Lo, 2011; Dodson, 2006; Dodson, 2015; Marcos, Witmer, Foland, Vouga ve Wise, 2011; Mendels ve Mitgang, 2013; Mulford, 2004; Ng, 2013; Stewart, 2013; Sumintono, Sheyoputri, Jiang, Misbach ve Jumintono, 2015; Wildy, Clarke, Styles ve Beycioğlu, 2010).

Bugünün karmaşık ortamında, okullara liderlik etme ve yönetmenin zor bir görev olduğuna dair çok az şüphe vardır. Artan hesap verilebilirlik talepleri, toplumları karşı karşıya getirebilecek sosyal meselelerin çeşitliliği, okullara dayatılan yetkilerin artışına cevap vermeye yetmeyen finansal yetersizlik ve toplumun gitgide genişleyen talepleri, okul yöneticiliği mesleğini ürkütücü hale getirmektedir (Tobin, 2014, s. 4). Ancak yine de okulların gelişimi için, okul liderlerinin önemli bir rol oynadığı fikri üzerine odaklanmak gerekir. Her ne kadar öğretmen kalitesi, öğrenci başarısını etkilemede büyük bir faktör olmasına karşın, etkili yöneticiler de öğretmen gelişimi için kilit rol oynamaktadır (Cheney, Davis, Garrett ve Holleran, 2010, s. 8).

Okul yöneticilerinin kendilerinden beklenen yeni rol ve sorumluluklara yanıt verebilmelerinde her ne kadar hizmet öncesi ve/veya hizmet içi yöneticilik eğitimi almaları büyük önem taşırsa da, ülkelerin okul yöneticiliğine atamada

yöneticilik eğitimine yer verme yaklaşımları aynı değildir. Bu konuda dünya genelinde üç farklı yaklaşımın uygulandığı görülmektedir. OECD'den elde edilen bilgilere göre, okul müdürü olarak atanmadan önce yöneticilik eğitimi almanın zorunlu olduğu ülkelere örnek olarak Belçika, Almanya, İspanya, Finlandiya ve Slovenya; yönetici eğitiminin göreve başladıktan sonra verildiği ülkelere örnek olarak Fransa, İsveç, Avusturya ve Çek Cumhuriyeti; yöneticilik eğitiminin verilmediği ülkelere örnek olarak Belçika, Norveç, Danimarka, Hollanda ve Türkiye verilebilir (Balkar ve Kalman, 2015, ss. 144-147).

Ülkemizde eğitim yöneticisi yetiştirme, seçme ve atama konularında uygulanan yasal düzenlemelere ilişkin uygulayıcıların görüşleri birçok araştırmaya (Altın ve Vatanartıran, 2014; Argon ve Sipahioğlu, 2015; Balkar ve Kalman, 2015; Baloğlu, 2014; Kayıkçı, Özdemir ve Yörük, 2014; Korkmaz, 2005; Memişoğlu, Sipahioğlu ve Çelik, 2013; Okçu, Avcı ve Avcı, 2015; Tonbul ve Sağiroğlu, 2012; Yılmaz, Altinkurt, Karaköse ve Erol, 2012; Yolcu ve Kavalcılar, 2005) konu edilmiştir.

Eğitim sistemine yön veren bir dizi unsur bulunmaktadır. Bunlardan yasal belge niteliği taşıyanları; Anayasa, Kanunlar, Uluslararası antlaşmalar, Hükümet Programları, Kalkınma Planları ve Milli Eğitim Şura kararlarıdır. Bu temel gerekçeler ışığında Türkiye'de eğitim yönetiminin tarihsel gelişimini incelemek amaçlanmıştır. Bu amaçla Cumhuriyet'ten günümüze yasal düzenlemelerde, Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve hükümet programlarında yer alan eğitim yöneticilerinin seçilmesi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesine ilişkin politika ve kararlar ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatlanmasına ilişkin politika ve kararların tarihsel gelişimi incelenmiş, ulaşılan sonuçlar değerlendirilerek geleceğe ilişkin önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, Türkiye'de eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişiminin incelenmesidir.

1.3. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi: “Türkiye’de eğitim sisteminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişimi nasıldır?” şeklinde düzenlenmiştir.

1.4. Alt Problemler

Bu araştırmanın alt problemleri, problemi daha ayrıntılı çözümlenmek amacıyla aşağıdaki biçimde oluşturulmuştur.

1. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne ilişkin düzenlemelerin evriminde ne tür değişikliklere gidilmiştir?
2. Türkiye’de eğitim yöneticisi yetiştirme süreci ve bu süreçteki değişimler nasıl değerlendirilebilir?
3. Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ve bu süreçteki değişimler nasıl değerlendirilebilir?

1.5. Önem

Eğitim yönetimi alanyazını incelendiğinde ülkemizde eğitim yönetiminde okul yöneticilerinin seçilmesi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesinin birçok araştırmaya konu edildiği görülmektedir. Türkiye’de ve diğer ülkelerde eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusundaki uygulamalar ve politikalar (Cemaloğlu, 2005; Çelik 1990; Erden ve Erden, 2005; Günay, 2004; Işık, 2003; Yıldırım, 2008) hemen hemen her mevzuat değişikliğinden sonra tartışılmıştır. Birçok araştırmada konuyla ilgili mevzuatın sık sık değiştiği vurgulanmaktadır.

Konu ile ilgili yapılan mevzuat değişikliklerinin dönemsel parçalar halinde alınmış olması ve Cumhuriyet’ten bugüne kadar eğitim yönetiminde uygulanan politikalara genel olarak bakılmamış olması bu araştırmanın yapılmasını önemli kılmaktadır. Yapılan bu araştırma öncelikle Türkiye’de bu konuda uygulanan bütün politikaları göz önüne serecektir. Bunun yanı sıra araştırmacıların ve uygulayıcıların konuya ilgisinin çekilmesine olanak sağlayacak ve sorunu farklı yaklaşımlarla ele alan yeni araştırmalar ve uygulamalar özendirilebilecektir. Eğitim Yönetiminin, Türk Milli Eğitim Sistemi içerisinde bulunduğu konumu evrimsel bir

süreç içerisinde ele alan bu çalışmanın uygulamacılar için bir ana kaynak olması ve araştırmada elde edilen bulguların bu öngörü ile etkili politika oluşturmada karar vericiler için yol gösterici olabileceği umulmaktadır.

1.6. Varsayımlar

1. Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının yasal dayanakları, Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şuraları, hükümet programları ve teşkilatlanma ile ilgili yasal düzenlemeler incelenerek belirlenebilir.
2. Türkiye’de eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi, seçilme, atanma ve yükseltilmesinin yasal dayanakları, Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şuraları, hükümet programları ve eğitimle ilgili yasal düzenlemeler incelenerek belirlenebilir.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının yasal dayanakları Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şuraları, hükümet programları ve teşkilatlanma ile ilgili yasal düzenlemeler ile,
2. Türkiye’de eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi, seçilme, atanma ve yükseltilmesinin yasal dayanakları Kalkınma Planları, Milli Eğitim Şuraları, hükümet programları ve eğitimle ilgili yasal düzenlemeler ile,
3. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan, bu araştırmanın tamamlandığı 2016 yılına kadar gerçekleştirilen Milli Eğitim Şuraları, Kalkınma Planları, hükümet programları ve yazılı hukuk metinleri ile

sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Eğitim Yöneticisi: Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve okullarda müdürlük, müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığı ile Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı yönetim kademelerinde müdür, müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve kurul başkanlığı

görevinde bulunan kimse.

Yetiştirme: Eğitim yöneticisinin mesleği için gerekli olan bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla yapılan hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim.

Milli Eğitim Şurası: 10.06.1933 tarihli ve 2484 sayılı Maarif Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun ile kurulan, eğitim ve öğretim ile ilgili gerekli görülen konuları tetkik etmek ve tavsiye niteliğinde kararlar almakla görevli olan, Milli Eğitim Bakanlığının en yüksek danışma organı.

Eğitim Kurumu: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kampüsleri ile ikili anlaşmalar çerçevesinde Bakanlıkça açılan ya da yönetici ve öğretmenleri Bakanlıkça görevlendirilen her derece ve türdeki okul ve kurum.

Kalkınma Planı: Devlet Planlama Teşkilatının kurulması ile uygulamaya konulan, ülkenin tamamı veya belirli bir bölgesi için belirlenen kalkınma hedefleri çerçevesinde iktisadi ve sosyal hedeflere ulaşmak amacıyla özel kesim için yol gösterici ve kamu kesimi için emredici niteliğe sahip plan.

Hükümet Programı: Cumhurbaşkanı tarafından atanarak görevine yeni başlayan Bakanlar Kurulu'nun yapacakları işleri belirten program.

Yazılı Hukuk Metni: Anayasa, Kanun, Uluslararası Antlaşma, Kanun Hükmünde Kararname, Yönetmelik, Yönerge, Genelge ve Tüzükleri kapsayan genel ifade.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde ilgili alanyazın taranarak, araştırmanın konusu ile ilgili yapılan çalışmalardan ulaşılabilenler tanıtılmıştır.

Baysal (2014) “Kamu Yöneticisi Yetiştirme, Atama ve Terfi Sisteminin Yöneticilerin Motivasyonuna Etkileri: Türkiye İstatistik Kurumu Örneği” adlı doktora tezinde yöneticilerin motivasyon düzeyine yönetici yetiştirme, atama ve terfi sisteminin etkisi olup olmadığı, bir etki söz konusuysa, bu etkinin ne ölçüde ve ne yönde olduğunu belirleyerek, varsa sistemdeki hata ve eksiklikleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaçla TÜİK’te görev yapan her düzeydeki yöneticiye araştırmacı tarafından hazırlanan ölçme aracı uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgularda, TÜİK yöneticilerine göre kurumda yöneticilik görevlerine atama yapılırken dikkate alınan en önemli ölçütün mesleki bilgi birikim ve yeterlilik olduğu belirlenmiştir. Yani yöneticiler, kurumda yönetici olarak belirlenen kişilerin liyakate göre seçildiğini düşünmektedir. Hizmet süresi ve deneyimin belirleme ölçütü olduğunu düşünenler yaklaşık aynı oranlardadır. Yapılan analizlerde istatistiksel olarak anlamlı çıkan bir başka sonuç, TÜİK yöneticilerinin, yönetim eğitimi almamış olmayı bir eksiklik olarak görmemesidir. Diğer bir bulgu, yöneticilerin çoğunluğunun belirli bir alanda uzun yıllardır çalışıyor olmayı, o alanda yönetici olarak görev almak için yeterli gördüğüdür. Araştırmanın üçüncü denencesi olarak belirlenen “Yöneticilerin yetiştirilmesi, göreve atanma ve terfi sisteminin mevcut yapısı, kamu yöneticilerinin motivasyon düzeylerini olumsuz etkilemektedir” yargısı ile ilgili net bir yanıt oluşturacak verilere ulaşılamadığı belirtilerek, analiz sonucuna göre, modelin istatistiksel olarak anlamlı çıkmış olduğu ancak atama ve terfi sisteminin motivasyon düzeyine etkisini açıklama düzeyinin düşük kaldığı belirtilmiştir.

Recepoğlu ve Kılınç’ın (2014) “Türkiye’de Okul Yöneticilerinin Seçilmesi

ve Yetiştirilmesi, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri” adlı makalesinde Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirilmenin tarihsel gelişimi ve mevcut uygulama tartışılmış, okul yöneticilerinin yetiştirilmesinde uluslararası örnekler verilmiş ve Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirmede yaşanan sorunlar ve politika eksikliklerinden bahsedilmiştir. Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin görev tanımlarının açık bir şekilde yapılması gerektiği, ülkenin gereksinim duyduğu okul yöneticilerinin hizmet öncesinde ve sonrasında yetiştirilmesini sağlayacak politikaların geliştirilmesi ve uygulamaya konulması, okul yöneticiliği için üniversitelerin ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın işbirliği ile kuramsal ve uygulamalı yetiştirme programlarının açılması önerilmiştir.

Toprakçı ve Güngör (2014) “Türkiye’deki Siyasal Partilerin Eğitim Politikaları” adlı makalelerinde 2011 genel seçimlerine katılan 15 siyasi partinin, programları temelinde, eğitim politikalarını ortaya koymayı amaçlamışlardır. Bu amaçla, söz konusu partilerin programlarının “eğitim” başlıkları içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Eğitim politikalarını somutlayan “eğitim yönetimi, eğitim denetimi, eğitim planlaması ve eğitim ekonomisi” kavramları aranmıştır. Araştırmanın sonucunda; partilerin eğitim politikalarını somutlayan kavramlarla ilgili bahsedilen ifadelerden 104’ü eğitim yönetimi ile ilgilidir. Parti programlarında daha çok eğitim planlaması boyutundan söz edildiği, eğitimin denetim boyutunun ise pek önemsenmediği belirtilmiştir. DYP’nin programında “eğitim yönetimi” kavramı ile ilgili herhangi bir ifade bulunmadığı, programında “eğitim yönetimi” kavramına en fazla yer veren partinin ise DSP olduğu araştırmanın bir diğer bulgusudur.

Uslu (2014) “2000’li Yıllarda Türk Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma Çalışmalarının Mülki Sistem ve Mülki İdare Amirliği Mesleği Üzerindeki Etkileri” adlı doktora tezinde, Türk kamu yönetiminde 2000’li yıllarda görülen yeniden yapılanma çalışmalarının mülki sistem ve mülki idare amirliği mesleği üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla 355 mülki idare amirinin katılımıyla bir araştırma gerçekleştirilmiş ve bu çalışmalarla ilgili mülki idare amirlerinin görüş ve düşünceleri alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre katılımcıların % 46’sı, 2000’li yıllardaki kamuda yeniden yapılanma çalışmalarında, 1980’li yıllarda ABD ve İngiltere’de ortaya çıkan Yeni Kamu

Yönetimi anlayışının ilkelerinin egemen olduğu görüşüne katılmaktadır. Yine mülki idare amirleri, 2000’li yıllarda işbaşına gelen hükümetlerin kamu yönetiminde yeniden yapılanmayı ana hedeflerden biri olarak seçmesinde, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyelik sürecinin önemli rol oynadığı yargısına % 63 oranla katıldıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan mülki idare amirlerinin çoğunluğu, 2000’li yıllardaki yönetimde yeniden yapılanma çalışmalarının yerel yönetimler merkezli yapıldığını, bu çalışmaların mülki sistemin zayıflamasına yol açtığını ve 2004 ve 2005 yıllarında yapılan yerel yönetimler reformunun merkeze ait yetkilerden ziyade, taşra teşkilatına ait yetkilerin birçoğunun yerel yönetim birimlerine aktarılması şeklinde ortaya çıkmasının taşra teşkilatının önemli ölçüde zayıflaması ve güç kaybına uğramasını beraberinde getirdiğini belirtmişlerdir.

Altunok (2012) “Türkiye’de Kamu Personel Reformu Politikası Analizi” adlı doktora tezinde, Türkiye’de personel politikalarını ve personel reformu sorununu bilimsel bir yaklaşımla irdeleyerek kamu politikası süreci kurgusu içerisinde ele almayı, Cumhuriyet tarihi boyunca sorgulanan personel reformu konusunun çözümlenememesinin gerçek nedenlerini açığa çıkarmaya çalışmayı ve gelişmiş bazı ülkelerdeki personel reformu çabaları göz önünde bulundurularak personel reformunu sorun alanı olmaktan çıkarmaya yönelik öneriler geliştirebilmeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda, personel reformu ve kamu politikasına ilişkin kuramsal bilgiler sunulmuş, Türkiye’nin personel reformuna ilişkin takvimi çıkarılmış, kamu yönetiminin işleyişinin araçları olan hükümet programı, kalkınma planları, uzman raporları incelenmiştir. Araştırma sonunda ulaşılan bazı sonuçlar şunlardır: Türkiye özelinde personel reformu konusuna ilişkin ilk saptama, personel reformu girişimlerinin belirli bir politikaya sahip olmadığı yönündedir. Cumhuriyet’in kuruluş yıllarında devletin yeni kurulmasından dolayı rasyonel bir personel sistemi kuracak köklü bir reform gerçekleştirilememiştir. 1945-60 arası dönemde reform konusunda yabancı uzmanların fikirleri gündemin oluşmasında etkili olmuştur. 1960 sonrasında ise yerli raporların da sürekli personel sisteminde reform isteğini tekrarlaması konuyu gündemde tutmuştur. 1960’lı yıllar itibariyle personel sisteminde kullanılan ifade ile ‘köklü değişim’i gerçekleştirme süreci başlamıştır. Sistemin teşkilat ve hukuksal anlamda temelleri atılmıştır. 1980’li yıllardan itibaren ise kamu yönetiminde reform çabaları dünya genelindeki eğilimlerle uyumlu olmaya

çalışmıştır. Ancak bu durum rasyonel yöntemlerle açık ilkelerle düzenlenmeyip parça parça yasal değişikliklerle yürütülmeye çalışılmıştır. 1990'lı yıllarla birlikte özellikle AB üyelik sürecinin reformları etkilediği görülmektedir. Türkiye'de personel reformu sürecine ilişkin olarak bir kararsızlık durumunun hakim olduğu söylenebilir. Etik ilkesinin personel sistemine yerleştirilmeye çalışılması eksik bırakılmış bir uygulamadır. Personel reform politikasının en önemli aktörü ve belirleyeni siyasal iktidardır. Personel reformu oluşum sürecinde kurumsallık ve hukuksallık açısından çok başlılık olduğu ve bütünlüğün sağlanamadığı belirlenmiştir. Reform sadece mevzuat değişimiyle gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Personel sistemini oluşturan ana mevzuatta çok fazla ve parçalı değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca yapılan değişikliklerin çoğunlukla KHK'lar ve son dönemde de Torba Kanun'lar ile gerçekleştirilmesi önemli bir sorun alanıdır.

Tok (2012) "Türkiye'deki Siyasal Partilerin Eğitim Söylemleri ve Siyasaları" adlı makalesinde Türkiye'de yasal olarak faaliyet gösteren ve TBMM'de grubu bulunan partilerin eğitim söylemleri ve siyasalarına ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaçla parti programları ve seçim bildireleri analiz edilerek öz olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiğinde okul yöneticiliği, eğitim denetçiliği ve öğretmenlik için yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim görmenin özendirileceğini belirtmişlerdir. Adalet ve Kalkınma Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisi programlarında öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin yetiştirilmesine değinilmiştir. Bunların yanı sıra siyasi partilerin eğitim yaklaşımlarında savundukları siyasal ideolojilerini ve kimliğini belirleyen unsurların ön plana çıktığı; vaatlerin, sorunların kökenine inerek çözümler üretmekten daha çok, genel ve soyut ifadelerle açıklandığı belirtilmiştir.

Balcı (2011) "Eğitim Yönetiminin Değişen Bağlamı ve Eğitim Yönetimi Programlarına Etkisi" adlı makalesinde özellikle 1980'lerde başlayan yeni kamu yönetimi anlayışı, hesap verme, öğrenici merkezli liderlik, standartlar hareketi, bilgi toplumu, küreselleşme, çok kültürlülük, alanın algılanışı vb. temel eğilim ve yaklaşımların eğitim yönetimi bağlamını nasıl değiştirdiğini tartışmıştır. Araştırmacı incelemeleri ışığında, eğitim yönetimi alanındaki değişme ve gelişmelerin, özellikle de eğitim yönetimi doktora programlarının, doktora

adaylarını, sadece alanın sorunlarının bilimsel çözümüne yardımcı olmak üzere bir bilim adamı gibi yetiştirme hedefinin sorgulanmasını, yeni değişme ve gelişmeleri de içeren hedeflerin, içerik ve yöntemlerin geliştirilmesini gerektirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Alğan (2010) “Eğitimde Yapısal Dönüşümler ve Mevzuat Değişiklikleri (1980-2010 Dönemi)” adlı çalışmasında Türkiye’de 1980 sonrasında gerçekleştirilen yapısal dönüşüm uygulamalarıyla birlikte, eğitim mevzuatında yapılan değişiklikleri incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti 1982 anayasası ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 222 sayılı İlköğretim Kanunu ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunlar, bu değişiklikleri yaratan ve toplumsal yaşamı etkileyen diğer gelişmelerle birlikte ele alınarak düzenlemelerin uygulanan ekonomik ve siyasal politikalarla ilişkisi incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda daha insancıl ve eşitlikçi bir eğitim sistemi için karlılık temelinde değil ihtiyaç temelinde üretim ve hizmet ilişkileri yaratılmasının zorunlu olduğu ve eğitim sisteminin sahip olduğu niteliklerle insanları araçsallaştırma yerine onların kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacak şekilde yapılandırılması gerektiği önerilmiştir.

Balcı (2008) “Türkiye’de Eğitim Yönetiminin Bilimleşme Düzeyi” adlı makalesinde eğitim yönetimi alanının bilim olma serüveni tartışılmıştır. Bu amaçla önce “bilim nedir?”, “bir çalışma alanına bilim denebilmesi için ne gerekir?” sorularına yanıt verilmiş, sonra da “eğitim yönetimi”nin bir bilim dalı olup olmadığı tartışılmıştır. Alanyazın taramasından, alanın bilimsel kimlik ve gelişmesiyle eğitim ve okul yöneticisi hazırlama/yetiştirme programları arasında bir paralellik belirlenmiştir. Çalışmada ilgili alanın bilim dalı olarak evrimini, yetiştirme programları yoluyla saptama yolu tercih edilmiştir. Bu doğrultuda yurt dışında ve yurt içinde eğitim yöneticisi hazırlama/yetiştirme programları, alanın algılanışını belirlemek üzere taranmış ve tartışılmıştır. Son olarak alanın bilimsel düzeyini saptamak üzere eğitim yönetimi araştırmaları, araştırma yöntembilimin belli başlıkları altında incelenmiştir. Sonuçta Türkiye’de olduğu gibi Dünya’da da eğitim yönetimi araştırmalarının genelde kat edeceği çok yolun olduğu belirlenmiştir. Çalışmada son olarak alanın geleceğine ilişkin perspektif ve öneriler sıralanmıştır.

Küçük (2008) “Kalkınma Planları Kapsamında Yapılan Eğitim Planlarının Analizi (1963-2005)” adlı doktora tezinde, Türkiye’de eğitim planlamasının 1963-2005 arasındaki dönemde geçirdiği değişimi derinlemesine analiz etmeyi ve tartışmayı amaçlamıştır. Bu amaçla 1963-2005 yılları arasında hazırlanan sekiz kalkınma planı belge incelemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada, kalkınma planlarında yer alan ekonomik ve toplumsal politikaların, 1980 öncesi ve sonrası dönemlerde farklılıklar gösterdiği; 1980 öncesi kalkınma planları genel olarak ithal ikameci sanayileşme ve sosyal devlet politikaları çerçevesinde şekillenirken, 1980 sonrası kalkınma planları dışa açık liberal ekonomi ve özelleştirme politikaları çerçevesinde şekillendiği sonucuna ulaşılmıştır. Kalkınma planları kapsamında yapılmış olan eğitim planlarının, ekonomik ve toplumsal politikalara bağımlı bir sektör planı olarak gerçekleştiği belirtilmiştir. Sekiz kalkınma planı kapsamında yapılan eğitim planlarının analizi sonucunda, eğitimin, sanayileşmeyi hızlandırmanın bir aracı olarak görülmesi ve bu yönde planlanmasının, eğitimdeki değişimi yönlendirdiği belirlenmiştir. Eğitim planlarının politika araçlarından biri de personel politikalarıdır. İncelenen kalkınma planlarında, personel politikalarının eğitim ve bilim çalışanlarından yalnızca öğretmen ve öğretim üyeleriyle oluşturulduğu, eğitim yöneticisi, eğitim uzmanı ve diğer eğitim çalışanlarının yetiştirilmesi ve istihdamına ilişkin politikaların geliştirilmediği belirlenmiştir.

Yıldırım (2008) “Türkiye İle Türk Cumhuriyetleri Okul Müdürlerinin Yetiştirilme ve Atanma Süreçlerinin Karşılaştırılması” adlı yüksek lisans tezinde Türkiye ile Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Kazakistan ülkelerinde okul müdürlerinin atanma ve yetiştirilme süreçleri ve bu süreçlerde izlenen kriterleri karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla incelenen belgeler ve yapılan mülakatlar doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti ile diğer ülkelerin okul yönetimlerini etkileyen doğal ve sosyal faktörler karşılaştırıldığında her altı ülkenin okul yönetimlerinin de bu faktörlerden etkilendiği görülmüştür. Bunun yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti okul yöneticilerinin atanma ve yetiştirilmeleri dışında beş Türk Cumhuriyetindeki okul yöneticilerinin atanma ve yetiştirilmeleri süreçleri benzerlik gösterdiği, Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Cumhuriyetleri okul müdürlüğüne atanma da aranılan süre şartının farklılaştığı, atama organlarında ise, Türkiye Cumhuriyeti okul müdürlerini atama organları ile diğer beş Türk

Cumhuriyeti atama organları arasında ortaöğretimde benzerlik, ilköğretimde ise farklılık olduğu vurgulanmıştır.

Cemaloğlu (2005) “Türkiye’de Okul Yöneticisi Yetiştirme ve İstihdamı: Varolan Durum, Gelecekteki Olası Gelişmeler ve Sorunlar” adlı makalesinde, okul yöneticisi yetiştirme uygulamalarının tarihsel gelişimi ve okul yöneticilerinin seçilmesinde mevcut uygulama tartışılmıştır. Araştırmanın sonucunda Türk eğitim tarihinde, yönetici yetiştirme ile ilgili ciddi uygulamalara karşın, okul yöneticisi yetiştirme ve atama ile ilgili olarak kayda değer bir uygulama bulunmadığı, okul yöneticilerinin, “Meslekte aslanan öğretmenliktir” gerekçesi ile öğretmenler arasından seçilmesi ve atanması uygulamasının, biçim değiştirerek devam ettiği belirtilmiştir. Cemaloğlu’na göre, okul yöneticisi yetiştirme programının sorunlu olması, okul yöneticilerinin mesleki kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Kaliteyi olumsuz yönde etkileyen en önemli sorunlardan birisi, ihtiyaç analizleri yapılmadan yönetici yetiştirme programının hazırlanması ve gelecekteki eğilimlerin göz ardı edilmesidir. Türkiye’de okul yöneticiliğinin mesleki güvencesinin bulunmadığı ve iktidarların tasarrufuna göre keyfi müdahaleler yapıldığı belirtilmiştir. Bu sebeple, okul yöneticiliği ve eğitim yöneticiliği için meslek güvencesi sağlanması, okul yöneticilerine, kendi yardımcılarını seçme hakkı verilmesi ve merkezde toplanan yetkilerin bir kısmı okul yöneticilerine devredilmesi önerilmiştir.

Demiralp (2005) “Süleyman Demirel Dönemi Eğitim ve Kültür Politikaları” adlı yüksek lisans tezinde, eğitim ve kültür işlerinin Süleyman Demirel hükümetleri tarafından hangi politikalarla uygulandığını ve hangi eksikliklerin ve olumlu şeylerin yapıldığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla Isparta İl Halk Kütüphanesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Prof. Dr. Hasan Gürbüz Kütüphanesi, TBMM Kütüphanesi, Türk Tarih Kurumu, Kültür Bakanlığı, Milli Kütüphane ve Süleyman Demirel ile yapılan görüşmeler sonucu toplanan veriler derlenmiştir. Toplanan veriler ışığında bahsi geçen dönemin eğitim politikaları ve bazı batılı ülkelerin eğitim sistemlerine değinilmiş, genel bir değerlendirmenin yanı sıra uygulamalardan doğan aksaklıklardan ve bu aksaklıkların dönemin genel koşulları da göz önünde bulundurularak neler olduğu belirtilmiştir.

Avcı (2004) “Türk Kamu Yönetiminde Yönetici Geliştirme (Mülki İdare

Amirleri Örneği)” adlı doktora tezinde, mülki idare amirlerine uygulanan eğitim ve geliştirme programlarının etkinliğini incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla Türkiye’de görev yapmakta olan 146 mülki idari amirine uygulanan veri toplama aracıyla, mülki idare amirlerinin hangi temel yönetim becerilerine daha çok gereksinim duydukları, mevcut eğitim programlarının bu becerileri kazandırmada ne kadar etkili olduğu, bu programların güçlü ve zayıf yönlerinin neler olduğu ve katılımcıların kendi mesleki başarıları açısından, temel yöneticilik becerilerini ne derecede önemli gördükleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, bakanlık merkez örgütünde görev yapan mülki idare amirleri uygulanan eğitim programlarında uygulanan yöntemleri yetersiz bulmakta iken, kaymakam adayları yöntemin yeterli olduğunu düşünen tek grup olarak belirlenmiştir. Yine kaymakam adayları uygulanan eğitim programlarının içerik bakımından yeterli olduğunu düşünmelerine rağmen, bakanlık merkez örgütünde çalışanlar, hukuk işleri müdürleri ve vali yardımcılarının eğitim programının içeriğini yetersiz bulmaktadır. Yöneticilerin kıdemleri arttıkça uygulanan eğitim programları hakkında daha olumsuz düşünüldüğü, daha eleştirel yaklaşıldığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra katılımcıların öğrenim düzeyi yükseldikçe, eğitim programlarının içeriğini olumlu ve yeterli bulanların oranının düştüğü, araştırma sonunda elde edilen bir diğer bulgudur.

Şimşek (2004) “Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi: Karşılaştırmalı Örnekler ve Türkiye İçin Öneriler” adlı makalesinde karşılaştırmalı örnekler yoluyla Türkiye’de eğitim yöneticisi yetiştirme konusuna eleştirel bir bakış açısı geliştirmeyi amaçlamıştır. Eğitim yönetimi kavramının dünyada ve Türkiye’de ortaya çıkışını ve eğitim yöneticisi yetiştirme uygulamalarını tartışarak farklı ülkelerden örnekler vermiştir. Şimşek’e göre, Türkiye’de yönetici yetiştirme uygulamalarına Cumhuriyetin kuruluşundan beri üç temel yönelim hakimdir. Bunlardan birincisi ülkemizde “meslekte asıl olan öğretmenliktir” vurgusunun yapıldığı “Çıraklık Modeli”; ikincisi 1970’lerde ortaya çıkan “eğitim yönetimi ve planlaması” lisans bölümlerinin açılmasıyla kendini gösteren “Eğitim Bilimleri Modeli”; üçüncü ve son model ise 1999 yılında Milli Eğitim Bakanlığının okul yöneticiliğine atamada bazı ek nitelikleri tercih nedeni olarak kullanması uygulamasıdır. Makalede ayrıca, Türkiye’de en etkili yönetici yetiştirme programının bile okulları etkili ve verimli çalışan kurumlar haline

getiremeyeceğinden bahsedilmiştir. Bunun sebebi de başarıyla kullanılan iyi kurgulanmış bir yönetici yetiştirme sürecinden geçen yönetici adaylarının “yönetilebilir” okullarda çalışmalarının gerekmesidir. Bu sebepten ötürü okul sisteminin dağıtık (adem-i merkeziyetçi) bir temelde köklü bir reforma tabi tutulması, iyi okul yöneticileri yetiştirme girişimlerinin ön koşulunu oluşturmaktadır.

Karahan (1998) “Türkiye Eğitim Sisteminde Eğitim Yöneticiliği” adlı yüksek lisans tezinde Türkiye Eğitim Sisteminde görev yapan merkez ve taşra örgütü üst düzey eğitim yöneticilerinin yasal düzenlemelerdeki görev ve sorumlulukları ile niteliklerinin belirlenmesi, yetiştirilmesi, seçilme ve atanma koşullarının neler olduğu ve yasal düzenlemelerin gereklerinin ne oranda yerine getirildiği belirlenerek olması gereken durumları eleştirel bir yaklaşımla ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaçla ilgili mevzuat incelenerek ulaşılan bazı bulgular şunlardır: Eğitim yöneticilerinin eğitim sistemimizde görev, yetki ve sorumlulukları açık ve anlaşılır olarak belirlenmemiştir. Merkeziyetçi yapı nedeniyle yetki ve sorumluluk dengesizliği yaşanmaktadır. Özellikle taşra örgütleri eğitim yöneticilerinin görev ve sorumlulukları fazla, yetkileri azdır. Eğitim yöneticisi yetiştirme politikası yasal metinlerde sadece bir sorun olarak ele alınmıştır.

Çelik (1990) “Okul Yöneticilerinin Eğitim Yöneticisi Yetiştirme Politikasına İlişkin Görüşleri” adlı doktora tezinde, eğitim yöneticisi yetiştirme politikalarını Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve ilgili yasalarda incelemiş ve okul yöneticilerin bu konudaki görüşlerini analiz etmeyi amaçlamıştır. Bu amaçla Elazığ ve Malatya’da görev yapmakta olan 310 okul yöneticisine araştırmacı tarafından oluşturulan veri toplama aracı uygulanmıştır. Uygulama sonucunda, okul yöneticilerinin “Eğitim yöneticisi, üniversitelerin eğitim yönetimi ve teftişi bölümlerinde dört yıllık bir yüksek öğrenim görecektir şekilde yetiştirilmelidir” görüşüne yüksek önem verdikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca eğitim yöneticisinin yüksek lisans yapacak şekilde yetiştirilmesi görüşü, doktora yapacak şekilde yetiştirilmesi görüşüne nazaran daha fazla önemsenmiştir. Okul yöneticileri hizmet öncesi eğitim biçimi olarak en fazla “Belli bir süre başarılı öğretmenlik yapanların üniversitelerin eğitim yönetimi bölümlerinde lisans

tamamlama programına göre yetiştirilmeleri sağlanmalıdır” görüşünü benimsemişlerdir. Ancak katılımcılar eğitim yöneticisinin hizmet öncesinden daha çok hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilme biçimini önemsemişlerdir. Bunların yanı sıra katılımcılar eğitim yöneticisinin atanması konusunda en fazla önemi “Okul yöneticiliğine atanacak kimselerde mutlaka belli bir süre öğretmenlik ve müdür yardımcılığı yapma koşulu aranmalıdır” görüşüne vermişlerdir. Araştırmanın bir diğer bulgusu da okul yöneticilerinin “Okul yöneticiliğine atanmada eğitim yönetimi alanında yayınlanmış eseri bulunanlara öncelik verilmelidir” görüşüne en az önem vermişlerdir.

Balcı (1988) “Eğitim Yöneticisinin Yetiştirilmesi: Türkiye’deki İlk ve Orta Dereceli Okul Yöneticileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma” adlı makalesinde, alanyazında ve ilgili araştırmalarda, eğitim yöneticilerinin hazırlanmasına ilişkin geliştirilen programlarda hangi konuların yer aldığını, eğitim yöneticilerinin nasıl yetiştirilmesi gerektiğini ve bu durumun okul yöneticileri tarafından nasıl algılandığını belirlemeye çalışmıştır. Bu amaçla Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı hizmet içi eğitim kurslarına katılan ilköğretim yöneticileri ile Anadolu lisesi yöneticilerine araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda elde edilen bulgulardan bazıları şunlardır. Araştırmacı tarafından ankette sunulan eğitim yöneticisi yetiştirme programı konularından en çok önemsenen konu “Okulda personel yönetimi” olarak belirlenmiştir. Bundan sonra sırasıyla “Eğitim planlaması ve sistem analizi”, “Eğitim politikası”, “Öğrenci kişilik hizmetlerinin yönetimi”, “Öğretim liderliği”, “Etkili yönetim liderliği” gibi konular gelmektedir. Araştırma sonunda Balcı, Türk Milli Eğitim Sisteminde geleneksel “öğretmen yönetici” anlayışının yıkılacağını, uygulamacıların artık okul yöneticiliği için yöneticilik formasyonunu zorunlu gördüklerini belirtmiştir.

Balcı (1982) “Eğitim Yöneticilerinin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi” adlı makalesinde, Türkiye’deki eğitim yöneticilerinin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim etkinliklerinin içerik, görünüm, planlama, örgütlenme, uygulanma ve değerlendirme bakımlarından nasıl bir durum gösterdiklerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla, öğretmen yetiştiren kurumların öğretim programları ve Hizmet İçi Eğitim Genel Müdürlüğü’nün 1981 yılı hizmet içi eğitim programları incelenmiştir. Araştırma sonunda Turizm ve Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu

öğretim programı haricindeki diğer yüksek okulların öğretim programlarında eğitim yönetimi dersinin yer aldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra hizmet içi eğitim programları incelendiğinde program içeriğinin geleneksel, formalite ve yazışmalardan oluştuğu, eğitim yöneticilerinin gerçek ihtiyacı olmak yerine, yetkililerin istek ve tahminlerinden oluştuğu belirtilmiştir. Bunun yanı sıra araştırmacı 15 soruluk bir görüşme formu ile İlköğretim, Ortaöğretim, Ticaret ve Turizm, Kız Teknik, Erkek Teknik ve Din Eğitimi Genel Müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen bazı bulgular şunlardır: Hizmet içi eğitime alınanların nasıl ve neye göre seçildikleri konusunda belli bir politika ve ölçüt bulunmamaktadır. Genel müdürlüklerin hizmet içi eğitime karar vermelerinde okullardan gelen ve yazışmalarda beliren sorunlar, yenilikler, üst kademenin gezi izlenimleri ve emirleri gibi etkenler dayanak oluşturabilmektedir. Hizmet içi eğitim etkinliklerinin değerlendirilmesinin işlevsel bir yönü bulunmadığı için ciddi olarak yapılmadığı ileri sürülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları olarak tanımlanmaktadır. Araştırma konusu olan olay, birey ya da nesne, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmeden olduğu gibi tanımlamaya çalışılır (Karasar, 2012, s. 77). Bu çalışmada da araştırma konusu olan durum var olan şekli ile olduğu gibi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tarama modellerinde amaçlar “Ne idi?”, “Nedir?”, “Ne ili ilgilidir?” veya “Nelerden oluşmaktadır?” gibi sorularla ifade edilir (Karasar, 2012, s. 77). Bu araştırmada da Türk Milli Eğitim Sistemi’nde okul yöneticilerinin seçimi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesi ve Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra örgütlenmesinin tarihsel süreç içinde nasıl değiştiği, konu ile ilgili kaynaklarda durumun ne olduğu süreçlerin hangi aşamalardan oluştuğu gibi sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Tarama araştırmalarında, nesnenin ya da bireyin doğrudan kendisi incelenebileceği gibi, önceden tutulmuş çeşitli kayıtlara, eski kalıntılara başvurarak, elde edilen dağınık veriler araştırmacının gözlemleri ile bir sistem içinde bütünleştirilerek yorumlanmalıdır (Karasar, 2012, s. 77). Bu araştırmada araştırma konusu ile ilgili tarihsel veri kaynakları, yazılı ve basılı belgelerden oluşmaktadır. Toplanan veriler “geçerlik” ve “önem” açılarından eleştiri süzgecinden geçirilmiştir. Araştırmada kullanılan temel veriler araştırma konusu ile ilgili olan yazılı ve basılı belgelerdir.

Bu araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığının yapısı, işleyişi ve etkililiğini doğrudan belirleyen en önemli dayanaklar olarak görülen, Milli Eğitim Şuraları,

Kalkınma Planları, hükümet programları ve okul yöneticilerinin seçilmesi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesine ilişkin politika ve kararlar ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatlanmasına ilişkin politika ve kararların yer aldığı yasal düzenlemeler incelenmiştir.

Doküman incelemesi, diğer yöntemlerin kullanıldığı durumlara ek bilgi kaynağı olarak ya da tek başına, araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizi şeklinde bir araştırma yöntemi olabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187).

Nitel araştırmalarda veri analizi, betimsel analiz ya da içerik analizi yaklaşımı ile yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 223). Bu araştırmada betimsel analizi tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224).

Araştırmada elde edilen bulguların analizinde aşağıdaki aşamalar takip edilmiştir:

1. *Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma.* Araştırmanın alt problemlerinde yer alan başlıklardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi alt başlıklar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenmiştir.

Bu aşamada araştırmanın problemine yanıt olabilmesi açısından verilerin her alt problemin altında, dört alt başlıkta verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu alt başlıklar Milli Eğitim Şuraları, Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yazılı Hukuk Metinleridir.

2. *Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi.* Birinci aşamada oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler okunup düzenlenmiştir. Oluşturulan çerçeveye göre dışarıda kalan veriler elenmiştir.

Bu aşamada araştırmaya konu olan yasa, tüzük, yönetmelik, yönerge ve

kanun hükmünde kararnamelerin yer aldığı 27 yazılı hukuk metni, 64 hükümet programı, 18 Milli Eğitim Şurası ve 10 Kalkınma Planı özellikle resmi kurumların internet sitelerinden ve veri tabanlarından, üniversite kütüphanelerinden, Milli Eğitim Bakanlığı ve TBMM arşivlerinden ulaşılmıştır. Ulaşılan veriler alt problemlerin alt başlıklarına göre sınıflandırılıp, düzenlenmiştir.

3. *Bulguların tanımlanması.* Araştırma kapsamına alınabilecek veriler tanımlanıp gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Bu aşamada verilerin kolay anlaşılır ve okunabilir bir dille tanımlanmasına ve gereksiz tekrarlardan kaçınılmasına özen gösterilmiştir.

4. *Bulguların yorumlanması.* Son aşamada tanımlanan bulgular açıklanmış, ilişkilendirilmiş ve anlamlandırılmıştır.

Araştırmanın geçerliğini sağlayabilmek için veriler ayrıntılı olarak rapor edilmiş, sonuçlara nasıl ulaşıldığına dair ayrıntılı açıklamalar yapılmış ve doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Araştırma bulgularının kendi içinde tutarlı ve anlamlı olması, elde edilen bulguların daha önce oluşturulan kavramsal çerçeveye uyumlu olması araştırmanın iç geçerliğinin sağlanması açısından; bulgular açıklanırken başka araştırmaların bulgularıyla karşılaştırılıp yorumlanması araştırmanın dış geçerliğinin sağlanması açısından önemlidir. Bunun yanı sıra araştırmanın yönteminin ve aşamalarının açık ve ayrıntılı biçimde tanımlanmış olması, veri toplama, işleme, analiz etme ve yorumlama konularında neler yapıldığının ayrıntılı biçimde verilmesi, araştırmacının bireysel önyargı ve yönelimlerin araştırmaya yansıtılmaması araştırmanın güvenilirliğini sağlamak üzere alınan önlemlerdir. Araştırmanın inandırıcılığı sağlamak için elde edilen veriler, bulgular bölümünde sunulurken önce söz konusu duruma ilişkin bilgiler ortaya konulmuş daha sonra yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde ulaşılan verilerden elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar alt problemlere yanıt olacak şekilde sunulmuştur.

4.1. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütünün Tarihsel Gelişimine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi, “Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne ilişkin düzenlemelerin evriminde ne tür değişikliklere gidilmiştir?” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla yasal metinler ve ilgili alan yazın taranarak elde edilen bilgiler, Milli Eğitim Şuralarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü, Kalkınma Planlarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü, Hükümet Programlarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü ve yazılı hukuk metinlerde Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü olmak üzere sınıflandırılarak, dört alt başlıkta verilmiştir.

4.1.1. Milli Eğitim Şuralarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü

Bugünkü Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının temelini oluşturan program heyeti 1921 yılında Telif ve Tercüme Dairesine, Telif ve Tercüme Dairesi 1926 yılında Milli Talim ve Terbiye Dairesine dönüştürülmüştür. 1926 yılında ilgili yönetmeliğin hazırlanması ile Bakanlığın en yüksek danışma organı olarak Maarif Şurası kurulmuştur. 1946 yılında kanunla yapılan düzenleme sonucu Milli Talim ve Terbiye Dairesinin adı Talim ve Terbiye Dairesi olarak ayrıca Maarif Şurası’nın adı da Milli Eğitim Şurası olarak değiştirilmiştir.

İlki 1921 yılında olmak üzere Ankara’da toplanan maarif kongrelerinin eğitim tarihimizde önemli bir yeri vardır. Eğitim tarihimizde ilk sistemli çalışma olarak yer alan Heyeti İlmîyeler, birincisi 1923 yılında olmak üzere üç kez toplanmıştır. 1939 yılından bugüne kadar düzenlenen, eğitim alanında yapılacak hizmetlerin geniş bir çerçevede ele alınarak belirlenmesinde ve kamuoyuna mal edilmesinde büyük önem taşıyan milli eğitim şuraları Milli Eğitim Bakanlığının en yüksek danışma organı olarak vazgeçilmez bir geleneğe kavuşmuştur.

Gerçekleştirilen Milli Eğitim Şuralarının her biri ayrı ayrı incelenerek, Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına dair görüşülen hususlar, alınan kararlar belirlenmiş ve tarihsel sıralamaya göre aşağıda verilmiştir.

4.1.1.1. Birinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

10.06.1933 tarih ve 2287 sayılı Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun’la kurulması emredilen Maarif Şurasının ilk toplantısı, 17-29 Temmuz 1939 tarihinde yapılmıştır. Şura şu alt komisyonlara ayrılmıştır (TC Maarif Vekilliği [MfV], 1991c, ss. XIII-XIV):

1. Plan komisyonu
2. İlköğretim talimatnameleri ve müfredat programları komisyonu
3. a) Ortaöğretim talimatnameleri komisyonu,
b) Ortaöğretim müfredat programları komisyonu
4. a) Ticaret okulları talimatnameleri ve müfredat programları komisyonu
b) Erkek Sanat ve Yapı Usta okulları talimatnameleri ve müfredat programları komisyonu
c) Kız Enstitüleri, Erkek Terzilik ve Akşam Kız Sanat okulları talimatname ve müfredat programları komisyonu
5. a) Ankara ve İstanbul Üniversiteleri, Siyasal Bilgiler Okulu, Yüksek Öğretmen Okulu ve Gazi Terbiye Enstitüsü esas ve talebe kabul talimatnameleri komisyonu

b) Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesiyle İstanbul Üniversitesi Fakülteleri, Gazi Terbiye Enstitüsü şubeleri tedrisat ve imtihan talimatnameleri komisyonu (Asistanlık, doçentlik ve doktora talimatnameleri dahildir)

6. Neşriyat komisyonu
7. Beden terbiyesi ve spor komisyonu
8. Dilekler komisyonu

Komisyonlar kendi alanları ile ilgili raporlarını oluşturmuş ve bu raporlar şura üyeleri tarafından görüşülerek bazı kararlar alınmıştır. Görevi Türkiye’de tahsilin mevcut durumu ve ana meseleleri hakkında raporu tetkik edip, bu raporun içerdiği esasların planlaştırılması olan Plan Komisyonu’nun raporunda merkez teşkilatına bir bölüm ayrılmış ve şu ifadelere yer verilmiştir (MfV, 1991c, ss. XVI, 678):

Son zamanlarda kültür hizmetlerinin genişlemesi; merkez teşkilatı, Maarif Müdürleri ve Maarif teşkilatı kanunlarının yeniden gözden geçirilmesini icap ettirmektedir. Bunlar gözden geçirilirken şu prensiplerin esas tutulması kanaatindeyiz:

1. Vazifelerin sarıh olarak tayininden sonra vazife sahiplerinin amirinden sormaksızın iş yapacak tarzda salahiyetlerinin genişletilmesi,
2. Maarif müdürlerinin Orta öğretim müesseseleriyle münasebetlerinin vazıh hale getirilmesi,
3. Vaktiyle yapılmış olan Maarif Eminliği teşkilatının aksayan tarafları göz önünde tutulmak şartıyla Türkiye’nin muhtelif mıntıklarında geniş salahiyetli Maarif Mümesilleri bulundurulması meselesinin tekrar tetkiki faydalı olduğuna kaniyiz.
4. Maarif teşkilatına tabi unsurların merkezce layıkıyla tanılabilmesi ve yetiştirilebilmesi için şimdiki sicil şeklinin kafi olmadığına kaniyiz. Bu hususta yeni tedbirler alınmalıdır.
5. Müesseselerin küçük memurlarının yetiştirme şekillerinin tespiti ve bunların terfi ve tayini işinin bir elden idaresi lüzumuna kaniyiz.

4.1.1.2. İkinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

15-21 Şubat 1943 tarihleri arasında gerçekleştirilen İkinci Maarif Şurası'nda üç ana gündem konusu üzerine tartışılmıştır. Bu konulardan biri okullarda ahlak eğitiminin geliştirilmesi, diğeri bütün öğretim kurumlarında ana dili çalışmaları veriminin artırılması ve son olarak da Türklük eğitiminde tarih öğretiminin metot ve vasıtalar bakımından incelenmesidir (MfV, 1991d, s. XIII). Şurada Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü teşkilatlanması ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.1.1.3. Üçüncü Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında gerçekleştirilen Üçüncü Maarif Şurası programı altı ana konudan oluşmaktadır (TC Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 1991c, s. IX):

1. Ticaret ortaokulları ve liseleri program ve yönetmeliği,
2. Erkek sanat ortaokulları ve enstitüleri program ve yönetmeliği,
3. Kız enstitüleri program ve yönetmeliği,
4. İstanbul Teknik Okulu yönetmeliği,
5. Orta ve bu derecedeki teknik öğretim okulları öğretmen ve öğrencileriyle ilgili mevzuatın günün ihtiyaçlarına göre ayarlanması,
6. Aile ve okul arasında iş birliği sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması.

Orta ve Bu Derecedeki Teknik Öğretmen ve Öğreticileri ile İlgili Mevzuatı Ayarlama Komisyonu tarafından hazırlanan raporda üniversiteler dışında her dereceden okullar için öğretmen yetiştiren kurumların nitelik ve nicelik bakımından nasıl bir duruma getirilmesine yönelik kararlar yer almaktadır (MEB, 1991c, s. 97). Bunun yanı sıra öğretmen yetiştiren kaynakların dışında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir de idareci yetiştiren kaynağı olması gerektiği vurgulanmıştır. Rapora göre bu "Yönetken Enstitüsü veya Akademisi" olabilir

(MEB, 1991c, s. 105). Aynı raporda bakanlık teşkilatlanması ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır (MEB, 1991c, s.113):

Milli Eğitim Bakanlığının merkez teşkilatında yeni ihtiyaçlara göre değişiklikler yapıldığı için Bakanlık Disiplin Komisyonunun teşkiline dair olan 1702 sayılı kanunun 40'inci maddesinin de bugünkü teşkilata göre düzenlenmesi ve illerde milli eğitim müdürlerinin başkanlığında birer orta ve mesleki öğretim il disiplin kurulu yapılması yerinde olacaktır.

4.1.1.4. Dördüncü Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

22-31 Ağustos 1949 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nın programını şu konular oluşturmaktadır (MEB, 1991a, s. IX):

1. 1948-49 ders yılından itibaren uygulanmaya başlanan ilkokul programının incelenmesi,
2. Yeni ortaokul programı projesinin incelenmesi,
3. Lise ders konularının dört yıllık teşkilata göre tespiti,
4. Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi,
5. Eğitim ve öğretimde dayanan demokratik esasların gözden geçirilmesi.

Şurada Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü teşkilatlanması ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.1.1.5. Beşinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

5-14 Şubat 1953 tarihleri arasında gerçekleştirilen Beşinci Milli Eğitim Şurası'nda Türkiye'de ilköğretim konusu ele alınmış Şura gündemini şu maddeler oluşturmuştur (MfV, 1991b, s. IX).

1. İlköğretim Kanunu Tasarısının incelenmesi ve mecburi ilköğrenimin planlanması,

2. İlkokullara öğretmen yetiştirilmesi, öğretmen okulları ile köy enstitüleri yeni öğretim programı ve meslekte olgunlaşma konularının incelenmesi,
3. İlkokul programının yeniden gözden geçirilmesi ve programın bilhassa:
  - a. Uzman raporlarından da faydalanılarak, birleştirilmiş sınıflarda daha verimli bir şekilde tatbiki yollarının tespiti,
  - b. Ekonomik hayat bakımından tespit ettiği hedeflerin gerçekleştirilmesi yolunda alınacak yeni tedbirlerin araştırılması,
4. Yeni ilkokul yönetmeliği tasarısının incelenmesi,
5. Okul öncesi eğitim ve öğretiminin tetkiki ve anaokulları için hazırlanmış olan program ve yönetmeliğin incelenmesi,
6. Özel eğitime muhtaç çocuklar için hazırlanmış olan raporun, yetiştirme yurtlarına ait yönetmeliklerin incelenmesi ve 5387 sayılı kanunun gözden geçirilerek tadile muhtaç taraflarının araştırılması ve bu mevzu üzerine teklifler,
7. İlkokullarda sağlık mevzuu etrafında alınması gerekli tedbirlerin tespiti, maddi ve manevi bakımlardan çocuğu koruyucu mevzuatın incelenmesi ve lüzum görülürse tadili veya yeniden hazırlanacak bir “çocukları koruma” kanununa mesnet olacak raporun hazırlanması,
8. İlkokul öğretmenlerini ilgilendiren diğer mevzular ve genel olarak ilköğretim meseleleri etrafında şura üyelerinin tekliflerinin incelenmesi.

Şurada hazırlanan İlköğretim Kanunu Tasarısında Taşra teşkilatlanması ile ilgili şu ifade geçmektedir (MfV, 1991b, s. 222):

“Madde 30: Milli Eğitim müdürleri, yüksek dereceli okullar hariç, ildeki bütün Milli Eğitim kurumlarının sorumlu ve yetkili merciidir.”

Bunun yanı sıra taslağın 34., 35., 36., 37., 38., 39. ve 46. maddelerinde köy, bucak, ilçe ve il ilköğretim kurullarının kimlerden oluştuğu ve görevlerinin neler olduğuna değinilmiştir (MfV, 1991b, ss. 224-229).

4.1.1.6. Altıncı Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

18-23 Mart 1957 tarihleri arasında gerçekleştirilen Altıncı Maarif Şurası'nda Erkek Teknik Öğretim okulları, Kız Teknik Öğretim okulları, Ticaret Öğretimi ve Halk Eğitimi konuları tartışılmıştır (MfV, 1991a, ss. XI-XII). Şurada Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü teşkilatlanması ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.1.1.7. Yedinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

5-15 Şubat 1962 tarihleri arasında gerçekleştirilen Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda görev alan Birinci Komisyon'un çalışma konusu Milli Eğitimin temel ilkeleri; İkinci Komisyon'un çalışma konuları ilköğretim, ortaöğretim, kız teknik öğretim, erkek teknik öğretim, ticaret öğretimi, eğitimde ölçme ve değerlendirme, yükseköğretim, özel okullar, dış kültür münasebetleri, din ile ilgili eğitim ve öğretim, beden eğitimi ve sağlık, eğitim vakıfları; Üçüncü Komisyon'un çalışma konusu öğretmen yetiştirme ve mesleğin cazip hale getirilmesi; Dördüncü Komisyon'un çalışma konuları güzel sanatlar, opera ve tiyatro, eski eserler ve müzeler, kütüphaneler, yayım; Beşinci Komisyon'un çalışma konusu halk eğitimi ve Altıncı Komisyon'un çalışma konusu yönetim örgütü olarak belirlenmiştir (MEB, 1991d, ss. 6-12).

Raporun Eğitim Vakıfları bölümünde Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütüne bir "Eğitim Vakıfları Müdürlüğü" eklenmesi önerilmiş ve kabul edilmiştir (MEB, 1991d, ss. 176, 209).

Öğretmen Yetiştirme Komisyonu raporunda idarecilik görevi için yüksek nitelikte uzmanlar yetiştirmeyi amaçlayan, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir "Eğitim Bilimleri Yüksek Enstitüsü" veya "Eğitim Bilimleri Akademisi" adıyla bir müessese kurulması uygun görülmüştür (MEB, 1991d, s. 219). Ancak bu müessesenin kurulmasının yerinde olmadığı, söz konusu amacı gerçekleştirmek için Yüksek Öğretmen Okulları bünyesinde gerekli teşekküllerin kurulması kararı alınmıştır (MEB, 1991d, s. 236). Şuranın Yönetim Örgütü Komisyonu tarafından

hazırlanan ve Genel Kurulca kabul edilen raporunda Şu hususlar yer almaktadır (MEB, 1991d, ss. 320-326, 379-380):

- a. Komisyon, Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütünün tespitinden önce, işbölümüne imkan verecek, koordinasyonu sağlayacak, lüzumsuz havaleciliği önleyecek, ihtisas gücünü israf ettirmeyecek ve en verimli şekilde kullanılmasına imkan verecek, denetlemeyi ve ön planlamayı başaracak bir düzenleme yapılmasını bir ilke olarak kabul etmiştir.
- b. Komisyonun kanaatince, Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatında Umum Müdürlüklerden her biri, kendi bünyesi içinde, personel idaresi, teftiş, eğitim, lojistik gibi konuların hepsi ile uğraşmakta, başlı başına birer ihtisas konusu olan bu görevler teşkilat içinde bir birleşmeden yoksun bulunmaktadır. Bu görüşle, Yönetim Örgütünün düzenlenmesinde, öğretim ve eğitim dereceleri değil, görevlerin niteliği ve hizmet kategorileri esas alınmıştır.
- c. Personel İşleri: Komisyon, Milli Eğitim Bakanlığı içinde bütün personel hizmetlerinin bir tek dairede toplanmasına karar vermiştir. Bu suretle, şimdiki teşkilat içinde, çalışmalarının ve zamanlarının önemli bir kısmını tayin, terfi ve nakil gibi işlere sarf eden eğitim daireleri, kendilerini eğitim işlerine verebilme imkanına kavuşacaklardır. Personel dairesinden beklenecek hizmetler de bugün anlaşıldığı şekildeki zatişleri hizmetlerinden farklı olacaktır. Özellikle, dairelerin görev ve ihtiyaçlarına uygun nitelikte ve sayıda personelin, iş tahlili ve sınıflandırma sonuçlarına dayanılarak görevlendirilmesi, personel ihtiyacı planlarının hazırlanması, moral ve sosyal hizmetlerin teşkilatlandırılıp sağlanması da bu dairenin başlıca görevleri arasında olacaktır. Tamamıyla bir ihtisas hizmeti olan personel işlerinin teşkilat içinde bir elde, personel dairesinde toplanması, komisyon kanaatince zaruridir.
- d. Teftiş İşleri: Komisyon, genel olarak teftiş terimi ile belirtilen görevi, rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetleme, soruşturma ve sonuçları değerlendirme hizmetlerini kapsayan bir kavram olarak anlamaktadır. Teftiş hizmetlerinin Yönetim Örgütü içinde ir dairede toplanması,

hizmetin en verimli şekilde yerine getirilmesi bakımından zaruri görülmektedir. Bu görüşle komisyon, teftiş hizmetlerinin Yönetim Örgütü içinde bir tek dairede birleştirilmesi kararına varmıştır. Bu durum, işlemlerin ve çalışmaların, konulara göre ihtisas elemanları tarafından yapılmasına da engel olmayacaktır. Kültür işlerinde teftişin, bu alanda yetişmiş ihtisas elemanları tarafından yapılmasını Komisyon ayrıca önermektedir.

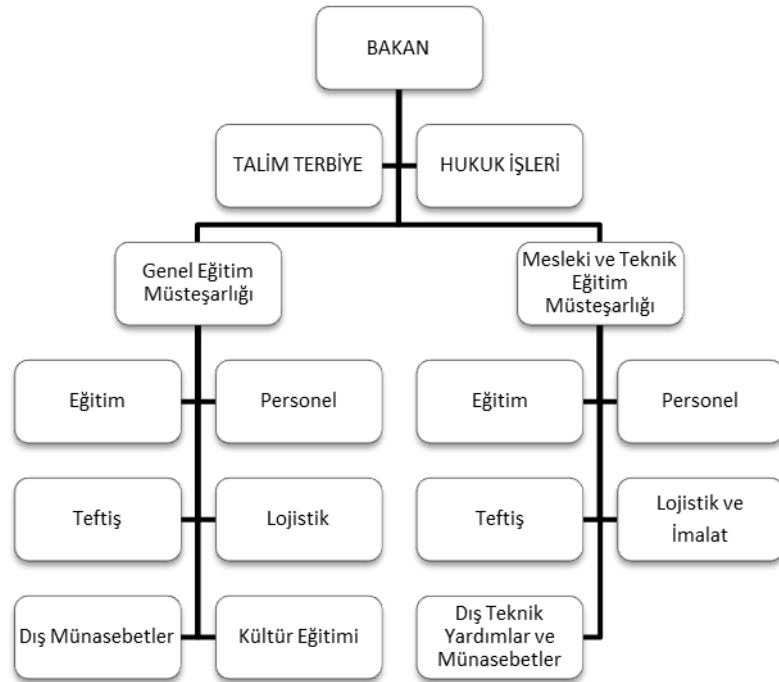
- e. Lojistik İşleri: Komisyon, Milli Eğitim Bakanlığı Yönetim Örgütü içinde, genel olarak, milli eğitim hizmetlerinin her türlü maddi desteğini teşkil edecek bir lojistik görevinin ihdasını zaruri görmektedir. Böyle bir fonksiyonun ihdası diğer dairelerin çeşitli lojistik hizmetlerini, tedahüllere meydan vermeyecek, israftan uzak şekilde ve standartlaştırılmış usullerle yerine getirecektir. Diğer taraftan lojistik işleri bir ihtisas konusu olduğu için, bu hizmetlerin her dairede ayrı ayrı daire bünyesi içinde ele alınmasından doğan usul ve standart değişiklikleri, ihtisas gücünün ve tahsisatın israfı da önlenmiş olacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde bir lojistik dairesinin kurulmasını kararlaştırmakla beraber, komisyon bu dairenin, genişliğine ve derinliğine alt kademelerinin, hacim ve teknik nitelik bakımından düzenlenmesinin, bu alanın uzmanlarınca yapılmasını gerekli görmektedir.
- f. Eğitim ve Kültür İşleri: Komisyon, eğitimin bir bütün olarak göz önünde tutulması gerektiğini, teşkilatlanmanın da üst kademede idari bütünlüğü sağlayacak şekilde yapılmasını, alt kademelerde ayrımlara gidilmesini kararlaştırmıştır. Bu görüşle, örgüt içinde, iki muavini olacak bir Müsteşar'a bağlı üç dairenin olması kabul edilmiştir. Bu daireler, Genel Eğitim Dairesi, Mesleki ve Teknik Eğitim Dairesi ve Kültür İşleri Dairesi'dir. Eğitim dairelerinin işleminde, bu daireler arasında koordinasyon zarureti de, genel eğitim dairesi ile mesleki ve teknik eğitim dairesini idari bakımdan bir başa bağlamayı gerekli kılmaktadır. Bu koordinasyonu, Bakanlığın daha ziyade politik başı olan Bakandan beklemek yerine, bu işi meslekten yetişmiş tecrübeli bir eğitimcinin en verimli bir şekilde yapacağını kabul etmek gerektiğinden,

koordinasyonu sağlayacak bir tek Müsteşar, daireler arasında çatışmaları, dairelerce çelişir kararlar alınmasını vakit, eleman ve para israfını büyük ölçüde engelleyecektir. Bu uygulamayla eğitim daireleri personel ve lojistik işlerinden ziyade, okulların gelişme imkanları; müfredat programlarının uygulanması, geliştirilmesi ve değiştirilmesi; öğretmen ve öğrenci veriminin değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeye dayanan tedbirlerin hazırlanması; kitap ve ders araçlarının geliştirilmesi, bu uygulamanın denetlenmesi ve geliştirilmesi; sağlık ve disiplin işleri üzerinde araştırma ve değerlendirme yapılması, gerekli tedbirlerin alınması ve uygulanması; okullarda sosyal hizmetlerin düzenlenmesi ve geliştirilmesi; yabancı memleketlerdeki benzer okulların incelenmesi; bütün bu incelemelere dayanan ön planların hazırlanması gibi eğitim görevleri ile meşgul olacaklardır.

- g. Dış Münasebet İşleri: Komisyon, bütün kültürel dış münasebetler faaliyetinin Milli Eğitim Bakanlığı örgütü içinde bir dairede birleştirilmesini kararlaştırmıştır. Kültürel dış işleri, Dışişleri Bakanlığı ile olduğu kadar, ilgili diğer dairelerle de temas ve işbirliği içinde planlayacak ve yürütecek olan bu dairenin, aynı zamanda, yabancı memleketlere gönderilecek öğrenciler konusunu da, Yüksek Öğretim Umum Müdürlüğünden kendi üzerine alması kararına varılmıştır.
- h. Talim ve Terbiye Kurulu: Talim ve Terbiye Kurulunun yeni bir kuruluştaki olmasını uygun gören komisyon, bu kurula, Bakanlığın bütün daire başkanları ile nitelikleri ileride tespit edilecek uzmanların da katılarak kurulun genişletilmesini kararlaştırmıştır. Böylece yeni bir bünyesi olacak Talim ve Terbiye Kurulunun görevleri arasında, milli eğitim hizmetlerinin planlanması ve istikametlendirilmesi de bulunacaktır.
- i. Taşra Teşkilatı ile İlgili Prensipler Kararları: Komisyon, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı ile ilgili, taşra teşkilatının düzenlenmesinde merkez teşkilatı için kabul edilen esaslara uyulması ve İller İdaresi Kanununun Milli Eğitim hizmetlerini güçleştiren hükümlerinin ıslah edilmesi ve kademeli olarak merkeziyetçilikten kurtarılması olmak üzere üç prensip kararı almıştır.

- j. Alt Örgütler (Beden Terbiyesi ve İzcilik İşleri): Komisyon, Yönetim Örgütünde bulunmasını kararlaştırdığı dairelerin alt kademelerinin düzenlenmesine girişmemiş, bu çalışmanın Şura'dan sonra, Eğitim ve Amme İdaresi Uzmanlarından kurulması gerekli görülen bir çalışma grubu tarafından ele alınmasını uygun bulmuştur. Öğretim çağında bulunan çocuk ve gençlerin okullardaki beden terbiyesi ve izcilik işlerinin düzenlenmesi, yürütülmesi için Milli Eğitim Bakanlığında bir alt örgüt olarak Beden Terbiyesi ve İzcilik İşlerinin yer alması kabul edilmiştir.
- k. Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili bütün kanun, nizamname, yönetmelik tasarıları, müfredat programları, eğitim ve öğretimle ilgili genel kararları tespit edecek olan ve Milli Eğitim Şuraları yerine kaim olacak ve yılda bir defa toplanacak olan ve lüzumu halinde daha fazla toplantıya da çağrılacak olan bir Milli Eğitim Kurultayı kurulması onaylanmıştır.

Şuranın Yönetim Örgütü Komisyonu tarafından hazırlanan Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü yapılanma şeması Şekil 1'de gösterilmiştir (MEB, 1991d, s. 374).

Şekil 1. Yedinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü

4.1.1.8. Sekizinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

28 Eylül – 3 Ekim 1970 tarihleri arasında gerçekleştirilen Sekizinci Milli Eğitim Şurası, mevcut ortaöğretim sisteminin değişen toplum ihtiyaçlarına paralel olarak yeniden düzenlenmesini öngörmüş ve bunun için de temel amacı, Türk çocuklarını, Milli Eğitimin amaçlarına uygun olarak, ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre hayata, iş alanlarına veya daha üst öğrenime hazırlamak ve sosyal gelişme ve ekonomik kalkınma için yeterli sayıda ve vasıfta insan gücünü yetiştirmeyi amaçlayan yeni bir sistem kabul etmiştir (MEB, 1991b, s. VII).

Şurada alınan kararlar gereğince ortaöğretim sistemi yeniden kurulacak ve yükseköğretime geçiş yeniden düzenlenecektir. Eğitim sistemimin ortaöğretim basamağı, birinci devre ortaöğretim (ortaokul) ve ikinci devre ortaöğretim (yöneltme sınıfları ve liseler) olmak üzere iki kademedен oluşacaktır (MEB, 1991b, ss. 19-21). İkinci devre ortaöğretim kurumlarının birinci sınıfı, öğrencileri yükseköğretim programlarına, mesleğe ve hayata hazırlayan programlara yöneltebilmek için, ortak nitelikleri olan bir “yöneltme sınıfı” olarak düzenlenecektir (MEB, 1991b, s. 21). Yönelme sınıfından sonra öğrenciler iki çeşit kola ayrılırlar: Edebiyat ve Fen. İkinci devrenin son sınıfında ise dört çeşit kol vardır: Edebiyat kolundan gelenler için Dil-Edebiyat, Sosyal ve Ekonomik Bilimler; Fen kolundan gelenler için ise Matematik-Fizik, Tabiat Bilimleri (MEB, 1991b, s. 22). Şura komisyon çalışmalarından sonra hazırlanan rapora göre, Bakanlık Merkez ve taşra teşkilatının bu yeni sistemin bütünlüğüne cevap verecek şekilde, yeniden düzenlenmesi ve bir teşkilat kanunu tasarısının hazırlanması için bir ihtisas komisyonu kurulacaktır (MEB, 1991b, s. 140).

4.1.1.9. Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

24 Haziran – 4 Temmuz 1974 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında genel olarak “Milli Eğitim Sisteminin Bütünlüğü İçinde Programlar ve Öğrenci Akışını Düzenleyen Kurallar” üzerinde hazırlanan öneriler incelenmiştir. Şurada incelenmek üzere bir Ön Taslak hazırlanmış ve Tebliğler

dergisinde yüz bin nüsha bastırılarak önceden bütün eğitim kurumlarına, ilgili bakanlıklara, kurum ve kişilere, parlamenterlere, basına ve kamuoyuna özellikle öğretmenlere sunulmuş ve görüşlerini bildirmeleri istenmiştir. Bu arada altı ilde bölge toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarda ön taslaktaki öneriler üzerinde yapılması yararlı olacak değişiklikler belirlenerek, bölge raporları hazırlanmıştır. Bölge raporları, öğretmenler, meslek kuruluşları temsilcileri, akademisyenlerin görüşleri ve basında çıkan yazılar derlenerek Talim ve Terbiye Kurulunca değerlendirilerek Ön Taslak gözden geçirilmiş ve gerekli değişiklikler yapılarak Milli Eğitim Şurası üyelerine sunulmak üzere yeni bir çalışma dokümanı hazırlanmıştır (MEB, 1975, s. 4). Bu çalışma dokümanı komisyonlarda görüşülerek kararlar alınmıştır. Alınan kararlar genel olarak şu hususları kapsamaktadır (MEB, 1975, ss. 43-44):

- a. Temel eğitim programının genel nitelikleri, ortaokul programına giren dersler, yeni ders dağıtım çizelgesi,
- b. Ortaöğretimin çeşitli programlarında ortak dersler, özel dersler, seçmeli dersler, ders dağıtım çizelgesi,
- c. Ortaöğretimde yıllık ders çeşidi sayısının azaltılması ve derslerin teksifi olarak okutulması ile ilgili esaslar, öneriler,
- d. Öğrenci başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili genel esaslar,
- e. Öğrencinin bir dersten yıllık başarısının değerlendirilmesi,
- f. Ortaöğretimde sınıf geçme yerine ders geçme ve kredi düzeni,
- g. Sınıf mevcutları ve sınıfı iki gruba ayırma düzeni,
- h. Rehberlik çalışmaları,
- i. Eğitsel çalışmalar.

Şurada Bakanlık merkez ve taşra örgütünün yeniden düzenlenmesi hususunda alınan kararlar şunlardır (MEB, 1975, ss. 325-326):

1. Hiçbir eğitim reformu, paralel bir idare reformu yapılmadan başarısızdır. Bakanlık merkez ve taşra örgütü ortaöğretim sistemimizdeki dikey kuruluşlara paralel olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Yeni sistem dikey kuruluşlar yerine yatay kuruluşları getirdiğine göre sistem uygulamasına

başlanabilmesi için Bakanlık merkez ve taşra örgütünün de yeni sistemin bütününe cevap verecek şekilde, yeniden düzenlenmesi gerekir. Bu maksatla 1974-1975'te kanun tasarısının hazırlıkları tamamlanacaktır.

2. Yeni programların uygulanabilmesi için mevcut bütün okul binalarının, tesislerin ve araçların kullanılmasını ve yönetici ve öğretmenlerin, sistemin bütünlüğü içinde çeşitli okullarda ve programlarda rasyonel olarak çalıştırılabilmesini sağlama bakımından milli eğitim müdürlüklerinin görev ve yetkileri, yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle artırılacaktır.

3. Çeşitli okullarda ve programlarda rasyonel olarak çalıştırılabilmesi için milli eğitim müdürlüklerinin il ve ilçe kademesinde kuruluş, görev ve yetkilerinin her derece ve türdeki eğitim yöneticilerinin yetkilerinin artırılması ve kendilerine görevlerinin önem ve sorumluluğuna uygun şekilde yeter sayıda yardımcı eleman, konut ve taşıt aracı verilmesi ve yan ödeme yapılması gibi olanaklar sağlanacaktır.

4.1.1.10. Onuncu Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında gerçekleştirilen Onuncu Milli Eğitim Şurası'nın ana konuları, "Türk Milli Eğitim Sistemi, Bu Sistemin Bütünlüğü İçinde Eğitim Programları, Öğrenci Akışını Düzenleyen Kurallar ve Öğretmen Yetiştirme" olarak tespit edilmiştir (MEB, 1981, s. 5). Şura raporunun giriş bölümünde geliştirilen yeni Türk Milli Eğitim Sistemi Modeli'nin oluşturulma amacı şu cümlelerle belirtilmiştir (MEB, 1981, ss. 24-25).

Şura belgeleri, görevlilerin konuşmaları, eğitim alanındaki inceleme ve araştırmalar ile istatistikler incelendiği zaman görülüyor ki; Milli eğitimimizle ilgili nitelik ve sayısal yönden yapılan şikayetler sürekli olarak varlığını korumuştur. Özellikle VII. VIII. ve IX. Milli Eğitim Şuralarında alınan kararların büyük ölçüde uygulamaya konulmadığını görüyoruz. IX. Milli Eğitim Şurasında; ilke ve esasları getirilerek denenmesi kararlaştırılan ders geçme ve kredi düzeni, deneme niteliğinde 1974-1975 öğretim yılında 16 orta öğretim kurumunda uygulamaya konmuş; ancak

yaygınlaştırılmayarak uygulamadan kaldırılmıştır. Denemenin uygulamada kaldığı altı yıllık süre içinde, merkez ve taşra teşkilatının bu Şurada belirtilen şekilde yeniden düzenlenememesi, denemeyi yapan Merkez Teşkilatı görevlileriyle denemenin yapıldığı okul yönetici ve öğretmenlerinin sık sık değiştirilmesi ve zaman zaman Talim ve Terbiye Dairesince proje esaslarına uymayan görüşlerin verilmesi nedenleriyle yatay ve dikey geçişler sağlanamamış, yönlendirme amaçlandığı şekliyle yapılamamış ve sınıf sisteminin yerine ders geçme sistemi konulamamıştır. Eğitim sistemimizi, Atatürkçü bir görüşle Milli eğitimimizin amaç ve ilkeleri ile tutarlı, toplumumuzun ve bireyin ihtiyaçlarına dengeli bir şekilde cevap verecek şekilde düzenlemek, bu sistemin gerçekleştirilmesine dönük uygulama esasları geliştirilerek ve sistemin gerçekleştirilmesinde çok önemli bir etken olan öğretmen yetiştirme konusundaki esasları belirlemek ihtiyacı vardır. Eldeki model, bu ihtiyaçları karşılamak amacıyla geliştirilmiştir.

Rapora göre yeni sistemde Türk eğitim örgütü, kendi alt sistemleri ve ilişkili çevre sistemleri ile bütünlük oluşturacak biçimde ele alınacaktır. Yetki ve sorumluluk, merkez ile taşra yönetimi arasında dengeli olarak dağıtılacaktır (MEB, 1981, s. 34). Örgütlenme, işlevsel yaklaşımla ele alınacaktır. İlçe eğitim yönetiminin üstünde il eğitim yönetimi ve Milli Eğitim Bakanlığı yönetim düzeyleri yer alacaktır. İlçe, eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde etkin bir yönetim birimi haline getirilecektir. Her yönetim düzeyi (okul, ilçe, il ve Bakanlık) kendine verilecek görevleri yapmaya, yetkileri kullanmaya ve sorumlulukları üstlenmeye yeterli olacak biçimde örgütlenecektir. Her yönetim düzeyinin görev ve yetki alanları şunlardır (MEB, 1981, s. 35):

- a. Eğitim programları işleri
- b. Öğrenci hizmetleri
- c. Personel hizmetleri
- d. Yapım, onarım, donatım işleri
- e. Bütçeleme işleri

Her yönetim düzeyi (kendi sınırları içinde) kararlar vermeye, yatay ve dikey iletişim sağlamaya, personeli örgütün amaçlarına güdülemeye yetkili kılınacaktır. Her yönetim düzeyinde aşağıdaki yönetim süreçleri yer alacaktır (MEB, 1981, s. 35):

- a. Planlama
- b. Örgütlenme
- c. İletişim
- d. Eşgüdümleme
- e. Değerlendirme ve denetleme

Her yönetim düzeyi, eğitim sisteminin aşağıdaki alt sistemleri kapsayacak biçimde, bir bütün olarak örgütlenecektir (MEB, 1981, ss. 35-36):

- a. Yönetim alt sistemi
- b. Üretim alt sistemi (Eğitim süreci alt sistemi)
- c. Girdi çıktı alt sistemi (Beslenme-ürün alt sistemi) (Öğrenci, personel, araç-gereç, para ve benzeri girdi-çıktıları düzenleyen alt sistemler)
- d. Yaşatma alt sistemi (Örgütü yaşatmak için kurulan ödül-ceza, disiplin, personel, teknoloji ve benzeri sistemler)
- e. Uyarılma alt sistemi (Örgütün çevre değişim ve ihtiyaçların bilimsel yenileşmelere uyumunu sağlama sistemi)

Yönetim alt sistemini, eğitim sisteminin üretim, girdi-çıkıtı, yaşatma ve uyarılma alt sistemlerinin milli eğitimin amaçlarını gerçekleştirecek biçimde yönetimini kapsamaktadır. Yönetim alt sisteminin görevi, alt sistemlerin yönetim kararlarını vermek; çalışmalarını planlamak; örgütlenmelerini sağlamak; sistemler arasında yatay ve dikey iletişim ağını kurmak; çalışmalarını eşgüdümlemek; uygulamayı denetlemek ve değerlendirmektir. Yönetim alt sistemi, diğer tüm alt sistemleri bütünleştirecek biçimde okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde, kendi sınırları içinde, etkili çalışacak biçimde yer alacaktır (MEB, 1981, s. 36).

Öğrenciler ve yetişkinlerle birlikte öğretmen, yönetici, uzman ve diğer eğitim personelini yetiştirmek üretim sürecinin görevidir. Üretim alt sisteminin yeri okuldur. Diğer alt sistemlerin varoluş nedeni bu alt sistemin milli eğitimin

amaçlarına uygun olarak çalışmasını sağlamaktır. Bu yüzden, diğer alt sistemler, özellikle yönetim alt sistemi, bu alt sistemin etkili olmasını sağlamakla görevlidir. İlçe, il ve Bakanlık düzeyindeki eğitim örgütü okulun üretim çalışmasına yardım etmek ve destek olmakla sorumludur (MEB, 1981, s. 37).

Öğretmen, yönetici, uzman ve diğer eğitim personelini sağlamak girdi-çıkıtı alt sisteminin görevlerinden biridir. Bu alt sistem; okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde etkin bir biçimde yer alacak ve Bakanlığa doğru çıktıkça tüm sisteme yüksek düzeyde uzmanlık hizmeti verecek biçimde güçlendirilecektir (MEB, 1981, s. 37).

Eğitim sisteminde çalışan yöneticilerin personel işlerini Personel Hizmetleri görev alanı kapsamaktadır. Personel hizmetlerinin görevi personeli, hizmet öncesinde ve hizmet içinde yetiştirmek; personel seçme, alma, atama, adaylık, kademe ve derece ilerlemesi, yer değiştirme ve benzeri işleri planlamak, bu alandaki görevleri oluşturmaktır. Personel işleri okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde yer alacaktır. Bakanlık, personel planlamasını yapacak; personelin hizmet öncesinde ve hizmet içinde eğitimi için gereken kurumlarda olanaklar yaratacak; personeli seçme, alma, atama ve personelin illere dağıtımını işlemlerini yapacak; ulusal düzeyde eğitim personelinin sorunlarını çözecek ve uluslararası ilişkileri düzenleyecek ulusal düzeyde denetim ve değerlendirme yapacaktır (MEB, 1981, s. 40).

Raporda örgütlenme ilkelerinin ve modelinin ışığı altında okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde oluşturulan dört eğitim yönetimi düzeyinin görevleri, yetkileri, örgütü ve işleyişi verilmiştir (MEB, 1981, ss. 43-54). Buna göre okul örgütü şunlardan oluşmaktadır (MEB, 1981, s. 45):

a. Yönetim:

Müdür, müdür yardımcıları, bölüm başkanları

b. Kurullar:

Okul içi kurullar: Okul genel kurulu, program kurulu, sınıf öğretmenleri kurulu, dal öğretmenleri kurulu, öğrenci disiplin kurulu.

Okul çevre ilişkileri: Okul çevre birliği, okul aile birliği.

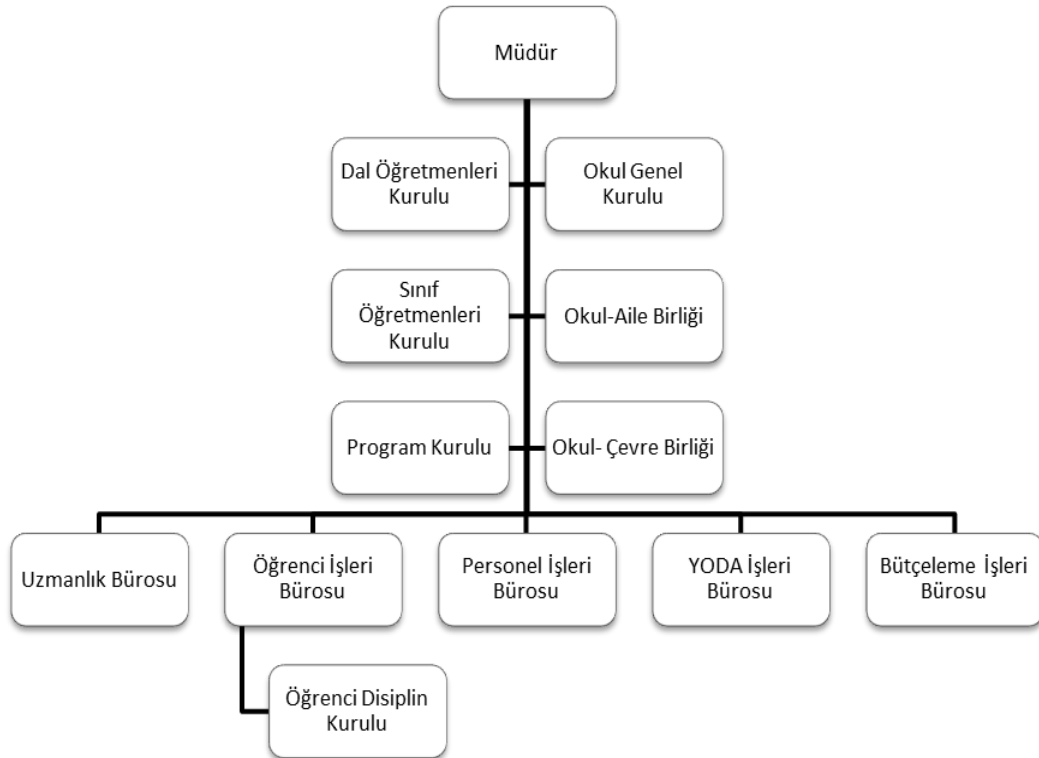
c. Uzmanlık hizmetleri:

Program, ölçme değerlendirme, rehberlik, halkla ilişkiler.

d. Büro ya da bürolar:

Öğrenci hizmetleri, Personel hizmetleri, Yapım, onarım, donatım ve araç (YODA) işleri, Bütçeleme işleri

Şura'da okul örgütünün yapılanma şeması Şekil 2'de gösterilmiştir (MEB, 1981, s. 46).

Şekil 2. Onuncu Milli Eğitim Şurasında Okul Örgütü

İlçenin personel (yönetici, uzman, öğretmen ve benzeri) ihtiyacını saptamak, sağlanmasını planlamak ve il eğitim yönetimine önermek; ilçe

düzeyinde hizmet içi ve işbaşında eğitim etkinlikleri vermek ve yürütmek; eğitim toplantıları düzenlemek gibi görevleri olan ilçe eğitim örgütünün yapısı şu şekilde oluşturulmuştur (MEB, 1981, ss. 47-50).

a. Yönetim:

İlçe eğitim müdürü, yardımcıları, birim yöneticileri

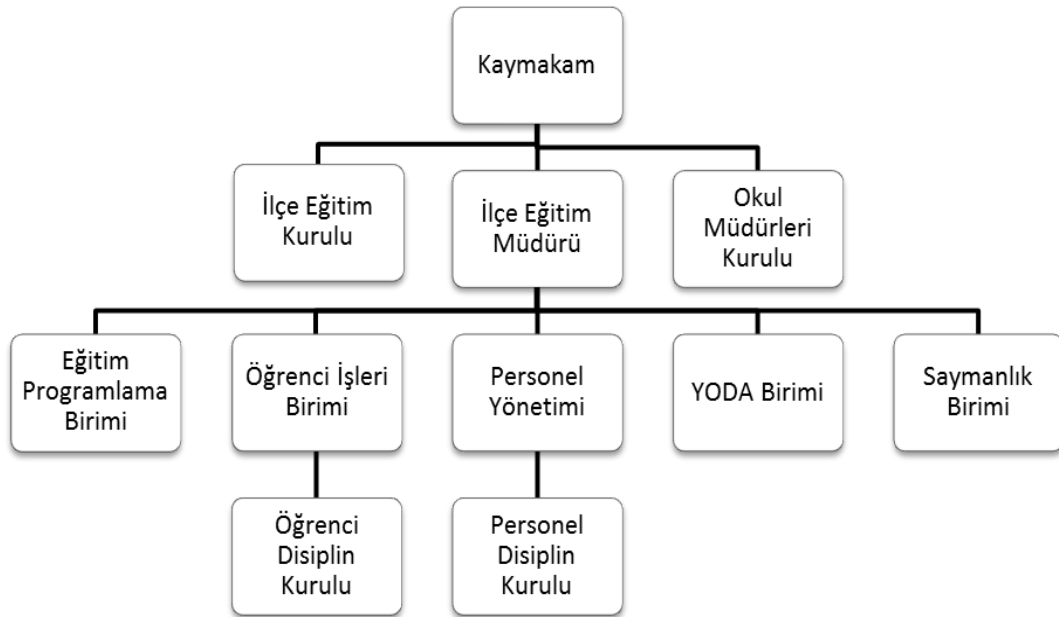
b. Kurullar:

İlçe eğitim kurulu (okul-çevre, okul-aile, okul müdürleri ve ilçe şube başkanları temsilcilerinden oluşan bir kurul), okul müdürleri kurulu (birim, okul ve eğitim kurumlarının müdürleri), ilçe öğretmenler disiplin kurulu, ilçe öğrenciler disiplin kurulu.

c. Daire ya da daireler:

Program işleri, Öğrenci hizmetleri, Personel hizmetleri, YODA işleri, Bütçeleme işleri

Şura'da ilçe eğitim yönetimi örgütünün yapılanma şeması Şekil 3'te gösterilmiştir (MEB, 1981, s. 49).

Şekil 3. Onuncu Milli Eğitim Şurasında İlçe Eğitim Yönetimi Örgütü

İlçelerin personel planlamasına dayanarak, ilin eğitim personeli (yönetici, uzman, öğretmen ve benzeri) ihtiyacını planlamak ve Bakanlığa önermek; okul yöneticilerini atamak, Bakanlıkça atanan eğitim personelini ilçelere dağıtmak; il düzeyinde hizmet içi eğitim etkinliklerini düzenlemek; eğitim personelinin kademe ve derece ilerlemelerini yapmak gibi görevleri olan il eğitim örgütünün yapısı şu şekilde oluşturulmuştur (MEB, 1981, ss. 50-51):

a. Değerlendirme ve Denetleme Dairesi Başkanlığı

b. Yönetim

İl eğitim müdürü, yardımcıları, birim müdürleri

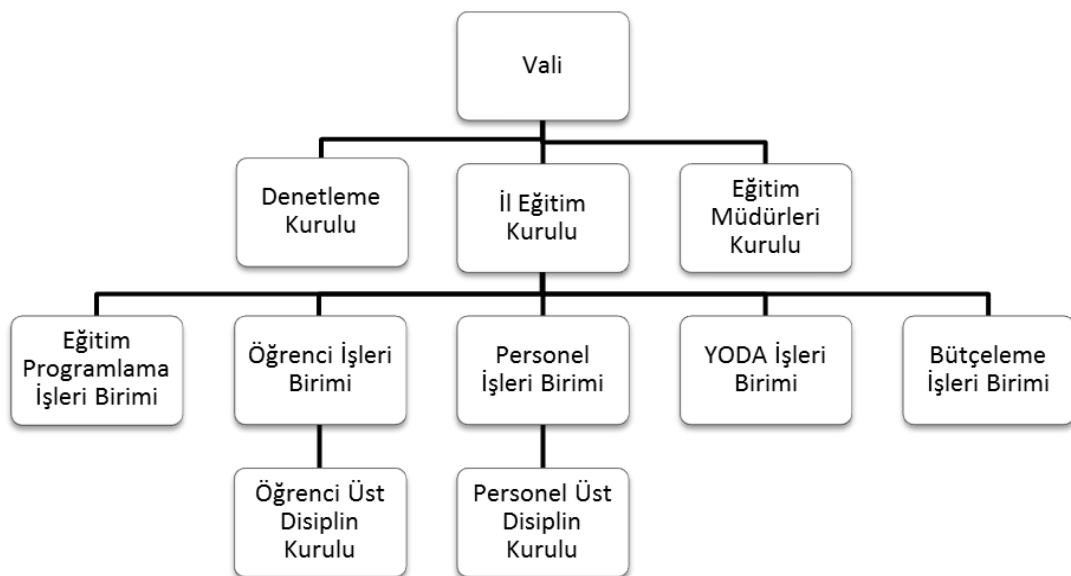
c. Kurullar:

Eğitim müdürleri kurulu (ilçe eğitim müdürleri), il öğretmenleri üst disiplin kurulu, il öğrencileri üst disiplin kurulu

d. Birim ya da birimler:

Program işleri, Öğrenci hizmetleri, Personel hizmetleri, YODA işleri, Bütçeleme işleri

Şura'da il eğitim yönetimi örgütünün yapılanma şeması Şekil 4'te gösterilmiştir (MEB, 1981, s. 52).

Şekil 4. Onuncu Milli Eğitim Şurasında İl Eğitim Yönetimi Örgütü

Ülke düzeyinde eğitim personeli (yönetici, uzman, öğretmen ve destek elemanı) ihtiyacını saptamak ve planlama; eğitim personelinin hizmet öncesi eğitimi için eğitim kurumları ile işbirliği yapmak; eğitim personelinin yetiştirme standartlarını saptamak; eğitim personelinin yetişmesini sağlamak; eğitim personelinin seçmek, almak ve illere atamak; eğitim personelinin yerinde ve etkili biçimde kullanımını sağlamak için ilkeler, ölçütler, kılavuzlar ve yönetmelikler hazırlamak; eğitim personelinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını saptamak ve planlamak; hizmet içi eğitim yapacak kurumlarla işbirliği yaparak eğitim personelinin hizmet içi eğitimini sağlamak ve eğitim sonucunu personelin yükselmesinde kullanmak; personel işlerinde iller arası ve yetiştirme işlerinde kurumlar arası eşgüdümü sağlamak; eğitim personelinin ülke düzeyinde dağılımını planlamak; kullanımını, denetlenmesini, değerlendirilmesini denetlemek ve değerlendirmek; personel hizmetleri yönetimini geliştirmek ve illere bu konuda uzmanlık hizmeti vermek; personel hizmetlerinin yönetimine ilişkin yayınlar yapmak gibi görevleri olan Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütünün yapısının raporda belirtilen ilkeler doğrultusunda hazırlanacağı belirtilmiştir (MEB, 1981, s. 53-54).

Raporda yer alan bu kararlar komisyon görüşmeleri sonunda olduğu gibi kabul edilmiştir (MEB, 1981, s. 346).

4.1.1.11. On birinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Birinci Milli Eğitim Şurası'nın gündemi, Milli Eğitim Hizmetinde "Öğretmen ve Eğitim Uzmanlarının Durum ve Sorunları" olarak belirlenmiştir. Bu gündem konusu üzerinden şura komisyonları "Öğretmen Eğitiminin Gelişimi", "Öğretmen Eğitiminde Hizmet öncesi Sorunlar ve Öneriler", "Eğitim Uzmanlarının Eğitimi", "Öğretmen ve Uzmanların Hizmet içi Eğitimi" ve "Öğretmen ve Uzmanların Sorunları ve Çözüm Önerileri" olarak ayrılmışlardır. Şurada Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatının, Eğitim Uzmanlığı alanlarındaki etkinliği bütünleştirecek, eşgüdümü sağlayacak bir örgütlenmeye yer vermesi gerektiği belirtilmiştir (MEB, 1982, s. 328).

Şuranın, Öğretmen Eğitiminde Hizmet Öncesi Sorunlar ve Öneriler Komisyonu raporunda, hizmet içi eğitimin gerekliliğinden, kavramından ve türlerinden bahsedilmiş Milli Eğitim Bakanlığı'nda hizmet içi eğitimin amaçları sıralanmış ve Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Dairesinden beklenen fonksiyonlar ve teşkilat yapısı verilmiştir (MEB, 1982, s. 139-146). Raporda hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim ile ilgili şu ifadeler yer almıştır (MEB, 1982, ss. 140-141):

Milli Eğitim Bakanlığı'nın en çok karşılaşılan sorunların özünde "personel sorunları" yatmaktadır. Bu nedenle, var olan personelin hizmet içinde eğitimi önemli bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim, 10. Milli Eğitim Şurası'nda, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda, Devlet Memurları Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu ve Milli Eğitim Temel Kanunu gibi yasal düzenlemelerde eğitim personelinin yetiştirilmesiyle ilgili bazı ilkelerin benimsenmiş olmasına rağmen 1960 yılından bu yana Milli Eğitim Bakanlığı hizmet içi eğitim alt sistemi olan Hizmet İçi Eğitim Dairesi teşkilat yapısı, kadro, program ve uygulama yönünden kurumun ve personelin beklentilerini gereğinde karşılayamamakta ve bireyin özlük hakları ve kurumun verimliliği açısından yeterince değerlendirilememektedir.

Raporda maaş veya ücret karşılığı çalışan personele (öğretmen, yönetici ve diğer görevliler) görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmaları amacıyla yapılan eğitim, olarak tanımlanan Hizmet İçi Eğitimin, Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatı bünyesinde kurulması gerektiği belirtilmiştir (MEB, 1982, s. 141). Hizmet içi eğitimin amaçlarını gerçekleştirecek teşkilatın yapısı dört düzeyde düşünülmüştür (MEB, 1982, ss. 144-146, 335-337):

a. Personel Danışma Kurulu

Görevleri: Bakanlığın tüm personeli için; hizmet içi eğitimin ana politikalarını tespit etmek, yetiştirme ölçütlerini, sosyal hakları belirleyerek Hizmet İçi Eğitim Dairesine danışmanlık yapmak.

Teşkilatlanma: Bir müsteşar yardımcısının başkanlığında bakanlığın genel müdürleri ile bölgesel düzeyde hizmet içi eğitim görevi verilen kurumların müdürlerinden oluşur.

b. Hizmet içi Eğitim Merkez Teşkilatı

Görevleri: Ülke düzeyi ve yurt dışı için hizmet içi eğitim çerçeve programları hazırlamak, hizmet içi eğitim türlerine giriş ve bunlara ilişkin hizmet içi eğitim belgelerinin geçerlilik koşullarını tespit etmek. Hizmet içi eğitim için insan ve parasal olanakları sağlayıp ülke düzeyinde planlamak; uygulamaları değerlendirmek; bu alanda temel ve uygulamalı araştırma yaptırmak, uzmanlık ve danışma hizmetleri ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlamaktır.

Teşkilatlanma: Öğretmen ve diğer eğitim personelini yetiştirmekle görevli bir Genel Müdürlük olarak teşkilatlanır.

c. Bölge Hizmet içi Eğitim Birimleri

Görevleri: Kendi bölgelerindeki personel için yükseltme, tamamlama ve geliştirme eğitimlerini programlamak, uygulamak ve değerlendirmek, diploma, kredi, sertifika ve belge vermek, araştırmalar yapmak, hizmet içi eğitim ile hizmet öncesi eğitimi bütünleştirmek.

Teşkilatlanma: Bölgenin personel ve fiziki olanakları en uygun öğretmen yetiştiren Yüksek Öğretim kurumunun sorumluluğunda ve teşkilat yapısı içinde düşünülmelidir. Öğretmen Yetiştirme Kurumu bu amaçla “Hizmet içi Eğitim Uzmanlık” kadroları ve donatımı ile desteklenmelidir.

d. İl Düzeyinde Hizmet içi Eğitim Birimi

Görevleri: İl düzeyinde görevli personel için geliştirme ve adaylık programları düzenlemek, uygulamak, değerlendirmek, ilçe ve okul düzeyinde hizmet içi eğitim teşkilatlanmasını ve işleyişini sağlamak, bu düzeyler için uzmanlık hizmetleri sağlamak, il içinde aday öğretmenlerin

yetiştirileceği okulları belirlemek ve bunları geliştirmek, hizmet içi eğitimde başarılı olanlara kredi, sertifika ve belge vermektir.

Teşkilatlanma: İl Milli Eğitim Müdürlüğünün yapısı içinde “Eğitim Programları ve Personel Yönetimi” birimleri arasında koordinasyon sağlayan bir büro olarak düşünülebilir. Çalışmalarda yaygın eğitim etkinliklerini düzenleyen birim ile birlikte il içindeki öğretmen yetiştiren kurumun işbirliği de esastır.

4.1.1.12. On ikinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

18-22 Temmuz 1988 tarihleri arasında gerçekleştirilen On İkinci Milli Eğitim Şurası'nın gündem konularını, “Türk Eğitim Sistemi”, “Yükseköğretim”, “Öğretmen Yetiştirme”, “Eğitimde Yeni Teknolojiler”, “Türkçe ve Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi”, “Eğitim Finansmanı” ve “Öğretim (müfredat) Programları” oluşturmaktadır. Öğretmen Yetiştirme Komisyonu Raporu'nda eğitim hizmetinin sıhhatli, verimli ve faydalı olarak yürütülebilmesi için Bakanlık merkez teşkilatına bağlı “Öğretmen Eğitimi Genel Müdürlüğü” birimi kurulması gerektiği ve öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesine alınması gerektiği vurgulanmıştır (Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı [MEGSB], 1989, s. 294).

4.1.1.13. On üçüncü Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

15-19 Ocak 1990 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Üçüncü Milli Eğitim Şurası'nın gündemi “Yaygın Eğitim” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda “Yaygın Eğitimde Kavram, Kapsam ve Eğilimler”, “Yaygın Eğitimde Organizasyon ve İşbirliği”, “Yaygın Eğitimde Yatırım ve Finansman” ve “Yaygın Eğitimde Personel” komisyonları oluşturulmuştur (MEB, 1990).

Yaygın Eğitimde Organizasyon ve İşbirliği Komisyonu raporuna göre; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı dönemin yaygın eğitim faaliyetlerini doğrudan yürüten kurumları Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü ve Hizmet içi Eğitim

Dairesi Başkanlığıdır. Bunların dışında Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Kız Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğü, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü ve Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı örgün ve yaygın eğitimi birlikte yürüten; İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı ve Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ise ana görevine ek olarak yaygın eğitim yapan birimlerdir. Bunların dışında Devlet, Adalet, Milli Savunma, İçişleri, Bayındırlık ve İskan, Sağlık, Ulaştırma, Kültür, Turizm gibi bakanlıklar, İl Özel İdareleri, belediyeler, üniversiteler, TRT, Bankalar, TODAİE gibi kurumlar da yaygın eğitim hizmeti yapan diğer kuruluşlardır (MEB, 1990, ss. 140-142).

Aynı rapora göre, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 42. Maddesi gereği genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında yer alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanır. Ancak Milli Eğitim Bakanlığının bu koordinasyonu sağlayabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmemiştir. Birimler arası koordinasyon ve işbirliği yetersizliğinden doğan çeşitli belirsizlikler ve sorunlar vardır. Milli Eğitim Bakanlığı dışında yürütülen yaygın eğitim faaliyetlerinin izlenmesi, desteklenmesi ve geliştirilmesi için bir birim kurulmalıdır (MEB, 1990, s. 144).

Ayrıca komisyon raporunda Halk Eğitim Başkanlığı ve Halk Eğitim Merkezi isimleri “Yaygın Eğitim Başkanlığı” ve “Yaygın Eğitim Merkezi” olarak değiştirilmesi kararı alınmıştır (MEB, 1990, s. 146).

Yaygın Eğitimde Personel Komisyonunun hazırladığı rapora göre yaygın eğitimde personel yetiştirilmesinde hizmet içi eğitim kurumlarına da önemli görevler düştüğünden, bu kurumların bu alana da yeterli düzeyde hizmet götürmeleri üzerinde durulmalı, gerekiyorsa şurada alınan kararlar doğrultusunda yeniden teşkilatlandırılmalıdır (MEB, 1990, s. 349).

4.1.1.14. On dördüncü Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

27-29 Eylül 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nın gündemi "Eğitim Yönetimi ve Eğitim Yöneticiliği" ve "Okul Öncesi Eğitimi" olarak belirlenmiştir. Eğitim yönetiminde ise Milli Eğitimde teşkilatlanma (merkez, taşra, yurtdışı), yönlendirme, eğitim kurumlarının yönetimi ve yöneticiliği, eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi, atanması ve yer değiştirilmesi ve eğitim yönetiminde denetim konuları tartışılmıştır.

Eğitim Yönetimi ve Eğitim Yöneticiliği Komisyon Raporu'nda konuyla ilgili mevcut durum ve sorunlar kısaca şöyle belirtilmiştir (TC Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Şura Genel Sekreterliği [MEBTTKB], 1993, ss. 100-103):

Özellikle son otuz yıldaki hızlı nüfus artışı, sanayileşmenin toplum yapısında meydana getirdiği köklü değişimler, eğitimin yöntem ve içeriğindeki hızlı gelişme, eğitim hizmetini nicelik ve nitelik olarak bakımından büyük ölçüde değiştirmektedir. Bu değişikliklere paralel olarak, ortaya yeni ihtiyaçlar ve sorunlar çıkmakta, bunun sonucu olarak yeni görevler doğmakta ve yeni görevler de yeni yetkileri gerektirmektedir. Bu sebeple sürekli düzenlenen Milli Eğitim Teşkilatı sürekli büyümüştür. Milli Eğitim Bakanlığının teşkilatının, fonksiyonel bir yapıya kavuşturularak, hizmetlerin verimli ve etkinliğini arttıracak ve gerekli bütünlüğü sağlayacak bir düzenlemeye gidilmesi gereği zorunlu bulunmaktadır. Türk Milli Eğitim Sisteminin hizmet bütünlüğü ilkesi, teşkilatlanmada okul türüne göre düzenlenmiştir. Ortaöğretim hizmetleri aynı okul türleri ile ilişkili olmalarına rağmen, aynı tür ve nitelikteki hizmetler altı Genel Müdürlük tarafından yürütülmektedir. Bu durum ortaöğretimde bütünlüğün korunmasında ve koordinasyonun sağlanmasında güçlükler açmaktadır. Bakanlık dahilinde Yayınlar Dairesi Başkanlığı, İşletmeler Dairesi Başkanlığı, Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı gibi aynı tür ve nitelikteki iş ve işlemlerin birleştirilerek tek bir müdürlük altında toplanması kaynak israfını önleyecektir.

Şurada, Milli Eğitimde teşkilatlanma ile ilgili alınan kararlar şunlardır (MEBTTKB, 1993, ss. 101-105):

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın kuruluş ve görev esasları kanunla düzenlenmelidir. Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın bünyesine alınmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı'nda aynı tür ve nitelikteki hizmetlerin değişik ana hizmet birimlerince yürütülmesinden doğan aksaklıkları gidermek amacıyla Ortaöğretim ile Mesleki ve Teknik Öğretimde yeni bir yapılanmaya gidilmelidir. Milli Eğitim Akademisi'ne işlerlik kazandırılmalıdır. Proje hazırlama, uygulama ve değerlendirme hizmetlerini yürütmek amacıyla Projeler Daire Başkanlığı kurulmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı'nı oluşturan birimlerin iş analizleri yapılmalı, personel nitelikleri ve norm kadroları belirlenmelidir.

Merkez teşkilatının sorumluluğu altında bulunan görevlerden, illere devredilebilecekler belirlenmeli ve gerekli yasal düzenlemelere gidilmelidir.

Bunların dışında şuranın ikinci komisyonu olan Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu'nun hazırladığı raporda Milli Eğitim Bakanlığı, Taşra Teşkilatında özellikle büyük şehirlerde, il teşkilatlarında "Okul Öncesi Eğitim Merkezleri" kuruması gerektiği belirtilmiştir. Şurada eğitim kurumlarının yönetimi ve yöneticiliği ile ilgili alınan kararlar şunlardır: eğitim yöneticiliğinde ihtisaslaşma esas alınmalıdır. Üniversiteler ve Milli Eğitim Akademisi bu fonksiyonu yerine getirmelidir.

4.1.1.15. On beşinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

13-17 Mayıs 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Beşinci Milli Eğitim Şurası'nın gündemi "2000'li Yıllarda Türk Milli Eğitim Sistemi" olarak belirlenmiştir. Şuranın ana konuları, ilköğretim ve ilköğretimde yönlendirme, ortaöğretimde yeniden yapılanma, yükseköğretime geçişin yeniden düzenlenmesi, toplumun eğitim ihtiyacının sürekli karşılanması ve eğitim sisteminin finansmanı olarak belirlenmiştir (MEBTTKB, 1996).

Ortaöğretimde Yeniden Yapılanma Komisyonu'nun hazırladığı raporda şu öneriler yer almıştır:

Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı, eğitim sistemindeki düşünülen yeniden yapılanma hayata geçirildikten ve sonuçları alındıktan sonra bütün birimleriyle yeniden yapılandırılmalıdır. Kısa ve uzun vadede gerçekleştirilecek olan çalışmalar bir plan dahilinde sürdürülmeli, Bakanlık, ana hizmet ve destek birimlerinin görev ve sorumlulukları yeniden belirlenmelidir. Ortaöğretimde istenilen yapısal değişim öncelikle tabandan başlatılmalı, merkez teşkilatındaki yapılanmanın tabandaki değişime bağlı olarak bir süreç içinde planlanması düşünülmelidir. Merkezi yönetimin kapsam ve büyüklüğünün azaltılması yerel yönetimlerin katılım ve katkılarının sağlanması için yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Bu öneriler genel kurul görüşmelerinde tartışılmış, yukarıda yer aldığı şekliyle karara bağlanmıştır. Toplumun Eğitim İhtiyacının Sürekli Karşılanması Komisyonu'nun hazırladığı raporda yaygın eğitimle ilgili kurumsal yapıya ilişkin şu bilgiler yer almaktadır:

Bakanlık bünyesinde kurulu bulunan Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, yaygın eğitim faaliyetlerinden sorumlu kurumdur. Gerek Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde gerekse diğer bakanlıkların bünyesinde yaygın eğitimle ilgili faaliyetler gösteren birimler mevcuttur. Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, merkez teşkilatı ile birlikte Yaygın Eğitim Enstitüsü ve Mesleki Eğitim ve Teknoloji Eğitimi Merkezi Müdürlüğü'nden oluşur. İllerde Halk Eğitimi Başkanlığı, halk eğitimi merkezleri ve çıracılık eğitimi merkezleri olarak teşkilatlanmıştır. Ayrıca illerde çıracılık ve mesleki eğitim kurulları bulunmaktadır. Vali ve kaymakamların çağrısı üzerine halk eğitimi planlama ve işbirliği kurulları da oluşturulmaktadır.

Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, kız meslek liseleri, pratik kız sanat okulları ve olgunlaşma enstitüleri ile Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü; endüstri meslek liseleri, endüstriyel pratik sanat okulları, mesleki eğitim merkezleri ve yetişkinler teknik eğitim merkezleri ile Ticaret

ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğü ise ticaret meslek liseleri, sekreterlik meslek liseleri ve dış ticaret meslek liseleri bünyesinde açtıkları kurslarla yaygın eğitim etkinliklerinde bulunmaktadır.

Bunların dışında akşam liseleri ile Açık Öğretim Lisesi de bir nevi yaygın eğitim faaliyeti yapmaktadır. Başta Adalet, İçişleri, Milli Savunma, Bayındırlık ve İskan, Sağlık, Tarım, Orman, Turizm, Ulaştırma, Kültür ve Devlet Bakanlıkları olmak üzere birçok bakanlık, yaygın eğitime dönük etkinliklerde bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Türkiye Orta Doğu ve Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE), Devlet Memurları Yabancı Diller Eğitim Merkezi, Diyanet İşleri Başkanlığı, PTT, TRT, İş ve İşçi Bulma Kurumu, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve üniversiteler gibi kuruluşlar, özel kurslar, özel dershaneler, vakıflar, dernekler, özel işletmeler de yaygın eğitim faaliyetinde bulunmaktadır.

Bu durumdan kaynaklı olarak ortaya çıkan sorunlara yönelik şu öneriler geliştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı farklı genel müdürlükler ile diğer bakanlıklar, özel kurumlar ve belediyelerde açılan kurslarda Program birliği – denetim ve koordinasyon konularında 1739 sayılı Kanun'un 42. Maddesinde bahsedilen “bakanlıklar arası koordinasyon” ile ilgili yasal düzenleme bir an önce yapılmalıdır. Bakanlık ile taşra teşkilatı arasında “EYES” (Eğitim, Yönetim, Enformasyon Sistemi) sistemi amaca hizmet edecek şekilde oluşturulmalıdır.

Rapora göre yukarıda bahsedilen kurumlarda yapılan benzer hizmetler, bir bütünlük içerisinde ele alınmalı, il ve ilçe düzeyindeki teşkilatlanma bu duruma uygun olarak yeniden yapılandırılmalıdır. Merkez ve taşra örgütleri yöneticilerinin yetki ve sorumluluklarının, toplumun eğitim ihtiyacı da dikkate alınarak yeniden belirlenmeli, bu birimlere yapılacak atamalarda uzmanlığa ve deneyime önem verilmelidir. Taşra örgütüne daha çok yetki ve sorumluluk verilmeli, karar oluşumuna taşra yöneticilerinin katılımı sağlanmalıdır. Halk eğitim yöneticileri

tam zamanlı statülerde istihdam edilmelidir. Yaygın eğitim merkezlerinin yerinden yönetilmesi ve yerleştirilmesi konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Bu öneriler genel kurul görüşmelerinden sonra değişikliğe uğramadan karara bağlanmıştır (MEBTTKB, 1996).

4.1.1.16. On altıncı Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

22-26 Şubat 1999 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Altıncı Milli Eğitim Şurası'nın ana teması "Mesleki ve Teknik Eğitim" olarak belirlenmiştir. Şuranın gündem konuları ise; mesleki ve teknik eğitimin orta öğretim sistemi bütünlüğü içinde ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılması, okul ve işletmelerde meslek eğitimi ve istihdam, mesleki ve teknik eğitim alanına öğretmen ve yönetici yetiştirme, mesleki ve teknik eğitimde sınavsız yükseköğretime geçiş ve mesleki ve teknik eğitimde finansmandan oluşmaktadır. Komisyon raporlarına göre merkez teşkilatında toplanan yetkilerin taşraya devrinde gecikmeler vardır. Taşra teşkilatına devredilen yetkilerin de etkili kullanılamaması bir sorun olarak tartışılmıştır (MEBTTKB, 1999).

Şurada alınan kararlar incelendiğinde mesleki ve teknik eğitimin sistem içinde düzenlenebilmesi için mevcut merkez ve taşra teşkilatının yeniden yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra il milli eğitim müdürlüklerinde mesleki ve teknik eğitimden sorumlu münhasıran bir müdür yardımcısı bulundurulması ve bu doğrultudaki faaliyetlerin yürütülmesi için birimler oluşturulması kararı alınmıştır (MEBTTKB, 1999).

Bakanlığın örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve merkez teşkilatında ihtiyaç duyulduğu diğer uzmanlık alanlarının yanı sıra yönetim alanında meslek içinde eleman yetiştirmek ve kariyerlerini geliştirmek için kurulması planlanan "Milli Eğitim Akademisi"nin işlerlik kazanması doğrultusunda gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır (MEBTTKB, 1999).

4.1.1.17. On yedinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

13-17 Kasım 2006 tarihleri arasında toplanan On Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda “ Türk Milli Eğitim Sisteminde kademeler arası geçişler, yönlendirme ve sınav sistemi” ve “Küreselleşme ve AB sürecinde Türk Eğitim Sistemi” adı altında iki ana gündem maddesi belirlenmiştir. Türk Milli Eğitim Sisteminde Kademeler Arası Geçişler, Yönlendirme ve Sınav Sistemi Komisyonu raporunun İlköğretim bölümünde ilköğretim müfettişliğinin “Eğitim Müfettişliği” adı altında Bakanlık merkez teşkilatına bağlanması kararı alınmıştır (MEBTTKB, 2007, s. 173).

Küreselleşme ve AB Sürecinde Türk Eğitim Sistemi komisyonu ön raporunda Örgütsel Yapının Niteliği alt başlığında Türkiye Eğitim Sisteminin merkezi ve taşra örgütlenmesi ile ilgili şu kararlar yer almaktadır (MEBTTKB, 2007, s. 199):

1. Eğitim politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında kurumlar arası eş güdüm ve iş birliği sağlanmalıdır.
2. Merkezi örgüt süreç odaklı olarak yeniden yapılandırılmalı, görev alanı, stratejik planlama, yönlendirme ve denetim ile sınırlandırılmamalıdır.
3. Milli Eğitim Bakanlığının kurumsal kapasitesi nitelik açısından güçlendirilmelidir.
4. Milli Eğitim Müdürlüklerinin izin dahil her kararına vali onayının getirilmesine son verilmelidir.

Komisyon görüşmelerinden sonra bu kararların hepsi onaylanmıştır (MEBTTKB, 2007, s. 296).

4.1.1.18. On sekizinci Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında toplanan On Sekizinci Milli Eğitim Şurası'nın ana teması “Eğitimde 2023 Vizyonu” olarak belirlenmiştir. Şurada;

1. Öğretmen yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi,
2. Eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği,
3. İlköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi, ortaöğretime erişimin sağlanması,
4. Spor, sanat, beceri ve değerler eğitimi,
5. Psikolojik danışma, rehberlik ve yönlendirme

konuları tartışılmıştır (MEBTTKB, 2011, s. I).

Şura'nın Öğretmen Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Mesleki Gelişimi Komisyonu görüşmeleri sonucunda alınan kararlardan biri Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığının; görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim hizmeti sunduğu hedef kitlenin büyüklüğü dikkate alınarak, yapı ve statü itibariyle daha güçlü bir konuma getirilmesidir (MEBTTKB, 2001, s. 703).

1939 yılında ilk toplantısı ile başlayan Milli Eğitim Şurası 2010 yılına kadar 18 kez gerçekleştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanacak olan yönetmelik, program ve esaslar için önerileri içeren Milli Eğitim Şuralarının 15'inde Bakanlık merkez ve il örgütü ile ilgili çeşitli kararlar alınmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne en fazla yer ayıran Şuranın Onuncu Milli Eğitim Şurası olduğu belirlenmiştir. Bu Şurada bakanlık, il, ilçe ve okul yönetim düzeyleri tek tek ele alınıp, görev ve yetki alanları, yönetim süreçleri ve alt sistemler belirlenerek örgütsel yapıları ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmiştir.

Bunun dışında dikkat çeken bir diğer bulgu eğitim sistemindeki değişmelere paralel olarak bakanlık merkez ve taşra teşkilatlanma yapısının yeniden oluşturulmasına dair tartışmaların Şuralarda yer almasıdır. Örneğin, Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında ortaöğretim sisteminin değişmesi, yeni öğretim programlarının hazırlanması ve ders geçme sistemine geçilmiş olması ile merkez ve il örgütünün yatay kuruluşlar halinde düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Benzer biçimde Sekizinci Milli Eğitim Şurasında öğretim kademelerinde değişikliğe gidildiği için bakanlık merkez ve taşra örgütünün yeniden düzenlenmesi amacıyla bir komisyon kurulacağı belirtilmişti. Aynı gerekçe ve

öneriler On Beşinci ve On Yedinci Milli Eğitim Şuralarında da karşımıza çıkmaktadır.

Milli Eğitim Şuralarında ağırlıklı olarak tartışılan bir diğer konu da, bakanlık merkez örgütünde toplanan yetkilerin bir kısmının taşraya aktarılması gerektiğidir. Bu karar Beşinci, Yedinci, Dokuzuncu, On Dördüncü, On Beşinci ve On Altıncı Milli Eğitim Şuralarında karar bağlanmıştır.

Bu kararların dışında Milli Eğitim Şuralarında bir de Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütüne bazı müdürlükler ve birimlerin eklenmesi kararları alınmıştır. Bu müdürlüklerin hangileri olacağı Şuraların gündem konusu olarak belirlediği alanlarla paralellik göstermektedir. Örneğin öğretmen yetiştiren kurumların tartışıldığı Üçüncü Milli Eğitim Şurasında Milli Eğitim Bakanlığına “Yönetken Enstitüsü”, yine öğretmen yetiştirme sorunlarının tartışıldığı On İkinci Milli Eğitim Şurasında “Öğretmen Eğitimi Genel Müdürlüğü”, öğretmen ve uzmanların eğitimi ve sorunlarının tartışıldığı On Birinci Milli Eğitim Şurasında “Hizmet içi Eğitim Dairesi” ve eğitim vakıflarının tartışıldığı Yedinci Milli Eğitim Şurasında “Eğitim Vakıfları Genel Müdürlüğü” gibi birimlerin Bakanlık merkez örgütünde yer alması kararları alınmıştır.

Milli Eğitim Şuralarında ayrıca, bakanlığın merkez ve taşra örgütleri ile diğer kurumlar arasında eşgüdümün sağlanması, özellikle birçok kurumda hizmet veren yaygın eğitimde bütünlüğün sağlanması için bakanlıklar arası eşgüdümün sağlanması, örgüt içinde aynı işi yapan dairelerin birleştirilmesi ve bazı okul müdürlükleri ile her derece ve türdeki okulların müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı görevlerine yapılan atamalarında Vali onayının kaldırılması gibi kararlar alınmıştır. 18.06.1949 tarih ve 7236 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’na göre Vali, Bakanlıklar ve tüzelkişiliği haiz genel müdürlüklerin il teşkilatında çalışan bütün memur ve müstahdemlerinin en büyük amiridir. Yine yasaya göre vali muavinleri, hukuk işleri müdürleri, il idare şube başkanları gibi bazı makamların haricinde kalan bütün memurlar ilgili vali tarafından tayin olunurlar. Milli Eğitim Şuralarında bu konu ile ilgili alınan kararların uygulamaya geçilmesi ancak köklü bir yasal değişiklikle mümkün olabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın politika yapma süreçlerini daha katılımcı hale getirebilecek en önemli mekanizması Milli Eğitim Şuralardır. Şuralarda alınan kararlar tavsiye niteliğinde olsa da eğitim sisteminin gidişatına yön vermesi beklenmektedir. 08.09.1995 tarihli ve 22398 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Şurası Yönetmeliğinde, 04.05.2010 tarih ve 27571 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan düzenleme ile katılımcı kompozisyonunda ciddi bir değişikliğe uğrayan Milli Eğitim Şurası'nın, kanıta dayalı politikaların katılımcı bir biçimde inşa edilmesine katkısı tartışılır hale gelmiştir. Değişiklik öncesinde Şura üyelerinin % 60'ı Bakanlık tarafından belirlenirken, değişiklik sonrası bu oran % 75'e kadar yükselmiştir. % 75'i Bakanlık tarafından belirlenen ve neredeyse %50'si Bakanlık mensuplarından oluşan bir kurulun Bakanlık'a danışmanlık yapması olası görülmemektedir (ERG, 2011). 08.07.2014 tarihli ve 29054 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Şurası Yönetmeliği'nde Bakanlık tarafından belirlenen üyelere ayrıntılı biçimde yer verilmese de Şura üyelerini belirlemekle görevli Genel Sekreterliğin, Şura genel kurulu üyeleri arasından belirlenmekte ve genel kurul üyeleri de Bakan Yardımcısı, Müsteşar ve Bakanlık merkez teşkilatı birim amirlerinden oluşmaktadır. Bu durum, Milli Eğitim Şurası kompozisyonunda yapılan ciddi değişikliğin 2014 yönetmeliği ile devam ettiği söylenebilir. Bu düzenlemelerle Milli Eğitim Şuraları, bilimsel araştırma sonuçlarına dayalı kararların alındığı bir danışmandan ziyade, Bakanlığın tartışmaya açık kararlarınının meşrulaştırılacağı bir organa dönüştürülmüştür.

4.1.2. Kalkınma Planlarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü

Türkiye'de milli tasarrufu artırmak, yatırımları toplum yararına, gerektirdiği önceliklerle yönlendirmek ve ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek üzere 1961 yılından itibaren planlı kalkınmaya geçilmiştir. Beş Yıllık Kalkınma Planları sadece sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmelere ışık tutmamış aynı zamanda eğitim alanındaki gelişmelere de yön vermiştir.

Kalkınma planları içinde Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndan itibaren eğitim planlarının iki temel amacı vardır: (a) Toplumun eğitim düzeyini yükseltmek ve (b) ekonominin gereksinim duyduğu insan gücünü yetiştirmek. Eğitim tür ve düzeylerine ilişkin nicel hedefler ve sistemin nitel açıdan

düzenlenmesine ilişkin hedef ve politikalarda dikkati çeken ağırlıklı olarak “insan gücü yetiştirme” amacına dönük olmasıdır.

Hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planlarının her biri ayrı ayrı incelenerek, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına ilişkin öngörülenler belirlenmiş ve tarihsel sıralama dikkate alınarak ilgili Beş Yıllık Kalkınma Planı başlığı altında verilmiştir.

4.1.2.1. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1963-1967 arası yılları kapsayan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 16 Ekim 1962 tarihli ve 77 sayılı Uzun Vadeli Planın Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması hakkındaki Kanun hükümlerine uygun olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan Karma Komisyonu, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinde görüşülüp 21 Kasım 1962 tarihinde onaylanmış, ve 3 Aralık 1962 tarihli ve 11272 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır (TC Kalkınma Bakanlığı, 1963).

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı özel sektör ile kamu iktisadi teşebbüsleri için 1 Ocak 1963 tarihinden itibaren; umumi bütçeye bağlı Devlet daire ve müesseseleri ile belediyeler ve özel idareler için de 1 Mart 1963 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Planda 1923 yılından itibaren Türkiye’de yazı devrimi, hukuk devrimi, kadınların toplum hayatında eşit haklar elde etmeleri, eğitim sisteminin laiklik ve çağdaş uygarlık esaslarına göre yeniden kurulması gibi temel yapı değişmelerinin başladığı belirtilmiştir.

İnsan refahının temel unsurlarından biri olan eğitim alanında tespit edilen hedefler eğitim seviyesini yükseltmek, Türk toplumunun ihtiyaç ve şartlarına uygun insanlar yetiştirmek ve eğitim imkanlarından kişilerin kabiliyetlerine göre faydalanmalarını sağlamaktır. Eğitim alanında kabiliyetlere göre bir seçme yapmak ve kabiliyetli olanlara eğitim imkanı tanımak; hem sosyal adalet ilkelerinin gerçekleşmesini, hem de toplumun en yeterli insanlar tarafından yöneltilmesini mümkün kılacak bir toplumsal yapıya ulaşmasını sağlayacaktır. Bu amaçla

toplumun eğitim seviyesini yükseltmek, öğretim çağındaki bütün çocukların okuma imkanı elde etmelerini sağlamak, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak, özellikle ilk öğretimi yurt çapına yaymak, orta ve yükseköğretimde burslar ve başka kolaylıklar sağlamak, eğitime yapılan yatırımı arttırmak, ihtiyaç duyulan alanlara uygun olarak niteliği yüksek işgücü yetiştirmek gibi temel ilkeler benimsenmiştir.

Planda Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlanmasına doğrudan değinilmese de dönemin mevcut eğitim yapısı ile ilgili şu ifadeler geçmektedir. Türkiye'de bugüne kadar eğitim genel olarak önemli bir konu sayılmış ve bu alanda oldukça büyük harcamalar yapılmıştır. Bundan başka çeşitli sistemler ve eğitim usulleri denenmiştir. Fakat eğitim sistemine bir bütün olarak bakmayı, eğitimin uzun süreli bir çerçeve içinde ve planlı olarak ele alınmayı ve eğitim teşkilatındaki dağınıklık bütün bu çabaların ve harcamaların yeterince verimli olmasını önlemiş ve eğitim düzenimizde çeşitli dengesizlikler ortaya çıkmıştır. Bakanlıkla eğitim kurumları arasında gerekli işbirliğinin kurulmaması da önemli bir konudur.

Planda eğitim sisteminde mevcut sorunlarına yönelik alınacak tedbirler arasında, 222 sayılı İlk Öğretim Kanununun hedefi ve bu hedefe varmak için konan metod ve ilkelerin bazı hükümleri bakımından yurdun mali, iktisadi ve sosyal yapısına uymadığından, bu yönde geçmiş tecrübelerin ışığında ciddi ve köklü bir düzeltmeye geçileceği yer almaktadır.

4.1.2.2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1968-1972 arası yılları kapsayan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında bütün eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığı içinde toplanmasının esas olduğu vurgulanmış, Milli Savunma, sağlık, tarım ve emniyetle ilgili eğitim kurumları dışındaki bütün eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmasının tamamlanacağı söylenmiştir.

Bunun yanı sıra Halk Eğitim Genel Müdürlüğünün de Milli Eğitim Bakanlığına bağlanacağı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra planda, idare birimlerinin

aşırı büyümesine engel olmak için bir yandan bakanlıkların merkez kuruluşlarının fonksiyonel esasa göre teşkilatlanmasına çalışılırken öte yandan görev ve yetkilerin kademeler arasında en uygun şekilde ayarlanmasını sağlayıcı kanunların çıkarılacağı izlenilecek politikalar arasında yer almaktadır (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.1.2.3. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1973-1977 yılları arasını kapsayan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığının idari yapısının planlı dönem için öngörülen eğitim programlarının uygulanmasını sağlamaktan uzak bulunduğu belirtilmiştir. Bu sebepten ötürü Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere, tüm eğitim örgütlerinin, öngörülen uzun dönemde eğitim gelişmelerini etkili olarak uygulayacak ve yurt düzeyine yayacak biçimde yeniden düzenlenmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

Planda Milli Eğitim Bakanlığının gereğinden çok büyümüş, karmaşık ve fonksiyonel olmayan bir merkez örgütüne sahip olduğu bahsedilmiş, örgütün planın öngördüğü yönde karar alma ve uygulama faaliyetleri geliştirebilmesi için, idari ilkelere göre fonksiyonel birimler halinde gruplandırmaya gidileceği belirtilmiştir. Ayrıca eğitim örgütünde yapılacak olan düzenlemelerin, araştırma-geliştirme temeline dayanan, devamlı olarak yenilikleri izleme ve ülke koşullarına uyanları seçip uygulamaya geçirme çabaları olarak ele alınacağı belirtilmiştir.

Ayrıca planda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm mesleki teknik ve yaygın eğitim faaliyetlerinde işbirliğini sağlayacak ve üretim sürecinin ihtiyaçlarıyla yönlendirilecek bir “Mesleki Teknik Yaygın Eğitim Kurumu” kurulacağından bahsedilmiştir. Bunun yanı sıra genel yaygın eğitim faaliyetlerindeki dağınık uygulamaya çözüm getirmek üzere, tüm genel yaygın eğitim programları gönüllü örgütlerin katılmasını da sağlayacak şekilde Halk Eğitimi Genel Müdürlüğüne yönlendirileceğinden de bahsedilmiştir. İnsangücü Eğitimi ve Mektupla Öğretim Genel Müdürlüğü ile birleştirilecek ve tek Genel Müdürlük olarak genel yaygın eğitim çalışmaları bu kurumca yönlendirilecektir. Planda ayrıca kamuda hem sistemin bütününün, hem de birimlerin haber alma, planlama, karar verme,

uygulama, izleme ve denetleme gibi yönetim tekniği prensiplerine uymayan bir biçimde kurulmuş olması sorununa çözüm olarak kamu kesiminin merkezi idaresini ve taşra yönetimini kapsayan bir kamu yönetimi reform çalışmasına başlanacağından bahsedilmiştir.

4.1.2.4. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1979-1983 arası yılları kapsayan Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında, üçüncü planda yer alan Kamu Yönetiminin yeniden düzenlenmesine ilişkin politika ve önerilerin uygulanmasının gerçekleştirilemediği söylenmiştir. Ancak benzer politikalar kamu kurumlarının merkezi yönetim ve taşra teşkilatlanması için ayrı olmak üzere ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Plana göre Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere eğitimle ilgili tüm örgütlerin eğitimde öngörülen gelişmeleri etkili olarak uygulayacak ve yurt düzeyine yayacak biçimde yeniden düzenlenmeleri sağlanacaktır (TC Kalkınma Bakanlığı, 1979).

4.1.2.5. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1985-1989 arası yılları kapsayan Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında daha önceki planlarda olduğu gibi kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesine değinilmiş, bu düzenlemede kamu hizmetlerinin kuruluşlar arasında hizmette birlik ilkesine uygun dengeli ve etkin bir şekilde dağıtılmasının esas alınacağı ve düzenlemede yetki devri esasına önem verileceği, plan ve program uygulaması açısından merkezi ile taşra teşkilatı arasında etkin bir ilişki kurulacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.1.2.6. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1990-1994 arası yılları kapsayan Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında kamu kurumlarının yönetiminde, ekonomik kalkınmayla uyumlu, bilimsel araştırmalara dayalı, gelişen ve değişen toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilecek nitelikte, hizmette birlik ve yetki devri esaslarına göre oluşturulacak bir teşkilat yapısına kavuşturulacağı ve taşra birimlerinin de bu esaslar çerçevesinde güçlendirileceği ilke olarak kabul edilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.1.2.7. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

1996-2000 arası yılları kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim sisteminin yapılanmasından ve işleyişinden kaynaklanan sorunların önemini koruduğuna değinilmiştir. Planda belirtildiğine göre Milli Eğitim Bakanlığı merkeziyetçi yapısı, alt birimler ve taşra teşkilatlarının hareket imkanlarının sınırlı olmasına ve karar alma sürecinin yavaş işlemesine yol açmaktadır.

Bu sorunların ortadan kalkması için kurumsal yapının, kamu örgütlenmesinin toplumun yenilenme ve uyum gücünü artıracak şekilde yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Planda yer alan Eğitim Reformu'nda eğitimde yönetimin etkinleştirilmesi amacıyla yeniden yapılanmaya gidileceğinden bahsedilmiş, bu amaçla 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat Kanunu'nda düzenlemeler yapılacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatının, makro düzeyde politika oluşturan, araştırma ve geliştirme, program yapma, koordinasyon sağlama ve denetim yapma görevini etkin bir şekilde yürüten, bürokrasiyi azaltan, taşra birimlerine daha fazla yetki ve sorumluluk veren ve ailelerin karar verme süreçlerine katılımını kolaylaştıran bir yapıya kavuşturulması amaçlanmıştır (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.1.2.8. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

2001-2005 arası yılları kapsayan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitimde merkez teşkilatında hizmet esasına dayalı bir yapılanmaya gidilmesi ve Bakanlık taşra teşkilatlarına yetki ve sorumluluk devredilmesi amacıyla 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat Kanununda düzenlemeler yapılacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı, 2000).

4.1.2.9. Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

2007-2013 arası yılları kapsayan Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatında hizmet esasına dayalı bir yapılanmaya gidileceği, kurumsal kapasitenin güçlendirileceği, taşra teşkilatlarına ve eğitim

kurumlarına yetki ve sorumluluk devredilmesi sağlanacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.1.2.10. Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

2014-2018 arası yılları kapsayan Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı 30.10.1984 tarihli ve 3067 sayılı Kanun gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda 01.07.2013 tarihinde onaylanmıştır. Planda özellikle küresel düzeyde nitelikli işgücünün öneminden kaynaklı olarak eğitim seviyesinin dolayısıyla işgücü niteliğinin artırılması gerekliliğinden söz edilmiştir. Eğitim faaliyetlerinde, yerleşik norm ve yaklaşımların, yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin ve yoğunlaşan kültürlerarası etkileşimin artmasıyla, değiştiği belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı, 2013).

Ülkenin tamamı veya belirli bir bölgesi için belirlenen kalkınma hedefleri çerçevesinde ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşmak amacıyla kamu kesimi için emredici niteliğe sahip olan, beş yıllık dönemler halinde hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları, 1963 yılından başlayarak 2018 yılını kapsayacak biçimde bugüne kadar 10 kez hazırlanmıştır. Bu planlarda Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü ile ilgili çeşitli kararlar alınmıştır.

Kalkınma planlarında alınan kararlar incelendiğinde genel olarak kamu yönetiminde yapılan düzenlemelerin Milli Eğitim Bakanlığına da uygulanması yönünde olduğu görülmektedir. Bakanlığın büyük, dağınık ve karmaşık olan merkez örgütünün işlevsel birimler oluşturulacak biçimde yeniden düzenlenmesi Birinci, İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer almaktadır.

Bunun yanı sıra dikkati çeken bir diğer bulgu örgütlenme yapısının yetki devri esasına göre yeniden düzenlenmesi, taşra teşkilatına daha fazla yetki ve sorumluluk verilerek güçlendirilmesi kararıdır. Bu karar Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planlarında karşımıza çıkmaktadır. Bozan'ın (2003) yaptığı çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı merkez ve taşra örgütünde görev yapan okul yöneticileri ve deneticilerine göre, MEB merkez teşkilatının yapısı hantaldır, aşırı merkeziyetçidir ve yetkileri elinde tutmaktan

vazgeçememektedir. Dönmez (1998) eğitimin mevcut merkeziyetçi, hantal, bürokratik yapısının, daha esnek, katılımcı, kısa sürede karar alabilen ve uygulayabilen bir yapıya kavuşturulması gerektiğinin belirtmiştir. MEB’de yetki devrinin gerçekleştirilememesi sorunu hükümet programları ve Milli Eğitim Şuralarında da dile getirilmektedir. Bu sorunun temel kaynağı bakanlık merkez örgütünde otoriter yönetim eğiliminin güçlü olması, güç kaybetme kaygısının olması ve taşra teşkilatının yetki devri için personel ve altyapı yeterliği konusunda herhangi bir çalışmasının olmaması gibi gerekçeler sayılabilir. Tortop (1990) örgütte alt birimlere yetki devredilirken uyulması gereken bazı kuralların olduğunu belirtmiştir. Bunlardan belki de en önemlisi yetki devredilirken; iş analizi yapılması, hangi işin, hangi sınırlarda, ne derece devredileceğinin belirlenmesi gerektiğidir. Milli Eğitim Bakanlığının böyle bir çalışma yapmadan yetki devrine gitmesi önemli sorunlara yol açabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yeniden düzenlenmesini gerektiren gerekçelerden diğerleri ise, eğitim kurumlar arası işbirliğinin sağlanması, diğer bakanlıklara bağlı eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması, değiştirilen eğitim programlarının etkili bir biçimde uygulanması ve teşkilatın politika uygulayabilecek, araştırma-geliştirme programları yapacak, koordinasyon sağlayacak, denetleme yapabilecek bir yapıya kavuşturulmasıdır.

Bunların yanı sıra, Halk Eğitim Genel Müdürlüğü’nün Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması ve tüm genel yaygın eğitim programlarının bu müdürlükte toplanması ile Mesleki ve Teknik Yaygın Eğitim Kurumunun kurulması Kalkınma Planlarında alınan diğer kararlardır.

4.1.3. Hükümet Programlarında Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü

Genel anlamda siyasal partiler, belirli bir yapısı, kuruluş biçimi, ortaklaşa karar alan organları, lideri, üyeleri olan örgütlerdir. Bir partinin ideolojisi doğrultusunda hedeflenen amaçlar ise partinin siyasal programında yer alır.

Eğitim ile siyasal sistem arasında sıkı bir etkileşim olması kaçınılmazdır. Devletin varlığını, gücünü ve temel ilkelerini topluma kabul ettirebilmek için kullandığı ideolojik araçlardan en önemlisi eğitimidir. Toplumsal düzenlemeyi,

belirlediği ideolojik amaçlar ve ilkeler çerçevesinde yeniden kurmak için hareket eden devlet, eğitim sistemini ve eğitim kurumlarını bu yönde kullanabilmektedir.

Türkiye’de iktidarda bulunan siyasi partiler, parti programlarında belirttikleri eğitim politikalarını Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile ülke genelinde hayata geçirmeyi amaçlarlar. Cumhuriyetten günümüze 64 hükümet kurulmuştur. Günümüze kadar kurulan 64 hükümetin her bir hükümet programı ayrı ayrı incelenerek, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına ilişkin öngörülenler belirlenmiş ve tarihsel sıralama dikkate alınarak ilgili hükümet programı başlığı altında verilmiştir.

4.1.3.1. 24. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

30.05.1960 – 05.01.1961 tarihleri arasında görev yapmış olan 24. Hükümet programında Milli Eğitim devletin baş davalarından biri olarak görülmüş ve Milli Eğitim teşkilatını istikrarsız halinden kurtarmak yapılacak ilk işler arasında gösterilmiştir. Eğitim sisteminin muhtaç olduğu düzen içinde ve belli metotlarla çalışan medeni ve milli bir kurum haline getirmeye yönelip, gerekli inceleme ve araştırmalara başlamak, gelecek iktidarlara bu yönde hazırlıklar bırakmak amaçlanmıştır (Türkiye Büyük Millet Meclisi [TBMM]).

4.1.3.2. 31. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

03.11.1969 – 06.03.1970 tarihleri arasında görev yapmış olan 31. Hükümet programında Milli Eğitim Bakanlığının çeşitli görevlerin yarattığı iş hacminin baskısı altında kaldığını, bu sorunu çözüp bakanlığın çalışmalarını verimli kılabilmek üzere, kültür ve gençlik işlerinin ayrı bakanlıklar halinde yürütülmesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir. Bu uygulamayla gençlik işleri görevi Milli Eğitim Bakanlığının kapsamından çıkarılmış yeni bir bakanlığa devredilmiştir (TBMM).

4.1.3.3. 32. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

06.03.1970 – 26.03.1971 tarihleri arasında görev yapmış olan 32. Hükümet programında Milli Eğitim Bakanlığının sorumluluk sahası içinde yer alan kültür işleri için, ayrı bir bakanlık kurulması öngörülmüştür (TBMM).

4.1.3.4. 33. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

32. Hükümette öngörülen eğitim ve kültür işlerinin birbirinden ayrılarak bir Kültür Bakanlığının kurulması 26.03.1971 – 11.12.1971 tarihleri arasında görev yapmış olan 33. Hükümet programında da önemle ele alınacak bir konu olarak bahsedilmiştir (TBMM).

4.1.3.5. 35. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

22.05.1972 – 15.04.1973 tarihleri arasında görev yapmış olan 35. Hükümet programında hazırlanacak olan Milli Eğitim Kanunu tasarısında okul öncesinden başlayıp ilk, orta ve yükseköğretim kurumları ile ülkenin ekonomik kalkınmasında katkıda bulunan teknik okulların bir bütünlük içinde ve çağın modern eğitim sistemleri açısından ele alınacağı, Türk eğitiminin yeni bir yapı ve çalışma düzenine kavuştuğu belirtilmiştir (TBMM).

4.1.3.6. 42. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

05.01.1978 – 12.11.1979 tarihleri arasında görev yapmış olan 42. Hükümet programında kamu hizmeti veren kurumların merkez, iller ve yurt dışındaki kuruluşlarının, modern bir yönetimin gereklerine göre yeniden gözden geçirilerek düzenleneceği, bu düzenlemede israf yerine tasarruf, savsaklama yerine yapıcılık, başıboşluk ve birbirinden kopukluk yerine uyumluluk ve işbirliği ilkelerinin esas olacağı belirtilmiştir (TBMM).

4.1.3.7. 45. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

13.12.1983 – 21.12.1987 tarihleri arasında görev yapmış olan 45. Hükümet programında eğitim ve öğretimin devletin başlıca görevleri arasında olduğu ancak, devletin koyacağı kaideler içerisinde fertlerin ve özel kuruluşların da eğitim ve öğretim hizmetleri yapabilmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir (TBMM).

4.1.3.8. 48. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

23.06.1991 – 20.11.1991 tarihleri arasında görev yapmış olan 48. Hükümet programında eğitim yönetimi kavramı ilk kez doğrudan söz edilmiş, Bakanlığın genel politika ve ortak hizmetler dışında kalan merkezi yönetime ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarının taşra teşkilatına devredilmesi ve yeni “Eğitim Yönetimi

Alanları” kurulması ile ilgili kanuni düzenlemenin gerçekleştirileceği belirtilmiştir (TBMM).

4.1.3.9. 58. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

18.11.2002 – 14.03.2003 tarihleri arasında görev yapmış olan 58. Hükümet programında kamu yönetiminde tepeden inmece ve tek yönlü anlayışların terk edileceği belirtilmiş, devlet-toplum diyaloguna ve eğitim gibi sosyal boyutu olan hizmetlerde işbirliğine dayanan modellerin geliştirileceğine değinilmiştir.

Devlet ve toplumun birbirlerinin alternatifi değil, tamamlayıcı olması gerektiği, sürdürülebilir hızlı bir kalkınmanın ancak bunların oluşturacağı sinerji ile sağlanabileceği belirtilmiştir. Programda, kamunun çağdaş bir yönetim yapısına kavuşturulması gerektiği, merkeziyetçi ve katı hiyerarşik yapıların aşılması için kamu hizmetlerinin yerinden karşılanması temel ilke olacağı belirtilmiştir. Bu amaçla bakanlıkların taşradaki görev ve yetkilerinin, Valiliklere ve İl Özel İdarelerine devredileceği, yerel tercihler dikkate alınarak eğitim hizmetinin il düzeyinde karşılanmasının sağlanacağı belirtilmiştir. Programda ayrıca şunlardan bahsedilmiştir: “Dünyadaki yönetim anlayışında meydana gelen değişime paralel olarak, eğitim politikalarının belirlenmesinde ve hizmet sunumunda yerel idareler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının inisiyatif ve katılımları sağlanacak; eğitimde yönetişimci demokratik bir anlayış sergilenecektir.”

Milli Eğitim Bakanlığının teşkilatlanması ile ilgili olarak da, merkez teşkilatının eğitim hizmetlerinin etkili koordinasyonuna imkan verecek şekilde yeniden yapılandırılacağı, üst kademelerde toplanan yetkilerin alt birimlere ve yerel birimlere dengeli olarak aktarılacağı ve yerel yönetimlerin eğitimdeki rolünün arttırılacağı hususları belirtilmiştir (TBMM).

4.1.3.10. 59. Hükümet Programında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü

14.03.2003 – 29.08.2007 tarihleri arasında görev yapmış olan 59. Hükümet programında, 58. Hükümet programında değinildiği gibi Bakanlıkların taşradaki görev ve yetkilerinin valiliklere ve il özel idarelerine devredileceğine değinilmiş,

yerel tercihlerin de dikkate alınarak eğitim hizmetinin il düzeyinde karşılanmasının sağlanacağı belirtilmiştir (TBMM).

Sadece 24, 31, 32, 33, 35, 42, 45, 48, 58 ve 59. Hükümetlerin programlarında, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına ilişkin herhangi bir öngöründe bulunulduğu belirlenmiştir. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 61, 62. hükümetlerin programlarında ise Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına ilişkin herhangi bir öngörü yer almamaktadır.

Hükümet programları, Bakanlar Kurulu'nun ülkenin gereksinimleri doğrultusunda yapmayı öngördüklerini genel hatlarıyla belirten programlardır. Bu öngörülerde iktidara gelen siyasi partinin ideolojisinin ülke çıkarlarının önüne geçmemesi beklenir. Cumhuriyet'ten günümüze kurulan 64 farklı hükümetin programı incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne ilişkin alınan kararların genel olarak nesnel oldukları görülmektedir.

Hükümet programlarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü ile ilgili alınan kararların, bakanlığın sorumluluğunda olan kültür ve gençlik işlerinin ayrı bakanlıklarda yürütüleceği, üst kademelerde toplanan yetkilerin yerel birimlere aktarılacağı, merkez örgütün modern bir yönetimin gereklerine göre ve değişen eğitim sistemine göre yeniden düzenleneceği gibi konular çerçevesinde olduğu görülmektedir.

30.05.1960 – 05.01.1961 tarihleri arasında görev yapmış olan 24. hükümet programında, Milli Eğitim teşkilatının istikrarlı bir yapıya kavuşturulacağı, medeni ve milli bir kurum haline getirileceği belirtilmiştir. 24. hükümet programı, 27 Mayıs Darbesi, 27 Mayıs Askeri Müdahalesi ya da 27 Mayıs İhtilali olarak bilinen darbeden sonra, darbeyi planlayan ve uygulayan 37 düşük rütbeli subay ve emekli orgeneral Cemal Gürsel'in oluşturduğu, ülke yönetimini üstlenen Milli Birlik Komitesi'nin hazırladığı programdır. Dönemin koşulları ve darbe öncesi politik uygulamalar düşünüldüğünde 24. hükümetin, eğitimin milli yapısından uzaklaştığını düşünmeleri böyle bir kararı almalarına sebep olmuştur diyebiliriz.

Bunun yanı sıra bir diğer karar da 13.12.1983 - 21.12.1987 tarihleri arasında görev yapmış olan 45. Hükümet programında bireylerin ve özel kuruluşların eğitim ve öğretim hizmeti verebilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılacağı konusudur. Hükümet programında yer alan bu karar 23.06.1985 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile yeniden düzenlenmiştir. Bu konu, günümüzde kamuoyunda “Dershane Yasası” olarak bilinen 1.3.2014 tarih ve 6528 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile tartışmaya açılmıştır. Söz konusu Kanunda dershane ve etüt merkezlerinin dönüştürülmesi ve gerekli dönüşümünü tamamlayamayan öğrenci etüt merkezlerinin kapatılması kararı yürürlüğe girmiş ve 13.7.2015 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı ile bu düzenleme iptal edilmiştir. Bakanlık bu iptal kararının ardından Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde değişikliğe giderek bireylerin ve özel kuruluşların eğitim ve öğretim hizmeti verebilmeleri için gerekli koşulları yeniden düzenlemiştir.

Hükümet programlarında tartışmaya açık kararların da yer aldığını belirtmek gerekir. 58. Hükümet programında merkeziyetçi ve katı hiyerarşik yapıların aşılması için, bakanlığın taşradaki görev ve yetkilerinin Valilere devredileceği belirtilmiştir. Ancak bu durumun eğitim sisteminde sorunlara yol açacağı daha sonra On Yedinci Milli Eğitim Şurasında, eğitim uzmanları tarafından tartışılmış ve Valilere verilen yetkilerin kaldırılması gerektiği kararı alınmıştır. Ancak günümüzde uygulanmakta olan 10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik dahil bugüne kadar hazırlanan bütün eğitim yöneticisi atama yönetmeliklerinde bazı okul müdürlükleri ile her derece ve türdeki okulların müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı görevlerine yapılan atamalar Vali onayı ile olmaktadır.

4.1.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve İl Örgütü

Türkiye Eğitim Sistemini düzenleyen yazılı hukuk metinleri anayasalar, kanunlar, uluslararası sözleşmeler, kanun hükmünde kararnameler, tüzükler, yönetmelikler, yönerge ve genelgelerdir. Bu başlık altında, Türkiye’de Milli

Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısına dair Resmi Gazetede ve Tebliğler Dergisinde yayımlanan yasal dayanaklar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.1.4.1. Maarif teşkilatına dair kanun

22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un birinci maddesi, 1 Kasım 1928'de 1353 sayılı kanunla Arap harflerinin yerine Latin esasından alınan "Türk harfleri"nin kabulünü esas alan Harf Devriminden doğabilecek sıkıntıları aşmak üzere Maarif vekaletine bağlı bir dil heyeti kurulduğu kararını içermektedir.

Yasanın ikinci maddesinde, Maarif vekaletinde talim ve terbiye işleri ile iştigal etmek üzere bir talim ve terbiye dairesi oluşturulduğu belirtilmiştir. Bu daire bir başkanın idaresi altındadır. Dairenin şubeleri ile teşkilatını idare etmek üzere başkanın dışında azami on üye bulunacaktır. Daire başkanı, vekaletin; üyeler, daire başkanının teklifi ve vekaletin inhası ile İcra Vekilleri Heyetince tayin olur. Dairenin teşkilatı ve görevleri İcra Vekilleri Heyetince yapılacak bir talimatname ile tespit ve tayin edilir.

Maarif vekaleti veya diğer bir vekalet tarafından açılmış veya lüzumuna göre açılacak okullar ve diğer özel okulların derecelerinin tayini Maarif vekaletine aittir. Diğer vekaletlere bağlı orta derecedeki okullar programları ilgili vekaletle Maarif vekâleti tarafından ortak yapılır. Yüksek öğrenim kurumlarının programları, Maarif vekâletinin görüşü alınmak şartı ile - ait olduğu vekâlet tarafından düzenlenir ve Maarif vekâletince kabul edilir (madde 3).

Türkiye'de hiç bir okul Maarif vekâletinin ruhsat ve muvafakati olmaksızın açılmaz. Vekâletler belli öğrenim kademeleri haricinde kendi memur ve diğer çalışanları için kısa süreli kurslar açabilirler (madde 4).

Türkiye maarif teşkilatı itibariyle bölgelere ayrılmıştır. Bir veya bir kaç vilayetten teşekkül eden her bölgede bir maarif emini bulunur. Her vilayette ayrıca bir maarif müdürü veya memuru dahi vardır (madde 20).

Maarif emini, ilk mektep muallim ve muallim muavinleri ile müdür ve başmuallimlerini, ilk tedrisat müfettişlerini, emniyet maiyetindeki kalem heyetini, maarif mıntakası dahilindeki vilâyetlerin maarif kalemi başkatip ve katiplerini ve vekaletçe tayin ve vekalet emrine alınmaları kendilerine bırakılacak diğer maarif müntesiplerini kanun ve talimatnameler dairesinde tayin ve vekalet emrine alır, ihtar, tektir ve katı maaş gibi cezalar da verir. Maarif emini vilâyet bütçelerindeki maarif tahsisatı hakkında meclisi umumilere arz edilmek üzere vilâyetlere teklifte bulunurlar. Maarif emini, mıntakası dahilindeki orta tedrisat mekteplerini de denetler (madde 21).

4.1.4.2. Maarif vekaleti merkez teşkilatı ve vazifeleri hakkındaki kanun

10.06.1933 tarih ve 2287 sayılı Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkındaki Kanun'a göre, Maarif Vekaleti merkez teşkilatı aşağıda yazılı makam ve dairelerden oluşmaktadır (madde 1).

- A. Müsteşarlık,
- B. Maarif Şurası,
- C. Milli Talim ve Terbiye Dairesi,
- D. Teftiş Heyeti,
- E. Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğü,
- F. Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü,
- G. İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü,
- H. Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğü,
- İ. Zat İşleri Müdürlüğü,
- J. Müzeler Müdürlüğü,
- K. Kütüphaneler Müdürlüğü,
- L. Mektep Müzesi Müdürlüğü,
- M. Hususi Kalem Müdürlüğü,
- N. İnşaat Dairesi,
- O. Levazım Müdürlüğü,
- P. Evrak Müdürlüğü

Kanunda bu makam ve dairelerin hangi şubelerden oluştuğu, görev ve sorumluluklarının neler olduğu, müsteşar, müdür ve müdür yardımcılarının atanma ve tayin usulleri belirtilmiştir. Müsteşar, vekalet işlerinin mesul amiri olup bu işleri vekilden aldığı talimat dairesinde Vekil namına yapar (madde 2). Maarif Şurası Cumhuriyet maarifinin eğitim ve öğretim ile ilgili işlerinde talim ve terbiye dairesince hazırlanacak tüzük, yönetmelik, program ve esaslarla şura üyeleri tarafından bu konular etrafında yapılacak teklifleri inceleyerek bir karara bağlar. Maarif şurasının kararları Maarif Vekilinin onayıyla kesinleşir (madde 3).

Başkanı Maarif Vekili olan Maarif şurası şu kişilerden oluşur (madde 4):

1. Maarif müsteşarı,
2. Milli Talim ve Terbiye Dairesi başkanı ve üyeleri,
3. Üniversite rektörü ve üniversitenin her fakültesi ile güzel sanatlar akademisinin her şubesinden ve Maarif Vekaletine bağlı yüksek okulların öğretim üyesi meclislerince seçilecek birer öğretim üyesi veya öğretim görevlisi,
4. Eğitim genel müdürleri ve kütüphaneler, müzeler müdürleri ile mektep müzesi müdürü,
5. Müfettişlerce kendi aralarından seçecekleri iki müfettiş,
6. Maarif müdürlerinden Vekaletçe seçilecek iki kişi,
7. Her lise ile öğretmen okullarının öğretmen meclislerince gösterilecek birer adaydan Vekaletçe seçilecek iki kişi,
8. Maarif müdürlerince gösterilecek birer aday arasından Vekaletçe seçilecek iki ilköğretim müfettişi ve üç ilkokul öğretmeni,
9. Uzmanlıklarından yararlanmak üzere Vekaletçe davet edilecek yedi kişi.

Maarif şurası, gerekli görüldüğü haller dışında, üç senede bir toplanır (madde 5). Şuranın gündem konusu vekaletçe hazırlanarak en az bir ay öncesinden üyelere bildirilir (madde 6).

Milli Talim ve Terbiye Dairesi ile Vekalet Umum Müdürlükleri şube müdürlüklerine ayrılır. Şube müdürlerinin emirleri altında yazı, hesap ve dosya

işleri ile meşgul olan kalemler bulunur (madde 7). Milli talim ve terbiye heyeti bir başkan ve dokuz üyeden oluşur. Milli Talim ve Terbiye Dairesinin görevleri şunlardır (madde 9):

- A. Vekâletin ilgili dairelerince hazırlanacak kanun tasarıları, tüzük ve yönetmelikleri incelemek ve gerekli görülenleri bizzat hazırlamak ve bunlardan eğitim ve öğretimle ilgili olup vekaletçe gerekli görülenleri maarif şurasına vermek,
- B. Her derecede genel ve mesleki okulların eğitim programlarını hazırlayarak maarif şurasının incelemesine vermek,
- C. Okullarda okutulmak üzere yazılan kitapları inceleyerek kabul edilip edilmemesine ilişkin görüşünü belirtmek,
- D. Halkı Cumhuriyet esaslarına göre hazırlayacak ve bütün eğitim kurumlarında milli öğretimi kuvvetlendirecek tedbirleri düşünmek ve vekâlet makamına tekliflerde bulunmaktır.

Teftiş heyeti, müfettiş sıfat ve yetkisine sahip bir başkan ve gerektiği kadar üyeden oluşur (madde 10). Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğü, Üniversiteye, vekâlete bağlı yüksek ilim müesseselerine, yabancı ülkelerde tahsilde bulunan Türk öğrencilerine ilişkin işlerle görevli olup iki şubeye ayrılır (madde 11). Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü, resmi ve özel liseler, ortaokullar ile öğretmen okullarının idare işlerini, eğitim ve öğretim faaliyetlerini idare, tanzim ve ıslah göreviyle sorumlu olup üç şubeye ayrılmıştır (madde 12).

4.1.4.3. İlköğretim ve eğitim kanunu

05.01.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda İlköğretimin teşkilatlanması şu şekilde açıklanmıştır:

Bakanlığa bağlı ilköğretim kurumları iki gruba ayrılmıştır. Mecburi olanlar, ilkokullar (gündüz, pansiyonlu, yatılı ilkokullar, bölge okulları, gezici okullar ve gezici öğretmenlikler), yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, özel eğitim ve öğretime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar, sınıflar ve gezici öğretmenlikler; isteğe bağlı olanlar ise, okul öncesi eğitim kurumları ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar (madde 6).

İldeki ilköğretim görevlileri şunlardır: Öğretmenler ve gezici öğretmenler, ilkokul müdürleri ve müdür yardımcıları, ilköğretim müdürleri (Ayrı bir ilköğretim müdürüne lüzum görülmeyecek küçük ilçelerde bu görev okul müdürlerinden birine verilebilir), ilköğretim müfettişleri, ilköğretim sağlık müfettişleri ve okul hekimleri ile bölge hekimleri, milli eğitim müdürleri ve yardımcıları (madde 14).

Birden fazla öğretmenli ilkokulların idarecilerine “müdür” unvanı verilir. Tek öğretmenli okulların öğretmenlerinin “müdürlük” yetkileri vardır. Gerektiğinde ilkokullara, yönetmeliğine göre ayrıca “müdür yardımcısı” atanır (madde 18). İlkokul müdürleri okullarında yönetim, eğitim ve öğretim işlerinin kanun ve yönetmeliklerine göre düzenle yürütülmesinden sorumludur. Okul müdür ve müdür yardımcısı ile ilköğretim müdürleri yönetmelikteki esaslara göre ayrıca müstakil sınıf veya ders okutmakla da yükümlüdürler (madde 19).

İlkokullara müdür olabilmek için en az iki yıl başarı ile öğretmenlik veya bir yıl müdür yardımcılığı yapmış olmak şarttır (madde 21). İlköğretim müdürlüklerine ise iki yöntemle atama yapılmaktadır. Bunlardan biri en az üç yıl başarı ile ilkokul müdürlüğü veya müdür yardımcılığı yapmış olanlardan ve en az beş yıl başarı ile ilkokul öğretmenliği yapmış olanlardan Milli Eğitim Müdürlüğünce gösterilecek üç aday arasından diğeri ise ilköğretim müfettişleri arasından, Milli Eğitim Bakanlığınca uygun görülenler atanır (madde 22).

İlköğretim müdürleri, ilçedeki bütün ilköğretim kurumlarının ilk merciidir. Bu sıfatla ilçeleri dahilinde ilköğretimle ilgili kanun ve yönetmelikleri uygulamakla yükümlüdür. Bundan başka kendilerine Milli Eğitim Bakanlığınca verilecek diğeri işleri de yaparlar. İlköğretim müdürlüğünün bir bürosu ve yeteri kadar memur ve hizmetlisi bulunur (madde 24). Kanunun üçüncü bölümünde ilköğretim kurulları açıklanmıştır. Buna göre ilköğretim kurulları şunlardır: Köy ilköğretim kurulu, bucak merkezi ilköğretim kurulu, ilçe ilköğretim kurulu, il ilköğretim kurulu (madde 26). İlköğretim kurulları kanunun ilgili maddelerinde belirtilen görevlerden ve bölgelerindeki ilköğretimin geliştirilmesinden derece derece ve ortaklaşa sorumludurlar (madde 33).

4.1.4.4. Milli eğitim temel kanunu

14.6.1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Milli Eğitim Sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, temel eğitim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim ise, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (madde 18). Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerdeki temel eğitim kurumlarının birinci devresine bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir (madde 21).

Temel eğitim okulları beş yıllık birinci kademe ile üç yıllık ikinci kademe eğitim kurumlarından meydana gelir. Birinci kademe sonunda ilkokul, ikinci kademe sonunda temel eğitim (ortaokul) diploması verilir (madde 24). Temel eğitim kurumlarının birinci ve ikinci kademeleri, bağımsız okullar halinde kurulabileceği gibi, imkan ve şartlara göre, birlikte de kurulabilir. Nüfusu az ve dağınık olan yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde temel eğitim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmının mümkün olmadığı yerlerde temel eğitim yatılı bölge okulları kurulur (madde 25).

Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir. Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir. Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir. Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğinde göre, Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir (madde 29).

Yükseköğretim, ortaöğretime dayalı en az iki yıllık yükseköğrenim veren üniversiteler, akademiler ve yüksekokulları kapsar (madde 34). Yaygın eğitim, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkanlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde

düzenlenir. Yaygın eğitim, genel ve mesleki-teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır (madde 41).

4.1.4.5. Milli eğitim gençlik ve spor bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname

14.12.1983 tarih ve 18251 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 179 sayılı Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin amacı, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir (madde 1).

Kararnameye göre Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı teşkilatı, Merkez Teşkilatı ile Taşra ve Yurtdışı Teşkilatından meydana gelir (madde 3). Bakanlık Merkez Teşkilatı, Ana Hizmet Birimleri ile Danışma ve Denetim Birimleri ve Yardımcı Birimlerden oluşur (madde 4).

Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir ve Bakanlık hizmetlerini mevzuata, Hükümetin genel siyasetiyle, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir (madde 5).

Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlık hizmetlerini Bakan adına ve Bakanın direktif ve emirleri yönünde, Bakanlığın amaç ve politikalarını kalkınma planlarına ve yıllık programlara, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Bakanlık Teftiş Kurulu hariç Bakanlığın bütün kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur (madde 6). Bakanlıkta ana hizmet kuruluşları danışma ve yardımcı birimlerin yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere beş Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir (madde 7).

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığındaki ana hizmet birimleri şunlardır (madde 8):

- a) İlköğretim Genel Müdürlüğü,
- b) Ortaöğretim Genel Müdürlüğü,
- c) Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- d) Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- e) Ticaret ve Turizm öğretimi Genel Müdürlüğü,
- f) Din Öğretimi Genel Müdürlüğü,
- g) Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü,
- h) Yükseköğretim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- i) Gençlik Beden eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- j) Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı,
- k) Özel Öğretim Kurumları Dairesi Başkanlığı.

İlköğretim Genel Müdürlüğü, okul öncesi anasınıfları ve anaokulları ile ilkokullar, ortaokullar ve diğer ilköğretim müesseselerinin eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 9).

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, genel liseler, çok amaçlı liseler, öğretmen liseleri, Anadolu liseleri, fen liseleri ve aynı seviyede benzeri diğer okulların eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 10).

Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, örgün ve yaygın mesleki teknik öğretime yönelik endüstri meslek liseleri, teknik liseler, pratik sanat okulları ve aynı seviyede benzeri diğer okulların, eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 11).

Kız Teknik öğretim Genel Müdürlüğü, örgün ve yaygın mesleki ve teknik öğretime yönelik kız meslek liseleri, teknik liseler, olgunlaşma enstitüleri, kız sanat ortaokulları, pratik kız sanat okulları ve aynı seviyede benzeri diğer okulların eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 12).

Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü, örgün ve yaygın mesleki öğretime yönelik ticaret liseleri, otelcilik ve turizm meslek liseleri, sekreterlik meslek liseleri ve aynı seviyede benzeri diğer okulların eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 13).

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, imam-hatip ortaokulu ile liselerinin eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 14).

Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır: (a) çıraklık kanununa göre, çıraklık öğretimi merkezleri, çıraklık okulu ve eğitim, yerlerinde; çırak, kalfa ve ustaların genel ve mesleki eğitimlerini sağlamak, (b) Örgün eğitim sistemine girmemiş, herhangi bir eğitim kademesinden ayrılmış veya bitirmiş vatandaşları yaygın eğitim yoluyla genel veya mesleki ve tekniköğretim alanlarında eğitmek (madde 15).

Yükseköğretim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır (madde 16):

- a) Türk kültürünün dış ülkelerde korunması, tanıtılması ve yaygınlaştırılması ile ilgili eğitim ve öğretim hizmetlerini düzenlemek,
- b) Yabancı hükümet ve kuruluşlardan sağlanan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince yabancı ülkelere verilen burslarla, kendi hesabına öğrenim yapmak üzere ülkemize gelen yabancı uyruklu Öğrencilere ilişkin bütün görev ve hizmetleri yürütmek,
- c) Dış ülkelerin genel ve mesleki tekniköğretim alanlarında eğitim ve öğretim gelişmelerini takip etmek ve ilgili ülkelerle gereken işbirliğini sağlamak,
- d) Yurtdışındaki Türk işçi çocuklarının eğitim ve öğretimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek,
- e) Yükseköğretim konusunda yurtiçi ve yurtdışı eğitim ve öğretim hizmetleri yapmak,
- f) Bakanlığın yurtdışı ilişkilerine yönelik diğer görev ve hizmetleri yürütmek.

Gençlik Beden Eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır (madde 17):

- a) Gençlerin kurumları dışında geçirdikleri serbest zamanlarının sosyal, kültürel, sportif, izcilik, halk oyunlara ve benzeri amatör faaliyet alanlarında değerlendirilmesine ilişkin hizmetlerin yürütülmesini sağlamak,
- b) Gençlik merkezleri ve kampları, gibi gençlik faaliyetleriyle ilgili tesislerin kurulmasını sağlamak,
- c) Yurtiçi ve yurtdışı resmi gençlik ve spor faaliyetlerinin programlanması ve yürütülmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle koordinasyon ve işbirliği yapmak,
- d) Rehberlik ve Danışmanlık hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- e) Bakanlığa bağlı bütün öğretim kurumlarının beden eğitimi, spor, halk oyunları ve benzeri faaliyetlere ait araç, gereç, mükafat ve diğer benzeri ihtiyaçlarını sağlamak,
- f) Okul içi ve okullar arası beden eğitimi ve spor hizmet ve faaliyetlerinin esaslarını tespit etmek ve yürütmek,
- g) Gençlikle ilgili gönüllü gençlik hizmetlerini bir veya daha çok boş zamanları değerlendirme faaliyet çeşitlerini bünyesinde toplayan ve yürüten "Birlik"lerin programlarını düzenlemek ve desteklemek, teşekkülleri teşvik etmek, tescil işlemlerini yapmak, takip ve denetim altında bulundurmak,
- h) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı, özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri, iş okulları ve iş eğitim merkezleri ile aynı seviyede benzeri, bakanlığa bağlı okul ve kurumların eğitim ve öğretim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmekle görevlidir (madde 18).

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı merkez kuruluştaki danışma ve denetim birimleri şunlardır (madde 20):

- a) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı,

- b) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- c) Araştırma Geliştirme Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı,
- d) Hukuk Müşavirliği,
- e) Bakanlık Müşavirleri Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 21):

- a) Eğitim sistemini, eğitim plan ve programlarını, bütün ders araç ve gereçlerini araştırmak, geliştirmek ve uygulama kararlarını onaylatmak üzere çalışmaların sonuçlarını Eğitim ve Öğretim Yüksek Kuruluna sunmak,
- b) Yurtiçi ve Yurtdışı eğitim hareketlerini takip etmek ve değerlendirmek,
- c) Programlara göre ders veya yardımcı ders kitaplarını hazırlamak, hazırlatmak veya satın almak,
- d) Satın alınması veya imal edilmesi öngörülen eğitim araç ve gereçlerini, eğitime katkıları ve ekonomik yönden incelemek, uygun görülenleri ilgililere bildirmek,
- e) Bakanlık birimlerince hazırlanan eğitim ve öğretimle ilgili kanun tasarılarına, tüzük ve yönetmeliklere, gerektiğinde Hukuk Müşavirliğinin de görüşünü alarak son şeklini vermek ve ilgili makamlara sunmak,
- f) Yasama organı üyelerince veya diğer bakanlıklarda hazırlanan, eğitim ve öğretime ilişkin kanun teklif ve tasarıları hakkında Hukuk Müşavirliğine görüş bildirmek,
- g) İlköğretim ve ortaöğretim kademesinde yurtdışı eğitim kurumlarından alınmış diploma ve öğrenim belgelerinin derece ve denkliklerini tespit etmek,
- h) Yabancı ülkelere gönderilen öğretmen ve öğrenciler için esas olacak öğretim planlarını incelemek,
- i) Eğitim ve Öğretim Yüksek Kurulu ile Milli Eğitim Şurasının sekreterlik görevini yürütmek,
- j) Bakanın ve Eğitim ve Öğretim Yüksek Kurulunun onayından sonra kurul kararlarının yürürlüğe konulması ile ilgili işlemleri yapmak.

Teftiş Kurulu Başkanlığı, Bakandan alacağı emir veya onay üzerine Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar (madde 22):

- a) Bakanlık teşkilatı ile Bakanlık kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek,
- b) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak,
- c) Özel kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak

Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 23):

- a) Bakanlığa; hükümet programı, kalkınma planları, yıllık programlar, Bakanlar Kurulu kararları ve milli güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek, bu esaslara uygun olarak Bakanlığın ana hizmet politikasının ve programının hazırlanmasına yardımcı olmak,
- b) Bakanlık içi uzun vadeli planlarla, kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların ilmi araştırma esaslarına göre tespitini sağlamak, Bakanın onayını aldıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatına göndermek,
- c) Mesleki ve teknik öğretim alanlarıyla ilgili yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan araştırmalar yapmak, eğitim programlarını ve mevzuatını düzenlemek, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına sunmak,
- d) Mesleki ve teknik öğretim temel ders kitaplarının araştırılması, planlanması, yazılması ve basılması ile ilgili ön hazırlıklarını yapmak,
- e) Bakanlık yıllık çalışma programlarını hazırlamak, mevcut teşkilatı incelemek, geliştirmek ve uygulamaları takip etmek,
- f) Kalkınma plan ve programları ile Bakanlık yıllık çalışma ve uygulama programlarının uygulamaları sırasında, Bakanlık Kuruluşlarında ortaya çıkan, çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklıkları ve tıkanıklıkları

- Bakanlık ve Bakanlıklar arası seviyede giderici tedbirleri tespit ederek makama sunmak, organizasyon ve metot hizmetlerini yürütmek,
- g) Planlama ve koordinasyon konularında verilen diğer görevleri yerine getirmek,
- h) Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine ilişkin Bakanlık görüşünün tespitine yardımcı olmak,
- i) Bakan tarafından verilen konularda araştırma ve inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek.

Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır (madde 24):

- a) Bakanlığın diğer birimlerinden sorulan hukukî konular ile hukuki, mali cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,
- b) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
- c) 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun Hükümlerine göre idari ve adli davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığı temsil etmek,
- d) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak,
- e) Bakanlık kuruluşları tarafından hazırlanan veya diğer Bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukuki açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek.

Bakanlığın görev alanına giren ve özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere yirmi beş bakanlık Müşaviri görevlendirilebilir. Bakanlık müşavirleri Bakanlık Makamına bağlıdır (madde 25).

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı merkez kuruluşundaki yardımcı birimler şunlardır (madde 26):

- a) Personel Genel Müdürlüğü,
- b) Yayınlar Dairesi Başkanlığı,

- c) Hizmet içi Eğitimi Dairesi Başkanlığı,
- d) Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı,
- e) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
- f) Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı,
- g) Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı,
- h) Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı,
- i) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- j) Genel Sekreterlik,
- k) Savunma Sekreterliği,
- l) Özel Kalem Müdürlüğü

Personel Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır (madde 27):

- a) Bakanlığın insangücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak: personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,
- b) Teşkilat ve kadro görev ve hizmetlerini yürütmek,
- c) Teşkilatı ve personel kadrolarının alınması ve uygulanmasında ilgili ve görevli kamu ve kuruluşlarıyla gerekli koordinasyon ve işbirliği yapmak,
- d) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işleriyle ilgili işleri yapmak,
- e) Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim plan ve programlarını Hizmet içi Eğitimi Dairesi Başkanlığı ile işbirliği suretiyle hazırlamak,
- f) Personelin disiplin hizmetlerini düzenlemek,
- g) Personele ait lokaller, dinlenme özel eğitim merkezleri ve diğer benzeri sosyal ve moral hizmet tesislerinin açılmasını, planlama çalışmalarını düzenlemek, takip ve denetim altında bulundurmak,
- h) Bakanlıkça verilecek benzeri işleri yapmak.

Yayımlar Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 28):

- a) Öğretim kurumlarında kullanılması uygun görülen ders kitapları ile yönetici, öğretmen, Bakanlığın diğer personeli ve öğrenciler için kaynak

ve yardımcı olacak eğitim dokümanları ile basılı evrak ve diğer uygun eserleri basmak ve bastırmak,

- b) Basımı uygun bulunan kitap, basılı evrak ve eğitim dokümanlarının fiyatlarını tespit etmek, depolamak ve dağıtmak,
- c) Basılmış kitap ve dokümanlardan uygun görülenleri satın almak ve dağıtmak,
- d) Döner sermaye ve basımevleri hizmetlerini takip ve denetim altında bulundurmak,
- e) Okul kütüphanelerini hizmetleri yönünde desteklemek.

Hizmet içi Eğitimi Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 29):

- a) Bakanlık personelinin yurtiçinde veya yurtdışında hizmet içi eğitim yoluyla ve diğer usullerle yetiştirilmeleri ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yapmak,
- b) Diğer kurum ve kuruluşların hizmet içi eğitim merkezlerinin faaliyet ve hizmetlerinin düzenlenmesini yönlendirmek ve yardımcı olmak.

Komptrolörlük Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 30):

- a) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için insan, para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere Bakanlık bütçesini plan ve program esasına göre hazırlamak ve uygulanmasını takip etmek,
- b) (a) bendinde öngörülen görevleri yerine getirmek için gerekli istatistikleri toplamak ve değerlendirmek,
- c) Bütçe ve mali işler ile ilgili Bakanlıkça verilecek diğer hizmetleri yürütmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 31):

- a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma, satın alma işlemlerini yürütmek,

- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,
- d) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,
- e) Bakanlıkça verilecek benzeri işleri yapmak.

Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 32):

- a) Bakanlığın bütün birimlerine ait arsa, bina ve tesisleri ilgili birimlerle koordine ederek, imar durumu ve uygunluğu yönünden incelemek, ihtiyaçların tespit ve programlamak, mevcut binaların onarım ve bakımlarını yapmak veya yaptırmak,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve araziyi kiralamak, satın almak,
- c) Teklif edilen arsa ve binaların uygunluğu yönünden incelemesini yapmak elverişli olanlarının ilgili birim adına kamulaştırılma ve tahsis işlemlerini yürütmek,
- d) Bakanlık Merkez Birimlerinin gençlik ve spor saha ve tesislerinin milletlerarası norm ve standartlara uygun etüt ve projelerini ilgili kuruluşlarla koordine ederek hazırlatmak, yaptırmak, kamulaştırmasını, bakımını, onarımını ve emlak hizmetlerini yürütmek,
- e) Yukarıdaki işlemlere ait bütçe düzenlemelerini yapmak, uygulamalarını takip etmek ve denetim altında bulundurmak,
- f) İnşaat ve emlak görev ve hizmetlerinin yürütülmesinde Bakanlığa ait ilgili birimler ile ilişkili Bakanlık ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliğinde bulunmak.

Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 33):

- a) Bakanlığa bağlı her derece ve her türdeki öğretim kurumlarındaki ders ve laboratuvar araç ve gereçlerini ve basılı eğitim malzemelerine ait ihtiyaçlarını tespit etmek, planlamak, sağlamak ve dağıtmak, ihtiyaç olan bu gibi malzemeleri yurtiçi ve yurtdışından satın almak veya yaptırmak

bu maksatla, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı ve diğer ilgili birimlerle koordinasyon ve işbirliğinde bulunmak,

- b) (a) bendinde belirlenen malzemelerden okullarda yapılabilecek olanlarını tespit etmek, projelerini yapmak, geliştirmek ve imalatını yapmak,
- c) Atölye eğitiminde yaptırılan temrinlerin projelerini hazırlamak,
- d) Eğitim araç ve gereçlerinin bakım ve onarımını yapmak, bunların kullanılmasını öğretmek, Radyo ve televizyonla eğitim yayınları hizmetlerini yürütmek, bu konuda Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,
- e) Eğitim Müzesi ile ilgili görevleri yürütmek.

Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 34):

- a) Bakanlık personelinin ve bunların kanunen bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin muayene tedavi ve diğer sağlık hizmetlerini yürütmek,
- b) Tedavi giderlerini planlamak ve uygulamak,
- c) Bakanlığa bağlı öğretim kurumlarındaki öğrencilerin ve diğer personelin sağlık eğitim hizmetlerini ve gerekli sağlık taramalarını gerçekleştirmek,
- d) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının olumlu görüşü alınarak Sağlık eğitim merkezleri, yaşlılar için dinlenme ve diğer sağlık kurumları açmak, bunlara ait sağlık eğitimi ve hizmetlerini yürütmek, bu amaçla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve diğer Bakanlık ve Kurumlarla koordinasyon ve işbirliği yapmak.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır (madde 35):

- a) Bakanlığın bilgisayara ilişkin görev ve hizmetlerini yürütmek,
- b) Merkezi sistemle yürütülen resmi ve özel yerleştirme, bitirme sınavlarıyla ilgili planlama uygulama ve değerlendirme yapmak,
- c) Görev ve hizmetine ait istatistiki bilgilerin analizini yapmak ve bunlara ait sistem programlarını düzenlemek,
- d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır (madde 36):

- a) Bakanlığa gelen yazı ve mesajlardan gerekenleri Bakan veya Müsteşara sunmak,
- b) Bakan ve Müsteşarın direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek,
- c) Süreli evrakın zamanında işleme konmasını sağlamak,
- d) Bakan ve Müsteşara imzalatılması gerekli evrakın zamanında ve yazı işleri talimatına uygun olarak sunulmasını sağlamak,
- e) Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanakları tutmak ve yaymak,
- f) Genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- g) Basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak, usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,
- h) Bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini mevcut direktif ve emirlere göre yürütmek,
- i) Bakanlığın tarihçesini hazırlamak, yıllık çalışma programının yürütülmesini takip etmek,
- j) Bakan ve müsteşarca verilen benzeri görevleri yapmak.

Savunma Sekreterliği, özel kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar (madde 37).

Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır (madde 38):

- a) Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- b) Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Bakanın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,
- d) Bakanca verilecek diğer görevleri yapmak.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığındaki sürekli kurullar şunlardır (madde 39):

- a) Milli Eğitim Şurası,

- b) Gençlik ve Spor Şuraları,
- c) Eğitim ve Öğretim Yüksek Kurulu,
- d) Gençlik Hizmetleri Kurulları,
- e) Mesleki ve Tekniköğretim Yüksek Danışma Kurulu,
- f) Çıraklık Kurulu,
- g) Yaygın Eğitim Koordinasyon ve İşbirliği Kurulu,
- h) Öğrenci Disiplin Kurulları,
- i) Türkiye İzcilik Teşkilatı Milli İzcilik Kurulu,
- j) Gençlik Faaliyetleri Yüksek Disiplin Kurulu.

Milli Eğitim Şurası, Bakanlığın en yüksek danışma kuruludur. Gerekli görülen eğitim ve öğretim ile ilgili konuları tetkik etmek ve teklif niteliğinde kararlar almakla görevlidir. Milli Eğitim Şurasının kuruluşu, çalışma esas ve usulleri tüzükle düzenlenir (madde 40).

Bakanlık, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları, Bölge Valiliği, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameler ve İl İdaresi Kanunu hükümlerine uygun olarak taşra teşkilâtı kurmaya yetkilidir. Her ilde ve ilçede bir Milli Eğitim Müdürlüğü bulunur. Ancak, il ve ilçelerin sosyal ve ekonomik gelişme durumları, nüfusları ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak bu Müdürlükler farklı tip ve statülerde kurulabilir ve farklı yetkiler verilebilir. İş durumuna ve ihtiyaca göre Bakanlık ana hizmet birimleri, Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı olarak ayrı il ve ilçe birimleri de kurabilirler. Bakanlığın gençlik ve sporla ilgili hizmet ve faaliyetleri taşrada Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı tarafından yerine getirilir (madde 50).

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının bağlı kuruluşları şunlardır (madde 52):

- a) Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
- b) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü.

4.1.4.6. Milli eğitim bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun

30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un amacı Anayasa, 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat

Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda milli eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığının kurulması, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir (madde 1).

Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatı; merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı kuruluşlardan oluşur. Bakanlık merkez teşkilatı; Bakanlık Makamı, Talim ve Terbiye Kurulu, anahizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden oluşur (madde 4). Bakanlık hizmetlerini Bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına, yıllık programlara ve mevzuat hükümlerine uygun olarak Bakan adına düzenleyen ve yürüten, Bakanın yardımcısı olan bir müsteşar ve müsteşara hizmetlerin yürütülmesinde yardımcı olmak üzere yedi müsteşar yardımcısı görevlendirilebilir (madde 6,7).

Bakanlığa bağlı olan Talim ve Terbiye Kurulunun görevleri şunlardır (madde 8):

- A. Eğitim sistemini, eğitim plan ve programlarını, bütün ders araç ve gereçlerini araştırmak, geliştirmek ve uygulama kararlarını onaylatmak üzere Bakanlık Makamına sunmak,
- B. Bakanlık birimlerince hazırlanan öğretim programları ile ders kitapları, yardımcı kitaplar, öğretmen kılavuz kitapları, bilgi iş ve işlem yapraklarını incelemek, geliştirmek ve uygun görülenleri karara bağlamak,
- C. Eğitim ve öğretimi geliştirme ve değerlendirme ile ilgili görev ve hizmetleri yürütmek,
- D. Yurt içi ve yurt dışı eğitim hareketlerini takip etmek ve değerlendirmek,
- E. Programlara göre ders veya yardımcı ders kitaplarını hazırlamak, hatırlamak veya satın almak,
- F. Satın alınması veya imal edilmesi öngörülen eğitim araç ve gereçlerini eğitime katkıları ve ekonomik yönden incelemek, uygun görülenleri ilgililere bildirmek,
- G. Bakanlık birimlerince hazırlanan eğitim ve öğretimle ilgili kanun tasarılarına, tüzük ve yönetmeliklere, gerektiğinde Hukuk Müşavirliğine görüşünü alarak son şeklinde vermek ve ilgili makamlar sunmak,

- H. Yasama organ üyelerince veya diğer bakanlıklarca hazırlanan eğitim ve öğretime ilişkin kanun teklif ve tasarıları hakkında Hukuk Müşavirliğine görüş bildirmek,
- İ. İlköğretim ve ortaöğretim kademesinde yurt dışı eğitim kurumlarından alınmış diploma ve öğrenim belgelerinin derece ve denkliklerini tespit etmek,
- J. Yabancı ülkelere gönderilen öğretmen ve öğrenciler için esas olacak öğretim planlarını incelemek,
- K. Milli Eğitim Şurasının sekreterlik görevini yürütmek,
- L. Bakanın onayından sonra kurul kararlarının yürürlüğe konulması ile ilgili işlemleri yapmak.

Milli Eğitim Bakanlığı ana hizmet birimleri şunlardır (madde 9);

1. Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü,
2. İlköğretim Genel Müdürlüğü,
3. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü,
4. Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
5. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
6. Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü,
7. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü,
8. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü,
9. Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü,
10. Yükseköğretim Genel Müdürlüğü,
11. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
12. Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü,
13. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü,
14. Özel Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü,
15. Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
16. Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
17. Okul içi Beden Eğitimi, Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı.

İlkokullar, ortaokullar, ilköğretim okul ve kurumlarının eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmek İlköğretim Genel

Müdürlüğünün görevidir. Ancak, genel, mesleki ve teknik liselerin orta kısımlarının eğitim, öğretim ve yönetim hizmetleri ilgili öğretim birimlerince yürütülür (madde 11).

Genel liseler, muhtelif programlı liseler, Anadolu liseleri, fen liseleri, Anadolu güzel sanatlar liseleri ve aynı seviyede benzeri diğer okulların eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 12).

Endüstri meslek liseleri, teknik liseler, Anadolu meslek liseleri, Anadolu teknik liseler, pratik sanat okulları ile aynı seviye ve türdeki diğer mesleki ve teknik örgün ve yaygın eğitim kurumlarının, eğitim öğretim ve yönetim ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmek Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 13).

Kız meslek liseleri, kız teknik liseleri, Anadolu kız meslek liseleri, Anadolu kız teknik liseleri, olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları ile aynı seviye ve türdeki diğer mesleki ve teknik örgün ve yaygın eğitim kurumlarının, eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 14).

Ticaret meslek liseleri, otelcilik ve turizm meslek liseleri, Anadolu ticaret meslek liseleri, Anadolu otelcilik turizm meslek liseleri, Anadolu aşçılık meslek liseleri ile aynı seviye ve türdeki diğer mesleki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının, eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 15).

Öğretmen liseleri ve Anadolu öğretmen liselerinin eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek ve öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarıyla gerekli koordinasyon ve işbirliğini sağlamak Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 16).

İmam-hatip liseleri ile Anadolu imam-hatip liselerinin eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 17).

Özel eğitim sınıfları, özel öğretim okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri, iş okulları ve iş eğitim merkezleri ile aynı seviye ve türdeki benzeri okul ve kurumların, eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevidir (madde 23).

Milli Eğitim Bakanlığı merkez kuruluşundaki danışma ve denetim birimleri şunlardır (madde 26):

- A. Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- B. Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı,
- C. Hukuk Müşavirliği,
- D. Bakanlık Müşavirleri,
- E. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Milli Eğitim Bakanlığının yardımcı birimleri şunlardır (madde 32):

- A. Personel Genel Müdürlüğü,
- B. Yayınlar Dairesi Başkanlığı,
- C. Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı,
- D. İdari ve Mali İşleri Daire Başkanlığı,
- E. Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı,
- F. İşletmeler Dairesi Başkanlığı,
- G. Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı,
- H. Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı,
- İ. Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı,
- J. Ortaöğrenim Burs ve Yurtlar Dairesi Başkanlığı,
- K. Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı,
- L. Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu Dairesi Başkanlığı,
- M. Savunma Sekreterliği,
- N. Özel Kalem Müdürlüğü.

Milli Eğitim Bakanlığındaki sürekli kurullar şunlardır (madde 47):

- A. Milli Eğitim Şurası,
- B. Müdürler Kurulu,
- C. Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kurulu,
- D. Öğrenci Disiplin Kurulları,
- E. Özel İhtisas Komisyonları.

Bakanlık, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameler ve İl İdaresi Kanunu hükümlerine uygun olarak taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir. Her ilde ve ilçede bir milli eğitim müdürlüğü bulunur. İlçe milli eğitim müdürlükleri görev ve hizmetlerini yürütürken, il milli eğitim müdürlüklerine karşı sorumludur. İl ve ilçelerin sosyal ve ekonomik gelişme durumları, nüfusları ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak bu müdürlükler farklı tip ve statülerde kurulabilir ve farklı yetkiler verilebilir. İş durumuna ve ihtiyaca göre Bakanlık ana hizmet birimleri, milli eğitim müdürlüklerine bağlı olarak ayrı il ve ilçe birimleri de kurabilir (madde 53).

Bakanlık, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkilidir (madde 54).

Milli Eğitim Bakanlığının bağlı kuruluşları şunlardır (madde 55):

- A. Milli Eğitim Akademisi,
- B. Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü,
- C. Film, Radyo, Televizyonla Eğitim Merkezi.

4.1.4.7. Milli eğitim bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname

25.08.2011 tarih ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin amacı Anayasa, 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda milli eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, Milli

Eğitim Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir (madde 1).

Bu kanun hükmünde kararnameye göre Milli Eğitim Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatından oluşmaktadır (madde 3). Bakanlık merkez teşkilatını Müsteşar, Talim Terbiye Kurulu, Müsteşar Yardımcısı ve Hizmet Birimleri oluşturmaktadır. Bakanlık teşkilatının en üst amiri Bakan olup, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumludur (madde 4).

Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikaları ile stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur. Müsteşara yardımcı olmak üzere beş Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir (madde 5).

Bakanlığın hizmet birimleri ise şunlardır (madde 6):

1. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
2. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
3. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
4. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
5. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
6. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
7. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü
8. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
9. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
10. Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
11. Rehberlik ve Denetim Başkanlığı
12. Strateji Geliştirme Başkanlığı
13. Hukuk Müşavirliği
14. İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

15. Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü
16. Bilgi İşlem Grup Başkanlığı
17. İnşaat ve Emlak Grup Başkanlığı
18. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
19. Özel Kalem Müdürlüğü

Bakanlıkta, özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere otuz Bakanlık Müşaviri atanabilir (madde 26).

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Bakanlığın bilimsel danışma ve karar organıdır. Kurul, eğitim sisteminin tüm kademelerini temsil edecek nitelikte bir Başkan ile on üyeden oluşur. Talim ve Terbiye Kurulu, evrensel değer ve standartları göz önünde bulundurarak, kalite, eşitlik ve etkililik ilkeleri ile milli ve toplumsal değerlere dayalı bir eğitim sistemi oluşturmak amacıyla söz konusu kanun hükmünde kararnamede yer alan görevleri yerine getirir (madde 28).

Milli Eğitim Şurası, Bakanlığın en yüksek danışma kuruludur. Eğitim ve öğretim ile ilgili gerekli görülen konuları tetkik etmek ve tavsiye niteliğinde kararlar almakla görevlidir. Şuranın oluşumu ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir (madde 29).

Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir. Her ilde ve ilçede bir milli eğitim müdürlüğü kurulur. İlçe milli eğitim müdürlükleri, görev ve hizmetleri yürütürken il milli eğitim müdürlüklerine karşı da sorumludur. İl ve ilçelerin sosyal ve ekonomik gelişme durumları, nüfusları ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak, bu müdürlükler farklı tip ve statülerde kurulabilir ve bunlara farklı yetkiler verilebilir. İş durumuna ve ihtiyaca göre milli eğitim müdürlüklerine bağlı olarak ayrı il ve ilçe birimleri de kurulabilir. İl milli eğitim müdürlükleri bünyesinde, milli eğitim müdürüne bağlı olarak Eğitim Denetmenleri Başkanlığı oluşturulur (madde 30).

Bakanlık, 13.12.1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir (madde 31).

Bakanlık görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımıyla geçici çalışma grupları oluşturabilir (madde 32).

Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur (madde 33).

Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur (madde 34).

22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'dan günümüze Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü yapısını düzenlemeye yönelik 4 farklı yasal düzenleme uygulamaya konulmuştur. Bu yasal düzenlemeler 1933 ve 1983 yılında çıkarılan 2 kanun ve 1992 ve 2011 yılında çıkarılan 2 kanun hükmünde kararnamedir. Bu yasal düzenlemelerde bakanlığın ismi 1933'te Maarif Vekâleti, 1983'te Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1992 ve 2011'de Milli Eğitim Bakanlığı olarak geçmektedir.

Bu yasal düzenlemelerde dikkati çeken bir bulgu 22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un birinci maddesinin, 1 Kasım 1928'de 1353 sayılı kanunla Arap harflerinin yerine Latin esasından alınan "Türk harfleri"nin kabulünü esas alan Harf Devriminden doğabilecek sıkıntıları aşmak üzere Maarif Vekâletine bağlı bir dil heyeti kurulduğu karardır.

Bakanlık merkez teşkilatı 1933 kanununda Müsteşarlık, Maarif Şurası, Teftiş Heyeti ve Umum Müdürlüklerinden oluşurken, 1983'te merkez teşkilatının ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerden oluştuğu belirtilmekte, 1992'de merkez teşkilatına bir önceki kanuna ilave olarak Bakanlık Makamı ve Talim ve Terbiye Kurulu eklenmiştir. 2011'de bunlar değişerek merkez teşkilatının Müsteşar, Talim Terbiye Kurulu, Müsteşar Yardımcısı ve Hizmet Birimlerinden oluştuğu belirtilmiştir.

Bakanlık merkez teşkilatının ana hizmet birimleri Çizelge 1’de yıllara göre verilmiştir.

Çizelge 1

Yasal Düzenlemelerde Bakanlık Merkez Teşkilatının Ana Hizmet Birimlerinin Yıllara Göre Oluşumu

1933	1983	1992	2011
Müsteşarlık	İlköğretim Genel Müdürlüğü	Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü	Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
Maarif Şurası	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	İlköğretim Genel Müdürlüğü	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Milli Talim ve Terbiye Dairesi	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Teftiş Heyeti	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğü	Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü	Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü	Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü	Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü
Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğü	Yükseköğretim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Zat İşleri Umum Müdürlüğü	Gençlik Beden Eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü	Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
Müzeler Müdürlüğü	Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı	Yükseköğretim Genel Müdürlüğü	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Kütüphaneler Müdürlüğü	Özel Öğretim Kurumları Dairesi Başkanlığı	Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	Rehberlik ve Denetim Başkanlığı
Mektedir Müzesi Müdürlüğü		Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Başkanlığı
Hususi Kalem Müdürlüğü		Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Hukuk Müşavirliği
İnşaat Dairesi		Özel Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü	İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

Çizelge 1'in devamı

1933	1983	1992	2011
Levazım Müdürlüğü		Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Evrak Müdürlüğü		Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Bilgi İşlem Grup Başkanlığı
		Okul içi Beden Eğitimi, Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı	İnşaat ve Emlak Grup Başkanlığı

Çizelge 1'de dikkat çeken bulgular; 1993 yılında Bakanlık merkez teşkilatında yer alan “Müsteşarlık”, “Maarif Şurası”, “Milli Talim ve Terbiye Dairesi” ve “Teftiş Heyeti”nin daha sonraki kanunlarda ana hizmet birimlerinden çıkarılması; 1992 yılında bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet birimlerine “Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü”nün eklenmesi; yine 1992’de “Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürlüğü” ve “Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü”nün eklenmesi; 2011’de okul öncesi ve ilköğretimin birleştirilip “Temel Eğitim Genel Müdürlüğü” olarak adlandırılması; yine 2011’de erkek teknik öğretim ve kız teknik öğretimin birleştirilip “Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü” olarak adlandırılması; 2011’de “Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü”, “Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü”nün eklenmesidir.

Eklenen genel müdürlüklerin, kanunların çıkarıldığı tarihler göz önünde bulundurulduğunda, dönemin ihtiyaçları, toplumsal değişmeler ve gelişmeler, toplumun eğitimden beklentileri ve küreselleşen dünyaya uyum sağlama çabaları sonucu olarak karşımıza çıktığı ileri sürülebilir.

Bakanlığın en yüksek danışma organı olan Milli Eğitim Şurasının kimlerden oluştuğu ve çalışma usulleri ilk defa yer aldığından dolayı 1933 tarihinde çıkan kanunda açık olarak belirtilmiş, daha sonraki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde kuruluşu, çalışma esas ve usullerinin yönetmelikle belirleneceği belirtilmiştir.

Bakanlığın bilimsel danışma ve karar organı olan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının görevleri incelendiğinde 1933'te daha dar kapsamlı hazırlandığı, daha sonraki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde genişletildiğini ancak kelime farklılıkları hariç köklü değişiklik yapılmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra 1933'te Talim ve Terbiye Kurulu'nun görevlerinden biri olarak yer alan "Halkı Cumhuriyet esaslarına göre hazırlayacak ve bütün eğitim kurumlarında milli öğretimi kuvvetlendirecek tedbirleri düşünmek" görevinin daha sonraki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer almadığı belirlenmiştir.

Bu değişikliklerin dışında yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra örgütü ile ilgili çok büyük değişikliklerin olmadığı söylenebilir.

4.2. Türkiye'de Eğitim Yöneticisi Yetiştirme Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi "Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirme süreci ve bu süreçteki değişimler nasıl değerlendirilebilir?" şeklinde düzenlenmiştir.

Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla yasal metinler ve ilgili alan yazın taranarak elde edilen bilgiler, Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında, Hükümet Programlarında ve yazılı hukuk metinlerinde eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi olmak üzere sınıflandırılarak, dört alt başlıkta sunulmuştur.

4.2.1. Milli Eğitim Şuralarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi

Bu başlık altında, gerçekleştirilen Milli Eğitim Şuraları incelenerek, Türkiye'de eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine dair görüşülen hususlar, alınan kararlar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.2.1.1. Birinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

10.06.1933 tarih ve 2287 sayılı Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun'la kurulması emredilen Maarif Şurasının, 17-29 Temmuz 1939 tarihinde yapılan ilk toplantısında, eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusuna değinilmemiştir (MfV, 1991c).

4.2.1.2. İkinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

15-21 Şubat 1943 tarihleri arasında gerçekleştirilen İkinci Maarif Şurası'nda üç ana gündem konusu üzerine tartışılmıştır. Bu konulardan biri okullarda ahlak eğitiminin geliştirilmesi, diğeri bütün öğretim kurumlarında ana dili çalışmaları veriminin artırılması ve son olarak da Türklük eğitiminde tarih öğretiminin metot ve vasıtalar bakımından incelenmesidir (MfV, 1991d, s. XIII). Şurada eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.1.3. Üçüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında gerçekleştirilen Üçüncü Maarif Şurası komisyonlarından biri olan Orta ve Bu Derecedeki Teknik Öğretmen ve Öğreticileri ile İlgili Mevzuatı Ayarlama Komisyonu tarafından hazırlanan raporda üniversiteler dışında her dereceden okullar için öğretmen yetiştiren kurumların nitelik ve nicelik bakımından nasıl bir duruma getirilmesine yönelik kararlar yer almaktadır (MEB, 1991c, s. 97).

Bunun yanı sıra öğretmen yetiştiren kaynakların dışında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir de idareci yetiştiren kaynağı olması gerektiği vurgulanmıştır. Rapora göre bu "Yönetken Enstitüsü veya Akademisi" olabilir. Her dereceden okullarda birkaç yıl başarı ile çalışmış ve idarecilik kabiliyeti belirmiş öğretmenler bu enstitü veya akademiye alınmalı, iki yıllık bir yetiştirme devresi içinde, bunların sorumluluğu kapsamına girecek idari işler için gerekli bilgiler verilmelidir. Bu enstitüye devam edecek öğretmenlerin, okudukları müddetçe, maaşlarını almaları, meslekteki kazanılmış haklarını muhafaza etmeleri ve ayrıca bir tazminat almaları uygun olacaktır. Bunların öğrenimleri esnasında lise müdürleri, müfettişler yanında olmak üzere veya Bakanlığın muhtelif idarelerinde yılda üçer ay staj görmeleri de lazımdır (MEB, 1991c, s. 105).

4.2.1.4. Dördüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

22-31 Ağustos 1949 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.1.5. Beşinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

5-14 Şubat 1953 tarihleri arasında gerçekleştirilen Beşinci Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.1.6. Altıncı Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

18-23 Mart 1957 tarihleri arasında gerçekleştirilen Altıncı Maarif Şurası'nda eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.1.7. Yedinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

5-15 Şubat 1962 tarihleri arasında gerçekleştirilen Yedinci Milli Eğitim Şurası'nın İkinci Komisyon raporunun Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ve Erkek Teknik Öğretmen Okulu bölümlerinde, bu okullarda müfettişlik, rehberlik ve idarecilik alanları için ihtisas sınıflarının açılması ve bu görevin, açıldığı takdirde Eğitim Fakültelerine veya Eğitim Bilimleri Yüksek Enstitüsüne bırakılması önerilmiş ve kabul edilmiştir (MEB, 1991d, ss. 127, 142, 237, 239).

Öğretmen Yetiştirme Komisyonu raporunda idarecilik görevi için yüksek nitelikte uzmanlar yetiştirmeyi amaçlayan, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir "Eğitim Bilimleri Yüksek Enstitüsü" veya "Eğitim Bilimleri Akademisi" adıyla bir müessese kurulması uygun görülse de (MEB, 1991d, s. 219), bu müessesenin kurulmasının yerinde olmadığı, söz konusu amacı gerçekleştirmek için Yüksek Öğretmen Okulları bünyesinde gerekli teşekküllerin kurulması kararı alınmıştır (MEB, 1991d, s. 236).

4.2.1.8. Sekizinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

28 Eylül – 3 Ekim 1970 tarihleri arasında gerçekleştirilen Sekizinci Milli Eğitim Şurası toplanmadan önce yeni ortaöğretim sistemi ile ilgili Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca, görüşleri istenilen akademisyenlerin sunduğu "Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Komisyonu Raporu" uygulamada eksik görülen, hiç veya yeterli düzeyde üzerinde durulmayan bazı temel ve yan sorunlara

değirmiştir (MEB, 1991b, ss. 79-85). Bu sorunlardan biri de “İdareciler” başlığı altında verilmiştir. Raporda şu ifadeler yer almasına rağmen Şura sonunda hazırlanan raporda idarecilerin eğitimi konusunda herhangi bir karar alınmamıştır (MEB, 1991b, s. 81):

Eğitim sistemimizde idareci sınıfının geliştirilmesi şimdiye kadar yapılan çeşitli toplantı ve projelerde önemle teklif edilmesine rağmen, henüz gerçekleşmemiştir. Hâlbuki gene şimdiye kadar teşebbüs edilen yenilik hareketlerinin gecikme veya başarısızlığında, bu ihmalin rolü büyük olmuştur. Sistem çapında bir yenilik hareketinin hazırlık şartlarından biri de, eğitim idarecisinin yeni bilgi ve hüneler kazanmasıdır. Özellikle ortaöğretimin bütünleşmesi öngörülen yapısı içinde çalışacak okul idarecisinin, işbirliği, işbölümü, karar, komünikasyon, koordinasyon, değerlendirme gibi idari ameliyelerde iyi yetişmiş olması gerekir. Hâlbuki bugünkü idarecilerimiz bu alanda hizmet-öncesi eğitimden geçmemiş bulunmakta, hizmet-içi eğitim imkânları da sınırlı kalmaktadır. Uygulamanın yetki ve sorumluluğunu üzerinde taşıyan idarecilerimizin biran önce yetiştirilmesi amacıyla, hizmet-içi eğitim organizasyon ve imkânları genişletilmeli ve üniversiteler ile işbirliğine gidilmelidir. Bu amaçla 4489 sayılı kanunun değiştirilerek, eğitim ve öğretim elemanlarının yurt içinde de öğrenim imkânlarına kavuşturulması yararlı olacaktır.

4.2.1.9. Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

24 Haziran – 4 Temmuz 1974 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.1.10. Onuncu Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında gerçekleştirilen Onuncu Milli Eğitim Şurası’nda geliştirilen yeni Türk Milli Eğitim Sistemi Modeli’nde görevi yönetici, uzman ve diğer eğitim personelini yetiştirmek olan üretim alt sisteminin yeri okul olarak belirtilmiştir. Rapora göre diğer alt sistemlerin varoluş nedeni bu alt sistemin milli eğitimin amaçlarına uygun olarak çalışmasını sağlamaktır. Bu

yüzden, diğer alt sistemler, özellikle yönetim alt sistemi, bu alt sistemin etkili olmasını sağlamakla görevlidir. İlçe, il ve Bakanlık düzeyindeki eğitim örgütü okulun üretim çalışmasına yardım etmek ve destek olmakla sorumludur (MEB, 1981, s. 37).

Yeni Türk Milli Eğitim Sistemi Modeli'ne göre, çalışan yöneticilerin personel işlerini Personel Hizmetleri görev alanı kapsamaktadır. Personel hizmetlerinin görevi personeli, hizmet öncesinde ve hizmet içinde yetiştirmek; personel seçme, alma, atama, adaylık, kademe ve derece ilerlemesi, yer değiştirme ve benzeri işleri planlamak, bu alandaki görevleri oluşturmaktır. Personel işleri okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde yer alacaktır. Bakanlık, personel planlamasını yapacak; personelin hizmet öncesinde ve hizmet içinde eğitimi için gereken kurumlarda olanaklar yaratacak; personeli seçme, alma, atama ve personelin illere dağıtımını işlemlerini yapacak; ulusal düzeyde eğitim personelinin sorunlarını çözecek ve uluslararası ilişkileri düzenleyecek ulusal düzeyde denetim ve değerlendirme yapacaktır (MEB, 1981, s. 40).

Bunun yanı sıra Öğretmen Yetiştirme Komisyonu Raporunda eğitim yöneticisi yetiştirilmesine dair şu ifadeler yer almaktadır (MEB, 1981, s. 354-355):

Ülkemiz eğitim sektöründe çalışan mesleki personel için günümüze dek 'meslekte aslolan öğretmenliktir' görüşü egemen olmuştur. Buna dayanarak, bugün her biri uzmanlık alanları olan ve özel yetiştirme gerektiren değişik hizmetler için eğitim programları yoluyla personel yetiştirme yoluna gidilmemiştir. Bunun yerine, geleneksel bir yol olan tecrübe ve iş başında yetiştirme yolu yeğlenmiştir. Kuşkusuz bu uygulamanın yararlı yönleri vardır. Ancak, ilgili uzmanlık alanlarında çalışacak personelin belirli bir süre öğretmenlik deneyimi üzerine özel olarak yetiştirilmesi beklenen hizmetlerin gereğince yapımı için kaçınılmazdır. Ayrıca, unutmamak gerekir ki, bir eğitim sistemine diriklik kazandırmanın temel koşullarından biri de sistemi bu alanlarda gereğince yetiştirmiş, yeterli sayıda personel ile donatmaktır. Çünkü bu tür personel, sistemin bir bakıma lokomotifidir ve yenileme, geliştirme, deneme, yeniden düzenleme, koordine etme,

yönelme, araştırma, planlama ve değerlendirme gibi çağdaş bir eğitim süreci için çok önemli hizmetleri yüklenip yürütürler. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim personelinin yetiştirilmesi konusunda üniversiteler ve diğer yükseköğretim kurumları ile işbirliği yapmalı, bu hususta kendini yükümlü saymalıdır. Özellikle lisansüstü düzeyde personel yetiştirmede akademik yönden üniversitelerin olanaklarından yararlanmak gerekmektedir.

4.2.1.11. On birinci milli eğitim şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Birinci Milli Eğitim Şurası'nda Öğretmen Eğitiminde Hizmet Öncesi Sorunlar ve Öneriler Komisyonu raporunda yeni bir öğretmen yetiştirme modeli oluşturulmuştur (MEB, 1982, s. 72).

Bu yeni modelde öğretmen yetiştirme programlarında yer alması gereken üç tür muhteva kategorisi belirtilmiştir. Bu kategoriler: öğretmenlik meslek bilgisi, alan bilgisi ve genel kültürdür. Hangi kurum için öğretmen yetiştirme söz konusu olursa olsun her öğretmen adayını öğretmenlik meslek bilgisi derslerini ve Türkçe, Atatürk Devrimleri ve İnkılap Tarihi, Yabancı Dil gibi genel kültür derslerini ortak ve zorunlu olarak alacaktır. Bunun yanı sıra alanının gerektirdiği diğer genel kültür dersleri ve öğretim yapacağı kademe ve tipteki okula ve öğretim alanına göre de alan bilgisi kategorisinde yer alan dersleri alacaklardır (MEB, 1982, ss. 75-76).

Önerilen modelin eğitim kademelerine göre oluşturulacak kurum programlarının da esasları komisyonda tartışılmıştır. Buna göre Eğitim Yönetimi dersi; okulöncesi eğitime, temel eğitime ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirecek kurum programında, diğer personel ve anne-babalarla işbirliği yapma becerisi kazandırmaya yönelik içerik ve etkinlik kategorisinde İnsan İlişkileri, Eğitim Sosyolojisi, Rehberlik, Grupla Çalışma Yöntemleri gibi derslerle birlikte seçmeli ders olarak yer almaktadır (MEB, 1982, ss. 81, 88, 94, 99).

Raporda ayrıca Türk Milli Eğitim Sisteminde öğretmen dışında eleman yetiştirilmesi gereken alanlar saptanmıştır. Bu alanlara hangi nitelikteki elemanların yetiştirilmesi gerektiği tartışılmıştır. Eleman yetiştirilmesi gereken

alanlar ve bu alanlara yetiştirilecek elemanların nitelikleri irdelendiğinde, bunların uzmanlık düzeyinde elemanlar olması gerektiği sonucuna varılmıştır. Eğitim uzmanlarının adı, uzmanlığın tanımı, görevin tasviri, uzmanın yetiştirilmesi için önerilen eğitim modeli, öğrencilik koşulları, öğretmenin bu uzmanlık alanına geçmesi için gerekenler, uzmanı yetiştirecek kaynaklar, uzmanın çalışma ve istihdam koşulları, yetiştirmenin planlanması için, önerileri kapsayan eğitim görev yapıları düzenlenmiştir. Eğitim uzmanlarının eğitimi için bir model önerilmiştir (MEB, 1982, s. 108).

Rapora göre eğitim sisteminde yer alması gereken uzmanlık alanlarından biri Eğitim Yönetimi'dir. Bu uzmanlık alanında çalışacaklara verilen uzmanlık unvanı Eğitim Yönetmeni'dir. Dönemin Milli Eğitim Sistemi için gereksinim duyulan Eğitim Yönetmeni sayısı yaklaşık olarak 8.510 kişidir (MEB, 1982, s. 109).

Eğitim uzmanı olabilmek için yüksek lisans eğitimi yapılması gerekli görülmüştür. Eğitim uzmanlarının yetiştirilmeleri için öngörülen yüksek lisans programları Türkiye gerçeklerine uygun olarak düzenlenmeli, Yaz Okulu, akşam dersleri gibi önlemlerle yaygınlaşması sağlanmalıdır. Bir alanda lisans düzeyinde eğitim görenlerin uzman yardımcısı olarak atanması yapılabilir. Eğitim uzmanı olacaklar lisans düzeyinde a) eğitim bilimlerinde, b) eğitime temel olan bilimlerde, c) uzmanlık yapacağı eğitim alanında yeterli sayıda ve nitelikte dersler almalı bu dersler arasında uygulamalı derslere özellikle yer verilmelidir. Yüksek lisans düzeyinde ise, eğitim uzmanı olabilmek için eğitimde ve uzmanlık yapılacak eğitim alanında uzmanlaşmaya elverecek sayı ve nitelikte dersler almalıdır. Eğitimde uzman yetiştirmek için lisans ve yüksek lisans eğitimine öğrenci alırken öğretmenliğe yönelen orta eğitim programlarından mezun olanlara, eğitim ve öğretim hizmetlerinde çalışmış olanlara öncelik tanınmalıdır. Öğretmen lisesi, öğrencileri öğretmenliğe hazırlayan programlar uyguladığından, bu programları bitirenler, öğretmen yetiştiren kurumlara olduğu gibi, eğitim yetiştiren okullara da öncelikle alınmalıdır. Eğitimde uzmanlık eğitimi, Milli Eğitim Bakanlığının vereceği burslarla çekici kılınmalı, işe alındıklarında kendi alanlarında çalışmalarını konusunda güvence verilmelidir (MEB, 1982, ss. 110, 327).

Raporda eğitim uzmanlarının yetiştirileceği kaynaklar, öğretmenlikten geçiş, çalışma koşulları ve istihdam koşullarından genel hatlarıyla bahsedildikten sonra eğitim uzmanı yetiştirmenin planlanması için öneriler sunulmuş ve her eğitim uzmanı için ayrı görev yapılarına geçilmiştir (MEB, 1982, ss. 111-113). Eğitim yönetimi uzmanlık alanı için hazırlanmış olan görev yaprağında şu bilgiler yer almaktadır (MEB, 1982, ss. 114-116):

1. Uzmanın tanımı:

Eğitim yönetmeni değişik sistem, kurum ve kademelerde eğitim hizmetlerini yönetmeye yeterli olacak nitelikte kuramsal alanda ve uygulamada yetişmiş uzmandır.

2. Görevleri:

- a. Eğitim yönetmeni değişik eğitim kurumlarında, okullarda, eğitim kademelerinde eğitim programlarını; öğrenci hizmetlerini; işgören (personel) hizmetlerini; bütçe işlerini; eğitim bina, araç ve gereçlerine ilişkin işleri yönetir.
- b. Yönettiği kurum, okul veya kademenin yönetsel ve eğitsel amaçlarını gerçekleştirmek için yönetim süreçlerini (kararlaştırma, planlama, teşkilatlandırma, eşgüdümleme, iletişim, denetleme, değerlendirme gibi) etkin biçimde işletir.
- c. Yönettiği teşkilatın alt sistemlerinin bir bütün olarak teşkilatla ilgili amaçları gerçekleştirecek biçimde çalışmasını sağlar.

3. Yetiştirilmesi Gereken Uzman Sayısı (Yaklaşık):

- a. Okul öncesi eğitime, 200 kişi,
- b. Temel eğitime (yalnız bölgelere), 5000 kişi,
- c. Orta eğitime, 2500 kişi,
- d. İl ve ilçe eğitim teşkilatına, 710 kişi,
- e. Bakanlık merkezine, 100 kişi
- f. Toplam, 8510 kişi.

4. Uzmanın Eğitimi İçin Önerilen Model:

Eğitim yönetmeni olabilmek için yüksek lisans eğitimi gereklidir. Eğitim yönetiminde lisans eğitimi görenler yönetmen yardımcısı (uzman, yardımcısı) olarak atanmalıdır. Eğitim yönetmeni olacaklar:

- a. Lisans düzeyinde, eğitim bilimlerinde, eğitime temel olan diğer bilimlerde ve yönetim bilimlerinde dersler almalıdır. Yönetim bilimlerinde alınacak dersler yönetim bilimi, eğitim yönetimi, yönetim hukuku, eğitim hukuku, eğitim denetimi, öğrenci hizmetlerinin yönetimi, işgören hizmetlerinin yönetimi gibi dersler almalıdır.
- b. Yüksek lisans düzeyinde ise, eğitim ve yönetim bilimlerinde uygulamaya ağırlık veren uzmanlık dersleri almalı ve bir tez çalışması yapmalıdır.

5. Uzmanlık koşulları:

Lisans ve yüksek lisans eğitimine öğrenci alırken öğretmenliğe yönelten orta eğitim programlarından mezun olanlarla eğitim hizmetlerinde çalışmış olanlara öncelik verilmelidir.

6. Öğretmenlerin Geçişi:

Öğretmenler iki yolla eğitim yönetimi alanında çalışabilmelidir.

- a. Lisans tamamlama ve yüksek lisans eğitimi yaparak:

Öğretmenler 4. maddede belirtilen lisans eğitiminden eksik aldıkları dersleri tamamlayarak ve yüksek lisans eğitimi yaparak eğitim yönetmeni olabilirler. Lisans tamamlama programını bitirenlere eğitim yönetiminde lisans diploması verilmelidir. Lisans mezunları yönetmen yardımcısı olarak atanmalıdır.

- b. Sertifika alarak:

Bakanlıkça veya eğitim yapan kurumca seçilecek öğretmenlerden sertifika eğitimini bitirenler eğitim yönetmeni olarak çalışabilirler. Bunların sertifika alabilmesi için eğitim yönetimi alanında en az on sekiz, yönetmen olarak çalışacakları eğitim alanında da en az altı kredilik ders almaları zorunlu olmalıdır. Sertifika, kişiye eğitimde uzmanlık hakkı vermemelidir. Eğitime kabul edilen öğretmenler maaşlı izinli sayılmalıdır.

7. Yetiştirecek Kaynaklar:

Şu anda yukarıda belirtilen nitelikte eğitim yönetmeni yetiştiren üniversiteler vardır. Bu üniversitelerin fakülte ve bölümlerinde eğitim yönetimi alanında lisans, yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Diğer yüksek eğitim kurumlarında da benzer programlar açılabilir. Uzmanın yetiştirilmesinde en az ortak eğitim standartları saptanmalıdır.

8. Çalışma Koşulları:

Eğitim yönetmenlerini etkin çalışmaya özendirerek ödeme ve çalışma koşulları sağlanmalıdır.

9. İstihdam Koşulları:

a. İşe alma: Eğitim yönetmeni olmak için 1) öğretmenlik, yönetmen yardımcılığı, diğer eğitim uzmanlığı alanları gibi eğitim ve öğretim hizmetlerinde en az beş yıl çalışmış olmak; 2) önceden belirlenmiş ölçütlere göre seçilmiş olmak; 3) eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış olmak gerekmektedir. Eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış eleman bulunmadığında bu alanda sertifika alanlar alınabilir. Yönetmen olmak için gereken en az beş yıllık meslek kıdemi lisans veya yüksek lisans eğitiminden sonra alınmış olabilir. Bu alanda lisans eğitimi yapanlar kıdem koşulu aranmaksızın yönetmen yardımcısı olarak alınmalıdır.

- b. Yükselme: Eğitim yönetmeninin üst kademe yönetimlere yükselmesi hiyerarşi bozulmadan ve yeterlik esasına göre yapılmalıdır. Dikey ve yan yönetim kademelerine geçişte ne gibi yeterlikler aranacağı önceden belirlenmelidir.
- c. Yan Geçiş: Eğitim yönetmeni, eğitim denetmenliğine ve kendi alanında öğretmenliğe koşulsuz geçebilmelidir. Ama eğitim yönetmeninin diğer uzmanlık alanlarına geçmesine aradaki eğitim farkını vermek koşuluyla izin verilmelidir.

10. Yetiştirmenin Planlanması İçin Öneriler:

a. Kısa sürede:

Şimdiye kadar eğitim yönetiminde yüksek lisans ve lisans eğitimi yapanlar değerlendirilmelidir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın seçeceği öğretmen ve yönetmenlere eğitim yönetimi sertifikası verilmesi için tüm olanaklar hazırlanmalıdır. Üniversiteler ve elverişli yüksekokullar bu işe koşulabilir. Akşam ve yaz okulları açılabilir.

b. Uzun sürede:

Eğitim yönetmeni yetiştirme işi uzun süreli bir plana bağlanmalı, Milli Eğitim Bakanlığı ile üniversiteler işbirliği yaparak yetiştirme işindeki yükümlülüğü paylaşmalıdır.

Raporda hizmet içi eğitimin gerekliliğinden, kavramından ve türlerinden bahsedilmiş Milli Eğitim Bakanlığı'nda hizmet içi eğitimin amaçları sıralanmış ve Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Dairesinden beklenen fonksiyonlar ve teşkilat yapısı verilmiştir (MEB, 1982, ss. 139-146). Raporda hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim ile ilgili şu ifadeler yer almıştır (MEB, 1982, s. 139):

Bir toplum, varlığını sürdürebilmek için üyelerini amaçlarına göre yetiştirmek zorundadır. Bu zorunluluk bireylerin içinde buldukları topluma uyma, eksikliklerini giderme, morallerini yükseltme, kişiliklerini geliştirme, mesleki yeterliliklerini artırma ve yükseltme gibi çalışmaların

gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumların kazandırılmasını kapsar. Bu yetiştirme fonksiyonunun başarısı, eğitim imkanlarının sağlanmasına bağlıdır. Toplumun üyeleri için düzenlenecek eğitim, üyelerin ömür boyu yararlanabilecekleri sürekli bir eğitim olmalıdır. Eğitimin toplumsal ve ekonomik kalkınmanın bir aracı, itici gücü, olduğu artık tartışılmamaktadır. Kalkınma, öz olarak toplumun ve bireylerin yaşam düzeylerinin yükseltilmesi biçiminde algılandığından, bu sonuç, toplumdaki kamu ve kurumların gerçekleşen amaçlarının toplamı olarak görülebilir. Eğitim teşkilatı, hızla değişen, her anlamda kaynakların kıt olduğu bir toplum içinde çalışmak durumundadır. Eğitim sisteminin ürünleri diğer sistemleri doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir. Bilginin üretilmesi ile uygulamaya aktarılması arasındaki sürenin giderek kısalması ve yoğunlaşması, hizmet öncesi eğitim etkinliklerinin sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim içeriklerinde önemli değişmelerin gözlemlendiği, bunların birbiriyle bütünleşme oranlarının giderek arttığı söylenebilir.

Raporda maaş veya ücret karşılığı çalışan personele (öğretmen, yönetici ve diğer görevliler) görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmaları amacıyla yapılan eğitim, olarak tanımlanan Hizmet içi eğitim, Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatı bünyesinde, personelin istihdam durumu göz önünde bulundurularak şu şekilde kümelendirilebileceği önerilmiştir (MEB, 1982, ss. 141-143):

a. Stajyerlik Eğitimi

Bu hizmet içi eğitim türü, göreve yeni başlamış ya da teşkilata yeni girmiş personel için düzenlenir. Genellikle bu tür eğitim süresinin sınırları belirlenmiştir. Adaylık veya stajyerlik olarak adlandırılan bu sürede bireyin ve kurumun yükümlülükleri yönetmeliklerde belirlenmiştir. Temel veya hazırlık eğitimi sonunda birey kurumun amaçlarını tanır. Kurum içindeki yerini, görevlerini, haklarını bilir. Kendi yetenekleriyle kurumdaki işlevleri arasında bir ilişki kurar. Kurumsal bilgilerini uygulama ortamını bulur. Kurumsal tutum ve davranışlar kazanır, çalışma ilkelerini öğrenir ve bunlara

uyum yapar. Adaylık eğitimi süresince aday ilgili olduğu her tür kurumsal etkinliğe katılır. Kontrollü sorumluluklar alır, özellikle gezi, gözlem, küme çalışması, uygulama ve mesleki toplantılara etkin olarak katılır. Bu eğitimin planlaması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi aşamalarından okulun yönetici ve öğretmenleri ile müfettiş yükümlüdür.

b. Geliştirme Eğitimi

Mesleğe asaleten atanan personel için düzenlenen hizmet içi eğitimidir. Bu eğitim yoluyla personel geçerliliğini, etkinliğini yitiren bilgi ve becerilerinin yerine yenilerini kazanır. Özellikle, kurumda yapılması düşünülen değişmelerin öncesinde ya da yeni uygulamaları gerektiren kararların arkasından bu tür eğitimle, gerekli koordineyle teşkilatta yeni bir denge sağlanabilir. Geliştirme eğitimi, her düzeyde, birey ya da kümelere yönelik olabilir. Ancak, bu eğitim kapsamına alınacak personelin girişte seçilmesi, eğitim süreci içinde ve sonunda değerlendirilerek başarı düzeyinin belirlenmesi zorunlu olmalıdır. Eğitimin değerlendirilmesi sonucunda programın, türüne ve süresine göre kredi, başarı veya katılma belgesi verilir. Geliştirme türü hizmet içi eğitimin amaçları, ilkeleri ve ölçütleri Bakanlık merkez örgütünce tespit edilir. Çerçeve eğitim programları bölge eğitim merkezlerince hazırlanıp, okul, ilçe, il ve bölge düzeylerinde programlar uygulamaya aktarılır. Geliştirmenin yönü ve alanı ile ilgili uzman personelden de yararlanmayı olanaklı kılacak bu tür hizmet içi eğitimin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinden hizmet içi eğitim merkez ve birimleri ile ilgili kurumları eğitim yöneticileri ve müfettişler yükümlüdür.

c. Yükseltme Eğitimi

Bu tür hizmet içi eğitim için, kurumda çalışan personelin, belirli bir süreye ilişkin değerlendirmeleri sonunda,

1. Öngörülen başarı ölçütlerine ulaşması,
2. Bir üst görevin gerektirdiği yeterlikleri kazanabileceği kanısını vermesi,
3. Yükselmeye istekli olması önkoşuldur.

Yükseltme eğitiminin sonunda, kurumun ihtiyaç duyduğu üst düzey kadroları için akademik nitelikli ve nicel boşlukları dolduracak yeterli personel sağlanır. Öğretmenlerin yükselme istekleri uyandırılır. Yükseltme eğitimi Bakanlıkça tespit edilmiş amaç ve ilkelere uygun olarak tümüyle üniversitelerle işbirliği halinde çalışan bölge eğitim merkezlerinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilir. Eğitim sonunda başarılı olanlara diploma, kredi belgesi ya da sertifika verilir. Böylece hizmet içi eğitim etkinliklerinin verimliliği arttırılmış olur. Kurum içinde üst kademelere hazırlanacak personel için düzenlenir.

d. Alan Değiştirme Eğitimi

Bir alanda verilen hizmet öncesi eğitim, benzer bir görev alanı için temel oluşturuyorsa, ikinci alan için gerekli personelin hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilmesi önerilebilir. Günümüzde çeşitlenen uğraş alanlarının her biri için özel bir hizmet öncesi eğitimden söz etmek mümkün değildir. Bu hem zaman alıcı hem pahalı bir öneridir. Tamamlayıcı türde olan bu hizmet içi eğitimin esas amacı kurumun değişik alanlardaki uzman personel gereksinmesi kurum içinden kısa sürede sağlamaktadır. Diğer amaç, bireyin değişik alanlardaki yeteneklerini geliştirmek, işten sağladığı maddi ve manevi doyumunu yükseltmektedir. Öğretmenlerin, yöneticilik, müfettişlik ve okul danışmanı, okul işyeri ilişkileri uzmanı gibi diğer uzmanlık alanları için yetiştirilmeleri bu tür eğitime örnek olarak gösterilebilir. Bu eğitim türünün ölçütleri ve çerçeve programları bakanlıkça tespit edilir. Gerçekleştirme yükümlülüğü üniversitelerle işbirliği halinde çalışan bölge eğitim merkezlerindedir. Alan değiştirme, eğitim, teşkilat içinde olduğu gibi, personelin başka kurumların amaçlarına uygun uzmanlık kazandıran hizmet içi eğitim programlarına katılması sağlanarak teşkilat dışında da gerçekleştirilebilir. Bu eğitime girişte zorunlu seçme sürecinin olması, diploma ya da sertifika ile sonuçlanması ve personelin yetiştirildiği uzmanlık alanında istihdam edilmesi temel ilkeler olmalıdır.

Hizmet içi eğitim türlerinin Milli Eğitim Bakanlığı'nda uygulanması ile ulaşılmak istenen amaçlar raporda şöyle sıralanmıştır (MEB, 1982, ss. 143-144, 335-337):

- a. Hizmet öncesi eğitimden gelen personelin kuruma uyumunu sağlamak,
- b. Personele Türk Milli Eğitiminin, okulun, derslerin amaçlarını bir bütünlük içinde kavrama ve yorumlamada ortak görüş, uygulamada birlik kazandırmak,
- c. Mesleki yeterlik açısından hizmet öncesi eğitimin eksikliklerini tamamlamak,
- d. Eğitim alanındaki yeniliklerin, gelişmelerin gerektirdiği bilgi beceri ve tutumları kazandırmak,
- e. Personelin mesleki ve anlayışlarını geliştirmek,
- f. İstekli ve yetenekli personelin, mesleklerinin üst düzeylerine geçişlerini sağlamak,
- g. Değişik eğitim alanları için yan geçişler sağlayacak tamamlama eğitimi yapmak,
- h. Türk milli eğitim politikasını algılamada bütünlük kazandırmak,
- i. Eğitime ilişkin temel ilke ve teknikleri uygulama birliği sağlamak,
- j. Eğitim sisteminin geliştirilmesine katkıda bulunmak,
- k. Bilim, teknoloji, ekonomi ve giderek iş hayatında meydana gelen değişme, gelişmelere öğretmen ve uzmanların uyumunu sağlamak.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın teşkilat yapısı içinde uygun bir konuma yerleştirilen ve uygun nitelikli personel ile kadrolanan hizmet içi eğitim dairesinde beklenen fonksiyonlar şunlardır (MEB, 1981, ss. 144, 335-337):

- a. Hizmet öncesi eğitimden geçerek, eğitim teşkilatına girmiş personelin tümünü teşkilattan ayrılincaya kadar hizmet içi eğitimin kapsamında bulundurmak,
- b. Mevcut personelin, Türk milli eğitim sisteminin milli eğitim şûrası kararları ile belirlenen yeni modele uyarlanmasını sağlamak,
- c. Bilim ve uygulamadaki gelişmelerin eğitimde ortaya çıkardığı yeni alanlara hizmet içinde eleman yetiştirmek,

- d. Eğitim teşkilatında görevli personeli belirlenen politikalar yönünde geliştirmek ve bütünleştirmek,
- e. Personelin hizmet içinde yenileşmesi, gelişmesi ve yükselmesini kurumsallaştırmak,
- f. Her tür hizmet içi eğitim programlarının uygulanabilmesi için eğitim sisteminin imkanlarından yararlanarak gerekli tesisleri kurmak,
- g. Hizmet içi eğitimi her düzeyde planlamak, teşkilatlandırmak, kadrolamak, donatmak ve denetlemek,
- h. Hizmet içi eğitim konusunda danışmanlık hizmeti vermek, hizmet içi eğitim eksikliklerinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- i. Hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin temel ve uygulamalı araştırmalar yaptırmak,
- j. Hizmet içi eğitim etkinliklerinin ülke düzeyinde değerlendirmesini yapmak,
- k. Araştırma ve değerlendirmelerin sonuçlarından yararlanarak hizmet içi eğitim, program, yöntem ve araçlarını geliştirmek,
- l. Hizmet içi eğitim programlarına katılanları izlemek, kayıtlarını tutmak,
- m. Öğretmen ve eğitim uzmanlarının bilim, teknoloji, ekonomi ve iş hayatındaki değişme ve gelişmelere uyumunu sağlamak amacıyla gerekli öğretimi ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak düzenlemek.

Öngörülen fonksiyonları yerine getirerek, amaçları gerçekleştirecek teşkilatın yapısı dört düzeyde düşünülmüştür (MEB, 1982, ss. 144-146, 335-337):

a. Personel Danışma Kurulu

Görevleri: Bakanlığın tüm personeli için; hizmet içi eğitimin ana politikalarını tespit etmek, yetiştirme ölçütlerini, sosyal hakları belirleyerek Hizmet içi Eğitim Dairesine danışmanlık yapmak.

Teşkilatlanma: Bir müsteşar yardımcısının başkanlığında bakanlığın genel müdürleri ile bölgesel düzeyde hizmet içi eğitim görevi verilen kurumların müdürlerinden oluşur.

b. Hizmet içi Eğitim Merkez Teşkilatı

Görevleri: Ülke düzeyi ve yurt dışı için hizmet içi eğitim çerçeve programları hazırlamak, hizmet içi eğitim türlerine giriş ve bunlara ilişkin hizmet içi eğitim belgelerinin geçerlilik koşullarını tespit etmek. Hizmet içi eğitim için insan ve parasal olanakları sağlayıp ülke düzeyinde planlamak; uygulamaları değerlendirmek; bu alanda temel ve uygulamalı araştırma yaptırmak, uzmanlık ve danışma hizmetleri ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlamaktır.

Teşkilatlanma: Öğretmen ve diğer eğitim personelini yetiştirmekle görevli bir Genel Müdürlük olarak teşkilatlanır.

c. Bölge Hizmet içi Eğitim Birimleri

Görevleri: Kendi bölgelerindeki personel için yükseltme, tamamlama ve geliştirme eğitimlerini programlamak, uygulamak ve değerlendirmek, diploma, kredi, sertifika ve belge vermek, araştırmalar yapmak, hizmet içi eğitim ile hizmet öncesi eğitimi bütünleştirmek.

Teşkilatlanma: Bölgenin personel ve fiziki olanakları en uygun öğretmen yetiştiren Yüksek Öğretim kurumunun sorumluluğunda ve teşkilat yapısı içinde düşünülmelidir. Öğretmen Yetiştirme Kurumu bu amaçla “Hizmet içi Eğitim Uzmanlık” kadroları ve donatımı ile desteklenmelidir.

d. İl Düzeyinde Hizmet içi Eğitim Birimi

Görevleri: İl düzeyinde görevli personel için geliştirme ve adaylık programları düzenlemek, uygulamak, değerlendirmek, ilçe ve okul düzeyinde hizmet içi eğitim teşkilatlanmasını ve işleyişini sağlamak, bu düzeyler için uzmanlık hizmetleri sağlamak, il içinde aday öğretmenlerin yetiştirileceği okulları belirlemek ve bunları geliştirmek, hizmet içi eğitimde başarılı olanlara kredi, sertifika ve belge vermektir.

Teşkilatlanma: İl Milli Eğitim Müdürlüğünün yapısı içinde “Eğitim Programları ve Personel Yönetimi” birimleri arasında koordinasyon sağlayan bir büro olarak düşünülebilir. Çalışmalarda yaygın eğitim

etkinliklerini düzenleyen birim ile birlikte il içindeki öğretmen yetiştiren kurumun işbirliği de esastır.

Hizmet içi eğitimin var olan ve işleyen durumundan yeni durumuna geçişte aşağıdaki ilkelerin uygulamalara çerçeve oluşturacağı beklendiği belirtilmiştir (MEB, 1982, ss. 146, 335-337):

- a. Bakanlık merkez teşkilatında Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı Personel Genel Müdürlüğü ile yakın bir işbirliği içinde çalışmalı, çeşitli hizmet içi eğitim programlarına katılanların kayıtları tutulmalıdır.
- b. Hizmet öncesi personel yetiştirme modeli ile, hizmet içi eğitim modeli bütünleştirilmelidir.
- c. Hizmet içi eğitimin düzenlenmesi özel bir deneyim gerektirdiği için görev öncesi bir hazırlık eğitimine tabi tutulmalıdır.
- d. Aday personelin yetiştirilmesine öncelik verilmelidir. Bu konuda, gerekli etkinliğin sağlanması için “Toplu Hizmet içi Programları” uygulanmalıdır.
- e. Personelin, adaylık sürelerini, bu amaçla tespit edilmiş okullarda (aday okulları) geçirmeleri esastır. “Aday Okulları”nın belirlenmesi çevresel koşullara uygun olarak kadrolanıp donatılması görevi illere verilmeli, bu çalışmalarda öğretmen yetiştiren kurumlarla işbirliği sağlanmalıdır.
- f. Hizmet içi eğitim düzeyleri kendi içinde bir hiyerarşi oluşturmalıdır. Bir alt düzeydeki hizmet içi eğitime katılıp başarılı olma, bir üst düzeydeki hizmet içi eğitime girişin önkoşulu olmalıdır.
- g. Uzmanlık alanlarında dikey ve yatay geçişler öncesinde ve görevin ilk yılında, personel, yeni görevleri ile ilgili hizmet içi eğitimi kapsamına alınmalıdır.
- h. Hizmet içi eğitim sonunda verilen belgelerin (sertifika, diploma, vb.) ileri özlük hakları kazandırması sağlanmalıdır.
- i. Yükseköğretim kurumlarında özellikle tamamlama ve yükseltme düzeylerinde düzenlenecek uzun süreli hizmet içi eğitimi çalışmaları için, belli ölçütlere göre seçilmiş personele, maaşlı izin verilmelidir.

- j. Bölge düzeyinde, yüksek eğitim kurumlarında yapılan alan değiştirme ve “yükseltme” türü eğitimler için personelin bağlı olduğu kurumca “harç” türü bir ödeme yapılması öngörülmelidir.
- k. Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı (Genel Müdürlüğü) Hizmet içi eğitim ihtiyacının saptanması, programların hazırlanması ve uygulanmasında Bakanlığın ilgili birimleri ve diğer kurumlar ile koordinasyon sağlanmalıdır.
- l. Hizmet içi eğitim yıllık planları personel danışma kurulunun görüşü alınarak yürürlüğe konmalı ve değerlendirilmelidir.
- m. Hizmet içi eğitimin yürütüldüğü kurum ve merkezdeki laboratuvar ve atölyeler verimli çalışma imkanı sağlayacak yeterli araç ve gereçlerle donatılmış olmalıdır.
- n. Hizmet içi eğitimin bir parçası olarak öğretmen ve uzmanlara batı dillerinden birini öğrenebilmesi için Devlet Memurları Yabancı Diller Merkezinde daha fazla kontenjan ayrılmalıdır.
- o. Öğretmenlerden muhtelif kademelerde yönetici olarak görevlendirilmek üzere seçilenlerin görevin gerektirdiği konuları kapsayan bir programa göre hizmet içi eğitime tabi tutulmaları sağlanmalıdır.

Raporda “Öğretmenlerin ve Uzmanların Sorunları ve Çözüm Önerileri” konu başlığı altında tartışılan konular öğretmen ifadesi kullanılarak tartışılmış ancak çalışmada belirtilen hususların, eğitim uzmanları için de geçerli olacağı kabul edilmiştir (MEB, 1982, s. 148). Eğitimin niteliği ve gelişmesi büyük ölçüde öğretim kadrosunun niteliğine ve yeterliğine bağlıdır, varsayımına dayalı olarak, okul yöneticilerinin yetiştirmelerine önem verilmesi; yöneticilerin okulda huzurlu ve verimli bir çalışma ortamı yaratabilecek ve öğretim kadrosu, öğrenciler ve veliler arasında işbirliğini, gönül birliğini sağlayabilecek niteliklere kavuşturulması önerilmiştir (MEB, 1982, ss. 149, 152).

4.2.1.12. On ikinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

18-22 Temmuz 1988 tarihleri arasında gerçekleştirilen On İkinci Milli Eğitim Şurası'nın Öğretmen Yetiştirme Komisyonu Raporu'nda, Hizmet içi Eğitim başlığı altında “Kamu sektörü için, zorlayıcı niteliği olan 5. Beş Yıllık Kalkınma

Planında eğitimin ‘beşikten mezara kadar sürekli bir vetire olarak kabul edileceği’ ifadesi ile eğitimin bütün kademelerinde niteliğin yükseltilmesi esas ve genel ilke olarak benimsenmiştir.” ifadeleri yer almaktadır. Bu sebepten ötürü eğitim idareciliğinin de bir branş olarak benimsenmesi ve mevcut öğretmenler arasından imtihanla seçilecek eğitim idarecisi adaylarının Bakanlıkça tespit edilecek uzun süreli hizmet içi eğitim kurslarında yetiştirilmesi ve bu durumun kurumsallaştırılması gerektiği belirtilmiştir (MEGSB, 1989, ss. 293-294).

4.2.1.3. On üçüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

15-19 Ocak 1990 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Üçüncü Milli Eğitim Şurası’nın Yaygın Eğitimde Personel Komisyonunun hazırladığı rapora göre, Yaygın eğitimde personel yetiştirilmesinde hizmet içi eğitim kurumlarına da önemli görevler düştüğünden, bu kurumların bu alana da yeterli düzeyde hizmet götürmeleri üzerinde durulmalı, gerekiyorsa şurada alınan kararlar doğrultusunda yeniden teşkilatlandırılmalıdır (MEB, 1990, ss. 417-418). Yaygın eğitim alanında en kapsamlı ve en etkin hizmet veren halk eğitim merkezlerinin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi, öncelikle bu merkezlerde görev yapan eğitici personelin niteliklerinin yükseltilmesiyle mümkündür (MEB, 1990), s 421).

4.2.1.14. On dördüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

27-29 Eylül 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Dördüncü Milli Eğitim Şurası’nda eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır (MEBTTKB, 1993, ss. 105-107):

İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürlükleri’ne atama ve görevden alınma usul ve esaslarını belirten bir mevzuat bulunmamaktadır. Toplumdaki ve dünyadaki hızlı gelişmeler, eğitim idareciliğinin bir uzmanlık alanı olduğunu ve ayrı bir eğitime ihtiyaç duyduğunu ispatlamıştır. Bunun için “Meslekte aslolan öğretmenliktir” kaidesi belki öğretmenlere bir onur kazandırmıştır. Ancak, idareciliğe beklenen faydayı sağlayamamıştır. Bu yüzden idareciliğin kaynağı, öğretmen olmak üzere ihtisaslaşma ihmal edilmemelidir. Yöneticiler

herhangi bir yetiştirme sürecinden geçmeyip daha ziyade politik tercihlerle atanmaktadırlar. Eğitim idareciliği ve okul yöneticiliği, siyasetten etkilenmeyeceği veya en az etkilenebileceği bir konum ve yapıya getirilmelidir.

Şura sonunda hazırlanan rapora göre, lisans düzeyindeki eğitim yöneticiliği programının muhtevasını “Yönetim Bilgisi, Eğitim Formasyonu, Alan Becerisi, Yönetim Prensipleri ve ilgili yan disiplinler” oluşturmalıdır. Eğitim yöneticiliği programına, yöneticide bulunması gerekli nitelikleri taşıyanlar alınmalıdır. Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesinde (hizmet öncesi ve hizmet içi) Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler arasında işbirliği yapılmalıdır. Mevcut eğitim yöneticileri “Eğitim Yöneticiliği” konusunda bir eğitime tabi tutulmalıdır.

4.2.1.15. On beşinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

13-17 Mayıs 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Beşinci Milli Eğitim Şurası komisyonlarından biri olan İlköğretim ve Yönlendirme Komisyonu'nun hazırladığı raporda eğitim yöneticiliğinin uzmanlık gerektiren bir alan olduğu belirtilmiş ve şu öneriler yer almıştır. Eğitim yönetiminin bir bilim olarak algılanması, yöneticinin örgütsel amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlayan bir eğitim lideri olarak kabul edilmesi, bu alanın uzmanlık gerektirdiğinin bilinmesi, eğitim yöneticiliğinin meslek haline getirilmesi gerekmektedir. Eğitim yöneticiliği bilfiil öğretmenlik tecrübesine dayanmalıdır. Eğitim yöneticisi lisansüstü eğitimle yetiştirilmeli, yönetici adayları objektif ölçülerle seçilmeli ve özlük hakları, yaptıkları iş ve eğitim düzeyine göre düzenlenmelidir. Okul yöneticisinin yetki ve sorumluluk dengesi sağlanmalıdır. Belirli alanlarda (il-ilçe-semt) kurulmuş olan eğitim kurumlarının, madde ve insan kaynaklarından tam kapasite ile yararlanabilecekleri bir yönetim sistemi oluşturulmalıdır.

Bunların yanı sıra, okul yöneticilerine ortaöğretimde yönelme çalışmalarında, okul içi işbirliği, katılım ve eşgüdümü sağlayabilme, okul dışındaki birimlerle işbirliği yapabilme, okul birimlerini bu yönde örgütleyebilme, eğitimciyi hedefler doğrultusunda güdüleyebilme ve amaçlar doğrultusunda çalışmalarını sistem bütünlüğü içinde yürütebilme yeti ve becerileri ile yönelmenin dayandığı

eğitsel anlayış hizmet öncesi ve hizmetiçi eğitimlerle mutlaka kazandırılmalıdır (MEBTTKB, 1996).

4.2.1.16. On altıncı Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

22-26 Şubat 1999 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Altıncı Milli Eğitim Şurası'nda eğitim ve okul yöneticileri ile ilgili mevcut diğer sorunlar şu şekilde sıralanmıştır (MEBTTKB, 1999):

Yöneticilik, ayrı bir uzmanlık eğitimini gerektirmesine rağmen, mevcut mevzuatta; yöneticiliğin öğretmenlere ikinci bir görev olarak verilmesi temel sorun olarak görülmektedir. “Asıl olan öğretmenliktir” yaklaşımı, eğitim ve okul yöneticiliğinin gelişmesini engellemektedir. Mesleki teknik eğitim ve okul yöneticilerinin yönetim kademeleri ve okul türlerine göre tanımları yapılmamış, sahip olmaları gereken yeterlilikler belirlenmemiştir. Yöneticilerin yetki ve sorumlulukları uyumlu değildir. Yöneticilerin yetiştirilmesine gereken önem verilmemektedir.

Bu konuda alınan kararlar şöyledir (MEBTTKB, 1999):

Hizmet içi eğitim ihtiyaçları uygun yöntem ve tekniklerle belirlendikten sonra bu ihtiyaçlar dikkate alınarak, mesleki ve teknik öğretim okullarında görev yapan yöneticilerin seçilmesi gerektiği belirtilmiştir. Hizmet içi eğitim faaliyetlerini sürdürmek üzere yedi bölgede hizmet içi eğitim enstitüleri, illerde hizmet içi eğitim merkezleri, ilçelerde hizmet içi eğitim şubeleri oluşturulmalı, gerekli eğitim araçları ve gereçleriyle donatılmalı ve bu faaliyetleri sürdürecektir formatör öğretmenler yetiştirilmelidir. Bu birimlerde faaliyetler yıl boyunca sürmelidir. Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin planlanması, Bakanlıkça belirlenecek genel amaçlar, ilkeler ve standartlar doğrultusunda yapılmalıdır. Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin planlanması, eğitim öğretim programlarının oluşturulması ve uygulanmasında ilgili mesleki ve teknik eğitim fakülteleri, hizmet içi eğitim merkezleri, endüstriyel kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmalıdır. Hizmet içi eğitim uygulamaları yüz yüze eğitimin yanı sıra çağdaş iletişim teknolojilerine dayalı etkinlikler yoluyla gerçekleştirilmelidir. Yöneticilerin katıldıkları hizmet içi

eğitimler özlük haklarına yansıtılmalı ve kredilendirilerek yüksek lisans öğreniminde dikkate alınmalıdır.

Mesleki ve teknik eğitimde her düzeydeki ve her tür okuldaki yöneticilerin nitelikleri saptanmalı ve görev tanımları yapılmalıdır. Yöneticilerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimleri üniversiteler ve diğer kuruluşlarla da işbirliği yapılarak planlı ve sürekli hale getirilmelidir. Çalışan yöneticilerin üniversitelerle işbirliği yapılarak en çok 5 yıl içerisinde ve bir proje kapsamında eğitim ve okul yöneticiliği sertifikası ve bunu izleyen lisansüstü programlarına katılmaları sağlanmalıdır. Bu amaçla eğitim ve okul yöneticileri, sertifika programlarında alınan krediler, yüksek lisans ve doktora programlarında değerlendirilmelidir.

4.2.1.17. On yedinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

13-17 Kasım 2006 tarihleri arasında toplanan On Yedinci Milli Eğitim Şurası'nın Küreselleşme ve AB Sürecinde Türk Eğitim Sistemi komisyonu ön raporunda Eğitimde İnsan gücünün Niteliği başlığı altında eğitim yönetiminin meslekleşmesinin sağlanması, yönetim kadrolarında kadınların sayısının artırılmasına dair düzenlemelerin yapılması, yönetim kademelerine göre iş analizine dayalı 'yönetici yeterliklerinin' saptanması, eğitim yöneticilerinin eğitim, deneyim, görev, sorumluluk ve denetim konularında zengin donanımlı ve vizyon geliştirebilen nitelikte kişiler olmasının sağlanması kararları alınmıştır. Eğitim yöneticiliğine gereken önemin verilmesi bağlamında kariyer planlamasının etkin olarak hayata geçirilmesi de ayrıca belirtilmiştir (MEBTTKB, 2007, s.195). Ancak komisyon görüşmelerinden sonra bu konulardan yalnızca, yönetim kademelerine göre iş analizine dayalı 'yönetici yeterliklerinin' saptanması, hususu karara bağlanmıştır (MEBTTKB, 2007, s. 293).

4.2.1.18. On sekizinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında toplanan On Sekizinci Milli Eğitim Şurası'nın Öğretmen Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Mesleki Gelişimi Komisyonu raporunda mevcut yöneticilerin kişisel gelişimleri açısından üniversiteler ile Milli

Eğitim Bakanlığı arasında kurulacak gerekli koordinasyonla uzaktan veya örgün eğitim yokuyla yüksek lisans ve doktora eğitimi almalarının sağlanması ve bu bağlamda verilecek izinlerin yasal bir düzenlemeyle güvence altına alınması kararlaştırılmıştır (MEBTTKB, 2011, s. 703).

Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği Komisyonu'nun aldığı kararlardan biri, okullarda kültürel yönden ortak kültür çevresinde bütünleşmenin sağlanması için okul müdürlerinin kültürel liderlikle ilgili yeterliklere sahip olmalarının sağlanmasıdır. Raporda okul kültürlerinin kurumsal değişime katkı sağlaması amacıyla okul müdürlerinin, söz konusu kültürü araştırmak, teşhis etmek, yönetmek, değiştirmek ve dönüştürmek için dönüştürücü liderlik özelliklerine de sahip olmalarının sağlanması gerektiği belirtilmiştir (MEBTTKB, 2011, s. 706).

Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği Komisyonu'nun aldığı kararlardan bir diğeri de, okul yöneticileri yeterliliklerinin geliştirilmesi için, beş yılda bir yönetim, bilişim, iletişim, liderlik, toplantı ve zaman yönetimi vb. konulardan hizmet içi eğitim seminerlerine alınmalıdır. Program ve eğitimler, uygulamaya dönük ve sorun çözmeye odaklı tasarlanmalıdır. Bunun yanı sıra, eğitim yöneticilerinin, farklı toplum ve kültürleri tanımaları, çok kültürlü ortamlarda görev yapacak şekilde yetiştirilmeleri ve yabancı dil becerilerini geliştirmeleri sağlanmalıdır (MEBTTKB, 2011, s.709).

Milli Eğitim Şuraları bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirme ile ilgili en kapsamlı kararların On Birinci Milli Eğitim Şurasında alındığı görülmektedir. Şurada Eğitim Yönetimi bir uzmanlık alanı olarak belirlenip, tanımı, görev tasviri, yetiştirilmesi için önerilen eğitim modeli, öğrencilik koşulları, öğretmenlikten geçiş için gerekenler belirtilmiştir. Şuranın toplandığı dönem için gerekli eğitim yöneticisi sayısı belirtilmiştir. Eğitim yöneticisi olmak için yüksek lisans eğitimi yapılmasının zorunlu olması gerektiği önerilmiştir. Lisans düzeyinde eğitim alan kişilerin eğitim yöneticisi yardımcısı olarak atanması gerektiği kararı alınmıştır. Raporda eğitim yöneticisi "eğitim yönetmeni" olarak tanımlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı seçeceği öğretmen ve yöneticilere üniversitelerle işbirliği yaparak eğitim yönetimi sertifikası vermelidir.

Milli Eğitim Bakanlığının yöneticilere vermesi gereken hizmet içi eğitim “stajyerlik eğitimi”, “geliştirme eğitimi”, “yükseltme eğitimi” ve “alan değiştirme eğitimi” olarak gruplandırılmış ve açıklanmıştır.

Bunun yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığının yönetici yetiştiren bir kaynağının olması gerektiği Üçüncü ve Yedinci Şuralarda; eğitim yönetiminin meslekleşmesi gerektiği On İkinci, On Dördüncü, On Beşinci ve On Yedinci Şuralarda tartışılmıştır.

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçerek yöneticilik kademesine getirilmesi Üçüncü, Onuncu, On İkinci, On Beşinci ve On Altıncı Şuralarda belirtilmiş, yöneticilerin yetiştirilmesi için üniversitelerle işbirliği yapılması, özellikle lisansüstü düzeyde eğitim almaları gerektiği önerilmiştir. On Dördüncü Şurada ise eğitim yöneticiliğinin, öğretmenlikten farklı bir ihtisas alanı olarak kabul edilip eğitim yöneticiliği lisans programı içeriğinde neler olması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer Şuralardan farklı olarak On Dördüncü Milli Eğitim Şurasında İl, İlçe Milli Eğitim Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürlüklerine seçilecek kişilerin yetiştirme sürecinden geçmesi gerektiği konusu tartışılmıştır.

Yine diğer Şuralardan farklı olarak On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında, okul müdürlerinin sahip olması gereken nitelikler belirtilerek bu yönde yetiştirilmeleri gerektiği kararlaştırılmıştır. Bu yeterlikler dönemin gereklerine uygun olarak, kültürel liderlik ve dönüşümcü liderlik özellikleri, bilişim, iletişim, toplantı ve zaman yönetimi becerileri, yabancı dil ve çok kültürlü ortamlarda görev yapabilecek yeterlikler olarak belirtilmiştir.

Birinci, İkinci, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Sekizinci ve Dokuzuncu Milli Eğitim Şuralarında Türkiye’de eğitim yöneticisi yetiştirilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.2. Kalkınma Planlarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi

Bu başlık altında, hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları incelenerek, Türkiye’de eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine dair alınan kararlar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.2.2.1. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1963-1967 arası yılları kapsayan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim usulü ile ilgili mevcut durumda dengesizlikler olduğu belirtilmiştir. Bu dengesizliklere yol açan etmen, eğitim teşkilatının gelişmelere uyan düzenli bir şekilde ayarlanamaması olarak belirtilmiştir. Mevcut problemler arasındaki önemli bir konunun eğitim yöneticisi yetiştirilmemesi olduğu da altı çizilen noktalardan biridir. Ancak planda bu sorunla ilgili özel bir amaç belirlenmemiş genel tedbirler adı altında şöyle bir amaç öngörülmüştür: “Devletin ekonomik, sosyal ve politik tercihleri ışığında milli eğitimin Devlet ölçüsünde uygulanacak amaç ve ilkeleri tespit edilecek ve bunların uygulanması konusunda bünyesinde teşkilatlı eğitime yer veren ve eğitimle ilgili planlama yapan kurumlar arasında sıkı bir işbirliği sağlanacaktır.” (TC Kalkınma Bakanlığı, 1963).

4.2.2.2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1968-1972 arası yılları kapsayan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında özel olarak eğitim yöneticisi kastedilmemekle beraber idarecilerin insan gücü yönünden ağırlık noktası olduğu ve eğitim seviyeleri bakımından yetersizliklerinin kuruluşların veriminde önemli rol oynadığından bahsedilmiştir. Söz konusu yıllarda kamu sektöründeki yöneticilerin ancak yüzde 53’ünün yüksek eğitim gördüğü, yüzde 31’inin lise, yüzde 12’sinin orta ve yüzde 4’ünün ise ilkokul mezunu olduğu belirtilmiştir. Öte yandan kamu sektöründe çalışan idarecilerin ancak yüzde 9’unun idarecilik konusunda özel öğrenim yaptığı altı çizilen bir diğer noktadır. İdarecilik kademelerine atanacak kişilerden belirli tahsil üstünde, mezuniyet sonrası ehliyet ve idarecilik eğitiminde başarıya ulaştığını gösteren yetenek aranacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

Beş yıllık süre içerisinde uygulamalı bir eğitim planlaması yapmak amacıyla milletlerarası standartlara göre ayrıntılı insan gücü ihtiyaçları ve tahminleri yapılmış olup hizmet sektöründe 1967 yılında 102.3 bin idareci bulunduğu, 1972’de ise 131.9 bin kişilik bir idareci ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmalarda doğrudan doğruya eğitim ile ilişkisi kurulacak olan meslek alt gruplarına inildiği bunların arasında da idarecilere yoğunlaşıldığı belirtilmiştir.

Bu konuda uygulanacak politikalar arasında şunlar bulunmaktadır: “Kamu sektörü kuruluşlarındaki idarecilerin, modern idarecilik tekniğine göre eğitilmeleri insan gücü politikasının uygulanabilmesi için zorunludur. Bu amaçla idarecilik eğitimi veren kurumlar yanında çeşitli idarecilik kademeleri için eğitim kurumları bünyesinde kısa ve uzun süreli ve devamlı nitelikte eğitim programları düzenlenecek, özel sektör kuruluşlarının bu eğitim programlarına katılması teşvik edilecek, ‘Milli Prodüktivite Merkezi’ bu konudaki çalışmalarını destekleyecektir.” Burada bahsedilen amaçlar genel anlamda kamu hizmet sektöründeki yöneticilere yönelik olsa da, Milli Prodüktivite Merkezi’nin “Eğitimde Verimliliği Arttırma” projesinin mevcut olması bu konunun eğitim sistemi dahilinde de yer aldığını göstermektedir. Planda ayrıca hizmet içi eğitim konusuna değinilmiş, hizmetler sektöründe personelin yetiştirilmesi görevinin “Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü” tarafından yürütüldüğünden bahsedilmiştir. Söz konusu enstitünün 1964-1966 yılları arasında 700 kişinin katıldığı “yönetim seminerleri” düzenlediğinin altı çizilmiştir. Enstitünün kamu sektöründe mezuniyet sonrası eğitim vererek yüksek kamu idarecisi yetiştirmesi imkanlarının sağlanacağı, enstitünün buna göre destekleneceği plan dönemi süresince uygulanacak bir diğer politikadır.

4.2.2.3. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1973-1977 yılları arasını kapsayan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında kamuda çalışan idarecilerin nicelik olarak 1977 sonuna kadar yeterli düzeye gelmiş olacağı ancak idarecilerin teknolojik ve yönetim tekniklerindeki gelişmelerin gerektirdiği vasıflara sahip olabilmesi için bu alanda geliştirilecek hizmet içi eğitim

ve yaygın eğitimden faydalanılacağı belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

Bunun yanı sıra yöneticilerin yetiştirilmesi için yükseköğretime de görev verilmiştir. Yükseköğretim yönetici yetiştiren bir eğitim kademesi olarak kalkınmanın ihtiyaçlarına süratle cevap verebilecek esneklikte düzenleneceği belirtilmiştir. İkinci dönem planında olduğu gibi bu planda da TODAİE'nin kamu kuruluşları yöneticileri için hizmet içi kurslar düzenleyeceğinden, yüksek nitelikli yöneticiler için akademik olmayan fakat fonksiyonel eğitim programlarını doğrudan uygulayacağından bahsedilmiştir. Plana göre, TODAİE Bakanlıkların ihtisasına giren yönetim konularında, hizmet içi eğitim programlarını ortak çabalarla sürdürülmesini sağlayacak ve bu alanda genel koordinasyonu sağlayacak bir kamu hizmet içi eğitim kurumu olacak biçimde yeniden düzenlenecektir.

4.2.2.4. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1979-1983 arası yılları kapsayan Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında genel anlamda kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesi konusuna değinilmiş, kamuda çalışan yönetici ve personelin nitelikli olabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılacağına değinilmiş, kamu yönetiminin her kesiminde ve aşamasında sürekli ve etkin bir meslek içi eğitim düzeni kurulacağına karar verilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı, 1979).

4.2.2.5. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1990-1994 arası yılları kapsayan Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında yükseköğrenimli insan gücü arz tahminlerine göre yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin mevcut dağılımının eğitim alanında öngörülen eleman ihtiyacını karşılamakta yetersiz kaldığına değinilmiş, ekonomik ve sosyal yapıda beklenen gelişmeler, teknolojiye bağlı değişimler, dışa açılma politikaları gibi nedenlerle bazı alanlarda arz artışına öncelik verileceği, bu alanlardan birinin de yönetim bilimleri olduğuna değinilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarında etkinlik ve verimliliğin yükseltilmesi için her kademedeki yöneticilerin modern yönetim tekniklerini kullanmalarını sağlayacak eğitimler alması uygulanacak politikalardan biri olarak

planda yer almaktadır (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.2.2.6. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

1996-2000 arası yılları kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yönetici sınıfında yer alacak memurların üst düzeyde eğitimden geçirilip yönetici formasyonu kazandırılmasının temin edileceği belirtilmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı).

4.2.2.7. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

2001-2005 arası yılları kapsayan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında kamu hizmetlerinin etkililiğini arttırmak amacıyla kamu personelinin bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında eğitiminin sağlanması, kamu yöneticilerinin politika ve strateji oluşturma kapasitesinin geliştirilmesi temel ilkeler olarak benimsenmiştir (TC Kalkınma Bakanlığı, 2000).

Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusu Kalkınma Planlarında genellikle kamu yöneticilerinin yetiştirilmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim yöneticilerinin yetiştirilememesi sorunu Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında belirtilmiş olsa da bu sorunun çözümüne yönelik herhangi bir uygulamaya dönük öngörü yer almamaktadır. İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarında bu soruna çözüm olarak Milli Prodüktivite Merkezinin ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün çalışmalarının destekleneceği ve üniversitelerle işbirliğine gidileceği belirtilmiştir.

Bunların dışında Dördüncü, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında kamuda görev yapan her kademedeki yöneticinin bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında, modern yönetim tekniklerini kullanmalarını sağlayacak yönde üst düzeyde eğitim almaları için çalışmalar yapılacağından söz edilmiş ancak herhangi uygulamaya ilişkin herhangi bir öngöründe bulunulmamıştır.

Beşinci, Dokuzuncu ve Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planlarında ise eğitim yöneticisi yetiştirme süreci ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.2.3. Hükümet Programlarında Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi

Bu başlık altında, hükümet programları incelenerek, eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine ilişkin alınan kararlar, tarihsel sıraya göre verilmiştir.

4.2.3.1. 28. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

25.12.1963 – 20.02.1965 tarihleri arasında görev yapmış olan 28. Hükümet programında eğitimde görev yapacak personelin Kalkınma Planının gerektiği sayı ve nitelikte yetiştirilmesine olanak sağlayacak düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir (TBMM).

4.2.3.2. 29. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

20.02.1965 – 27.10.1965 tarihleri arasında görev yapmış olan 29. Hükümet programında devlet kadrolarında çalışan memurların partizan bir idarenin tatbikatçısı haline girmelerine veya getirilmelerine imkan bırakılmayacağına değinilmiş dönemin bu sorununa çözüm olarak şunlar önerilmiştir (TBMM). “Devlet kadrolarında yer almak için yeterlik şartının aranmasına değer veriyoruz. Bu maksatla, hizmet içi yetiştirilmelere önem verilmesini öngörüyoruz. Yüksek idarecilerin eğitimlerinde büyük faydaları görülen Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü’nün bu konudaki çalışmalarını genişletmek ve hızlandırmak kararındayız.”

4.2.3.3. 37. hükümet programında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

26.01.1974 – 17.11.1974 tarihleri arasında görev yapmış olan 37. Hükümet programında kamu hizmetlerinin çeşitli kademelerindeki yöneticilerin belli programlara göre hizmet-içi eğitimden geçmelerine önem verileceği belirtilmiştir (TBMM).

4.2.3.4. 42. hükümet programında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

05.01.1978 – 12.11.1979 tarihleri arasında görev yapmış olan 42. Hükümet programında kamuda görev yapan personelin sürekli eğitim olanaklarına kavuşturulmaları, değişen ve ilerleyen bilim ve teknolojiye yararlanmaları eğitim yoluyla mesleklerinde ilerleyip yükselebilmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir (TBMM).

4.2.3.5. 58. hükümet programında eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi

18.11.2002 – 14.03.2003 tarihleri arasında görev yapmış olan 58. Hükümet programında kamu hizmetlerine personel alımında objektif kriterlerin getirileceği, görevde yükseltmelerde liyakat ve fırsat eşitliğinin esas alınacağı belirtilmiştir (TBMM).

Hükümet programlarında Türkiye’de eğitim yöneticisi yetiştirme konusuna Kalkınma Planlarında olduğu gibi çok az değinilmiştir.

İncelenen toplam 64 Hükümet Programından sadece beşinde (28, 29, 37, 42 ve 58. Hükümetlerin programlarında) eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine ilişkin öngörülerde bulunulmuştur. Buna karşın 64 Hükümetin 59’unun programında (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 61 ve 62. hükümetlerin programları) ise eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine ilişkin herhangi bir öngörü yer almamaktadır.

Yirmi sekizinci hükümet programında, eğitimde görev yapacak personelin Kalkınma Planlarının gerektirdiği sayı ve nitelikte yetiştirilmesine olanak sağlayacak düzenlemelerin yapılacağı; yirmi dokuzuncu hükümet programında, devlet kadrolarında yer almak için yeterlik şartının aranacağı, bu amaçla hizmet içi yetiştirilmelere önem verileceği, TODAİE’in çalışmalarının genişletilip hızlandırılacağı; otuz yedinci hükümet programında, kamuda çalışan yöneticilerin belli programlara göre hizmet içi eğitimden geçmelerine önem verileceği; kırk ikinci hükümet programında da kamudaki personelin bilim ve teknolojiye yararlanmaları için sürekli eğitimden geçirilmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir.

4.2.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi

Bu başlık altında, Türkiye’de eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesine dair Resmi Gazetede ve Tebliğler Dergisinde yayımlanan yasal dayanaklar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.2.4.1. Maarif teşkilatına dair kanun

22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun’un yedinci maddesinde “Yüksek öğretmen okulları lise öğretmenlerini, orta öğretmen okulları ortaokullar ve ilk ve köy okullarının öğretmenlerini ilk tedrisat müfettişleri ile tatbikat müdürlerini yetiştirir.” ifadesi geçmektedir.

4.2.4.2. Devlet memurları kanunu

14.7.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na göre “Devlet memuru” deyiimi, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlere devamlı vazife görmek üzere atanan genel veya katma bütçelerden veya bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlardan veyahut kefalet sandıklarından aylık alan kişileri ifade eder (madde 4).

Devlet memurluğuna girenler, kurumlarınca “Memur adayı” olarak atanırlar. Aday olarak atanmış olan Devlet memuru altı aydan az, iki yıldan çok olmamak üzere bir adaylık süresi geçirir (madde 54). Adaylar, görev alacakları sınıfların hizmet içi eğitim yönetmeliklerinde belirtilen usul ve esaslara göre yetiştirilirler (madde 55).

Kurumlar memurlarını, hizmete yatkınlıklarını sağlamak, verimliliklerini arttırmak ve daha ileriki kadrolara hazırlamak amacıyla, sınıflarının “Eğitim yönetmelikleri”nde belirtilen usul ve esaslara göre yetiştirmekle yükümlüdürler. Eğitime tabi tutulması gereken kurumlar arası ve kurumsal sınıfların eğitim yönetmelikleri Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanır (madde 214). Her kurumda, yetiştirme faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmekle görevli bir “Eğitim birimi” kurulur (madde 215).

Kurumlar kendi eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim merkezleri

açabilirler. Kurumlar arası eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere, Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin teklifi ve Bakanlar Kurulu kararnamesiyle, kurumlar arası eğitim merkezleri de açılabilir. Eğitim birim ve merkezlerinin kuruluş ve işleyişleri Başbakanlık Devlet Personel Dairesinin görüşü alınmak suretiyle kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir (madde 216).

Devlet memurları eğitimi genel planı, Maliye ve Milli Eğitim Bakanlıklarıyla Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı ve ilgili kurumların görüşleri alındıktan sonra Başbakanlık Devlet Personel Dairesi tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe konulur (madde 217).

Devlet memurları, yabancı memleketlerin hizmetle ilgili kurumlarında veya yetiştirme-eğitim merkezlerinde de yetiştirilebilir (madde 218). Kurumlar yıllık eğitim programlarına göre yapmakta oldukları eğitim çalışmalarının sonuçlarını her altı aylık dönemin bitiminden en geç bir ay sonra Başbakanlık Devlet Personel Dairesine bir raporla bildirmek zorundadır (madde 219).

Kurumlar belirli sınıflardaki memurluklara eleman yetiştirmek amacıyla (madde 221):

- A. Kendi bünyeleri içerisinde mesleki öğretim ve eğitim yapabilirler.
- B. Yurt içindeki öğrenim kurumlarında öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.
- C. Dış memleketlerde öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.

4.2.4.3. Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet-İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, hizmet-içi eğitim faaliyetleri idare yönetmeliği

07.06.1976 tarih ve 15609 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet-İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Hizmet-İçi Eğitim Faaliyetleri İdare Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli bulunanların hizmet içi eğitimlerini sağlamak amacıyla açılacak seminer ve benzeri eğitim faaliyetlerinin idaresi, eğitim merkezleri, eğitim merkezi müdürleri, eğitim yöneticileri ve öğretim görevlilerinin görev, yetki ve sorumlulukları, eğitim

faaliyetlerine katılacakların hak ve yükümlülükleriyle ilgili hususları kapsamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik Milli Eğitim Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli bulunan personelin;

- a) Daha verimli olmalarını,
- b) Üst görevlere hazırlanmalarını,
- c) Yeni durumlara intibaklarını,
- d) Bilim ve teknolojideki yeni gelişmeleri

öğrenmelerini sağlayacak kursların açılması, seminerlerin ve benzeri eğitim faaliyetlerinin yapılması ve bunların idaresiyle ilgili hususları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır (madde 2).

Hizmet-içi eğitim faaliyetlerinin yapılacağı eğitim merkezleri, buralarda görevlendirilecek eğitim merkezi müdürleri, eğitim yöneticileri, öğretim üyeleri ve kaynak kişiler ile eğitim faaliyetlerinin tarihleri, öğretim programları, faaliyete katılacakların sayıları, Hizmet-içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca tespit ve tayin olunarak Bakanlığın kabulüyle uygulanır (madde 4).

Eğitim yöneticisi ve öğretim üyeleri, eğitim faaliyeti başlamadan önce Hizmet-İçi Eğitim Dairesi Başkanlığının çağrısı üzerine faaliyetle ilgili şube müdürü veya uzmanın başkanlığında toplanarak “Çalışma Programı”nı hazırlarlar (madde 5).

Bakanlıkça düzenlenecek yıllık programa göre hazırlanacak çalışma programında eğitim merkezi müdürünün, eğitim yöneticisinin, öğretim üyelerinin ve kaynak kişilerin hangi gün ve saatte ve hangi konuda ders yapacakları, kullanılacak metot ve teknikler ayrıntılı olarak gösterilir (madde 6).

Eğitim faaliyetlerine katılanlar, çalışma programında gösterilen faaliyetlere katılmak ve bunların gerektirdiği işlerle verilecek ödevleri yapmak zorundadırlar. Eğitim faaliyetlerini engelleyici ve aksatıcı tutumları görülenlerin eğitim yöneticisi tarafından derhal ilişkileri kesilir ve durum Bakanlığa bildirilir (madde 31).

Eğitim faaliyetlerine katılanlar, çalışma programına ve zaman çizelgesine uymakla yukmldrlers. Çalışmanın veya dersin bir bölümünden çıkan çalışmanın veya dersin tamamına katılmamış sayılır. Özürsüz olarak ders ve çalışmalara üç defa katılmayanların kursla ilişiği kesilir. Eğitim süresince yapılacak olan değerlendirmelerde bulunmayanlara başarı belgesi verilmez (madde 32).

4.2.4.4. Milli Eğitim Bakanlığı taşra teşkilatı yöneticiliklerine atanma ve bunların görevden alınmaları hakkında yönerge

24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge'nin 41. Maddesine göre; yönetimin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırma, verimliliği arttırma ve yönetim alanındaki yenilikleri aktarma amacıyla yöneticileri, Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde hizmet içi eğitimden geirilirlers.

4.2.4.5. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum yöneticilerinin atama yönetmeliği

07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği'nin 21. Maddesine göre kurum yöneticisi olarak atananlar ile mevcut kurum yöneticilerinin Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığının ağrısı üzerine eğitim yöneticiliği alanında açılan hizmet içi eğitim faaliyetine katılmaları valilikçe sağlanır. Bu faaliyetler gerektiğinde Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde il milli eğitim mdrlklerincede düzenlenebilir. Bu şekilde düzenlenecek faaliyetlerde görev alacak ğretim elemanları Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca yetiştirilir.

Yönetmelik hükümleri kapsamında hizmet içi eğitim faaliyetine katılacak adayların yetiştirilme programları, Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığının koordinatörlüğünde ilgili hizmet birimleri ve Personel Genel Müdürlüğünce belirlenir (madde 22).

4.2.4.6. Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Merkezleri yönetmeliği

04.01.1995 tarih ve 22161 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Merkezleri Yönetmeliği’nin amacı Milli Eğitim Bakanlığı hizmetiçi eğitim merkezlerinin çalışma esas ve usullerinin düzenlenmesidir (madde 1).

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelini yetiştirmek amacıyla eğitim merkezleri açılır. Bu merkezler, eğitim, öğretim, yönetim ve sosyal ihtiyaçlara yönelik tüm görev ve hizmetleri yürütmek ve bu konuda gerekli tedbirleri almak üzere Daire Başkanlığı'na bağlı olarak faaliyetlerini sürdürürler (madde 5).

Eğitim merkezinde;

- a) Yıllık eğitim planında yer alan eğitim faaliyetleri,
- b) Yıllık eğitim planında olmayıp acil ihtiyaçlar doğrultusunda sonradan planlanan eğitim faaliyetleri,
- c) Bakanlıkça hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin uygulanmadığı tarihlerde valilikçe mahalli hizmetiçi eğitim faaliyetleri yapılabilir (madde 10).

Eğitim merkezinde uygulanacak olan eğitim faaliyetlerinin tarihi ve süresi yıllık eğitim planına göre, günlük çalışma süresi ise Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre tespit edilir (madde 11).

Hizmetiçi eğitim faaliyetlerinde uygulanacak öğretim programları Bakanlığa belirlenir. Mahalli hizmetiçi eğitim faaliyetleri öğretim programları ise valilikçe belirlenir. Gerekliğinde, Bakanlığın ya da valiliğin onayı alınarak öğretim programında değişiklik yapılabilir (madde 12).

Eğitim merkezlerinde eğitime katılacak personel Bakanlıkça, mahalli hizmetiçi eğitim faaliyetlerinde eğitime katılacak personel ise valilikçe seçilir ve görevlendirilir (madde 13).

4.2.4.7. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum yöneticileri atama yönetmeliği

27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim

Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği'nin 20. Maddesine göre kurum yöneticisi olarak atanacaklar ile mevcut kurum yöneticilerinin Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığınca açılan hizmet içi eğitim faaliyetine katılmaları valilikçe sağlanır. Bu faaliyetler gerektiğinde Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde il milli eğitim müdürlüklerince de düzenlenebilir. Hizmet İçi Eğitim faaliyetine katılacak adayların yetiştirilme programları, Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığının koordinatörlüğünde ilgili hizmet birimlerince belirlenir.

4.2.4.8. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticilerinin atama ve yer değiştirmelerine ilişkin yönetmelik

23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik kapsamındaki kurum müdürlüklerine atanacaklar için düzenlenecek olan hizmet içi eğitim programlarına alınacaklar, seçme sınavı ile belirlenir. Ancak eğitim yönetimi alanında lisansüstü öğrenimi veya Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Kamu Yönetimi Lisans Üstü Uzmanlık Programını bitirenlerden öğretmenlik mesleğinde en az beş yıl hizmeti bulunanlar, seçme sınavına alınmaksızın tercih ettikleri kurum türüne ilişkin hizmet içi eğitim programına alınırlar. Seçme sınavı, merkezi sistemle çoktan seçmeli test şeklinde, Bakanlıkça belirlenecek yerlerde Ölçme Değerlendirme ve Yerleştirme Merkezince yapılır (madde 12).

Seçme sınavı konuları ve puan değerleri şunlardır:

- a. Türkçe- Kompozisyon %30,
- b. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük %20,
- c. Kamu yönetimi ile ilgili mevzuat, milli eğitim mevzuatı, eğitim yönetimi ve eğitim sistemi ile ilgili temel bilgiler %50.

Sorular, Ölçme Değerlendirme ve Yerleştirme Merkezince, Seçme Sınavı Komisyonunca belirlenen ölçütlere ve görevin özelliğine göre farklı ağırlıklarda hazırlanır (madde 13).

Bakanlık merkezinde, Personel Genel Müdürünün başkanlığında, Talim ve

Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünden birer daire başkanı, mesleki ve teknik öğrenmeye ilişkin genel müdürlükler arasından müsteşar tarafından belirlenecek bir genel müdürlükten en az daire başkanı düzeyinde bir temsilci ile Hizmet İçi Eğilim Dairesi Başkanı ve bir hukuk müşavirinden oluşacak Seçme Sınavı Komisyonu kurulur.

Seçme Sınavı Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Hizmet İçi eğitime katılacakların seçme sınavıyla ilgili esas ve usulleri belirlemek,
- b. Seçme sınavı sonuçlarına göre başarı listesi düzenlenecek veya sınav sonuçlarını değerlendiren kurum veya kuruluşça düzenlenmesini sağlamak,
- c. Sınav sonuçlarına yapılacak itirazları inceleyip karara bağlamak.

Komisyonun sekreteryâ hizmetleri Personel Genel Müdürlüğünce yürütülür (madde 14).

Seçme sınavı 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavda en az 70 puan alanlar başarılı sayılır. Seçme sınavını kazananlar, başarı listesindeki en yüksek puandan başlayarak bir program dahilinde hizmet İçi eğitime alınır. Sınavın değerlendirilmesi, Ölçme Değerlendirme ve Yerleştirme Merkezince yapılır (madde 15).

Seçme sınavı sonuçları, sınavı izleyen on beş gün içinde Bakanlıkta ve il milli eğitim müdürlüklerinde ilan edilir. Ayrıca adaylara yazılı olarak bildirilir. Seçme sınavını kazananlardan hizmet İçi eğitime katılacaklara Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığınca gerekli çağrı yapılır (madde 16).

Yönetmelik kapsamında;

- a. Kurum yöneticiliklerine aday olacaklar; yönetimin nitelik, içerik ve tekniklerine yönelik yeterlikleri düzenli bir biçimde kazandırmak,
- b. Mevcut kurum yöneticilerinin; Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı

koordinatörlüğünde, bağlı buldukları ana hizmet birimlerince. Bakanlığın hizmet içi eğitimle ilgili mevzuatında belirlenen hedefler doğrultusunda, eğitim ihtiyaçlarını karşılamak,

üzere hizmet içi eğitime alınırlar.

Hizmet içi eğitim sonunda; hizmet içi eğitime birinci fıkranın (a) bendine göre katılanlar değerlendirme sınavına; (b) bendine göre katılanlar 08.04.1995 tarihli ve 22252 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre sınavlara alınır. Kurum müdürlerinin Bakanlıkça veya valilikçe belirlenecek dönemlerde hizmet içi eğitime alınması esastır. Hizmet içi eğitim etkinlikleri, hizmet içi eğitim merkezleri veya bu amaçla belirlenen yerler ile üniversitelerde yürütülür.

Bu madde çerçevesinde gerçekleştirilen hizmet içi eğitim sunucunda, değerlendirme sınavına göre ikinci veya üçüncü kademe yöneticiliğine atanandan, buldukları yönetim kademesinde en az iki yıllık çalışmaya süresini, sicil raporlarına göre çok iyi derecede tamamlamış olanlar, hizmet içi eğitim programına katılmadan bir üst yönetim kademesi için düzenlenen değerlendirme sınavlarına girme başvurusunda bulunabilirler. Bunlardan değerlendirme sınavında başarılı olanlara, girdikleri değerlendirme sınavı ile ilgili eğitim programları esas alınarak sertifika verilir (madde 19).

Hizmet içi eğitim programları, kurum türleri itibariyle yöneticilik görevlerinin görev tanımları esas alınarak, 120 saatten az olmamak üzere farklı içerikte düzenlenebilir. Bu programlar, Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanının başkanlığında, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Personel Genel Müdürlüğü, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve yönetimi değerlendirme ve geliştirmeden sorumlu birim ile mesleki ve teknik öğretime ilişkin genel müdürlükler arasından Müsteşarın belirleyeceği bir genel müdürlükten şube müdürü veya uzman düzeyinde katılacak birer temsilciden oluşturulacak komisyonca, görev tanımlarına uygun olarak Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı hükümleri çerçevesinde hazırlanır. Bu

programlar aynı koşullarda uzman bir kuruma da hazırlattırılabilir. Hizmet içi eğitim programlarının hazırlanmasında Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınır. Eğitim programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, kredilendirilmesi ve benzeri hususlara ilişkin esas ve usuller bu komisyonca; uygulanması ve bu konularla ilgili diğer hizmetler, Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca yürütülür. Her yıl düzenli olarak yürütülecek eğitim faaliyetleri eğitim planında yer alır. Adaylar, Seçme Sınavı Başvuru Formunda tercih ettikleri kurum türüne ilişkin eğitim programına alınırlar (madde 20).

Değerlendirme sınavı, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesine göre hizmet içi eğitim etkinliklerinin yürütüleceği belirtilen yerlerde; Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet içi Eğitim Yönetmeliğine göre yapılır. Değerlendirme sınavı, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavda en az 70 puan alanlar başarılı sayılır. Değerlendirme sınavında başarılı olanlara katıldıktan eğitim programının türü, dönemi ve başarı derecesini gösteren bir sertifika verilir. Sertifika verilenlerin listesi Personel Genel Müdürlüğü ile ana hizmet birimlerine gönderilir. Sertifikalar beş yıl süre ile geçerlidir. Buna dair belgeler Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca 6 yıl saklanır (madde 21).

Mevcut kurum müdürleri bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde bu Yönetmeliğin 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen hizmet içi eğitime alınırlar (geçici madde 4).

4.2.4.9. Milli Eğitim Bakanlığı yönetici atama, değerlendirme, görevde yükselme ve yer değiştirme yönetmeliği

30.04.1999 tarih ve 23681 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile Milli Eğitim Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı yönetim kademelerini ve bu kademelerde yer alan yönetim görevlerine atanacaklarda aranan nitelikleri belirlemek; bunların atama, değerlendirme ve yer değiştirmeleri; görevden alınma ve ayrılmaları ile bu yönetmelik kapsamındaki görevler arasında geçişleri hizmet gerekleri, kariyer, liyakat, sicil, kıdem, sınav ve benzeri ölçütleri dikkate alarak düzenlemek, hizmette etkinlik ve verimliliği artırmak amaçlanmıştır

(madde 1).

Yönetim görevlerine aday olacaklara yönetimin nitelik, içerik ve tekniklerine yönelik yeterlikleri belli bir yönetime göre düzenli biçimde kazandırmak, yöneticilerin ise bu yeterliklerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacı ile hizmet içinde yetiştirilmeleri esastır. Hizmet içi eğitim etkinlikleri, yöneticilerin niteliklerini geliştirmelerine, etkinlik alanlarını değiştirme ya da genişletmelerine, bu Yönetmelik kapsamında belirlenen görevlere girebilme ve yükselme isteğinde bulunabilmelerine, yönetim alanında gerçekleştirilmiş gelişmelerden bilgilenmelerine imkân ve fırsat verecek nitelikte görevlerin iş tanımları esas alınarak farklı içerikte düzenlenir. Yöneticilik görevlerine ilk defa atanacaklar ile grup hizmetlerine dahil görevlerde yükselecekler, görev öncesi eğitime; grup üstü görevlere atananlar ise, üst düzey yöneticilik seminerine alınabilirler.

Eğitim programlarının uygulanmasından sonra görev öncesi eğitim başarısını değerlendirme sınavı yapılır, sonuçlar Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı'nca atamaya yetkili birimlere gönderilir. Bu eğitim sonunda yapılacak görev öncesi eğitim başarısını değerlendirme sınavındaki başarı durumları, sicil dosyalarının bulunduğu birime bildirilir. Görev öncesi eğitim başarısını değerlendirme sınavında başarı gösteremeyenler bir kez daha değerlendirme sınavına alınabilirler. İkinci kez başarısız olanlar bu eğitime bir daha alınmazlar.

Görev öncesi eğitime alınacakların sayısı, her yıl o görev için oluşacak muhtemel ihtiyaç sayısının bir buçuk katını geçemez. Aday sayısının ihtiyacın bir buçuk katından fazla olması halinde görev öncesi eğitime alınacakların belirlenmesinde;

- a. Şeflik ve şube müdürlüğü görevleri için seçme sınavındaki başarı dereceleri,
- b. Kapsamdaki diğer görevler ile 20'nci madde uyarınca yönetim görevlerine geçişleri yapılacak olanların son üç yıl içerisinde haklarında düzenlenen ve kendi aralarında ortalamaları alınan sicil raporu puanının % 50'si ile Değerlendirme Raporu I'in % 30'u ve Değerlendirme Raporu

II'nin % 20'si toplamı dikkate alınır.

Muhtemel ihtiyaç sayısını oluşturan son adayın puanına, puanı eşit olan diğer adaylar da eğitime alınırlar. Hizmet içi eğitim programları, düzenledikleri alanlar ve görevler bazında kredilendirilebilir. Üçüncü ve dördüncü kademe yöneticiliğinde bulunanlarla bu Yönetmelik kapsamındaki yöneticiliklere 20 nci maddeye göre geçişleri yapılacak olanlara bu kredilerin en fazla % 40'ı tez hazırlama yolu ile de tamamlattırılabilir. Alınan krediler, personelin kendi alanında yükselmesinde ya da etkinlik alanını değiştirmesinde değerlendirilir.

Bu Yönetmelik kapsamında;

- a. Birinci ve ikinci kademe yöneticilikleri için yapılan seçme sınavını kazananlar, bu sınavdan sonra 120,
- b. Yürüttükleri yönetim görevlerinde eğitim ihtiyacı belirlenenler, önerildikleri alanda düzenlenen ilk eğitime 60,
- c. Üst kademe yöneticiliğine ya da üst grup hizmetine dahil yönetim görevlerine önerilenler, grup hizmetlerinin son yılı içinde 90,
- d. 20'nci madde uyarınca yönetim görevlerine geçişleri yapılacak olanlar, atama öncesinde 90,
- e. Yurt dışı yönetim görevleri için başvuranlar görevleri ve gidecekleri ülkelerin tanıtılmasına yönelik 90,

saatten az olmamak üzere hizmet içi eğitime alınırlar.

Hizmet içi eğitim etkinlikleri, Milli Eğitim Akademisi, hizmet içi eğitim merkezleri veya bu amaçla belirlenen yerler ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ve üniversitelerde yürütülür (madde 41).

Hizmet içi eğitim programları, yönetim görevlerinin görev tanımları esas alınarak farklı içerikte düzenlenebilir. Bu programlar, Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanının başkanlığında, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Personel Genel Müdürlüğü, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Yönetimi

Değerlendirme ve geliştirmeden sorumlu birim ile mesleki ve teknik öğretime ilişkin genel müdürlükler arasından müsteşarın belirleyeceği bir genel müdürlükten şube müdürü veya uzman düzeyinde katılacak birer temsilciden oluşturulacak komisyonca, görev tanımlarına uygun olarak Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı hükümleri çerçevesinde hazırlanır. Bu programlar aynı koşullarda uzman, bir kuruma da hazırlattırılabilir. Hizmet içi eğitim programlarının hazırlanmasında Devlet Personel Başkanlığı'nın, yurt dışı yönetim görevleri bazında ise ayrıca Dışişleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın görüşleri de alınır. Talim ve Terbiye Kurulunun uygun görmesi ile uygulamaya konulur. Eğitim programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, kredilendirilmesi ve benzeri hususlara ilişkin esas ve usuller bu komisyonca; uygulanması ve bu konularla ilgili diğer hizmetler Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca yürütülür. Her yıl düzenli olarak yürütülecek eğitim faaliyetleri eğitim plânında yer alır (madde 42).

Değerlendirme sınavı, 41 inci maddeye göre hizmet içi eğitim etkinliklerinin yürütüleceği yerlerde Bakanlıkça belirlenen esaslara göre yapılır. Ancak, değerlendirme sınavında 100 tam puan üzerinden 70 puan alanlar başarılı sayılır. Başarılı olanlara katıldıkları eğitim programının türü, dönemi ve başarı derecesini gösteren bir sertifika verilir. Sertifika verilenlerin listesi Personel Genel Müdürlüğü ve ilgili hizmet birimlerine gönderilir. Sertifikalar beş yıl süre ile geçerlidir. Buna dair belgeler Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı'nca altı yıl saklanır (madde 43).

Eğitim kurumlarına yönetici yetiştirme görevi ilk olarak 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'la yüksek öğretmen okullarına verilmiştir. Eğitim yöneticilerinin hizmet içinde yetiştirilme hususları genel olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na bağlıdır. Ancak bu Kanun, kurumlara kendi bünyeleri içinde kendi elemanlarına mesleki eğitim ve öğretim yapma hakkı tanımaktadır.

1986 tarihinde yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge'de yöneticilerin Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde yönetimin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırma, verimliliği artırma ve yönetim alanındaki yenilikleri

aktarma amacıyla hizmet içi eğitimden geçirileceği belirtilmiştir.

Yine benzer biçimde 1993 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği ve 1995 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği'nde de yöneticilerin, eğitim yöneticiliği alanında Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde valilikçe sağlanan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde yetiştirileceği belirtilmiştir.

1998 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik'te kurum müdürlüklerine atanacaklar için hizmet içi eğitim programları düzenleneceği ve bu programlara alınacakların ilk kez seçme sınavı ile belirleneceği belirtilmiştir. Yönetmelikte hizmet içi eğitim öncesi sınava alınacaklarda aranan şartlar, sınav konuları, sınav komisyonunun görevleri ile sınavı geçip hizmet içi eğitim hakkı kazananların eğitimden geçme süreci ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Aynı şekilde 1999 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde yönetim görevlerine aday olacaklara yönetimin nitelik, içerik ve tekniklerine yönelik yeterlikleri belli bir yöntemle göre düzenli biçimde kazandırmak, yöneticilerin ise bu yeterliklerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacı ile hizmet içinde yetiştirilmeleri esas olarak kabul edilmiştir. Ancak bu yönetmelik, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı yönetim kademelerini ve bu kademelerde yer alan yönetim görevlerine atanacakları kapsamaktadır. Yine bu yönetmeliğe göre hizmet içi eğitime alınacak olanlar sınavla belirlenir.

Yazılı hukuk metinleri incelendiğinde, Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirilmesine yönelik kapsamlı bir yönetmeliğin hazırlanmadığı, eğitim yöneticilerinin yetiştirilmeleri, atama yönetmelikleri kapsamında ele alındığı görülmektedir.

Eğitim kurumlarına yönetici yetiştirme programının nasıl olması gerektiği ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda eğitim yöneticisi yetiştirme programlarında kuramsal ve uygulamaya dayalı hizmet içi eğitim ve seminerlerin

düzenlemesi, müdürler tarafından uygulamalı eğitim yönetimi stajı yapılması, (Bakioğlu, Hacıfazlıoğlu ve Özcan, 2010; Özmen ve Kömürlü 2010), liderlik eğitimi verilmesi (Celep 2004; Çelik 2007), yılın belli dönemlerinde müdürlere yapılan ihtiyaç belirleme anketleri doğrultusunda eğitim gereksinimlerinin tespit edilerek belirlenen konularda hizmet içi eğitim verilmesi (Balyer ve Gündüz, 2011) gibi öneriler yer almaktadır. Alanda bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar dikkate alınarak, Milli Eğitim Bakanlığının eğitim yöneticisi yetiştirme konusunda ayrıntılı bir yasal dayanağının olması ile sistemdeki eğitim yöneticisi sorununun bir yönüne çözüm getirileceği düşünülmektedir.

4.3. Türkiye’de Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilme Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ve bu süreçteki değişimler nasıl değerlendirilebilir?” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu alt probleme yanıt bulmak amacıyla yasal metinler ve ilgili alan yazın taranarak elde edilen bilgiler, Milli Eğitim Şuralarında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi; Kalkınma Planlarında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi; Hükümet Programlarında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile yazılı hukuk metinlerde eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi olmak üzere sınıflandırılarak, dört alt başlıkta verilmiştir.

4.3.1. Milli Eğitim Şuralarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi

Bu başlık altında, gerçekleştirilen Milli Eğitim Şuraları incelenerek, Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesine dair görüşülen hususlar, alınan kararlar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.3.1.1. Birinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

10.06.1933 tarih ve 2287 sayılı Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun'la kurulması emredilen Maarif Şurasının, 17-29 Temmuz 1939 tarihinde yapılan ilk toplantısında, komisyonlar kendi alanları ile ilgili raporlarını oluşturmuş ve bu raporlar şura üyeleri tarafından görüşülerek bazı kararlar alınmıştır. İlköğretim komisyonu, Maarif Müdür ve Memurları talimatnamesini incelemiş, günün şartları ve ihtiyaçlarına göre değişiklikler tespit etmiş ve kararlarını rapor olarak sunmuşlardır. Bu raporda maarif müdürleri ve memurlarının yaptıkları işler ve aldıkları ücretlerle ilgili kararlar alınmıştır. Bu kararların yanı sıra raporda şu ifadeler geçmektedir (MfV, 1991c, s. 642):

Maarif Müdürleri ve Memurları talimatnamesini tetkik eden heyetimiz, maarif müdürlerinin salahiyyetli ve salahiyyetsiz diye ikiye ayrılmamasını Vekillikçe maarif müdürlüğüne tayini uygun görülenlere vilayetin diğer müdürleri gibi, makamın bütün hak ve salahiyyetlerinin verilmesini lüzumlu görmüştür. Aynı zamanda maarif teşkilatına dair kanunda tasrih olunduğu üzere meslekte asıl olan öğretmenlik olduğuna, maarif memurlarıyla maarif müdürlerinin öğretmenler kadrosundan maaş aldıklarına, başöğretmenlerle okul direktörlerinin kıdemlerine göre aldıkları maaşa mukabil ders okuttuklarına göre maarif müdür ve memurlarının da aldıkları maaşlara mukabil ders okutmaları maarif müdürlüğü ve maarif memurluğu gibi idari vazifelerine mukabil de birer ücret almaları Vekilliğin istediği her öğretmeni maarif müdürü yapma bakımından ve maarif müdürlerinin aynı zamanda başöğretmenlik vazifesini yapmak mecburiyetinden kurtarılmaları noktasından faydalı görülmüştür.

4.3.1.2. İkinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

15-21 Şubat 1943 tarihleri arasında gerçekleştirilen İkinci Maarif Şurası'nda üç ana gündem konusu üzerine tartışılmıştır. Bu konulardan biri okullarda ahlak eğitiminin geliştirilmesi, diğeri bütün öğretim kurumlarında ana dili çalışmaları

veriminin artırılması ve son olarak da Türklük eğitiminde tarih öğretiminin metot ve vasıtalar bakımından incelenmesidir (MfV, 1991d, s. XIII). Şurada eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.1.3. Üçüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında gerçekleştirilen Üçüncü Maarif Şurası komisyonlarından biri olan Orta ve Bu Derecedeki Teknik Öğretmen ve Öğreticileri ile İlgili Mevzuatı Ayarlama Komisyonu tarafından hazırlanan raporda Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir idareci yetiştiren kaynağı olması gerektiği vurgulanmıştır. Rapora göre bu “Yönetken Enstitüsü veya Akademisi” olabilir. Bu enstitüye ya da akademiye alınacak kişilerin, her dereceden okullarda birkaç yıl başarı ile çalışmış ve idarecilik kabiliyeti belirmiş öğretmenler olması gerektiği belirtilmiştir (MEB, 1991c, s. 105).

Rapora göre, 789 sayılı milli eğitim teşkilatına dair kanunda yazılı “milli eğitim hizmetlerinde asıl olan öğretmenliktir” kaydı çok geniş bir mana ve mahiyet taşıdığından okul idarelerinde vazife alan arkadaşların istikrarlı bir durumda kalabilmelerini mümkün kılmamaktadır. Bu sebeple bu kanuni hüküm yeni baştan ele alınmak ve manası sınırlandırılmak suretiyle idare elemanlarının vazifeden alınmalarının kanuni müeyyidelere bağlanması zaruri görülmüştür (MEB, 1991c, s. 106).

4.3.1.4. Dördüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

22-31 Ağustos 1949 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nda liselerde yapılması öngörülen değişiklikleri tartışan Koordinasyon Komisyonu raporunda, yönetmeliğin müdürlere yüklediği vazifelerin ağırlığı dolayısıyla, idarecilerin eğitim ve öğretim işleriyle layıkıyla uğraşamadığı belirtilerek müdür ve müdür yardımcılarının, ilim ve tecrübesiyle öğretmenlikte temayüz etmiş olanlar arasından seçilmesi önerilmiştir (MEB, 1991a, s. 418).

4.3.1.5. Beşinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

5-14 Şubat 1953 tarihleri arasında gerçekleştirilen Beşinci Milli Eğitim Şurası'nın "İlköğretim kanunu tasarısının incelenmesi ve mecburi ilköğretimin planlanması" konusu üzerinde çalışmakla görevlendirilmiş olan Birinci Komisyon raporunda okul müdürleri ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır (MfV, 1991b, s. 216):

İlkokullarda görevli idarecilerin vazife ve yetkilerini ihtiyaca göre tespit ve tayin etmek, bilhassa orta ve teknik öğretim müesseselerinde olduğu gibi tam teşkilatlı ilkokulların idarecilerine de "Müdür" unvanının ve öğrenci mevcudunun çokluğu dolayısıyla idari işleri fazla olan ilkokul müdürlerine yardımcı verilmesi hususunu mütalaa etmek müdür yardımcılığı ve müdürlüğü birer terfi kademesi olarak düşünmek ve bu vazifelere tayin şartları tespit olunmamak, bugün ilçelerin bilhassa ilköğretim işleriyle meşgul olan ve aynı zamanda bir okulun başöğretmeni bulunan milli eğitim memurlarının gittikçe genişleyen işlerini göz önünde tutarak müstakil birer vazife haline getirmek ve milli eğitim memurluğu unvanını ilköğretim müdürü olarak değiştirmek amaçlanmıştır.

Hazırlanan İlköğretim Kanunu taslağının 19. maddesinde "İlkokulları idare edenlere müdür unvanı verilecektir. Tek öğretmenli okulların öğretmenleri müdür yetkilerini haizdirler. Lüzum ve ihtiyaç hasıl olduğunda ilkokullara yönetmeliğe göre ayrıca müdür yardımcıları verilir." ifadeleri yer almaktadır (MfV, 1991b, ss. 221, 222). 21. maddesine göre ilkokullara müdür olabilmek için en az iki yıl başarı ile öğretmenlik yapmış ve rehberlik- idarecilik kursu görmüş bulunmak veya iki yıl başarı ile müdür yardımcılığı yapmış olmak şartı aranmaktadır (MfV, 1991b, s. 222). 23. maddeye göre ise ilköğretim müdürlüklerine:

- a. En az üç yıl başarı ile ilkokul müdürlüğü veya müdür yardımcılığı yapmış olanlardan,
- b. En az beş yıl başarı ile ilkokul öğretmenliği yapmış olup da rehberlik- idarecilik kursu görmüş olanlardan,

Milli Eğitim müdürlüğünce gösterilecek üç namzet arasından,

c. İlköğretim müfettişlerinden,

vekaletçe uygun görülenler tayin olunur (MfV, 1991b, s. 222).

4.3.1.6. Altıncı Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

18-23 Mart 1957 tarihleri arasında gerçekleştirilen Altıncı Maarif Şurası'nda eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.1.7. Yedinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

5-15 Şubat 1962 tarihleri arasında gerçekleştirilen Yedinci Milli Eğitim Şurası İkinci Komisyon raporunun Özel Okullar bölümünde, her derece ve vasıftaki Türk özel okul müdürlerinde, en az, benzeri resmi okul müdürlerinin vasıflarının aranması; raporun Azınlık Okulları bölümünde yabancı özel okullara tayin edilecek Türk müdürlerin, asli görevi resmi okullarda olan öğretmenlerden seçilmesi ve Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilen vasıflarda olmaları önerilmiş ve kabul edilmiştir (MEB, 1991d, ss. 156, 205, 206).

4.3.1.8. Sekizinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

28 Eylül – 3 Ekim 1970 tarihleri arasında gerçekleştirilen Sekizinci Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.1.9. Dokuzuncu Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

24 Haziran – 4 Temmuz 1974 tarihleri arasında gerçekleştirilen Dokuzuncu Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.1.10. Onuncu Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında gerçekleştirilen Onuncu Milli Eğitim Şurası'nda geliştirilen yeni Türk Milli Eğitim Sistemi Modeli'nde yönetici, uzman ve diğer eğitim personelini sağlamak girdi-çıkıtı alt sisteminin görevlerinden biridir. Bu alt sistem; okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde etkin bir biçimde yer alacak ve Bakanlığa doğru çıkıldıkça tüm sisteme yüksek düzeyde uzmanlık hizmeti verecek biçimde güçlendirilecektir (MEB, 1981, s. 37).

Yeni Türk Milli Eğitim Sistemi Modeli'ne göre, çalışan yöneticilerin personel işlerini Personel Hizmetleri görev alanı kapsamaktadır. Personel hizmetlerinin görevi personeli, hizmet öncesinde ve hizmet içinde yetiştirmek; personel seçme, alma, atama, adaylık, kademe ve derece ilerlemesi, yer değiştirme ve benzeri işleri planlamak, bu alandaki görevleri oluşturmaktır. Personel işleri okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde yer alacaktır. Bakanlık, personel planlamasını yapacak; personelin hizmet öncesinde ve hizmet içinde eğitimi için gereken kurumlarda olanaklar yaratacak; personeli seçme, alma, atama ve personelin illere dağıtımını işlemlerini yapacak; ulusal düzeyde eğitim personelinin sorunlarını çözecek ve uluslararası ilişkileri düzenleyecek ulusal düzeyde denetim ve değerlendirme yapacaktır (MEB, 1981, s. 40).

4.3.1.11. On birinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Birinci Milli Eğitim Şurası'nın Öğretmen Eğitiminde Hizmet Öncesi Sorunlar ve Öneriler Komisyonu raporunda eğitim uzmanı olabilmek için yüksek lisans eğitimi yapılması gerekli

görülmüştür. Bir alanda lisans düzeyinde eğitim görenlerin uzman yardımcısı olarak atanması yapılabilir. (MEB, 1982, ss. 110, 327).

Rapora göre öğretmenler, lisans eğitiminden eksik aldıkları dersleri tamamlayarak ve yüksek lisans eğitimi yaparak eğitim yönetmeni olabilirler. Lisans mezunları yönetmen yardımcısı olarak atanmalıdır. Bakanlıkça veya eğitim yapan kurumca seçilecek öğretmenlerden sertifika eğitimini bitirenler eğitim yönetmeni olarak çalışabilirler. Bunların yanı sıra, Eğitim yönetmeni olmak için 1) öğretmenlik, yönetmen yardımcılığı, diğer eğitim uzmanlığı alanları gibi eğitim ve öğretim hizmetlerinde en az beş yıl çalışmış olmak; 2) önceden belirlenmiş ölçütlere göre seçilmiş olmak; 3) eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış olmak gerekmektedir. Eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış eleman bulunmadığında bu alanda sertifika alanlar alınabilir. Yönetmen olmak için gereken en az beş yıllık meslek kıdemi lisans veya yüksek lisans eğitiminden sonra alınmış olabilir. Bu alanda lisans eğitimi yapanlar kıdem koşulu aranmaksızın yönetmen yardımcısı olarak alınmalıdır. Eğitim yönetmeninin üst kademe yönetimlere yükselmesi hiyerarşi bozulmadan ve yeterlik esasına göre yapılmalıdır. Dikey ve yan yönetim kademelerine geçişte ne gibi yeterlikler aranacağı önceden belirlenmelidir. Eğitim yönetmeni, eğitim denetmenliğine ve kendi alanında öğretmenliğe koşulsuz geçebilmelidir. Ama eğitim yönetmeninin diğer uzmanlık alanlarına geçmesine aradaki eğitim farkını vermek koşuluyla izin verilmelidir (MEB, 1982, ss. 114-116).

Rapordaki bir diğer öneri ise, yöneticilerin seçim ve atamaları, gerekli yönetmeliklerle objektif ilke ve kurallara bağlanmasıdır. Eğitim uzmanlarıyla ilgili ayrıca uygulama alanlarında yeterli ve etkili olacak nitelikte yetiştirilmeleri ve atamalarda bu hususun ön planda tutulması, uzman yetiştirmede en az beş yıllık öğretmenlik deneyimine sahip bulunanlara öncelik verilmesi önerilmiştir (MEB, 1982, s. 345).

4.3.1.12. On ikinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

18-22 Temmuz 1988 tarihleri arasında gerçekleştirilen On İkinci Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.1.13. On üçüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

15-19 Ocak 1990 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Üçüncü Milli Eğitim Şurası'nın Yaygın Eğitimde Personel Komisyonunun hazırladığı rapora göre, yaygın eğitimde görev yapacak yöneticilerin seçme, atama ve yetiştirilmesi ayrı bir konu olarak ele alınmalıdır. Personel politikası, siyasi iktidarların tutumuna göre değişmemeli, kalıcı ve gelişmeye müsait bir devlet politikası şeklinde ele alınmalıdır. Yaygın eğitimde personel yetiştirilmesinde hizmet içi eğitim kurumlarına da önemli görevler düştüğünden, bu kurumların bu alana da yeterli düzeyde hizmet götürmeleri üzerinde durulmalı, gerekiyorsa şurada alınan kararlar doğrultusunda yeniden teşkilatlandırılmalıdır (MEB, 1990, ss. 417, 418). Yaygın eğitim alanında en kapsamlı ve en etkin hizmet veren halk eğitim merkezlerinin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi, öncelikle bu merkezlerde görev yapan eğitici personelin niteliklerinin yükseltilmesiyle mümkündür. Bunun için halk eğitimi merkezi müdürlüğü görevine atanacaklardan, diğer şartların yanında, en az 5 yıl öğretmenlik yapmış olmak, mesleki ve teknik yüksekokulların birinden mezun olmak veya lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak, öğrenimleri sırasında ya da hizmet içi eğitim yoluyla yaygın eğitimle ilgili belli saatte dersleri almış olmak gibi ek nitelikler de aranmalıdır. Halk eğitimi alanında lisans ve lisansüstü seviyede eğitim görmüş olanların bu alanda istihdamına öncelik verilmeli, bunların atanmasında, 5 yıllık öğretmenlik şartı aranmamalıdır (MEB, 1990, s. 421).

4.3.1.14. On dördüncü Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

27-29 Eylül 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nda, eğitim yöneticiliğine talip eğitimcilerin, bir sıralamasını yapan

İl Değerlendirme Komisyonları ile Bakanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu'nun çalışmalarında, objektif olmak ve belirli prensiplere göre hareket etmek için kriterler geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Eğitim yöneticilerinin seçimi, atanması, yer değiştirmesi aşamalarında politik etkileri ortadan kaldıracak yasal ve yönetsel düzenlemeler yapılmalıdır (MEBTTKB, 1993, ss 85-89).

Merkez teşkilatında çalışacak yönetici ve uzmanların atanmaları ile ilgili yeni bir hukuki düzenleme yapılmalıdır. Merkez teşkilatında görev verilecek yönetici ve uzmanların nitelikleri, yükselmeleri ve yer değiştirmeleri ile ilgili yeni bir hukuki düzenleme yapılmalıdır. Milli Eğitim Müdür Yardımcısı ve Şube Müdür sayıları her ilin ihtiyacına göre yeniden belirlenmelidir. Eğitim ve öğretim hizmetlerinden faydalanmak üzere İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde uzmanlık kadroları oluşturulmalıdır. İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürlüklerine atama ve görevden alınma usul ve esaslarını belirten yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Eğitim yöneticiliğinde hiyerarşik ilerleme ve yükselmelere önemle riayet edilmelidir. Eğitim yöneticiliği politik etkilerden uzak bir yapı ve işleyişe kavuşturulmalıdır. Sicil yönetmeliklerinin daha şeffaf hale getirilmesi konusunda düzenlemeler yapılmalıdır. Yöneticiler daha fazla yetkilerle donatılmalı ve bu yetkileri açıklıkla belirtilmelidir. Asaleten atanmalarda mahzurlu görülenler tedviren de atanmamalıdır. Eğitim yöneticiliği maddi yönden cazip hale getirilmelidir. Eğitim yöneticiliği kademelerinin, görev yetkileri bir iş analizine dayalı olarak hazırlanmalıdır.

4.3.1.15. On beşinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

13-17 Mayıs 1996 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Beşinci Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisinin seçilmesi, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili yalnızca şu ifade geçmektedir. "Yönetici atamalarında kariyer, liyakat, başarı aranmalı, üst kademeye geçişler başarılar ölçüsünde, belli bir sisteme göre olmalıdır. Bu maddeler genel kurulda görüşüldükten sonra öneride yer aldığı şekliyle karara bağlanmıştır." (MEBTTKB, 1996).

4.3.1.16. On altıncı Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

22-26 Şubat 1999 tarihleri arasında gerçekleştirilen On Altıncı Milli Eğitim Şurası'nda yöneticilerin atama, yer değiştirme ve görevden alınmaları nesnel ölçütlere yer verilmeden ve kamu yararı dikkate alınmadan yapılabildiğinden bahsedilmiştir. Bu kapsamda şurada alınan kararlar şu şekildedir (MEBTTKB, 1999):

Yöneticilerin, mesleki ve teknik öğretim okullarında görev yapmak üzere yerel düzeyde okul bazında ve gereksinim olması halinde sözleşmeli olarak istihdam edilmesi alınan kararlardan bir diğeridir. Yöneticilerin performans değerlendirme ölçütlerin geliştirilmesi, mevcut sicil raporlarının bu ölçütlere göre düzenlenmesi ve şeffaf olması önerilmiştir.

Eğitim yönetimi ve kamu yönetimi alanlarında yüksek lisans eğitimi yapan öğretmenlere okul yöneticiliğine atanmada sağlanan kolaylık, diğer yöneticilik alanlarında yüksek lisans yapanları da kapsamalıdır.

Mesleki ve teknik eğitim okullarına yönetici atamalarında eğitim yöneticiliği alanında lisans ve yüksek lisans zorunluluğu getirilmelidir. Merkez ve taşra teşkilatında gereksiz yönetici istihdamından kaçınılmalıdır.

Dönemin mevcut yönetici atama uygulaması şu şekildedir: Herhangi bir nedenle boşalan mesleki ve teknik okul müdürlüğü, il ve ilçe genelinde öğretmen ve yöneticilere duyurulmaktadır. Sınavı kazanan adayların müracaatları ilgili öğretim dairesinde puan esasına göre değerlendirilerek en yüksek puanı alan iki kişi Personel Genel Müdürlüğüne teklif edilmekte, genellikle ilk sırada yer alan atanmaktadır. Çıraklık ve Halk Eğitim Merkezlerine ise belirlenen usulü göre valiliklerce atama yapılmaktadır. Puanlama, adayların; başarıları, hizmet içi eğitimleri, varsa eserleri gibi özellikler dikkate alınarak yapılmaktadır. Atanan yöneticilerin eğitimleri; hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim yoluyla yapılmaktadır. Okul yönetici aday adayları, başvuranlar arasından merkezi bir sınavla belirlenmekte, gerekli hizmet içi yöneticilik eğitiminden geçirildikten sonra başarılı olanlar, okul tiplerine göre A, B ve C tipi okul yöneticisi aday

olmaktadırlar. Okul yöneticilikleri boşaldıkça adaylar başvurmakta ve atamaları yapılmaktadır.

4.3.1.17. On yedinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

13-17 Kasım 2006 tarihleri arasında toplanan On Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticiliği atamasının sadece tek bir sınava göre değil, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi belli bir eğitim sürecinden geçme, dosya hazırlama, konsey çalışmalarında yer alma, deneyim, yetenek sınavlarından geçme yöntemlerinden yararlanılarak yapılması, nitel ve nicel ölçütlerin bir arada değerlendirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca, eğitimde yönetim alanında eğitim almış veya çalışmalar yürütmüş olanların Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı birimlerinde istihdamının sağlanması da alınan bir diğer karardır (MEBTTKB, 2007, s, 195).

4.3.1.18. On sekizinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında toplanan On Sekizinci Milli Eğitim Şurası'nın Öğretmen Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Mesleki Gelişimi Komisyonu görüşmeleri sonucunda alınan kararlardan biri okul yöneticilerinin atanması ile ilgilidir. Rapora göre okul yöneticilerinin atamasında, lisansüstü eğitim görme esas alınmalıdır (MEBTTKB, 2011, s. 703).

Şuranın Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği Komisyonu Raporunda bir kurumun ortak kültürünün oluşma sürecinde en önemli etkenlerden birinin okul yöneticilerinin olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle okulda güven, karşılıklı saygı, sevgi, hoşgörü, başarı gibi değerlere dayalı okul kültürünün oluşmasında liderlik rolünü üstlenebileceklerin yönetici olarak atanmaları hususunda gerekli düzenlemelerin yapılması alınan kararlardan bir diğeridir (MEBTTKB, 2011, s. 706).

Aynı komisyonun aldığı kararlardan bir diğeri de okul müdürlerinin eğitim-öğretim liderliği ve işletme yöneticiliği rollerinin birbirinden ayrı düşünülmesi,

okul yöneticilerinin genel idari hizmetler sınıfında yer alması, yeni kadro ihdasının yapılması gerektiğidir. Okul müdürlerinin seçimi ve istihdamına portfolyo, süreç değerlendirme vb. alternatif seçme yöntemleri esas alınarak geliştirilecek mesleki yeterliliklerin dikkate alınması, okulların idari ve akademik örgütlenmesinin yeniden tasarlanması ve bu amaçla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklik yapılması gerektiği belirtilmiştir (MEBTTKB, 2011, ss. 706-707).

Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği Komisyonu raporuna göre, okul yöneticiliğine atamada kadın yöneticilerin sayısını arttırmaya dönük teşviklerin sağlanmalıdır. Okulların özellikleri dikkate alınarak müdür yardımcılığına atamalarda kadınlar için norm kadro tahsis edilmelidir. Bunun yanı sıra okul yönetimiyle ilgili mevzuat sadeleştirilerek yöneticilerin, liderlik davranışı sergileyebilmeleri için müdür yardımcılarını atayabilme yetkisi verilmesi kararlaştırılmıştır. Okul yöneticilerinin, atanacakları bölge ve okullarla ilgili vizyoner liderlik özelliklerine sahip olmaları bir ölçüt olarak değerlendirilmesi gerektiği alınan kararlardan bir diğeridir (MEBTTKB, 2011, ss. 707-708). Yönetici atamaları ile ilgili alınan diğer kararlar şunlardır (MEBTTKB, 2011, s.709):

1. Okul lideri yetiştirme ve istihdamında, Türkiye'nin bölgesel koşulları göz önünde bulundurularak, zor koşullarda görev yapacak ve sorumluluk alacak yeterlilikler kazandırılmalıdır.
2. Bölgesel ve yerel özellikler dikkate alınarak, başta dezavantajlı bölgeler olmak üzere yönetici atamalarında pozitif ayrımcılığa dayalı özendirici önlemler alınmalıdır.

Milli Eğitim Şuraları bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye'de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ile ilgili en ayrıntılı çalışmaların On Birinci ve On Sekizinci Milli Eğitim Şuralarında olduğu görülmektedir.

Birinci Milli Eğitim Şurasında okul müdürlerinin öğretmenler arasından, bakanlık tarafından seçildiği belirtilmiş, Dördüncü Milli Eğitim Şurasında da onaylanmıştır. Bu uygulama diğer Milli Eğitim Şuralarında bazı yönleri ile

tartışılmıştır. Örneğin Üçüncü Milli Eğitim Şurasında yöneticilerin birkaç yıl başarı ile çalışmış öğretmenlerden seçilmesi uygun görülse de “Milli eğitim hizmetlerinde esas olan öğretmenliktir” ifadesinin yöneticilerin yöneticilik görevinde kalmasına engel olduğu belirtilmiştir. Benzer biçimde Beşinci Milli Eğitim Şurasında müdür ve müdür yardımcılığının birer terfi kademesi olması gerektiği ve yöneticiliğin müstakil bir görev haline getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Müdür ve müdür yardımcılığına atama şartlarının belirlenmesi, Beşinci ve Yedinci Milli Eğitim Şuralarında; personel politikasının, siyasi iktidarların tutumuna göre değişmemesi gerektiği On Üçüncü Milli Eğitim Şurasında; yöneticilerin seçimi ve atanması sürecinde politik etkileri ortadan kaldıracak yasal düzenlemelerin yapılması On Dördüncü Milli Eğitim Şurasında; yönetici atamalarında kariyer, liyakat ve başarının aranması gerektiği On Beşinci Milli Eğitim Şurasında kararlaştırılan konulardır.

On Birinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticileri “eğitim yönetmeni” olarak tanımlanmış, lisans düzeyinde eğitimi olanların yönetmen yardımcısı, yüksek lisans eğitimi alanların eğitim yönetmeni olarak atanması gerektiği kararlaştırılmıştır. Eğitim yönetmenliği için sertifika eğitimine katılacak öğretmenleri Bakanlığın ya da eğitim verecek kurumun seçeceği belirtilmiştir. Eğitim yönetmenliği için aranması gereken şartlar olarak şunlar öngörülmüştür: En az beş yıl eğitim öğretim hizmeti yapmış olmak, önceden belirlenmiş ölçütlere göre seçilmiş olmak, eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış olmak. Eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış kişi yoksa eğer, bu alanda sertifika almış kişilere öncelik tanınır. Alanda lisans eğitimi alanlar ise kıdem koşulu aranmadan yönetmen yardımcısı olarak atanmalıdır. Üst kademelere yükselirken yeterlik esas alınmalıdır. Eğitim yönetmeni, eğitim denetmenliğine ve öğretmenliğe koşulsuz geçmelidir. Yönetici seçim ve atamaları objektif ilke ve kurallara bağlanmalıdır.

On Yedinci Milli Eğitim Şurasında, eğitim yöneticilerinin atanmasında sadece tek bir sınava bağlı kalmak yerine diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi belli bir eğitim sürecinden geçme, dosya hazırlama, konsey çalışmalarında yer alma, deneyim, yetenek sınavlarından geçme gibi ölçütlerden faydalanılması gerektiği, nicel ve nitel ölçütlerin bir arada değerlendirilmesi gerektiği

kararlaştırılmıştır. On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında ise, yöneticilerin seçilmesinde, çağın koşullarına uyum sağlayabilecek özelliklerin aranması gerektiği tartışılmıştır. Okul müdürlerinin seçimi ve istihdamına portfolyo, süreç değerlendirme vb. alternatif seçme yöntemleri esas alınarak geliştirilecek mesleki yeterliliklerin dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer Şuralardan farklı olarak On Altıncı Milli Eğitim Şurasında, yöneticilerin ihtiyaç olması halinde sözleşmeli olarak istihdam edilmesi; On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında, yöneticilerin liderlik davranışı sergileyebilmeleri için müdür yardımcılarını atayabilme yetkisi verilmesi kararları alınmıştır.

İkinci, Altıncı, Sekizinci, Dokuzuncu ve On İkinci Milli Eğitim Şurasında okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır.

4.3.2. Kalkınma Planlarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi

Bu başlık altında, hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları incelenerek, eğitim yöneticilerinin seçilmesi atanma ve yükseltilmesine dair alınan kararlar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.3.2.1. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

1973-1977 yılları arasını kapsayan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında kamuda çalışacak olan yöneticilerin ortak bir eğitim düzeyinde bulundurulmalarının gözetileceğine, mesleki ve teknik insan gücünün kamu kuruluşlarında yönetim hizmetlerinde istihdamı ile sınırlandırılacağına değinilmiştir. Planda kamuda yüksek yönetici kadrolarına yapılan tayinlerin açık, objektif kriterlere bağlanmamış olmasının genç kuşaklarda kolay değer yargılarının yayılmasına, meslek ahlakı ve yönetimin bozulmasına yol açtığından bahsedilmiştir. Bu sorun için plan döneminde başlatılacak olan kamu yönetimi reformunun personeli de kapsayacağı, yetenekli yönetici ve nitelikli personel kadrolaşmasına gidileceğinden bahsedilmiştir.

4.3.2.2. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

1996-2000 arası yılları kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yönetici sınıfında yer alacak devlet memurlarının atanmaları, nitelikleri, görevden alınmaları hususlarında özel düzenlemeler yapılacağı belirtilmiştir.

Kalkınma Planları incelendiğinde Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili doğrudan herhangi bir karar alınmadığı görülmektedir. Genel olarak, Üçüncü ve Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında kamuda çalışan yöneticilerin atamalarının objektif ölçütlere bağlanması ve nitelikli yönetici kadrolaşmasına gidilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

4.3.3. Hükümet Programlarında Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi

Bu başlık altında, hükümet programları incelenerek, eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesine dair alınan kararlar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 62. hükümetlerin programlarında okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesine ilişkin herhangi bir karar yer almamaktadır.

4.3.3.1. 27. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

25.06.1962 – 25.12.1963 tarihleri arasında görev yapmış olan 27. Hükümet programında kamu hizmetlerine alınacak olan personelin görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmeyeceği esasına uyularak, bütün demokratik rejimlerde olduğu gibi atamaya esas olacak sınav sistemini geniş ölçüde uygulamak konusunda Devlet Personel Dairesinin çalışmaya başladığı

belirtilmiştir (TBMM).

4.3.3.2. 44. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

20.09.1980 – 13.12.1983 tarihleri arasında görev yapmış olan 44. Hükümet programında Devlet Memurları Kanunu'nun ve diğer personel mevzuatının süratle ele alınarak yeniden düzenleneceğinden ve devlet kadrolarındaki gereksiz personel istihdamına kesinlikle gidilmeyeceği belirtilmiştir (TBMM).

4.3.3.3. 56. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

11.01.1999 – 28.05.1999 tarihleri arasında görev yapmış olan 56. Hükümet programında tüm kamu hizmetlerinde yansızlık, verimlilik ve doğruluk ilkelerine bağlı kalınacağına, yasa ve hizmet gereği olmadıkça kamu yönetiminde yeni atamalar yapılmayacağına, zorunlu olabilecek atamalarda da, liyakatın kesin ölçüt olacağına değinilmiştir (TBMM).

4.3.3.4. 57. Hükümet Programında eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi

28.05.1999 – 18.11.2002 tarihleri arasında görev yapmış olan 57. Hükümet programında, kamu yönetiminde ve kamu hizmetlerinde adaletli ve şeffaf bir anlayışın benimseneceği, kamuda işe alınmada yeterlilik, görevlerinde yükseltilmelerde ehliyet ve liyakatın esas alınacağı, kayırmacılığın önleneceği belirtilmiştir. Programa göre kamu personelinin atama ve yükseltilmelerinde ehliyet ve liyakat şartları nesnel ölçülere ve sınav esasına dayandırılacak, kamu görevlerine giriş sınavlarının merkezi sistemle gerçekleştirilmesi uygulamasının yerleşmesi sağlanacaktır (TBMM).

Hükümet programları incelendiğinde Türkiye'de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesine özel olarak değinilmediği, kamuda çalışan yöneticilerle ilgili kararlar alındığı görülmektedir. Bu kararlar personel atamalarının objektif olması, gereksiz personel istihdamına gidilmeyeceği,

atamalarda liyakatin esas alınıp sınav esasına dayandırılacağıdır.

4.3.4. Yazılı Hukuk Metinlerinde Eğitim Yöneticilerinin Seçilme, Atanma ve Yükseltilmesi

Bu başlık altında, Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltmesine dair Resmi Gazetede ve Tebliğler Dergisinde yayımlanan yasal dayanaklar tarihsel sıralamaya göre verilmiştir.

4.3.4.1. Maarif teşkilatına dair kanun

22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun’un on sekizinci maddesine göre, okul müdürlüklerine yalnızca müderris ve muallimler atanabilir.

4.3.4.2. Maarif teşkilatına dair kanunun 21. maddesinin değiştirilmesine dair kanun

22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanununun 21’nci maddesinin değiştirilmesine dair 02.03.1971 kabul tarihli 1378 sayılı Kanuna göre, ilkokul müdür ve müdür yardımcıları, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelik gereğince Milli Eğitim Müdürünün inhası ve valinin onayı ile atanırlar.

4.3.4.3. Devlet memurları kanunu

14.7.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde çalışanlara uygulanır (madde 1). Bu kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükseltmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler (madde 2). Kanunun temel ilkelerinden biri liyakattir. Liyakat, devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır (madde 3).

Kanuna göre devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel

şartlar aranır (madde 48):

A. Genel şartlar:

1. Türk vatandaşı olmak,
2. 18 yaşını tamamlamış olmak,
3. Genel olarak ortaokul, gerektiği durumlarda sınıflar içinde derecelere girebilmek için şart koşulacak daha yüksek öğrenim derecesine sahip olmak,
4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
5. Ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı bir fiilden dolayı hapis cezasından hükümlü bulunmamak,
6. Askerlikle ilgisi bulunmamak,
7. Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürlü bulunmamak,

B. Özel şartlar:

Hizmet göreceği sınıfın özel tüzüğünde belirtilen;

1. Öğretim veya eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,
2. Diğer şartları taşımak.

Devlet kamu hizmetlerine girmek isteyenlerden genel ve özel şartları haiz bulunmayanlar yarışma sınavına katılamazlar. Genel ve özel şartları haiz olanların girmek istedikleri sınıfın yarışma sınavına katılmaları ve sınavı kazanmış olmaları şarttır. Yarışma sınavına tabi tutulmadan girilebilecek görevler sınıf tüzüklerinde gösterilir (madde 49). Her yarışma sonucu, sınava girip kazananların başarı sıralarına göre “başarı listesi” şeklinde Resmi Gazete ile yayınlanır (madde 51).

Kurumların memur ihtiyaçları, başarı listesinde belirtilen başarı listesinde belirtilen başarı sırasına göre, kurumlarınca atamalar yapılmak suretiyle karşılanır (madde 52).

Devlet memurunun kademe ilerlemesi için aşağıdaki şartların bulunması gerekmektedir (madde 64):

- A. Bulunduğu kademe en az bir yıl çalışmış olması,
- B. O yıl içinde olumlu sicil almış bulunması,
- C. Bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması

Kurumlar, sınıflarının her derecesindeki her kademe ilerlemesini tüzüklerinde belirtilen aynı tarihte alınacak toplu onayla yaparlar (madde 65). Kademe ilerlemesi ve derece yükselmelerinde onay mercii, atamaya yetkili amirdir (madde 66). Üst derece kadrosunda açılma olmadıkça Devlet memurlarına derece yükseltilmesi yapılamaz (madde 67).

Sınıfların giriş derecesinden ayrı bir derecedeki kadroda açılma olduğu takdirde bir alt derecedeki memurlardan (madde 68):

- A. Sınıf tüzüğünde derecesi için belirtilen en az hizmet süresini doldurmuş,
- B. Sicil bakımından bir üst dereceye yükselebilecek nitelikte olduğu kurumun “Değerlendirme kurulları” tarafından tespit edilmiş,

olanlar sınıf tüzüğünde belirtilen veya “yeterlik veya yarışma sınavı”nda başarı gösterdiklerinde üst dereceye yükseltilirler.

Devlet memurluğundan kendi isteği ile çekilmek suretiyle ayrılıp sınıf tüzüğünde yazılı nitelikleri taşıyanlardan, tekrar ayrıldığı sınıfın ayrıldığı derecesine dönmek isteyenler boş kadro bulunmak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin kademesine atanırlar (madde 92).

4.3.4.4. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname

14.12.1983 tarih ve 18251 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 179 sayılı Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 58. maddesine göre 23.04.1981 gün ve 2451 sayılı

Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Ancak Bakan bu yetkiyi gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

4.3.4.5. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı okul yöneticilerinin atanmalarına ve yer değiştirmelerine ilişkin yönerge

6 Mayıs 1985 tarihli 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergenin amacı, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki okulların yöneticiliklerine, mesleki bilgi ve beceriye sahip, tecrübeli ve kurumunu yeterlikle yönetecek nitelikte kişilerin atanmalarını ve bunların yer değiştirmelerini objektif esaslara bağlamak, olarak belirlenmiştir (madde 1). Yönergede Bakanlık, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığını; Yönetici, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki okullarda görevli müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarını ifade etmektedir (madde 3).

Yönerge kapsamına giren okul müdürlüklerine (ilkokullar, ilköğretim okulları, ilköğretim yatılı bölge okulları, ortaokullar, liseler, mesleki ve teknik öğretim okulları ve özel eğitim okulları müdürlükleri) halen Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatında çalışmakta olanlardan atama yapılması esastır. Ancak gerekli görülen hallerde, belirtilen esaslar dahilinde A tipi okullara Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatı dışından da atama yapılabilir.

A. Teşkilat içinden okul müdürlüklerine atanacaklarda;

1. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfından olmaları veya bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımaları,
2. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında adaylıklarının kaldırılmış olması,
3. Sicil veya teftiş raporları sonucuna göre, hizmet süresindeki son üç yıllık genel başarı derecesinin (iyi) olması,
4. Memuriyetine engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş olması ve son beş yıllık hizmet süresi içinde “aylıktan kesme” cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olması

gibi hususlar genel nitelik olarak aranır.

B. Teşkilat dışından okul müdürlüklerine atanacaklarda;

1. Eğitim öğretim hizmetleri sınıfında adaylıklarının kaldırılmış olması,
2. 657 sayılı Kanun'un Değişik 48. Maddesindeki genel ve özel şartları taşıması

gibi hususlar genel nitelik olarak aranmaktadır (madde 4).

Okul müdürlüklerine atanacaklarda aranacak özel nitelikler ise şu şekilde belirtilmiştir.

Okul tiplerine göre;

A. A tipi okul müdürlüklerine atanacaklarda;

1. Hizmet süresinin en az 10 yıl olması ve bunun 5 yılının Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatı ile diğer kurum ve kuruluşlarda yöneticilikte geçmiş olması,
2. 35 ve daha yukarı yaşta olması

B. B tipi okul müdürlüklerine atanacaklarda;

1. Hizmet süresinin en az 8 yıl olması ve bunun 3 yılının Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatında yöneticilikte geçmiş olması,
2. 30 ve daha yukarı yaşta olması

C. C tipi okul müdürlüklerine atanacaklarda;

1. Hizmet süresinin en az 5 yıl olması ve bunun 1 yılının Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatında yöneticilikte geçmiş olması, (Bu nitelikte aday bulunamaması halinde stajyerliğinin kalkmış olması yeterlidir),
2. 25 ve daha yukarı yaşta olması

gibi hususlar özel nitelik olarak aranır (madde 5).

Yönergede belirtilen okul müdürlüklerine atanacak adayların, yapılacak değerlendirmenin yanı sıra;

1. Atamaya yetkili amirlerince veya Valilik ve Kaymakamlarca takdirname veya teşekkürle taltif edilmiş olması,
2. Yüksek lisans veya doktora yapmış olması,
3. Mezun olduğu okulun ve branşının atanacağı okulun hizmet özelliğine uygun olması,
4. Yöneticilik alanında öğrenim görmüş veya bu konuda en az 4 ay süreli hizmet içi eğitim kursunu bitirmiş olması,
5. Eğitim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eserinin bulunması,
6. Yabancı dille eğitim yapılan okullar için yabancı dil bilmesi,
7. İlköğretim okulları için, ilkokul öğretmenliği yapmış olması,
8. Yatılı ve pansiyonlu okullar için, evli olması,
9. Özel eğitim okulları için, bu alanda öğrenim, kurs, seminer, vb. görmüş veya ilgili okulda en az 1 yıl öğretmen olarak çalışmış olması,

gibi hususlar tercih sebebi olarak dikkate alınır (madde 6).

Yönergede okul müdür başyardımcılığına atanacaklarda ise, genel niteliklerin yanında, en az 2 yıl müdür yardımcılığı yapmış olması ve okul müdürlüklerine atanacaklarda aranan tercih sebeplerine yakın nitelikler taşıması dikkate alınır (madde 7). Müdür yardımcılıklarına atanacaklarda da yine genel niteliklerin yanında en az 3 yıl başarılı öğretmenlik yapmış olması şartı aranır (madde 8).

Yöneticilikleri açık olan okullar için duyuru yapılması esastır. Bunlardan;

- A. Ataması Bakanlıkça yapılacakların duyurusu, Bakanlıkça Tebliğler Dergisinde,
- B. Ataması Valiliklerce yapılacakların duyurusu, illerce bir genelge ile tüm okullara,

Nisan ve Kasım aylarında olmak üzere iki dönemde yapılır. Duyuruda; açık

olan okul yöneticiliklerinin yeri, okul tipi ve türü ile en son başvuru günü belirtilir (madde 9). Adaylar, açık okul yöneticilikleri için, yönergenin sonunda yer alan form dilekçeler ile buldukları okul veya kurum müdürlüğüne süresi içinde başvuruda bulunurlar. Teşkilat dışından başvuruda bulunacak olanlar doğrudan Bakanlığa müracaatta bulunurlar. Form dilekçelere, değerlendirmede göz önüne alınacak belgeler eklenir. Her başvuru yalnız o dönem için geçerli olup, bir dönem için en fazla 3 okul tercih edilir (madde 10).

Adaylarca doldurulan form dilekçelere, Yönetici Değerlendirme Formu birinci sicil amiri tarafından doldurularak eklenir ve bu formlar ilgili okul veya kurum müdürlüğüne İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonuna gönderilir (madde 11).

Yönerge kapsamına giren okullara yapılacak yönetici atamalarında değerlendirmeleri yapmak üzere merkezde ve illerde Değerlendirme ve Mülakat Komisyonları kurulur (madde 13):

- a. İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu, Vali veya görevlendireceği bir Vali Yardımcısının başkanlığında, İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürü, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdür Yardımcılarından biri, İlköğretim Müfettişleri Kurulu Başkanı, eğitim-öğretim hizmetlerinin yoğunluğu dikkate alınarak tespit edilecek bir İlçe Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürü ve merkez ilçedeki İlk ve Orta dereceli okulların en kıdemli birer müdüründen oluşur.
- b. Bakanlık Değerlendirme Komisyonu, Müsteşar Yardımcılarının birinin başkanlığında, Personel Genel Müdürü, Personel Genel Müdür Yardımcılarından biri, ilgili öğretim dairesinin Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanı, Hukuk Müşaviri ve Personel Genel Müdürlüğünün ilgili Şube Müdüründen oluşur.

İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonları, bu yönerge kapsamına giren okul yöneticiliklerine yapılacak atamalara esas olmak üzere; genel ve özel şartları taşıyanların durumlarını inceleyerek;

- a. Ataması Valilikçe yapılacak olanların değerlendirmesi, tercih sebeplerini

de dikkate alarak, İl Değerlendirme Formundaki ölçütlere uygun olarak en yüksek puan alanlar arasından yapar ve sonuçları İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğüne bildirir, Ayrıca A tipi okullara atanmak üzere mülakata alınacak yeter sayıda adayı belirleyerek bunların mülakatını yapar.

- b. Ataması Bakanlıkça yapılacak olanların değerlendirmesi, İl Değerlendirme Formundaki ölçütlere uygun olarak yapar, değerlendirme ve başvuru formları ile birlikte diğer belgeleri Personel Genel Müdürlüğüne gönderir.

Bakanlık Değerlendirme Komisyonu, İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonlarınca bildirilen adaylardan en yüksek puan alanlar arasından, tercih sebeplerini de göz önünde bulundurarak seçim yapar; doğrudan C ve B tipi okullara atanacak okul müdürleri ile A tipi okullara atanmak üzere mülakata alınacak yeter sayıda adayı tespit eder (madde 15).

Bu komisyonlar gerekli görülen hallerin dışında il düzeyinde Haziran ve Ocak aylarında, Bakanlık düzeyinde ise Temmuz ve Şubat aylarında komisyon başkanının çağrısı üzerine toplanır (madde 16).

A tipi okul müdürlüklerine atanacak adaylardan;

- a. Ataması Valiliklerce yapılanlar İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunun değerlendirme sonuçlarına göre,
b. Ataması Bakanlıkça yapılanlar, Bakanlık Değerlendirme Komisyonunun değerlendirme sonucuna göre merkezde,

ayrıca mülakata alınırlar. Mülakata alınacak adaylara gerekli duyuru, İllerde İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüklerince, merkezde Personel Genel Müdürlüğü tarafından yapılır. Adaylar mülakat süresince kurumlarınca görevli sayılır, bu süre içinde kendilerine yolluk ve yevmiye ödenir. Mülakat Komisyonunca yapılacak değerlendirmede, mülakat formunda belirlenen esaslar doğrultusunda adayın yeterlik durumu tespit edilir (madde 17).

Bakanlık Merkez Mülakat Komisyonu, Müsteşar veya görevlendireceği bir

Müsteşar Yardımcısının başkanlığında Personel Genel Müdürü, ilgili öğretim dairesinin Genel Müdürü veya Daire Başkanı, bir Personel Genel Müdür Yardımcısı ve Şube Müdüründen meydana gelir (madde 18).

Yönerge kapsamına giren ilk ve orta dereceli okullar; okul tiplerini tespit formundaki bilgiler dikkate alınarak;

A Tipi Okullar,

B Tipi Okullar,

C Tipi Okullar,

olmak üzere İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüklerinde; İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürü veya Müdür Yardımcısının başkanlığında; İlköğretim Müfettişleri Kurulu Başkanı ve İlçe Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdüründen oluşan bir komisyonca tespit edilir. A, B ve C tipi olarak tespit edilen orta dereceli okulların listesi Bakanlık Personel Genel Müdürlüğüne gönderilir (madde 19).

Aşağıda belirtilen okullar; Okul Tiplerini Tespit Formundaki özelliklere bakılmaksızın A tipi okul niteliğindedir (madde 21).

- a. Anadolu Liseleri,
- b. Anadolu Teknik ve Meslek Liseleri,
- c. Fen Liseleri,
- d. Pansiyonlu ve Yatılı Liseler,
- e. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları,
- f. Öğretmen Liseleri,
- g. Teknik Liseler,
- h. Endüstri Meslek Liseleri,
- i. Meslek Liseleri (özel isim alanlar),
- j. Kız Meslek Liseleri,
- k. Ticaret Liseleri,
- l. Sekreterlik Lisesi,
- m. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi,

- n. İmam-Hatip Lisesi,
- o. Körler Okulu,
- p. Sağırklar Okulu,
- q. Ortopedik Özürlüler Okulu

Yerleşim özelliği bakımından kasaba, köy ve mezrada bulunan ve A tipi okul olarak tespit edilenler dışındaki okullar C tipi okul niteliğindedir (madde 22).

Yukarıda belirtilen durumlar dışında kalan her derece ve türdeki okulların; A, B veya C tipi okul olarak tespiti, Okul Tipi Tespit Formuna göre puanlanarak yapılır. Değerlendirme sonucu puanı;

- a. 65'den fazla olan okullar A tipi,
- b. 30 – 65 arası olan okullar B tipi,
- c. 30'dan az olan okullar C tipi,

okul olarak tespit edilir (madde 20).

Bu yönerge kapsamına giren okul yöneticiliklerinden;

- a. İlkokul müdürleri ile her derecede ve türdeki okulların müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarının atanması, İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunca tespit edilen adaylar arasından İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürünün teklifi ve Valinin onayı ile,
- b. Diğer okul müdürlüklerinin atanması, Bakanlık Değerlendirme Komisyonu ve/veya Mülakat Komisyonunca tespit edilen adaylar arasında Personel Genel Müdürünün teklifi ve Makam Onayı ile yapılır (madde 23).

Birden fazla öğretmenli ilkokullardan öğrenci sayısı 200 ve daha az olanların müdürleri, sınıf öğretmenliği görevini de yürütür. Tek öğretmenli ilkokulların öğretmenlerinin müdürlük yetkileri vardır. Bu okullara ayrıca müstakil müdür atanması yapılmaz (madde 25).

Yönergede belirtilen genel ve özel şartları taşıyanlardan Bakanlıkça uygun görülenler; değerlendirme esaslarına bağlı kalınmaksızın doğrudan yönetici olarak

atanabilirler (madde 25).

C tipi okul müdürleri, bu okullarda en az 3 yıl başarılı müdürlük yaptıktan sonra istedikleri takdirde ve ihtiyaç bulunması halinde B tipi okullara atanabilirler. B tipi okul müdürleri bu okullarda en az 3 yıl başarılı müdürlük yaptıktan sonra, A tipi okullara atanmak istedikleri takdirde ve ihtiyaç bulunması halinde mülakata alınırlar. Mülakat sonunda başarılı olanlar A tipi okula atanabilirler (madde 26, 27).

Mevcut okul yöneticileri, değerlendirme formunda belirlenen nitelikler doğrultusunda, Bakanlık Değerlendirme Komisyonunca yeniden değerlendirilerek durumlarına uygun görev verilir (madde 33).

4.3.4.6. Milli Eğitim Bakanlığı taşra teşkilatı yöneticiliklerine atanma ve bunların görevden alınmaları hakkında yönerge

24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge'nin amacı; Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren her derece ve türdeki okullarla kurumlara mesleki yönden bilgili, becerili ve görevin gerektirdiği niteliklere sahip yönetici atanması ve bunların yer değiştirmesi, gerektiğinde görevden alınmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Yönerge öğrencisi olmayan akşam sanat okulları hariç, her derece ve türdeki okullarla, halk eğitim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, hastaneler ve sağlık eğitim merkezleri, Devlet Memurları Yabancı Diller Eğitim Merkezi, öğretmen yetiştirme (hizmet içi eğitim) merkezleri, eğitim araçları merkezleri, rehberlik ve araştırma merkezleri, gençlik merkezleri, gençlik ve izcilik kamp tesisleri ile öğretmenevleri ve lokalleri yöneticiliklerine atanma ve bunların yer değiştirmeleri ile görevden alınmalarına ilişkin esasları kapsar.

Yönerge kapsamına giren okul ve kurumların yöneticiliklerine; halen Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında çalışmakta olanlardan atama yapılması esas olup, adaylarda:

- a. Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında olmak veya bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımak,
- b. Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında adaylığı kalkmış olmak,
- c. Memuriyetine engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş olmak ve son beş yıllık hizmet süresi içinde “Aylıktan Kesme” cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak,
- d. Şartları özel kanunlar ile tespit edilmiş olan yöneticiliklere atanacaklar için; bu kanunlarda belirtilen şartları taşımak,
- e. Hastane ve sağlık eğitim merkezleri baştabipliği için; tabip, dış tabibi, baştabip yardımcılığı için; tabip, dış tabibi, eczacı olmak,
- f. Sağlık meslek lisesi müdürlüğü için; tıp doktoru veya hemşirelik yüksekokulu mezunu olmak,
- g. Sağlık meslek lisesi müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için; yükseköğrenimli öğretmen olmak,
- h. Hastane ve sağlık eğitim merkezi müdürlüğü için; Sağlık İdaresi Yüksek Okulu mezunu olmak veya yönetim-işletme alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak,
- i. Sicil raporlarına göre son üç yıllık hizmet süresi içinde olumsuz sicil almamış olmak,

gibi hususlar genel şartlar olarak aranır.

Yönerge kapsamına giren okul ve kurum yöneticiliklerine atanacak adaylarda dikkate alınacak tercih sebepleri şunlardır:

- a. Yüksek lisans veya doktora yapmış olması,
- b. Bakan, Müsteşar, Vali veya Kaymakamlarca, “takdirname, teşekkür veya aylık ödüllendirme” ile taltif edilmiş olması,
- c. Mezun olduğu okulun veya branşının atanacağı okul veya kurumun özelliğine uygun olması,
- d. Yöneticilik alanında öğrenim görmüş veya bu konuda hizmet içi eğitim kursunu bitirmiş olması,
- e. Eğitim, öğretim, yönetim, işletmecilik veya mesleğiyle ilgili alanlarda

- yayınlanmış eserinin bulunması,
- f. Yabancı dille öğretim veya yabancı dil öğretimi yapan okul ve kurumlar için; yabancı dil bilmesi,
  - g. İlköğretim okulları için; ilkokul öğretmenliği yapmış olması,
  - h. Yatılı pansiyonlu okullar için; evli olması,
  - i. Beden eğitimi ve spor liseleri için; beden eğitimi öğretmeni olması, spor dalında milli müsabakalarda derece alması veya milletlerarası müsabakalara katılmış olması,
  - j. Özel eğitim okulları için; bu alanda eğitim, kurs, seminer görmüş veya bu okullarda en az bir öğretim yılı öğretmenlik yapmış olması,
  - k. Eğitim araçları merkezi başkanlığı için; fizik, kimya, biyoloji veya fen bilgisi öğretmeni olması,
  - l. Hastane baştabipliği için; uzman hekim olması,
  - m. Rehberlik ve araştırma merkezleri, halk eğitim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, eğitim araçları merkezleri, gençlik merkezleri, gençlik ve izcilik kamp tesisleri, öğretmenevleri ve lokalleri yöneticilikleri için; alanlarında eğitim, kurs ve seminer görmüş olması veya bu alanda mesleki tecrübesi bulunması.

Bu yönerge hükümlerine göre okul müdürlüklerine atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır:

- a. A tipi okul müdürlüklerine atanacaklar için; en az 8 yıl hizmetinin bulunması ve bunun 4 yılının Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında yöneticilikte geçmiş olması,
- b. B tipi okul müdürlüklerine atanacaklar için; en az 6 yıl hizmetinin bulunması ve bunun 3 yılının Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında yöneticilikte geçmiş olması,
- c. C tipi okul müdürlüklerine atanacaklar için; en az 3 yıl hizmetinin bulunması ve bunun bir yılının Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında yöneticilikte geçmiş olması,
- d. Sağlık Meslek Lisesi Müdürlüğüne atanacaklar için; en az 8 yıl hizmetinin bulunması.

Belirlenen şartları taşıyan aday bulunmaması halinde; A ve B tipi okul müdürlüklerine, bir alt tipteki okul müdürlüğü için belirlenen şartları taşıyanlar arasından, C tipi okul müdürlükleri için ise; adaylığı kaldırılmış olanlar arasından atama yapılabilir.

Bu yönerge kapsamına giren okulların müdür başyardımcılığına atanacaklarda; en az 2 yıl yöneticilik yapmış olmak, özel şartı aranır.

Bu yönerge kapsamına giren okulların müdür yardımcılıklarına atanacaklarda; en az 2 yıl hizmetinin bulunması özel şart olarak aranır.

Bu yönerge kapsamına giren okul ve kurum müdürlükleri ile başkanlıkları için, görevin boşaldığı tarihten itibaren bir ay içinde İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüklerince, atamaya kaynak olan okul veya kurumlara intikal edecek şekilde duyuru yapılır. Duyuruda;

- a. Müdürlük veya başkanlığı açık bulunan okul veya kurumlar ve bunların tespit edilen tipleri,
- b. Müracaat süresi,
- c. Gerektiğinde yöneticiliği açık bulunan okul veya kurumların tiplerine göre bu yönergede belirlenen, adaylarda aranacak genel ve özel şartları,

gibi hususlara yer verilir.

Açık bulunan müdürlük veya başkanlık görevi için; adaylar yapılacak duyuru üzerine Yönetici Görev İstek Formu dilekçeyle, görevli oldukları okul veya kurum müdürlüklerine veya başkanlıklarına, kendisi müdür veya başkan durumunda olanlar birinci sicil amirinin bulunduğu kuruma müracaatta bulunurlar. Okul ve kurum müdürleri veya başkanları birinci sicil amirlerince doldurulması gereken Yönetici Değerlendirme Formu ile birlikte adayların form dilekçelerini hiyerarşik düzene uygun olarak İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonuna gönderirler.

Bakanlık merkez teşkilatı daireleri, kendilerine bağlı taşra teşkilatı birimlerinden yöneticiliği açık bulunan okul veya kurumlar için; bu yönerge ile

tespit edilen genel ve özel şartları taşıyanlar arasından, tercih sebeplerini de dikkate alarak, müdürlük, başkanlık veya baştabiplik için Personel Genel Müdürlüğüne; en fazla iki aday teklifinde bulunabilirler. Personel Genel Müdürlüğü ise; bu okul ve kurumlar için bir aday gösterebilir. Bu tür tekliflerde, adayların değerlendirmeye esas bilgi ve belgeleri teklifi yapan dairelerce sağlanır.

Bu yönerge kapsamına giren okul ve kurumların açık bulunan yöneticiliklerine yapılacak atamalar için değerlendirme yapılması esastır. Bu amaçla Bakanlık merkezinde ve illerde Değerlendirme ve Mülakat Komisyonları kurulur:

- a. İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu; İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürünün başkanlığında; bir Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdür Yardımcısı, İlköğretim Müfettişleri Kurulu Başkanı ile İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürünce görevlendirilecek ilgili şube müdüründen,
- b. Bakanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu; Müsteşar veya görevlendireceği Müsteşar yardımcısının başkanlığında, Personel Genel Müdürü, yöneticiliği açık bulunan okul veya kurumun Bakanlık merkez teşkilatında bağlı bulunduğu dairenin Genel Müdür veya Başkanı, Personel Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı ve ilgili Daire Başkanından oluşur.

Bu komisyon, gerektiğinde mülakat dışında değerlendirme işlemlerini yapmak ve bu konuya ilişkin diğer işlemleri yürütmek üzere, Personel Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, ataması yapılacak okul veya kurumun bağlı bulunduğu daireden en az daire başkanı statüsündeki temsilcisi Personel Genel Müdürlüğünden ilgili daire başkanı ve bir şube müdürünün olmak üzere bir “Değerlendirme Grubu” oluşturabilir (madde 22).

İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu; bu yönerge kapsamına giren okul veya kurum yöneticiliklerine atanmak için müracaatta bulunanların;

- a. Durumlarının genel ve özel şartlara uygun olup olmadığını tespit eder.
- b. Durumları uygun görülenlerden, tercih sebeplerini de dikkate alarak,

atama yetkisi Valiliğe ait olanlar

- c. Atama yetkisi Valiliğe ait olan A Tipi okul müdürlüğü için; mülakata alınmak üzere yeter sayıda adayı tespit eder ve adaylara, mülakat yer ve zamanının yazılı olarak bildirilmesini sağlar (madde 23).

Bakanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu;

- a. İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunca bildirilen adaylarla, Bakanlık merkez teşkilatı dairelerinin ve Personel Genel Müdürlüğünün göstereceği adaylar arasından tercih sebeplerini de dikkate alarak B ve C tipi okul ve kurum yöneticilerini tespit eder.
- b. A tipi okullarla A tipi halk eğitim merkezlerine atanmak üzere çağrılan adayların mülakatını yapar ve tercih sebeplerini de dikkate alarak yapılacak değerlendirme sonucuna göre bu okul ve kurum yöneticilerini tespit eder (madde 24).

Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki okullar Okul Tiplerini Tespit Formu'ndaki bilgiler dikkate alınarak;

- a. Merkez ilçelerde; İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürü veya Görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında; İlköğretim Müfettişleri Kurulu Başkanı ve ilgili bir şube müdüründen,
- b. İlçelerde; İlçe Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürünün Başkanlığında; ilgili şube müdürlerinden;

oluşan komisyonlarca tespit edilir (madde 27).

Okul Tiplerini Tespit Formuna göre yapılan değerlendirme sonucu:

- a. Ortaokul, ilköğretim okulu ve orta dereceli okullardan puanı;

- (1) 65 ve daha fazla olanlar A tipi,
- (2) 30-64 arasında olanlar B tipi,
- (3) 29 ve daha az olanlar C tipi.

- b. İlkokullardan puanı;

- (1) 40 ve daha fazla olanlar A tipi,
- (2) 30-39 arasında olanlar B tipi,
- (3) 29 ve daha az olanlar C tipi,

okullar olarak tespit edilir (madde 28).

Yönerge kapsamına giren okul ve kurum yöneticilerinden; bağımsız anaokulu, ilkokul ile her derecede ve türdeki okul ve kurumların başyardımcı ve yardımcılarının ataması Valilikçe, bunların dışında kalanların ataması Bakanlıkça yapılır (madde31).

Okul kurumlarının müdür başyardımcılığı ile müdür yardımcılıklarına; okul veya kurum içinden, o okul veya kurum müdürünün teklif ettiği adaylar arasından atama yapılması esastır. O okul veya kurum içinden aday bulunamaması halinde, aynı belediyenin sınırları içindeki diğer okul veya kurumlardan da atama yapılabilir. Bu tür atamalarda; teklif edilen adayın branşında öğretmen açığına meydan verilmemesine dikkat edilir (madde 32).

B tipi okul veya kurum müdürleri ile C tipi okul müdürleri istekleri ile bir üst tipteki okul veya kurum müdürlüklerine atanabilir. Bu şekilde atama yapılabilmesi için; ilgilinin halen görevli olduğu okul veya kurumda en az 3 yıl süreyle başarılı hizmet yapmış olması, atanmak istediği okul veya kurumda ihtiyaç bulunmaması, Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunca uygun görülmesi şarttır (madde 33).

4.3.4.7. Milli Eğitim Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında 179 sayılı kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmasına dair kanun hükmünde kararname

13 Nisan 1990 tarih ve 20491 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 419 sayılı, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 179 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'de, 179 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 58'inci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir:

“23.04.1981 gün ve 2451 sayılı Kanun Hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bunlardan;

- a) Her derece ve türdeki okullar ile kurum öğretmenleri, görev yerleri İl Milli Eğitim Müdürünün inhası üzerine valiler tarafından belirlenmek üzere valilik emrine verilebilir.
- b) (a) fıkrasında belirtilen okul ve kurumlardan lise ve o derecedeki okullar ile kurumlara müdür atamaları Bakan tarafından, bunun dışında kalan okullara müdür atamaları ise İl Milli Eğitim Müdürünün inhası üzerine valiler tarafından yapılır.

Bakan gerekli gördüğü hallerde atama yetkisini alt kademelere devredebilir.”

4.3.4.8. Milli eğitim bakanlığına bağlı okul ve kurum yöneticilerinin nitelikleri ile atanmaları hakkında yönetmelik

05.10.1990 tarih ve 20656 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Yöneticilerinin Nitelikleri ile Atanmaları Hakkında Yönetmeliğin amacı; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki okul ve kurumlara görevin gerektirdiği niteliklere sahip yöneticilerin atanması ve görev yerinin değiştirilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir. Bu yönetmelik kapsamına giren okul ve kurumların yönetim kademeleri şu şekildedir:

- a. Birinci kademe; okul ve kurum müdür yardımcısı,
- b. İkinci kademe; C tipi okul müdürü, müdür başyardımcısı, baştabip yardımcısı,
- c. Üçüncü kademe; B tipi okul ve kurum müdürü,
- d. Dördüncü kademe; A tipi okul ve kurum müdürü, baştabip.

Yönetim görevine ilk giriş birinci kademededen başlar. İkinci ve müteakip kademe yöneticiliklerine bir alt kademededen atama yapılır. Ancak boş bulunan yöneticilik görevine bir alt kademededen istekli bulunmaması halinde diğer şartları taşımak kaydıyla bir alt kademe görev yapmamış olanlardan da atama yapılabilir. Yönetim kademelerinin her birinde çalışma süresi en az üç yıldır. Bu

yönetmelik kapsamına giren okul ve kurumların yöneticiliklerine; Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında çalışan yükseköğrenimli personel arasından atama yapılması esastır. Adaylarda aranacak genel şartlar şunlardır:

- a. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında olmak ve bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımak.
- b. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında adaylığı kalkmış olmak,
- c. Kalkınmada öncelikli iller dışında kalan yerlerdeki okul ve kurum yöneticiliklerine atanacaklar için zorunlu hizmetini yapmış olmak,
- d. Memuriyete engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş ve son beş yıllık hizmet süresi içinde aylıktan kesme veya maaş kesimi cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak,
- e. Şartları özel mevzuatla tespit edilmiş olan yöneticiliklere atanacaklar için mevzuatında belirtilen şartları taşımak,
- f. Sicil raporlarına göre son üç yıllık hizmet süresi içinde olumsuz sicil almamış olmak.

Okul ve kurumlara müdür olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar ise şunlardır:

- a. A tipi okul ve kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az on iki yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az altı yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,
- b. B tipi okul ve kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az dokuz yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az üç yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,
- c. C tipi okullara müdür olarak atanacaklar için en az altı yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az üç yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,
- d. İlkokullara müdür olarak atanacak ilkokul öğretmenlerinden en az 15 hizmet yılını dolduranlar için yukarıda belirtilen yönetici olarak geçirilmesi gereken süreler dikkate alınmaz,
- e. Anadolu ve fen liseleri ile yabancı dil ağırlıklı diğer okullara müdür

- olarak atanacaklar için yabancı dil bilmek,
- f. Branşı, atanacağı okul ve kurumun özelliğine uygun olmak,
  - g. Halk eğitim merkezlerine (7'nci ve 9'uncu Akşam Sanat Okulları dahil) müdür olarak atanacaklar için en az lisans öğrenimi görmüş olmak,
  - h. Çıraklık eğitim merkezlerine (4'üncü Akşam Sanat Okulu dahil) müdür olarak atanacaklar için mesleki ve teknik alanda yüksek öğrenim görmüş olmak,
  - i. Film-Radyo-Televizyon ile Eğitim Merkezi (3'üncü Akşam Sanat Okulu) müdürlüğüne atanacaklar için pedagojik formasyonun yanı sıra basın-yayın ve haberleşme alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak,
  - j. Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Müdürlüğüne atanacaklar için mesleki ve teknik alanda lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak,

Bu yönetmelik kapsamına giren okul ve kurumların yöneticiliklerine atanacak adaylar için tercih sebepleri şunlardır:

- a. Milli Eğitim Akademisi mezunu olmak,
- b. Yüksek lisans veya doktora yapmış olmak,
- c. Bakan, Müsteşar, Vali veya Kaymakamlarca teşekkür, takdirname veya aylıkla ödüllendirme ile taltif edilmiş olmak,
- d. Yöneticilik alanında eğitim ve öğretim görmüş olmak,
- e. Eğitim, öğretim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eseri bulunmak,
- f. Yabancı dil bilmek,
- g. Özel eğitim okulları için bu alanda eğitim, öğretim, kurs, seminer görmüş veya bu okullarda en a bir öğretim yılı öğretmenlik yapmış olmak,
- h. Eğitim araçları ve donatım merkezleri (akşam sanat okulları) için fizik, kimya biyoloji, fen bilgisi ve atölye ve meslek dersleri öğretmeni olmak,
- i. Alanlarında eğitim, kurs ve seminer görmüş olmak.

Bu yönetmelik kapsamına giren okul ve kurumlara müdür başyardımcısı olarak atanacaklarda; en az üç yıl hizmetinin bulunması, bunun en az iki yılının

yönetim kademelerinde geçmiş bulunması, müdür yardımcısı olarak atanacaklarda ise; en az iki yıl öğretmenlik veya alanlarında görev yapmış bulunmaları şartları aranır.

Bu yönetmelik kapsamına giren okullar ile kurum müdürlükleri için görevin boşaldığı tarihten itibaren bir içinde il milli eğitim müdürlüklerince, atamaya kaynak olan okul veya kurumlara intikal edecek şekilde duyuru yapılır. Duyuruda;

- a. Müdürlüğü açık bulunan okul veya kurumlar ile bunların tespit edilen tiplerine,
- b. Adaylarda aranacak genel ve özel şartlar ile tercih sebeplerine,
- c. Müracaat süresine,

yer verilir.

Açık bulunan müdürlük görevi için adayların bu yönetmelik hükümlerine göre yapılacak duyuru üzerine görevli oldukları okul veya kurum müdürlüklerine, kendisi müdür olanların birinci sicil amirlerinin bulunduğu kuruma Yönetici Görev İstek Formu ile müracaatta bulunmaları esastır.

Ataması valiliklerce yapılacak okul ve kurum müdürlükleri için; il milli eğitim müdürleri il dahilindeki; ilçe milli eğitim müdürleri ilçe dahilindeki yöneticiliği açık bulunan okul ve kurumlar için Değerlendirme Formu ile il değerlendirme ve mülakat komisyonuna;

Bakanlık merkez teşkilatı daireleri, kendilerine bağlı taşra teşkilatı birimlerinden yöneticiliği açık bulunan ve ataması Bakanlıkça yapılacak olan okul ve kurumların müdürlükleri için Personel Genel Müdürlüğüne, bu yönetmelikle tespit edilen genel ve özel şartları taşıyanlar arasından tercih sebepleri de dikkate alınmak suretiyle en fazla iki aday göstererek teklifte bulunabilirler.

Bu yönetmelik kapsamına giren okul ve kurumların açık bulunan yöneticiliklerine yapılacak atamalar için adayların değerlendirmeye tabi tutulması esastır. Bu amaçla Bakanlık merkezinde ve illerde değerlendirme ve mülakat komisyonu kurulur.

- a. İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu; il milli eğitim müdürünün başkanlığında, görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı, ilköğretim müfettişler kurulu başkanı ile ilgili milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdüründen,
- b. Bakanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu; Müsteşarın başkanlığında, Personel Genel Müdürü, yöneticiliği açık bulunan okul veya kurumun Bakanlık merkez teşkilatında bağlı bulunduğu genel müdür veya daire başkanı, Personel Genel Müdürlüğü'nden ilgili genel müdür yardımcısı ve ilgili daire başkanından,

oluşur.

İl değerlendirme ve mülakat komisyonu, atama yetkisi valiliğe ait olan ve bu yönetmelik kapsamına giren okul veya kurum yöneticiliklerine atanmak için müracaatta bulunanlar ile aday gösterilenler arasında, gerekli değerlendirme işlemini yaparak genel ve özel şartlara uygun adayları belirler A tipi okul ve kurumlarda bir aday da olsa mülakat yapılması esastır. B ve C tipi okul ve kurum müdürlüğü için adayların birden fazla olması halinde mülakat yapılır.

Bu yönetmelik kapsamına giren bağımsız anaokulu, ilkokul, ilköğretim okulu, ortaokul ve dengi okullar ile öğretmenleri ve diğer sosyal tesisler, gençlik ve izcilik kamp tesisleri müdürlerinin atamaları valilikçe yapılır. Ancak, bunların dışında kalan okul ve kurum müdürlerinin atamaları Bakanlıkça yapılır.

Her derecede ve türdeki okul ve kurumların başyardımcı ve yardımcılarının ataması valilikçe yapılır. Bu atamaların okul ve kurum içinde, o okul veya kurum müdürünün teklif ettiği adaylar arasından yapılması esastır. O okul veya kurum içinden aday bulunmaması halinde, aynı belediye sınırları içindeki diğer okul veya kurumlardan da atama yapılabilir.

Bağımsız sınıf uygulaması yapılmayan ve öğrenci sayısı 125'den az olan ilkokullara, yerleşim merkezlerinin özellikleri dikkate alınmaksızın müstakil müdür ataması yapılmaz.

Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte okul ve kurumlarda yönetici

olarak görev yapanlar, durumları bu yönetmelik ile belirlenen esaslara uygun olup olmadığına bakılmaksızın görevlerine devam ederler. Ancak, yöneticilik görevinden ayrılmaları halinde bu görevleri kazanılmış hak sayılmaz. Yeniden yöneticilik görevine atanmak istemeleri halinde haklarında bu yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

İl değerlendirme ve mülakat komisyonu;

- a. Atama yetkisi valiliğe ait olanlar için, değerlendirme ve mülakat sonuçlarına göre Yönetici Tespit Formu üzerinde en yüksek puan alandan başlamak üzere yönetici olarak atanacakları tespit eder.
- b. Atama yetkisi Bakanlığa ait olanlar için ise değerlendirme sonuçlarına göre en yüksek puan alan iki adayın başvuru ve değerlendirme formlarını Bakanlık Personel Genel Müdürlüğü'ne gönderir.

Başkanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu, il değerlendirme ve mülakat komisyonu ve Bakanlık merkez teşkilatı ilgili birimlerince bildirilen adayların genel ve özel şartlara uygun olup olmadığını tespit eder. Bu adaylar arasında yapacağı değerlendirme ve mülakat sonucuna göre bu yönetmelikte belirtilen tercih sebeplerini de dikkate alarak Yönetici Tespit Formu üzerinde en yüksek puan alandan başlamak üzere yönetici olarak atanacakları tespit eder.

4.3.4.9. Milli Eğitim Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun

30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre, 23.04.1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Lise ve dengi okullar ile kurumlara müdür atamaları Bakan tarafından, bunun dışında kalan okullara müdür atamaları ise il milli eğitim müdürünün inhası üzerine valiler tarafından yapılır. Bakan, gerekli gördüğü hallerde atama yetkisini alt kademelere devredebilir.

4.3.4.10. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum yöneticilerinin atama yönetmeliği

07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği’nin amacı; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki kurumlara görevin gerektirdiği niteliklere sahip yöneticilerin atanması ve görev yerinin değiştirilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir (madde 1).

Yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile 3797 sayılı " Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun" hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetmelik kapsamına giren kurumların;

- a. Yöneticilik görevlerine atamada ve bu görevlerde yükselmede kariyer ve liyakat esaslarına uyulur.
- b. Yöneticilik görevlerine Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında görev yapanlar arasından atama yapılır (madde 5).

Yönetmelik kapsamına giren kurumların yönetim kademeleri şu şekildedir.

- a. Birinci kademe; kurum müdür yardımcısı,
- b. İkinci kademe; müdür başyardımcı, C tipi kurum müdürü,
- c. Üçüncü kademe; B tipi kurum müdürü,
- d. Dördüncü kademe; A tipi kurum müdürü,

Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında 1-4 derece unvanlı kadrolarda geçirilen süreler (Şef hariç) dördüncü kademe yöneticiliğinde, şef olarak geçirilen süreler ise birinci kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır. Yönetim görevine ilk giriş birinci kademededen başlar. İkinci ve müteakip yönetim kademelerine bir alt yönetim kademesinde görev yapmış olanlardan atama yapılması esastır. Ancak boş bulunan yöneticiliklere bu esasa göre aday bulunamaması halinde, diğer şartları taşımak kaydıyla adaylardan bir alt yönetim kademesinde görev yapmış olma şartı aranmaz (madde 6).

Yönetmelik kapsamına giren kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar şunlardır:

- a. Yükseköğrenimli olmak,
- b. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında olmak veya bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımak,
- c. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında adaylığı kalkmış olmak,
- d. Memuriyete engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş ve son beş yıllık hizmet süresi içinde aylıktan kesme (maaş kesimi dahil) cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış veya idari görevi adli ve idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- e. Kurumların özel mevzuatında belirtilen şartları taşımak,
- f. Sicil raporlarına göre son üç yıllık hizmet süresi içinde iyi dereceden aşağı sicil almamış olmak,
- g. Zorunlu hizmet bölgesi dışında kalan yerlerdeki kurum müdürlüklerine atanacaklar için ilgili mevzuatı gereğince zorunlu hizmetini yapmak veya bu hizmetten muaf sayılmak,
- h. Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamına dahil illerdeki kurum yöneticiliklerine atanacaklar için, Olağanüstü Hal Bölgesi Valiliğince uygun bulunmak,

Ancak, 1. Akşam Sanat Okulu, 2. Akşam Sanat Okulu (Ders Aletleri Yapım Merkezi), Akşam Sanat Okulu (Film-Radyo Televizyon ile Eğitim Merkezi), Milli Eğitim Basımevi, Devlet Kitapları Döner Sermayesi, Gençlik ve İzcilik Kamp tesisleri, öğretmenleri ve benzeri kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda (a) ve (b) bendlerinde belirtilen şartlar aranmaz (madde 7).

Yönetmelik hükümlerine göre kurumlara müdür olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır:

- a. A tipi kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az sekiz yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az dört yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,

- b. B tipi kuramlara müdür olarak atanacaklar için en az altı yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az iki yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,
- c. C tipi kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az dört yıl hizmeti bulunmak,
- d. Özel eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklar için bu kurumlarda en az beş yıl öğretmenlik yapmış olmak,
- e. Atanacağı okula branşı itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak.

Bunlardan B tipi ilkokul müdürlüklerine (b) bendinde belirtilen niteliklere sahip aday bulunamaması halinde, sınıf öğretmenlerinden meslekte en az on iki yıl hizmeti bulunanlar için, yönetici olarak geçirilmesi gereken süreler aranmaz (madde 8).

Bu Yönetmelik kapsamına giren kurumların yöneticiliklerine atanacak adaylar için tercih sebepleri şunlardır:

- a. Yönetim alanında yüksek lisans (Master), doktora yapmış olmak,
- b. Takdirname veya aylıkla ödüllendirme ile taltif edilmiş olmak,
- c. Eğitim, öğretim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eseri bulunmak,
- d. Anadolu ve Fen liseleri ile yabancı dil ağırlıklı eğitim ve öğretim yapan kurumlara müdür olarak atanacaklar için "Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı"nda en az C düzeyinde başarılı olmak veya sayılmak,
- e. Eğitim araçları ve donatım merkezleri ile Akşam Sanat Okulları için fizik, kimya, biyoloji, fen bilgisi, atölye ve meslek dersleri, iş teknik eğitimi, resim ve matematik öğretmeni olmak,
- f. Devlet Kitapları Döner Sermayesi ve Basımevi yöneticiliklerine atanacaklar için basım, yayın ve işletmecilik alanında yüksek öğrenim görmüş olmak,
- g. İlköğretim okulu müdürlüğüne atanacaklar için branş öğretmeni olmak,
- h. Yönetim alanında eğitim, kurs ve seminer görmüş olmak,

- i. Branşı atanacağı kurumun özelliğine uygun olmak (madde 9).

Yönetmelik kapsamına giren kurumlara müdür başyardımcısı olarak atanacaklar müdür yardımcılığı yapmış olması, müdür yardımcılığına atanacaklarda ise öğretmenlikte adaylığının kalkmış olması şartları aranır (madde 10).

Atama için duyuru doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurumların dışında kalan kurum müdürlükleri görevin boşaldığı tarihten itibaren yedi gün içinde valilikçe ilan edilir.

Duyuruda;

- a. Müdürlüğü açık bulunan kurumlar ile bunların tespit edilen tiplerine,
- b. Adaylarda aranacak genel ve özel şartlar ile tercih sebeplerine,
- c. Müracaat yeri ve süresine,

yer verilir. Müracaat süresi on beş gündür. Bu süre duyurunun yapıldığı tarihten itibaren başlar (madde 11).

Açık bulunan müdürlük görevi için adayların bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak duyuru üzerine görevli oldukları kurum müdürlüklerine; kendisi kurum müdürü olanlar ile merkez ve taşra teşkilatı yöneticilerinden duyuruda belirtilen şartları taşıyanların birinci sicil amirlerinin bulunduğu kuruma Yönetici Görev İstek Formu ile müracaatta bulunmaları esastır. Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan yöneticiler ülke genelinde kurum müdürlükleri için müracaat edebilirler. Bunlardan Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan yöneticilerle ilgili olarak atanmak istedikleri kurumun bulunduğu Valilikle halen çalışmakta bulunduğu birim kanalı ile koordinasyon kurulur. Koordinasyon neticesinde isteğine uygun kurum müdürlüğü bulunanların teklifi ilgili Valilikçe Bakanlığa yapılır (madde 12).

Yönetmelik kapsamına giren kurumların açık bulunan yöneticiliklerine yapılacak atamalar için Değerlendirme Formundaki bilgi başlıklarına göre

adayların değerlendirmesi esastır (madde 13).

Yönetmelik kapsamına giren kurum yöneticiliklerine atanmak üzere müracaatta bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla; Bakanlık merkezinde ve illerde değerlendirme komisyonları kurulur.

- a. Bakanlık Değerlendirme Komisyonu: Personel Genel Müdürlüğüne görevlendirilen bir genel müdür yardımcısının başkanlığında, yöneticiliği açık bulunan kurumun bağlı bulunduğu genel müdürlük veya daire başkanlıklarından en az şube müdürü düzeyinde bir temsilci, hukuk müşaviri ve ilgili atama dairesi başkanından,
- b. İl Değerlendirme Komisyonu: İl milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında atamadan sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü, ilköğretim müfettişleri, kurulu başkanı, atama yapılacak kurumun bağlı bulunduğu ilçe milli eğitim müdürü, en az 5 öğretmeni bulunan okullarda öğretmenler kurulunca seçilecek 1 temsilci öğretmen ile ilköğretim kurumları müdürlükleri için yapılacak atamalarda okul aile birliğince üyeleri arasından seçilen 1 temsilci üyeden,

oluşur (madde 14).

Değerlendirme komisyonları; yönetmelik kapsamına giren kurum yöneticiliklerine atanmak için müracaatta bulunan adaylardan durumları genel ve özel şartlara uygun olanları değerlendirme formuna göre, toplantı tarihinden itibaren beş iş günü içinde değerlendirerek en yüksek puan alan üç adayı Yönetici Tespit Formu ile atama yetkisi Bakanlıkta olan kurumlar için Valilik kanalıyla okulun bağlı bulunduğu hizmet birimine, Valiliklerde olanlar için ise il milli eğitim müdürlüğüne sunar. İlgili birim amiri veya il milli eğitim müdürü bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen tercih sebepleri çerçevesinde bu üç adaydan birinin atamasına esas teklifini gerekçeli olarak hazırlar. Teklif ilgili birimce atama yapılmak üzere personel genel müdürlüğüne gönderilir veya milli eğitim müdürlüğüne atamaya yetkili makama sunulur. Atama işlemleri Bakanlıkça veya Valilikçe on beş gün içinde yapılır. Bakanlık değerlendirme komisyonu doğrudan

merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurum m¼d¼rl¼klerine yapılan m¼racaatları değerlendirir ve sonucu personel genel m¼d¼rl¼ę¼ne sunar (madde 15).

Bakanlığa bağlı her derece ve t¼rdeki kurumların tiplerini belirlemek üzere;

- a. İl merkezlerinde, il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n g¼revlendireceęi bir milli eğitim m¼d¼r yardımcısı ya da Şube m¼d¼r¼n¼n başkanlığında, ilköğretim m¼fettiŐler kurulu başkam ile ilgili milli eğitim m¼d¼r yardımcısı veya Şube m¼d¼r¼nden,
- b. İlçelerde, ilçe milli eğitim m¼d¼r¼n¼n başkanlığında ilgili Şube m¼d¼r¼ ile bir kurum m¼d¼r¼nden, oluşan bir " Okul ve Kurum Tiplerini Belirleme Komisyonu" kurulur (madde 17).

Her derece ve t¼rdeki kurumların tipleri, " Kurum Tiplerini Tespit Formu"na g¼re yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir. Değerlendirme sonucunda;

- a. İlköğretim Okulu, ortaokul, lise ve dengi okullardan puanı;
  - (1) 65 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
  - (2) 30-64 arasında olanlar (B) tipi,
  - (3) 29 ve daha az olanlar (C) tipi,
- b. İlkokullardan puanı;
  - (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
  - (2) 30-39 arasında olanlar (B) tipi,
  - (3) 29 ve daha az olanlar (C) tipi.
- c. Halk eğitim merkezleri için (K¼y n¼fusu dahil), ıraklık eğitim merkezleri, eğitim araçları ve donatım merkezleri, akşam sanat okulları ve rehberlik araştırma merkezlerinden n¼fusu;
  - (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezlerindeki (A) tipi,
  - (2) 100.000-200.000 arasında olan yerleşim merkezlerindeki (B) tipi,
  - (3) 100.000'den az olan yerleşim merkezindeki (C) tipi,

olarak tespit edilir.

Bu tespitler üç yılda bir yenilenir. Yeni açılan kurumların tipleri eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden 1 ay içinde belirlenir. Ancak, doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurumlar ile fen liseleri her türlü Anadolu liseleri, yatılı ve pansiyonlu okullar, döner sermayesi olan okul ve kurumlar, özel eğitim okulları, müstakil anaokulları (A) tipi, yerleşim özelliği bakımından köy ve mezrada bulunan ve bu fıkra kapsamında (A) tipi olarak tespit edilenler dışında kalan kurumlar (C) tipi niteliğindedir. Bunlardan (A) tipi niteliğinde olan kurumlar özellikleri dikkate alınarak gerektiğinde kurum tipi belirleme komisyonunun gerekçeli görüşü üzerine valiliklerce (B) tipi olarak da tespit edilebilir (madde 18).

Yönetmelik kapsamına giren kurum müdürlüklerinden değerlendirme sonucuna göre anaokulu, ilkokul, ortaokul, ilköğretim okulları, eğitim araçları ve donatım merkezleri, pratik kız sanat okulları, halk eğitim merkezleri ve çıraklık eğitim merkezlerinin müdürleri milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valilikçe, bunların dışında kalan kurum müdürlerinin atamaları Bakanlıkça yapılır. Ancak, Bakanlık merkez taşra teşkilâtında genel idare hizmetleri sınıfında yöneticilik görevlerinde çalışanlardan, bu Yönetmelik kapsamına giren kurumlara müdür olarak atanmak isteyenlerin, öngörülen işlemlerin tamamlanmasından sonra atamaları Bakanlıkça yapılır. Bu Yönetmelik hükümlerine göre atananlarla, Valiliklerce kursa katılması uygun görülen diğer kurum yöneticilerinin isimleri Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığına bildirilir.

Kurum müdürlüklerine, görevin boşaldığı tarihten itibaren en geç iki ay içinde atama yapılamaması halinde atama işlemi, müdürlüğü açık bulunan kurumun merkez teşkilâtında bağlı bulunduğu birimin görüşü de alınarak Personel Genel Müdürlüğünce yapılır (madde 19).

Her derece ve türdeki kurumların müdür başyardımcısı ve yardımcılarının ataması valilikçe yapılır. Atamaların, kurumda görev yapan öğretmenlerden kurum müdürünce teklif edilenler arasından yapılması esastır. O kurum içinden aday bulunamaması halinde, aynı belediye sınırları içindeki diğer kurumlardan da atama yapılabilir. Doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurum müdür

başyardımcılıkları ile müdür yardımcılıklarına atama Bakanlıkça yapılır (madde 20).

4.3.4.11. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurum yöneticileri atama yönetmeliği

27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği’nin amacı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarına görevin gerektirdiği niteliklere sahip yöneticilerin atanması ve görev yerlerinin değiştirilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir (madde 1). Bu yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 2).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların;

- a. Yöneticilik görevlerine atamada ve görevlerde yükselmede kariyer ve liyakat esaslarına uyulur.
- b. Yöneticilik görevlerine Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapanlar arasından atama yapılır.

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yönetim kademeleri şu şekildedir:

- a. Birinci kademe; kurum müdür yardımcısı,
- b. İkinci kademe; kurum müdür başyardımcısı, C tipi kurum müdürü,
- c. Üçüncü kademe; B tipi kurum müdürü,
- d. Dördüncü kademe; A tipi kurum müdürü.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında 1-4 derece unvanlı kadrolarda geçirilen süreler dördüncü kademe yöneticiliğinde, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bölüm, atelye ve laboratuvar şefi olarak görev yapanlar ile genel idare hizmetleri sınıfında şef olarak çalışanların bu hizmetleri birinci kademe yöneticiliğinde; Özel öğretim okulları yöneticiliklerinde geçirilen hizmet süreleri ise bu Yönetmelik kapsamındaki dengi yönetim kademeleri yöneticiliğinde geçmiş sayılır (madde 6).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar şunlardır:

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak,
- b. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında olmak veya bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımak,
- c. Atanacağı kuruma branşı itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak,
- d. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında adaylığı kalkmış olmak,
- e. Memuriyete engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş ve son beş yıllık hizmet süresi içinde aylıktan kesme (maaş kesimi dahil) cezasından daha ağır disiplin cezası almamış veya idari görevi adli ve idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- f. Kurumların özel mevzuatında belirtilen şartları taşımak,
- g. Son üç yıllık sicil notu ortalaması iyi dereceden aşağı olmamak,
- h. Zorunlu hizmet bölgesi dışında kalan yerlerdeki kurum müdürlüklerine, atanacaklar için ilgili mevzuatı gereğince zorunlu bölge hizmetini yapmış veya bu hizmetten muaf sayılmış olmak.

Ancak, 2'nci Akşam Sanat Okulu (Ders Aletleri Yapım Merkezi), 3'üncü Akşam Sanat Okulu (Film-Radyo Televizyon ile Eğitim Merkezi), Milli Eğitim Basımevi Devlet Kitapları Döner Sermayesi, Gençlik ve İzcilik Kamp tesisleri ve benzeri kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda (b), (c) ve (d) bendlerinde belirtilen şartlar aranmaz (madde 7).

Yönetmelik hükümlerine göre kurumlara müdür olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır:

- a. A tipi kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az sekiz yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az dört yılını yönetim kademelerinde geçirmiş olmak,
- b. B tipi kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az altı yıl hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az iki yılını yönetim kademelerinde

- geçirmiş olmak,
- c. C tipi kurumlara müdür olarak atanacaklar için en az dört yıl hizmeti bulunmak,
  - d. Özel eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklar için özel eğitim alanında en az üç yıl öğretmenlik yapmış olmak.

Boş bulunan kurum müdürlüklerine ilân ve değerlendirme sonuçlarına göre uygun aday bulunmaması halinde; kalkınmada 1'inci derecede öncelikli yörelerdeki kurum müdürlükleri için adaylığı kaldırılmış öğretmenler arasından, diğer yörelerde bir alt yönetim kademesine ait şartları taşıyan adaylar arasından ikinci defa yapılan ilân ve değerlendirme üzerine Valilikçe veya Bakanlıkça atama yapılır. Birleştirilen veya dönüştürülen kurumların müdürleri boş olan emsal kurum müdürlüklerine, boş kurum müdürlüğü yoksa istekleri de dikkate alınarak uygun bir kuruma yönetici veya öğretmen olarak atanırlar (madde 8).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yöneticiliklerine atanacak adaylar için tercih sebepleri şunlardır:

- a. Yönetim alanında yüksek lisans (Master), doktora yapmış olmak,
- b. Takdirname veya aylıkla ödüllendirme ile taltif edilmiş olmak,
- c. Eğitim, öğretim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eseri bulunmak,
- d. "Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı"nda en az C düzeyinde başarılı olmak,
- e. Eğitim Araçları ve Donatım Merkezleri için fizik, kimya, biyoloji, fen bilgisi, iş teknik eğitimi, atölye ve meslek dersleri öğretmeni olmak,
- f. Devlet Kitapları Döner Sermayesi ve Basımevi yöneticiliklerine atanacaklar için basım, yayın ve işletmecilik alanında lisans düzeyinde Öğrenim görmüş olmak,
- g. İlköğretim okulu müdürlüğüne atanacaklar için lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak,
- h. Yönetim alanında, kurs ve seminer görmüş olmak,
- i. Meslek liseleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; lisans öğrenimi görmüş atölye, laboratuvar veya

meslek dersleri öğretmeni olmak,

- j. Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğüne atanacaklar için bu kurumların birinci veya ikinci kademe yöneticiliğini yürütüyor olmak (madde 9).

Yönetmelik kapsamındaki kurumlara müdür başyardımcısı olarak atanacakların en az bir yıl müdür yardımcılığı yapmış olması, müdür yardımcılığına atanacaklarda ise öğretmenlikte adaylığının kalkmış olması şartları aranır (madde 10).

Yöneticilik için yapılacak duyuru doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurumların dışında kalan;

- a. Her yıl Personel Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakanın onayı ile türleri tespit edilen ortaöğretim kurum müdürlükleri görevin boşaldığı tarihten itibaren bir hafta içinde valilikçe Personel Genel Müdürlüğü ile kurumun bağlı bulunduğu Genel Müdürlüğe bildirilir, münhal kurum müdürlükleri ilgili Genel Müdürlüklerle koordine yapılarak Personel Genel Müdürlüğünce ayda bir defa ve toplu olarak ülke genelinde,
- b. a fıkrası dışında kalan kurum müdürlükleri ise valilikçe görevin boşaldığı tarihten itibaren bir ay içinde il dahilinde,

ilân edilir.

Duyuruda;

- a. Müdürlüğü açık bulunan kurumlar ile bunların tespit edilen tipleri,
- b. Adaylarda aranacak genel ve özel şartlar ile tercih sebepleri,
- c. Müracaat yer ve süresi,

belirtilir. Müracaat süresi 15 günden az bir aydan fazla olamaz. Ayrıca, aynı veya üst tipteki kurumlara atama şartını taşıyan kurum müdürlerinden aday bulunması ve ataması uygun görülmesi halinde diğer adayların o kurum için müracaatları değerlendirmeye alınmaz. Bu hususlar duyuruda belirtilir (madde 11).

Açık bulunan müdürlük görevi için adaylar, yönetmelik hükümlerine göre

yapılacak duyuru üzerine, birinci sicil amirlerinin bulunduğu kuruma müstakil müdürlüğü bulunmayan ilkokullarda görevli bulunanlar ise bağlı buldukları milli eğitim müdürlüklerine, Yönetici Görev İstek Form'u ile müracaatta bulunurlar. Müracaat eden adayların başvuru formları müracaat süresinin bitiminden itibaren 10 gün içerisinde valiliklere, duyurusu Bakanlıkça yapılan kurum müdürlükleri için yapılan başvurulara ait formlar ise 15 gün içinde valiliklerce kurumun bağlı bulunduğu genel müdürlüğe veya başkanlığına gönderilir. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan yöneticiler de ülke genelinde kurum müdürlükleri için müracaat edebilirler (madde 12).

Yönetmelik kapsamındaki kurum müdürlüklerine atanmak üzere müracaatta bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla; Bakanlık merkezinde ve illerde değerlendirme komisyonları kurulur.

- a. İl Değerlendirme Komisyonu; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı başkanlığında, atamadan sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü, ilköğretim müfettişleri kurulu başkam, atama yapılacak kurumun bağlı bulunduğu ilçe milli eğitim müdürü, en az beş öğretmeni bulunan okullarda öğretmenler kurulunca seçilecek bir temsilci öğretmen ile okul aile birliğince yönetim kurulu üyeleri arasından seçilen bir temsilci üyeden,
- b. Bakanlık Değerlendirme Komisyonu; Yöneticiliği açık bulunan kurumun bağlı bulunduğu birimin genel müdürü başkanlığında aynı birimden bir genel müdür yardımcısı, bir daire başkam ve ilgili şube müdüründen,

oluşur (madde 13).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların açık bulunan yöneticiliklerine yapılacak atamalar için Değerlendirme Formu'ndaki bilgi başlıklarına göre adayların değerlendirilmesi esastır (madde 14).

Değerlendirme komisyonlarının görevleri şunlardır:

- a. İl Değerlendirme Komisyonu; atama yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlükleri ile duyurusu valiliklere atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için müracaat eden adaylardan, durumları genel ve özel şartlara uygun olanları Değerlendirme Formu'na göre puanlandırarak adayları, en yüksek puan alandan başlayarak Aday Sıra Tespit Formu'ndan sıralar ve Milli Eğitim Müdürüne sunar. Milli Eğitim Müdürlükleri ilânı valiliğe, atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için düzenlenen Aday Sıra Tespit Formu'ndan en yüksek puan alan 3 adayın Yönetici Görev İstek Formu, Değerlendirme Formu, Aday Sıra Tespit Formu ile hizmet belgesi her kurum için ayrı ayrı düzenleyerek, valiliğin teklifi ile kurumun bağlı bulunduğu genel müdürlüğe gönderir.
- b. Bakanlık Değerlendirme Komisyonu; duyurusu valiliklere atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri ile duyurusu ve atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için müracaat eden adayları ve genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan yöneticilerden kurum müdürlükleri için müracaat edenleri Değerlendirme Formu'ndaki bilgi başlıklarına göre durumları genel ve özel şartlara uygun olup olmadığı bakımından değerlendirerek aldıkları puanları Aday Sıra Tespit Formu'nda birleştirir, her kurum için en yüksek puan alan iki adayı belirleyerek Personel Genel Müdürlüğüne bildirir.

Değerlendirme komisyonları başkanın çağrısı üzerine toplanır. Atama yetkisi valiliklere ait olan kurum müdürlükleri için müracaat eden adaylardan, İl Değerlendirme Komisyonunca Aday Sıra Tespit Formu'nda ilk iki sırada yer alan adaylardan birisi milli eğitim müdürünün teklifi ile valilikçe; duyurusu valiliklere atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri ile duyurusu ve atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için müracaat eden adaylardan Bakanlık Değerlendirme Komisyonunca Aday Sıra Tespit Formu'nda ilk iki sırada yer alan adaylardan birisinin Personel Genel Müdürlüğüne; en geç 15 gün içerisinde ataması yapılır (madde 15).

Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki kuramların tiplerini belirlemek üzere;

- a. İl merkezlerinde, il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı ya da şube müdürünün başkanlığında, ilköğretim müfettişler kurulu başkam ile ilgili milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdüründen,
- b. İlçelerde, ilçe milli eğitim müdürünün başkanlığında ilgili şube müdürü ile bir kurum müdüründen, oluşan bir “Okul ve Kurum Tiplerini Belirleme Komisyonu” kurulur (madde 16).

Her derece ve türdeki kurumların tipleri Kuram Tiplerini Tespit Formu'na göre yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir.

Değerlendirme sonucunda;

- a. İlköğretim Okulu, ortaokul ve liselerden puanı;
  - (1) 65 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
  - (2) 30-64 arasında olanlar (B) tipi,
  - (3) 29 ve daha az olanlar (C) tipi.
- b. İlkokullardan puanı;
  - (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
  - (2) 30-39 arasında olanlar (B) tipi,
  - (3) 29 ve daha az olanlar (C) tipi.
- c. Meslek liseler ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından puanı;
  - (1) 75 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
  - (2) 50-74 arasında olanlar (B) tipi,
  - (3) 49 ve daha az olanlar (C) tipi.
- d. Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri, Pratik Kız Sanat Okulları, Halk Eğitim Merkezleri, Çıraklık Eğitim Merkezleri, Eğitim Araçları ve Donatım Merkezleri ile Rehberlik Araştırma Merkezlerinden görev alanlarındaki toplam nüfusu;

- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezlerindeki (A) tipi,
- (2) 100.000-200.000 arasında olan yerleşim merkezlerindeki (B) tipi,
- (3) 100.000'den az olan yerleşim merkezlerindeki (C) tipi.

e. Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okullarında puanı;

- (1) 80 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 60 -79 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 59 ve daha az olanlar (C) tipi,

olarak tespit edilir. Bu tespitler üç yılda bir yenilenir. Yeni açılan kurumların tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden 1 ay içinde belirlenir. Doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren kurumlar, Fen Liseleri, her türlü Anadolu Liseleri, yatılı ve pansiyonlu okullar, özel eğitim okulları, müstakil anaokulları (A) tipi, yerleşim özelliği bakımından köy ve mezrada bulunan ve bu fıkra kapsamında (A) tipi olarak tespit edilenler dışında kalan okul ve kurumlar (C) tipidir. Ancak, okul ve kurumlar, döner sermaye miktarı, atölye ve laboratuvar sayısı, yerleşim alanı gibi özellikleri dikkate alınarak gerektiğinde okul ve kurum tipi belirleme komisyonunun gerekçeli görüşü üzerine valiliklerce bir alt veya üst tip olarak tespit edilebilir (madde 17).

Yönetmelik gereğince yapılan değerlendirme ve mülakat sonucunda anaokulu, ilkokul, ortaokul, ilköğretim okulları, eğitim araçları ve donatım merkezleri, rehberlik ve araştırma merkezleri, pratik kız sanat okulları, C tipi öğretmenevi ve akşam sanat okulları, halk eğitim merkezleri ve çıraklık eğitim merkezlerinin müdürleri milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valilikçe, bunların dışında kalan kurum müdürlerinin atamaları Bakanlıkça yapılır (madde 18).

Her derece ve türdeki kurumların müdür başyardımcısı ve yardımcılarının ataması valilikçe; doğrudan merkeze bağlı kurumların müdür başyardımcısı ve yardımcılarının atamaları Bakanlıkça yapılır. Atamaların, o kurumda görev yapan öğretmenlerden kurum müdürünce teklif edilenler arasından yapılması esastır. O kurum içinden aday bulunmaması halinde, kurum müdürünün o kurumun bulunduğu belediye sınırları içindeki diğer okul veya kurum öğretmenlerinden teklif edecekleri arasından da atama yapılabilir (madde 19).

Birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan ilkokullar ile öğrenci sayısı 125'den az olan ilkokullara müstakil müdür ataması yapılmaz (madde 24).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren; 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen kurumların tipleri iki ay içinde belirlenir. 7/6/1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği'nin 18 inci maddesi ikinci fıkrası (a) ve (b) bentlerine göre tespit edilen kurumların tipleri ise herhangi bir işleme gerek kalmadan tespit edilmiş sayılır (geçici madde 1).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kurumlarda yönetici olarak görev yapanlar, durumları bu Yönetmelik ile belirlenen esaslara uygun olup olmadığına bakılmaksızın görevlerine devam ederler ve yöneticilik hizmetleri bu Yönetmelikle belirlenen kariyer basamaklarından eş değer yönetim kademelerinde geçmiş sayılır. Ancak, bunlardan yöneticilik görevinden ayrılanların yeniden yöneticilik görevine atanmak istemeleri halinde, haklarında bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır (geçici madde 2).

4.3.4.12. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticilerinin atama ve yer değiştirmelerine ilişkin yönetmelik

23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının yönetici sayısının tespitine esas standartlar ile bu kurum yöneticilerinin atama, değerlendirme ve yer değiştirme esaslarını hizmet gerekleri, kariyer, liyakat, sicil, kıdem, sınav ve benzeri ölçütleri dikkate alarak düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları yöneticileri ile bu görevlere atanacaklara ilişkin esas ve usulleri kapsar (madde 2). Yönetmelik, 30.04.1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun değişik 56'ncı maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yönetim kademeleri:

- a. Birinci kademe: Kurum müdür yardımcısı, müdür yetkili öğretmen.
- b. İkinci kademe: Kurum müdür başyardımcısı, (C) tipi kurum müdürü.
- c. Üçüncü kademe: (B) tipi kurum müdürü,
- d. Dördüncü kademe: (A) tipi kurum müdürü.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında 1-4 derece unvanlı kadrolar ile ilköğretim müfettişliği, ilçe eğitim müdürlüğü ve ilköğretim müdürlüğünde geçirilen hizmet süreleri dördüncü kademe yöneticiliğinde; ilçe eğitim müdür yardımcılığı ve ilköğretim müdür yardımcılığında geçirilen hizmet süreleri ile öğretmenlikle en az beş yıl görev yaptıktan sonra Genel İdare Hizmetleri Sınıfında 3-4 üncü dereceli şeflik kadrolarında beş yıldan fazla geçirilen süreler ikinci kademe yöneticiliğinde; örgün ve yaygın eğilim kurumlarında bölüm, atölye ve laboratuvar şefliği ile Genel İdare Hizmetleri Sınıfında 5 ve daha yukarı dereceli şeflikte geçirilen hizmet sürelerinin tamamı birinci kademe yöneticiliğinde; özel öğretim okulları yöneticiliklerinde geçirilen hizmet süreleri ise bu Yönetmelik kapsamındaki dengi yönelim kademeleri yöneticiliğinde geçmiş sayılır (madde 6).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda, adaylarda aranacak genel koşullar şunlardır:

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak,
- b. Eğitim ve öğretim Hizmetleri Sınıfında olmak veya bu sınıfta görev alacaklarda aranan nitelikleri taşımak,
- c. Atanacağı kuruma branşı itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak,
- d. Eğitim ve öğretim Hizmetleri Sınıfında adaylığı kalkmış olmak,
- e. Memuriyete engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkûm edilmemiş ve son beş yıllık hizmet süresi içinde aylıktan kesme (maaş kesimi dahil) cezasından daha ağır disiplin cezası almamış ya da idari görevi adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- f. Kurumların özel mevzuatında belirtilen koşulları taşımak,

- g. Son üç yıllık sicil notu ortalaması iyi dereceden aşağı olmamak,
- h. Zorunlu hizmet bölgesi dışındaki yerlerde kurum müdürlüklerine atanacaklar için 3/8/1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine göre zorunlu bölge hizmetini yapmış ya da bu hizmetten muaf sayılmış olmak.

Ancak, doğrudan merkeze bağlı olan kurumlardan: 2'nci Akşam Sanat Okulu (Ders Aletleri Yapım Merkezi), 3 üncü Akşam Sanat Okulu (Film-Radyo Televizyon ile Eğitim Merkezi), Milli Eğitim Basımevi Devlet Kitapları Döner Sermayesi, Gençlik ve İzcilik Kamp Tesisleri ve benzeri kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda (b), (c) ve (d) bendlerinde belirtilen koşullar aranmaz (madde 7).

Yönetmelik hükümlerine göre kurumlara müdür olarak atanacakların; değerlendirme sınavlarında başarılı olanlar arasından seçilmesi esastır. Değerlendirme sınavı sonucunda; (C) tipi kurum müdürlüğü için en az 70, (B) tipi kurum müdürlüğü için en az 75, (A) tipi kurum müdürlüğü için en az 80 puan almış olmak özel koşulu aranır. Özel eğitim kurumu müdürlüklerine yapılacak atamalarda, ikinci fıkrada belirtilen koşullarla birlikte özel eğitim alanında en az üç yıl öğretmenlik yapmış olmak koşulu aranır. Boş bulunan kurum müdürlüklerinden duyuru yetkisi valiliklere ait olanlar için ikinci; duyuru yetkisi Bakanlığa ait olanlar için birinci duyuru ve değerlendirme sonuçlarına göre uygun aday bulunamaması durumunda Bakanlıkça yapılacak duyuru sonucunda:

- a. Zorunlu hizmet bölgesine dahil Birinci Grup İllerde, her tip kurum müdürlüklerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında düzenlenen koşullar aranmadan adaylığı kaldırılmış öğretmenler,
- b. Zorunlu hizmet bölgesine dahil İkinci Grup illerde, (C) tipi kurum müdürlüklerine, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında düzenlenen koşullar aranmadan en az dört yıl hizmeti olan öğretmenler, (A) ve (B)tipi kurum müdürlüklerine ise bir alt yönetim kademesine ait atanma koşullarını taşıyanlar,
- c. Diğer illerdeki (A) ve (B) tipi kurum müdürlüklerine, bir alı yönelim

kademesine alt atanma koşullarını taşıyanlar arasından gerçekleştirilecek değerlendirme üzerine atama yapılabilir (madde 8).

Yönetmelik kapsamındaki kurumlara müdür başyardımcısı olarak atanacaklarda en az iki yıl müdür yardımcılığı yapmış olmak, müdür yardımcısı olarak atanacaklarda da öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak özel koşulu aranır (madde 9).

Yönetmelik kapsamındaki kurumların yöneticiliklerine atanacak adaylarda, değerlendirme puanının eşitliği durumunda, dikkate alınacak tercih nedenleri şunlardır:

- a. Lisansüstü düzeyde eğitim görmüş olmak, (Tercih sıralaması eğitim yönetimi, kamu yönetimi ve diğer alanlar şeklinde yapılır),
- b. İlköğretim okulu müdürlüğüne atanacaklar için lisans düzeyinde eğitim görmüş olmak,
- c. Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az C düzeyinde başarılı olmak,
- d. Takdirname veya aylıkla ödüllendirilmiş olmak,
- e. Yönetim alanında en az 120 saat süreli kurs görmüş olmak,
- f. Eğitim Araçları ve Donatım Merkezleri için fizik, kimya, biyoloji, fen bilgisi, iş teknik eğitimi, atölye ve meslek dersleri öğretmeni olmak,
- g. Devlet Kitapları Döner Sermayesi ve Basımevi yöneticiliklerine atanacaklar için matbaacılık, basın yayın ve işletmecilik alanlarında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak,
- h. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; lisans öğrenimi görmüş atölye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olmak,
- i. Öğretmenevi ve akşam sanat okullarına müdür olarak atanacaklarda turizm, otelcilik veya işletme alanlarında lisans veya lisansüstü düzeyde eğitim görmüş olmak,
- j. Eğitim, öğretim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili diğer alanlarda yayımlanmış eseri bulunmak (madde 10).

Seçme sınavı için her yıl Nisan ayında ülke genelinde duyuru yapılır. Seçme sınavına yönetmeliğin 7'nci maddesinde belirtilen genel koşulları taşıyan ve öğretmenlik mesleğinde en az beş yıl hizmeti olanlar Seçme Sınavı Başvuru Formu ile il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerine başvuruda bulunurlar. Bu başvurular üzerine ilgililerin durumları sicil dosyalarının tutulmakta olduğu birimlerce incelenir. Gerekli koşulları taşıyanların başvuruları kabul edilir. Koşulları taşımadığı belirlenenlerin başvuruları işleme alınmaz. Seçme sınavına katılması uygun görülenlere; Ölçme Değerlendirme ve Yerleştirme Merkezince sınavın yeri, zamanı ve sınavla ilgili diğer hususlar, sınav tarihinden en az on beş gün önce duyurulur. Ancak, müdür ihtiyacının karşılanamaması halinde kurumun bağlı bulunduğu ana hizmet biriminin teklifi üzerine. Seçme Sınavı Komisyonunca belirlenecek zamanlarda da seçme sınavı duyurusu yapılabilir (madde 11).

Yönetmeliğin 7'nci maddesi son fıkrasında belirtilen, doğrudan merkeze bağlı olarak hizmet veren kurumların dışında kalan;

- a. Ataması Bakanlıkça gerçekleştirilen kurum müdürlüklerinden, duyurusu da Bakanlıkça yapılacak olanlar; ana hizmet birimlerinin görüşü üzerine, Personel Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakanın onayı ile tespit edilir. Bu tür kurum müdürlüklerinden müdürlük görevi boşalanlar, valilikçe boşalma tarihinden itibaren on beş gün içinde Personel Genel Müdürlüğü ile kurumun bağlı bulunduğu Genel Müdürlüğe bildirilir. Boş kurum müdürlükleri, ilgili genel müdürlüklerle koordine kurularak Personel Genel Müdürlüğünce üçer aylık dönemler halinde toplu olarak ülke genelinde,
- b. (a) bendi dışında kalan kurum müdürlükleri ise valilikçe üçer aylık dönemler halinde il dahilinde, duyurulur (madde 21).

Duyuruda;

1. Müdürlüğü açık bulunan kurumlar ile bunların tipleri,
2. Adaylarda aranan genel ve özel koşullar ile tercih nedenleri,
3. Başvuru yer ve süresi

belirtilir. Başvuru süresi on beş günden az, bir aydan fazla olamaz.

Duyuru yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlükleri için birinci duyuru sonucunda atama yapılamaması durumunda, bu tarihten itibaren en geç on beş gün içinde boş kurum müdürlükleri, valilikçe Bakanlığa bildirilir. Bu şekilde bildirilen kurum müdürlükleri için duyuru Bakanlıkça ülke genelinde yapılır. Bu duyuru üzerine yapılan başvurular. Bakanlıkla ilgili değerlendirme komisyonunca, bu Yönetmeliğin 8'inci maddesinin son fıkrası hükümleri de dikkate alınarak değerlendirilir (madde 22).

Açık bulunan müdürlük görevi için adaylar, bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak duyuru üzerine, birinci sicil amirlerinin bulunduğu kuruma; bağımsız müdürlüğü bulunmayan ilköğretim okullarında görevli bulunanlar ise bağlı oldukları il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerine, Yönetici Görev İstek Formu ile başvuruda bulunurlar. Bu formlar, başvuru süresinin bitiminden itibaren on gün içinde valiliklere gönderilir. Duyurusu Bakanlıkça yapılan kurum müdürlükleri için düzenlenen formlar ve ilgililere ait belgeler ise on beş gün içinde valiliklerce kurumun bağlı bulunduğu genel müdürlüğe veya başkanlığa gönderilir.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında Genel İdare Hizmetleri Sınıfında 1-4 dereceli kadrolarda görev yapan yöneticiler de ülke genelinde kurum müdürlükleri için başvuruda bulunabilirler. Bunlardan özel eğitim kurumu müdürlüğüne atanacaklar dışında, bu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde düzenlenen özel koşullar aranmaz. Ancak özel eğitim kurumu müdürlüğüne atanacaklarda özel eğitim alanında en az üç yıl öğretmenlik yapmış olmak koşulu aranır (madde 23).

Bu Yönetmelik kapsamındaki kurum müdürlüklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla Bakanlık merkezinde ve illerde değerlendirme komisyonları kurulur.

a. İl Değerlendirme Komisyonu, il milli eğitim müdürünün görevlendireceği atamadan sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında;

(1) İl milli eğitim müdürünce görevlendirilecek bir il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü,

(2) İlköğretim müfettişleri başkanının görevlendireceği bir başkan

yardımcısı veya ilköğretim müfettişi,

- (3) Atama yapılacak kurumun bağlı bulunduğu ilçe milli eğitim müdürü,
- (4) Atama yapılacak ilçede en az on öğretmeni bulunan okullarda, öğretmenler kurulunca değerlendirme komisyonu için bir yıllığına seçilen adayların kendi aralarından belirleyecekleri bir temsilci öğretmen,
- (5) Aynı ilçe okul aile birlikleri yönetim kurullarınca yönetim kurulu üyeleri arasından seçilen temsilcilerin kendi aralarından belirleyecekleri bir üyeden,

- b. Bakanlık Değerlendirme Komisyonu; Yöneticiliği açık bulunan kurumun bağlı bulunduğu hizmet birimi amirinin başkanlığında, aynı birimden bir genel müdür yardımcısı, bir daire başkanı ve ilgili şube müdürü ile Personel Genel Müdürlüğünden en az şube müdürü düzeyinde bir temsilciden,

oluşur (madde 24).

Bu Yönetmelik kapsamındaki kurumların açık bulunan yöneticiliklerine yapılacak atamalar için adayların Değerlendirme Formu'ndaki bilgi başlıklarına göre değerlendirilmesi yapılır (madde 25).

Değerlendirme Komisyonlarının görevleri şunlardır:

- a. İl Değerlendirme Komisyonu; atama yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlükleri ile duyurusu valiliklere atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için başvuruda bulunan adaylardan, durumları genel ve özel koşullara uygun olanları. Değerlendirme Formu'na göre puanlandırır. Adayları en yüksek puan olandan başlayarak Aday Sıra Tespit Formu'nda sıralar ve il milli eğitim müdürüne sunar.

Milli eğitim müdürlükleri duyurusu valiliğe, atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlükleri için düzenlenen Aday Sıra Tespit Formu'nda en yüksek puan alan dört adaya ait Yönetici Görev İstek Formu, Değerlendirme Formu ve

Personel Bilgi Formu ile ilgiliye ait diğ er bilgi ve belgeleri ekleyerek, her kurum için ayrı ayrı düzenleyip kurumun bağı lı bulunduğ u genel müdürlüğ e gönderir.

Duyuru ve atama yetkisi Bakanlığ a ait olan kurum müdürlükleri için yapılan başvurularla ilgili olarak Yönetici Görev İstek Formu, Personel Bilgi Formu ile diğ er bilgi ve belgeler, Başvuru Belgelerini Gönderme Formuna eklenmek suretiyle, il milli eğitim müdürlüklerince ilgili genel müdürlük veya daire başkanlıklarına gönderilir.

b. Bakanlık Değ erlendirme Komisyonu:

- (1) Duyurusu valiliklere, atama yetkisi Bakanlığ a ait olan kurum müdürlükleri için il milli eğitim müdürlüklerince bildirilen adayları,
- (2) Duyurusu ve atama yetkisi Bakanlığ ı ait olan kurum müdürlükleri için başvuruda bulunun adayları,
- (3) Genel İdare Hizmetleri Sınıfında görev yapan yöneticilerden, kurum müdürlükleri için başvuruda bulunanlardan durumları genel ve özel koş ullara uygun olanları,

Değ erlendirme Formuna göre değ erlendirerek, aldıkları puanları Aday Sıra Tespit Formunda sıralar, her kurum için en yüksek puanı alan iki adayı belirleyerek, Personel Bilgi Formu ile birlikte Personel Genel Müdürlüğ üne bildirir. Müdür ataması, Aday Sıra Tespit Formundaki sıra esas alınarak, atama yetkisi valiliklere ait olanlar için valilikçe, atama yetkisi Bakanlığ a ait olanlar için Personel Genel Müdürlüğ ünce en geç bir hafta içinde yapılır. Ataması yapılamayan diğ er adaylar, ihtiyaç duyulan başka kurum müdürlüklerinde değ erlendirilmek üzere bir yıl süre ile yönetici adayı veri tabanına kaydedilir. Değ erlendirme komisyonları başkanının çağ rısı üzerine toplanır. Değ erlendirme komisyonlarınca, durumları genel ve özel koş ullara uygun olmadığı belirlenenler değ erlendirmeye alınmaz (madde 26).

Yönetmelik gereğ ince yapılan değ erlendirme sonucunda, yatılı ilköğ retim bölge okulları ve pansiyonlu ilköğ retim okulları dışında kalan ilköğ retim okulları, anaokulları, eğitim araçları ve donatım merkezleri, rehberlik ve araştırma merkezleri, pratik kız sanat okulları, (C) tipi öğ retmenevi ve akşam sanat okulları,

halk eğitim merkezleri ve çıraklık eğitim merkezlerinin müdürleri il milli eğitim müdürünün teklifi Üzerine valilikçe; bunların dışında kalan kurum müdürlerinin atamaları Bakanlıkça yapılır.

Duyuru yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlüklerinden, bu Yönetmeliğin 22'nci maddesine göre Bakanlıkça duyurusu yapılan kurumlardan;

- a. Duyuru yetkisi valiliğe atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlüklerine başvuruda bulunan ve değerlendirme sonucunda, Aday Sıra Tespit Formunun ilk iki sırasında yer alan adaylardan birisinin müdür olarak,
- b. Atama yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlüklerine o kurumun bulunduğu il dışından başvuruda bulunan ve değerlendirme sonucunda, Aday Sıra Tespit Formunun ilk iki sırasında yer alan adaylardan birisinin müdür olarak atanmak üzere yer değiştirme suretiyle,

ataması Bakanlıkça yapılır.

Kurum müdürlükleri için tüm duyuru sonuçlarına göre uygun aday bulunamaması durumunda: Değerlendirme Komisyonlarınca yapılan değerlendirmeye göre daha önce teklif edilen ve kurum müdürü olarak atanamamış olan ve bu Yönetmeliğin 26'ncı maddesine göre yönetici adayı veri tabanına kaydedilen adaylar arasından;

- a. Atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurum müdürlüklerine ilgili genel müdürlük veya daire başkanlığının görüşü alınarak, Personel Genel Müdürlüğünce,
- b. Atama yetkisi valiliğe ait olan kurum müdürlüklerine milli eğitim müdürlüğünün teklifi üzerine valilikçe,

müdür ataması gerçekleştirilir (madde 27).

Her derece ve türdeki kurumların müdür başyardımcısı ve yardımcılarının ataması valilikçe yapılır. Atamaların o kurumda yapılan duyuru üzerine, başvuruda bulunan öğretmenlerden kurum müdürünce teklif edilenler arasından yapılması

esastır. O kurum içinden aday bulunamaması halinde, kurum müdürünün o kurumun bulunduğu belediye sınırları içindeki diğer okul veya kurum öğretmenlerinden teklif edecekleri arasından da atama yapılabilir.

Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığına başvuru, Yönetici Görev İstek Formu ile yapılır. Milli eğitim müdürlüğünce Değerlendirme Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonunda en yüksek puan alan adayın ataması gerçekleştirilir. Bu Yönetmeliğin 7'nci maddesi son fıkrasında belirtilen doğrudan merkeze bağlı kurumların müdür başyardımcısı ve yardımcılarının ataması Bakanlıkça yapılır (madde 28).

Her derece ve türdeki kurumların tipleri Kurum Tipleri Tespit Formu'na göre yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir, Değerlendirme sonucunda;

a. Anaokulu ve İlköğretim okullarından puanı:

- (1) 30 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 20-29 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 20'den az olanlar (C) tipi,

b. Liselerden puanı:

- (1) 50 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 25-49 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 25'den az olanlar (C) tipi,

c. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından puanı:

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 40-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 40'dan az olanlar (C) tipi,

d. Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanal okulları, halk eğilim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, eğitim araçları ve donatını merkezleri ile rehberlik ve araştırma merkezlerinden görev alanlarındaki toplam nüfusu:

- (1) 200.000 ve daha fazla alan yerleşim merkezlerindeki (A) tipi,
- (2) 50.000-200.000 arasında olan yerleşim merkezlerindeki (B) tipi,
- (3) 50.000'den az olan yerleşim merkezlerindeki (C) tipi.

e. Öğretmenevi ve akşam sanal okullarından puanı:

- (1) 80 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 60-79 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 59 ve daha az olanlar (C) tipi.

olarak tespit edilir.

Doğrudan merkeze hatlı olarak faaliyet gösteren kurumlar, (A) tipi kapsamında sayılır. Bu tespitler üç yılda bir yenilenir. Yeni açılan kurumların tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir. Atama yetkisi Bakanlığa ait olan kurumların tipleri, Kurum Tipi Bildirme Formu ile Bakanlığa bildirilir (madde 32).

Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki kurumların tiplerini belirlemek üzere; il merkezlerinde, il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı ya da şube müdürünün başkanlığında, ilköğretim müfettişleri başkanı tarafından görevlendirilecek bir ilköğretim müfettişi, ilgili milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü ile ilgili ilçe milli eğitim müdüründen oluşan Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulur (madde 33).

İlköğretim okullarından;

- a. 1-5'inci sınıflarında bağımsız sınıf uygulaması yapılan ve 6-8 inci sınıfları bulunan,
- b. 1-5'inci sınıflarında birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılmakla birlikte 6-8'inci sınıfları bulunan,
- c. Öğrenci sayısı 150 ve daha fazla olup, bünyesinde sadece 1-5 inci sınıfları olan,
- d. Öğrenci sayısı ne olursa olsun bünyesinde sadece 6-8'inci sınıfları bulunan,

okullar ile her derece ve türdeki diğer okul ve kurumlara bağımsız müdür ataması yapılır. Birden fazla kurumun aynı bünyede oluşturulduğu kurumlara da bir müdür atanır (madde 34).

Yönetmelik kapsamındaki okul ve kurumlardan;

a. Öğrenci sayısı 500 ve daha fazla olan,

- (1) Yatılı ilköğretim bölge okulları,
- (2) Her türdeki Anadolu liseleri,
- (3) Fen liseleri,
- (4) Çok programlı liseler,
- (5) 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu uygulaması çerçevesinde işletmelere beceri eğilimi için en az 100 öğrenci gönderen mesleki ve teknik öğretim okulları,
- (6) Bünyesinde sanat ilköğretim okulu ve lise bulunan özel eğitim okulları,

b. Öğrenci sayısı 1500'den daha fazla olan ilköğretim okulu, lise ve dengi okullar ile müdür yardımcısı sayısı üç ve daha fazla olan çıraklık ve halk eğitim merkezlerine, öğretmenevi ve akşam sanat okullarına bir müdür başyardımcısı verilir (madde 35).

Yönetmelik kapsamındaki okul ve kurumlardan;

a. Anaokulları:

Öğrenci sayısı:

- (1) 300'e kadar 1,
- (2) 301 ve daha fazla 2,

b. İlköğretim okulları:

- (1) 800'e kadar 1,
- (2) 801-1500'e kadar 2,

(3) 1501 ve daha fazla 3,

c. Ortaöğretim okulları:

Öğrenci sayısı:

(1) 600'e kadar 1,

(2) 601 -1500'e kadar 2,

(3) 501-2000'e kadar 3,

(4) 2001 ve daha fazla 4,

d. Özel eğitimi okulları:

Öğrenci sayısı:

(1) 50'ye kadar 1,

(2) 51-125'e kadar 2,

(3) Sonra gelen her 100 öğrenci için 1,

e. Pratik sanat okulları ve çıraklık eğilim merkezleri (akşam sanal okulu statüsünde olanlar dahil):

Öğrenci-çırak sayısı:

(1) 500'e kadar 1,

(2) 501- 1000 kadar 2,

(3) 1001 ve daha fazla 3,

f. Halk eğitim merkezleri (akşam sanat okulu statüsünde olanlar dahil):

Merkezin bulunduğu il veya ilçenin toplam nüfusu:

(1) 100.000'e kadar 1,

(2) 100.001-300.000'e kadar 2,

(3) 300.001 ve daha fazla olanlar 3.

g. Eğitim araçları ve donatım merkezleri (akşam sanat okulları):

Merkezin bulunduğu il veya ilçenin toplam nüfusu:

- (1) 500.000'e kadar 1,
- (2) 500.001 ve daha fazla olanlar 2,

- h. Rehberlik ve araştırma merkezleri: her merkez için 1,
- i. Öğretmenevi ve akşam sanat okulları:

Otel ünitesinde:

- (1) Yatak sayısı 20-50'ye kadar 1,
- (2) Yatak sayısı 51 -150'ye kadar 2,
- (3) Yatak sayısı 150'den fazla olanlar için 3,

müdür yardımcısı verilir. Diğer üniteler bakımından verilecek ilave müdür yardımcısı sayısı, bu ünitelerin kapasitesine göre merkez teşkilatında ilgili birimin teklifi, Personel Genel Müdürlüğünün uygun görüşü üzerine Bakanlık makamınca belirlenir.

(h) ve (i) bentlerinde sayılan kurumların dışındakilere aşağıdaki her özellik için bir müdür yardımcısı daha ilave olunur:

- (1) Yatılı ve / veya pansiyonlu okullar,
- (2) Döner sermayeli okullar,
- (3) Tam gün, tam yıl eğitim-öğretim uygulaması yapılan okullar.

Her durumda, bir kurumdaki müdür yardımcısı sayısı 5'i geçemez (madde 36).

Yönetmelik kapsamındaki kurumlara öğrenci alınacak çevrelerin belirlenmesi; eğitim kurumlarının, milli eğitimin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda birbirlerini tamamlamalarına imkan veren eğitim kampüslerinin oluşturulması: tüm eğitim kurumları ile eğitim kaynaklarından ortaklaşa yararlanmaya fırsat verilmesi; nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde merkez okullarının oluşturulması; okulun iç ve dış öğeleri ile sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve özel sektör temsilcilerinin eğitim yönetimi ve karar süreçlerine

katılımı ile katkılarının sağlanması gibi amaçlara imkan verecek eğitim bölgeleri ve kurulları oluşturulur.

Eğitim bölgeleri, bölgede yer alan en üst tipteki kurumların müdürleri arasından valiliğin teklifi üzerine Bakanlıkça görevlendirilecek bir koordinatör müdür tarafından yönetilir. Eğilim bölgelerinin yöneliminde eğilim kurulları, danışma organı olarak yer alır. Eğilim bölgeleri ve kurullarının oluşumu, yönelimi, işleyişi ve işlevleri ile eğitim kurullarına ilişkin esas ve usuller yönerge ile düzenlenir. Yönetmelik kapsamında bulunan her kademedeki yönetici, görevini bulunduğu kurumun yer aldığı eğitim bölgesi yönetimiyle koordineli olarak yürütür (madde 37).

Birden çok ana hizmet birimine bağlı olarak (öğretim programları uygulamak üzere dönüştürülen ya da birleştirilen ortaöğretim kurumu müdürlüklerine, duyuru yapılmaksızın;

- a. Dönüştürülme sonucu statüsü değişen okul müdürlüğüne, önceki okul müdürünün,
- b. Birden çok okulun birleştirilmesi sonucu yeni bir statü kazanan okul müdürlüğüne, bu Yönetmelik eki Değerlendirme Formu'na göre ilgili komisyoncu yapılacak değerlendirme sonuçları ve tercih nedenleri de dikkate alınarak önceki okul müdürlerinden birinin

ataması yapılır. Birinci fıkraya göre statü değişikliğinden sonra müdür olarak atanamayan önceki okul müdürleri, kadro ve istekleri dikkate alınarak öncelikle kendi okullarına veya o ilde başka bir okula müdür yardımcısı, buna imkan bulunmadığı takdirde öğretmen olarak atanırlar (madde 38).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kurumlarda yönetici olarak görev yapanlar, durumları bu Yönetmelik ile belirlenen esaslara uygun olup olmadığına bakılmaksızın görevlerine devam eder ve yöneticilik hizmetleri bu Yönetmelikle belirlenen kariyer basamaklarının eş değer yönetim kademelerinde geçmiş sayılır. Ancak, bunlardan yöneticilik görevinden ayrılanların yeniden yöneticilik görevine atanmak istemeleri durumunda, haklarında bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu Yönetmeliğin 8'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen özel koşulları taşımayan mevcut kurum müdürleri bir üst yönetim kademesine atanma isteğinde bulunamazlar.

16.08.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanun kapsamında dönüştürülme ya da birleştirilme yoluyla ilköğretim okuluna dönüştürülen ilkokul ve ortaokulların müdürleri, bir defaya mahsus olmak üzere; bu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde düzenlenen özel koşullar aranmadan, okullarının dönüştürüldüğü ilköğretim okulu müdürlüğü için yapılan ilk duyuru üzerine başvuruda bulunabilir. Bu okul müdürlerinin başvuruda buldukları ilköğretim okulu müdürlüğü için aranan özel koşulları taşıyıp taşımadığı, bu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Alama Yönetmeliğinin 8'inci maddesine göre belirlenir. Bu süreçte ilkokul veya ortaokul müdürlerinin atanmak için gerekli koşulu taşıdığına belirlenmesi durumunda; aynı ilköğretim okulu müdürlüğü için yapılan diğer başvurular değerlendirmeye alınmaz.

4306 sayılı Kanun kapsamında dönüştürülme veya birleştirilme yolu ile ilköğretim okuluna dönüştürülen ilkokul ve ortaokulların müdürlerinin; bu maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde yapılan duyuruya göre müdürlük için başvuruda bulunmaması ya da başvuruda buldukları ilköğretim okulu müdürlüğüne değerlendirme sonucunda atanmaması durumunda, istekleri de dikkate alınarak buldukları okula ya da durumlarına uygun başka bir okula, müdür yardımcısı veya öğretmen olarak atanması gerçekleştirilir (geçici madde 1).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce; yönetim alanında lisans veya lisansüstü seviyede eğitim görmüş ve öğretmenlikte de belirli deneyim sahibi olmak koşulu ile kurum müdürü olarak atanmış olanlar görevlerine devam ederler (geçici madde 2).

Yönetmeliğin 35'inci ve 36'ncı maddelerinde belirtilen standartlara göre kurumların müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı sayısı, bu yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren en geç üç ay içinde belirlenir.

Bu belirleme sonucunda;

- a. Müdür başyardımcısına esas standardı bulunmayan kurumlardaki mevcut müdür başyardımcıları ile müdür yardımcılarını Değerlendirme Formu'na göre değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda en az puanı olanın yöneticilik görevi üzerinden alınır,
- b. Mevcut müdür yardımcısı sayısı, müdür yardımcısı standart kadrosundan fazla olan kurumlarda müdür yardımcılığı bazındaki fazlalık, Değerlendirme Formu'na göre en az puanı olanların üzerinden müdür yardımcılığı görevinin alınması yolu ile giderilir (geçici madde 3).

Yönetmeliğin 37'nci maddesine göre oluşturulacak eğilim bölgeleri ile ilgili her türlü iş ve işlem, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde, Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının koordinatörlüğünde sonuçlandırılır (geçici madde 5).

4.3.4.13. Milli Eğitim Bakanlığı yönetici atama, değerlendirme, görevde yükselme ve yer değiştirme yönetmeliği

30.04.1999 tarih ve 23681 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile, Milli Eğitim Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı yönetim kademelerini ve bu kademelerde yer alan yönetim görevlerine atanacaklarda aranan nitelikleri belirlemek; bunların atama, değerlendirme ve yer değiştirmeleri; görevden alınma ve ayrılmaları ile bu yönetmelik kapsamındaki görevler arasında geçişleri hizmet gerekleri, kariyer, liyakat, sicil, kıdem, sınav ve benzeri ölçütleri dikkate alarak düzenlemek, hizmette etkinlik ve verimliliği artırmak amaçlanmıştır (madde 1).

Yönetmelik,

- a. Müsteşarlık, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Müsteşar Yardımcılığı, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Genel Müdürlük ile I. Hukuk Müşavirliği görevlerine atanacaklarda aranılacak en az mesleki deneyim düzeyini,

- b. Milli Eğitim Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilâtında (a) bendi dışında kalan Genel İdare Hizmetleri Sınıfı kadrolarındaki yöneticilerin atama, değerlendirme ve yer değiştirmelerine esas olacak koşullar, yönetim kademelerini, il ve ilçelerin sınıflandırılması ile hizmet bölgelerinin tespitini, hizmetlerin gruplandırılmasını ve bu gruplar ile yönetim görevlerindeki en az çalışma sürelerini, il ve ilçeler ile eş değer görevler arasında atama, yer değiştirme, görevden alma ve ayrılmalara ilişkin esas ve usuller ile yöneticilik formasyonu kazandıran diğer programların tespiti ve bunlarla ilgili diğer hükümleri,
- c. Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, Bakanlık müfettişliği, Bakanlık müşavirliği, hukuk müşavirliği, ilköğretim müfettişliği, eğitim ve kurul uzmanlığı ile okul ve kurum müdürlüğü gibi görevlerden bu Yönetmelik kapsamındaki Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtı yönetim görevlerine; bu Yönetmelik kapsamındaki Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtı yönetim görevlerinden belirtilen görevlere geçişler ile eğitim müşaviri, eğitim ataşesi ve eğitim ataşe yardımcılığı görevlerinden Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtı yönetim görevlerine geçişte uyulacak esas ve usulleri,

kapsar (madde 2).

Bu Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun değişik 56'ncı maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetim kademeleri, Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilâtı bakımından üç bölümde düzenlenmiştir (madde 6).

a. Merkez Teşkilâtı;

(1) Birinci kademe: Şef

(2) İkinci kademe: Şube Müdürü

(3) Üçüncü kademe: Daire Başkanı (Bağımlı)

(4) Dördüncü kademe: Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı (Bağımsız)

(5) Beşinci kademe: Müsteşar, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı, Teftiş

Kurulu Başkanı, Müsteşar Yardımcısı, Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanı, Genel Müdür, 1. Hukuk Müşaviri

b. Taşra Teşkilâtı;

- (1) Birinci kademe: Şef
- (2) İkinci kademe: İl ve İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü
- (3) Üçüncü kademe: İlçe Milli Eğitim Müdürü, Milli Eğitim Müdür Yardımcısı
- (4) Dördüncü kademe: İl Milli Eğitim Müdürü

c. Yurt Dışı Teşkilâtı;

- (1) Birinci kademe: Eğitim Ataşe Yardımcısı
- (2) İkinci kademe: Eğitim Ataşesi
- (3) Üçüncü kademe: Eğitim Müşaviri

Yönetim görevlerinden denk olanlar bir grupta toplanarak dört "Grup Hizmeti" oluşturulmuş ve gruplara giren görevler, Eş Değer Görev Çizelgesinde gösterilmiştir. Müsteşarlık, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Müsteşar Yardımcılığı, Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Genel Müdürlük, I. Hukuk Müşavirliği ile Ankara, İstanbul ve İzmir Büyükşehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevleri "Grup Üstü", şeflik görevi "Grup Öncesi" görevlerdir. Her grup hizmeti için tespit edilen en az hizmet süresi, o grup içindeki görevlerden birinde veya birkaçında da geçirilebilir (madde 7).

Yönetmelik kapsamına dahil yöneticilerin atama ve yer değiştirmelerine esas olmak üzere il ve ilçe sınıfları; ekonomik ve sosyal yönden gelişmişlik durumları, coğrafi koşulları ve hizmet gerekleri dikkate alınarak Bakanlıkça dört sınıfa ayrılmak suretiyle belirlenir. Belirtilen ölçütlerde meydana gelen değişme ve gelişmeler; Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nca, Devlet Plânlama Teşkilâtı ile Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşleri de alınıp en az beş yılda bir değerlendirilerek il ve ilçelerin dahil oldukları sınıflar yeniden belirlenir (madde 8).

Yönetmelik kapsamındaki yöneticilerin atama ve yer değiştirmelerine esas olmak üzere, Türkiye iki hizmet bölgesine ayrılmıştır. Bakanlık taşra teşkilâtı yöneticileri, birinci hizmet bölgesinde en az dört yıl görev yapmak zorundadır. Taşra teşkilâtı yöneticileri, bu hizmeti yapmadan, ikinci hizmet bölgesine dahil il ve ilçelerde Eş Değer Görev Çizelgesindeki üçüncü ve dördüncü grup hizmetlerindeki yönetim görevlerine atanamazlar. Eş Değer Görev Çizelgesinde yer alan Bakanlık merkez teşkilâtında dördüncü grup hizmetindeki yönetim görevlerine atamada; birinci hizmet bölgesi görevini tamamlamış yöneticilere puan eşitliği durumunda emsallerine göre öncelik tanınır (madde 9).

Yönetim görevlerine atanacaklarda aşağıdaki koşullar aranır (madde 10):

- a. Genel koşullar (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesinde belirtilen koşullarla birlikte):
  - (1) Atama yapılacak boş kadro bulunmak,
  - (2) Lisans düzeyinde öğrenim görmüş veya yüksek öğrenimli öğretmen olmak,
  - (3) Dört veya daha yukarı derecelerdeki kadrolara atanacaklar için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 68'inci maddesinin (B) bendinde belirtilen sürelerde Devlet memuru statüsünde hizmeti bulunmak ve bu hizmetin en az son üç yılını Bakanlık merkez, taşra veya yurt dışı teşkilâtında geçirmiş olmak,
  - (4) Atanacağı görev için öngörülen eğitim programı sonunda yapılacak değerlendirme sınavında başarılı olmak,
  - (5) Değerlendirme, sonucu en az 76 puan olmak,
  - (6) Atanacağı görevin tanımında belirtilen nitelikleri taşımak,
  - (7) Memuriyete engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak ve hizmet süresi içinde "aylıktan kesme" ya da "maaş kesimi" cezasından daha ağır bir ceza almamış olmak (Daire Başkanı ve daha üst yöneticilik görevlerine atanacaklar için aylıktan kesme veya maaş kesimi cezası dahil),
  - (8) Yurt dışı yönetim görevlerine atanacaklarda atanmasına engel bir hali bulunmamak, Şeflik görevleri için (a) bendinin 2 numaralı alt

bendinde belirtilen öğrenim koşulunu taşıyan yeterli sayıda aday bulunamaması halinde, bu görevler için ön lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak yeterli sayılır.

b. Özel koşullar (Yönetim kademelerine giriş ve bu kademelerde yükselmelerde):

- (1) Şeflik ile merkez ve taşra teşkilâtı birinci kademe yöneticiliğinden ikinci kademe yöneticiliğine atanabilmek için seçme ve değerlendirme sınavlarını kazanmak,
- (2) Merkez teşkilâtı ikinci kademe ile taşra teşkilâtı ikinci ve üçüncü kademe yöneticiliklerine atanabilmek için Bakanlıkça düzenlenen bilgisayar eğitimi kurslarında başarılı olmak,
- (3) Beş ve daha aşağı derecelerdeki şeflik görevine atanacaklar için ön lisans mezunlarının en az beş, lisans mezunlarının en az üç yıl; dört ve daha yukarı derecelerdeki şeflik görevine atanacaklar için ise; dereceler itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin (B) bendinde belirtilen sürelerde hizmeti bulunmak ve bunun en az son üç yılını Bakanlık merkez veya taşra teşkilâtında geçirmiş olmak,
- (4) Merkez teşkilâtı üçüncü kademe ve taşra teşkilâtı dördüncü kademe yöneticiliklerine atanabilmek için KPDS'de en az (D), merkez teşkilâtı dördüncü kademe yöneticiliklerine atanabilmek için ise KPDS 'de en az (C) düzeyinde belge sahibi olmak,
- (5) Şeflik görevine atanacaklar için son üç yıllık sicil notu ortalaması iyi dereceden aşağı olmamak,
- (6) Yöneticilik görevine birinci kademe yöneticiliğinden girme durumunda olmayanlar bakımından girebilecekleri yönetim görevi için gerekli hizmet içi eğitim sonunda yapılacak değerlendirme sınavından en az 70 puan almış olmak ve değerlendirme sonucu başarılı bulunmak,
- (7) Yönetim görevinde geçecek en az hizmet süresi sonunda yapılacak değerlendirmede en az "başarılı" bulunmak, merkez ve taşra teşkilâtı görevlerine atanacaklar için göreve layık olduğu; yurt dışı yönetim

görevlerine atanacaklar için ise bu görevlere uygun bulunduğu yolunda Değerlendirme Raporu ya da sicil raporunda en az iki olumlu görüş bildirilmiş olmak,

(8) Yurt dışı yönetim görevlerine atanacaklar için yabancı dil bilgisi, değerlendirme sınavı, mesleki yeterlik ve temsil yeteneği sınavını kazanmış ve bu Yönetmeliğe göre yapılacak değerlendirme sonunda en az 76 puan almış olmak,

c. Yöneticilerin grup hizmetlerinde, merkez teşkilâtı yöneticiliklerinden taşra teşkilâtı yöneticiliklerine ya da taşra teşkilâtı yöneticiliklerinden merkez teşkilâtı yöneticiliklerine yükselmeleri için sicil amirlerince Değerlendirme Raporu I'de teklif edilmeleri, istemeleri ve görev için gerekli hizmet içi eğitimde başarılı olmaları; eşdeğer görevlere geçişleri için ise zorunlu sebepler hariç sicil amirlerince Değerlendirme Raporu I'de teklif edilmeleri ve istemeleri gerekir.

Yönetmelik kapsamındaki yönetim görevlerinde bulunanların, yönetim kademeleri veya grup hizmetlerinde yükselmelerinde aranacak en az çalışma süresi Eş Değer Görev Çizelgesinin dördüncü grup hizmetine dahil yönetim görevlerinde üç yıl, üçüncü ve ikinci grup hizmetine dahil yönetim görevlerinde dört yıl, birinci grup hizmetine dahil yönetim görevlerinde beş yıldır. Bu süre aynı yönetim görevinde farklı il veya ilçe sınıflarında geçirilebileceği gibi, o görevin yer aldığı grup hizmetine dahil diğer yönetim görevlerinde de geçirilebilir (madde 11).

Değerlendirme, yöneticilerin yürüttükleri görevdeki iş başarımlarının tespiti ve bu düzeye göre, görevinde veya kariyerinde yükselmeleri ya da grup hizmetlerinde yükselme veya geçişleri için gerekli mesleki ve kişisel eğitim ihtiyacı ile atanmaya esas durumlarının belirlenmesi amacı ile yapılır.

Değerlendirilecek yöneticinin yürüttüğü görevin iş tanımına göre bir yıllık sürede gerçekleştirilecek açık ve net amaçlarla hedef ve standartlar, ilgili yönetici ve birinci sicil amirince Ocak ayında hazırlanarak Yıllık İş Plânı oluşturulur. Yıllık İş Plânı, ikinci sicil amirinin teklifi ve birimin en üst amirinin onayı, ikinci sicil amirinin birimin en üst amiri olması durumunda ikinci sicil amirinin onayı ile

uygulamaya konulur. Onaylanmış Yıllık İş Plânının birer örneği ilgili yöneticilere verilir.

Sicil amirleri tarafından, sicil raporları ile birlikte Yıllık İş Planındaki amaç, hedef ve Standartların gerçekleştirilme durumu ile diğer tespitler doğrultusunda Değerlendirme İlkeleri ve özlük dosyasındaki bilgiler esas alınarak, yöneticilerin Değerlendirme Raporu I, ve buna bağlı olarak Eğitim ve Geliştirme Plânı ile Değerlendirme Raporu II doldurulur.

Değerlendirme Raporu I, birinci sicil amirlerince, birincisi ilk altı ayın sonunda olmak üzere yılda üç defa doldurulur. İlk değerlendirme raporu, düzenleniş tarihinden itibaren en geç bir hafta içinde, değerlendirilmesi yapılan kişiye verilir. İlgili bu raporu kendine teslim tarihini izleyen bir hafta içinde inceler, yorumunu da ekleyip imzaladıktan sonra birinci sicil amirine teslim eder. Değerlendirilen yöneticinin istediği ve birinci sicil amirinin uygun bulduğu zamanlarda belirtilen değerlendirme üzerinde görüşmeler de yapılabilir.

Birinci sicil amirince yapılan ikinci değerlendirme hakkında değerlendirilen yönetici bilgilendirilmekle birlikte yorumuna başvurulmaz. Birinci sicil amiri, değerlendirdiği yöneticinin dolduracağı Öz Değerlendirme Formunu inceledikten ve dikkate aldıktan sonra iki değerlendirme raporuna göre son değerlendirmesini yaparak Değerlendirme Raporu I'ı ve bu rapora göre Eğitim ve Geliştirme Plânını doldurur. Birinci sicil amiri, değerlendirilen yöneticinin Değerlendirme Raporu I, Değerlendirme Raporu II, Öz Değerlendirme Formu, Eğitim ve Geliştirme Plânı ile Sicil Raporunu yıl sonunda ikinci sicil amirine verir. İkinci sicil amiri bütün belgeleri inceleyerek değerlendirilen yönetici hakkında Değerlendirme Raporu I ile Eğitim ve Geliştirme Plânını doldurur. Yöneticinin alacağı hizmet içi eğitim için ikinci sicil amirinin doldurduğu Eğitim ve Geliştirme Plânı esas alınır.

Bakanlık müfettişleri de teftiş ettikleri yöneticiler hakkında Değerlendirme Raporu I'ı düzenlemekle yükümlüdürler. Bakanlık müfettişlerinin Değerlendirme Raporu I'de yer alan önerileri, bu Yönetmeliğin 10[^]uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (7) numaralı alt bendi çerçevesinde değerlendirilir.

Her türlü atama ve yer değiştirme işlemlerinde değerlendirilmek üzere,

yöneticiler hakkında doldurulan değerlendirme raporları ve sicil raporları ile eğitim ve geliştirme plânları ilgisine göre ilde valiliğe, Bakanlıkta Personel Genel Müdürlüğüne gizli ve kişiye özel işaretle olarak gönderilir (madde 12).

Yönetmelik kapsamındaki yöneticiliklerden atama yetkisi valiliğe ait olanların değerlendirilmesi için ilde, atama yetkisi Bakanlığa ait olanların değerlendirilmesi için Bakanlıkta Yönetici Değerlendirme Komisyonu kurulur.

- a. İl Yönetici Değerlendirme Komisyonu; il milli eğitim müdürünün başkanlığında, ilköğretim müfettişleri başkanı, atamadan sorumlu Milli eğitim müdür yardımcısı ya da şube müdürü ile il Milli eğitim müdürünce seçilecek iki ilçe Milli eğitim müdüründen,
- b. Bakanlık Yönetici Değerlendirme Komisyonu; Müsteşarın veya görevlendireceği bir müsteşar yardımcısının başkanlığında, müsteşar tarafından ana hizmet birimi amirleri arasından belirlenecek iki genel müdür, Personel Genel Müdürü, I. Hukuk Müşaviri, Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanı ve Personel Genel Müdürlüğü'nden en az daire başkanı düzeyinde bir temsilciden,

oluşur.

Yönetici değerlendirme komisyonlarının sekreteryaya işlemlerini Bakanlık merkez teşkilâtında Personel Genel Müdürlüğü, illerde atamadan sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü yürütür (madde 13).

Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtı yöneticileri, grup hizmetlerinin son yılında veya gerekli görüldüğü zamanlarda yönetici değerlendirme komisyonlarınca, Değerlendirme Raporu I'ın % 30'u, sicil notunun % 20'si, Eğitim ve Geliştirme Plânına göre katılman görev öncesi hizmet içi eğitim sonunda yapılan değerlendirme sınavı puanının % 30'u ile Değerlendirme Raporu II'nin % 20'si alınmak kaydıyla 100 tam puan üzerinden değerlendirilir.

Yurt dışı yönetim görevlerine atanacaklar, Bakanlık Yönetici Değerlendirme Komisyonunca değerlendirme raporları ortalamasının % 20'si, sicil notunun % 10'u, görev öncesi hizmet içi eğitim sonunda yapılan değerlendirme

sınavı puanının % 20'si ve mesleki yeterlik sınavı puanı ile temsil yeteneği sınavı puanlarının her birinin % 25'i alınmak kaydıyla 100 tam puan üzerinden değerlendirilir.

Bu değerlendirmede; 0-59 puan yetersiz, 60-75 puan orta, 76-89 puan başarılı, 90-100 puan üstün başarılı sayılır.

Yönetici değerlendirme komisyonlarınca, değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak düzenlenen Yeterlik Çizelgesi en geç Nisan ayı sonuna kadar atamaya yetkili makamlara gönderilir. Yeterlik Çizelgesinin açıklamalar bilgi başlığında bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin son fıkrasına göre atanacaklar ayrıca belirtilir. Üst görevlere yükselmeye o kariyer alanında yükselmesi öngörülen "üstün başarılı" olanlara öncelik verilir. 20'nci maddeye göre yönetim görevlerine geçecek olanların değerlendirilmesi birinci fıkraya göre yapılır (madde 14).

Kapsama dahil görevlere ilk defa atamalarda ve grup hizmetlerinde yükselmelerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır (madde 15):

- a. Yönetim görevlerine birinci kademe yöneticiliğinden başlanması esastır. Üst kademe yöneticiliklerine yükselmeye atama o görev için ayrılan en alt kadro derecesine yapılır. Yönetim görevi için belirlenen en üst kadro derecesinde en az iki yıl çalışılmadan bir üst kademe yöneticiliğine atanamaz.
- b. Yönetim kademeleri ve grup hizmetlerinde yükselmeye merkez ve taşra teşkilâtının kendi hiyerarşik görev kademeleri esas alınır. Ancak Eş Değer Görev Çizelgesinde yer alan grup hizmetleri esas alınmak suretiyle merkez teşkilâtı yönetim görevlerinden taşra teşkilâtı yönetim görevlerine, taşra teşkilâtı yönelim görevlerinden merkez teşkilâtı yönetim görevlerine eş değer görev ya da yükselme suretiyle atama yapılabilir.
- c. Taşra teşkilâtı grup hizmetine dahil görevlere, üçüncü ya da dördüncü sınıf il veya ilçeden başlanması esastır. İhtiyaç durumunda birinci veya ikinci sınıf il veya ilçeye de atama yapılabilir.
- d. Merkez ve taşra teşkilâtı yönetim görevleri arasındaki yükselme ve

atamalarda, Eş Değer Görev Çizelgesinde aynı grup hizmetinde düzenlenen görevler eşit kademe yöneticiliği olarak değerlendirilir.

Şeflik görevine atamada, seçme sınavı ile katılman görev öncesi hizmet içi eğitim sonunda yapılacak değerlendirme sınavı sonucu ve iş tanımına uygunluk; şube müdürlüğü görevine atamada, seçme sınavı ile katılman görev öncesi hizmet içi eğitim başarısını da içeren değerlendirme sonucu" ile iş tanımına uygunluk dikkate alınır. Bu görevlere ilk defa atama o görev için ayrılan en alt kadro derecesine, görev içinde üst derecelere yükselme ise o görevdeki kıdem süresi ve başarı derecesi esas alınarak genel hükümlere göre yapılır. Şeflik görevine atanacak adayı bulunmayan illerin şef ihtiyacı memurun isteği ve kurumlarının muvafakati üzerine Personel Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde diğer illerdeki kontenjan fazlası olan adaylardan karşılanır (madde 16).

Bir üst grup hizmetine dahil görevlere atanmak için başvuruda bulunanlardan gerekli koşulları taşıyanlar beşinci bölümde yer alan hükümler doğrultusunda değerlendirilir. Yeterlik Çizelgesinde değerlendirme sonuçlarına göre üstün başarılı bulunanlar önce, başarılı bulunanlar ise daha sonra yer alır. Değerlendirme puanlarının eşit olması halinde önce Değerlendirme Raporu I puanına bakılır. Bu puanların da eşit olması halinde, Değerlendirme Raporu II puanı yüksek olan aday Yeterlik Çizelgesinde daha önce yer alır. Bir üst grup hizmetine dahil görevlere Yeterlik Çizelgesinde yer alanlardan durumları atama yapılacak görevin iş tanımına uygun ve başarı derecesi en yüksek olan atanır. Diğer adaylar durumlarına uygun görevler için Yeterlik Çizelgesinde sıralarını bir yıl süre ile korurlar. Değerlendirme sonucunda uygun görülme ve 10'uncu maddedeki koşulları taşımak kaydıyla;

a. Eş Değer Görev Çizelgesinde grup öncesi olarak gösterilen;

- (1) Merkez teşkilâtı birinci kademe yöneticiliği görevinde en az çalışma süresini başarılı olarak tamamlayanlar, Eş Değer Görev Çizelgesinde ikinci grup hizmetindeki Bakanlık şube müdürlüğü veya birinci grup hizmetindeki ilçe ya da il milli eğitim şube müdürlüğüne,
- (2) Taşra teşkilâtı birinci kademe yöneticiliği görevinde en az çalışma

süresini başarılı olarak tamamlayanlar, Eş Değer Görev Çizelgesinde birinci grup hizmetindeki ilçe ya da il milli eğitim şube müdürlüğüne,

- b. Eş Değer Görev Çizelgesinde birinci grup hizmetinde bulunan birinci sınıf ilçe ve il milli eğitim şube müdürleri, grup hizmetindeki en az çalışma süresini tamamladıktan sonra, ikinci grup hizmetinde bulunan Bakanlık şube müdürlüğü, milli eğitim müdür yardımcılığı ya da ilçe milli eğitim müdürlüğüne; iki, üç ve dördüncü sınıf ilçe milli eğitim şube müdürleri ise, ikinci grup hizmetinde bulunan milli eğitim müdür yardımcılığı ya da ilçe milli eğitim müdürlüğü görevlerinden birine,
- c. Eş Değer Görev Çizelgesinde ikinci grup hizmetinde bulunan Bakanlık şube müdürleri, il milli eğitim müdür yardımcılığı ve ilçe milli eğitim müdürleri, grup hizmetindeki en az çalışma süresini tamamladıktan sonra üçüncü grup hizmetinde bulunan daire başkanlığı, il milli eğitim müdürlüğü ya da ilçe milli eğitim müdürlüğü görevlerinden birine,
- d. Eş Değer Görev Çizelgesinde üçüncü grup hizmetinde bulunan daire başkanları, il milli eğitim müdürleri ve ilçe milli eğitim müdürleri en az çalışma süresini tamamladıktan sonra dördüncü grup hizmetinde bulunan genel müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ya da milli eğitim müdürlüğü görevlerinden birine,
- e. Eş Değer Görev Çizelgesinde dördüncü grup hizmet sürelerini tamamladıktan sonra, grup üstü görevlerden herhangi birine atanamayanlar istekleri üzerine daha alt grup hizmetindeki görevlere,
- f. Grup üstü görevlere dördüncü grup hizmetinde en az üç yıl süre ile görev yapmış olanlar arasından atama yapılması esastır. Ancak 10 uncu maddenin (a) bendinin 3 ve 5 numaralı alt bentleri hariç diğer bentlerde belirtilen koşulları taşımak kaydıyla atanacakları görevle ilgili alanda veya yönetim alanında temayüz etmiş en az doçentlik unvanını haiz bilim adamları veya diğer kamu kurum ve kuruluşu çalışanlarından Eş Değer Görev Çizelgesindeki dördüncü grup hizmetinde yer alan görevlere denk görevlerde en az dört yıl görev yapanlar,
- g. Taşra teşkilâtı yöneticilerinin grup hizmetlerinde yükselmeleri;

- (1) Birinci grup hizmetindeki görevini tamamlayanlardan bu gruptaki hizmetin son iki yılını, 4. sınıf il veya ilçede geçirenler, ikinci grup hizmetinin 1. sınıf il veya ilçesine, 1. sınıf il veya ilçede geçirenler, ikinci grup hizmetinin 4. sınıf il veya ilçesine, 3. sınıf il veya ilçede geçirenler, ikinci grup hizmetinin 2. sınıf il veya ilçesine, 2. sınıf il veya ilçede geçirenler, ikinci grup hizmetinin 3. sınıf il veya ilçesine,
- (2) İkinci grup hizmetindeki görevini tamamlayanlardan bu gruptaki hizmetin son iki yılını 3. veya 4. sınıf il veya ilçede geçirenler üçüncü grup hizmetinin 2. veya 3. sınıf il ve 1. sınıf ilçesine; 1. veya 2. sınıf il ve ilçede geçirenler, üçüncü grup hizmetinin 3. veya 4. sınıf il veya 1. sınıf ilçesine,

atanabilirler (madde 17).

Birinci ve daha üst grup hizmetine dahil yönetim görevlerinde bulunanlar her yıl sicil raporları ve Değerlendirme Raporu I dikkate alınarak ilgili değerlendirme komisyonunca değerlendirilir. Yüz puan üzerinden yapılan bu değerlendirmede, kendi aralarında ortalamaları alınan sicil raporu ve Değerlendirme Raporu I ortalaması iki yıl üst üste orta olanlar aynı görevle başka bir amirin maiyetinde iki yıl daha denenirler. Buradaki başarısı da orta derecede bulunanlar ile yüz puan üzerinden yapılan değerlendirmede kendi aralarında ortalamaları alınan sicil raporu ve Değerlendirme Raporu I ortalaması yetersiz olanlar bir alt grup hizmetine dahil görevlerden birine atanırlar (madde 18).

Görevlerinden herhangi bir şekilde ayrıldıktan sonra tekrar dönmek isteyenler, gerekli koşulları taşımaları, boş kadro bulunması, ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda ayrıldıkları göreve, aynı grup hizmetine dahil görevlerden eş değer birine ya da bir alt göreve atanabilirler (madde 19).

Yönetim görevlerine atanmak için gerekli koşulları taşımak kaydıyla Bakanlık kadrolarında görevli olan;

- a. Talim ve Terbiye Kurulu üyelerinden bu görevde en az üç yıl başarılı düzeyde hizmeti bulunanlar, grup üstü veya dördüncü grup hizmetindeki görevlerden birine,

- b. Bakanlık başmüfettişleri ile hukuk müşavirlerinden bu görevde en az üç yıl başarılı düzeyde hizmeti bulunanlar, dördüncü grup hizmetindeki görevlerden birine,
- c. Bakanlık müfettişleri ve ilköğretim müfettişleri başkanı ile ilköğretim müfettişlerinden bu görevlerde en az beş yıl başarılı düzeyde hizmeti bulunanlar, üçüncü grup hizmetindeki görevlerden birine,
- d. İlköğretim müfettişi, uzman, istatistikçi, ekonomist ve araştırmacılardan bu görevlerde en az üç yıl başarılı düzeyde hizmeti bulunanlar, ikinci grup hizmetindeki görevlerden birine,
- e. Yurt dışı yönetim görevlerinde bulunanların bu görevlerdeki en az "başarılı" düzeyde geçirdikleri hizmet süreleri ayrıldıkları grup hizmetindeki görevlerinde geçmiş sayılır ve bunlar dönüşlerinde hizmet gerekleri ve ihtiyaç çerçevesinde ayrıldıkları grup hizmetindeki veya sicil ve değerlendirme raporlarında önerilmiş olmaları halinde bir üst grup hizmetindeki görevlerden birine,
- f. Bakanlık müşavirliği görevinde bulunanların bu görevlerdeki en az "başarılı" düzeyde geçirdikleri hizmet süreleri, ayrıldıkları grup hizmetindeki görevlerinde geçmiş sayılır ve bunlar hizmet gerekleri ve ihtiyaç çerçevesinde ayrıldıkları grup hizmetindeki görevlerden birine,
- g. (A) tipi okul veya kurum müdürlüğünde en az beş yıl hizmeti olup, bu hizmetin son iki yılında "üstün başarılı" değerlendirilenler, birinci grup hizmetinde yer alan görevlerden birine,

atanabilirler.

Öğretmenlikten, ataşe ve ataşe yardımcılığı görevlerine atananların, atandığı görevde en az "başarılı" düzeyde geçirdikleri hizmet süreleri birinci grup hizmetinde; eğitim müşavirliği görevine atananların bu görevde en az "başarılı" düzeyde geçirdikleri hizmet süreleri ikinci grup hizmetinde geçmiş sayılır. Sayılan görevlerde bulunanların, bu Yönetmelik kapsamındaki yönetim görevlerine geçişlerinde, bulunması halinde, bu Yönetmelik kapsamında geçen önceki yönetim görevleri saklı tutulur. Bu görevlerde geçirdikleri süreler ayrıldıkları yönetim görevlerinde ve grup hizmetinde geçmiş sayılır.

Yönetim görevine geçişler için yönetim görevleri bazında tahsis edilecek kadro miktarı her yıl Personel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine makam onayıyla belirlenir. Yönetim kademelerine bu madde hükümlerine göre geçiş yapacaklar kendi aralarında değerlendirilir. Yönetim görevlerine bu madde hükümlerine göre atanacakların hizmet süresi, atanacakları grup hizmetine dahil görevlere yönetim kademelerinden atanacakların ulaştıkları en az hizmet süresinden daha az olamaz. Bunların yeterliklerinin tespitinde dikkate alınacak Değerlendirme Raporu I, değerlendirme sınavı sonunda sicil amirlerince derhal düzenlenir (madde 20).

Yönetmelik kapsamına giren görevlerden, 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunla belirlenenler hariç, merkez teşkilâtına ait kadrolar ile ilçe milli eğitim müdürü, milli eğitim müdür yardımcısı ve şube müdürü kadrolarına Bakan, taşra teşkilâtına ait şef kadrolarına il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından atama yapılır. Atama yetkisi alt kademelere devredilebilir. Bu durumda, ataması devredilen görevin bu Yönetmelikteki atamayı ilgilendiren hükümlerdeki diğer yetkiler de devredilmiş sayılır (madde 21).

Aynı görevde veya aynı grup hizmetinde bulunan eş değer görevlere ya da üst grup hizmetindeki görevlerden herhangi birine atanmak veya yer değiştirmek isteyenlerin Yönetici Görev İstek ve Yer Değiştirme Başvuru Formu ve ekleri, sicil amirleri kanalıyla her yıl en geç Şubat ayının sonuna kadar, taşra teşkilâtı birinci kademe yönetim görevleri için Milli eğitim müdürlüklerine, diğer yönetim görevleri için Personel Genel Müdürlüğüne gönderilir. Milli eğitim müdürlükleri ile Personel Genel Müdürlüğü'nce, başvuruda bulunanların bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirlenen değerlendirmeye esas belgeleri en geç Mart ayı sonuna kadar ilgili değerlendirme komisyonuna teslim edilir. Yurt dışı yönetim görevleri için başvurular, ilgisine göre Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne ya da Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü'ne yapılır. Bu birimlerce gerekli koşulları taşıdığı tespit edilenlerin listesi Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı'na gönderilir. Zamanında ve usulüne uygun yapılmayan başvurular işleme konulmaz (madde 25).

Seçme sınavı için her yıl Nisan ayında ülke genelinde Personel Genel

Müdürlüğünce duyuru yapılır. Seçme sınavına katılacaklarda aranan koşullar bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre Seçme Sınavı Komisyonunca belirlenir. Aranan koşulları taşıyanlar, Yönetici Seçme Sınavı Başvuru Formu ile başvuruda bulunurlar. Bu başvurular üzerine; ilgililerin durumları sicil dosyalarının tutulmakta olduğu birimlerce incelenir. Gerekli koşulları taşıyanların başvuruları kabul edilir. İstenilen bilgi ve belgeleri gerçeğe aykırı olarak düzenleyenlerle başvuru belgeleri üzerinde tarafsız işlem yapmayan yöneticiler hakkında kovuşturma yapılır. Seçme sınavına katılması uygun görülenlere; sınavın yeri, zamanı ve sınavla ilgili diğer hususlar, sınav tarihinden en az on beş gün önce ÖSYM'ce duyurulur. Ancak, şef ve şube müdürü ihtiyacının karşılanamaması halinde; valiliklerin veya Personel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Seçme Sınavı Komisyonunca belirlenecek zamanlarda da seçme sınavı duyurusu yapılabilir (madde 27).

Yönetmelik kapsamındaki şeflik ve şube müdürlüğü görevlerine atanacaklar için düzenlenecek olan hizmet içi eğitim programlarına alınacaklar seçme sınavı ile belirlenir. Seçme sınavı, merkezi sistemle çoktan seçmeli test şeklinde, Bakanlıkça belirlenecek yerlerde yapılır (madde 28).

Seçme sınavı konuları ve puan değerleri şunlardır:

- a. Türkçe-Kompozisyon % 30,
- b. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük % 20,
- c. Kamu Yönetimi ile ilgili mevzuat, Milli eğitim mevzuatı, eğitim yönetimi ve eğitim sistemi ile ilgili temel bilgiler % 20,
- d. Görevin özelliğine göre personel, bütçe ve mali mevzuat gibi özel alan bilgileri % 30.

ÖSYM'ce (d) bendinde yer alan konulara ilişkin sorular sınav komisyonunca belirlenen ölçütlere ve görevin özelliğine göre farklı ağırlıklarda da hazırlanabilir (madde 29).

Bakanlık merkezinde, Personel Genel Müdürünün başkanlığında, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nden birer daire başkanı,

mesleki ve teknik öğretime ilişkin genel müdürlükler arasından Müsteşar tarafından belirlenecek bir genel müdürlükten en az daire başkanı düzeyinde bir temsilci ile Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanı ve bir Hukuk Müşavirinden oluşacak Seçme Sınavı Komisyonu kurulur.

Seçme Sınavı Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Görev öncesi hizmet içi eğitime katılacaklarda aranan koşullarla, seçme sınavıyla ilgili esas ve usulleri belirlemek,
- b. Seçme sınavı sonuçlarına göre başarı listesi düzenlemek veya sınav sonuçlarını değerlendiren kurum veya kuruluşça düzenlenmesini sağlamak,
- c. Sınav sonuçlarına yapılacak itirazları inceleyip karara bağlamak,

Sınav komisyonunun sekretery hizmetleri Personel Genel Müdürlüğü'nce yürütülür (madde 30).

Seçme sınavında 100 tam puan üzerinden en az 70 puan alanlar başarılı sayılır. Seçme sınavını kazananlar, başarı listesindeki en yüksek puandan başlayarak bir program dahilinde görev öncesi hizmet içi eğitime alınır. Değerlendirme, ÖSYM'ce yapılır. Seçme sınavlarıyla ilgili belgeler ÖSYM'ce iki yıl süreyle saklanır (madde 31).

Seçme sınavı sonuçları, sınavı izleyen on beş gün içinde Bakanlıkta ve Milli eğitim müdürlüklerinde ilân edilir, ayrıca adaylara yazılı olarak bildirilir. Yurt dışı yönetim görevleri için başvuruda bulunan adaylardan gerekli koşulları taşıyanlarla seçme sınavını kazananlardan görev öncesi hizmet içi eğitime katılacaklara Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığınca gerekli çağrı yapılır (madde 32).

Yurt dışı yönetim görevleri için düzenlenen görev öncesi hizmet içi eğitim programına katılabilmek için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviyesinin Tespitine Dair Esaslar uyarınca ÖSYM tarafından yapılan KPDS sınavlarında görevin gerektirdiği yabancı dillerin birinden başvuru tarihi itibarıyla son beş yıl içinde en az (C) seviyesinde belge sahibi olmak koşulu aranır. Bunlar, seçme sınavına girmeksizin, atanmak istedikleri ve koşullarını taşıdıkları yurt dışı

yönetim görevi için düzenlenen hizmet içi eğitim programına alınırlar.

Ancak, Yurt dışı yönetim görevlerine atanacaklarda aranan koşulları taşımak kaydıyla; üniversitelerin yabancı dille eğitim yapan fakülte veya yüksekokulları ile hizmetin gerektirdiği dillere ait filoloji bölümlerinden mezun olanlardan, üniversitelerde doçentlik veya profesörlük unvanı almış, yurt dışında lisans veya lisansüstü öğrenim görmüş olanlar ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile Tacikistan'da görevlendirileceklerden (KPDS) sınavlarında hizmetin gerektirdiği dillerin birinden asgari (C) seviyesinde belge sahibi olma koşulu aranmaz. Bu durumda olanlar arasında İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birinde KPDS 'de en az (C) seviyesinde başarılı olanlar tercih edilir (madde 34).

Bakanlığın yurt dışı teşkilâtı yönetim görevine atanacak personel, hizmetin gerektirdiği mesleki bilgi ve yeterliklerinin tespiti için yazılı veya sözlü sınava tabi tutulur. Mesleki yeterlik sınavlarından yazılı olanı ÖSYM'ce yapılır. Mesleki yeterlik sınavına, görev öncesi hizmet içi eğitim sonunda yapılan değerlendirme sınavında başarılı olanlarla yurt dışı yönetim görevlerine atanacaklarda aranan koşulları taşımak kaydıyla doçentlik ve profesörlük unvanı almış olanlar girebilir (madde 35).

Mesleki Yeterlik ve Temsil Yeteneği Sınav Komisyonu, Bakanlık merkezinde Müsteşarın veya görevlendireceği müsteşar yardımcısının başkanlığında, Dış İlişkiler Genel Müdürü ile Personel Genel Müdüründen oluşur. Mesleki Yeterlik ve Temsil Yeteneği Sınav Komisyonununun görevleri şunlardır:

- a. Mesleki yeterlik ve temsil yeteneği sınavlarıyla ilgili esas ve usulleri belirlemek,
- b. Mesleki yeterlik sınavı sonuçlarına göre başarı listesi düzenlemek veya ÖSYM'ce düzenlenmesini sağlamak,
- c. Temsil yeteneği mülakatı sonuçlarına göre başarı listesi düzenlemek,
- d. Mesleki yeterlik ve temsil yeteneği sınav sonuçlarına yapılacak itirazları inceleyip karara bağlamak.

Türk Cumhuriyetleri ve Tacikistan'da görevlendirilecek eğitim müşaviri,

eğitim ataşesi ve eğitim ataşe yardımcılara ait seçme, görevlendirme ve her türlü özlük haklarıyla ilgili iş ve işlemler Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü'nce; diğer ülkelerde bulunan yurt dışı yönetim görevleri ile ilgili iş ve işlemler Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce yerine getirilir. Mesleki Yeterlik ve Temsil Yeteneği Sınav Komisyonunun sekreteryaya hizmetleri Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce yürütülür (madde 36).

Mesleki yeterlik sınavı konuları ve puan değerleri şunlardır:

- a. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve devlet yapısıyla ilgili temel bilgiler % 15,
- b. Başlıca milletlerarası kuruluşlar, görevleri ve Türkiye'nin bu kuruluşlarla ilişkileri % 10,
- c. Genel Türk tarihi ile Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp tarihi ve Atatürkçülük % 15,
- d. Yurt dışı temsilciliklerin bulunduğu ülkelerin siyasî tarihi % 10,
- e. Milli Eğitim Temel Kanunu ile Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilâtının işleyişi, yurt dışı eğitim-öğretim hizmetleri ve meseleleri % 20,
- f. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun izin, sicil ve disiplin işlemleri ile ilgili bölümleri % 10,
- g. Genel kültür ile resmi yazışma kuralları ve dosyalama sistemi % 20,

Değerlendirme, toplam 100 puan üzerinden yapılır. Başarılı sayılmak için en az 70 puan almak koşulu aranır (madde 37).

Bakanlık yurt dışı yönetim görevlerine yazılı veya sözlü olarak yapılan mesleki yeterlik sınavında başarılı olanlar, temsil yeteneği mülakatına alınır. Temsil yeteneği mülakatı konuları ve puan değerleri şunlardır:

- a. Türkçe'yi güzel konuşma ve ifade edebilme % 15,
- b. Ulusal bilinç, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlılık % 15,
- c. Tutum ve davranışlarındaki tutarlılık % 10,
- d. Genel kültür % 15,
- e. Görgü kuralları, örf ve adet bilgisi % 10,

- f. Protokol kuralları bilgisi % 5,
- g. Genel görünümü, temizlik ve giyimi % 10,
- h. Kendisine güveni ve çalışma anlayışı % 10,
- i. Bildiği yabancı dilde kendini sözel ifade edebilme % 10,

Değerlendirme, toplam 100 puan üzerinden yapılır. Başarılı sayılmak için en az 70 puan almak koşulu aranır (madde 38).

Yönetmelik hükümlerine göre yabancı dil, değerlendirme, mesleki yeterlik ve temsil yetenekleri tespit edilip, Bakanlık yurt dışı teşkilatındaki sürekli görevlere atanmış ve bu görevlerde üç yıl süreyle en az başarılı düzeyde çalışmış personel, bir daha ki yurt dışı yönetim görevleri için KPDS'de görevin gerektirdiği yabancı dillerden en az (B) düzeyinde başarılı olmak koşulu ile değerlendirme sınavına tabi tutulmazlar. Eş Değer Görev Çizelgesindeki dördüncü grup hizmetine ya da grup üstüne dahil yönetim görevlerinde en az iki yıl üstün başarılı düzeyde değerlendirilmiş bulunanlar Mesleki Yeterlik ve Temsil Yeteneği sınavlarına tabi tutulmazlar. Bu Yönetmeliğe göre yapılan değerlendirme sonucuna göre başarılı bulunan adaylardan üç yıl içinde yurt dışı yönetim görevine atanma sırası gelmeyenler yeniden sınavlara tabi tutulurlar (madde 39).

Yurt dışı yönetim görevleri için başvuruda bulunan adayların değerlendirilmesi, 14 üncü madde hükümlerine göre yapılır ve buna göre başarı sıralaması düzenlenir (madde 40).

Değerlendirme sonunda yurt dışı yönetim görevlerine atanmaya hak kazananlardan Türk Cumhuriyetleri ve Tacikistan'a atanacakların teklifleri Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü'nce, diğer ülkelerdeki yönetim görevlerine atanacakların teklifleri Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nce hazırlanarak Bakan Onayına sunulur, Onaylanan tekliflerin bir örneği Personel Genel Müdürlüğü'ne gönderilir. Personel Genel Müdürlüğü'nce bu onaya göre yurt dışı yönetim görevine atanacakların kararname tasarıları düzenlenir. Haklarında adli kovuşturma veya idari soruşturma açılanların yurt dışı yönetim görevine atanmaları kovuşturma ya da soruşturma sonucuna kadar ertelenir (madde 48).

Yöneticilik formasyonu kazandıran diğer programlar ile bunlardan hangi

program mezunlarının hangi yönetim görevlerine hangi koşullarda girebilecekleri ile yönetim görevlerinde yükselmelerine dair esaslar; 42 nci maddede belirtilen komisyonca, Devlet Personel Başkanlığı ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün görüşleri alınarak Bakanlıkça belirlenir (madde 51).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kapsama dahil görevlerde bulunanlar, bu Yönetmelikte aranan koşulları taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın görevlerine devam ederler. Bunların bu görevlerde geçirdikleri süreler, bu Yönetmelikle belirlenen grup öncesi, grup hizmeti ve grup üstü görevlerden denk olanlarda geçmiş sayılır. Aynı grup hizmeti içinde başka bir göreve veya daha üst grup hizmetine dahil görevlere atanmalarında, buldukları gruptan önceki kademeler ile gruplarda çalışmış olma koşulu aranmaz. Daha önce yönetim görevlerinde bulunup bu görevlerinden ayrılanlar, görev tanımlarına uygunlukları ve kadro imkânları dikkate alınarak ayrıldıkları grup hizmetine dahil görevlere tekrar atanabilirler (geçici madde 1).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kapsama dahil görevlerde bulunan yöneticilerin bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yaptıkları hizmetler, bu Yönetmeliğin hizmet bölgesi, il ve ilçe sınıfı hizmeti esasına göre değerlendirilir (geçici madde 2).

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre ile Değerlendirme Raporu I ile değerlendirilmiş olma, görev için gerekli olan eğitim programına katılma ve bu eğitimde başarılı olma koşulu aranmaz. Değerlendirmede son üç yılın sicil raporlarının % 80'i ile Değerlendirme Raporu II'nin % 20'si toplamı başarı derecesi olarak dikkate alınır (geçici madde 3).

Yönetmelik kapsamında yer alan görevlerin tanımları, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 46'ncı madde uyarınca altı ay içinde Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça yürürlüğe konulur (geçici madde 4).

Mesleki yeterlikleri ÖSYM'ce yapılan test sınavı ile temsil yetenekleri de Bakanlıkça oluşturulan komisyonca tespit edilerek Bakanlık yurt dışı teşkilatındaki sürekli görevlere atanmış ve bu görevlerde üç yıl süreyle en az başarılı düzeyde

çalışmış personelden yeniden yurt dışı teşkilâtı yönetim görevleri için başvuruda bulunanlar, KPDS'de en az (B) düzeyinde başarılı olmak koşulu ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç yıllık süre içinde yapılacak sınavlardan başışık tutulur. Bunlar sicil notunun % 50'si, Değerlendirme Raporu I'nin % 30'u ve Değerlendirme Raporu II'nin % 20'si alınmak kaydıyla değerlendirilir (geçici madde 5).

Bakanlık merkez teşkilâtı üçüncü ve dördüncü kademe yöneticilikleri ile taşra teşkilâtı dördüncü kademe yöneticiliklerine atanacaklarda aranan yabancı dil koşulu bu Yönetmeliğin yürürlük tarihini izleyen ikinci yılın sonunda uygulanır (geçici madde 6).

4.3.4.14. Milli Eğitim Bakanlığı yönetici atama ve görevde yükseltme yönetmeliği

11.06.2003 tarih ve 25135 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükseltme Yönetmeliği'nin amacı; Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatına ait yönetici kadrolarına görevin gerekleri ile liyakat ve kariyer ilkeleri esas alınarak alınacaklarda aranacak nitelikler, bunların atanma ve yer değıştirmeleri ile görevler arasında geçişlerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir (madde 1).

Bu yönetmelik Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında şef ve daha üst kadrolara atanacakları kapsar (madde 2). Yönetmelik 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atanma Usulüne İlişkin Kanun ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 56'ncı maddesi ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Görevde Yükselmelerine Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Bu yönetmelik kapsamına giren görevlere atamalarda temel ilkeler şunlardır:

- a. Personelin yöneticilik formasyonu, göreve bağlılık ve motivasyonunu

- sağlamak yoluyla kurumsal etkinlik ve verimliliği artırmak,
- b. Atama ve görevde yükselmelerde kariyer ve liyakati esas almak,
  - c. Hizmetin gereği ile yetki devri kapsamında personel atama ve görevde yükselmelerine yön vermek (madde 5).

Yöneticilik görevleri aşağıda belirtildiği şekilde kademelendirilmiştir;

- a. Birinci kademe: Şef,
- b. İkinci kademe: İlçe ve il milli eğitim müdürlüğü şube müdürü,
- c. Üçüncü kademe: İlçe milli eğitim müdürü, il milli eğitim müdür yardımcısı, Bakanlık şube müdürü,
- d. Dördüncü kademe: İl milli eğitim müdürü, daire başkanı (bağımlı), daire başkanı (bağımsız), genel müdür yardımcısı, I. hukuk müşaviri, genel müdür, araştırma planlama ve koordinasyon kurulu başkanı, teftiş kurulu başkanı, Talim ve Terbiye Kurulu başkanı, müsteşar yardımcısı, müsteşar (madde 6).

Yöneticilik görevine atanacaklarda aranacak genel şartlar şunlardır (madde 7):

- a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesindeki şartları taşımak,
- b) Yüksek öğrenimli olmak,
- c) Dört veya daha yukarı derecelerdeki kadrolara atanacaklar için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesi (b) bendinde belirtilen sürelerde hizmeti bulunmak,
- d) Son yıla ait sicil notu olumlu olmak kaydıyla son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi olmak,
- e) Dördüncü kademe yöneticilik görevlerine atanacaklarda aylıktan kesme veya maaş kesimi cezası dahil daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak,

Yöneticilik görevine atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır (madde 8):

a) Şef kadrosuna atanabilmek için;

- 1) En az lisans düzeyinde öğrenim görmüş,
- 2) İki yıl Bakanlıkta olmak üzere devlet memurluğunda en az üç yıl görev yapmış,
- 3) Bakanlık teşkilatının yardımcı hizmetler sınıfı dışındaki kadrolarında görev yapıyor,
- 4) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak.

b) Şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

- 1) En az lisans düzeyinde öğrenim görmüş,
- 2) İki yıl Bakanlıkta olmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesi (b) bendinde atanacağı kadro derecesi için öngörülen sürede görev yapmış,
- 3) Şef veya öğretmen kadrolarında en az üç yıl görev yapmış,
- 4) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak.

c) İkinci kademe yöneticilik görevlerinde en az iki yıl hizmeti bulunanlar ile (A) tipi eğitim kurumlarında müdür olarak en az üç yıl hizmeti bulunanlar üçüncü kademe yöneticilik görevlerine atanabilirler.

d) (A) tipi eğitim kurumlarında müdür olarak en az sekiz yıl hizmeti bulunanlar il milli eğitim müdürlüğü görevine atanabilirler.

e) (B) tipi eğitim kurumlarında müdür olarak en az beş yıl hizmeti bulunanlar ilçe milli eğitim müdürlüğü görevine atanabilirler.

f) İkinci kademe yöneticilik görevlerinde en az beş yıl, üçüncü kademe yöneticilik görevlerinde en az üç yıl veya her iki kademe yöneticilik görevlerinde toplam en az beş yıl hizmeti bulunanlar dördüncü kademe yöneticilik görevlerinden daire başkanlığı ve il milli eğitim müdürlüğü görevlerine atanabilirler.

g) İl ve ilçe milli eğitim müdürlüğü görevine atanacaklarda, yukarıda belirtilen şartların yanında en az iki yıl öğretmenlik yapmış olma şartı ayrıca aranır.

Şef ve şube müdürü kadrolarına atanmak için bu yönetmelikle belirlenen

genel ve özel şartları taşıyanlardan ilan edilen boş kadro sayısının iki katını geçmeyecek kadarı bu yönetmelikte belirtilen görevde yükselme eğitimine alınır (madde 9).

Görevde yükselme sınavı sonucunda başarılı olanlar, en yüksek puan alandan başlanılarak ilan edilen kadrolara en geç altı içinde başarı sıralamasına göre atanırlar. İhtiyaç halinde sınavı kazanıp atanmamış olanlardan aynı usulle atama yapılabilir (madde 26).

4.3.4.15. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticilerinin atama ve yer değiştirme yönetmeliği

11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim okul ve kurum yöneticiliklerine, görevin gerektirdiği niteliklere sahip eğitim personelinin atanmaları ile yöneticilerin yer değiştirmelerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu yönetmelik Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim okul ve kurum yöneticiliklerine atanacakları kapsamaktadır (madde 2). Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun değişik 56’ncı maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Eğitim kurumu yöneticiliklerine atamada esas alınacak temel ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

- a. Süreklilik ilkesi çerçevesinde eğitim vermek,
- b. Personelin yöneticilik formasyonu, göreve bağlılık ve motivasyonunu sağlamak yoluyla kurumsal etkinlik ve verimliliği artırmak,
- c. Atama ve görevde yükselmelerde kariyer ve liyakati esas almak,
- d. Hizmetin gereği ile yetki devri kapsamında personel atama ve görevde yükselmelerine yön vermek,
- e. Düzenlenecek olan eğitim programlarına adayların katılımında eşit

imkanlar sağlamak (madde 5).

Eğitim kurumlarının yönetim kademeleri şunlardır:

- a. Birinci Kademe: Eğitim kurumu müdür yardımcılığı,
- b. İkinci Kademe: Eğitim kurumu müdür başyardımcılığı, C tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- c. Üçüncü Kademe: B tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- d. Dördüncü Kademe: A tipi eğitim kurumu müdürlüğü (madde 6).

Yöneticilik görevlerine atanacaklarda aranılan genel şartlar şunlardır (madde 7):

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak,
- b. Atanacağı kuruma branşı itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak,
- c. Öğretmenlikte en az iki yıl hizmeti bulunmak,
- d. Aylıktan kesme veya maaş kesimi cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak,
- e. Son yıla ait sicil notu iyi olmak kaydıyla varsa son üç yıllık sicil notu ortalaması iyi dereceden aşağı olmamak,
- f. Son üç yıllık hizmet süresi içinde varsa yöneticilik görevi adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- g. Zorunlu çalışma gerektiren yerler dışındaki kurum yöneticiliklerine atanacaklar için ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamış ya da bu yükümlülüğünden muaf sayılmış olmak,
- h. Atanacağı yöneticilik görevi için bu Yönetmelikte öngörülen sınavda başarılı olmak.

Öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış ve buldukları görevde en az iki yıl başarılı hizmetleri bulunmak kaydıyla, Talim ve Terbiye Kurulu uzmanlığı, eğitim uzmanlığı ve APK uzmanlığı görevleri ile şube müdürü ve daha üst unvanlı görevlerde geçirilen süreler 4 üncü kademe yöneticiliğinde; şef kadrosunda geçen süreler ile özel öğretim okullarında müdür olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde; müdür yardımcılığı sınavını kazanmak şartıyla müdür yetkili

öğretmenlikte geçen süreler ikinci kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır.

Eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır (madde 8):

- a. (C) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacaklarda; birinci kademe yöneticiliğinde en az bir yıl görev yapmış olmak,
- b. (B) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacaklarda; birinci kademe yöneticiliğinde en az iki yıl veya ikinci kademe yöneticiliğinde en az bir yıl görev yapmış olmak,
- c. (A) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacaklarda; üçüncü kademe yöneticiliğinde en az iki yıl veya ikinci kademe yöneticiliklerinde toplam üç yıl ya da birinci kademe yöneticiliğinde dört yıl veya birinci ve ikinci kademe yöneticiliklerinde toplam beş yıl görev yapmış olmak.

Bu Yönetmelik kapsamındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla sınav ve değerlendirme komisyonları ile mülakat komisyonları aşağıdaki şekilde oluşturulur (madde 9):

- a. Merkez Sınav ve Değerlendirme Komisyonu: Personel Genel Müdürü veya görevlendireceği bir genel müdür yardımcısının başkanlığında, Personel Genel Müdürlüğü, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünden birer daire başkanı, atama yapılacak kurumun bağlı olduğu öğretim genel müdürlüğünden bir daire başkanı ve Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığından bir şube müdürü ile bir hukuk müşavirinden oluşur.
- b. İl Sınav ve Değerlendirme Komisyonu: Milli eğitim müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında, bir şube müdürü, bir ilköğretim müfettişi, ölçme değerlendirme sınav hizmetleri bölümünden sorumlu eğitim hizmetleri merkezi müdür yardımcısı ile (A) tipi bir eğitim kurumu müdüründen oluşur.
- c. Merkez Mülakat Komisyonu: Personel Genel Müdürünün Başkanlığında, 1. Hukuk Müşaviri, Teftiş Kurulu Başkanlığından bir Bakanlık müfettişi, Personel Genel Müdürlüğü ile atama yapılacak kurumun bağlı olduğu

öğretim genel müdürlüğünden bir genel müdür yardımcısından oluşur.

- d. İl Mülakat Komisyonu: Milli eğitim müdürünün başkanlığında, İlköğretim Müfettişleri Başkanı, yönetici atamadan sorumlu bir şube müdürü, milli eğitim müdürünün uygun göreceği bir ilçe milli eğitim müdürü ve (A) tipi bir eğitim kurumu müdüründen oluşur.

Personel Genel Müdürü ve il milli eğitim müdürü dışındaki üyeler hiçbir şekilde birden fazla komisyona üye olamazlar. Sınav komisyonu başkan ve üyelerinin sınava eşlerinin, ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının katıldığına tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav komisyonu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yeni üye veya üyeler görevlendirilir. Komisyonların sekretarya işlemleri illerde yönetici atamadan sorumlu birimlerce, Bakanlıkta Personel Genel Müdürlüğünce yürütülür.

Sınav ve Değerlendirme komisyonlarının görevleri şunlardır (madde 10):

- a. Sınav sorularını ÖSYM'ye hazırlatmak,
- b. Sınavların yapılacağı merkezleri belirlemek,
- c. Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi sonucu başarı listesi düzenlemek/düzenletmek,
- d. Tutanakları düzenleyip imzalamak,
- e. Sınav sonuçlarının ilanını ve ilgililere tebliğini sağlamak,
- f. İtirazların incelenip karara bağlanmasını sağlamak,
- g. Eğitim kurumu müdür yardımcılığına atanmak üzere başvuruda bulunan adayları Yönetici Değerlendirme Formuna göre değerlendirmek,
- h. Kurum müdürlüğüne atanmak üzere başvuruda bulunan adayların başvurularını inceleyerek, gerekli şartları taşıyanlar arasından EK-2'deki Yönetici Değerlendirme Formu üzerinde en yüksek puan alan ilk beş adayı sıralayarak Mülakat Komisyonuna bildirmek.

Mülakat komisyonları, Yönetmelik kapsamına giren okul ve kurum müdürlüklerine atanmak için başvuruda bulunanlardan Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca bildirilen adayların Yönetmelik eki EK-3'teki Mülakat Formu üzerinde gerekli değerlendirme işlemini yaparak müdür olarak atanacak adayı

tespit eder (madde 11).

Eğitim kurumu m¼d¼r yardımcılıklarına atanacakların belirlenmesi için Bakanlıkça tespit edilecek merkezlerde Ölçme, Değerlendirme ve Yerleştirme Merkezince, merkezi sistemle yazılı olarak seçme sınavı yapılır. Ancak, sınav için gerekli teknik alt yapısının yeterli olduğunun Bakanlıkça uygun gör¼lmesi halinde valiliklerce de seçme sınavı yapılabilir (madde 12).

Sınav konuları ve puan değerleri şunlardır (madde 13):

- a. Türkçe dilbilgisi-kompozisyon: %20,
- b. Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılâp Tarihi ve ulusal güvenlik: %15,
- c. Kamu yönetimi mevzuatı ile ilgili temel bilgiler: %15,
- d. Genel kültür: %15,
- e. Milli Eğitim mevzuatı, eğitim yönetimi ve Türk eğitim sistemi ile ilgili temel bilgiler: %20,
- f. Eğitim kurumlarının özelliklerine ilişkin konular: %15.

Eğitim kurumu m¼d¼r yardımcılığı seçme sınavı için uygun gör¼len zamanlarda atama yetkisi bakanlığa ait olan eğitim kurumları için Bakanlıkça ¼lke genelinde, atama yetkisi valiliğe ait olan eğitim kurumları için valilikçe il genelinde sınavdan en az bir ay önce duyuru yapılır. Duyuruda; m¼d¼r yardımcılıklarının bulunduğu birimler ve yerleri, sınava katılacaklarda aranacak şartlar, başvuru yeri, zamanı, şekli ve sınava ilişkin diğer hususlar belirtilir. Başvurular ilgililerin sicil dosyalarının tutulduğu birimlerce incelenir. Gerekli şartları taşıyanların başvuruları kabul edilerek Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne gönderilir. Seçme sınavına ilişkin iş ve işlemler Personel Genel Müdürlüğü ile Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce koordineli olarak yürüt¼lür (madde 14).

Seçme sınavı 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavda en az 70 puan alanlar başarılı sayılır (madde 15).

Seçme sınavı sonuçları, yapıldığı tarihten itibaren en geç 15 gün içinde sınavı yapan birimlerce ilan edilir. Sınav sonuçları, ilanı tarihinden itibaren iki yıl

süreyle geçerlidir (madde 16).

Seçme sınavı sonuçlarına, sınav sonuçlarının ilanı tarihinden itibaren 15 gün içinde bir dilekçe ile valiliklerce yapılan sınavlar için ilgili valiliğe, Bakanlıkça yapılan sınavlar için valilikler aracılığıyla sınavı yapan birime itiraz edilebilir. Bu itirazlar sınavı yapan birimce 15 gün içinde incelenerek sonucu ilgiliye bildirilir (madde 17).

Anadolu lisesi statüsündeki her türlü liseler, fen liseleri, yatılı ilköğretim bölge okulları ve doğrudan Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının müdürleri Bakanlıkça, bu kurumların müdürleri dışındaki yöneticileri ile diğer eğitim kurumlarının her kademedeki yöneticileri valiliklerce atanır (madde 18).

Sınav puanlarının eşitliği halinde sırasıyla eğitim kurumlarının yöneticiliklerine;

- a. Lisansüstü düzeyde öğrenim görmüş olanlar,
- b. Hizmet içi eğitim programlarına katılmış olanlar,
- c. Eğitim-öğretim alanında yayımlanmış eseri bulunanlar,
- d. Yöneticilikteki hizmet süresi fazla olanlar,
- e. Öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olanlar,
- f. Ödül ve takdirname almış olanlar,

atanır. Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarına atanacaklarda, birinci fıkrada sayılanlara ek olarak, bölüm, atölye ve laboratuvar şefi olarak görev yapmış olmak tercih nedeni olarak dikkate alınır (madde 19).

Seçme sınavını kazanan adaylar boş müdür yardımcılıklarına atanmak için valiliklerce yapılacak duyuru üzerine, Yöneticilik İstek Formu ile kadrosunun bulunduğu okulda boş müdür yardımcılığı olması halinde bu eğitim kurumu da aralarında bulunmak şartıyla en fazla üç eğitim kurumu tercih etmek suretiyle istekte bulunabilirler. İstekte bulunan adaylardan Yönetici Değerlendirme Formu üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda puanı en yüksek olanların tercihleri dikkate alınarak valiliklerce başvuru tarihinin tamamlanmasından itibaren en geç 3 ay içinde atanırlar (madde 20).

Müdür Başyardımcılığına, müdür yardımcısı olarak en az bir yıl görev yapmış olmak kaydıyla halen o ilde görev yapanlar arasından eğitim kurumu müdürünün teklifi, milli eğitim müdürünün uygun görüşü ve valinin onayı ile duyuru yapılmaksızın atama yapılır (madde 21).

Atama yapılacak eğitim kurumu müdürlüklerine ihtiyaç duyulan zamanlarda;

- a. Atama yetkisi Bakanlığa ait olanlar için Bakanlıkça ülke genelinde,
- b. Atama yetkisi valiliklerde olanlar için valiliklerce il genelinde

mülakat tarihinden en az bir ay önce duyuru yapılır. Duyuruda; atama yapılacak eğitim kurumlarının isimleri, tipleri, başvuracaklarda aranacak şartlar ve diğer hususlar belirtilir. Adaylar, en fazla üç eğitim kurumu müdürlüğüne Yöneticilik İstek Formu ile atama yetkisi Bakanlığa ait olanlar için valilikler aracılığıyla Bakanlığa, atama yetkisi valiliklerde olanlar için valiliklere başvuruda bulunurlar. Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılacak değerlendirme sonucunda en yüksek puan alan beş aday mülakata alınmaya hak kazanır. Mülakat komisyonunca Mülakat Formu üzerinden yapılacak değerlendirme sonucunda en yüksek puan alan adayın ataması en geç 3 ay içerisinde atamaya yetkili makamca yapılır (madde 22).

Birleştirilme veya dönüştürülme yoluyla oluşturulan eğitim kurumu müdürlüklerine duyuru yapılmaksızın;

- a. Dönüştürülme yoluyla oluşan kurum müdürlüğüne önceki kurum müdürünün,
- b. Birleştirme yolu ile oluşan kurum müdürlüğüne EK-2'deki Yönetici Değerlendirme Formuna göre yapılacak değerlendirme sonuçlarına göre önceki kurum müdürlerinden birinin,

ataması yapılır. Bu kapsamda yönetici olarak atanamayan önceki okul müdürleri ile müdür başyardımcıları ve müdür yardımcılarının yöneticilik görevlerine atanmalarında bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinin son fıkrası hükmü uygulanır (madde 23).

Doğrudan Bakanlığa bağlı eğitim kurumları yöneticilikleri için yapılacak duyuru, başvuru, sınav ve atamalar Merkez Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde alınacak karar doğrultusunda yürütülür (madde 24).

Birleştirilen, dönüştürülen veya kapatılan eğitim kurumlarının önceki yöneticileri dahil, daha önce eğitim kurumu yöneticiliğinde bulunmuş olanlar, ayrıldıkları veya istekleri halinde daha alt tipteki eğitim kurumları yöneticilik görevlerine yeniden atanabilirler. Aynı eğitim kurumuna atanmak üzere birden fazla adayın başvurmuş olması durumunda Yönetici Değerlendirme Formuna göre yapılacak değerlendirme sonucuna göre atama yapılır (madde 25).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri, Kurum Tipleri Tespit Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir. Yapılan değerlendirme sonucunda puanı (madde 30);

a. Anaokulları, ilköğretim okulları, eğitim uygulama okulu ve iş eğitim merkezleri, otistik çocuklar eğitim merkezlerinden;

- (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 25-39 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 25'ten az olanlar (C) tipi,

b. Liselerden;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 40-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 40'tan az olanlar (C) tipi,

c. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 45-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 45'ten az olanlar (C) tipi,

olarak kabul edilir.

Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, mesleki ve teknik eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, bilim sanat merkezleri, iş eğitim merkezleri, eğitim hizmetleri merkezleri ve benzeri kurumlardan görev alanlarındaki toplam nüfusu;

- a. 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- b. 200.000'den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi,
- c. Rehberlik ve araştırma merkezlerinden görev alanlarındaki toplam nüfusu;

(1) 400.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezlerindekiler (A) tipi,

(2) 400.000'den az olan yerleşim merkezlerindekiler (B) tipi,

olarak tespit edilir.

Bu tespitler her üç yılda bir yenilenir. Yeni açılan eğitim kurumlarının tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir. Doğrudan Bakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları (A) tipi kapsamında sayılır.

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tiplerini belirlemek üzere il merkezlerinde; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, bir ilköğretim müfettişi, ilgili şube müdürü, ilgili ilçe milli eğitim müdüründen oluşan Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulur. Büyükşehir statüsündeki illerin merkez ilçelerinde de Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulabilir (madde 31).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte eğitim kurumlarında yönetici olarak görev yapanlar, bu Yönetmelik ile belirlenen esaslara uygun olup olmadığına bakılmaksızın görevlerine devam ederler (geçici madde 1).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen değerlendirme sınavına girerek başarılı olanlardan herhangi bir kurum müdürlüğüne atanamamış adaylar, bu sınav sonucu almış oldukları sertifikanın geçerlik süresi ile sınırlı olmak kaydıyla, boş kurum

müdürlükleri için bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak duyuru üzerine başvuruda bulunabilirler (geçici madde 2).

4.3.4.16. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticilerinin atama yönetmeliği

13.04.2007 tarih ve 26492 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim okul ve kurum yöneticiliklerine atanacaklara ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu yönetmelik Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim okul ve kurum yöneticiliklerine 657 sayılı Devlet Memuru Kanununa göre atanacakları kapsar (madde 2). Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 56’ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Eğitim Kurumu yöneticiliklerine atamada esas alınacak temel ilkeler şunlardır (madde 5).

- a. Atamalarda, kariyer ve liyakat ilkeleri esas alınır.
- b. Atamalarda norm kadro imkânları göz önünde bulundurulur.
- c. Yöneticilik görevlerine Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapanlar arasından atama yapılır.
- d. Atamalarda, kamu yararı ve hizmet gerekleri birlikte değerlendirilir.

Eğitim kurumlarının yönetim kademeleri şunlardır (madde 6):

- a. Birinci Kademe: Eğitim kurumu müdür yardımcılığı.
- b. İkinci Kademe: Eğitim kurumu müdür başyardımcılığı, C tipi eğitim kurumu müdürlüğü.
- c. Üçüncü Kademe: B tipi eğitim kurumu müdürlüğü.
- d. Dördüncü Kademe: A tipi eğitim kurumu müdürlüğü

Yöneticilik görevlerine atanacaklarda aranılan genel şartlar şunlardır (madde 7):

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak.
- b. Halk eğitimi merkezi ile öğretmen evi ve akşam sanat okulu yöneticiliklerine atanacaklarda herhangi bir alan öğretmeni olmak, rehberlik ve araştırma merkezi yöneticiliklerine atanacaklarda rehber öğretmen veya özel eğitim öğretmeni olmak, turizm eğitim merkezlerine atanacaklarda turizm otelcilik grubu ya da muhasebe grubu öğretmeni olmak; diğer eğitim kurumlarına atanacaklarda ise atanacağı eğitim kurumunda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak.
- c. Öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak.
- d. Aylıktan kesme veya maaş kesimi cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak.
- e. Son yıla ait sicil notu iyi derecede ve varsa son üç yıllık sicil notu ortalaması iyi derecede olmak.
- f. Son üç yıllık hizmet süresi içinde yöneticilik görevi adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak.
- g. Zorunlu çalışma gerektiren yerler dışındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine atanacaklar için ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü sağlık veya eş durumu özrüne dayalı olarak erteletmiş, tamamlamış ya da bu yükümlülüğünden muaf tutulmuş olmak.

Öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak kaydıyla, Talim ve Terbiye Kurulu Uzmanlığı, Eğitim Uzmanlığı ve APK Uzmanlığı görevleri ile Şube Müdürü ve daha üst unvanlı görevlerde asaleten geçirilen süreler dördüncü kademe yöneticiliğinde, kamu kurum ve kuruluşlarında genel idare hizmetleri sınıfına dahil Şef kadrosunda ve özel eğitim okullarında müdür olarak geçirilen süreler ile Bakanlığa bağlı yurt dışındaki eğitim kurumlarında müdür olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde, ilk defa eğitim ve öğretime açılacak olan kurumları, kurumun amacına uygun eğitim ve öğretim hizmetlerine hazır hale getirmek, eğitim ve öğretime açmak kaydıyla kurucu müdürlükte geçen süreler ile toplam en az iki yıl ya da kesintisiz en az bir yıl olmak üzere müdür yetkili öğretmenlikte geçen süreler ikinci kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır.

Eğitim kurumu yöneticiliklerine atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır (madde 8).

a. Müdürlüğe atanacaklarda;

- (1) (C) tipi eğitim kurumu müdürlüğüne atanacaklarda; eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az bir yıl görev yapmış olmak,
- (2) (B) tipi eğitim kurumu müdürlüğüne atanacaklarda; eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az iki yıl görev yapmış olmak,
- (3) (A) tipi eğitim kurumu müdürlüğüne atanacaklarda; eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az üç yıl görev yapmış olmak,

b. Müdür başyardımcılığına atanacaklarda;

- (1) En az bir yıl yöneticilik yapmış olmak,

c. Müdür yardımcılığına atanacaklarda;

- (1) (C) tipi eğitim kurumu müdür yardımcılığına atanacaklarda; öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak,
- (2) (B) tipi eğitim kurumu müdür yardımcılığına atanacaklarda; adaylık dahil öğretmenlikte en az üç yıl görev yapmış olmak,
- (3) (A) tipi eğitim kurumu müdür yardımcılığına atanacaklarda; adaylık dahil öğretmenlikte en az beş yıl görev yapmış olmak,

d. Eğitim kampüsü müdürlüğüne atanacaklarda (A) tipi eğitim kurumu müdürlüğünde en az iki yıl veya toplam beş yıl yöneticilik görevi yapmış olmak

şartları aranır.

Bakanlığa doğrudan bağlı eğitim kurumlarının yöneticileri ile öğretmen evi ve akşam sanat okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri, turizm eğitim merkezleri, bilim sanat merkezleri, Anadolu statüsündeki her türlü liseler, fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, spor liseleri, sağlık meslek liseleri, tarım meslek liseleri, adalet meslek liseleri ve yatılı ilköğretim bölge okullarının müdürleri ile eğitim kampüsü müdürleri Bakanlıkça, bu kurumların müdürleri dışındaki yöneticileri ile diğer eğitim kurumlarının her kademedeki yöneticileri valiliklerce atanır (madde 9).

Eğitim kurumu m¼d¼r yardımcılıklarına, bu Y¼netmeliđin 5'inci maddesinde yer alan temel ilkeler esas alınarak bu Y¼netmeliđin 7'nci ve 8'inci maddelerinde belirtilen Şartları taşımaları kaydıyla; ¼ncelikle o eğitim kurumunda g¼rev yapan ¼đretmenler arasından eğitim kurumu m¼d¼r¼n¼n g¼r¼Őlerini de belirterek ¼nereceđi bir aday ilçe milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ve il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n uygun g¼r¼Ő¼ ¼zerine vali tarafından atanır. Eğitim kurumunun doğrudan il milli eğitim m¼d¼rl¼đ¼ne bağlı olması halinde eğitim kurumu m¼d¼r¼n¼n g¼r¼Őlerini de belirterek ¼nereceđi aday il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ¼zerine vali tarafından atanır (madde 10).

M¼d¼r başyardımcılığına; en az bir yıl s¼reyle y¼neticilik yapmış ve bu Y¼netmeliđin 5 inci maddesinde yer alan temel ilkeler esas alınarak, o ilde fiilen g¼rev yapan y¼neticiler arasından eğitim kurumu m¼d¼r¼n¼n g¼r¼Őlerini de belirterek ¼nereceđi bir aday ilçe milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ve il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n uygun g¼r¼Ő¼ ¼zerine vali tarafından atanır. Eğitim kurumunun doğrudan il milli eğitim m¼d¼rl¼đ¼ne bağlı olması halinde eğitim kurumu m¼d¼r¼n¼n g¼r¼Őlerini de belirterek ¼nereceđi aday il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ¼zerine vali tarafından atanır (madde 11).

Eğitim kurumu m¼d¼rl¼klerine, bu Y¼netmeliđin 5'inci maddesinde yer alan temel ilkeler esas alınarak bu Y¼netmeliđin 7'nci ve 8'inci maddelerinde belirtilen Şartları taşımaları kaydıyla, y¼neticiler arasından; atama yetkisi valiliklerde bulunanlar i¼in ilçe milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ve il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n uygun g¼r¼mesi ¼zerine vali tarafından atama yapılır. Eğitim kurumunun doğrudan il milli eğitim m¼d¼rl¼đ¼ne bağlı olması halinde il milli eğitim m¼d¼r¼n¼n teklifi ¼zerine vali tarafından atanır. Atama yetkisi Bakanlığa ait olanlar bakımından ise ilgili valiliğin teklifi ¼zerine Bakanlıkça atama yapılır (madde 12).

Eğitim kamp¼s¼ m¼d¼rl¼klerine, bu Y¼netmeliđin 5'inci maddesinde yer alan temel ilkeler esas alınarak bu Y¼netmeliđin 7'nci ve 82inci maddelerinde belirtilen Şartları taşıyan y¼neticiler arasından ilgili valiliğin teklifi ¼zerine Bakanlıkça atama yapılır (madde 13).

Statü değişikliği olan eğitim kurumu yöneticiliklerine;

- a. Birleştirilme yoluyla oluşan eğitim kurumu yöneticiliklerine, birleştirilen eğitim kurumu yöneticileri arasından, bu Yönetmeliğin 10'uncu, 11'inci ve 12'nci maddelerindeki hükümlere göre atama yapılır.
- b. Dönüştürölme yoluyla oluşan eğitim kurumu yöneticiliklerine, önceki eğitim kurumu yöneticilerinin norm kadro imkânları ölçüsünde başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atamaları yapılır (madde 14).

Bakanlığa doğrudan bağlı eğitim kurumlarının yöneticilikleri ile öğretmen evi ve akşam sanat okulu (ASO) müdürlüklerine, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan temel ilkeler esas alınarak bu Yönetmeliğin 7 nci ve 8 inci maddelerinde belirtilen şartları taşıyan yöneticiler arasından Bakanlıkça atama yapılır (madde 15).

Daha önce yöneticilik görevinde bulunmuş olanlar, bu Yönetmelik ile yönetici olarak atanacaklarda aranan şartları taşımaları kaydıyla yöneticilik görevlerinden ayrıldıkları tarihten en az bir yıl geçtikten sonra durumlarına uygun yöneticilik görevlerine atamaya yetkili olanlarca tekrar atanabilirler. Görev yapmakta oldukları eğitim kurumlarının herhangi bir nedenle kapatılmasına bağlı olarak yöneticilik görevleri sona erenler, istekleri de dikkate alınarak, başkaca bir şart aranmaksızın durumlarına uygun eğitim kurumu yöneticiliklerine atamaya yetkili olanlarca tekrar atanabilirler (madde 16).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir (madde 19).

Yapılan değerlendirme sonucunda puanı;

- a. Anaokullarından;

(1) 25 ve daha fazla olanlar (A) tipi,

(2) 20-24 arasında olanlar (B) tipi,

- (3) 20 den az olanlar (C) tipi.
- b. İlköğretim okulları, eğitim uygulama okulu ve iş eğitim merkezlerinden;
- (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
 (2) 25-39 arasında olanlar (B) tipi,
 (3) 25 den az olanlar (C) tipi.
- c. Liselerden;
- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
 (2) 40-59 arasında olanlar (B) tipi,
 (3) 40 dan az olanlar (C) tipi.
- d. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerinden;
- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
 (2) 45-59 arasında olanlar (B) tipi,
 (3) 45 den az olanlar (C) tipi.
- e. Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, halk eğitimi merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, bilim sanat merkezleri, turizm eğitim merkezleri, iş eğitim merkezleri, iş okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve benzeri kurumlardan mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfus;
- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
 (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.
- f. Rehberlik ve araştırma merkezlerinden mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfusu;
- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
 (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezlerindeki (B) tipi.

g. Öğretmen evi/öğretmen evi ve Akşam Sanat Okullardan puanı;

(1) 90 ve daha fazla olanlar (A) tipi,

(2) 79-89 arasında olanlar (B) tipi,

(3) 79 dan az olanlar (C) tipi,

olarak tespit edilir. Bu tespitler her iki yılda bir yenilenir. Yeni açılan eğitim kurumlarının tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir. Özel eğitim kurumu niteliği taşıyan eğitim kurumlarına ayrıca beş puan ilave edilir. Bakanlığa doğrudan bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları (A) tipi sayılır. Herhangi bir nedenle okul/kurum tipi belirlenememiş olan eğitim kurumları (C) tipi olarak kabul edilir.

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tiplerini belirlemek üzere il merkezlerinde; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, bir ilköğretim müfettişi, ilgili şube müdürü, ilgili ilçe milli eğitim müdürü ile (A) tipi eğitim kurumu müdüründen oluşan Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulur. Büyükşehir statüsündeki illerin merkez ilçelerinde de Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulabilir (madde 20).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte eğitim kurumlarında asaleten yönetici olarak görev yapanlar ile daha önceki mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen Seçme, Değerlendirme veya Düzey Belirleme Sınavına girerek başarılı olanların kazanılmış hakları saklıdır (geçici madde 1).

4.3.4.17. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticileri yönetmeliği

24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürüteceklerin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürütecekleri kapsar (madde 2). Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 30/4/1992 tarihli ve

3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 56 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Eğitim kurumu yöneticiliklerine atamada esas alınacak temel ilkeler şunlardır (madde 5);

- a. Atamalarda kariyer ve liyakat esas alınır.
- b. Atamalarda norm kadro esasları göz önünde bulundurulur.
- c. Atamalarda puan üstünlüğü dikkate alınır.

Eğitim kurumları yönetim kademeleri şunlardır (madde 6):

- a. Birinci Kademe: Eğitim kurumu müdür yardımcılığı,
- b. İkinci Kademe: Eğitim kurumu müdür başyardımcılığı,
- c. Üçüncü Kademe: C tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- d. Dördüncü Kademe: B tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- e. Beşinci Kademe: A tipi eğitim kurumu müdürlüğü.

Eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla, atamaya yetkili amirlerin onayı ile değerlendirme komisyonu oluşturulur. Değerlendirme komisyonu il milli eğitim müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının ya da şube müdürünün başkanlığında, yönetici atamadan sorumlu şube müdürü, atama yapılacak eğitim kurumunun bulunduğu ilçenin milli eğitim müdürü, bir ilköğretim müfettişi ve (A) tipi bir eğitim kurumu müdürü olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Komisyona aynı usulle birer yedek üye de belirlenir. Komisyonun başkan ve üyeleri; kendilerinin, eşlerinin, üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kayın hısımlarının değerlendirilmesinde görev alamazlar. Bu durumda olan üyelerin yerine yedek üye görevlendirilir. Değerlendirme komisyonunun sekretarya işlemleri yönetici atamadan sorumlu birimce yürütülür (madde 7).

Değerlendirme komisyonu; eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayların başvurularını inceleyip, gerekli şartları taşıyanları Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden değerlendirerek değerlendirme

sonuçlarını il milli eğitim müdürlüğüne sunar (madde 8).

Atama yapılması planlanan eğitim kurumlarının yöneticiliklerine; valiliklerce il genelinde ve her adayın bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde başvuru tarihinden en az 15 gün önce duyuru yapılır. Halen yöneticilik görevi yapanlar, buldukları eğitim kurumu yöneticiliğinde en az iki yıl görev yapmış olmaları kaydıyla aynı yönetim kademesindeki duyurusu yapılan eğitim kurumlarına atanmak üzere başvuruda bulunabilirler. Daha üst ya da alt kademedeki eğitim kurumu yöneticilikleri için bulunduğu eğitim kurumunda iki yıl görev yapmış olma şartı aranmaz.

Yöneticilikleri boş olduğu halde birinci duyuruda adayı bulunmayan eğitim kurumu yöneticiliklerine, bu eğitim kurumlarıyla sınırlı olmak kaydıyla ikinci bir duyuru daha yapılır. İkinci duyuru sonucunda da aday bulunamaması halinde genel şartları taşıyanlar arasından atamaya yetkili amirce atama yapılır. Bu şekilde atanmış olan eğitim kurumu yöneticilerinin yeniden ya da yer değiştirme suretiyle bir başka eğitim kurumuna atanabilme hakkını elde edebilmeleri için atanmış oldukları bu eğitim kurumunda yönetici olarak kesintisiz en az iki yıl görev yapmış olmaları zorunludur (madde 8).

Bu Yönetmelik kapsamındaki eğitim kurumlarının her kademedeki yöneticileri valiliklerce atanır (madde 10).

Yöneticilik görevlerine atanacaklarda aranılan genel şartlar şunlardır:

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak,
- b. Öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak,
- c. Son yıla ait sicil notu iyi olmak kaydıyla son üç yıllık sicil notu ortalaması 76 puandan aşağı olmamak,
- d. Son üç yıllık hizmet süresi içinde, yöneticilik görevi olanların yöneticilik görevi adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- e. Zorunlu çalışma yükümlülüğü gerektiren yerler dışındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine atanacaklar için ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü sağlık veya eş durumu özrüne dayalı olarak erteletmiş, tamamlamış ya da bu yükümlülükten muaf tutulmuş olmak.

f. Halk eğitimi merkezi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulu yöneticiliklerine atanacaklarda herhangi bir alan öğretmeni olmak; rehberlik ve araştırma merkezi yöneticiliklerine atanacaklarda rehber öğretmen veya özel eğitim öğretmeni olmak; turizm eğitim merkezlerine atanacaklarda otelcilik ve turizm meslek liselerine atölye laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olarak atanabilecek nitelikte olmak; diğer eğitim kurumlarına atanacaklarda ise atanacağı eğitim kurumunda Talim ve Terbiye Kurulu kararlarına göre aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak,

Anadolu statülü eğitim kurumları, fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, spor liseleri ve bilim sanat merkezleri yöneticiliklerine öncelikle bu eğitim kurumlarında görev yapan ya da yapmış olanlar arasından atama yapılır.

İkinci fıkrada belirtilen eğitim kurumu yöneticiliklerine atanma şartlarını taşıyan aday bulunamaması durumunda diğer eğitim kurumlarında görev yapan adaylar arasından da atama yapılabilir. Bu şekilde ataması yapılanlar bu kurumların yöneticiliklerinden ayrılmaları halinde durumlarına uygun eğitim kurumlarına atanırlar (madde 11).

(C) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacakların eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az bir yıl görev yapmış olmaları, (B) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacakların eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az iki yıl görev yapmış olmaları ve (A) tipi eğitim kurumu müdürü olarak atanacakların eğitim kurumu yöneticiliklerinde en az üç yıl görev yapmış olmaları kaydıyla, boş bulunan eğitim kurumu müdürlüklerine atanmak isteyenlerden bu Yönetmelikte öngörülen genel şartları taşıyanlar, valiliklerce yapılacak duyuru üzerine Yöneticilik İstek Formu ile en fazla beş eğitim kurumu tercih etmek suretiyle valiliklere başvuruda bulunurlar. Başvuruda bulunan adayların değerlendirmeleri Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılır. Yapılan değerlendirme sonucunda adayların atamaları, tercihleri doğrultusunda puan üstünlüğü esasına göre yapılır (madde 12).

Boş bulunan müdür başyardımcılıklarına atanmak isteyenlerden bu

Yönetmelikte öngörülen genel şartları taşıyanlar, en az bir yıl süreyle yöneticilik yapmış olmak kaydıyla valiliklerce yapılacak duyuru üzerine Ek-1'deki Yöneticilik İstek Formu ile en fazla beş eğitim kurumu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler. Başvuruda bulunan adayların değerlendirilmeleri Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılır. Yapılan değerlendirme sonucunda adayların atamaları, tercihleri doğrultusunda puan üstünlüğü esasına göre yapılır (madde 13).

Boş bulunan müdür yardımcılıklarına atanmak isteyenlerden bu Yönetmelikte öngörülen genel şartları taşıyanlar, valiliklerce yapılacak duyuru üzerine Yöneticilik İstek Formu ile en fazla beş eğitim kurumu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler. Başvuruda bulunan adayların değerlendirilmeleri Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılır. Yapılan değerlendirme sonucunda adayların atamaları, tercihleri doğrultusunda puan üstünlüğü esasına göre yapılır (madde 14).

Öğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak kaydıyla; Talim ve Terbiye Kurulu uzmanlığı, eğitim uzmanlığı ve APK uzmanlığı görevleri ile şube müdürü ve daha üst unvanlı görevlerde asaleten geçirilen süreler beşinci kademe yöneticiliğinde, kamu kurum ve kuruluşlarında Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil şef kadrosunda geçen süreler dördüncü kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır. Halen bu görevlerde bulunanlar, duyurusu yapılan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere bu Yönetmeliğin 12, 13 ve 14 üncü madde hükümlerine göre valiliklerde görev yapanlar görev yaptıkları valilik, merkez teşkilatında görevli olanlar ise Personel Genel Müdürlüğü kanalıyla başvuruda bulunabilirler.

Özel öğretim kurumları ile Bakanlığa bağlı yurt dışındaki okullarda müdür olarak geçirilen süreler dördüncü kademe yöneticiliğinde; görevli olduğu eğitim kurumunda eğitim kurumunu eğitim öğretime açmak kaydıyla kurucu müdür olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde; en az bir yıl olmak kaydıyla müdür yetkili öğretmen olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır. Bunlardan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak isteyenler, yapılacak duyurulara başvurmaları halinde atanmak istedikleri eğitim

kurumu için öngörülen atama usul ve esaslarına göre atanabilirler (madde 15).

Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde;

- a. Birleştirilme yolu ile oluşan eğitim kurumu yöneticiliklerine, birleşme sırasında birleştirilen eğitim kurumlarında yönetici olarak görev yapıyor olmak kaydıyla başvuruda bulunanlar arasından Yönetici Değerlendirme Formuna göre yapılacak değerlendirme sonuçlarına göre en yüksek puan alan yöneticilerin ataması yapılır.
- b. Dönüştürülme yoluyla oluşan eğitim kurumlarına, önceki kurum yöneticileri, norm kadro esaslarına göre bir başka şart aranmaksızın atanır.
- c. Statü değişikliğine bağlı olarak görev yapmakta oldukları eğitim kurumları kapatılanlar istekleri de dikkate alınarak bir başka şart aranmaksızın durumlarına uygun boş bulunan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanırlar. Durumlarına uygun yöneticilik kadrosu olmayanlar ile yöneticilik görevine atanmak istemeyenler norm kadro esaslarına göre diğer eğitim kurumuna öğretmen olarak atanırlar (madde 16).

Eğitim kurumlarının yöneticiliklerine atanacaklarda, puan eşitliği halinde sırasıyla;

- a. Lisansüstü düzeyde öğrenim görmüş,
- b. Başöğretmen,
- c. Uzman öğretmen,
- d. Yöneticilikteki hizmet süresi fazla,
- e. Öğretmenlikteki hizmet süresi fazla

olanlara öncelik verilir. Mesleki ve teknik eğitim veren eğitim kurumlarına atanacaklarda birinci fıkraya göre yapılan değerlendirmede puan eşitliği olması halinde ise, bölüm, atölye veya laboratuvar şefi olarak görev yapmış olan adaya öncelik verilir (madde 17).

Görev yapmakta oldukları eğitim kurumları herhangi bir nedenle

kapatılmasından dolayı yöneticilik görevi sona erenler, istekleri de dikkate alınarak başkaca bir şart aranmaksızın durumlarına uygun eğitim kurumu yöneticiliklerine öncelikle atanırlar. İlgili mevzuatında belirtilen yöneticilik normuna esas ölçütler çerçevesinde yöneticilik norm kadroları düşen eğitim kurumlarında görevli yöneticilerin yöneticilikleri iki öğretim yılı daha devam eder. Bu sürenin sonunda yapılan norm kadro belirlemelerinde durumlarında herhangi bir değişiklik olmayan eğitim kurumlarında görevli yöneticilerin yöneticilikleri sona erer. Bu şekilde yöneticilik görevi sona erenler, buldukları eğitim kurumunda branşlarında norm kadro açığı olması durumunda istemeleri halinde bu eğitim kurumuna, istekleri olmaması ya da açık norm kadro bulunmaması durumunda ise durumlarına uygun ihtiyaç bulunan bir eğitim kurumuna öğretmen olarak atanırlar. Norm kadro fazlası yöneticiler Yönetici Değerlendirme Formu üzerinde yapılacak değerlendirmeye göre en az puan alandan başlanarak belirlenir (madde 19).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri Kurum Tipleri Tespit Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir (madde 22).

Yapılan değerlendirme sonucunda puanı;

a. Anaokullarından;

- (1) 35 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 30-34 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 30 dan az olanlar (C) tipi.

b. İlköğretim okulları, eğitim uygulama okulu ve iş eğitim merkezlerinden;

- (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 25-39 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 25 den az olanlar (C) tipi.

c. Liselerden;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 40-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 40 dan az olanlar (C) tipi.

d. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerinden;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 45-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 45 den az olanlar (C) tipi.

e. Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, bilim sanat merkezleri, turizm eğitim merkezleri, iş eğitim merkezleri, iş okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve benzeri kurumlardan mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfus;

- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.

f. Halk eğitimi merkezleri ve mesleki eğitim merkezlerinin görev alanlarındaki toplam nüfus;

- (1) 50.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- (2) 50.000 den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.

g. Rehberlik ve araştırma merkezlerinden mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfusu;

- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.

h. Öğretmen evi/öğretmen evi ve Akşam Sanat Okullardan puanı;

- (1) 90 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 79-89 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 79 dan az olanlar (C) tipi,

olarak tespit edilir. Bu tespitler her iki yılda bir yenilenir. Yeni açılan eğitim kurumlarının tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir. Özel eğitim kurumu niteliği taşıyan eğitim kurumlarına ayrıca beş puan

ilave edilir. Doğrudan Bakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları (A) tipi sayılır. Herhangi bir nedenle eğitim kurumu tipi belirlenememiş olan eğitim kurumları (C) tipi olarak kabul edilir (madde 22).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tiplerini belirlemek üzere il merkezlerinde; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, ilgili şube müdürü, ilgili ilçe milli eğitim müdürü, bir ilköğretim müfettişi ile bir (A) tipi eğitim kurumu müdüründen olmak üzere toplam beş kişiden oluşan Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulur. Büyükşehir statüsündeki illerin merkez ilçelerinde de üyeleri valilikçe belirlenmek üzere Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulabilir (madde 23).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte eğitim kurumlarında asaleten yönetici olarak görev yapanlar görevlerine devam ederler (geçici madde 1).

11/1/2004 tarihli ve 25343 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği hükümlerine göre, müdür yardımcılığı için yapılan seçme sınavını kazanan adaylar, sınavların geçerlik süresi ile sınırlı olmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde müdür yardımcılığına atanmak üzere başvurmaları halinde kendi aralarındaki sınav puanı üstünlüğüne göre öncelikle atanırlar (geçici madde 2).

4.3.4.18. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticilerinin atama ve yer değiştirmelerine ilişkin yönetmelik

13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürütecek personelin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürütecek personeli kapsar (madde 2). Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 88 inci maddesi ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve

Görevleri Hakkında Kanununun 56 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Eğitim kurumu yöneticiliklerine atamada esas alınacak temel ilkeler şunlardır (madde 5);

- a. Atamalarda kariyer ve liyakat esas alınır,
- b. Atamalarda norm kadro esasları göz önünde bulundurulur,
- c. Atamalarda puan üstünlüğü dikkate alınır.

Eğitim kurumlarının yönetim kademeleri şunlardır (madde 6);

- a. Birinci Kademe: Eğitim kurumu müdür yardımcılığı,
- b. İkinci Kademe: Eğitim kurumu müdür başyardımcılığı,
- c. Üçüncü Kademe: C tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- d. Dördüncü Kademe: B tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
- e. Beşinci Kademe: A tipi eğitim kurumu müdürlüğü.

Yöneticilik görevlerine atanacaklarda aranılan genel şartlar şunlardır (madde 7);

- a. Yükseköğrenim görmüş olmak,
- b. Okul öncesi eğitim kurumlarına atanacaklarda, okul öncesi veya çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni olmak; halk eğitimi merkezi ile öğretmen evi ve akşam sanat okulu yöneticiliklerine atanacaklarda herhangi bir alan öğretmeni olmak; rehberlik ve araştırma merkezi yöneticiliklerine atanacaklarda rehber öğretmen veya özel eğitim öğretmeni olmak; mesleki ve teknik eğitim okul ve kurum müdürlüklerine atanacaklarda atölye, laboratuvar ya da meslek dersleri öğretmeni olarak atanabilecek nitelikte olmak; turizm eğitim merkezlerine atanacaklarda otelcilik ve turizm meslek liselerine atölye laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olarak atanabilecek nitelikte olmak; mesleki ve teknik eğitim okul ve kurum müdür yardımcılığı ve müdür başyardımcılığı ile diğer eğitim kurumlarının her kademedeki yöneticiliklerine atanacaklarda ise Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarına göre atamasına esas olan alanların

- karşılarında gösterilen derslerle sınırlı olmak üzere, atanacağı okul ve kurumda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak,
- c. Bakanlık kadrolarında en az üç yıl öğretmen olarak görev yapmış olmak,
- d. Varsa son üç yıllık sicil notu ortalaması olumlu olmak,
- e. Yöneticilik görevi, son üç yıllık hizmet süresi içinde adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak,
- f. Zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen yerler dışındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine atanacaklar için ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamış, bu yükümlülükten muaf tutulmuş ya da sağlık veya eş durumu özrüne dayalı olarak bu yükümlülüğü ertelenmiş olmak,
- g. Varsa atanacağı görev için öngörülen seçme sınavında başarılı olmak.

Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, bilim sanat merkezleri, güzel sanatlar ve spor liseleri ile her türdeki Anadolu liseleri yöneticiliklerine bu eğitim kurumları her biri kendi içinde olmak üzere, ilgili mevzuatına göre seçilerek öğretmen olarak atanıp, görev yapan ya da bu eğitim kurumlarında görev yaptıktan sonra herhangi bir nedenle ayrılmış olmakla birlikte yeniden bu eğitim kurumlarına sınavsız atanabilecek nitelikte olanlar arasından atama yapılır.

Anadolu statülü mesleki ve teknik eğitim kurumları yöneticiliklerine atanacak meslek dersleri, atölye ve laboratuvar öğretmenleri bakımından bu statüdeki kurumlarda görev yapma veya yapmış olma şartı aranmaz.

Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan aday bulunamaması durumunda bu fıkrada sayılanlar da dahil olmak üzere diğer eğitim kurumlarında görev yapan adaylar arasından da atama yapılabilir. Bu şekilde ataması yapılanlar atanmış oldukları eğitim kurumu yöneticiliğinden ayrılmaları halinde durumlarına uygun eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanırlar. Bu şekilde atanmış olanlar başka bir yönetim kademesine atanmak istemeleri hâlinde bu Yönetmelikle belirlenmiş olan genel şartları taşımaları gerekir (madde 7).

Eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar şunlardır (madde 8):

- a. (C) tipi eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; eğitim kurumlarında en az bir yıl yöneticilik yapmış olmak,
- b. (B) tipi eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; eğitim kurumlarında en az iki yıl yöneticilik yapmış olmak,
- c. (A) tipi eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; eğitim kurumlarında en az üç yıl yöneticilik yapmış olmak.

Bu Yönetmelik kapsamındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayların değerlendirilmesi amacıyla aşağıdaki komisyonlar oluşturulur (madde 9).

- a. Seçme Sınavı Komisyonu: Bakanlıkta, Personel Genel Müdürünün veya görevlendireceği bir genel müdür yardımcısının başkanlığında; İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Personel Genel Müdürlüğünden birer daire başkanı, mesleki ve teknik öğretime ilişkin genel müdürlükler arasından Müsteşar tarafından belirlenecek bir daire başkanı ile bir hukuk müşaviri olmak üzere toplam sekiz üyeden oluşur.
- b. İl Değerlendirme Komisyonu: İl milli eğitim müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının/şube müdürünün başkanlığında, yönetici atamadan sorumlu şube müdürü, bir ilçe milli eğitim müdürü, bir ilköğretim müfettişi ile milli eğitim müdürlerince belirlenecek bir (A) tipi eğitim kurumu müdüründen olmak üzere toplam beş üyeden oluşur.

Komisyonlara aynı usulle birer yedek üye belirlenir. Seçme Sınavı Komisyonunun sekretarya işlemleri Personel Genel Müdürlüğünce, İl Değerlendirme Komisyonunun sekretarya işlemleri ise yönetici atamadan sorumlu birimce yürütülür (madde 9).

Seçme Sınavı Komisyonunun görevleri şunlardır;

- a. Sınav sorularındaki her bir görev alanlarıyla ilgili temel mevzuat konularını belirlemek,

- b. Sınav konularını esas alarak Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce sınav sorularının hazırlanmasını sağlamak,
- c. Sınavın yapılacağı merkezleri belirlemek,
- d. Sınav sonuçlarının ilanını ve ilgililere tebliğini sağlamak,
- e. İtirazların incelenerek karara bağlanmasını ve ilan edilmesini sağlamak.

İl Değerlendirme Komisyonunun görevleri ise eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunan adayları, bu Yönetmeliğin 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddelerine göre değerlendirerek, atamaya yetkili makamca atama yapılmak üzere il milli eğitim müdürlüğüne sunmaktır (madde 10).

Eğitim kurumu müdür ve müdür yardımcılıklarına atanacakların belirlenmesi için seçme sınavı yapılır. Seçme sınavı, Seçme Sınavı Komisyonunca tespit edilecek merkezlerde Bakanlık Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce merkezî sistemle yazılı olarak veya elektronik ortamda yapılır. Seçme sınavları müdürlük ve müdür yardımcılığı için eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi farklı tarihlerde de yapılabilir. Müdürlük ve müdür yardımcılığı sınav soruları ve sınav salonları farklı düzenlenir. Yönetici adayları hangi yönetim görevi için sınava girmişler ise almış oldukları puanlar yalnızca o yönetim görevi için geçerlidir. Bir sınav sonucuna dayalı olarak ancak bir kere atama yapılabilir. Mevcut yöneticiler ve daha önce yöneticilik yapmış olanlar ile bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılanlar, istemeleri hâlinde müdürlük ve müdür yardımcılığı sınavlarına da girebilirler. Bu durumda olanlar istemeleri halinde bu Yönetmeliğin sınava dayalı atamaya ilişkin hükümleri çerçevesinde değerlendirilirler (madde 11).

Müdür yardımcılığı için sınav konuları ve puan değerleri şunlardır (madde 12):

- a. Türkçe-dil bilgisi: % 10,
- b. Resmî yazışma kuralları: % 5,
- c. Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılâp Tarihi ve Ulusal Güvenlik: % 10,
- d. T.C. Anayasası: (Toplam %9)

(1) Genel Esaslar: %3,

- (2) Temel Hak ve Ödevler: %3,
- (3) Cumhuriyetin Temel Organları: %3,

- e. Genel Kültür: % 6,
- f. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu dahil görevin gerektirdiği diğer temel mevzuat % 60.

Müdürlük için sınav konuları ve puan değerleri şunlardır (madde 12):

- a. Türkçe-dil bilgisi: %10,
- b. Resmî yazışma kuralları: % 4,
- c. Halkla ilişkiler ve iletişim becerileri: % 4,
- d. Okul Yönetimi: % 4,
- e. Yönetimde insan ilişkileri: % 4,
- f. Okul geliştirme: % 4,
- g. Eğitim ve öğretimde etik: % 5,
- h. Türk İdare sistemi ve protokol kuralları: % 5,
- i. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu dahil görevin gerektirdiği diğer temel mevzuat % 60.

Bu maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendi ile 2 nci fıkrasının (ğ) bendinde münhasıran sayılan kanunlar ile görevin gerektirdiği Bakanlık mevzuatı esas alınır. Seçme sınavında sorulacak sorulara ilişkin görevin gerektirdiği temel mevzuat ile diğer konularda sorulacak toplam soru sayısı gibi hususlar seçme sınavı komisyonunca belirlenir ve sınava ilişkin yapılacak duyurularda belirtilir (madde 12).

Eğitim kurumu müdür ve müdür yardımcılığı için sınavların yapılacağı tarihten en az bir ay önce Bakanlıkça ülke genelinde duyuru yapılır. Duyuruda;

sınavların yapılacağı yer, zaman, sorulacak soru sayısı ve puan değeri, başvuru yöntemi ve süresi ile sınav komisyonunca belirlenecek diğer hususlar duyuruda belirtilir. Eğitim kurumu müdür yardımcılığı sınavına; Bakanlık kadrolarında en az üç yıl öğretmen olarak görev yapmış olanlar, eğitim kurumu müdürlüğü sınavına ise bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde yer alan özel şartları taşıyanlar başvuruda bulunabilirler. Sınavlara başvurulara ilişkin esas ve usuller hazırlanacak sınav kılavuzunda belirlenir (madde 13).

Seçme sınavları 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu sınavlarda 60 ve daha yukarı puan alan adaylar başarılı sayılır (madde 14).

Sınavların sonuçları, yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde, sınavın elektronik ortamda yapılması durumunda sınav günü veya ertesi gün Bakanlık Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK) tarafından elektronik ortamda ilan edilir. Sınavların sonuçları adaylara elektronik ortamda Personel Genel Müdürlüğüne ise liste hâlinde yazılı olarak bildirilir. Sınavların sonuçları, ilanı tarihinden itibaren bir sonraki sınav tarihine kadar geçerlidir. Sonuçlar ilgili mevzuatına göre Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne saklanır (madde 15).

Sınavların sonuçlarına ilânı tarihinden itibaren 15 gün içinde bir dilekçe ile doğrudan Personel Genel Müdürlüğü aracılığıyla Seçme Sınavı Komisyonuna itiraz edilebilir. Bu itirazlar, 15 gün içinde incelenerek sonucu, sınavları yapan birimce ilgiliye bildirilir (madde 16).

İller arası yer değiştirme suretiyle atamalar hariç olmak üzere bu Yönetmelik kapsamındaki eğitim kurumlarının her kademedeki yöneticileri valiliklerce atanır (madde 17).

Atama yapılacak eğitim kurumu müdür yardımcılıklarına ihtiyaç duyulan zamanlarda valiliklerce il genelinde her adayın bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde başvuru tarihinden en az on gün önce duyuru yapılır. Duyuruda; atama yapılacak eğitim kurumlarının adları, tipleri, başvuracaklarda aranacak şartlar ve diğer hususlar belirtilir. Müdür yardımcılığı sınavını kazanmış olan yönetici adayları, duyurusu yapılan boş müdür yardımcılıklarına atanmak üzere, bu Yönetmelik eki Ek-1 Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu

tercih etmek suretiyle elektronik ortamda İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi Sistemi (İLSİS) üzerinden başvuruda bulunabilirler. Başvuruda bulunan adayların atamaları sınav puanı üstünlüğüne göre yapılır. Atama sonuçları elektronik ortamda duyurulur (madde 18).

Atama yapılacak eğitim kurumu müdür başyardımcılıklarına ihtiyaç duyulan zamanlarda valiliklerce il genelinde her adayın bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde başvuru tarihinden en az on gün önce duyuru yapılır. Duyuruda; atama yapılacak eğitim kurumlarının adları, tipleri, başvuracaklarda aranacak şartlar ve diğer hususlar belirtilir. Yapılan duyuru üzerine, en az bir yıl süreyle yöneticilik yapmış olmak kaydıyla, duyuruda belirtilen esaslar çerçevesinde duyurusu yapılan boş müdür başyardımcılıklarına atanmak üzere, bu Yönetmelik ekinde yer alan Ek-1 Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler. Başvuruda bulunanlar arasından Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda oluşacak puan esas alınarak, tercihleri doğrultusunda puan üstünlüğüne göre atama yapılır (madde 19).

Atama yapılacak eğitim kurumu müdürlüklerine ihtiyaç duyulan zamanlarda valiliklerce il genelinde her adayın bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde başvuru tarihinden en az on gün önce duyuru yapılır. Duyuruda; atama yapılacak eğitim kurumlarının adları, tipleri, başvuracaklarda aranacak şartlar ve diğer hususlar belirtilir. Müdürlük sınavını kazanmış olan yönetici adayları, duyurusu yapılan boş müdürlüklere atanmak üzere Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle elektronik ortamda İLSİS üzerinden başvuruda bulunabilirler. Başvuruda bulunan adayların atamaları, Müdürlük sınavından almış oldukları puan ile bu Yönetmelik ekinde yer alan Ek-2 Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılan değerlendirmede aldıkları puan dikkate alınmak suretiyle oluşacak toplam puan esas alınarak, tercihleri doğrultusunda puan üstünlüğüne göre yapılır. Sonuçlar elektronik ortamda duyurulur (madde 20).

Eğitim kurumu yöneticileri, buldukları eğitim kurumunda bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılanlar hariç olmak üzere en az iki yıl görev yapmış olmak kaydıyla il içinde, görev yaptıkları yönetim

kademesiyle aynı ya da daha alt veya bu Yönetmelikte aranan şartları taşımak kaydıyla daha üst kademedeki eğitim kurumu yöneticiliklerine yer değiştirmek için Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler.

Daha önce eğitim kurumu yöneticiliği yapmış olanlar, il içinde görev yaptıkları yönetim kademesiyle aynı ya da daha alt veya bu Yönetmelikte aranan şartları taşımak kaydıyla daha üst kademedeki eğitim kurumu yöneticiliklerine yeniden atanmak için bu Yönetmelik ekinde yer alan Ek-1 Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler.

Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılanlardan bu Yönetmelikte aranan şartları taşıyanlar, il içinde duyurusu yapılan eğitim kurumları yöneticiliklerine atanmak üzere, Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunabilirler.

Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkralarında sayılanların başvuruları birlikte alınır. Bunlar Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucu almış oldukları puana göre tercihleri de dikkate alınarak puan üstünlüğü esasına göre atanırlar (madde 21).

Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde eğitim kurumu müdürlerinden buldukları eğitim kurumunda beş yıllık çalışma süresini tamamlayanların görev yerleri, il içinde aynı veya daha üst tipteki eğitim kurumları olacak şekilde tercihleri dikkate alınmak suretiyle Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılacak değerlendirme sonucu puan üstünlüğü esasına göre değiştirilir.

Görev yapmakta oldukları eğitim kurumunun niteliğine ve durumlarına uygun atanabilecekleri eğitim kurumu bulunmayanların atamaları bir sonraki zorunlu yer değiştirme döneminde yapılır.

Zorunlu yer değiştirmeye ilişkin yapılacak duyurular üzerine bu kapsamda bulunan yöneticiler Yöneticilik İstek Formu ile en fazla on eğitim kurumunu tercih etmek suretiyle başvuruda bulunurlar. Başvuruda bulunmayanların zorunlu yer değiştirmeleri durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarından birine

yapılır. Tercihlerinden birine atanamayanların atamaları boş bulunan eğitim kurumu yöneticiliklerine bilgisayar kurası ile yapılır.

Zorunlu yer değiştirmelerde beş yıllık çalışma suresinin hesaplanmasında o yılın temmuz ayının ilk gunu esas alınır (madde 22).

Atama ve yer değiştirme işlemleri aşağıdaki sıralama ve takvim esas alınarak;

- a. Seçme sınavı sonucuna gore mudrluk ve mudr yardımcılığına yapılacak atamalar yıl boyunca ihtiyaca gore,
- b. İsteğe bağlı yer değiştirmeler, yeniden atama ve bu Yonetmeliğin 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan gorevlerde bulunmuş olanların ataması mayıs ve haziran aylarında,
- c. Zorunlu yer değiştirmeler temmuz ve ağustos aylarında

gerçekleştirilir (madde 23).

Eğitim kurumlarının yöneticiliklerine atanacaklarda puan eşitliği halinde sırasıyla;

- a. Lisansstu düzeyde öğrenim gormuş,
- b. Başöğretmen,
- c. Uzman ğretmen,
- d. Yöneticilikteki hizmet suresi fazla,
- e. Öğretmenlikteki hizmet suresi fazla,

olanlara öncelik verilir. Mesleki ve teknik eğitim veren eğitim kurumlarına atanacaklarda bu maddenin birinci fıkrasına gore yapılan değerlendirmede puan eşitliği olması halinde sırasıyla alan/bölm, atölye veya laboratuvar şefi olarak gorev yapmış olan adaylara öncelik verilir (madde 24).

Genel idare hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda gorev yapanlardan ğretmenlikte adaylığı kaldırılmış olmak kaydıyla ve bu Yönetmelikteki yönetim kademelerine atamayla sınırlı olmak üzere; Talim ve Terbiye Kurulu uzmanlığı, eğitim uzmanlığı ve APK uzmanlığı, ilköğretim mufettişliği, eğitim ataşeliği,

eğitim müşavirliği görevleri ile Şube mşdürü ve daha üst unvanlı görevlerde asaleten geçirilen süreler beşinci kademe yöneticiliğinde, kamu kurum ve kuruluşlarında genel idare hizmetleri sınıfına dahil Şef kadrosunda geçen süreler dördüncü kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır. Bu görevlerde bulunanlar, boş bulunan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere; valiliklerde görev yapanlar görev yaptıkları valilik aracılığıyla, merkez teşkilatında görevli olanlar ise Personel Genel Müdürlüğü aracılığıyla zamana bağlı olmaksızın Yöneticilik İstek Formu ile boş eğitim kurumu yöneticilikleri için başvuruda bulunabilirler. Bu durumda olanlardan aynı eğitim kurumu yöneticiliğine atanmak üzere birden fazla adayın başvuruda bulunması hâlinde, bu adayların Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden yapılacak değerlendirme sonucu puan üstünlüğü esasına göre atamaları yapılır.

Bu Yönetmelikteki yönetim kademelerine atamayla sınırlı olmak üzere; ikili anlaşmalar çerçevesinde Bakanlıkça açılan ya da yönetici ve öğretmenleri Bakanlıkça görevlendirilen yurt dışındaki eğitim kurumlarında müdür olarak geçirilen süreler dördüncü kademe, müdür yardımcısı olarak geçirilen süreler birinci kademe yöneticiliğinde; görevli olduğu eğitim kurumunda eğitim kurumunu eğitim öğretime açmak kaydıyla kurucu müdür olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde; en az bir yıl görev yapmış olmak kaydıyla müdür yetkili öğretmen olarak geçirilen süreler üçüncü kademe yöneticiliğinde, özel öğretim okullarında müdür olarak geçirilen süreler dördüncü kademe, müdür yardımcısı olarak geçirilen süreler ise birinci kademe yöneticiliğinde geçmiş sayılır. Bunlardan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak isteyenler, yapılacak duyurulara başvurmaları halinde atanmak istedikleri eğitim kurumu için bu Yönetmelikte öngörülen hizmet süresi de dikkate alınarak atama usul ve esaslarına göre atanırlar (madde 25).

Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde;

- a. Birleştirilme yolu ile oluşan eğitim kurumu yöneticiliklerine, birleştirilen eğitim kurumu yöneticilerinden başvuruda bulunanlar arasından Yönetici Değerlendirme Formuna göre yapılacak değerlendirme sonuçlarına göre en yüksek puan alan yöneticilerin ataması yapılır.

- b. Dönüştürülme yoluyla oluşan eğitim kurumu yöneticiliklerine, önceki kurum yöneticilerinin norm kadro imkânları ölçüsünde atamaları yapılır. Dönüşen eğitim kurumunun yönetici norm kadrosunun mevcut yöneticiden az olması durumunda ise Yönetici Değerlendirme Formuna göre yapılacak değerlendirme sonuçlarına göre en yüksek puan alan yöneticilerin ataması yapılır.
- c. Kapatılan eğitim kurumlarının yöneticileri, istek ve ihtiyaç birlikte değerlendirilerek uygun görülecek eğitim kurumu yöneticiliklerine öncelikle atanırlar.

Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hükümlere göre atanamayan yöneticiler, istekleri de dikkate alınarak, varsa durumlarına uygun ihtiyaç bulunan bir başka eğitim kurumu yöneticiliklerine, durumlarına uygun boş eğitim kurumu yöneticiliği bulunmaması hâlinde ise istekleri de dikkate alınarak kendi okullarına ya da ihtiyaç bulunan bir başka eğitim kurumuna öğretmen olarak atanırlar (madde 26).

Eğitim kurumu yöneticilerinden;

- a. Yurt dışında veya uluslararası kuruluşlarda bir yıl ve daha fazla süreyle geçici veya sürekli olarak görevlendirilenlerin yöneticilikleri,
- b. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri çerçevesinde bir yıldan daha fazla süre ile aylıksız izin alanların yöneticilikleri,
- c. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 18 inci maddesi kapsamında aylıksız izne ayrılanların yöneticilikleri

sona erer ve bu şekilde yöneticilikleri sona erenler daha sonra yeniden atama kapsamında duyurusu yapılan eğitim kurumu yöneticiliklerine atanmak üzere başvuruda bulunabilirler.

İlgili mevzuatında belirtilen yöneticilik normuna esas ölçütler çerçevesinde yöneticilik norm kadrolarının tamamı ya da bir kısmı kaldırılan eğitim kurumlarında görevli yöneticiler, istek ve ihtiyaç birlikte değerlendirilerek uygun görülecek eğitim kurumu yöneticiliklerine öncelikle atanırlar. Durumlarına uygun

boş eğitim kurumu bulunmaması ya da kendilerine önerilen eğitim kurumlarına atanmak istemeyenlerin yöneticilikleri iki öğretim yılı daha devam eder ve bu süre içerisinde yapılacak duyurulara başvuruda bulunabilirler. Bu sürenin sonunda yapılan norm kadro belirlemelerinde durumlarında herhangi bir değişiklik olmayan ve durumlarına uygun eğitim kurumu yöneticiliğine atanamayan eğitim kurumlarında görevli yöneticiler, istekleri de dikkate alınarak durumlarına uygun eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanırlar.

Norm kadro fazlası yöneticiler Yönetici Değerlendirme Formu üzerinde yapılacak değerlendirmeye göre en az puan alandan başlanarak belirlenir (madde 27).

Eğitim kurumu yöneticileri, yöneticilik görevlerinden ayrılma isteğinde bulunabilirler. Yöneticilik görevlerinden kendi isteği ile ayrılanlar, buldukları eğitim kurumunda branşlarında/alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna; istememeleri ya da açık norm kadro bulunmaması durumunda ise durumlarına uygun ihtiyaç bulunan bir eğitim kurumuna öğretmen olarak atanırlar.

Yöneticilik görevlerinden;

- a. Eş, sağlık, öğrenim durumu gibi özürler nedeniyle,
- b. Alan değişikliği nedeniyle,
- c. Norm kadro fazlası olması nedeniyle,
- d. İl içi ve iller arası yer değiştirmeler nedeniyle

ayrılmış olanlar hariç olmak üzere, kendi istekleri ile ayrılmış olanlar bir yıl geçmeden yeniden yöneticilik görevine atanamazlar (madde 28).

Eğitim kurumu yöneticilerinden haklarında yapılan adli ve idari soruşturma sonucu hazırlanan raporların yetkili amir ve kurullarca değerlendirilmesi sonucuna göre;

- a. Görev yerlerinin değiştirilmesi gerekenlerin durumlarına uygun eğitim kurumu yöneticiliklerine,

b. Yöneticilik görevlerinden alınması gerekenler ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak,

atanırlar. Sicil raporlarına göre son iki yıla ait sicil notu olumsuz değerlendirilenlerin görev yerleri, bir alt yönetim kademesi olacak şekilde il içinde değiştirilebilir. Yöneticiliğe atanma şartlarından herhangi birini kaybedenler yöneticilik görevinden alınırlar (madde 29).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri Kurum Tipleri Tespit Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir.

Yapılan değerlendirme sonucunda puanı;

a. Anaokullarından;

- (1) 25 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 20-24 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 20 den az olanlar (C) tipi.

b. İlköğretim okulları, eğitim uygulama okulu ve iş eğitim merkezlerinden;

- (1) 40 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 25-39 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 25 den az olanlar (C) tipi.

c. Liselerden;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- (2) 40-59 arasında olanlar (B) tipi,
- (3) 40 dan az olanlar (C) tipi.

d. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerinden;

- (1) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,

- (2) 45-59 arasında olanlar (B) tipi,
 (3) 45 den az olanlar (C) tipi.
- e. Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, mesleki eğitim merkezleri, bilim sanat merkezleri, turizm eğitim merkezleri, iş eğitim merkezleri, iş okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve benzeri kurumlardan mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfus;
- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
 (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.
- f. Rehberlik ve araştırma merkezlerinden mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfusu;
- (1) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
 (2) 200.000 den az olan yerleşim merkezlerindekiler (B) tipi.
- g. Öğretmen evi/ öğretmen evi ve Akşam Sanat Okulları puanı;
- (1) 90 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
 (2) 79-89 arasında olanlar (B) tipi,
 (3) 79 dan az olanlar (C) tipi,
- h. Halk eğitimi merkezlerinden;
- (1) İlçe teşkilatı bulunmayan il merkezlerinde bulunanlar (A) tipi,
 (2) Merkez ve köy nüfusu dahil toplam nüfusu 50.000 den fazla olan ilçelerde bulunanlar (A) tipi,
 (3) Merkez ve köy nüfusu dahil toplam nüfusu 50.000 ve daha az olan ilçelerde bulunanlar (B) tipi

olarak tespit edilir. Bu tespitler her iki yılda bir yenilenir. Yeni açılan eğitim kurumlarının tipleri, eğitim ve öğretime başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir. Özel eğitim kurumu niteliği taşıyan eğitim kurumlarına ayrıca beş puan ilave edilir. Bakanlığa doğrudan bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları (A)

tipi sayılır. Herhangi bir nedenle eğitim kurumu tipi belirlenememiş olan eğitim kurumları (C) tipi olarak kabul edilir (madde 30).

Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tiplerini belirlemek üzere il merkezlerinde; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, bir ilköğretim müfettişi, ilgili şube müdürü, ilgili ilçe milli eğitim müdürü ile (A) tipi eğitim kurumu müdürü olmak üzere toplam beş üyeden oluşan Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulur. İhtiyaç duyulması hâlinde üyeleri valiliklerce belirlenmek üzere ilçelerde de Kurum Tipi Belirleme Komisyonu kurulabilir (madde 31).

Eğitim kurumu yöneticilikleri için yapılacak duyurularda yöneticiliği boş olan tüm eğitim kurumları için bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan sıralama esas alınarak duyuru yapılır (madde 32).

Yöneticilerin iller arası yer değiştirmeleri, yapılacak duyuru üzerine Bakanlıkça gerçekleştirilir. İller arası yer değiştirme başvurularının son gününden geriye doğru bulunduğu ilde ez az üç yıl yöneticilik görevi yapmış olanlar, halen buldukları yönetim göreviyle aynı kademedeki yönetim görevine olmak üzere iller arası yer değiştirme isteğinde bulunabilirler.

Zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen yerler dışındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine iller arası yer değiştirme yoluyla atanmak üzere başvuracakların, ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamış, bu yükümlülükten muaf tutulmuş ya da sağlık veya eş durumu özrüne dayalı olarak bu yükümlülüklerini erteletmiş olmaları şarttır.

İller arası yer değiştirmeler eylül ve ekim aylarında yapılabilir. İller arası yer değiştirmelere ilişkin iş ve işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre Bakanlıkça hazırlanacak kılavuz çerçevesinde Yönetici Değerlendirme Formu'na göre puan üstünlüğü dikkate alınarak yapılır (madde 33).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte eğitim kurumlarında asaleten yönetici olarak görev yapanlar bu görevlerine devam ederler. Ancak, farklı kurumlara ya da yönetim kademelerine atanmak isteyenler bu Yönetmelik

hükümlerine tabidir (geçici madde 1).

Bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan yönetmelik çerçevesinde müdür yardımcılığı seçme sınavında başarılı olanlardan herhangi bir eğitim kurumu müdür yardımcılığına atanamayanların kazanılmış hakları saklıdır (geçici madde 2).

4.3.4.19. Milli Eğitim Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname

25.08.2011 tarih ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesine göre, 23.4.1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan, gerekli gördüğü hallerde atama yetkisini merkez teşkilatında alt kademelere, illerde valilere devredebilir. Okul ve kurum müdürleri; yazılı ve/veya sözlü olarak yapılacak okul veya kurum müdürlüğü sınavında başarılı olmak kaydıyla, hizmet süreleri, performans ve yeterlikleri dikkate alınarak il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından atanır. Bu kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

4.3.4.20. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticileri atama ve yer değiştirme yönetmeliği

28.02.2013 tarih ve 28573 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürüteceklerin seçimine, atanmasına ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumu müdürlerini ve müdür yardımcılarını kapsar (madde 2). Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetici adaylarında;

- a. Yükseköğrenim mezunu öğretmen olmak,
- b. Atanmak üzere başvurulacak eğitim kurumuna alanı itibariyle öğretmen olarak atanabilmek veya bu eğitim kurumunda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak,
- c. Bakanlıkça yapılan yazılı sınavda başarılı olmak,
- d. Yazılı sınavın son başvuru tarihi itibariyle müdürlük için en az beş yıl ve müdür yardımcılığı için en az üç yıl öğretmen kadrosunda görev yapmış olmak,
- e. Adli veya idari soruşturma sonucu son dört yıl içinde yöneticilik görevi üzerinden alınmamış olmak

şartları aranır (madde 5).

Yöneticilik yazılı sınavı, sınav tarihinden en az bir ay önce Bakanlıkça, sözlü sınav ise en az on gün önce atanmanın yapılacağı eğitim kurumunun bulunduğu il valiliğince duyurulur. Duyurularda sınav tarihi ve yerleri, başvuru usulü ve süresi ile diğer hususlara yer verilir. Yöneticilik sınavına başvuru için 5 inci maddenin (d) bendinde belirtilen sürelerin hesabında, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli öğretmenlikte geçen sürelerin tamamı ile özel okullarda öğretmen/yönetici olarak geçen sürelerin 2/3'ü değerlendirilir (madde 6).

Eğitim kurumu yöneticiliği sınavlarını yürütmek üzere aşağıdaki komisyonlar oluşturulur:

- a. Sınav Komisyonu: Bakanlıkta, İnsan Kaynakları Genel Müdürünün veya görevlendireceği bir grup başkanının başkanlığında, İnsan Kaynakları, Temel Eğitim, Ortaöğretim, Mesleki ve Teknik Eğitim, Din Öğretimi, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri ve Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüklerinden birer grup başkanı ile bir hukuk müşavirinin katılımıyla dokuz asıl üyeden oluşturulur.
- b. Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu: İllerde, il milli eğitim müdürü veya görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, iki milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü, bir

ilçe milli eğitim müdürü ile bir eğitim kurumu müdürünün katılımıyla beş asıl üyeden oluşur. İllerde, her elli müdür ve müdür yardımcısı unvanı sözlü sınavı için birer Komisyon oluşturulur. Komisyonlar, yeterli üye bulunmaması halinde aynı kişilerden oluşturulabilir.

Komisyonlara birinci fıkrada belirtilen usullerle aynı sayıda yedek üye belirlenir. Sınav Komisyonu, üye tamsayısıyla toplanır ve oyçokluğuyla karar verir. Sınav Komisyonunun sekretarya işlemleri İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğüne, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunun sekretarya işlemleri ise insan kaynakları hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğüne yürütülür.

Sınav Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne yazılı sınav sorularının hazırlanması için 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (h) bendindeki görevin gerektirdiği diğer mevzuatı belirlemek,
- b. Sınavın yürütülmesine ilişkin genel gözetim ve denetimi yapmak,
- c. Sınavla ilgili itirazları değerlendirip sonuçlandırmak.

Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Sözlü sınavları yaparak eğitim kurumu yöneticiliğine atanma teklifine esas puanları belirlemek,
- b. Sınavla ilgili itirazları değerlendirip sonuçlandırmak.

Sınav Komisyonu ve Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu başkan ve üyeleri, kendilerinin veya boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının katıldığı sınavlarda görev alamazlar (madde 7).

Eğitim kurumu yöneticiliği sınavı, yazılı ve sözlü aşamalardan oluşur. Yazılı sınav, Bakanlık Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne merkezî sistemle yapılır. Yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden 70 ve üstü puan alan adaylar başarılı sayılır.

İller, boş eğitim kurumu yöneticiliklerini tüm adayların bilgi sahibi olmasını

sağlayacak şekilde ilan eder. Adaylar, ilan edilen boş eğitim kurumları arasından atanmak istedikleri eğitim kurumlarından ilanda belirtilen sayıda tercihlerini yaparak başvuruda bulunur. Adayların yazılı sınav puanları ile Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan puanları ilan edilir. Her boş eğitim kurumu yöneticiliği için yazılı sınav puan üstünlüğüne göre ilk altı aday sözlü sınava çağrılır. Son sıradaki adayla aynı puana sahip adaylar da sözlü sınava çağrılır. Yazılı sınav puanının %50'si, sözlü sınav puanının %30'u ve Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan puanın %20'si alınarak belirlenen puan üstünlüğüne göre her eğitim kurumu yöneticiliği için valiliğe sunulmak üzere üç aday belirlenir (madde 8).

Eğitim kurumu yöneticiliği yazılı sınavı, aşağıdaki yazılı sınav konularından hazırlanan soruların puan ağırlıkları esas alınarak, görevin düzeyine göre ayrı sınavlar olarak düzenlenir (madde 9).

- a. Türkçe, dil bilgisi: %10,
- b. Resmî yazışma kuralları: % 5,
- c. Halkla ilişkiler ve iletişim becerileri: % 4,
- d. Okul yönetimi: % 4,
- e. Yönetimde insan ilişkileri: % 4,
- f. Okul geliştirme: % 4,
- g. Eğitim ve öğretimde etik: % 5,
- h. Türk idare sistemi: % 2,
- i. Protokol kuralları: % 2,
- j. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ile bunlara bağlı mevzuat ve görevin gerektirdiği diğer mevzuat: % 60.

Yazılı sınav sonuçları, en geç onbeş gün içinde Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce elektronik ortamda ilan edilir, İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğüne liste hâlinde yazılı olarak bildirilir ve adayın başvurusunda belirttiği elektronik adrese tebliğ edilir. Yazılı sınav sonuçları, ilanı tarihinden itibaren bir sonraki sınav tarihine kadar geçerlidir.

Yazılı sınav sonuçlarına itiraz, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne, sözlü sınav sonuçlarına itiraz ise Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonuna tebliğ tarihinden itibaren beş işgünü içerisinde yapılır. İtiraz süresinin bitiminden itibaren en geç on gün içerisinde, itirazla ilgili işlemler sonuçlandırılarak sonuç ilgiliye yazılı olarak bildirilir (madde 10).

Sözlü sınav, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca yapılır. Sözlü sınavda aday;

- a. Yazılı sınav konularındaki bilgi düzeyi,
- b. Muhakeme gücü ve ifade yeteneği,
- c. Liyakat ve temsil kabiliyeti,
- d. Özgüveni ve ikna kabiliyeti,
- e. Yeniliklere ve teknolojik gelişmelere açıklığı,
- f. Genel yetenek ve genel kültür düzeyi

bakımlarından değerlendirilir. Sözlü sınavda adaylar, (a) bendinde belirlenen konulardaki soru zarflarını kura çekmek suretiyle seçer. Her aday, sözlü sınavda komisyon üyelerinin her biri tarafından ikinci fıkranın (a) bendinden 50, diğer bentlerinden 10'ar puan olmak üzere 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Her üyenin vermiş olduğu puanlar toplamının aritmetik ortalaması alınarak sözlü sınav puanı belirlenir. Sözlü sınavda 100 tam puan üzerinden 70 puan alan adaylar başarılı sayılır (madde 11).

İl milli eğitim müdürlükleri, atama yapılacak eğitim kurumları ile başvuru ve atamalara ilişkin diğer hususları yazılı sınavı kazanan adayların bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde duyurur. Adaylar, sadece kadrosunun bulunduğu ildeki eğitim kurumları yöneticiliklerine başvurabilir. Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca her eğitim kurumu için belirlenen ve valiliğe sunulan üç adaydan

uygun görülen aday, vali tarafından atanır. Yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri kadın öğretmenler arasından atanır. Müdür yardımcıları arasından, il milli eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayı ile eğitim kurumu norm sayısı kadar müdür başyardımcısı görevlendirilir (madde 12).

Eğitim ve öğretime yeni açılacak eğitim kurumlarına, eğitim kurumunu eğitim ve öğretime hazır hale getirmek üzere, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca belirlenen ve vali tarafından yönetici olarak atanmayan adaylar öncelikli olmak üzere il milli eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayıyla, sınav sonuçlarına göre müdür ataması yapılmaya kadar kurucu müdür görevlendirilebilir. Müdür normu bulunmayan ilkokullarda görevli öğretmenlerden biri, öğretmenlik görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere, il milli eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayıyla müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilebilir (madde 13).

Müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı olarak görev yaptıkları eğitim kurumunda sekiz yıllık çalışma süresini tamamlayan yöneticilerin görev yerleri, hizmet puanlarının %70'i ile Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan puanın %30'u alınarak belirlenen yer değiştirme puanı üstünlüğüne göre, tercihleri alınarak il içinde 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şartı taşımak kaydıyla değiştirilir. Tercihle bulunmayan yöneticilerin yer değişiklikleri, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şartı taşımak kaydıyla, boş eğitim kurumlarına kurayla gerçekleştirilir.

Yer değiştirmeye tabi yöneticilerden boş eğitim kurumu kalmaması nedeniyle ataması yapılamayanların yer değişiklikleri, bir sonraki yer değiştirmede öncelikli olarak gerçekleştirilir. Yer değiştirmeler, her yıl Haziran ayında sonuçlandırılır. Yer değiştirmeler, son başvuru tarihi esas alınarak sekiz yıllık çalışma süresinin tamamlandığı tarihi takip eden ilk yer değiştirme döneminde yapılır. Yer değiştirmelerde, hizmet süresinin hesabında 30 Eylül tarihi esas alınır. Yöneticilerin aylıksız izin süreleri hizmet süresinin hesabında dikkate alınmaz (madde 14).

Görevli oldukları eğitim kurumlarında fiilen en az iki yıl görev yapan yöneticiler, istekleri halinde il içinde belde ve köylerde bulunan eğitim kurumlarına 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şartı taşımak kaydıyla, her yıl Ağustos ayında atanabilirler. Aynı eğitim kurumuna birden çok talep olması halinde yer değiştirmeler, 14 üncü maddeye göre belirlenen yer değiştirme puanı üstünlüğüne göre yapılır (madde 15).

Soruşturma sonucu görev yerlerinin değiştirilmesi teklif edilen yöneticilerin görev yeri, getirilen teklife göre il içinde veya iller arasında değiştirilebilir. Soruşturma sonucu yöneticilik görevinden alınması gerekenler ise aynı veya başka bir eğitim kurumundaki durumuna uygun öğretmen kadrosuna il içinde veya iller arasında atanır. Bu şekilde atananlar, yeni görevlerine başladıkları tarihten itibaren dört yıl geçmeden ayrıldıkları ile, sekiz yıl geçmeden aynı eğitim kurumuna yönetici olarak atanamazlar (madde 16).

Atamalarda puan eşitliği halinde, sırasıyla öğrenim düzeyi, öğretmenlik kariyer basamağı üstünlüğü, yöneticilikteki ve öğretmenlikteki hizmet süresi atamaya esas alınır. Yer değiştirmelerde puan eşitliği halinde, sırasıyla yöneticilikteki hizmet süresi, öğrenim düzeyi ve toplam hizmet süresi atamaya esas alınır (madde 17).

Norm kadrosu kaldırılan yöneticiler ya da norm kadro fazlası haline gelen yöneticiler, valiliklerce talepleri ve hizmet gerekleri birlikte değerlendirilerek uygun görülecek eğitim kurumu yöneticiliklerine öncelikle atanırlar. Talepte bulunmayan yöneticilerin görev yerleri, Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan en düşük puandan başlanarak re'sen belirlenir (madde 18).

1-2 Ekim 2011 tarihlerinde yapılan yönetici seçme sınavından alınan puanlar, yapılacak ilk yazılı sınava kadar, bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sözlü sınava katılabilmek üzere yazılı sınav sonucu olarak kabul edilir (geçici madde 1).

4.3.4.21. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumu yöneticileri atama ve yer değiştirme yönetmeliği

04.08.2013 tarih ve 28728 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürüteceklerin seçimine, atanmasına ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumu müdürleri, müdür başyardımcıları ve müdür yardımcılarını kapsar (madde 2). Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetici adaylarında;

- a. Yükseköğrenim mezunu öğretmen olmak,
- b. Son başvuru tarihi itibarıyla Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapıyor olmak,
- c. Atanmak üzere başvurulacak eğitim kurumuna alanı itibarıyla öğretmen olarak atanabilmek veya bu eğitim kurumunda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak; fen ve sosyal bilimler liseleri ile bilim ve sanat merkezleri yöneticiliği için bu okullarda öğretmenlik yapmış veya yapmakta olmak,
- d. Bakanlıkça yapılan yazılı sınavda başarılı olmak,
- e. Yazılı sınavın son başvuru tarihi itibarıyla müdürlük sınavı için bir yıl müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığı veyahut müdür yetkili öğretmenlik yapmış olmak; müdür yardımcılığı sınavı için de en az iki yıl asıl öğretmenlik yapmış olmak,
- f. Yazılı sınavın son başvuru tarihi itibarıyla son dört yıl içinde adli veya idari soruşturma sonucu yöneticilik görevi üzerinden alınmamış olmak veya aylıktan kesme veya daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak,

şartları aranır.

Yöneticilik sınavına başvuru için birinci fıkranın (e) bendinde belirtilen sürelerin hesabında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli öğretmenlikte geçen sürelerin tamamı ile özel okullarda öğretmen veya yönetici olarak geçen sürelerin 2/3'ü değerlendirilir (madde 5).

Yöneticilik yazılı sınavı, sınav tarihinden en az bir ay önce Bakanlıkça, sözlü sınav ise en az on gün önce atamanın yapılacağı eğitim kurumunun bulunduğu il valiliğince duyurulur. Duyurularda sınav tarihi ve yerleri, başvuru usulü ve süresi ile diğer hususlara yer verilir (madde 6).

Eğitim kurumu yöneticiliği sınavlarını yürütmek üzere Bakanlıkta Sınav Komisyonu, illerde Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu oluşturulur. Sınav Komisyonu; Bakanlıkta, bir müsteşar yardımcısının veya İnsan Kaynakları Genel Müdürünün veyahut görevlendirilecek bir grup başkanının başkanlığında, İnsan Kaynakları, Temel Eğitim, Ortaöğretim, Mesleki ve Teknik Eğitim, Din Öğretimi, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri ile Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüklerinden birer grup başkanı ile bir hukuk müşavirinin katılımıyla dokuz asıl üyeden oluşturulur.

Sınav Komisyonu, üye tamsayısıyla toplanır ve oy çokluğuyla karar verir. Sınav Komisyonunun sekretarya işlemleri İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğünce yürütülür. Sınav Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce yazılı sınav sorularının hazırlanması için 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (h) bendindeki mevzuat konularını belirlemek,
- b. Yazılı sınavın yürütülmesine ilişkin tedbirleri almak, genel gözetim ve denetimi yapmak,
- c. Yazılı sınav sonuçlarının ilanını sağlamak.

Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu; il milli eğitim müdürü veya görevlendireceği bir milli eğitim müdür yardımcısı başkanlığında, iki milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü, bir ilçe milli eğitim müdürü ile İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü tarafından okul müdürü veya daha üst görevlerde bulunan Bakanlık personeli veya üniversite öğretim elemanları arasından

görevlendirilecek bir kişinin katılımıyla beş asıl üyeden oluşur. İllerde gerekli durumlarda birden fazla komisyon kurulabilir.

Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunun sekretarya işlemleri insan kaynakları hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğünce yürütülür. Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a. Sözlü sınavları yapmak ve eğitim kurumu yöneticiliğine atama puanlarını belirlemek,
- b. Sözlü sınavla ilgili itirazları değerlendirip oy çokluğuyla sonuçlandırmak.

Sınav Komisyonu ve Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonuna ikinci ve beşinci fıkralarda belirtilen usullerle aynı sayıda yedek üye belirlenebilir. Sınav Komisyonu ve Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu başkan ve üyeleri, kendilerinin veya boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının katıldığı sınavlarda görev alamazlar (madde 7).

Eğitim kurumu yöneticiliği sınavı, eğitim kurumu müdürlüğü için yazılı ve sözlü sınav aşamalarından, müdür yardımcılığı için ise yazılı sınavdan oluşur. Yazılı sınav duyurusu İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü tarafından yazılı sınav tarihinden en az bir ay önce Bakanlık internet sitesinden ilan edilir. Yazılı sınav, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce kadro ihtiyaçları dikkate alınarak merkezî sistemle yapılır. Yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden 70 ve üstü puan alan adaylar başarılı sayılır.

Eğitim kurumu müdürlüğüne yapılacak atamalarda; türü itibarıyla ayrı ayrı her ilde ilan edilen boş eğitim kurumu yöneticiliği sayısının üç katı kadar aday, yazılı sınavda başarılı olmak kaydıyla puan üstünlüğüne göre sözlü sınava çağrılır. Son sıradaki adayla aynı puana sahip adaylar da sözlü sınava çağrılır. Eğitim kurumu müdürlüğüne yapılacak atamalar için, yazılı sınav puanının %70'i, sözlü sınav puanının %30'u ve Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan puanın tamamı esas alınarak atama puanı belirlenir.

Eğitim kurumu m¼d¼r yardımcılığına yapılacak atamalar için, yazılı sınav puanı ile Y¼netici Değerlendirme Formuna g¼re hesaplanan puanın toplamı esas alınarak atama puanı belirlenir. Adayların S¼zl¼ Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından hesaplanan atama puanları il milli eğitim m¼d¼rl¼đ¼ internet sitesi ¼zerinden ilan ve elektronik posta yoluyla en geç 10 g¼n içerisinde adaylara tebliğ edilir (madde 8).

Eğitim kurumu y¼neticiliđi yazılı sınavı, m¼d¼r ve m¼d¼r yardımcıları için ayrı ayrı yapılır ve aşağıdaki yazılı sınav konularından hazırlanan soruların puan ağırlıkları esas alınarak d¼zenlenir (madde 9):

- a. T¼rke dil bilgisi: % 10,
- b. Y¼netimde insan ilişkileri ve iletişim: % 4,
- c. Okul y¼netimi ve geliştirme: %10,
- d. Eğitim-¼đretim liderliği:%10,
- e. Eğitim ve y¼netimde etik: %4,
- f. T¼rk idare sistemi: %5,
- g. Protokol kuralları: %2,
- h. Atat¼rk İlkeleri ve İnkılap Tarihi: %2,
- i. Genel k¼lt¼r: %8,
- j. T.C. Anayasası, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve G¼revleri Hakkında Kanun H¼km¼nde Kararname, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu G¼revlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Malı Y¼netimi ve Kontrol Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale S¼zleřmeleri Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 4688 sayılı Kamu G¼revlileri Sendikaları ve Toplu S¼zleřme Kanunu ile bunlara bağlı mevzuat ve g¼revin gerektirdiği diğer mevzuat: % 45.

Yazılı sınav sonuçları, en geç bir ay içinde Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel M¼d¼rl¼đ¼nce Bakanlık internet sitesinde ilan edilir, İnsan Kaynakları Genel M¼d¼rl¼đ¼ne liste h¼linde yazılı olarak bildirilir ve adayın başvurusunda

belirttiği elektronik posta adresine tebliğ edilir. Yazılı sınav sonuçları, üç yılı geçmemek kaydıyla bir sonraki sınav tarihine kadar geçerlidir. Yazılı sınav sonuçlarına itiraz, ilgililere tebliğ tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde yapılır. İtiraz süresinin bitiminden itibaren en geç on gün içerisinde, itirazla ilgili işlemler Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne sonuçlandırılarak sonuç ilgiliye yazılı olarak bildirilir (madde 10).

Sözlü sınav, Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonunca yapılır. Sözlü sınavda aday;

- a. Mevzuat bilgisi ve uzmanlık düzeyi: %20,
- b. Analitik düşünme ve analiz yapabilme kabiliyeti: %10,
- c. Temsil kabiliyeti ve liyakat düzeyi: %15,
- d. Muhakeme gücü ve kavrayış düzeyi: %10,
- e. İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti: %10,
- f. Davranış ve tepkilerinin yapacağı işe uygunluğu: %10,
- g. Yeniliklere ve teknolojik gelişmelere hakimiyeti: %10,
- h. Genel kültür düzeyi: %15,

konularından değerlendirmeye tabi tutulur. Sözlü sınavda adaylar, ikinci fıkranın (a) ve (g) bentlerinde belirlenen konulardaki soru zarflarını kura çekmek suretiyle seçer. Her aday, sözlü sınavda komisyon üyelerinin her biri tarafından ikinci fıkradaki sınav konularının karşılarında belirtilen puan ağırlıkları esas alınarak 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Her üyenin vermiş olduğu puanlar toplamının aritmetik ortalaması alınarak sözlü sınav puanı belirlenir. Sözlü sınav sonuçlarına itiraz Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonuna, ilgililere tebliğ tarihinden itibaren üç iş günü içerisinde yapılır. İtiraz süresinin bitiminden itibaren en geç beş iş günü içerisinde, sonuç ilgiliye yazılı olarak bildirilir (madde 11).

İl milli eğitim müdürlükleri, başvuru ve atamalara ilişkin hususları atama puanı hesaplanan adaylara elektronik ortamda ilan ve elektronik posta yoluyla tebliğ eder. Adaylara, yönetici olarak atanmak istedikleri eğitim kurumlarını seçmeleri için en fazla 20 tercih hakkı verilir. Adaylar tercihlerini elektronik ortamda, duyuru tarihinden itibaren 5 iş günü içerisinde gerçekleştirirler.

Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından adayların atanacakları eğitim kurumları; yapacakları tercihler ve atanma puanı üstünlüğüne göre belirlenir. Eğitim kurumu yöneticileri, il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından atanır. Bu fıkraya göre yapılacak atamalar Mayıs-Haziran aylarında ilgili valiliklerce sonuçlandırılır.

Adaylar, sadece kadrosunun bulunduğu ildeki eğitim kurumları yöneticiliklerine başvurabilir. Yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumları ile öğrencilerinin tamamı kız olan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri öncelikli olarak kadın adaylar arasından atanır. İmam hatip ortaokulu ve liseleri ile mesleki ve teknik eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri öncelikli olarak meslek dersi öğretmeni adaylar arasından atanır.

Müdür başyardımcılığına, kurumdaki müdür yardımcılarında, kurum müdürünün inhası, il milli eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayı ile eğitim kurumu norm sayısı kadar atama yapılır (madde 12).

Eğitim ve öğretime yeni açılacak eğitim kurumlarına; eğitim kurumunu eğitim ve öğretime hazır hale getirmek, eğitim ve öğretime açılıncaya ve norm kadroya bağlı atama yapılıncaya kadar geçen süre içerisinde kurumun yönetim hizmetlerini yürütmek üzere, 5 inci maddeye göre müdürlük sınavına girme şartı taşıyanlar arasından, valilikler tarafından kurucu müdür görevlendirilebilir. Bu görevde geçen süreler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında eğitim kurumu müdürlüğünde geçen süreler gibi değerlendirilir (madde 13).

Müdür normu bulunmayan eğitim kurumlarında fiilen görevli öğretmenler arasından, öğretmenlik görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere, il milli eğitim müdürünün teklifi ve valiliğin onayıyla müdür yetkili öğretmen görevlendirilebilir. Bu görevde geçen süreler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında eğitim kurumu müdür yardımcılığında geçen süreler gibi değerlendirilir (madde 14).

Doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlı; hizmet içi eğitim enstitüleri, kız teknik olgunlaşma enstitüleri, akşam sanat okulları, öğretmen evleri ile yaygın eğitim kurumları ve diğer kurumların yöneticiliklerine yapılacak atamalarda sözlü

sınav ve değerlendirme, eğitim kurumunun bulunduğu ilde kurulan Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılır. Sözlü Sınav ve Değerlendirme Komisyonu tarafından adayların atanacakları eğitim kurumları; yapacakları tercihler ve atanma puanı üstünlüğüne göre belirlenir. Eğitim kurumu yöneticileri, il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından atanır (madde 15).

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında hizmet bölgeleri her ilde Kurum Tipleri Tespit Formuna göre tespit edilen eğitim kurumu tiplerini ifade eder. Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri, form üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda A, B, C ve D tipi olmak üzere valiliklerce belirlenerek Bakanlığa bildirilir (madde 16).

Dönüşüme, birleşmeye, ad değişmesine, statü değişikliğine veya fiziki mekan değişikliğine tabi tutulan eğitim kurumları yöneticilerinin buldukları kurumdaki hizmet süresinin hesabında bu yöneticilerin söz konusu eğitim kurumuna ilk atanma tarihi esas alınır. İsteğe veya çalışma süresine bağlı olarak, kendi hizmet bölgesine veya diğer hizmet bölgelerine yer değiştirme suretiyle ataması yapılan yöneticilerin hizmet süresi yeniden başlar (madde 17).

Görevli oldukları eğitim kurumlarında fiilen en az üç yıl görev yapan yöneticiler, il içinde boş bulunan eğitim kurumlarına, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine uygun olmak kaydıyla, kendi hizmet bölgesindeki eğitim kurumları için 10, bir alt veya bir üst hizmet bölgesindeki eğitim kurumlarından da 10 olmak üzere en fazla 20 tercih yaparak yer değiştirme suretiyle atanma talebinde bulunabilir. Bu suretle yapılacak yer değiştirmeler; başvuru tercihleri ve Yönetici Değerlendirme Formu puanı üstünlüğüne göre ilgili valiliklerce gerçekleştirilir.

12 nci maddenin altıncı fıkrasına göre atanan müdür başyardımcıları, boş bulunan müdür yardımcılıklarına bu madde kapsamında yer değiştirme suretiyle atanma talebinde bulunabilirler. Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce müdür başyardımcısı olarak atananlar, tercihleri ve norm ihtiyaçları dikkate alınarak bu madde kapsamında yer değiştirme suretiyle müdür başyardımcısı olarak atanabilirler. Bu maddeye göre yer değiştirmelerde çalışma süresi 30 Haziran tarihi

esas alınarak belirlenir ve yer değiştirmeler her yıl Temmuz-Ağustos aylarında sonuçlandırılır (madde 18).

Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı olarak görev yapanların yer değiştirmeleri, il içinde bölge hizmeti ve rotasyon esasına göre yapılır. Müdür, müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görev yaptıkları eğitim kurumunda altı yıllık çalışma süresini tamamlayan yöneticilerin görev yerleri; tercihleri ve Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan puan üstünlüğüne göre, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine uygun olmak kaydıyla değiştirilir.

Yöneticilerin her hizmet bölgesi için belirlenen altı yıllık hizmet sürelerini aynı eğitim kurumunda tamamlamaları esastır. Buldukları hizmet bölgesindeki hizmet süresini tamamlayan yöneticiler, kendi hizmet bölgesindeki eğitim kurumları için 10, bir alt veya bir st hizmet bölgesindeki eğitim kurumları için de 10 olmak üzere en fazla 20 tercihte bulunurlar. Bu suretle yapılacak yer değiştirmeler; başvuru tercihleri ve Yönetici Değerlendirme Formu puanı üstünlüğüne göre ilgili valiliklerce gerçekleştirilir.

Tercihlerine göre ataması yapılamayan veya tercihte bulunmayanların atamaları elektronik ortamda valiliklerce gerçekleştirilecek kura sonucuna göre hizmet bölgelerinden birine re'sen yapılır. Bu maddeye göre yer değiştirmelerde çalışma süresi 30 Haziran tarihi esas alınarak belirlenir ve yer değiştirmeler her yıl Temmuz-Ağustos aylarında sonuçlandırılır. Yer değiştirme işlemlerinin takvimi ve başvuruya ilişkin hususlar valiliklerce duyurulur.

Bu madde kapsamında yer değiştirmeye tabi eğitim kurumu yöneticilerinden boş eğitim kurumu bulunmaması nedeniyle ataması yapılamayanların yer değişiklikleri, bir sonraki çalışma süresine bağlı yer değiştirme döneminde öncelikli olarak gerçekleştirilir.

12 nci maddenin altıncı fıkrasına göre atanan müdür başyardımcıları, bu madde kapsamında müdür yardımcısı olarak yer değiştirirler. Ancak, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce müdür başyardımcısı olarak atananlar, müdür başyardımcısı olarak yer değiştirmeye tabi tutulur (madde 19).

Atamalarda ve yer deęiřtirmelerde puan eřitlięi halinde; sırasıyla eęitim dūzeyi, oęretmenlik kariyer basamaęı űstűnlűęű, yűneticilikteki ve oęretmenlikteki hizmet sűresi atamaya esas alınır (madde 20).

Soruřturma sonucu gűrev yerlerinin deęiřtirilmesi teklif edilen yűneticiler, űncelikle alt hizmet bűlgelerinde bulunan eęitim kurumlarına olmak kaydıyla hizmet bűlgelerindeki bařka bir eęitim kurumuna atanırlar. Soruřturma sonucu yűneticilik gűrevinden alınması gerekenler ise aynı veya bařka bir eęitim kurumundaki durumuna uygun oęretmen kadrosuna il içinde veya iller arasında atanır. Bu madde kapsamında yer deęiřtirme veya atamaya tabi tutulanlar, yeni gűrevlerine bařladıkları tarihten itibaren dűrt yıl sűreyle yűneticilik bařvurusunda bulunamaz, beř yıl geçmeden ayrıldıkları ile sekiz yıl geçmeden aynı eęitim kurumuna hiçbir űekilde yűnetici olarak atanamazlar (madde 21).

Norm kadrosu kaldırılan veya herhangi bir nedenle norm kadro fazlası haline gelen yűneticiler, Yűnetici Deęerlendirme Formuna gűre hesaplanan en dűřűk puandan bařlanarak belirlenir. Bu yűneticiler, valiliklerce, talepleri ve hizmet gerekleri birlikte deęerlendirilerek atanma űartlarını tařıdıkları uygun gűrűlecek eęitim kurumu yűneticiliklerine űncelikle atanırlar.

Birinci fıkra kapsamındakilerin yűneticilikleri, durumlarına uygun boř eęitim kurumu bulunmaması halinde, Bakanlıęın norm kadrolarını onayladıęı tarihten itibaren iki yıl daha devam eder. Bu sűre içerisinde boř eęitim kurumu yűneticilikleri için yapılacak duyurulara bařvuruda bulunabilirler. Bu madde kapsamında iki yıllık sűre içerisinde ilgili mevzuatında belirtilen yűneticilik normuna esas űlűtler çerçevesinde gűrev yapmakta olduęu eęitim kurumunda durumuna uygun yűneticilik normunun artması ya da herhangi bir nedenle boř yűnetici normu oluřması halinde norm kadro fazlası durumuna dűřen yűnetici bu kadroya atanır.

Bu madde kapsamında iki yıl içerisinde yűnetici olarak ataması yapılamayan norm kadro fazlası yűneticiler, istekleri de dikkate alınarak kendi okullarına ya da ihtiyaç bulunan bir bařka eęitim kurumuna oęretmen olarak atanırlar. Bu madde kapsamında talepte bulunmayan yűneticilerin gűrev yerleri,

Yönetici Değerlendirme Formuna göre hesaplanan en düşük puandan başlanarak re'sen belirlenir (madde 22).

Eğitim kurumu yöneticilerinden;

- a. Yurt dışında eğitim müşaviri, eğitim ataşesi, eğitim ataşe yardımcısı olarak atananlar, Bakanlıklar arası Ortak Kültür Komisyonu kararıyla görevlendirilenler ile uluslararası kuruluşlarda ya da yurt içinde, Bakanlık taşra teşkilatında görevlendirilenler hariç, bir yıl ve daha fazla süreyle geçici veya sürekli olarak görevlendirilenlerin yöneticilikleri,
- b. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesinin (D) fıkrası hükümleri çerçevesinde bir yıldan daha fazla süre ile aylıksız izin alanların yöneticilikleri,
- c. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 18 inci maddesi kapsamında bir yıldan daha fazla süre ile aylıksız izin alanların yöneticilikleri,
- d. Norm kadro fazlası durumuna gelen ve iki yılın sonunda durumlarına uygun eğitim kurumu yöneticiliğine atanamayan yöneticilerin yöneticilikleri,
- e. Soruşturma veya inceleme sonucu yöneticiliklerinin alınmasına karar verilenler ile 5 inci maddede öngörülen şartları kaybedenlerin yöneticilikleri,

sona erer.

Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında yöneticilikleri sona erenlerden bu durumları ortadan kalkanlar; daha önce ayrıldıkları eğitim kurumu yöneticiliğinin boş olması durumunda öncelikle bu eğitim kurumlarına, bunun mümkün olmaması ve talepleri halinde il milli eğitim müdürlüklerince önerilecek durumlarına uygun boş bir eğitim kurumu yöneticiliğine atanırlar. Bu şekilde atanamayanlar, durumlarına uygun eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanırlar. Bu fıkra göre öğretmen olarak atananlar, buldukları yerleşim biriminde iki yıl içinde eğitim kurumu yöneticiliği normu boşalması halinde, boşalan yöneticilik görevine öncelikle yeniden atanmak üzere başvuruda bulunabilirler. Kendi istekleri

ile eğitim kurumu yöneticiliğinden ayrılanlar, tercihleri dikkate alınarak durumlarına uygun boş kadro bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanırlar (madde 23).

1-2 Ekim 2011 tarihlerinde yapılan yönetici seçme sınavından alınan puanlara göre herhangi bir eğitim kurumu yöneticiliğine atanmamış olanların bu puanları, yapılacak ilk yazılı sınava kadar, bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak atamalara başvurabilmek üzere yazılı sınav sonucu olarak kabul edilir. Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak atamalar, bir defaya mahsus olmak üzere, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde gerçekleştirilir (geçici madde 1).

30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı Kanun gereği dönüşümleri yapılan okulların, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi dolayısıyla norm kadro fazlası haline gelen ve durumlarına uygun bir eğitim kurumu yöneticiliğine atanamayan yöneticiler, 19 uncu maddeye göre yer değiştirmeye tabi tutulana kadar bir defaya mahsus olmak üzere kadrolarının bulunduğu okullarda bırakılır. Bu durumdaki yöneticilerin 18 inci maddeye göre isteğe bağlı yer değiştirme hakları saklıdır (geçici madde 2).

4.3.4.22. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticilerinin görevlendirilmelerine ilişkin yönetmelik

10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürüteceklerin görevlendirilmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik, 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamındakiler hariç olmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında ikinci görev kapsamında görevlendirilecek müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarını kapsar (madde 2). Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 88 inci

maddesi ile 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ve 37 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetici olarak görevlendirileceklerde aşağıdaki genel şartlar aranır;

- a. Yükseköğretim mezunu olmak,
- b. Son başvuru tarihi itibarıyla Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapıyor olmak,
- c. Görevlendirileceği eğitim kurumuna, görevlendirileceği tarihte alanı itibarıyla öğretmen olarak atanabilme şartını taşıyor olmak,
- d. Görevlendirileceği tarih itibarıyla, son dört yıl içinde adli veya idari soruşturma sonucu yöneticilik görevi üzerinden alınmamış olmak (madde 5).

Müdür olarak görevlendirileceklerin aşağıdaki şartlardan en az birini taşımaları gerekir:

- a. Müdür olarak görev yapmış olmak.
- b. Müdür başyardımcısı olarak en az iki yıl görev yapmış olmak.
- c. Kurucu müdür, müdür yardımcısı ve müdür yetkili öğretmen olarak ayrı ayrı veya müdür başyardımcılığı dahil toplam en az üç yıl görev yapmış olmak.
- d. Bakanlığın eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki şube müdürü veya daha üstü kadrolarda görev yapmış olmak.
- e. Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak asaleten en az sekiz yıl görev yapmış olmak (madde 6).

Müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görevlendirileceklerin aşağıdaki şartlardan en az birini taşımaları gerekir:

- a. Müdür, kurucu müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı veya müdür yetkili öğretmen olarak görev yapmış olmak.
- b. Bakanlığın eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki şube müdürü veya daha üstü kadrolarda görev yapmış olmak.
- c. Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak asaleten en az dört yıl görev

yapmış olmak (madde 7).

6 ve 7 nci maddelerde öngörülen şartları taşıyan aday bulunamaması nedeniyle yönetici norm kadrosu boş kalan eğitim kurumlarına yapılacak yönetici görevlendirmelerinde, söz konusu maddelerde aranan hizmet süreleri ihtiyaç karşılanana kadar birer yıl düşürülür (madde 8).

Müdürlüğe görevlendirme;

- a. Görev süresinin uzatılması,
- b. İlk defa veya yeniden görevlendirme, usulleriyle yapılır (madde 9).

Yöneticiler dört yıllığına görevlendirilir. Aynı unvanla aynı eğitim kurumunda sekiz yıldan fazla süreyle yönetici olarak görev yapılamaz. Buldukları eğitim kurumunda aynı unvanla dört yıldan fazla sekiz yıldan az görev yapanlardan aynı eğitim kurumuna yönetici olarak görevlendirilenlerin görevleri, sekiz yılın dolduğu tarih itibarıyla bu Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde sonlandırılır.

Yöneticilik görev süresi uzatılmayanlardan yeniden görevlendirilmek isteğinde bulunanlar, aynı görevlendirme dönemiyle sınırlı olmak üzere, en son görev yaptıkları eğitim kurumlarında görevlendirilemez.

İmam hatip ortaokulu müdür yardımcılarında en az biri Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi veya meslek dersleri alan öğretmenleri arasından; imam hatip liseleri ile mesleki ve teknik eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri meslek dersleri alan öğretmenleri arasından; sosyal bilimler liseleri müdür yardımcılarında en az biri Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Felsefe veya Psikoloji alan öğretmenleri arasından; güzel sanatlar liseleri müdür yardımcılarında en az biri Görsel Sanatlar, Resim veya Müzik alan öğretmenleri arasından; spor liseleri müdür yardımcılarında en az biri Beden Eğitimi alan öğretmenleri arasından; özel eğitim kurumları müdür yardımcılarında en az biri ise rehberlik veya özel eğitim alan öğretmenleri arasından görevlendirilir.

Öğrencilerinin tamamı kız olan eğitim kurumlarının müdürleri ile bu

kurumlar ve yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir.

Karma eğitim yapılan ve müdür yardımcısı sayısı üç ve daha fazla olan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir.

Yöneticilikte dört yıllık görev süresini dolduranlardan görev yaptıkları eğitim kurumu bakımından 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen şartı taşımayanların görev süreleri, görev yapmakta oldukları eğitim kurumunda uzatılamaz. Bunların görev süreleri istemeleri halinde 17 nci maddeye göre durumlarına uygun diğer eğitim kurumlarında uzatılabilir.

Müdür görevlendirmesi yapılan eğitim kurumlarına müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı görevlendirmeleri yeni görevlendirilen müdürün inhası, il milli eğitim müdürünün teklifi ve valinin onayı ile yapılır. Yönetici görevlendirmeleri takvimi her yıl Bakanlıkça belirlenerek Bakanlık internet sitesinde duyurulur ve valiliklere yazı ile bildirilir (madde 10).

Değerlendirme komisyonu; il milli eğitim müdürünün veya görevlendireceği bir il milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, il milli eğitim müdürünce belirlenecek iki ilçe milli eğitim müdürü ile il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görev yapan iki şube müdüründen oluşur.

Birinci fıkrada belirtilen usulle beş yedek üye belirlenir. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya komisyon başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır.

Değerlendirme Komisyonu başkan ve üyeleri, boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının değerlendirmelerinde görev alamaz. Değerlendirme komisyonunun sekretarya işlemleri, il milli eğitim müdürlüklerinin insan kaynakları hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğünce yürütülür (madde 11).

Değerlendirme komisyonu; eğitim kurumu müdürlüğünde ilk defa veya

yeniden görevlendirilmek üzere başvuran adaylardan sözlü sınava alınacakları, Eğitim Kurumu Müdürlüğüne İlk Defa ve Yeniden Görevlendirileceklere İlişkin Değerlendirme Formu üzerinden belirlemekle görevlidir.

Değerlendirme komisyonunun birinci fıkraya göre yapacağı değerlendirme sonuçları değerlendirmenin yapıldığı tarihten itibaren en geç 10 iş günü içinde başvuran yönetici adayları ile il milli eğitim müdürlüğüne bildirilir.

Değerlendirme komisyonunun birinci fıkraya göre yapacağı değerlendirme sonuçlarına itirazlar il milli eğitim müdürlüklerine yapılır. Bu itirazlar değerlendirme komisyonu tarafından sözlü sınavlardan önce sonuçlandırılır (madde 12).

Sözlü sınav komisyonu; il milli eğitim müdürünün görevlendireceği bir il milli eğitim müdür yardımcısı veya bir ilçe milli eğitim müdürünün başkanlığında, il milli eğitim müdürünce il milli eğitim müdürlüğünden belirlenen bir şube müdürü ile farklı ilçe milli eğitim müdürlüklerinden belirlenen üç şube müdüründen oluşur. Birinci fıkrada belirtilen usulle beş yedek üye belirlenir. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya komisyon başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır.

Gerek görülmesi hâlinde aynı usulle birden fazla sözlü sınav komisyonu kurulabilir. Sözlü sınav komisyonu başkan ve üyeleri, boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve kayın hısımlarının ve evlatlıklarının katıldığı sözlü sınavlarda görev alamaz.

Sözlü sınav komisyonu üye tam sayısı ile toplanır. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya komisyon başkanının çağrısıyla yedek üye katılır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. Sözlü sınav komisyonunun sekretarya işlemleri, il milli eğitim müdürlüklerinin insan kaynakları hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğüne yürütülür (madde 13).

Sözlü sınav komisyonunun görevleri şunlardır:

a. Sözlü sınav sorularını hazırlamak veya hazırlatmak, sözlü sınavları

- yapmak ve değerlendirmek,
- b. Sözlü sınava katılan adayların sınav sonuçlarını duyurmak,
  - c. Sözlü sınava ilişkin itirazları sonuçlandırmak,
  - d. Sözlü sınava ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmek (madde 14).

Görev sürelerinin uzatılmasını isteyen müdürler elektronik ortamda başvuruda bulunur. Müdürlükte dört yıllık görev süresini dolduranlar ile görev yaptıkları eğitim kurumunda sekiz yıllık görev süresini dolduran müdürler, Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri Değerlendirme Formu üzerinden değerlendirilir. Form üzerinden yapılacak değerlendirme, müdürlük görev süresinin sona ereceği ders yılının son gününe göre üç ay öncesinden itibaren yapılır. Formun değerlendirilme sürecine ilişkin iş ve işlemler, il milli eğitim müdürlüklerinin koordinesinde eğitim kurumunun bağlı olduğu ilçe milli eğitim müdürlüklerince yürütülür (madde 15).

Dört yıllık görev süresi sona eren müdürlerden halen görev yapmakta oldukları eğitim kurumundaki görevlerinin uzatılması için başvuruda bulunanların görev süreleri, Form üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda 100 üzerinden 75 ve daha üstü puan almaları halinde, il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile uzatılır (madde 16).

Müdürlük görev süresi aynı eğitim kurumunda uzatılacaklara ilişkin işlemler sonuçlandıktan sonra;

- a. Müdürlüğü boş bulunan eğitim kurumları,
- b. Müdürlük görev süresi aynı eğitim kurumunda uzatılmayan müdürlerin görev yapmakta oldukları eğitim kurumları,
- c. Görev sürelerinin görev yaptıkları eğitim kurumlarında uzatılmasını talep etmeyen müdürlerin görev yapmakta oldukları eğitim kurumları,
- d. Aynı eğitim kurumunda sekiz yıllık müdürlük süresinin dolmasına bağlı olarak müdürlüğü boşalacak eğitim kurumları il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur.

Müdürlükte dört yıllık veya aynı eğitim kurumunda sekiz yıllık müdürlük süresini tamamlayıp Form üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda 100

üzerinden 75 ve daha üstü puan alanlardan görev süresinin başka eğitim kurumunda uzatılmasını isteyenlerin başvuruları elektronik ortamda alınır.

Görev süresinin diğer eğitim kurumlarında uzatılması için bu maddenin ikinci fıkrasına göre başvuruda bulunan müdürlerin görev süreleri, tercihleri de dikkate alınarak puan üstünlüğüne göre il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile uzatılır.

Bu maddeye göre görev süresinin uzatılmasını isteyen adayların puanlarının eşitliği halinde sırasıyla; hizmet puanı, yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı hâlinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir (madde 17).

Müdürlük görev süresinin uzatılması işlemlerinin tamamlanmasından sonra müdürlük norm kadrosu boş kalan eğitim kurumları, il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur. Müdürlük görev süresi uzatılmayanlar ve daha önce müdürlük görevinde bulunmuş olanlar ile duyurunun yapıldığı tarihten önce müdürlük görevinde bulunmamış olup duyurunun son günü itibarıyla 5 ve 6 ncı maddelerde belirtilen şartları taşıyanlardan müdür olarak görevlendirilmek isteyenlerin başvuruları elektronik ortamda alınır (madde 18).

İlk defa ve yeniden müdür olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunanlar, Ek-2'de yer alan Form üzerinden değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda oluşan puan sıralamasına göre en yüksek puan alandan başlamak üzere, boş eğitim kurumu müdürlüğü sayısının üç katı aday sözlü sınava alınır. Son sıradaki adayla aynı puana sahip olan adaylar da sözlü sınava alınır. Adaylar, Ek-3'te yer alan Sözlü Sınav Değerlendirme Formuna göre 100 tam puan üzerinden değerlendirilir (madde 19).

Sözlü sınavda adaylar;

- a. Mevzuat (T.C. Anayasası, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 652 sayılı Milli Eğitim

Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuat),

- b. Analitik düşünme ve analiz yapabilme kabiliyeti,
- c. Temsil kabiliyeti ve liyakat düzeyi,
- d. Muhakeme gücü ve kavrayış düzeyi,
- e. İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti,
- f. Genel kültür,

yönlerinden değerlendirilir. Birinci fıkraya göre yapılacak değerlendirmede (a) bendinin ağırlığı yüzde elli, (b) ila (f) bentlerinin her birinin ağırlığı ise yüzde ondur. Sözlü sınavda 70 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır (madde 20).

Sözlü sınav sonuçları, sınavların yapıldığı tarihten itibaren en geç 10 iş günü içinde il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur. Sözlü sınav sonuçlarına, sınav sonuçlarının açıklandığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar en geç beş iş günü içinde incelenerek karara bağlanır. İtiraz sonuçları, il milli eğitim müdürlüklerince itiraz sahiplerine duyurulur (madde 21).

Sözlü sınavda başarılı olan adayların görevlendirmeye esas puanları; Ek-2'de yer alan Form üzerinden aldıkları puanın yüzde ellisi ile sözlü sınavdan aldıkları puanının yüzde ellisinin toplamı üzerinden belirlenir.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen puanlara; 10 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen alanlarda görev yapmakta olanlardan aynı fıkroda bu alanlarda görev yapanlar için istisna olarak belirtilen eğitim kurumlarında görevlendirilme isteğinde bulunanlar için bu eğitim kurumları ile sınırlı olmak üzere iki puan, aynı maddenin altıncı fıkrasında belirtilen eğitim kurumlarında görevlendirilme isteğinde bulunan kadın adaylar için bu eğitim kurumları ile sınırlı olmak üzere üç puan, kurucu müdür olarak görev yaptıkları eğitim kurumlarında görevlendirilme isteğinde bulunanlar için bu eğitim kurumları ile sınırlı olmak üzere beş puan ilave edilir.

Sözlü sınavda 70 ve üzerinde puan alanlar, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarına göre hesaplanan puan üstünlüğüne göre tercihleri de dikkate alınarak il

milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile müdür olarak görevlendirilir.

Adayların puanlarının eşitliği halinde, sırasıyla Ek-2’de yer alan Forma göre değerlendirme puanı, Ek-3’te yer alan Forma göre sözlü sınav puanı, yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı hâlinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir.

Görevlendirme işlemleri, itirazların sonuçlandırıldığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde tamamlanır (madde 22).

Müdür başyardımcısı ve/veya müdür yardımcısı norm kadrosu boş bulunan eğitim kurumlarına, görevlendirilecekleri tarih itibarıyla 5 ve 7 nci maddelerde belirtilen şartları taşıyor olmaları kaydıyla, görevlendirme yapılacak eğitim kurumunda veya eğitim kurumunun bulunduğu ilçe ve ildeki eğitim kurumlarında halen yönetici veya öğretmen olarak görev yapanlar arasından, eğitim kurumu müdürünün inhası ve il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı görevlendirilir.

Müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı olarak görevlendirilenlerden dört yıllık görev süresini tamamlayanların görev süresi, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulle uzatılabilir.

Aynı eğitim kurumunda aynı unvanla sekiz yıllık görev süresini tamamlayan müdür başyardımcıları ve müdür yardımcılardan yeniden görevlendirilmek isteyenler, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen usulle başka bir eğitim kurumunda görevlendirilebilir (madde 23).

Yöneticilikte geçen dört yıllık sürenin hesabında aynı unvanla geçirilen hizmet süreleri esas alınır. Yöneticilik görevinin sona ereceği tarih; ders yılının içinde olması halinde dört yıllık sürenin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının son günü, ders yılının dışında olması halinde dört yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının son günüdür.

Kurucu müdürlük ve müdür yetkili öğretmenlikte geçen süreler ile yöneticilikte vekâleten ve geçici görev kapsamında geçen süreler, dört yıllık sürenin hesabında değerlendirilmez.

Dört yıllık sürenin hesabına; yıllık izin, hastalık izni, aylıksız izin, yöneticilik dışındaki geçici görev ve benzeri nedenlerle fiilen yapılmayan yöneticilik görevleri de dahil edilir (madde 24).

Yeni açılmakta olan eğitim kurumlarını eğitim ve öğretime hazır hale getirmek üzere, eğitim kurumunun eğitim ve öğretime açılıp kuruma norm kadroya bağlı müdür görevlendirmesi yapılmaya kadar geçen süre içerisinde yönetim hizmetlerini yürütmek üzere, müdür görevlendirilmesine ilişkin şartları taşıyanlar arasından il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından kurucu müdür görevlendirilir (madde 25).

Müdür norm kadrosu bulunmayan eğitim kurumlarında görev yapmak üzere, o eğitim kurumunda görevli öğretmenler arasından, öğretmenlik görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere, il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından müdür yetkili öğretmen görevlendirilir (madde 26).

Yöneticilik görevi;

- a. Görevlendirildikleri tarihe göre dört yıllık sürenin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının, dört yıllık sürenin dolduğu tarihin ders yılının dışında olması halinde ise dört yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının bittiği,
- b. Birleştirilen eğitim kurumlarında görev yapanlar bakımından bu işlemlerin gerçekleştiği,
- c. Kapatılan eğitim kurumlarında görev yapanlar bakımından bu işlemlerin gerçekleştiği,
- d. Eğitim müşaviri ve eğitim ataşesi olarak atananlar ile Bakanlıklar arası Ortak Kültür Komisyonu kararıyla yurt dışında görevlendirilenler ve uluslararası kuruluşlarda görevlendirilenlerin bu atama veya görevlendirmenin yapıldığı,
- e. Yurt içinde veya yurt dışında başka bir göreve bir yıl veya daha fazla

süreyle geçici veya sürekli olarak görevlendirilenlerin bu görevlendirmenin yapıldığı,

f. Bir yıl veya daha fazla süreyle aylıksız izin alanların aylıksız izinlerinin başladığı,

g. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 18 inci maddesine göre bir yıl veya daha fazla süreyle aylıksız izne ayrılanların aylıksız izinlerinin başladığı,

tarihten itibaren sona erer.

Yöneticilikleri bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre sona erenler, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna, aksi durumda öncelikle kadrolarının bulunduğu ilçede olmak üzere, il sınırları içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır.

Yöneticilikleri bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre sona erenler, öncelikle kadrolarının bulunduğu ilçede olmak üzere, il sınırları içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır.

Yöneticilikleri birinci fıkranın (d), (e), (f) ve (g) bentlerine göre sona erenler, söz konusu görev veya aylıksız iznin bitimini müteakip, en son görev yaptıkları ilde durumlarına uygun açık norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır (madde 27).

Yöneticilik görevlerinden istekleri üzerine ayrılanlar, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna; aksi durumda ise kadrolarının bulunduğu ilçe ve/veya il sınırları içinde durumlarına uygun bir eğitim kurumuna öğretmen olarak atanır.

30 uncu maddenin birinci fıkrasına göre ayrılanlar hariç olmak üzere, yöneticilik görevlerinden istekleri ile ayrılmış olanlar, aradan bir yıl geçmeden tekrar yönetici olarak görevlendirilemez (madde 28).

Eğitim kurumu yöneticilerinden haklarında yapılan adli ve idari soruşturma

sonucu hazırlanan raporların yetkili amir ve kurullarca değerlendirilmesi sonucuna göre yöneticilik görevinden alınanlar, durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır. Bu şekilde görevinden alınanlar, aradan dört yıl geçmeden yönetici olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunamaz (madde 29).

İlgili mevzuatında belirtilen yöneticilik norm kadrosuna esas kriterler çerçevesinde müdür, müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı norm kadrolarının bazıları veya tamamı kaldırılan eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olanlar, ders yılı sonuna kadar bu eğitim kurumlarındaki yöneticilik görevlerine devam ederler. Bu kişiler, yöneticilik görevlerinin ders yılıyla birlikte sona ermesini müteakip, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna, aksi durumda ise istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu ilçe ve/veya il sınırları içinde durumlarına uygun bir eğitim kurumuna öğretmen olarak atanır.

Norm kadro fazlası müdür yardımcıları, hizmet puanı daha az olandan başlamak üzere belirlenir. Hizmet puanının eşit olması durumunda ise sırasıyla yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan norm kadro fazlası olarak belirlenir (madde 30).

Aynı unvanda olmak üzere, 14/3/2014 tarihi itibarıyla görev süreleri dört yıl ve daha fazla olan yöneticilerin görevi, 2013-2014 ders yılının bitimi tarihinde başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Görev süreleri 14/3/2014 tarihi itibarıyla dört yıldan daha az olan yöneticilerin görevi ise, dört yıllık sürenin tamamlanmasını takip eden ilk ders yılının bitimi itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre yöneticilik görevi 2013-2014 ders yılının bitiminde sona eren müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcıları, bu Yönetmelikte öngörülen usul ve esaslara göre yerlerine görevlendirilen yöneticiler göreve başlayana kadar görevlerine devam eder (geçici madde 1).

2011 yılı Ekim ayında yapılan eğitim kurumu müdürlüğü seçme sınavında başarılı olanlardan sınav sonucuna göre müdürlüğe görevlendirilmesi yapılmamış

olup müdürlüğe görevlendirmek üzere başvuruda bulunanlar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk görevlendirme ile sınırlı olmak üzere, başka bir şart aranmaksızın ve değerlendirmeye tabi tutulmaksızın doğrudan sözlü sınava alınır. Bunlardan sözlü sınavda başarılı olanların görevlendirmeye esas puanları, Ek-2’de yer alan Form üzerinden yapılacak değerlendirme sonucunda alacakları puan da dikkate alınarak 22 nci maddeye göre belirlenir.

2011 yılı Ekim ayında yapılan eğitim kurumu müdürlüğü ile müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı seçme sınavında başarılı olanlardan sınav sonucuna göre yöneticiliğe görevlendirilmesi yapılmamış olanlar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk görevlendirme ile sınırlı olmak üzere, başka bir şart aranmaksızın müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığında görevlendirilebilir (geçici madde 2).

Dönüştürülen eğitim kurumlarının dönüştürülmeden önceki yöneticileri, kalan görev sürelerini dönüştürülen eğitim kurumunda tamamlar (geçici madde 3).

Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde müdürlükte dört yıllık görev süresini dolduran eğitim kurumu müdürlerinin Ek-1’de yer alan Form üzerinden yapılacak değerlendirme işlemleri, 15 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre sınırlamasına tabi olmaksızın 10 uncu maddenin onuncu fıkrası kapsamında Bakanlıkça belirlenecek yönetici görevlendirmeleri takviminde belirtilecek tarihler arasında yapılır (geçici madde 4).

4.3.4.23. Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları yöneticilerinin görevlendirilmelerine dair yönetmelik

06.10.2015 tarih ve 29494 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları yöneticiliklerini ikinci görev olarak yürüteceklerin görevlendirilmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır (madde 1).

Bu Yönetmelik, 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci

maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki hariç olmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında ikinci görev kapsamında görevlendirilecek müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarını kapsar (madde 2). Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 88 inci maddesi ile 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ve 37 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır (madde 3).

Yönetici olarak görevlendirileceklerde aşağıdaki genel şartlar aranır (madde 5);

- a. Yükseköğretim mezunu olmak,
- b. Başvurunun son günü itibariyle Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapıyor olmak,
- c. Görevlendirileceği eğitim kurumunun türü itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak ve görevlendirileceği eğitim kurumunda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak,
- d. Başvurunun son günü itibariyle, son dört yıl içinde adli veya idari soruşturma sonucu yöneticilik görevi üzerinden alınmamış olmak,
- e. Zorunlu çalışma gerektiren yerler dışındaki eğitim kurumu yöneticiliklerine görevlendirilecekler bakımından, ilgili mevzuatına göre zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamış, erteletmiş ya da bu yükümlülükten muaf tutulmuş olmak.

Müdür olarak görevlendirileceklerde aşağıdaki şartlardan en az biri aranır (madde 6):

- a. Müdür olarak görev yapmış olmak,
- b. Müdür başyardımcısı olarak en az iki yıl görev yapmış olmak,
- c. Kurucu müdür, müdür yardımcısı ve müdür yetkili öğretmen olarak ayrı ayrı veya müdür başyardımcılığı dahil toplam en az üç yıl görev yapmış olmak,
- d. Bakanlığın şube müdürü veya daha üst unvanlı kadrolarında görev yapmış olmak.

Müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı olarak görevlendirileceklerde

aranacak özel şartlar şunlardır (madde 7):

1. Müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görevlendirileceklerin aşağıdaki şartlardan en az birini taşımaları gerekir:
  - a. Müdür, kurucu müdür, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı veya müdür yetkili öğretmen olarak görev yapmış olmak,
  - b. Bakanlığın şube müdürü veya daha üst unvanlı kadrolarında görev yapmış olmak,
  - c. Bakanlık kadrolarında adaylık dahil en az dört yıl öğretmen olarak görev yapmış olmak.
2. Müdür başyardımcısı olarak görevlendirileceklerde ayrıca;
  - a. Fen lisesi müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde Matematik, Fizik, Kimya veya Biyoloji alan öğretmeni olmak,
  - b. Güzel sanatlar lisesi müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde Türk Dili ve Edebiyatı, Görsel Sanatlar/Resim veya Müzik alan öğretmeni olmak,
  - c. İmam hatip lisesi müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri alan öğretmeni olmak,
  - d. Mesleki ve teknik eğitim kurumları müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde atölye ve laboratuvar öğretmeni olmak,
  - e. Sosyal bilimler lisesi müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Felsefe, Psikoloji veya yabancı dil alan öğretmeni olmak,
  - f. Spor lisesi müdür başyardımcılığına görevlendirileceklerde Beden Eğitimi alan öğretmeni olmak,

şartı aranır.

3. Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen niteliklerde yeterli sayıda aday bulunmaması halinde, diğer alan öğretmenlerinden de görevlendirme yapılabilir.

Yazılı sınav komisyonu; Bakan onayıyla görevlendirilecek Müsteşar, müsteşar yardımcısı veya İnsan Kaynakları Genel Müdürünün başkanlığında; iki daire başkanı, bir hukuk müşaviri veya maarif müfettişi, bir il milli eğitim müdürü veya ilçe milli eğitim müdüründen oluşur. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. Yazılı sınav komisyonu, üye tam sayısı ile toplanır. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya Komisyon başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. Yazılı sınav komisyonunun sekretarya hizmetleri İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğünce yürütülür (madde 8).

Yazılı sınav komisyonunun görevleri şunlardır (madde 9):

- a. Yazılı sınavın Bakanlıkça veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına yaptırılmasına karar vermek ve sınav tarihini belirlemek, yazılı sınav sorularını hazırlamak veya hazırlatmak, yazılı sınavların yapılması ve değerlendirilmesini sağlamak,
- b. Yazılı sınav sonuçlarının duyurulmasını sağlamak,
- c. Yazılı sınava ilişkin itirazların sonuçlandırılmasını sağlamak,
- d. Yazılı sınava ilişkin diğer iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.

Değerlendirme komisyonu; il milli eğitim müdürünün veya görevlendireceği bir il milli eğitim müdür yardımcısının başkanlığında, il milli eğitim müdürünce belirlenecek iki ilçe milli eğitim müdürü ile il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görev yapan iki şube müdüründen oluşur. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. Değerlendirme komisyonu, üye tam sayısı ile toplanır. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya Komisyon başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Değerlendirme komisyonu; müdür adaylarını, Ek-1'de yer alan Yönetici Değerlendirme Formu üzerinden değerlendirmekle görevlidir (madde 10).

Sözlü sınav komisyonu; il milli eğitim müdürünün veya görevlendireceği bir il milli eğitim müdür yardımcısı ya da bir ilçe milli eğitim müdürünün başkanlığında, il milli eğitim müdürünce il milli eğitim müdürlüğünden belirlenen bir şube müdürü ile farklı ilçe milli eğitim müdürlüklerinden belirlenen üç şube müdüründen oluşur. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. Sözlü sınav komisyonu, üye tam sayısı ile toplanır. Asıl üyenin bulunmadığı toplantıya Komisyon

başkanının çağrısı üzerine yedek üye katılır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. Gerek görülmesi halinde aynı usulle birden fazla sözlü sınav komisyonu kurulabilir (madde 11).

Sözlü sınav komisyonunun görevleri şunlardır (madde 12):

- a. Sözlü sınav sorularını hazırlamak veya hazırlatmak, sözlü sınavları Ek-2'de yer alan Sözlü Sınav Formuna göre yapmak ve değerlendirmek,
- b. Sözlü sınav sonuçlarının duyurulmasını sağlamak,
- c. Sözlü sınava ilişkin itirazları sonuçlandırmak,
- d. Sözlü sınava ilişkin diğer iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.

Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığına görevlendirme yazılı sınav sonucuna göre, müdürlüğe görevlendirme ise değerlendirme ve sözlü sınav sonucuna göre yapılır (madde 13).

Müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığında dört yıllık ya da aynı eğitim kurumu müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığında toplam sekiz yıllık görev süresi dolanlar ile duyurunun son günü itibarıyla şartları taşıyanlar arasından müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilecekleri belirlemek amacıyla Bakanlıkça veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca test usulü ile yazılı sınav yapılır. Bu sınavda yüz puan üzerinden yetmiş ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır. Yazılı sınav sonuçları, kesin sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren en fazla bir yıl süreyle olmak üzere bu kapsamda yapılacak bir sonraki sınav tarihine kadar geçerlidir (madde 14).

Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için sınav konuları ve puan değerleri şunlardır (madde 15):

- a. Türkçe-dil bilgisi: %10,
- b. Genel kültür: % 10,
- c. Resmi yazışma kuralları: % 4,
- d. Halkla ilişkiler ve iletişim becerileri: % 4,
- e. Okul Yönetimi: % 4,
- f. Yönetimde insan ilişkileri: % 4,

- g. Okul geliştirme: % 4,
- h. Eğitim ve öğretimde etik: % 5,
- i. Türk idare sistemi ve protokol kuralları: % 5,
- j. Mevzuat (T.C. Anayasası, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname): % 50.

Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için yapılacak yazılı sınavlara ilişkin duyuru, sınav tarihinden en az otuz gün önce Bakanlığın internet sitesinde ilan edilir. Duyuruda; başvuru tarihi, süresi, sınavların yapılacağı tarih, sorulacak soru sayısı ve puan değeri ile sınav komisyonunca belirlenecek diğer hususlara yer verilir. Bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlardan müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilmek isteyenler, yazılı sınava katılmak üzere başvuruda bulunabilir. Yazılı sınav başvuruları elektronik ortamda alınır (madde 16).

Yazılı sınav sonuçları, sınavın yapıldığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde Bakanlığın internet sitesinde duyurulur (madde 17).

Müdürlükte dört yıllık ya da aynı eğitim kurumu müdürlüğünde toplam sekiz yıllık görev süresi dolanlar ile duyurunun son günü itibariyle belirtilen şartları taşıyanlar arasından müdür olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunanlar Ek-1'de yer alan form üzerinden değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları, değerlendirmenin yapıldığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur (madde 19).

Değerlendirme sonucunda oluşan puan sıralamasına göre en yüksek puan

alandan başlamak üzere, eğitim kurumlarının boş bulunan müdürlük sayısının üç katı aday sözlü sınava çağrılır. Son sıradaki adayla aynı puana sahip olan adaylar da sözlü sınava çağrılır. Müdürlük için yapılacak sözlü sınava katılmaya hak kazanan adaylar, sözlü sınav konuları ve ağırlıkları dikkate alınarak Ek-2'de yer alan form üzerinden sözlü sınav komisyonunca yüz tam puan üzerinden değerlendirilir (madde 20).

Sözlü sınav konuları ve puan değerleri şunlardır (madde 21):

- a. Mevzuat (T.C. Anayasası, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuat): %50,
- b. Analitik düşünme ve analiz yapabilme kabiliyeti: %10,
- c. Temsil kabiliyeti ve liyakat düzeyi: %10,
- d. Muhakeme gücü ve kavrayış düzeyi: %10,
- e. İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti: %10,
- f. Genel kültür: %10.

Sözlü sınav sonuçları, sınavların yapıldığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur (madde 22).

Müdür başyardımcılığı ve/veya müdür yardımcılığı boş bulunan veya dört ve sekiz yıllık müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığı süresini dolduranlardan boşalacak eğitim kurumları, il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur. Müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için öngörülen yazılı sınavda başarılı olanlardan müdür başyardımcısı ve/veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilmek isteyenlerin başvuruları elektronik ortamda alınır. Müdür

başyardımcısı ve/veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunanlara en fazla 20 eğitim kurumu tercih etme hakkı verilir (madde 23).

Müdür başyardımcısı ve/veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunan adaylar, puan üstünlüğüne göre tercihleri de dikkate alınarak eğitim kurumu müdürünün inhası ve il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı olarak görevlendirilir. Adayların puanlarının eşitliği halinde sırasıyla, yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet puanı fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı halinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir. Görevlendirme işlemleri, itirazların sonuçlandırıldığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde tamamlanır. Müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı ihtiyacı karşılanamayan eğitim kurumları ile yeni açılan eğitim kurumlarının müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılıklarına; sınav sonuçlarının geçerli olduğu süreyle sınırlı olmak üzere, yazılı sınavda yetmiş ve üzerinde puan alıp yönetici olarak görevlendirilemeyenler arasından aynı usulle dört yıllığına görevlendirme yapılabilir (madde 24).

Müdürlüğü boş bulunan veya dört ve sekiz yıllık müdürlük süresini dolduranlardan boşalacak eğitim kurumları, il milli eğitim müdürlüklerinin internet sitesinde duyurulur. Müdür olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunan adaylardan değerlendirmeye ve sözlü sınava katılanların başvuruları elektronik ortamda alınır. Müdür olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunanlara en fazla 20 eğitim kurumu tercih etme hakkı verilir (madde 25).

Müdür olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunan adayların görevlendirmeye esas puanları; Ek-1'de yer alan form üzerinden verilen değerlendirme puanı ile sözlü sınavda verilen puanın aritmetik ortalaması alınarak belirlenir. Görevlendirmeye esas puanlar, kesin sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren en fazla bir yıl süreyle olmak üzere bu kapsamda yapılacak bir sonraki değerlendirme tarihine kadar geçerlidir. Müdür olarak görevlendirilmek isteyen adaylardan;

- a. Okul Öncesi veya Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alan öğretmenlerinden

- anaokullarına müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
- b. Matematik, Fizik, Kimya veya Biyoloji alan öğretmenlerinden fen liselerine müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - c. Türk Dili ve Edebiyatı, Görsel Sanatlar/Resim veya Müzik alan öğretmenlerinden güzel sanatlar liselerine müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - d. Sınıf Öğretmenliği alan öğretmenlerinden ilkokullara müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - e. İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri alan öğretmenlerinden imam hatip liselerine müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - f. Atölye ve laboratuvar öğretmenlerinden mesleki ve teknik eğitim kurumlarına müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - g. Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Felsefe, Psikoloji veya yabancı dil alan öğretmenlerinden sosyal bilimler liselerine müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,
  - h. Beden Eğitimi alan öğretmenlerinden spor liselerine müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara,

söz konusu eğitim kurumları ile sınırlı olmak üzere, bu maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen puanlara beş puan ilave edilir (madde 26).

Kurucu müdür olarak görev yaptıkları eğitim kurumlarına müdür normunun verildiği ilk dönemle sınırlı olmak üzere, kurucu müdür olarak görev yaptıkları eğitim kurumuna müdür olarak görevlendirilme isteğinde bulunanlara, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarına göre belirlenen puanlara beş puan daha ilave edilir. Müdür olarak görevlendirilmeye hak kazanan adaylar, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre hesaplanan puan üstünlüğüne göre tercihleri de dikkate alınarak il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile müdür olarak görevlendirilir. Adayların puanlarının eşitliği halinde, sırasıyla Ek-1'de yer alan forma göre değerlendirme puanı, Ek-2'de yer alan forma göre sözlü sınav puanı, yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet puanı fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı halinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir. Müdür ihtiyacı karşılanamayan eğitim kurumları ile yeni açılan eğitim kurumlarının müdürlüğüne, görevlendirmeye esas puanların geçerli olduğu süreyle

sınırlı olmak üzere, müdür olarak görevlendirilemeyenler arasından aynı usulle dört yıllığına görevlendirme yapılabilir (madde 26).

Yöneticiler dört yıllığına görevlendirilir. Aynı unvanla aynı eğitim kurumunda sekiz yıldan fazla süreyle yönetici olarak görev yapılamaz. Buldukları eğitim kurumunda aynı unvanla dört yıldan fazla sekiz yıldan az görev yapanlardan aynı eğitim kurumuna yönetici olarak görevlendirilenlerin görevleri, sekiz yılın dolduğu tarih itibarıyla bu Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde sonlandırılır (madde 27).

Anaokullarının müdür yardımcılarında en az biri Okul Öncesi veya Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alan öğretmenleri arasından; fen liselerinin müdür yardımcılarında en az biri Matematik, Fizik, Kimya veya Biyoloji alan öğretmenleri arasından; güzel sanatlar liselerinin müdür yardımcılarında en az biri Türk Dili ve Edebiyatı, Görsel Sanatlar/Resim veya Müzik alan öğretmenleri arasından; ilkokulların müdür yardımcılarında en az biri Sınıf Öğretmenliği alan öğretmenleri arasından; imam hatip liselerinin müdür yardımcılarında en az biri İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri alan öğretmenleri arasından; mesleki ve teknik eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri atölye ve laboratuvar öğretmenleri arasından; sosyal bilimler liselerinin müdür yardımcılarında en az biri Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Felsefe, Psikoloji veya yabancı dil bilgisi alan öğretmenleri arasından; spor liselerinin müdür yardımcılarında en az biri Beden Eğitimi alan öğretmenleri arasından görevlendirilir. Bu fıkrada belirtilen niteliklerde yeterli sayıda aday bulunmaması halinde, diğer alan öğretmenlerinden de görevlendirme yapılabilir (madde 27).

Öğrencilerinin tamamı kız olan eğitim kurumlarının müdürleri ile bu kurumlar ve yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir. Karma eğitim yapılan ve müdür yardımcısı sayısı üç ve daha fazla olan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarında en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir (madde 27).

Yöneticilikte geçen dört yıllık sürenin hesabında; en son yapılan

görevlendirme tarihinden itibaren aynı unvanla geçirilen hizmet sürelerinin toplamı esas alınır. Yöneticilik görevinin sona ereceği tarih; ders yılının içinde olması halinde dört yıllık sürenin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının son günü, ders yılının dışında olması halinde dört yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının son günüdür. Aynı unvanla aynı eğitim kurumunda geçen sekiz yıllık sürenin hesabında; aynı eğitim kurumunda aynı unvanla geçirilen hizmet sürelerinin toplamı esas alınır. Bu durumda olanların yöneticilik görevinin sona ereceği tarih; ders yılının içinde olması halinde sekiz yıllık sürenin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının son günü, ders yılının dışında olması halinde sekiz yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının son günüdür (madde 28).

Yeni açılmakta olan eğitim kurumlarını eğitim ve öğretime hazır hale getirmek üzere, eğitim kurumunun eğitim ve öğretime açılıp kuruma müdür norm kadrosu verildiği tarihe kadar geçen süre içerisinde yönetim hizmetlerini yürütmek üzere, müdür görevlendirilmesine ilişkin şartları taşıyanlar arasından il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından kurucu müdür görevlendirilir (madde 29).

Müdür norm kadrosu bulunmayan eğitim kurumlarında görev yapmak üzere, o eğitim kurumunda görevli öğretmenler arasından, öğretmenlik görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere, il milli eğitim müdürünün teklifi üzerine vali tarafından müdür yetkili öğretmen görevlendirilir (madde 30).

Yöneticilik görevi;

- a. Görevlendirildikleri tarihe göre dört yıllık hizmet süresinin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının, dört yıllık sürenin dolduğu tarihin ders yılının dışında olması halinde ise dört yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının bittiği,
- b. Aynı eğitim kurumunda aynı unvanla sekiz yıllık hizmet süresinin dolduğu tarihin içinde bulunduğu ders yılının, sekiz yıllık sürenin dolduğu tarihin ders yılının dışında olması halinde ise sekiz yıllık sürenin dolduğu tarihi takip eden ders yılının bittiği,
- c. Eğitim müşaviri ve eğitim ataşesi olarak atananlar ile Bakanlıklar arası

Ortak Kültür Komisyonu kararıyla yurt dışında görevlendirilenler ve uluslararası kuruluşlarda görevlendirilenlerin bu atama veya grevlendirilmenin yapıldığı,

- d. Yurt içinde veya yurt dışında başka bir göreve bir yıl veya daha fazla süreyle geçici veya sürekli olarak görevlendirilenlerin bu grevlendirilmenin yapıldığı,
- e. Bir yıl veya daha fazla süreyle aylıksız izin alanların aylıksız izinlerinin başladığı,
- f. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 18 inci maddesine göre bir yıl veya daha fazla süreyle aylıksız izne ayrılanların aylıksız izinlerinin başladığı

tarihten itibaren sona erer (madde 31).

Yöneticilikleri bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre sona erenler, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri halinde bu eğitim kurumuna, aksi durumda ise istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu il içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına Ğretmen olarak atanır. Yöneticilikleri bu maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (e) ve (f) bentlerine göre sona erenler, söz konusu görev veya aylıksız iznin bitimini müteakip, istekleri de dikkate alınarak en son görev yaptıkları il içinde durumlarına uygun açık norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına Ğretmen olarak atanır (madde 31).

Birleştirilen eğitim kurumlarında yönetici olarak görev yapanlar bakımından, eğitim kurumunun yeni statüsüne göre o eğitim kurumunda yönetici olarak görev yapma Şartlarını taŐımayanlar ile Şartları taşıyanlardan hizmet puanı, hizmet puanının eşit olması durumunda ise sırasıyla yöneticilikteki hizmet süresi, Ğretmenlikteki hizmet süresi daha az olanlardan belirlenecek fazla durumunda olanlar, il içinde ilan edilecek durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına aynı yöneticilik görevi ile sınırlı olmak ve kalan görev sürelerini tamamlamak üzere yönetici olarak görevlendirilme isteğinde bulunabilir. Aynı eğitim kurumuna aynı yöneticilik görevi için birden fazla görevlendirilme isteği olması durumunda sırasıyla, yöneticilikteki hizmet süresi, Ğretmenlikteki hizmet

puanı fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı hâlinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir. Bu konumda olanlardan yönetici olarak görevlendirme isteğinde bulunmayanlar ile isteklerine rağmen yönetici olarak görevlendirilemeyenler, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna, aksi durumda ise istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu il içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır (madde 31).

Kapatılan eğitim kurumlarında yönetici olarak görev yapanlar, il içinde ilan edilecek durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına aynı yöneticilik görevi ile sınırlı olmak ve kalan görev sürelerini tamamlamak üzere yönetici olarak görevlendirilme isteğinde bulunabilir. Aynı eğitim kurumuna aynı yöneticilik görevi için birden fazla görevlendirilme isteği olması durumunda sırasıyla, yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet puanı fazla olan adayın görevlendirmesi yapılır. Eşitliğin devamı hâlinde görevlendirilecek aday kura ile belirlenir. Bu konumda olanlardan yönetici olarak görevlendirme isteğinde bulunmayanlar ile isteklerine rağmen yönetici olarak görevlendirilemeyenler, istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu il içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır. Dönüştürülen eğitim kurumlarının dönüştürülmeden önceki yöneticileri, kalan görev sürelerini dönüştürülen eğitim kurumunda tamamlar (madde 31).

Yöneticilik görevlerinden istekleri üzerine ayrılanlar, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna; aksi durumda ise istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu il içinde durumlarına uygun bir eğitim kurumuna öğretmen olarak atanır. Yöneticilik görevlerinden, 31 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkraları ile 34 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre öğretmenliğe atananlar hariç olmak üzere, dört yıllık görev süreleri dolmadan herhangi bir nedenle istekleri üzerine ayrılanlar, ayrıldıkları tarihten itibaren başvuru tarihinin son günü itibarıyla aradan bir yıl geçmeden yönetici olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunamaz (madde 32).

Eğitim kurumu yöneticilerinden haklarında yapılan adli ve idari soruşturma

sonucu hazırlanan raporların yetkili amir ve kurullarca değerlendirilmesi sonucuna göre yöneticilik görevinden alınanlar, durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır. Bu şekilde görevinden alınanlar, aradan dört yıl geçmeden yönetici olarak görevlendirilmek üzere başvuruda bulunamaz (madde 33).

Norm kadro fazlası müdür yardımcıları, hizmet puanı daha az olandan başlamak üzere belirlenir. Hizmet puanının eşit olması durumunda ise sırasıyla yöneticilikteki hizmet süresi, öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan norm kadro fazlası olarak belirlenir. İlgili mevzuatında belirtilen yöneticilik norm kadrosuna esas kriterler çerçevesinde müdür, müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı norm kadrolarının bazıları veya tamamı kaldırılan eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olanlar, kalan görev sürelerini bu eğitim kurumunda tamamlar. Bunlardan öğretmenliğe atanmak isteyenler, buldukları eğitim kurumunda alanlarında açık norm kadro olması ve istemeleri hâlinde bu eğitim kurumuna, aksi durumda ise istekleri de dikkate alınarak kadrolarının bulunduğu il içinde durumlarına uygun ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır (madde 34).

Yazılı hukuk metinlerinde Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci incelendiğinde dikkat çeken ilk bulgu 1926 yılında yayımlanan 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun’da yer alan “okul müdürleri yalnızca öğretmenlerden atanabilir” ifadesinin son yönetmeliğe kadar bütün yazılı hukuk metinlerinde esas alındığıdır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul müdürlüğü, müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı dışında kalan tüm eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili iki yasal düzenleme bulunmaktadır. Bunlardan ilki 1999 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği; ikincisi ise, 2003 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükseltme Yönetmeliği’dir.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlara müdür, müdür

başyardımcısı ve müdür yardımcılarının seçilme, atanma ve yükseltilmesi süreçlerini düzenleyen yasal düzenlemeler şunlardır:

1. 6 Mayıs 1985 tarihli, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönerge
2. 24.03.1986 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge
3. 05.10.1990 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Yöneticilerinin Nitelikleri ile Atanmaları Hakkında Yönetmelik
4. 07.06.1993 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği
5. 27.09.1995 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği
6. 23.09.1998 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik
7. 11.01.2004 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
8. 13.04.2007 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği
9. 24.04.2008 tarih Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği
10. 13.08.2009 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği
11. 28.02.2013 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
12. 04.08.2013 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
13. 10.06.2014 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik
14. 06.10.2015 tarihli, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik

Okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili, 12 yönetmelik ve 2 yönerge hazırlanmıştır. Bu yasal düzenlemelerde dikkati çeken bir bulgu çok kısa zaman aralıklarıyla yönetmeliklerin değişmiş olmasıdır. 1985, 1986'da, 2007, 2008, 2009'da ve 2013, 2014 ve 2015'te arka arkaya her yıl, 2013 yılı içerisinde ise iki kez yönetmelik değişikliği yapılması yoluna gidildiği görülmektedir. Yasal düzenlemelerin değişmesine, çağın gereklikleri, toplumun gereksinimleri hatta iktidardaki siyasi partinin değişmesi gibi birçok etken sebep olabilir.

Okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili yönerge ve yönetmeliklerde yer alan maddeler, okul yöneticiliklerine yapılan atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar, özel şartlar, tercih sebepleri, duyuru yapılma şekli, başvuru süreci, atama yetkisi ve yönetim kademeleri olarak gruplandırılabilir. Bu konularda yönerge ve yönetmeliklerde yapılan değişiklikler incelenmiştir.

Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul yöneticiliklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar Çizelge 2'de yıllara göre verilmiştir.

Çizelge 2

Yazılı Hukuk Metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticiliklerine Yapılacak Atamalarda Adaylarda Aranacak Genel Şartlar

Genel Nitelikler	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfından olmak veya bu sınıfta görev alacaklarda aranacak nitelikleri taşımak	+	+	+	+	+	+								
Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında adaylığı kalkmış olmak,	+	+	+	+	+	+		+	+					
Öğretmenlikte adaylığı kalkmış olmak								+	+					

Çizelge 2'nin devamı

Genel Nitelikler	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Kalkınmada öncelikli iller dışında kalan yerlerdeki okul ve kurum yöneticiliklerine atanacaklar için zorunlu hizmetini yapmış olmak			+	+	+	+	+	+	+	+				+
Memuriyetine engel olacak derecede olmasa dahi (taksirli suçlar hariç) hapis cezasına mahkum edilmemiş olmak ve son beş yıllık hizmet süresi içinde "Aylıktan Kesme" cezasından daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak	+	+	+	+	+	+	+	+						
Sicil raporlarına göre son üç yıllık hizmet süresi içinde olumsuz sicil almamış olmak		+	+	+	+	+	+	+	+	+				
Son yıla ait sicil notu iyi olmak kaydıyla son üç yıllık sicil notu ortalaması 76 puandan aşağı olmamak	+								+					
Şartları özel kanunlar ile tespit edilmiş olan yöneticiliklere atanacaklar için; bu kanunlarda belirtilen şartları taşımak		+	+	+	+	+								
Sağlık meslek lisesi müdürlüğü için; tıp doktoru veya hemşirelik yüksek okulu mezunu olmak		+												
Sağlık meslek lisesi müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için; yüksek öğrenimli öğretmen olmak		+												
Yükseköğrenimli olmak				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Yükseköğrenim mezunu öğretmen olmak											+	+		

Çizelge 2'nin devamı

Genel Nitelikler	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamına dahil illerdeki kurum yöneticiliklerine atanacaklar için, Olağanüstü Hal Bölgesi Valiliğince uygun bulunmak				+										
Atanacağı kuruma branşı itibariyle öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olmak					+	+	+				+	+	+	+
Öğretmenlikte en az iki yıl hizmeti bulunmak							+				+			
Bakanlık kadrolarında en az üç yıl öğretmen olarak görev yapmış olmak										+				
Yazılı sınavın son başvuru tarihi itibariyle müdürlük için en az beş yıl ve müdür yardımcılığı için en az üç yıl öğretmen kadrosunda görev yapmış olmak,											+			
Atanacağı yöneticilik görevi için yönetmelikte öngörülen sınavda başarılı olmak							+			+	+	+		
Son üç yıllık hizmet süresi içinde varsa yöneticilik görevi adli veya idari soruşturma sonucu üzerinden alınmamış olmak							+	+	+	+				
Adli veya idari soruşturma sonucu son dört yıl içinde yöneticilik görevi üzerinden alınmamış olmak											+	+	+	+

Çizelge 2'nin devamı

Genel Nitelikler	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Halk eğitimi merkezi ile öğretmen evi ve akşam sanat okulu yöneticiliklerine atanacaklarda herhangi bir alan öğretmeni olmak, rehberlik ve araştırma merkezi için rehber öğretmen veya özel eğitim öğretmeni olmak; diğer eğitim kurumları için ise atanacağı eğitim kurumunda aylık karşılığı okutabileceği ders bulunmak								+	+	+				
Son başvuru tarihi itibariyle Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapıyor olmak												+	+	+
Yazılı sınavın son başvuru tarihi itibariyle müdürlük sınavı için bir yıl müdür başyardımcılığı veya müdür yardımcılığı veyahut müdür yetkili öğretmenlik yapmış olmak; müdür yardımcılığı sınavı için de en az iki yıl asıl öğretmenlik yapmış olmak												+		

Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul yöneticiliklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar incelendiğinde bütün yönerge ve yönetmeliklerde ortak olan bir şartın olmadığı görülmektedir. Ancak adaylarda aranacak genel şartlarda en çok tekrar edilen şartın 1993'te yönetmeliğe giren ve sonraki tüm yönetmeliklerde tekrar eden "Yükseköğrenimli olmak" şartı olduğu belirlenmiştir. 2008'e kadar yönetmeliklerde yer alan "Eğitim öğretim hizmetleri sınıfında olmak" şartı 2009'dan sonra "Bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapıyor olmak" olarak değiştirilmiştir. Okul yöneticiliğine yapılacak atamalarda öğretmenlikteki görev süresi 2004 ve 2013'te en az iki yıl, 2009'da en az üç yıl olarak belirtilmiş ancak 2014 ve 2015 yönetmeliklerinde bir kıdem sınırlamasına gidilmemiş,

Çizelge 3'ün devamı

Özel Nitelikler	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Film-Radyo-Televizyon ile Eğitim Merkezi müdürlüğüne atanacaklar için pedagojik formasyonun yanı sıra basın-yayın ve haberleşme alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak			+											
Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Müdürlüğüne atanacaklar için mesleki ve teknik alanda lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak			+											
Özel eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklar için bu kurumlarda en az 5 yıl öğretmenlik yapmış olmak				+										
Özel eğitim kurumlarına müdür olarak atanacaklar için özel eğitim alanında en az 3 yıl öğretmenlik yapmış olmak					+	+								
En az 2 yıl müdür başyardımcılığı veya en az 3 yıl müdür yardımcılığı ya da müdür yetkili öğretmenlik veya en az 8 yıl asaleten öğretmenlik yapmış olmak													+	+
Bakanlığın şube müdürü veya daha üst unvanlı kadrolarında görev yapmış olmak														+

Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul müdürlüklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak özel şartlar incelendiğinde 2013 yılına kadar tüm yönerge ve yönetmeliklerde A tipi, B tipi, C tipi okul müdürlükleri için şartlar ayrı ayrı belirlenmiştir. 2013 yönetmeliklerinde hiç özel şart istenmemekte, 2014 yönetmeliğinde ise yalnızca “En az 2 yıl müdür başyardımcılığı veya en az 3 yıl müdür yardımcılığı ya da müdür yetkili

Çizelge 4'ün devamı

Tercih sebepleri	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Atamaya yetkili amirlerince veya Valilik ve Kaymakamlarca takdirname, teşekkür veya aylık ödüllendirme ile taltif edilmiş olma		+	+											
Takdirname veya aylıkla ödüllendirme ile taltif edilmek				+	+	+	+							
Yüksek lisans veya doktora yapmış olması	+	+	+			+	+		+	+	+	+		
Yönetim alanında yüksek lisans, doktora yapmış olmak				+	+									
Mezun olduğu okulun ve branşının atanacağı okulun hizmet özelliğine uygun olması	+	+												
Yöneticilik alanında öğrenim görmüş veya bu konuda en az 4 ay süreli hizmet içi eğitim kursunu bitirmiş olması	+													
Yöneticilik alanında öğrenim görmüş veya bu konuda hizmet içi eğitim kursunu bitirmiş olması		+												
Yöneticilik alanında eğitim ve öğretim görmüş olmak			+											
Yönetim alanında eğitim, kurs ve seminer görmüş olmak				+	+									
Yönetim alanında en az 120 saat süreli kurs görmüş olmak						+								
Hizmet içi eğitim programlarına katılmış olma							+							
Eğitim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eserinin bulunması	+	+	+	+	+	+	+							

Çizelge 4'ün devamı

Tercih sebepleri	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Rehberlik ve araştırma merkezleri, halk eğitim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, eğitim araçları merkezleri, gençlik merkezleri, gençlik ve izcilik kamp tesisleri, öğretmenevleri ve lokalleri yöneticilikleri için; alanlarında eğitim, kurs ve seminer görmüş olması veya bu alanda mesleki tecrübesi bulunması		+												
Milli Eğitim Akademisi mezunu olmak			+											
Alanlarında eğitim, kurs ve seminer görmüş olmak			+											
Branşı atanacağı kurumun özelliğine uygun olmak				+										
Devlet Kitapları Döner Sermayesi ve Basımevi yöneticiliklerine atanacaklar için basım, yayın ve işletmecilik alanında yükseköğrenim görmüş olmak				+										
Devlet Kitapları Döner Sermayesi ve Basımevi yöneticiliklerine atanacaklar için basım, yayın ve işletmecilik alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak					+	+								
Meslek liseleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına müdür olarak atanacaklarda; lisans öğrenimi görmüş atölye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olmak					+	+	+		+	+				

Çizelge 4'ün devamı

Tercih sebepleri	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğüne atanacaklar için bu kurumların birinci veya ikinci kademe yöneticiliğini yürütüyor olmak					+									
Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okullarına müdür olarak atanacaklarda; turizm, otelcilik veya işletme alanlarında lisans veya lisansüstü düzeyde eğitim görmüş olmak						+								
Yöneticilikteki hizmet süresi diğer adaylardan fazla olmak							+		+	+	+	+	+	+
Öğretmenlikteki hizmet süresi diğer adaylardan fazla olmak							+		+	+	+	+	+	+
Başöğretmen olmak									+	+	+	+		
Uzman öğretmen olmak									+	+	+	+		

Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul müdürlüklerine yapılacak atamalarda adaylarda dikkate alınacak tercih sebepleri incelendiğinde genel olarak en çok dikkate alınan tercih sebebinin “Yüksek lisans ve doktora yapmış olması” olduğu görülmektedir. Yönetici seçiminde lisansüstü eğitimin dikkate alınmasını araştırmacılar da desteklemişlerdir (Arıkan, 2007; Cemaloğlu, 2005; Demir, 2013; Günay, 2004; Özmen ve Kömürlü, 2010). Mevcut uygulama olan 2015 yönetmeliğinde, yüksek lisans yapmanın eğitim yöneticiliğine atamada hiçbir etkisinin olmaması bir eksikliktir. Ancak diğer yönetmeliklerde de lisansüstü eğitim şartında alan ayırımına gidilmemiş olması da, bir sorundur. Eğitim yöneticisi olacak kişinin kişisel gelişimi açısından lisansüstü eğitim alması, mesleki gelişimi ve etkililiği açısından eğitim yönetimi alanında lisansüstü eğitim alması ek bir nitelik değil, yönetici adaylarında bulunması gereken bir genel nitelik olmalıdır.

Çizelge 5'in devamı

Şartlar	1985	1986	1990	1993	1995	1998	2004	2007	2008	2009	2013-1	2013-2	2014	2015
En az 2 yılı yöneticilik kademelerinde geçmiş olmak şartıyla en az 3 yıl hizmetinin bulunması			+											
Müdür yardımcılığı yapmış olması				+									+	+
En az 1 yıl müdür yardımcılığı yapmış olması					+		+	+	+	+				
Müdür yardımcılığı için;														
En az 3 yıl başarılı öğretmenlik yapmış olması	+									+				
En az 2 yıl hizmetinin bulunması		+	+											
Öğretmenlikte adaylığının kalkmış olması				+	+	+		+						
En az 4 yıl asaleten öğretmen olarak görev yapmış olmak													+	+
Bakanlığın eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki şube müdürü veya daha üst kadrolarda görev yapmış olmak													+	+

Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullara müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı atamalarında genel niteliklerin yanında adaylarda aranacak şartlar incelendiğinde, 2013 yönetmeliklerinde bu duruma hiç değinilmediği görülmektedir. 2013 yönetmeliklerinde müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı için özel şart aranmamasının sebebi bu yönetmeliklerin, okul yöneticilerinin yer değiştirme esaslarını kapsamasıdır. Söz konusu yönetmeliklerde görev yapmakta olan, belirli bir hizmet süresini tamamlamış müdür, müdür başyardımcıları ve müdür yardımcıları yazılı ve sözlü sınavlardan geçerek görev yaptığı hizmet bölgesinde farklı kurumları tercih ederek yine aynı unvanda çalışmalarına devam ederler.

Bunun yanı sıra müdür başyardımcılığına atanabilmek için şimdiye kadar en

az 1 yıl müdür yardımcılığı, en az 2 yıl müdür yardımcılığı, en az 3 yıl hizmet süresi gibi şartlar aranırken, 2014 yönetmeliğinde hizmet süresine bakmadan müdür yardımcılığı yapmış olmak, müdür başyardımcılığına atanabilmek için yeterli görülmüştür. Aynı biçimde, müdür yardımcılığına atanabilmek için, öğretmenlikte adaylığının kalkmış olması, en az 2 yıl hizmetinin olması, en az 3 yıl öğretmenlik yapmış olması gibi şartlar aranırken, 2014 yönetmeliğinde en az 4 yıl asaleten öğretmen olarak görev yapmış olmak müdür yardımcılığına atanabilmek için önkoşul sayılmıştır. Mevcut 2015 yönetmeliğinde ise müdür yardımcılığı ve müdür başyardımcılığına görevlendirilmede aranacak özel şartlarda bir ayrıma gidilmemiştir.

Müdür yardımcılarının okulun eğitim-öğretim, yönetim gibi tüm işlerinden sorumlu kişiler olmasından ve müdür yardımcılığının yönetim kademelerine geçişte birinci basamağı oluşturmasından dolayı ve bu kişilerin seçiminde açık, kesin ve temel ölçütlerin uygulanması gerekmektedir. Bu sonuç Kartal'ın (2009) müdür yardımcılığının konumunu incelemeyi amaçladığı araştırması ile desteklenmektedir.

Bunların yanı sıra okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili yönerge ve yönetmeliklerde yönetim kademeleri belirlenmiştir. Bu kademeler genel olarak;

1. Birinci kademe: Eğitim kurumu müdür yardımcılığı, müdür yetkili öğretmen,
2. İkinci kademe: Eğitim kurumu müdür başyardımcılığı, C tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
3. Üçüncü kademe: B tipi eğitim kurumu müdürlüğü,
4. Dördüncü kademe: A tipi okul müdürlüğü

olarak belirlenmiştir. Yönetim görevine ilk giriş birinci kademededen başlar ve atamalar bir alt kademededen yapılır. Bu uygulama, 2008 yönetmeliğinde, ikinci kademe ikiye ayrılarak beş kademeye çıkarılması şeklinde değiştirilmiş, 2013, 2014 ve 2015 yönetmeliklerinde hiç yer almamıştır.

Okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili yönerge ve

yönetmelikler, okul yöneticiliklerine yapılan atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar, özel şartlar ve tercih sebepleri açısından incelendiğinde, çok büyük farklılıklarının olmadığı görülmektedir.

İlgili yasal düzenlemelerde atama süreci incelendiğinde, okul müdürlüğüne atamalarda; 1986 yönergesinde atama şartlarını taşıyan adaylar arasından Değerlendirme Formuna göre en yüksek puan alanlar mülakata çağrılır. İl Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu değerlendirmesini yaparak atanacak kişileri belirler. 1990 ve 1993 yönetmeliğinde de aynı süreçler izlenmektedir. 1995 yönetmeliğinde ise farklı olarak İl Değerlendirme Komisyonu mülakat yapmadan en yüksek puan alan ilk üç ismi belirleyerek İl Milli Eğitim Müdürüne gönderir.

Yönergeler ve yönetmelikler arasında en kapsamlı hazırlanmış yönetmeliğin 1998 yönetmeliği olduğu görülmektedir. Söz konusu yönetmelikte genel ve özel şartları taşıyan adaylar, ilk aşamada yazılı bir yöneticilik sınavından geçerler. Sınavda başarılı olan adaylar eğitim yöneticiliği alanında hizmet içi eğitime alınırlar. Aldıkları eğitim sonucu değerlendirme sınavına giren adaylardan başarılı sayılanlara yöneticilik sertifikası verilir. Yöneticilik sertifikası alan adaylar, Milli Eğitim Müdürlüğü'nün duyurusu üzerine boş okul müdürlüklerine atanma için başvuruda bulunurlar. Başvuruda bulunan adaylar İl Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilerek, belirlenen dört aday bağlı buldukları genel müdürlüğe gönderilir. Belirlenen adaylar arasından atamaya uygun görülen aday İl Milli Eğitim Müdürünün teklifi üzerine valilikçe atanır.

2004 yönetmeliğinde, sınav uygulamasında devam edilmiş ancak alınması gereken hizmet içi eğitim, uygulamadan kaldırılmıştır. Bu yönetmeliğe göre yöneticilik sınavında en yüksek puan alan 5 kişi mülakata alınarak, mülakat sonucu en yüksek puan alan aday atanır.

2007, 2008 ve 2009 yönetmeliklerinde sınav uygulaması kaldırılarak yönetici atamaları, genel ve özel şartları taşıyan adayların başvurusu üzerine, Yönetici Değerlendirme Formu'nda en yüksek puanı alan adayın il veya ilçe müdürünün teklifi üzerine valilikçe atanması şeklinde olmaktadır.

2013 yönetmeliklerinde zorunlu yer değiştirmeler ve ilk defa yapılacak olan

atamalar için yeniden sınav şartı getirilmiştir. Yazılı sınavdan puan üstünlüğüne göre belirlenen adaylar sözlü sınava alınırlar. Yazılı sınav, sözlü sınav ve Değerlendirme Formu'ndan alınan puanların ortalaması ile adayın atama puanı belirlenir. 2013'te yayımlanan ilk yönetmelikte atama puanına göre en yüksek puan alan ilk üç aday valiliğe sunulur ve valinin onayı ile ataması yapılır. Aynı yıl yayımlanan ikinci yönetmelikte ise atama puanı en yüksek olan kişi valilik onayı ile atanır hükmü yer almaktadır.

2014 yönetmeliğinde de ilk defa atanacaklar ve yeniden atanacak adaylar, genel ve özel şartları sağladıktan sonra Değerlendirme Komisyonunca mülakata çağırılır. Sözlü sınavdan başarılı olan adaylar puan üstünlüğüne göre İl Milli Eğitim Müdürünün teklifi üzerine Valinin onayı ile atanırlar.

2015 yönetmeliğinde bir önceki yönetmelikten farklı olarak müdür yardımcılığı ve müdür başyardımcılığı için yönetmelikte belirtilen yazılı sınavdan başarılı olmak yeterli iken, müdürlüğe görevlendirmede Değerlendirme Komisyonu'nun değerlendirmesi ve sözlü sınav sonuçları esas alınmaktadır.

Okullara müdür yardımcısı atamalarında yönerge ve yönetmeliklerde çok büyük farklılıklar görülmemekle birlikte, genel olarak okul müdürünün, bağlı bulunduğu okulda çalışan öğretmenler arasından belirleyeceği kişileri teklifi ile, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün uygun görmesi üzerine Valilik onayı ile yapılmaktadır.

Yasal düzenlemeler genel olarak incelendiğinde, okul yöneticilerinin seçilme ve atanmalarında daha çok nicel ölçütlerin (yöneticilikteki kıdem, öğretmenlikteki kıdem, vb.) ağırlıklı olarak değerlendirilmediği kullanıldığı gözlemlenmiştir. Okul yöneticiliğinin niteliğini ön plana alan ölçütlerin, yasal düzenlemelerdeki değişimlere yeterince yansımadağı görülmektedir.

Son yıllarda yapılan yönetmelik değişikliklerinin sebeplerini anlayabilmek için, okul yöneticiliklerine yapılan atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar, özel şartlar, tercih sebepleri, duyuru yapılma şekli, başvuru süreci, atama yetkisi ve yönetim kademeleri incelenmiştir. Türkiye'de eğitim sisteminin sorunlarından birinin de eğitim yöneticilerinin yeterliği ve etkililiği konusudur. Eğitim yöneticilerinin seçimi ve atanmasına yönelik birçok yasal düzenleme oluşturulmuş

ve uygulanmıştır. Yasal düzenlemelerin sürekli değişmesi, bu düzenlemelerin uygulamada başarısız olduğunun bir kanıtı olarak gösterilebilir. Ancak yasal düzenlemelerin birbirine benzerliği ve yapılan değişikliklerin çoğunlukla büyük etki yaratmayacak değişiklikler olması, sorunun yapıyı kurmadan kaynaklanmadığının bir göstergesidir. Yasal düzenlemeler, atamada adaylarda aranan genel nitelikler, özel nitelikler ve tercih sebepleri boyutlarında değerlendirildiğinde, eğitim yöneticiliğinde kadrolaşma probleminin yönetici yeterlikleri hususunda olmadığı da söylenebilir. Bunun yanı sıra yöneticilerin makamda uzun süre kalmaları da kamuoyunda ve bilimsel çevrelerde tartışılmış, ancak bazı yasal düzenlemelerle bu duruma sınırlamalar getirilmiştir. Yöneticilerin atama süreçleri incelendiğinde, yönetmeliklerin birçoğunda İl Değerlendirme Komisyonunun varlığı dikkati çekmektedir. Yönetici adayları her ne kadar gerekli şartları sağlamış olsa da, tercih sebeplerinde diğer adaylardan daha avantajlı konuma gelmek için yabancı dil bilme, hizmet içi eğitime katılma gibi ek niteliklerle yeterliklerini arttırmış olsa da, yönetmelikte belirtilen yönetici seçme sınavında başarılı olsalar da, atamadan bir önceki süreçte İl Değerlendirme Komisyonu ile karşılaşmaktadırlar. Bu komisyon bazı yönetmeliklerde mülakat hakkına sahiptir. Önceki aşamalarda başarılı bulunan adaylar, İl Milli Eğitim Müdürü ve/veya görevlendireceği Müdür Yardımcısı/Yardımcıları, Şube Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlköğretim Müfettişi, A tipi eğitim kurumu müdürü ve öğretmen temsilcisi gibi üyelerden oluşan bir komisyonda sözlü sınavdan geçmekte ve bu sınav sonucu İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilecek son aday ya da adaylardan biri olmada belirleyici unsur olmaktadır. İl Değerlendirme Komisyonu'nun yaptığı mülakattan başarılı olmak da bazı durumlarda yeterli olmayabilmektedir. Yönetmeliklerde ayrıntılı bir biçimde hazırlanan eğitim yöneticisi atama sürecinin son aşamasında İl Milli Eğitim Müdürü yer almaktadır. Bütün aşamalardan geçen aday yöneticilerden iki veya üç ismin hangisinin atanacağına İl Milli Eğitim Müdürü karar vermektedir. Buraya kadar yapılan açıklamalardan sonra eğitim yöneticisi sorununun, atama süreci içinde düzeltilmeye çalışılsa da, son aşamalarda öne çıkan üst yönetimin mülakatta değerlendirmesi veya inisiyatifi göz önünde bulundurulduğunda, politik etkiyle yönetime gelmiş kişilerin politik etkiyle yönetime gelecek kişileri belirlemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

BÖLÜM V

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde araştırmadan elde edilen bulgular, alt problemlere yanıt olabilecek şekilde özetlenerek sunulmuş ve bulgulara dayalı olarak hem araştırmacılara hem de uygulayıcılara yönelik öneriler geliştirilmiştir.

5.1. Özet ve Yargılar

Türkiye’de eğitim sisteminin yönetiminin yönetsel yapısı ve eğitim yöneticisi yetiştirme sürecinin tarihsel gelişiminin incelemeyi amaçlayan bu araştırmada, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan günümüze yasal düzenlemelerde, Milli Eğitim Şuralarında, Kalkınma Planlarında ve hükümet programlarında yer alan eğitim yöneticilerinin seçilmesi, atanması, yükseltilmesi ve yetiştirilmesine ilişkin politika ve kararlar ile Milli Eğitim Bakanlığı’nın merkez ve taşra teşkilatlanmasına ilişkin politika ve kararların tarihsel gelişimi incelenmiştir.

Nitel araştırma modellerinden tarama modeli ile gerçekleştirilen bu araştırmanın temel verilerini araştırma konusu ile ilgili olan yazılı ve basılı belgeler oluşturmaktadır. Araştırmanın temel verilerinin oluşturan yasa, tüzük, yönetmelik, yönergeler, kanun hükmünde kararnameler, hükümet programları, Milli Eğitim Şura kararları ve Kalkınma Planları özellikle resmi kurumların internet sitelerinden ve veri tabanlarından, üniversite kütüphanelerinden, Milli Eğitim Bakanlığı ve TBMM arşivlerinden ulaşılmıştır. Ulaşılan veriler araştırmanın alt problemlerine yanıt olabilecek biçimde Milli Eğitim Şuraları, Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yazılı Hukuk Metinleri olmak üzere dört alt başlıkta sınıflandırılıp düzenlenmiştir. Verilerin tanımlanıp gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenmesinden sonra elde edilen bulgular açıklanarak başka araştırma bulgularıyla ilişkilendirilmeye ve anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

Bulguların incelenmesiyle ulaşılan sonuçlar alt problemlere göre düzenlenerek aşağıda sunulmuştur:

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne ilişkin düzenlemelerin evrimindeki değişikliklere ilişkin ulaşılan sonuçlar aşağıda öz olarak maddeler halinde sıralanmıştır:

1. Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütüne en fazla yer ayıran, Onuncu Milli Eğitim Şurası’nda bakanlık, il, ilçe ve okul yönetim düzeyleri tek tek ele alınıp, görev ve yetki alanları, yönetim süreçleri ve alt sistemler belirlenerek örgütsel yapıları ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmiştir.

2. Sekizinci, Dokuzuncu, On Beşinci ve On Yedinci Milli Eğitim Şuralarında, eğitim sistemindeki değişmelere, öğretim kademelerindeki düzenlemeler ve yeni öğretim programları, ders geçme gibi alanlardaki değişikliklere uygun olarak bakanlık merkez ve taşra teşkilatlanma yapısının yeniden oluşturulmasına ilişkin kararlar alınmıştır.

3. Milli Eğitim Şuralarında ağırlıklı olarak tartışılan bir diğer konu da, bakanlık merkez örgütünde toplanan yetkilerin bir kısmının taşraya aktarılması gerektiğidir. Bu karar Beşinci, Yedinci, Dokuzuncu, On Dördüncü, On Beşinci ve On Altıncı Milli Eğitim Şuralarında karara bağlanmıştır.

4. Milli Eğitim Müdürlüklerinden Vali onayının kaldırılması da çoğunlukla tartışılan bir konu olmuştur.

5. Milli Eğitim Şuralarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütüne eklenmesi önerilen müdürlükler ve birimler, Şuranın gündem konusu ve dönemin şartlarına göre değişmektedir.

6. Şuralarda çoğunlukla tartışılan ve ortak alınan bir diğer karar da merkez ve taşra örgütleri ile diğer kurumlar arasında ve özellikle yaygın eğitimdeki dağılımı gidermek amacıyla bakanlıklar arası eşgüdümün sağlanması için gerekli önlemlerin alınmasıdır.

7. Milli Eğitim Şuralarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde aynı işi yapan birden fazla birim olduğu, bu birimlerin birleştirilerek merkez teşkilatının daha işlevsel bir yapıya kavuşturulacağı vurgulanmıştır.

8. Kalkınma planlarında alınan kararlar, genel olarak kamu yönetiminde yapılan düzenlemelerin Milli Eğitim Bakanlığına da uygulanması yönündedir. Bakanlığın büyük, dağınık ve karmaşık olan merkez örgütünün işlevsel birimler oluşturulacak biçimde yeniden düzenlenmesi Birinci, İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer almaktadır.

9. Örgütlenme yapısının yetki devri esasına göre yeniden düzenlenmesi, taşra teşkilatına daha fazla yetki ve sorumluluk verilerek güçlendirilmesi, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planlarında alınan ortak bir karar olarak karşımıza çıkmaktadır.

10. Kalkınma Planlarında, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yeniden düzenlenmesini gerektiren gerekçelerden diğerleri ise, eğitim kurumları arası işbirliğinin sağlanması, diğer bakanlıklara bağlı eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması, değiştirilen eğitim programlarının etkili bir biçimde uygulanması ve teşkilatın politika uygulayabilecek, araştırma-geliştirme programları yapacak, eşgüdümü sağlayacak, denetleme yapabilecek bir yapıya kavuşturulmasıdır.

11. Halk Eğitim Genel Müdürlüğü'nün Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması ve yaygın eğitim programlarının bu müdürlükte toplanması ile Mesleki ve Teknik Yaygın Eğitim Kurumunun kurulması Kalkınma Planlarında alınan diğer kararlardır.

12. Hükümet programlarında Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü ile ilgili alınan kararların, bakanlığın sorumluluğunda olan kültür ve gençlik işlerinin ayrı bakanlıklarda yürütüleceği, üst kademelerde toplanan yetkilerin yerel birimlere aktarılacağı, merkez örgütün modern bir yönetimin gereklerine göre ve değişen eğitim sistemine göre yeniden düzenleneceği gibi konular çerçevesinde olduğu görülmektedir.

13. Elli Sekizinci Hükümet programında, kamuda merkeziyetçi ve katı hiyerarşik yapıların aşılması için kamu hizmetlerinin yerinden karşılanacağı belirtilmiştir. Programa göre, Bakanlığın taşradaki görev ve yetkileri Valiliklere devredilip eğitim hizmetleri il düzeyinde karşılanacaktır. Eğitimde yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağlanacağı, yönetişimci demokratik bir anlayışa geçilecektir. Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı yeniden yapılandırılacak, üst kademelerde toplanan yetkiler alt birimlere

ve yerel birimlere dengeli olarak aktarılacaktır. Yerel yönetimlerin eğitimdeki rolü arttırılacaktır.

14. 22.03.1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'dan günümüze Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütü yapısını düzenlemeye yönelik 1933 ve 1983 yılında çıkarılan 2 kanun ve 1992 ve 2011 yılında çıkarılan 2 kanun hükmünde kararname olmak üzere, 4 farklı yasal düzenleme uygulamaya konulmuştur.

15. Bu yasal düzenlemelerde bakanlığın ismi 1933'te Maarif Vekâleti, 1983'te Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1992 ve 2011'de Milli Eğitim Bakanlığı olarak geçmektedir.

16. Bakanlık merkez teşkilatı 1933 kanununda Müsteşarlık, Maarif Şurası, Teftiş Heyeti ve Umum Müdürlüklerinden oluşurken, 1983'te merkez teşkilatının ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerden oluştuğu belirtilmekte; 1992'de merkez teşkilatına bir önceki kanuna ilave olarak Bakanlık Makamı ve Talim ve Terbiye Kurulu eklenmiştir. 2011'de bunlar değişerek merkez teşkilatının Müsteşar, Talim Terbiye Kurulu, Müsteşar Yardımcısı ve Hizmet Birimlerinden oluştuğu belirtilmiştir.

17. 1993 yılında Bakanlık merkez teşkilatında yer alan "Müsteşarlık", "Maarif Şurası", "Milli Talim ve Terbiye Dairesi" ve "Teftiş Heyeti" daha sonraki kanunlarda ana hizmet birimlerinden çıkarılmıştır.

18. 1992 yılında Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet birimlerine "Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü"; yine 1992'de "Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürlüğü" ve "Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü" eklenmiştir.

19. 2011'de okul öncesi ve ilköğretimin birleştirilip "Temel Eğitim Genel Müdürlüğü" olarak adlandırılmış; yine 2011'de erkek teknik öğretim ve kız teknik öğretimin birleştirilip "Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü" olarak adlandırılmıştır. 2011'de "Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü", "Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü" eklenmiştir.

20. Bakanlığın en yüksek danışma organı olan Milli Eğitim Şurasının kimlerden oluştuğu ve çalışma usulleri ilk defa yer aldığından dolayı 1933 tarihinde çıkan kanunda açık olarak belirtilmiş, daha sonraki kanun ve kanun

hükmünde kararnamelerde kuruluğu, çalışma esas ve usullerinin yönetmelikle belirleneceği belirtilmiştir.

21. Bakanlığın bilimsel danışma ve karar organı olan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının görevleri incelendiğinde 1933'te daha dar kapsamlı hazırlanđıđı, daha sonraki yasal düzenlemelerde genişletildiğini ancak kelime farklılıkları hariç köklü değişiklik yapılmadığı görülmektedir.

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirme süreci ve bu süreçteki değişmelere ilişkin ulaşılan sonuçlar aşağıda öz olarak maddeler halinde sıralanmıştır:

1. Milli Eğitim şuraları bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirme ile ilgili en kapsamlı kararların On Birinci Milli Eğitim şurasında alındığı görülmektedir. şurada Eğitim Yönetimi bir uzmanlık alanı olarak belirlenip, tanımı, görev tanımı, yetiştirilmesi için önerilen eğitim modeli açıklanmıştır.

2. On Birinci Milli Eğitim şurasına göre, eğitim yöneticisi olmak için yüksek lisans eğitimi yapılmasının zorunlu olması gerektiği önerilmiştir. Lisans düzeyinde eğitim alan kişilerin eğitim yönetici yardımcısı olarak atanması gerektiği kararı alınmıştır. Raporda eğitim yöneticisi “eğitim yönetmeni” olarak tanımlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı seçeceği ğretmen ve yöneticilere üniversitelerle işbirliği yaparak eğitim yönetimi sertifikası vermelidir. Milli Eğitim Bakanlığının yöneticilere vermesi gereken hizmet içi eğitim “stajyerlik eğitimi”, “geliştirme eğitimi”, “yükseltme eğitimi” ve “alan değiştirme eğitimi” olarak gruplandırılmış ve açıklanmıştır.

3. Milli Eğitim Bakanlığının yönetici yetiştiren bir kaynağının olması gerektiği üçüncü ve Yedinci şuralarda, “Yönetken Enstitüsü veya Akademisi”, “Eğitim Bilimleri Yüksek Enstitüsü”, “Eğitim Bilimleri Akademisi” adı altında tartışılmış; eğitim yönetiminin meslekleşmesi gerektiği On İkinci, On Dördüncü, On Beşinci ve On Yedinci şuralarda kararlaştırılmıştır.

4. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimden geçerek yöneticilik kademesine getirilmesi nc, Onuncu, On İkinci, On Beşinci ve On Altıncı şuralarda

belirtilmiş, yöneticilerin yetiştirilmesi için üniversitelerle işbirliği yapılması, özellikle lisansüstü düzeyde eğitim almaları gerektiği önerilmiştir.

5. On Dördüncü Şurada ise eğitim yöneticiliğinin, öğretmenlikten farklı bir uzmanlık alanı olarak kabul edilip, eğitim yöneticiliği lisans programı içeriğinde neler olması gerektiği belirtilmiştir. Diğer Şuralardan farklı olarak bu Şurada İl, İlçe Milli Eğitim Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürlüklerine seçilecek kişilerin yetiştirme sürecinden geçmesi gerektiği konusu tartışılmıştır.

6. Yine diğer Şuralardan farklı olarak On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında, okul müdürlerinin sahip olması gereken nitelikler belirtilerek bu yönde yetiştirilmeleri gerektiği kararlaştırılmıştır. Bu yeterlikler dönemin gereklerine uygun olarak, kültürel liderlik ve dönüşümcü liderlik özellikleri, bilişim, iletişim, toplantı ve zaman yönetimi becerileri, yabancı dil ve çok kültürlü ortamlarda görev yapabilecek yeterlikler olarak belirtilmiştir.

7. Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi konusu Kalkınma Planlarında genellikle kamu yöneticilerinin yetiştirilmesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

8. Eğitim yöneticilerinin yetiştirilememesi sorunu Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında belirtilmiş olsa da bu sorunun çözümüne yönelik herhangi bir uygulamaya dönük öngörü yer almamaktadır. İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarında bu soruna çözüm olarak Milli Prodüktivite Merkezinin ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün çalışmalarının destekleneceği ve üniversitelerle işbirliğine gidileceği belirtilmiştir.

9. Dördüncü, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında kamuda görev yapan her kademedeki yöneticinin bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında, modern yönetim tekniklerini kullanmalarını sağlayacak yönde üst düzeyde eğitim almaları için çalışmalar yapılacağından söz edilmiş ancak uygulamaya ilişkin herhangi bir öngöründe bulunulmamıştır.

10. Yirmi Sekizinci Hükümet programında, eğitimde görev yapacak personelin Kalkınma Planlarının gerektirdiği sayı ve nitelikte yetiştirilmesine olanak sağlayacak düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

11. Yirmi Dokuzuncu Hükümet programında, devlet kadrolarında yer almak için yeterlik şartının aranacağı, bu amaçla hizmet içinde yetiştirilmelerine önem verileceği, TODAİE'nin çalışmalarının genişletilip hızlandırılacağı belirtilmiştir.

12. Otuz Yedinci Hükümet programında, kamuda çalışan yöneticilerin belli programlara göre hizmet içi eğitimden geçmelerine önem verileceği belirtilmiştir.

13. Kırk İkinci Hükümet programında, kamudaki personelin bilim ve teknolojiden yararlanmaları için sürekli eğitimden geçirilmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir.

14. Eğitim kurumlarına yönetici yetiştirme görevi ilk olarak 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'la yüksek öğretmen okullarına verilmiştir. Eğitim yöneticilerinin hizmet içinde yetiştirilme hususları genel olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na bağlıdır. Ancak bu kanun, kurumlara kendi bünyeleri içinde kendi elemanlarına mesleki öğretim ve eğitim yapma hakkı tanımaktadır.

15. 1986 tarihinde yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atama ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge'de yöneticilerin Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde yönetimin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırma, verimliliği artırma ve yönetim alanındaki yenilikleri aktarma amacıyla hizmet içi eğitimden geçirileceği belirtilmiştir.

16. 1993 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği ve 1995 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği'nde yöneticilerin, eğitim yöneticiliği alanında Hizmet içi Eğitim Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde Valilikçe sağlanan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde yetiştirileceği belirtilmiştir.

17. 1998 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik'te kurum müdürlüklerine atanacaklar için hizmet içi eğitim programları düzenleneceği ve bu programlara alınacakların ilk kez seçme sınavı ile belirleneceği belirtilmiştir. Yönetmelikte hizmet içi eğitim öncesi sınava alınacaklarda aranan şartlar, sınav konuları, sınav komisyonunun görevleri ile sınavı geçip hizmet içi eğitim hakkı kazananların eğitimden geçme süreci ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

18. 1999 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde yönetim görevlerine aday olacılara yönetimin nitelik, içerik ve tekniklerine yönelik yeterlikleri belli bir yöntemle göre düzenli biçimde kazandırmak, yöneticilerin ise

bu yeterliklerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacı ile hizmet içinde yetiştirilmeleri esas olarak kabul edilmiştir. Ancak bu yönetmelik, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı yönetim kademelerini ve bu kademelerde yer alan yönetim görevlerine atanacakları kapsamaktadır. Yine bu yönetmeliğe göre hizmet içi eğitime alınacak olanlar sınavla belirlenir.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ve bu süreçteki değişmelere ilişkin ulaşılan sonuçlar aşağıda öz olarak maddeler halinde sıralanmıştır:

1. Milli Eğitim Şuraları bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilme süreci ile ilgili en ayrıntılı çalışmaların On Birinci ve On Sekizinci Milli Eğitim Şuralarında olduğu görülmektedir.

2. Birinci Milli Eğitim Şurasında okul müdürlerinin öğretmenler arasından, Bakanlık tarafından seçildiği belirtilmiş, Dördüncü Milli Eğitim Şurasında da onaylanmıştır. Bu uygulama diğer Milli Eğitim Şuralarında bazı yönleri ile tartışılmıştır.

3. Üçüncü Milli Eğitim Şurasında yöneticilerin birkaç yıl başarı ile çalışmış öğretmenlerden seçilmesi uygun görülse de “Milli eğitim hizmetlerinde esas olan öğretmenliktir” ifadesinin yöneticilerin yöneticilik görevinde kalmasına engel olduğu belirtilmiştir. Benzer biçimde Beşinci Milli Eğitim Şurasında müdür ve müdür yardımcılığının birer terfi kademesi olması gerektiği ve yöneticiliğin müstakil bir görev haline getirilmesi kararlaştırılmıştır.

4. Müdür ve müdür yardımcılığına atama şartlarının belirlenmesi, Beşinci ve Yedinci Milli Eğitim Şuralarında; personel politikasının, siyasi iktidarların tutumuna göre değişmemesi gerektiği On Üçüncü Milli Eğitim Şurasında; yöneticilerin seçimi ve atanması sürecinde politik etkileri ortadan kaldıracak yasal düzenlemelerin yapılması On Dördüncü Milli Eğitim Şurasında; yönetici atamalarında kariyer, liyakat ve başarının aranması gerektiği On Beşinci Milli Eğitim Şurasında kararlaştırılan konulardır.

5. On Birinci Milli Eğitim Şurasında eğitim yöneticileri “eğitim yönetmeni”

olarak tanımlanmış, lisans düzeyinde öğrenim görenlerin yönetmen yardımcısı, yüksek lisans öğrenimi görenlerin eğitim yönetmeni olarak atanması gerektiği kararlaştırılmıştır. Eğitim yönetmenliği için sertifika eğitimine katılacak öğretmenleri Bakanlığın ya da eğitim verecek kurumun seçeceği belirtilmiştir. Eğitim yönetmenliği için aranması gereken şartlar olarak şunlar öngörülmüştür: En az beş yıl eğitim öğretim hizmeti yapmış olmak, önceden belirlenmiş ölçütlere göre seçilmiş olmak, eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış olmak. Eğitim yönetiminde yüksek lisans yapmış kişi yoksa eğer, bu alanda sertifika almış kişilere öncelik tanınır. Alanda lisans eğitimi alanlar ise kıdem koşulu aranmadan yönetmen yardımcısı olarak atanmalıdır. Üst kademelere yükselirken yeterlik esas alınmalıdır. Eğitim yönetmeni, eğitim denetmenliğine ve öğretmenliğe koşulsuz geçmelidir. Yönetici seçim ve atamaları objektif ilke ve kurallara bağlanmalıdır.

6. On Yedinci Milli Eğitim Şurasında, eğitim yöneticilerinin atanmasında sadece tek bir sınava bağlı kalmak yerine diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi belli bir eğitim sürecinden geçme, dosya hazırlama, konsey çalışmalarında yer alma, deneyim, yetenek sınavlarından geçme gibi ölçütlerden faydalanılması gerektiği, nicel ve nitel ölçütlerin bir arada değerlendirilmesi gerektiği kararlaştırılmıştır. On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında ise, yöneticilerin seçilmesinde, çağın koşullarına uyum sağlayabilecek özelliklerin aranması gerektiği tartışılmıştır. Okul müdürlerinin seçimi ve istihdamına portfolyo, süreç değerlendirme vb. alternatif seçme yöntemleri esas alınarak geliştirilecek mesleki yeterliliklerin dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

7. On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında, değerlere dayalı okul kültürünün oluşmasında liderlik rolünü üstlenebileceklerin yönetici olarak atanmaları hususunda düzenlemelerin yapılması gerektiği belirtilmiştir. Şurada, okul müdürlerinin, eğitim-öğretim liderliği ve işletme yöneticiliği rollerinin birbirinden ayrı düşünülmesi, okul yöneticilerinin genel idari hizmetler sınıfında yer alması, yeni kadro ihdasının yapılması gerektiği kararları alınmıştır. Bunların yanı sıra okul müdürlerinin seçimi ve istihdamına portfolyo, süreç değerlendirme vb. alternatif seçme yöntemleri esas alınarak geliştirilecek mesleki yeterliliklerin dikkate alınması, okulların idari ve akademik örgütlenmesinin yeniden tasarlanması, bölgesel ve yerel özellikler dikkate alınarak, başta dezavantajlı bölgeler olmak üzere yönetici atamalarında pozitif ayrımcılığa dayalı özendirici

önlemler alınması, okul yöneticiliğine atamada kadın yöneticilerin sayısını arttırmaya dönük teşviklerin alınması kararlaştırılmıştır. Okulların özellikleri dikkate alınarak müdür yardımcılığına atamalarda kadınlar için norm kadro tahsis edilmelidir. Okul yönetimiyle ilgili mevzuat sadeleştirilerek yöneticilerin, liderlik davranışı sergileyebilmeleri için müdür yardımcılarını atayabilme yetkisi verilmesi kararlaştırılmıştır. Okul yöneticilerinin, atanacakları bölge ve okullarla ilgili vizyoner liderlik özelliklerine sahip olmaları bir ölçüt olarak değerlendirilmesi gerektiği alınan kararlardan bir diğeridir.

8. Diğer Şuralardan farklı olarak On Altıncı Milli Eğitim Şurasında, yöneticilerin ihtiyaç olması halinde sözleşmeli olarak istihdam edilmesi; On Sekizinci Milli Eğitim Şurasında, yöneticilerin liderlik davranışı sergileyebilmeleri için müdür yardımcılarını atayabilme yetkisi verilmesi kararları alınmıştır.

9. Kalkınma Planları incelendiğinde Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili doğrudan herhangi bir karar alınmadığı görülmektedir.

10. Üçüncü ve Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında kamuda çalışan yöneticilerin atamalarının objektif ölçütlere bağlanması ve nitelikli yönetici kadrolaşmasına gidilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

11. Hükümet programları incelendiğinde Türkiye’de eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesine özel olarak değinilmediği, kamuda çalışan yöneticilerle ilgili kararlar alındığı görülmektedir. Bu kararlar personel atamalarının objektif olması, gereksiz personel istihdamına gidilmeyeceği, atamalarda liyakatin esas alınıp sınav esasına dayandırılacağıdır.

12. Yirmi Yedinci Hükümet programında, personel atamalarında objektif olunması, atamaya esas olacak sınav sisteminin geniş ölçüde uygulanması gerektiği kararlaştırılmıştır.

13. Elli Altıncı Hükümet programında, yasa ve hizmet gereği olmadıkça kamu yönetiminde yeni atamaların yapılmayacağı, zorunlu atamalarda ise liyakatin kesin ölçüt olacağı belirtilmiştir.

14. 1926 yılında yayımlanan 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun’da yer alan “okul müdürleri yalnızca öğretmenlerden atanabilir” ifadesinin son yönetmeliğe kadar bütün yazılı hukuk metinlerinde esas alınmıştır.

15. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul müdürlüğü, müdür başyardımcılığı

ve müdür yardımcılığı dışında kalan tüm eğitim yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili iki yasal düzenleme bulunmaktadır. Bunlardan ilki 1999 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği; ikincisi ise, 2003 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükseltme Yönetmeliği'dir.

16. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlara müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarının seçilme, atanma ve yükseltilmesi süreçlerini düzenleyen 1985, 1986, 1990, 1993, 1995, 1998, 2004, 2007, 2008, 2009, 2013 (Şubat), 2013 (Ağustos), 2014 ve 2015 yıllarında 14 yasal düzenleme hazırlanmıştır.

17. Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul yöneticiliklerine yapılacak atamalarda adaylarda aranacak genel şartlar incelendiğinde bütün yönerge ve yönetmeliklerde ortak olan bir şartın olmadığı görülmektedir.

18. Adaylarda aranacak genel şartlarda en çok tekrar edilenin 1993'te yönetmeliğe giren ve sonraki tüm yönetmeliklerde tekrar eden "Yükseköğrenimli olmak" olduğu belirlenmiştir.

19. Okul yöneticiliğine yapılacak atamalarda öğretmenlikteki görev süresi 2004 ve 2013'te en az iki yıl, 2009'da en az üç yıl olarak belirtilmiş ancak mevcut 2015 yönetmeliğinde bir kıdem sınırlamasına gidilmemiş, bakanlık kadrolarında öğretmen olarak görev yapmak yeterli kabul edilmiştir.

20. Yöneticilik görevine atanabilmek için 2004, 2009 yönetmelikleri ve 2013'teki her iki yönetmelikte sınav şartı konulmuştur.

21. Yalnızca 1993 yönetmeliğinde yer alan, diğer yönetmeliklerde olmayan şart "Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamına dahil illerdeki kurum yöneticiliklerine atanacaklar için, Olağanüstü Hal Bölgesi Valiliğince uygun bulanmak"tır.

22. 1985 yönergesinde atama için yaş sınırı konulmuş ancak sonraki yönerge ve yönetmeliklerde yaş ile ilgili herhangi bir şart aranmamıştır.

23. İlkokullar, Anadolu ve fen liseleri, halk eğitim merkezleri, çıraklık eğitim merkezleri, film-radyo-televizyon ile eğitim merkezleri ve mesleki ve teknik açık öğretim okulu müdürlükleri için, 1990 yönetmeliğinde özel şart istenmiş, diğer yönerge ve yönetmeliklerde bu kurumlara ayrıca değinilmemiştir.

24. Yazılı hukuk metinlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul müdürlüklerine yapılacak atamalarda adaylarda dikkate alınacak tercih sebepleri incelendiğinde genel olarak en çok dikkate alınan tercih sebebinin “Yüksek lisans ve doktora yapmış olması” olduğu görülmektedir. Ancak bu durum mevcut uygulama olan 2015 yönetmeliğinde yer almamaktadır.

25. “Eğitim, yönetim, işletmecilik veya mesleği ile ilgili alanlarda yayımlanmış eserinin bulunması” 2004 yılına kadar tercih sebebi olarak aranmış, daha sonraki yönetmeliklerde yer almamıştır.

26. Takdirname veya aylıkla ödüllendirme ile taltif edilmiş olma 2004 yılına kadar bir tercih sebebi olmuş, ancak sonraki yönetmeliklerde yer almamıştır.

27. Müdür başyardımcılığına atanabilmek için şimdiye kadar en az 1 yıl müdür yardımcılığı, en az 2 yıl müdür yardımcılığı, en az 3 yıl hizmet süresi gibi şartlar aranırken, son yönetmelikte hizmet süresine bakmadan müdür yardımcılığı yapmış olmak, müdür başyardımcılığına atanabilmek için yeterli görülmüştür.

28. Müdür yardımcılığına atanabilmek için, öğretmenlikte adaylığının kalkmış olması, en az 2 yıl hizmetinin olması, en az 3 yıl öğretmenlik yapmış olması gibi şartlar aranırken, son yönetmelikte en az 4 yıl asaleten öğretmen olarak görev yapmış olmak müdür yardımcılığına atanabilmek için önkoşul sayılmıştır.

29. Okul yöneticilerinin seçilme, atanma ve yükseltilmesi ile ilgili yönerge ve yönetmeliklerde 2013, 2014 ve 2015 yönetmelikleri haricinde yönetim kademeleri belirlenmiş, yönetim görevine ilk giriş birinci kademededen başlar ve atamalar bir alt kademededen yapılmaktadır.

30. Yönergeler ve yönetmelikler arasında en kapsamlı hazırlanmış yönetmeliğin 1998 yönetmeliği olduğu görülmektedir.

31. 2007, 2008 ve 2009 yönetmeliklerinde yönetici atamaları, genel ve özel şartları taşıyan adayların başvurusu üzerine, Yönetici Değerlendirme Formu’nda en yüksek puanı alan adayın il veya ilçe müdürünün teklifi üzerine Valilikçe atanması şeklinde olmaktadır.

32. 2013 yönetmeliklerinde zorunlu yer değiştirmeler ve ilk defa yapılacak olan atamalar için yeniden sınav şartı getirilmiştir. Yazılı sınavdan puan üstünlüğüne göre belirlenen adaylar sözlü sınava alınır. Yazılı sınav, sözlü sınav ve Değerlendirme Formu’ndan alınan puanların ortalaması ile adayın atama puanı belirlenir. 2013’te yayımlanan ilk yönetmelikte atama puanına göre en yüksek

puan alan ilk üç aday Valiliğe sunulur ve Valinin onayı ile ataması yapılır. Aynı yıl yayımlanan ikinci yönetmelikte ise atama puanı en yüksek olan kişi Valilik onayı ile atanır.

33. 2014 yönetmeliğinde ilk defa atanacaklar ve yeniden atanacak adaylar, genel ve özel şartları sağladıktan sonra Değerlendirme Komisyonunca mülakata çağırılır. Sözlü sınavdan başarılı olan adaylar puan üstünlüğüne göre İl Millî Eğitim Müdürünün teklifi üzerine valinin onayı ile atanırlar.

34. 2015 yönetmeliğinde okul müdürlüğü ve müdür başyardımcılığına görevlendirmede yönetmelikte belirtilen yazılı sınav, okul müdürlüğüne görevlendirmede ise Değerlendirme Komisyonu'nun değerlendirmesi ve sözlü sınav esas alınmaktadır.

5.2. Öneriler

Araştırmada ulaşılan bulgulara dayalı olarak geliştirilen öneriler uygulamacılara ve araştırmacılara yönelik öneriler biçiminde oluşturularak aşağıda sunulmuştur.

5.2.1. Ugulamacılar için öneriler

1. Millî Eğitim Bakanlığı merkez örgütünün yetkilerini taşra teşkilatıyla paylaşması sağlanmalıdır.

2. Millî Eğitim Şura toplantıları, ülkemizdeki eğitim sorunlarının, en kapsamlı ele alındığı yerdir. Gündem maddesi olarak belirlenen sorunlar, komisyonlarda görevli alan uzmanları tarafından her yönüyle incelenip çözüm olabilecek nitelikteki ayrıntılı öneriler geliştirilmektedir. Sorunlara, bilimsel araştırma sonuçlarına dayanarak yaklaşan akademik bir topluluğun görüşleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından daha fazla dikkate alınmalıdır.

3. Müdür yardımcılığına atanma sürecine yönelik nesnel ölçütlere dayalı düzenlemeler yapılmalıdır.

4. Eğitim yöneticilerinin mevzuatı yeterince bilmesinin yanı sıra, iletişim kurabilme, kendini ifade edebilme, ikna kabiliyetinin yüksek olması, kriz yönetimi, çatışma çözme gibi becerilere sahip olması gerekir. Bu becerilere sahip olan kişilerin yöneticilik kademelerine gelmesi için yazılı sınavlarda anlatım tekniğine

yönelik sorular da yer almalıdır.

5. İl Milli Eğitim Müdürü ve / veya görevlendireceği Müdür Yardımcısı / Yardımcıları, Şube Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlköğretim Müfettişi, A tipi eğitim kurumu müdürü ve öğretmen temsilcisi gibi üyelere oluşan, okul yöneticisi atama sürecinde belirleyici olan, İl Değerlendirme Komisyonunda, Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanında görev yapan akademisyenlerden de katkı alınmalıdır.

6. 2013 yönetmeliği itibariyle kesilip eğitim yöneticiliğinin geçici bir görev unvanı olması uygulamasından vazgeçilerek, eğitim yöneticiliğinin meslekleşmesi yönünde alınan yolun ve kazanımların tekrar edinilmesi sağlanmalıdır.

7. Türkiye eğitim sisteminin her yönetsel kademesine erişimde izlenecek yol ve sahip olunması gereken yeterlikler, ölçülebilir nesnel ölçütlerle belirlenmeli; seçme, atama ve yükselmede bu ölçütlerle özenle uyulmalı ve süreç saydam biçimde paylaşılmalıdır.

8. Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanında doktora yapan kişiler, eğitim yöneticisi atama sürecinde, yazılı sınav koşulunu sağlamış olarak kabul edilmelidir.

5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Türkiye Eğitim Sistemine ilişkin olarak personel ve alt yapının yeterliği konusunda çalışmalar yapılabilir, il örgütünün yetki devrine hazır olma durumu belirlenebilir. Bunun yanı sıra Bakanlık merkez örgütünden hangi yetkilerin, hangi sınırlarda, ne derecede il örgütlerine devredilebileceği de araştırılabilir.

2. Türkiye’de eğitim yönetiminin etkililiği açısından, eğitim yöneticiliğinin meslekleşmesinin ya da öğretmenlikte geçici bir görev unvanı olmasının olumlu ve olumsuz yönleri, uygulayıcı görüşleri dikkate alınarak ve benzer sosyal yapıya sahip ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırılarak analiz edilebilir.

3. Türkiye’nin yönetim kültürü ve koşullarında etkili olabilecek yönetici yetiştirme programlarının, araçlarının ve yöntemlerin neler olabileceği incelenebilir.

4. Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve il örgütünün yapısı ile eğitim yöneticisi yetiştirme, seçme, atama ve yükseltme süreci ile ilgili değişikliklerin

yapıldığı tarihler dikkate alınarak, bu değişikliklerin darbe girişimleri, iktidar değişimleri, vb. siyasi etkenlerden etkilenip etkilenmediği, yapılacak olan dönemsel çalışmalarla derinlemesine araştırılabilir.

5. Eğitim yöneticisi, seçme, atama ve yükseltilmesine yönelik değişimlerin gerekçelerini daha net biçimde anlayabilmek, olumlu ve olumsuz sonuçları, eğitim-öğretim sürecine etkileri, dönemin toplumsal, kültürel ve ekonomik yapısı göz önünde bulundurularak çok yönlü boylamsal çalışmalar yapılabilir.

6. Milli Eğitim Şuralarının katılımcıları ve karar verme süreci araştırılabilir.

7. Türkiye eğitim sisteminin her yönetsel kademesine erişimde izlenecek yol ve sahip olunması gereken yeterliklerin ölçülebilir nesnel ölçütlerinin belirlenmesini amaçlayan araştırmalar yapılabilir.

8. Benzer bir çalışma Türkiye Eğitim Sisteminin denetim alt sistemi için de gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Açıklalın, A. (1998). *Toplumsal, kurumsal ve teknik yönleriyle okul yöneticiliği*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Ağaoğlu, E., Altınkurt, Y., Yılmaz, K. ve Karaköse, T. (2012). Okul yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 159-175.
- Alđan, B. (2010). *Eğitimde yapısal dönüşümler ve mevzuat değişiklikleri (1980-2010 dönemi)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Projesi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altın, F. ve Vatanartıran, S. (2014). Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme, atama ve sürekli geliştirme model önerisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 15(2), 17-35.
- Altunok, H. (2012). *Türkiye’de kamu personel reformu politikası analizi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Argon, T. ve Sipahioğlu, M. (2015). Eğitim sendika yönetici ve üyelerinin MEB insan kaynakları yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 315-334.
- Arıkan, G. (2007). *Türk ve İngiliz örgün eğitim sistemlerinde eğitim yöneticilerini yetiştirme, atama ve politika uygulamalarının karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Aslanargun, E. (2012). Okul müdürlerinin atanmaları sürecinde idari yargı kararları ve öne çıkan değerler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 18(3), 347-376.
- Avcı, İ. (2004). *Türk kamu yönetiminde yönetici geliştirme (Mülki idare amirleri örneği)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Aydın, İ. (2003). *Eğitim ve öğretimde etik*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Aydın, M. (2000). *Eğitim yönetimi*. Ankara: Hatipoğlu Yayınevi.
- Balcı, A. (1982). Eğitim yöneticilerinin hizmet içinde yetiştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 15(1), 174-184.
- Bakioğlu, A., Hacıfazlıoğlu, Ö., & Özcan, K. (2010). Influence of mentors on principals' career phases. *Teachers and Teaching, Theory and Practice*, 16(2), 245-259.
- Balcı, A. (1988). Eğitim yöneticisinin yetiştirilmesi: Türkiye'deki ilk ve orta dereceli okul yöneticileri üzerinde yapılan bir araştırma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 21(1), 435-448.
- Balcı, A. (2008). Türkiye'de eğitim yönetiminin bilimleşme düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 54, 181-209.
- Balcı, A. (2011). Eğitim yönetiminin değişen bağlamı ve eğitim yönetimi programlarına etkisi. *Eğitim ve Bilim [Education and Science]*, 36(162), 196-208.
- Balkar, B. ve Kalman, M. (2015). Okul iklimi, öğretimsel liderlik ve yönetsel liderlik değişkenlerinin okul yöneticiliğine atama yaklaşımları açısından ayırt edicilik düzeyi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi [Electronic Journal of Social Sciences]*, 14(54), 141-159.

- Baloğlu, N. (2014). Eğitim kurumlarına yönetici seçmede bir karar destek sistemi: Analitik hiyerarđi süreci. *Ahi Evran Üniversitesi Kırđehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 15(2), 297-313.
- Balyer, A. ve Gündüz, Y. (2011). Değişik ülkelerde okul müdürlerinin yetiştirilmesi: Türk eğitim sistemi için bir model nerisi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4(2), 182-197.
- Baysal, T. (2014). *Kamu yöneticisi yetiştirme, atama ve terfi sisteminin yöneticilerin motivasyonuna etkileri: Türkiye İstatistik Kurumu rneği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnn Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Behar-Horenstein, L. S. (1995). Promoting effective school leadership: A change-oriented model for the preparation of principals. *Peabody Journal of Education*, 70(3), 18-40.
- Bill, M. (2004). Congruence between the democratic purposes of schools and school principal training in Australia. *Journal of Educational Administration*, 42(6), 625-639.
- Bitterova, M., Haskova. A., & Pisonova, M. (2014). School leader's competencies in management area. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 149, 114-118.
- Bowers, A. J., & White, B. R. (2014). Do principal preparation and teacher qualifications influence different types of school growth trajectories in Illinois? A growth mixture model analysis. *Journal of Educational Administration*, 52(5), 705-736.
- Bozan, M. (2003). Merkeziyetçi ynetimden yerinden yönetime geişte alternatif yaklaşımlar. *ağdaş Yerel Ynetimler*, 12(1), 23-44.
- Bursalıoğlu, Z. (2011). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Bysik, N., Evstigneeva, N., Isaeva, N., Kukso, K., Harris, A., & Jones, M. (2015). A missing link? Contemporary insights into principal preparation and training in Russia. *Asia Pacific Journal of Education*, 35(3), 331-341.

- Celep, C. (2004). *Dönüştürsel liderlik*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Cemaloğlu, N. (2005). Türkiye’de okul yöneticisi yetiştirme ve istihdamı: Varolan durum, gelecekteki olası gelişmeler ve sorunlar. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 249-274.
- Chen, S., Zheng, Y., & Lo, L. N. K. (2011). Landscape of scholarship on principal training in China from 1989 to 2008. *Frontiers of Education in China*, 6(3), 342-360.
- Cheney, G. R., Davis, J., Garrett, K., & Holleran, J. (2010). *A new approach to principal preparation: Innovative programs share their practices and lessons learned*. USA: Rainwater Charitable Foundation. www.anewapproach.org adresinden 12.08.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Çelik, V. (1990). *Okul yöneticilerinin eğitim yöneticisi yetiştirme politikasına ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Çelik, V. (2002). *Okul kültürü ve yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çelik, V. (2007). *Eğitimsel liderlik* (4. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demir, S. B. ve Pınar, M. A. (2013). 2011 yılı yönetici atama ve yer değiştirme yönetmeliğinin içeriğine ve puanlama ölçütlerine ilişkin yönetici görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(6), 123-143.
- Demiralp, A. (2005). *Süleyman Demirel dönemi eğitim ve kültür politikaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Devlet Memurları Kanunu. (1965). *TC Resmi Gazete*, 12056, 23 Temmuz 1965.
- Dodson, R. B. (2006). *The effectiveness of principal training and formal principal mentoring programs*. Unpublished Doctoral Thesis. East Tennessee State

University, Faculty of the Department of Educational Leadership and Policy Analysis. Electronic Theses and Dissertations. Paper 2217. <http://dc.etsu.edu/etd/2217>.

Dodson, R. L. (2015). What makes them the best? An analysis of the relationship between state education quality and principal preparation practices. *International Journal of Education Policy & Leadership*, 10(7), 1-21.

Dönmez, B. (1998). Sosyo-teknik sistem modeli açısından Türkiye'nin eğitim yönetiminde değişme çabaları ve yöneticinin konumu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 4(4), 503-512.

Erden, A. ve Erden, H. (2005). Avrupa Birliği ülkelerinde okul yöneticileri. [Elektronik Sürüm]. *Milli Eğitim Dergisi*, 33(167), [http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli Egitim Dergisi/167/index3-erden.htm](http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-erden.htm) adresinden 12.07.2015 tarihinde erişilmiştir.

ERG (Eğitim Reformu Girişimi). *Eğitim izleme raporu 2010*. İstanbul: Eğitim Reformu Girişimi.

Grogan, M., & Andrews, R. (2002). Defining preparation and professional development for the future. *Educational Administrative Quarterly*, 38(2), 233-256.

Günay, E. (2004). Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurum yöneticilerinin seçimi, yetiştirilmesi ve atanmaları üzerine araştırma. [Elektronik Sürüm]. *Milli Eğitim Dergisi*, 161, [http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli Egitim Dergisi/161/gunay.htm](http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/161/gunay.htm) adresinden 12.07.2015 tarihinde erişilmiştir.

Hallinger, P., Bickman, L., & Davis, K. (1996). School context, principal leadership and student reading achievement. *The Elementary School Journal*, 96(5), 527-549.

Işık, H. (2002). Okul müdürlüğü formasyon programları ve okul müdürlerinin yetiştirilmesi. C. Elma ve Ş. Çınkır (Ed.), 21. *Yüzyıl Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sempozyumu 16-17 Mayıs 2002 Bildiriler* (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No.191) içinde (s. 25-36). Ankara: Ankara Üniversitesi.

- İlköğretim ve Eğitim Kanunu. (1961). *TC Resmi Gazete*, 10705, 12 Ocak 1961.
- Karahan, M. (1998). *Türkiye eğitim sisteminde eğitim yöneticiliği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Karip, E. ve Köksal, K. (1999). Okul yöneticilerinin yetiştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18, 193-205.
- Kartal, S. (2009). Türk eğitim sisteminde eğitim yönetiminin ilk aşaması: Müdür yardımcılığı bir model önerisi, <http://liderlikforumu05ie03.wikispaces.com/file/view/md+yrd.pdf> adresinden 20.12.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Kaya, Y. K. (1986). *Eğitim yönetimi, kuram ve Türkiye'deki uygulama*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Kaya, Y. K. (1989). *İnsan yetiştirme düzenimize yeni bir bakış*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Kayıkçı, K., Özdemir, İ. ve Yörük, T. (2014). İl ve ilçe eğitim yöneticilerinin zorunlu yer değiştirme uygulamasını düzenleyen yönetmeliğe ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi [Electronic Journal of Social Sciences]*, 13(51), 124-149.
- Konan, N. (2012). İlköğretim okulu ve lise öğretmenlerinin sigara içme alışkanlıkları. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 78-100.
- Konan, N. (2013a). Educational Supervisors' Locus of Control, *Eurasian Journal of Educational Research*, 51, 45-64.
- Konan, N. (2013b). İlköğretim okulu yöneticilerinin okuma alışkanlıkları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 19(1), 31-59.

- Konan, N. (2013c). Relationship between locus of control and problem-solving skills of high school administrators. *International Journal of Social Sciences and Education*, 3(3), 786-794.
- Korkmaz, M. (2005). Okul yöneticilerini yetiştirilmesi: Sorunlar - çözümler ve öneriler. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 237-252.
- Küçüker, E. (2008). *Kalkınma planları kapsamında yapılan eğitim planlarının analizi (1963-2005)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Leithwood, K., Day, C., Sammons, P., Harris, A., & Hopkins, D. (2006a). *Seven strong claims about successful school leadership*. National College for School Leadership, PB183, Nottingham.
- Leithwood, K., Day, C., Sammons, P., Harris, A., & Hopkins, D. (2006b). *Successful school leadership: What it is and how it influences pupil learning*. Research Report No: 800, University of Nottingham, Department for Education and Skills, London.
- Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun. (1933). *TC Resmi Gazete*, 2434, 22 Haziran 1933.
- Maarif Teşkilatına Dair Kanun. (1926). *TC Resmi Gazete*, 338, 3 Nisan 1926.
- Maarif Teşkilatına Dair Kanununun 21. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun. (1971). *TC Resmi Gazete*, 13777, 13 Mart 1971.
- Marcos, T., Witmer, M., Foland, R., Vouga, R., & Wise, D. (2011). The principal's academy: A collaborative California University initiative on congruence of principal training to urban school leadership practice. *Journal of Urban Learning, Teaching and Research*, 7, 86-96.
- Mark, B., Fitzgerald, T., & Sommefeldt, D. (2006). The creation of national programmes of school leadership development in England and New Zealand: A

comparative study. *International Studies in Educational Administration*, 34(1), 89-105.

Memduhoğlu, H. B. (2007). Türk eğitim sisteminde okulların yönetimi ve okul yöneticilerinin sorunsalı. *Milli Eğitim Dergisi*, 176, 86-96.

Memişoğlu, S. P., Sipahioğlu, M. ve Çelik, M. (2013). Lise müdürlerinin zorunlu yer değişikliği uygulamasına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration; Theory and Practice]*, 19(3), 447-466.

Mendels, P., & Mitgang, L. D. (2013). Creating strong principals. *Educational Leadership*, 70(7), 22-29.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2013). *TC Resmi Gazete*, 28573, 28 Şubat 2013.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği. (2008). *TC Resmi Gazete*, 26856, 24 Nisan 2008.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerini Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2004). *TC Resmi Gazete*, 25343, 11 Ocak 2004.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik. (2009). *TC Resmi Gazete*, 27318, 13 Ağustos 2009.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği. (2007). *TC Resmi Gazete*, 26492, 13 Nisan 2007.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2004). *TC Resmi Gazete*, 25343, 11 Ocak 2004.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik. (2009). *TC Resmi Gazete*, 27318, 13 Ağustos 2009.

- Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik. (2015). *TC Resmi Gazete*, 29494, 6 Ekim 2015.
- Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değişirme Yönetmeliği. (2013). *TC Resmi Gazete*, 28728, 4 Ağustos 2013.
- Milli Eğitim Bakanlığı Hizmet-İçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Hizmet-İçi Eğitim Faaliyetleri İdare Yönetmeliği. (1976). *TC Resmi Gazete*, 15609, 7 Haziran 1976.
- Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Merkezleri Yönetmeliği. (1995). *TC Resmi Gazete*, 22161, 4 Ocak 1995.
- Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge. (1986). *TC Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi*, 2207, 24 Mart 1986.
- Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değişirme Yönetmeliği. (1999). *TC Resmi Gazete*, 23681, 30 Nisan 1999.
- Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükseltme Yönetmeliği. (2003). *TC Resmi Gazete*, 25135, 11 Haziran 2003.
- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değişirmelerine İlişkin Yönetmelik. (1998). *TC Resmi Gazete*, 23472, 23 Eylül 1998.
- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik. (2014). *TC Resmi Gazete*, 29026, 10 Haziran 2104.
- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliği. (1995). *TC Resmi Gazete*, 22417, 27 Eylül 1995.
- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği. (1993). *TC Resmi Gazete*, 21600, 7 Haziran 1993.

- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Yöneticilerinin Nitelikleri ile Atanmaları Hakkında Yönetmelik. (1990). *TC Resmi Gazete*, 20656, 5 Ekim 1990.
- Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 179 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname. (1990). *TC Resmi Gazete*, 20491, 13 Nisan 1990.
- Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. (1992). *TC Resmi Gazete*, 21226, 12 Mayıs 1992.
- Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. (2011). *TC Resmi Gazete*, 28054, 14 Eylül 2011.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı. (1989). *XII. milli eğitim şurası: Raporlar, görüşmeler, kararlar*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönerge. (1986). *TC Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi*, 2207, 24 Mart 1986.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönerge. (1985). *TC Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi*, 2187, 6 Mayıs 1985.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmüne Kararname. (1983). *TC Resmi Gazete*, 18251, 14 Aralık 1983.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. (1973). *TC Resmi Gazete*, 14574, 24 Haziran 1973.
- Ng, S. W. (2013). Equipping aspiring principals for the principalship in Hong Kong. *Educational Management Administration & Leadership*, 41(3), 272-288.
- Okçu, V. (2011). Türkiye’de okul yöneticilerinin yetiştirilmesi ve atanmasına ilişkin mevcut durum, beklentiler ve öneriler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi [Electronic Journal of Social Sciences]*, 10(37), 244-266.

- Okçu, V., Avcı, Y. E. ve Avcı, H. (2015). Okul müdürlerinin rotasyona ilişkin görüşleri. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi [Kafkas University Journal of the Institute of Social Sciences]*, 15, 67-88.
- Özmen, F. ve Kömürlü, F. (2010). Eğitim örgütlerine yönetici seçme ve atamada yaşanan zorluklar ve yönetici görüşleri temelinde çözüm önerileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(1), 25-32.
- Pounder, D. G., & Merrill, R. J. (2001). Job desirability of the high school principalship: A job choice theory perspective. *Educational Administration Quarterly*, 37(1), 27-57.
- Recepoğlu, E. ve Kılınç, A. Ç. (2014). Türkiye’de okul yöneticilerinin seçilmesi ve yetiştirilmesi, mevcut sorunlar ve çözüm önerileri. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 1817-1845.
- Sergiovanni, T. J. (1998). Leadership as pedagogy, capital development and school effectiveness. *International Journal of Leadership in Education*, 1(1), 37-46.
- Stewart, V. (2013). School leadership around the world. *Educational Leadership*, 70(7), 48-54.
- Sumintono, B., Sheyoputri, E. Y. A., Jiang, N., Misbach, I. H., & Jumintono (2015). Becoming a principal in Indonesia: possibility, pitfalls and potential. *Asia Pacific Journal of Education*, 35(3), 342-352.
- Şimşek, H. (2004). Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi: Karşılaştırmalı örnekler ve Türkiye için öneriler, <http://www.hasansimsek.net/files/EGİTİM%20YÖNETİCİLERİNİN%20YETİŞTİRİLMESİ.doc> adresinden 24.05.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Şişman, M. ve Turan, S. (2004). *Eğitim ve okul yönetimi. Eğitim kurumları yönetici adayları seçme sınavına hazırlık ve yetiştirme el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Taymaz, H. (1985). *Uygulamalı okul yönetimi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi.
- Taymaz, H. (2003). *İlköğretim ve ortaöğretim okul müdürleri için okul yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=4&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=5&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (1963). *Birinci beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=9&Source=http%3A%2F%2Fwww%2Ekalkinma%2Egov%2Etr%2FPages%2FKalkinmaPlanlari%2Easpx&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *Dokuzuncu beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=1&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=6&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *İkinci beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=2&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

[fd4aadbacc02&ID=8&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1](http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=8&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1) adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

TC Kalkınma Bakanlığı. (2013). *Onuncu beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=12&Source=http%3A%2F%2Fwww%2Ekalkinma%2Egov%2Etr%2FPages%2FKalkinmaPlanlari%2Easpx&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

TC Kalkınma Bakanlığı. (2000). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=2&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *Üçüncü beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=7&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

TC Kalkınma Bakanlığı. (t.y.). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/content.aspx?List=8661bcf7-9da5-4ecb-a190-fd4aadbacc02&ID=3&ContentTypeId=0x0100B6043AD55C311E41A48571E65B9E1AD1> adresinden 20.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

TC Maarif Vekaleti. (1991a). *Altıncı maarif şurası: Çalışma esasları, komisyon raporları, konuşmalar*, (2. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

TC Maarif Vekaleti. (1991b). *Beşinci maarif şurası: Çalışma esasları, komisyon raporları, konuşmalar*, (2. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

TC Maarif Vekilliği. (1991c). *Birinci maarif şurası: Çalışma programı, konuşmalar, lahiklar*. (2. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

TC Maarif Vekilliği. (1991d). *İkinci maarif şurası: Çalışma programı, konuşmalar, lahikalar*, (2. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1975). *Dokuzuncu milli eğitim şurası: Öneriler, raporlar, kararlar, uygulamaya konulan esaslar*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1981). *Onuncu milli eğitim şurası: Öneriler, konuşmalar, kararlar*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1982). *Onbirinci milli eğitim şurası: Öneriler, konuşmalar, kararlar*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1990). *XIII. milli eğitim şurası, yaygın eğitim: Raporlar, görüşmeler, kararlar*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1991a). *Dördüncü milli eğitim şurası: Çalışma programı, komisyon raporları, konuşmalar, (2. Baskı)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1991b). *Sekizinci milli eğitim şurası: Esaslar, raporlar, kararlar, (2. Baskı)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1991c). *Üçüncü milli eğitim şurası: Çalışma programı, komisyon raporları, konuşmalar, (2. Baskı)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı. (1991d). *Yedinci milli eğitim şurası: Çalışma esasları, konular ve kararları, (2. Baskı)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Şura Genel Sekreterliği. (1993). *Ondördüncü milli eğitim şurası: Raporlar, görüşmeler, kararlar*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Şura Genel Sekreterliği. (1996). *Onbeşinci milli eğitim şurası "2000'li yıllarda Türk milli eğitim sistemi": Raporlar, görüşmeler, kararlar*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Şura Genel Sekreterliği. (1999). *Cumhuriyetimizin 75. yılında mesleki ve teknik eğitim, On altıncı milli eğitim şurası: Konuşmalar, raporlar, görüşmeler ve kararlar*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

- TC Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2007). *17. milli eğitim şurası, Türk milli eğitim sisteminde kademeler arası geçişler, yönlendirme ve sınav sistemi, küreselleşme ve AB sürecinde Türk eğitim sistemi: Raporlar, görüşmeler ve kararlar*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2011). *18. milli eğitim şurası, eğitimde 2023 vizyonu: Görüşmeler, raporlar ve kararlar* [PDF dosyası]. Ankara.
- Tobin, J. (2014). Management and leadership issues for school building leaders. *International Journal of Educational Leadership Preparation*, 9(1).
- Tok, T. N. (2012). Türkiye'deki siyasal partilerin eğitim söylemleri ve siyasaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 18(2), 273-312.
- Tonbul, Y. ve Sağıroğlu, S. (2012). Okul müdürlerinin zorunlu yer değiştirme uygulamasına ilişkin bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration; Theory and Practice]*, 18(2), 313-339.
- Toprakçı, E. ve Güngör, A. A. (2014). Türkiye'deki siyasi partilerin eğitim politikaları. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 9(1), 3-35.
- Tortop, N. (1990). *Yönetim biliminin temel ilkeleri*. Ankara: TODAİE.
- Töremen, F. (2003). İlköğretim okulu yöneticilerinin sahip olması gereken yeterlikler. *Milli Eğitim Dergisi*, 160.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Ecevit hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP37.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Erdoğan hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP59.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Erim hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP33.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Gürsel hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP24.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Özal hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP45.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *I. Yılmaz hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP48.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *II. Demirel hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP31.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *III. Ecevit hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP42.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *III. Demirel hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP32.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *IV. Ecevit hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP56.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *IX. İnönü hükümeti programı.*
<https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP27.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *X. İnönü hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP28.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *Gül hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP58.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *Melen hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP35.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *Ulus hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP44.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi. (t.y.). *Ürgüplü hükümeti programı*. <https://www.tbmm.gov.tr/hukümetler/HP29.htm> adresinden 29.05.2015 tarihinde edinilmiştir.

Uslu, A. (2014). *2000'li yıllarda Türk kamu yönetiminde yeniden yapılanma çalışmalarının mülki sistem ve mülki idare amirliği mesleği üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Walker, A., & Dimmock, C. (2006). Preparing leaders, preparing learners: The Hong Kong experience. *School Leadership & Management: Formerly School Organisation*, 26(2), 125-147.

Walker, A., Hallinger, P., & Qian, H. Y. (2007). *Leadership development for school effectiveness and improvement in East Asia*. Townsend, T. (Ed.), *International Handbook of School Effectiveness and School Improvement*, Springer, Amsterdam, 659-678.

- Wildy, H., Clarke, S., Styles, I., & Beycioglu, K. (2010). Preparing novice principals in Australia and Turkey: How similar are their needs?. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 22(4), 307-326.
- Yıldırım, Ş. (2008). *Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri okul müdürlerinin yetiştirilme ve atanma süreçlerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, Ş. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, K. (2007). İlköğretim okulu öğretmenlerinin okul yöneticilerinin liderlik davranışları ve öğrenci kontrol ideolojilerine ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 32(146), 12-23.
- Yılmaz, K., Altinkurt, Y., Karaköse, T. ve Erol, E. (2012). Okul yöneticilerine uygulanan zorunlu yer değiştirme uygulaması hakkında okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri. *E-International Journal of Educational Research*, 3(3), 65-83.
- Yolcu, H. ve Kavalcılar, M. (2005). Okul ve kurum yöneticiliği seçme sınavı kapsamında yapılan değişiklikler öncesi ve sonrası seçme sınavına giren yönetici adaylarının başarı düzeylerinin karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 41, 87-111.

EKLER

EKLER LİSTESİ	<u>Sayfa</u>
Ek 1. 06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Yöneticilik Görev İstek Formu	377
Ek 2. 06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Yönetici Değerlendirme Formu	378
Ek 3. 6.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan İl Değerlendirme Formu	379
Ek 4. 06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Mülakat Formu	380
Ek 5. 06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Okul Tiplerini Tespit Formu	381
Ek 6. 24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Yönetici Görev İstek Formu	382
Ek 7. 24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Yönetici Görev İstek Formunun devamı ve Yönetici Değerlendirme Formu	383
Ek 8. 24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Mülakat Formu	384

EKLER LİSTESİ**Sayfa**

Ek 9. 30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Yapısı	385
Ek 10. 30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı'nda iptal ve ihdas edilen kadrolar	386
Ek 11. 07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Görev İstek Formu	388
Ek 12. 07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu	390
Ek 13. 07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tiplerini Tespit Formu	391
Ek 14. 27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Görev İstek Formu	393
Ek 15. 27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu	395
Ek 16. 27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu	396
Ek 17. 23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Görev İstek Formu	398
Ek 18. 23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu	399
Ek 19. 23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu	401

EKLER LİSTESİ**Sayfa**

- Ek 20.** 11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yöneticilik İstek Formu 403
- Ek 21.** 11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 404
- Ek 22.** 11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Mülakat Formu 405
- Ek 23.** 11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Formu 406
- Ek 24.** 13.04.2007 tarih ve 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Formu 407
- Ek 25.** 24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Yöneticilik İstek Formu 410
- Ek 26.** 24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 411
- Ek 27.** 24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu 412
- Ek 28.** 13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yöneticilik İstek Formu 414
- Ek 29.** 13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 415
- Ek 30.** 13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu 416

EKLER LİSTESİ**Sayfa**

- Ek 31.** 28.02.2013 tarih ve 28573 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 419
- Ek 32.** 04.08.2013 tarih ve 28728 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 420
- Ek 33.** 04.08.2013 tarih ve 28728 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu 421
- Ek 34.** 10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri İçin Değerlendirme Formu 424
- Ek 35.** 10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Eğitim Kurumu Müdürlüğüne İlk Defa ve Yeniden Görevlendirileceklere İlişkin Değerlendirme Formu 429
- Ek 36.** 10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Eğitim Kurumu Müdürlüğüne İlk Defa ve Yeniden Görevlendirileceklere İlişkin Sözlü Sınav Değerlendirme Formu 430
- Ek 37.** 06.10.2015 tarih ve 29494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu 431
- Ek 38.** 06.10.2015 tarih ve 29494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelikte yer alan Sözlü Sınav Formu 432

Ek 1

06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Yöneticilik Görev İstek Formu

YÖNETİCİLİK GÖREV İSTEK FORMU EK - 1	
1. Adı ve Soyadı	Sicil No
2. Doğum Yeri ve Yılı	
3. Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl ve İlçe	
4. Cinsiyeti	
5. Mezun Olduğu Okul	
6. Branşı	
7. Hizmet Süresi	
8. Meslekteki Kıdemi	
9. Yöneticilikteki Kıdemi	
10. Halen Yaptığı Görev ve Görev Yeri	
11. Kadro Derecesi	
12. Medeni Durumu	
13. Eşinin Mesleği ve Görev Yeri	
14. Çocuk Sayısı ve Öğrenim Gördükleri Okulun Adı ve Yeri	
15. İsteddiği Görevin Türü :	
a. Müdürlük	
b. Müdür Başyardımcılığı	
c. Müdür Yardımcılığı	
16. Yönetici Olarak Atanmak İsteddiği Okullar (Öncelik sırasına göre yazılacaktır)	
a.	
b.	
c.	

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı;

1. Yukarıda belirttiğim okullardan uygun görülen birine,
2. Bu okulların dışında aynı il'de başka okula,
3. Bu okulların dışında herhangi bir okula,

Yönetici olarak atanabilmem için gereğini arz ederim.

NOT : 1. Bu formdaki bilgilerin gerçek ve doğru olduğunu teyid eder, bu bilgilere dayanılarak yapılacak olan işlemlerden doğacak her türlü sorumluluğu kabul ederim.

2. Bu forma, puanlamaya esas olacak belgeler veya onaylanmış örnekleri eklenecektir.

...../...../19....
Adı ve Soyadı
İmzası

Ek 2

06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU		EK - 3	
(Sosyal ve Yeterlilik Durumu)			
Adayın Adı ve Soyadı :			
(BİRİNCİ SİCİL AMİRİ TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR)			
		Puan Değeri	Takdir edilen puan
SOSYAL DURUMU	Çevresi ile olan ilişkileri	5	
	Dürüstlüğü ve güvenirliliği	5	
	Tutarlı ve dengeli bir kişiliğe sahip olması	5	
	Uyumlu bir aile yaşantısı olması	5	
	İçki, kumar ve eğlenceye düşkünlüğünün olmaması	5	
YETERLİK DURUMU	Çalışmalarında tarafsızlık ve eşitlik ilkesine bağlılığı	5	
	Kendisine verilen görevi yerine getirme ve sonuçlandırma özelliği	5	
	Sorumluluk alma özelliği	5	
	Problemlere çözüm getirecek ani ve isabetli karar verebilme özelliği	5	
	Genel kültür, bilgi - görgü, mesleki tecrübe bakımından yeterliliği	5	
	Kanun, tüzük, yönetmelik, genelge ve emirleri dikkatle izleme ve uygulama özelliği	5	
	Mesleğinde ilerleme ve gelişmeye istekli olması, bu amaçla, alanıyla ilgili yayınları izleme ve eğitim programlarına katılma durumu	5	
Sosyal ve yeterlilik durumu toplam puanı			
		...../...../19.....	
		TASDİK	
NOT : Takdir edilen puan hanesine 5 - 1 arasında takdir puanı verilecektir.			

Ek 3

06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan İl Değerlendirme Formu

İL DEĞERLENDİRME FORMU		EK - 4			
(İl Değerlendirme Komisyonunca Doldurulacak)					
ADI VE SOYADI :		Puan Değeri	Verilen puan		
ÖĞRENİM DURUMU	Mezun olduğu okulun türü istediği okulun müdürlüğüne uygun ise	5			
	Sonradan bitirdiği ikinci yüksek okul için	3			
	Yüksek Lisans yapanlar	Master	5		
		Doktora	10		
	Bildiği her yabancı dil için	5			
	Katıldığı hizmetçi kurs ve seminerin her biri için	2			
	Yayımlanmış araştırma ve eserlerinin (tez dahil) her biri için	5			
Yayımlanmamış inceleme ve araştırmalarının (en az 30 sayfa) her biri için	2				
MESLEKTEKİ KIDEM	Yöneticilik dahil tüm hizmetinin 10 yılına kadar her yıl için	1			
	Yöneticilikte geçen her hizmet yılı için	2			
	Yurt dışı görevinde bulunmuş ise	5			
BAŞARI DURUMU	Almış olduğu her takdirname için	5			
	Almış olduğu her teşekkür için	3			
	Mesleği ile ilgili veya özel ilgi alanına giren faaliyetlerinden dolayı almış olduğu diğer ödüllerin her biri için (şilt, berat, onur belgesi vb.)	2			
Aldığı Toplam Puan					
Sosyal ve yeterlik durumu bakımından aldığı puan					
GENEL TOPLAM PUANI					
İl Değerlendirme Komisyonunun Kararı :					
BAKANLIK DEĞERLENDİRME KOMİSYONUNCA DOLDURULACAK					
Bakanlık Değerlendirme Komisyonunun Kararı					
BAŞKAN	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE

Ek 4

06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Mülakat Formu

MÜLAKAT FORMU		EK - 5			
ADI SOYADI :		Puan Değeri	Yeterliliği Açısından Takdir Edilen Puan		
ATANMAK İSTEDİĞİ OKUL :					
GENEL NİTELİKLER	Fiziki görünümü	10			
	Temsil kabiliyeti	10			
	Konuşma ve ifade kabiliyeti	10			
	Kendine güveni	10			
	Girişkenlik	10			
YÖNETİM BİLGİSİ	Mevzuat bilgisi	10			
	Personel ve eğitim yönetimi konusundaki bilgisi	10			
	İşletmecilik ve döner sermaye bilgisi (Döner sermayeli okullar için)	10			
	Atanacağı okulun özelliği hakkındaki bilgisi	10			
TECRÜBE VE BECERİ	Endüstri tecrübesi (mesleki - teknik okullar için)	10			
	Bugüne kadar eğitim-öğretim alanında yapmış olduğu önemli faaliyetler	10			
	Yönetici olarak atandığı takdirde okula ve çevreye vereceği hizmetler	10			
Toplam Puan :					
Komisyon Kararı :					
BAŞKAN	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE

Ek 5

06.05.1985 tarih ve 2187 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Okul Yöneticilerinin Atanmalarına ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönergede yer alan Okul Tiplerini Tespit Formu

OKUL TIPLERİNİ TESPİT FORMU		EK - 6	
İL :	İLÇE :	OKULUN ADI :	
ÖZELLİKLER		Puan Değeri	Verilen Puan
1. Okulun öğretime açılış tarihine göre her öğretim yılı için (15 yıldan fazlası için puan verilmeyecektir.)		1	
2. Öğrenci sayısı : (Gerektiğinde +% 3, —% 3 tolerans payı tanınır) a. 1500 den fazla b. 750 - 1500 arası c. 750 den az		5 3 1	
3. Kadrolu öğretmen sayısı : (Gerektiğinde +% 3, —% 3 tolerans payı tanınır) a. 100 den fazla b. 51 - 100 arası c. 25 - 50 arası d. 25 den az		5 3 2 1	
4. Kadrolu diğer personel sayısı : (memur, daktilograf, şoför, hizmetli vb.) a. 16 dan fazla b. 5 - 15 arası c. 5 den az		3 2 1	
5. Derslik sayısı : a. 16 dan fazla b. 8 - 16 arası c. 8 den az		5 3 1	
6. Fen laboratuvarı		3	
7. Yabancı dil laboratuvarı		5	
8. Işık		2	
9. Kütüphane ve okuma salonu		3	
10. Konferans ve spor salonu		3	
11. Lojman durumu		5	
12. Isıtma durumu a. Kaloriferli b. Sobalı		3 1	
13. Öğretim şekli a. Normal öğretim b. İkili öğretim c. Üçlü öğretim		2 3 4	
14. Takdir puanı : (Okulun bulunduğu yerin özelliği, eğitim ve öğretim durumu vb. hususlar dikkate alınarak 15 puana kadar bir takdir puanı verilebilir.)		15	
TOPLAM PUAN			

Ek 6

24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Yönetici Görev İstek Formu

YÖNETİCİ GÖREV İSTEK FORMU				
				EK - 1 (On Yüz)
A — KİMLİKLE İLGİLİ BİLGİLER				Kurum Sicil No
Adı ve Soyadı				
Doğum Yeri ve Yılı				
Nüfusa Kayıtlı Olduğu	İl : İlçe :	Baba Adı : Ana Adı :		
Cinsiyeti		Erkek ☐	Kadın ☐	
Mezun Olduğu Okul ve Bölümü				
Branşı :		Ek Branşı :		
Görev Ünvanı				
Görev Yaptığı Okul veya Kurumu				
Atanmak İsteddiği Görev Ünvanı				
Atanmak İsteddiği Okul ve Kurum (Öncelik sırasına göre yazılacaktır)		1		
		2		
		3		
İl İçinde Başka Bir Okul veya Kurumda Görev İsteyip İstemediği				
Medeni Hali		Evli ☐	Bekar ☐	
Kadro Derecesi		Aylık Derecesi	Kademesi	
EŞİ ÇALIŞIYORSA	Adı Soyadı			Hizmet Süresi
	Görevi ve Görev Yeri Adresi			
	Kurum Sicil No :	Emekli veya Sigorta Sicil No :		
ÇOCUKLARININ	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Cinsiyeti	Meşguliyeti

Ek 7

24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Yönetici Görev İstek Formunun devamı ve Yönetici Değerlendirme Formu

24 Mart 1986 Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi Sayfa : 103

B — ÖZGEÇMİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER EK - 1 (Arka Yüz)

EĞİTİMİ	Öğrenim Durumu (Mezun olduğu Yüksek Okullar ve bölümü mezuniyet tarihine göre yazılacak)	
	Yüksek Lisansı (Master -Doktora) (Alanı ve Derecesi belirtilecek)	
	İyi derecede bildiği Yabancı Dili (Branşı Yabancı Dil olanlar diğerlerini belirtirler)	
	Katıldığı Hizmetçi Kurs veya Seminer (Adı, Süresi, Tarihi ve Başarı Durum belirtilecek)	
EĞİTİMİ KATKILARI	Eserlerinin (Tez Dahil) Adı, Türü ve Yayımlanıp Yayımlanmadığı	
	Katıldığı veya Açtığı Sergi - Kerme vb. etkinlikleri	
	Diğer Faaliyetleri	
MESLEKİ TECRÜBESİ	Öretmenlik Mesleğindeki Hizmet Süresi	
	Yöneticilikteki Hizmet Süresi	
	Yurt Dışındaki Görevleri ve Süresi	
	Hizmet Süresinde Görevden Ayrılmış ise Sebebi	
ALDIĞI ÖDÜLLER	Memuriyetteki Toplam Hizmet Süresi	
	Aldığı Teşekkür - Takdirname ve Ödüller ile Bunları Veren Makam	
ÖZEL İLGİSİ	Özel İlgilileri ve Bu Konudaki Faaliyetleri	

Formdaki tüm bilgiler doğru olup, tarafından doldurulmuştur. Aksi ortaya çıktığında idarece yapılacak işlemlerden doğacak tüm hukuki sonuçlara katılmayı taahhüt eder yönetici olarak atanmam hususunda gereğini arz ederim.

ADRES : ...../...../ 198...
İMZA

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU EK - 2 (Sosyal ve Yeterlik Durumu Açısından Birinci Sicil Amirince Doldurulacaktır)

ADI VE SOYADI :

SOSYAL DURUMU	Çevresi ile olan ilişkileri	5	
	Dürüstlüğü ve güvenilirliği	5	
	Tutarlı ve dengeli bir kişiliğe sahip olması	5	
	Uyumlu bir aile yaşantısına olması	5	
	İçki, kumar vb. alışkanlıklara düşkünlüğünün olmaması	5	

Formdaki tüm bilgiler doğru olup, tarafından doldurulmuştur. Aksi ortaya çıktığında idarece yapılacak işlemlerden doğacak tüm hukuki sonuçlara katılmayı taahhüt eder yönetici olarak atanmam hususunda gereğini arz ederim.

ADRES : ...../...../ 198...
İMZA

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU EK - 3 (Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunca Doldurulacaktır)

ADI VE SOYADI :

ÖĞRENİM DURUMU	Mezun olduğu okulun türü istediği okulun müdürlüğüne uygun ise	5	
	Sonradan bitirdiği ikinci yüksek okul için	3	
	Yüksek Lisans yapanlar	5	
	Master Doktora	10	
	İyi derecede bildiği her yabancı dil için (Branşı yabancı dil olanların diğer yabancı dilleri için)	5	
	Başarılı olduğu hizmetçi kurs ve seminerin her biri için	2	
MESLEKTEKİ KIDEMI	Yayımlanmış araştırma ve eserlerinin (tez dahil) her biri için	5	
	Yöneticilik dahil tüm hizmetinin 10 yılına kadar her yıl için	1	
	Yöneticilikte geçen her hizmet yılı için	1	
BASARI DURUMU	Yurt dışı görevinde bulunmuş ise her hizmet yılı için	1	
	Almış olduğu her takdirname için	5	
	Ödüllerin her biri için (aylıkla ödül)	4	
	Almış olduğu her teşekkür için	3	
	Mesleği ile ilgili veya özel ilgi alanına giren faaliyetlerinden dolayı almış olduğu diğer ödüllerin her biri için (şilt, berat, onur belgesi vb.)	2	

Aldığı Toplam Puan

Sosyal Yeterlik Durumu Bakımından Aldığı Puan

TOPLAM DEĞERLENDİRME PUANI

İİ Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunun Kararı

Başkan ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE

Bakanlık Değerlendirme ve Mülakat Komisyonunun Kararı

Başkan ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE

YETERLİK DURUMU

Çalışmalarında tarafsızlık ve eşitlik ilkesine bağlılığı	5	
Kendisine verilen görevi yerine getirme ve sonuçlandırma özelliği	5	
Sorumluluk alma özelliği	5	
Problemlere çözüm getirecek ani ve isabetli karar verebilme özelliği	5	
Genel kültür, bilgi - görgü, mesleki tecrübe bakımından yeterliliği	5	
Kanun, tüzük, yönetmelik, genelge ve emirleri dikkatle izleme ve uygulama özelliği	5	
Mesleğinde ilerleme ve gelişmeye istekli olması, bu amaçla, alanıyla ilgili yayınları izleme ve eğitim programlarına katılma durumu	5	

Sosyal ve yeterlik durumu toplam puanı

...../...../ 198...

NOT : Takdir edilen puan hanesine 5 - 1 arasında puan verilecektir.

Ek 8

24.03.1986 tarih ve 2207 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerine Atanma ve Bunların Görevden Alınmaları Hakkında Yönergede yer alan Mülakat Formu

Sayfa : 104 Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi 24 Mart 1986

MÜLAKAT FORMU EK - 4			OKUL TIPLERİNİ TESPİT FORMU EK - 6																																																																											
AD' VE SOYADI :		Puan Değeri	Takdir Puanı	İL :	İLÇE :	OKUL KURUM ADI :																																																																								
GENEL NİTELİKLER	Genel Görünümü	10		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Ö Z E L L İ K L E R</th> <th>Puan Değeri</th> <th>Verilen Puan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Okulun Öğretime Açılış Tarihine Göre Her Öğretim Yılı İçin ,15 Yıldan fazlası için puan verilmeyecektir)</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Öğrenci Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3 tolerans payı tanınır) a. 1500'den fazla b. 750 - 1500 arası c. 750'den az</td> <td>5 3 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Kadrolu Öğretmen Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3, tolerans payı tanınır) a. 100'den fazla b. 51 - 100 arası c. 25 - 50 arası d. 25'den az</td> <td>5 3 2 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Kadrolu Diğer Personel Sayısı (Memur, Daktilograf, Şoför, Hizmetli vb) a. 16'dan fazla b. 5 - 15 arası c. 5'den az</td> <td>3 2 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Derslik Sayısı : a. 16'dan fazla b. 8 - 16 arası c. 8'den az</td> <td>5 3 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. Fen Laboratuvarı</td> <td>3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. Yabancı Dil Laboratuvarı</td> <td>5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8. İşlik</td> <td>2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>9. Kütüphane ve Okuma Salonu</td> <td>3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10. Konferans ve Spor Salonu</td> <td>3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>11. Lojman Durumu</td> <td>5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>12. Isıtma Durumu a. Kaloriferli b. Sobalı</td> <td>3 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>13. Öğretim Şekli a. Normal Öğretim b. İkili Öğretim c. Üçlü Öğretim</td> <td>2 3 4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>14. Takdir Puanı : (Okulun bulunduğu yerin özelliği, eğitim ve öğretim durumu vb. hususlar dikkate alınarak 15 puana kadar bir takdir puanı verilebilir)</td> <td>15</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Toplam Puanı :</td> <td></td> <td></td> <td colspan="3">Toplam Puan</td> </tr> </tbody> </table>			Ö Z E L L İ K L E R	Puan Değeri	Verilen Puan	1. Okulun Öğretime Açılış Tarihine Göre Her Öğretim Yılı İçin ,15 Yıldan fazlası için puan verilmeyecektir)	1		2. Öğrenci Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3 tolerans payı tanınır) a. 1500'den fazla b. 750 - 1500 arası c. 750'den az	5 3 1		3. Kadrolu Öğretmen Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3, tolerans payı tanınır) a. 100'den fazla b. 51 - 100 arası c. 25 - 50 arası d. 25'den az	5 3 2 1		4. Kadrolu Diğer Personel Sayısı (Memur, Daktilograf, Şoför, Hizmetli vb) a. 16'dan fazla b. 5 - 15 arası c. 5'den az	3 2 1		5. Derslik Sayısı : a. 16'dan fazla b. 8 - 16 arası c. 8'den az	5 3 1		6. Fen Laboratuvarı	3		7. Yabancı Dil Laboratuvarı	5		8. İşlik	2		9. Kütüphane ve Okuma Salonu	3		10. Konferans ve Spor Salonu	3		11. Lojman Durumu	5		12. Isıtma Durumu a. Kaloriferli b. Sobalı	3 1		13. Öğretim Şekli a. Normal Öğretim b. İkili Öğretim c. Üçlü Öğretim	2 3 4		14. Takdir Puanı : (Okulun bulunduğu yerin özelliği, eğitim ve öğretim durumu vb. hususlar dikkate alınarak 15 puana kadar bir takdir puanı verilebilir)	15		Toplam Puanı :				Toplam Puan																						
	Ö Z E L L İ K L E R	Puan Değeri	Verilen Puan																																																																											
	1. Okulun Öğretime Açılış Tarihine Göre Her Öğretim Yılı İçin ,15 Yıldan fazlası için puan verilmeyecektir)	1																																																																												
	2. Öğrenci Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3 tolerans payı tanınır) a. 1500'den fazla b. 750 - 1500 arası c. 750'den az	5 3 1																																																																												
	3. Kadrolu Öğretmen Sayısı : (Gerektirdiğinde $\pm$ % 3, tolerans payı tanınır) a. 100'den fazla b. 51 - 100 arası c. 25 - 50 arası d. 25'den az	5 3 2 1																																																																												
4. Kadrolu Diğer Personel Sayısı (Memur, Daktilograf, Şoför, Hizmetli vb) a. 16'dan fazla b. 5 - 15 arası c. 5'den az	3 2 1																																																																													
5. Derslik Sayısı : a. 16'dan fazla b. 8 - 16 arası c. 8'den az	5 3 1																																																																													
6. Fen Laboratuvarı	3																																																																													
7. Yabancı Dil Laboratuvarı	5																																																																													
8. İşlik	2																																																																													
9. Kütüphane ve Okuma Salonu	3																																																																													
10. Konferans ve Spor Salonu	3																																																																													
11. Lojman Durumu	5																																																																													
12. Isıtma Durumu a. Kaloriferli b. Sobalı	3 1																																																																													
13. Öğretim Şekli a. Normal Öğretim b. İkili Öğretim c. Üçlü Öğretim	2 3 4																																																																													
14. Takdir Puanı : (Okulun bulunduğu yerin özelliği, eğitim ve öğretim durumu vb. hususlar dikkate alınarak 15 puana kadar bir takdir puanı verilebilir)	15																																																																													
Toplam Puanı :				Toplam Puan																																																																										
YÖNETİM BİLGİSİ	Mevzuat Bilgisi	10		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Sıra No</th> <th>Adayın Adı ve Soyadı</th> <th>Ek - 3 Forma Göre Top. Pu.</th> <th colspan="5">EK - 4 Forma Göre Puanı</th> <th>Ortalama</th> </tr> <tr> <th></th> <th></th> <th></th> <th>Başk.</th> <th>Üye</th> <th>Üye</th> <th>Üye</th> <th>Üye</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Sıra No	Adayın Adı ve Soyadı	Ek - 3 Forma Göre Top. Pu.	EK - 4 Forma Göre Puanı					Ortalama				Başk.	Üye	Üye	Üye	Üye		1									2									3									4									5									6								
	Sıra No	Adayın Adı ve Soyadı	Ek - 3 Forma Göre Top. Pu.				EK - 4 Forma Göre Puanı					Ortalama																																																																		
							Başk.	Üye	Üye	Üye	Üye																																																																			
	1																																																																													
2																																																																														
3																																																																														
4																																																																														
5																																																																														
6																																																																														
Personel ve Eğitim Yönetimi Konusundaki Bilgisi	10		<p>Değerlendirme ve Mülakat Komisyonu Kararı : ...../...../ 198...</p> <p>BAŞKAN ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE</p>																																																																											
İşletmecilik ve Dönersermaye Bilgisi (Döner Sermayeli Okullar İçin)	10																																																																													
Atanacağı Okulun Özelliği Hakkındaki Bilgisi	10																																																																													
TECRÜBE VE BECERİ	Endüstri Tecrübesi (Mesleki - Teknik Okullar İçin)	10																																																																												
	Bugüne Kadar Eğitim-Öğretim Alanında Yapmış Olduğu Önemli Faali.	10																																																																												
	Yönetici Olarak Atandığı Takdirde Okula ve Çevreye Vereceği Hiz.	10																																																																												
Komisyon Başkanı/ Üyesi Görüşü : ...../...../ 198...																																																																														
NOT : Takdir edilen puan hanesine 10-1 arasında takdir puanı verilecektir.																																																																														

Ek 9

30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Yapısı

MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI					
Müsteşar	Müsteşar Yard.	Talim ve Terbiye Kurulu	Anahizmet Birimleri	Danışma ve Denetim Birimleri	Yardımcı Birimler
Müsteşar	Müsteşar Yard.	Talim ve Terbiye Kur. Bşk.	1. Okul Öncesi Eğt. Genel Müd.	1. Teftiş Kurulu Bşk.lığı	1. Personel Genel Müd.lüğü
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		2. İlköğretim Genel Müdürlüğü	2. Arş.Pln.Koor.Kur.Bşk.	2. Yayımlar Dairesi Başkanlığı
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		3. Ortaöğretim Gen. Müd.	3. Hukuk Müşavirliği	3. Hizmetçi Eğt. Dairesi Bşk.
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		4. Erkek Teknik Öğrt.Gen.Müd.	4. Bakanlık Müşavirleri	4. İdari ve Mali İşler Dalı.Bşk.
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		5. Kız Teknik Öğrt.Gen.Müd.	5. Basın ve Halkla İliş.Müş.	5. Öğrt.Hiz.ve Sos.İş.D.Bşk.
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		6. Tic.ve Turizm Öğr.Gen.Müd.		6. İşletmeler Dairesi Bşk.
Müsteşar Yard.	Müsteşar Yard.		7. Öğretmen Yetiştirme ve Eğt.Gen.Müd.		7. Yatırım ve Tesisler Dalı.Bşk.
			8. Din Öğretimi Genel Müd.		8. Eğt.Araç ve Donatı.D.Bşk.
			9. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü		9. Sağlık İşleri Dairesi Bşk.
			10. Yükseköğretim Genel Müd.		Arş.Pln.Koor.Kur.Bşk.
			11. Dış İlişkiler Genel Müd.		10. Orta Öğr. Burs ve Yurt.D. Bşk.
			12. Yurt Dışı Eğt.Öğr.Gen.Müd.		11. Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Bşk.
			13. Özel Öğr. Kurumları Genel Müd.		12. Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğt.B. Geliştirme ve Yayın Dairesi Bşk.
			14. Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müd.		13. Savunma Sekreterliği
			15. Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürlüğü		14. Özel Kalem Müdürlüğü
			16. Okul İçi Beden Eğitimi, Spor ve İzmit Dairesi Başkanlığı		

EK : 1

Sayfa : 16

RESMİ GAZETE

12 Mayıs 1992 — Sayı : 21226

Ek 10

30.04.1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı'nda iptal ve ihdas edilen kadrolar

12 Mayıs 1992 — Sayı : 21226 RESMÎ GAZETE Sayfa : 17

EK - 2

EK II SAYILI LİSTE

Kurumu : Milli Eğitim Bakanlığı
Teşkilatı : Merkez

İPTAL EDİLEN KADROLAR

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro		Toplam
			Adedi	Tutulan Kadro Adedi	
G.İ.H.	Öğretmen Eğitimi Genel Müdürü	1	1	—	1
G.İ.H.	Yurt Dışı Eğitimi ve Dışişçiler Genel Müdürü	1	1	—	1
G.İ.H.	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	—	2
G.İ.H.	Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanı	1	1	—	1
G.İ.H.	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	—	1
G.İ.H.	Daire Başkanı	1	3	—	3
TOPLAM			9		9

EK - 3

EK III SAYILI LİSTE

Kurumu : Milli Eğitim Bakanlığı
Teşkilatı : Merkez

İHDAS EDİLEN KADROLAR

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro		Toplam
			Adedi	Toplam	
G.İ.H.	Müsteşar Yardımcısı	1	2	2	
G.İ.H.	Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürü	1	1	1	
G.İ.H.	Öğretmeni Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürü	1	1	1	
G.İ.H.	Dış İlişkiler Genel Müdürü	1	1	1	
G.İ.H.	Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü	1	1	1	
G.İ.H.	Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürü	1	1	1	

Yazama Bölümü Sayfa : 17

Ek 10 (devamı)

Sayfa : 18 RESMİ GAZETE 12 Mayıs 1992 — Sayı : 21226

Sınıfı	Unvanı	Serbest Kadro		
		Derecesi	Adedi	Toplam
G.İ.H.	Bilgisayar Eğitimi ve Hizmetleri Genel Müdürü	1	1	1
G.İ.H.	Bakanlık Müşaviri	1	5	5
G.İ.H.	Genel Müdür Yardımcısı	1	10	10
G.İ.H.	Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
G.İ.H.	Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	1
G.İ.H.	Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu Dairesi Başkanı	1	1	1
G.İ.H.	Daire Başkanı	1	16	16
G.İ.H.	Şube Müdürü	1	30	30
G.İ.H.	Şube Müdürü	2	30	30
G.İ.H.	Şube Müdürü	3	20	20
G.İ.H.	Eğitim Uzmanı	1	23	23
G.İ.H.	Eğitim Uzmanı	2	22	22
G.İ.H.	Şef	3	15	15
G.İ.H.	Şef	4	15	15
G.İ.H.	Şef	5	10	10
G.İ.H.	Şef	6	10	10
G.İ.H.	Şef	7	10	10
TOPLAM			227	227

EK - 4

EK IV SAYILI LİSTE

Kurumu : Milli Eğitim Bakanlığı
 Teşkilatı : Merkez

ŞAHSA BAĞLI KADROLAR

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Adedi
G.İ.H.	Öğretmen Eğitimi Genel Müdürü	1	1
G.İ.H.	Yurt Dışı Eğitimi ve Dış İlişkiler Genel Müdürü	1	1
G.İ.H.	Genel Müdür Yardımcısı	1	2
G.İ.H.	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1
G.İ.H.	Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanı	1	1
G.İ.H.	Daire Başkanı	1	3
TOPLAM			9

Ek 11

07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Görev İstek Formu

Sayfa : 8

RESMİ GAZETE

7 Haziran 1993 — Sayı : 21600

EK -1
(Ön Yüz)

YÖNETİCİ GÖREV İSTEK FORMU

A. KİMLİKLE İLGİLİ BİLGİLER

		MEBSİS NO	KURUM SİCİL NO
Adı ve Soyadı			
Doğum Yeri ve Yılı			
Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl	İlçe	Baba Adı	Ana Adı
Cinsiyeti ☐ Erkek ☐ Kadın		Medeni Hali ☐ Evli ☐ Bekar	
En son mezun olduğu kurum ve bölüm			
Branş		Ek branş	
Görev Unvanı		Kadro d. <input type="text"/> <input type="text"/> Aylık derece ve kademesi <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
Görevli bulunduğu kurum		Tipi	
Atanmak istediği görev unvanı			
Atanmak istediği kurum (Öncelik sırasına göre yazılacak)		1 —	
		2 —	
		3 —	
Yıl içinde başka bir kurumda yönetim görevi isteyip istemediği		☐ İstiyorum	☐ İstemiyorum
EŞİ ÇALIŞIYORSA	Adı ve Soyadı	Hizmet süresi	
	Görevi ve görev yeri adresi		
	Kurum sicil no :	Emekli/sigorta sicil no :	
ÇOCUKLARI	Adı ve Soyadı	Doğum Tarihi	Cinsiyeti
			Meşguliyeti

B. ÖZGEÇMİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER (1)

MESLEKİ KADIMI	Öğretmenlik görevindeki hizmet süresi:	Zorunlu hizmet yükümlülükleri bakımından zorunlu hizmet bölgesinde geçen hizmet süresi	<input type="text"/> Yıl -
		Diğer hizmet süresi	<input type="text"/> Yıl
	Yöneticilik görevindeki hizmet süresi		<input type="text"/> Yıl
	a) Birinci kademe	<input type="text"/> Yıl	
	b) İkinci kademe	<input type="text"/> Yıl	
	c) Üçüncü kademe	<input type="text"/> Yıl	
	d) Dördüncü kademe	<input type="text"/> Yıl	
	Yurt dışı görevlerindeki hizmet süresi		<input type="text"/> Yıl
	Diğer memuriyet görevindeki hizmet süresi		<input type="text"/> Yıl
	Hizmet süresi içinde görevden ayrıldı ise sebebi		
	Zorunlu bölge hizmetini ☐ Muaf ☐ Tamamladı ☐ Tamamlamadı		

Ek 11 (devamı)

7 Haziran 1993 — Sayı : 21600

RESMİ GAZETE

Sayfa : 9

EK : 1
(Arka yüz)

	Mezun Olduğu Ortaöğretim Kurumu	
EĞİTİMİ	Mezun olduğu yüksek okullar bölümleri ve öğrenim süresi	1 - ..... Yıl Bölümü .....
		2 - ..... Yıl Bölümü .....
	Lisans üstü öğrenim	☐ 1 - Milli Eğitim Akademisi Alanı : .....
		☐ 2 - TODAİE
		☐ 3 - Master Alanı : .....
	☐ 4 - Doktora Alanı :	
	Alan ile ilgili olarak katıldığı hizmet içi kurs ve seminerler. (Adı, süresi, tarihi ve başarı durumu belirtilecek)	
	Belgelendirmek şartıyla iyi derecede bildiği yabancı dil (2)	1 - ..... 2 - ..... 3 - .....
EĞİTİME KATKILARI	Eserlerin (tez dahil) adı, türü ve yayımlanıp yayımlanmadığı	
	Katıldığı veya açtığı sergi-kermes ve diğer etkinlikler	
ALDIĞI ÖDÜLLER	☐ 1. Aylıkla ödül ☐ 2. Takdimname ☐ 3. Teşekkür ☐ 4. Şilt ☐ 5. Berat ☐ 6. Onur Bel.	
Özel İlgi	Özel ilgi alanları ve bu konudaki Faaliyetleri	
Formdaki tüm bilgiler doğru olup tarafımdan doldurduğumdur. Yönetici olarak atanmam hususunda gereğini arz ederim.		
ADRES :		.../.../199 İmza
AÇIKLAMA : (1) Gerekliğinde bu bölümdeki bilgilerle ilgili olarak belge istenebilir. (2) Branşı yabancı dil olanlar belgelendirebilecekleri diğer yabancı dilleri belirticeklendir.		

Ek 12

07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

Sayfa : 10

RESMÎ GAZETE

7 Haziran 1993 — Sayı : 21600

DEĞERLENDİRME FORMU

EK-2

Adı ve Soyadı		Puan Değeri	Verilen Puan	
ÖĞRENİM DURUMU	Gördüğü yüksek öğrenimin her yılı için (1)	5		
	Anadolu öğretmen lisesi ve öğretmen lisesi mezunu	2		
	Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumu mezunu	2		
	Millî Eğitim Akademisi	Yönetim alanı mezunu	10	
		Diğer alan mezunu	5	
	Lisans üstü Öğrenim	TODAJE	10	
		Master (yönetim alanında)	10	
		Master (diğer alanlarda)	5	
		Doktora (yönetim alanında)	15	
		Doktora (diğer alanlarda)	5	
BAŞARI DURUMU	Yayımlanmış araştırma ve eserlerinin (tez tahlil) herbiri için	Makale, şiir, küçük hikaye vb.	1	
		M.E.B.nca tavsiye edilen ders kitabı mesleki eser, roman vb.	3	
		Bilimsel araştırma eserleri	3	
	Aldığı her	Aylık ödül için	5	
		Takdirname için	3	
	Son üç yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanlar için		5	
MESLEKİ KIDEMİ	Yöneticilik alanında hizmetçi eğitim kursu yada seminer görenler için	2		
	Öğretmenlik hizmetinin 5 yıla kadar her yılı için	1		
	Birinci kademe yöneticiliklerin hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	1		
	İkinci kademe yöneticiliklerin hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	2		
	Üçüncü kademe yöneticiliklerindeki hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	3		
	Dördüncü kademe yöneticiliklerindeki hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	4		
	Zorunlu hizmet yükümlüsü olarak bu bölge kapsamında geçen hizmetlerinin 4 yıla kadar her yılı için	2		
	Yurtdışı görevlerdeki hizmetinin 0ç yıla kadar her yılı için	1		
	Diğer görevlerdeki hizmetinin 0ç yıla kadar her yılı için	1		
	Değerlendirme komisyonu takdir puanı (2)		—	
TOPLAM PUAN				

Ek 13

07.06.1993 tarih ve 21600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tiplerini Tespit Formu

7 Haziran 1993 — Sayı : 21600 RESMÎ GAZETE Sayfa : 13

EK-4
(Ön Yüz)

KURUM TİPLERİNİ TESPİT FORMU

İli : ..... İlçe : ..... Okul Kurum Adı : .....

SIRA NO	ÖZELLİKLER	Puan Değeri	Verilen Puan
1	Okulun öğretime açılış tarihine göre her öğretim yılı için (15 yıldan fazlası için puan verilmeyecektir.)	1	
2	Öğrenci sayısı (gerektiğinde %3 tolerans tanınır.) a. 1500 ve daha fazlası b. 750-1500 arası c. 750'den az	5 3 1	
3	Kadrolu öğretmen sayısı: (gerektiğinde %3 tolerans tanınır.) a. 100'den fazla b. 51-100 arası c. 25-50 arası d. 25'den az	6 3 2 1	
4	Kadrolu diğer personel sayısı (memur, daktilograf, şöför, hizmetli vb.) a. 16 ve daha fazlası b. 5-15 arası c. 5'den az	4 2 1	
5	Derslik sayısı : a. 16'dan fazla b. 8-16 arası c. 8'den az	5 3 1	
6	Fen Laboratuvarı	3	
7	Yabancı dil laboratuvarı	3	
8	İşlik	2	
9	Kütüphane ve okuma salonu	3	
10	Konferans ve spor salonu	3	
11	Lojman durumu	5	
12	Isıtma durumu a. Kaloriferli b. Sobalı	3 1	

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 13

Ek 13 (devamı)

Sayfa : 14

RESMİ GAZETE 7 Haziran 1993 — Sayı : 21600

EK-4
(Arka yüz)

SIRA NO	ÖZELLİKLER	Puan Değeri	Verilen Puan
13	Öğretim şekli: a. Normal b. İkili c. Üçlü	2 3 4	
14	Takdir puanı (Okulun bulunduğu yerin özelliği, eğitim ve öğretim durumu vb. hususlar dikkate alınarak 15 puana kadar bir takdir puanı verilebilir.)	15	
TOPLAM PUAN			
Kurum tipi belirleme komisyonu kararı :			
19 uncu maddeye göre okul / kurum tipi : ☐ A ☐ B ☐ C			
Başkan	Üye	Üye	Üye

Ek 14

27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Görev İstek Formu

Sayfa : 18

RESMİ GAZETE

27 Eylül 1995 – Sayı : 22417

YÖNETİCİ GÖREV İSTEK FORMU

EK-1
(Ön yüz)

A. KİMLİKLE İLGİLİ BİLGİLER

MEBSİS NO [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Adı ve Soyadı			
Doğum Yeri ve Yılı			
Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl : İlçe :		Baba Adı : Ana Adı :	
Cinsiyeti ☐ Erkek ☐ Kadın		Medeni Hali ☐ Evli ☐ Bekâr	
En son mezun olduğu kurum ve bölüm			
Branşı :		Ek branşı :	
Görev Unvanı :		Kadro derecesi [ ] [ ]	Aylık derece ve kademesi [ ] [ ] [ ] [ ]
Görevli bulunduğu kurum		Tipi :	
Atanmak istediği görev unvanı			
Atanmak istediği kurumlar (Öncelik sırasına göre yazılacak)		1 - 2 - 3 -	
Başka bir kurumda yönetim görevi isteyip istemediği		☐ İstiyorum ☐ İstemiyorum	
EĞİTİM DURUMU	Adı ve Soyadı	Hizmet süresi :	
	Görevi ve görev yeri adresi		
	Kurum sicil no :	Emekli/sigorta sicil no :	
ÇOCUKLAR	Adı ve Soyadı	Doğum Tarihi	Cinsiyeti

B. ÖZGEÇMİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER (1)

MESLEKİ KIDEMİ	Öğretmenlik görevindeki hizmet süresi	Zorunlu hizmet yükümlülere bakımından zorunlu hizmet bölgesinde geçen hizmet süresi	[ ] [ ] Yıl
		Diğer hizmet süresi	[ ] [ ] Yıl
	Yöneticilik görevlerindeki hizmet süresi		
	a) Birinci kademe	[ ] [ ] Yıl	
	b) İkinci kademe	[ ] [ ] Yıl	
	c) Üçüncü kademe	[ ] [ ] Yıl	
	d) Dördüncü kademe	[ ] [ ] Yıl	
	Yurtdışı görevlerindeki hizmet süresi		[ ] [ ]
Diğer memuriyet görevlerindeki hizmet süresi		[ ] [ ]	
Hizmet süresi içinde görevden ayrıldı ise sebebi			
Zorunlu bölge hizmetini	☐ Tamamladı ☐ Tamamlamadı ☐ Muaf		

Ek 14 (devamı)

27 Eylül 1995 – Sayı : 22417

RESMİ GAZETE

Sayfa : 19

EK-1
(Arka yüz)

	Mezun Olduğu Ortaöğretim Kurumu	
EĞİTİM	Mezun olduğu yüksek okullar bölümleri ve öğrenim süresi	1 - ..... Bölümü : ..... ☐ Yıl 2 - ..... Bölümü : ..... ☐ Yıl
	Lisans üstü öğrenim	☐ 1 - Milli Eğitim Akademisi Alanı : .....
		☐ 2 - TODAİE
		☐ 3 - Master Alanı : .....
		☐ 4 - Doktora Alanı : .....
Alanı ile ilgili olarak katıldığı hizmetiçi kurs ve seminerler (Adı, süresi, tarihi ve başarı durumu belirtilecek)		
Belgelendirmek şartıyla iyi derecede bildiği yabancı dil (2)	1 - ..... 2 - ..... 3 -	
EĞİTİME KATKILARI	Eserlerin (tez dahil) adı, türü ve yayımlanıp yayımlanmadığı	
	Katıldığı veya açtığı sergi-kermes ve diğer etkinlikler	
ALDIĞI ÖDÜLLER	☐ 1. Aylıkla ödül ☐ ☐ ☐ ☐ 2. Takdirname ☐ ☐ ☐ ☐ 3. Teşekkür ☐ ☐ ☐ ☐	
	☐ 4. Şilt ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 5. Berat ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 6. Onur Bel. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
ÖZEL İLGİSİ	Özel ilgi alanları ve bu konudaki faaliyetleri	
<p>Formdaki tüm bilgiler doğru olup, tarafımdan doldurulmuştur. Yönetici olarak atanmam hususunda gereğini arz ederim.</p> <p style="text-align: right;">...../...../199.. İmza</p>		
<p>ACIKLAMA : (1) Gerekğinde bu bölümdeki bilgilerle ilgili olarak belge istenebilir. (2) Branşı yabancı dil olanlar belgelendirebilecekleri diğer yabancı dilleri belirteceklerdir.</p>		

Ek 15

27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

Sayfa : 20

RESMİ GAZETE

27 Eylül 1995 - Sayı : 22417

DEĞERLENDİRME FORMU

(EK-2)

Adı ve Soyadı		Puan Değeri	Verilen Puan	
ÖĞRENİM DURUMU	Gördüğü yüksek öğrenimin her yılı için (1)	5		
	Anadolu öğretmen lisesi ve öğretmen lisesi mezunu	2		
	Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumu mezunu	2		
	Lisans üstü Öğrenim	TODAYE	10	
		Master (yönetim alanında)	10	
		Master (diğer alanlarda)	5	
Doktora (yönetim alanında)		15		
Doktora (diğer alanlarda)	5			
BAŞARI DURUMU	Yayımlanmış araştırma ve eserlerinin (tez dahil) herbiri için	Makale, şiir, küçük hikaye vb.	1	
		M.E.B.nca tasviye edilen ders kitabı, mesleki eser, roman vb.	3	
		Bilimsel araştırma eserleri	3	
	Aldığı her	Aylık ödül için	5	
		Takdirname için	3	
	Son üç yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanlar için		5	
MESLEKİ KIDEMİ	Yöneticilik alanında hizmetiçi eğitim kurs ya da seminer görenler için (en fazla 3 kurs ya da seminer değerlendirilir.)	2		
	Öğretmenlik hizmetinin 5 yıla kadar her yılı için	1		
	Birinci kademe yöneticilik hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	1		
	İkinci kademe yöneticilik hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	2		
	Üçüncü kademe yöneticiliklerindeki hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	3		
	Dördüncü kademe yöneticiliklerindeki hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için	4		
	Öğretmenevi, Lokal, Eğitim Merkezi ve Sosyal Tesislerinde yönetici kademelerinde yöneticilik hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için (2)	4		
	Zorunlu hizmet yükümlüsü olarak bu bölge kapsamında geçen hizmetlerinin 4 yıla kadar her yılı için	2		
	Yurtdışı görevlerdeki hizmetinin üç yıla kadar her yılı için	1		
Değerlendirme Komisyonunun takdir puanı (3)		-		
TOPLAM PUAN				

Değerlendirme Komisyonu

Başkan	Üye	Üye	Üye
	Üye	Üye	Üye

ACIKLAMA : (1) Bu bölümde öğrenim süresi en fazla olan biri değerlendirilir bu süre 4 yılı geçmez.

(2) Bu bölüm sadece öğretmenleri, lokali, eğitim merkezi ve sosyal tesis yöneticiliklerine atanacaklar için değerlendirilecektir.

(3) Takdir puanı, komisyon üyelerinin her birinin en fazla 6 puana kadar takdir edecekleri puan toplamının değerlendirmeye katılan üye sayısına bölünmesi ile bulunur.

Ek 16

27.09.1995 tarih ve 22417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurum Yöneticileri Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu

27 Eylül 1995 – Sayı : 22417

RESMİ GAZETE

Sayfa : 23

KURUM TİPLERİ TESPİT FORMU

EK-5
(Ön yüz)

İli : ..... İlçesi : ..... Okul/Kurum : .....

Sıra No.	ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun öğretime açık olduğu her yıl için (10 yıldan fazlası için puan verilmeyecektir.)	1	
2	Toplam Öğrenci Sayısı	1500 ve daha fazlası	8
		750-1499 arası	6
		350-749 arası	4
		350 den az	2
3	Kadrolu öğretmen sayısı	100'den fazlası	10
		50-99 arası	8
		25-49 arası	6
		25'ten az	4
4	Kadrolu Diğer Personel sayısı (Memur, Daktilograf, Hizmetli vb.)	10'dan fazlası	4
		5-9 arası	2
		5'ten az	1
5	Denklik ve Atölye Sayısı	10'dan fazlası	5
		5-9 arası	3
		5'ten az	1
6	Bilgisayar Laboratuvarı	6	
7	Fen Laboratuvarı	3	
8	Yabancı Dil Laboratuvarı	3	
9	Kütüphane ve Okuma Salonu	3	
10	Konferans ve Spor Salonu	3	
11	İşlik	2	
12	Yatılı Pansiyonlu Okullar	4	
13	Döner Sermayesi Bulunan Okullar	4	
14	İşletmeye Öğrenci Gönderen Okullar	4	
15	Aynı Yönetime bağlı (En fazla üç okul türü) her okul türü için	3	
16	Bina Durumu: Tip Projeye Uygun Yapılan Okullar Diğer Okullar (Geçici, tahsisli vb.)	4	
		2	
17	Lojmanı bulunan kurumlar	3	
18	Isıtma Durumu	Kaloriferli	3
		Sobalı	1
19	Öğretim Şekli	Normal Öğretim	4
		İkili Öğretim	3
		Üçlü Öğretim	2
20	Okulun Bulunduğu Yerin Nüfusu Nüfusu 20.000'den az Nüfusu 20.000-50.000 arası Nüfusu 50.000'den fazla	2	
		4	
		6	
21	Takdir Puanı	3	
(*) 22	Öğretmenevi ve otel ünitesinin yatak sayısı	a. 1-30	10
		b. 30-100	20
		c. 100 ve daha fazla	30
23	Öğretmenevinde Restorant sayısı	a. 1	10
		b. 2	15
		c. 2 den fazla	20
24	Öğretmenevinde Konferans salonu/çok amaçlı salon	10	

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 23

Ek 16 (devamı)

Sayfa : 24

RESMİ GAZETE

27 Eylül 1995 – Sayı : 22417

EK-5
(Arka yüz)

Sıra No.	ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
25	Öğretmenevinin Lobisi	10	
26	Roof	10	
27	Kuaför	5	
	a. Bay	5	
	b. Bayan	5	
28	Öğretmenevinin	5	
	a. Çamaşırhane	5	
	b. Ütü	5	
	c. Kuru Temizleme	5	
29	Öğretmenevinin	5	
	a. Sauna	5	
	b. Cımnastik Salonu	5	
30	Öğretmenevinin	5	
	Terzi	5	
31	Öğretmenevinin	10	
	a. Market	10	
	b. Kantin	10	
32	Öğretmenevinin	10	
	Çocuk bakım ünitesi	10	
33	Öğretmenevinin	10	
	Plaj/Duş/Kabin	10	
34	Öğretmenevinin	10	
	Dilşin Salonu	10	
35	Öğretmenevinin	5	
	Otopark	5	
		Toplam Puan	

Kurum Tipi Belirleme Kararı :

Kurum Tipi :

A B C

Başkan

Üye

Üye

Üye

AÇIKLAMALAR :

(*) 22 ve daha sonraki bilgi başlıkları "Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu" Tiplerinin belirlenmesinde değerlendirilecektir.

Ek 17

23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Görev İstek Formu

23 Eylül 1998 – Sayı : 23472

RESMİ GAZETE

Sayfa : 27

EK-2

YÖNETİCİ GÖREV İSTEK FORMU

A. KİMLİKLE İLGİLİ BİLGİLER

MEBİS NO		FOTOĞRAF
Adı ve Soyadı	Nüfus kayıt no.lu : x ve yce	
Doğum Yeri ve Ya	Baba adı	
Cinsiyeti ☐ Erkek ☐ Kadın	Ana adı	
En son mezun olduğu okul ve bölümü	Medeni hali ☐ Evli ☐ Bekar	
Görev Uzmanı	Branş	
Görevli olduğu kurum ve tipi	Varsa ek branşı	
Atanmak istediği okul ve tip	Eğilim alanı	Adı ve soyadı
		Görev ve görev yeri adresi
		Kurum sicil no
1-		
2-		
3-		

B. ÖZGEÇMİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER (1)

MESLEKTEKİ KİDEMİ	Öğretmenlik görevindeki hizmet süresi	Zorunlu hizmet yükümlüden bakılmadık zorunlu hizmet bölgesinde geçen hizmet süresi	☐ Yı
	Toplam hizmet süresi		☐ Yı
	Yöneticilik görevlerindeki hizmet süresi		
	a) Birinci kademe ☐ Yı	b) İkinci kademe ☐ Yı	
	c) Üçüncü kademe ☐ Yı	d) Dördüncü kademe ☐ Yı	
	Yürüdüğü görevlerindeki hizmet süresi	☐ Yı	
	Zorunlu bölge hizmeti	☐ Tamamlandı ☐ Tamamlanmadı ☐ Muaf	
EĞİTİM	Mezun olduğu yüksek okullar bölümleri ve öğrenim süreleri	1- Bölümü ☐ Yı	
		2- Bölümü ☐ Yı	
	Lisans üstü öğrenim	1- T.C. O.G.A.İ.E ☐	
		2- Master Atanı ☐	
3- Doktora Atanı ☐			
4- Diğer			
Yönetim alanında katıldığı hizmetleri kurs ve sempozyumları (Adı, süresi, tarihi ve başlan durumu belirtilecek)	1- ☐		
	2- ☐		
	3- ☐		
EĞİTİME KATKILARI	Yayımlanmış eserlerin (Tez dahil) adı ve türü		
ALDIĞI ÖDÜLLER	1- Avukat ödülü ☐	2- Takdimatı ☐	
Değerlendirme sınavı puan	☐		
Formdaki tüm bilgiler doğru olup olmadığını belirtiniz. Yönetici olarak atanma hususunda tercih ettiğiniz			
1998 mza			
AÇIKLAMA (1) Gözetiminde bu bölümler doldurularak ilgili birimlere gönderilecektir.			

Ek 18

23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

Sayfa : 28

RESMÎ GAZETE

23 Eylül 1998 – Sayı : 23472

EK-3

DEĞERLENDİRME FORMU

		PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
ADI VE SOYADI	.....		
DOĞUM YERİ VE YILI	.....		
MEZUN OLDUĞU OKUL VE BRANŞI	.....		
YÖN. ALANINDA GÖR. EĞİT. DÜZEYİ	.....		
GÖREVLİ OLDUĞU OKUL VE GÖREVİ	.....		
ATANMAK İSTEDİĞİ OKUL VE TİPİ	1. .... ☐ 2. .... ☐ 3. .... ☐		
MEBSİS NO	SICİL NO :		
Gördüğü yüksek öğrenimin her yılı için (1)		5	
Anadolu öğretmen lisesi veya öğretmen lisesi mezunu		2	
Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumu mezunu		2	
Lisansüstü öğrenim	TODAİE	10	
	Master (yönetim alanında)	10	
	Master (diğer alanlarda)	5	
	Master-Doktora (yönetim alanında)	15	
	Master-Doktora (diğer alanlarda)	10	
Yayın, araç. ve eser. (Tez dah.) her biri için (en faz 3'er adet) (2)	ISBN normlarına uygun eserleri (2/a)	2	
	MEB'ce tavsiye edilen ders kitabı, mes.eser, ders araç ve gereç. 2/b	4	
	Bilimsel araştırmaları (2/c)	6	
	Aldığı ödüller		
	Aylık ödül için (En çok 3'ü için)	3	
	Takdimname için (En çok 3'ü için)	3	
	76-89 arasında olanlar için	3	
	90 ve yukarısı için	5	
Son üç yıllık sicil notu ortalaması			
Yön. alanında hizmetçi eğit. kurs. seminer görenler için (En fazla 3'ü için)		2	
Birinci kademe yöneticilikteki toplam hizmeti :.....yıl (3 yıla kadar)		1	
İkinci kademe yöneticilikteki toplam hizmeti :.....yıl (3 yıla kadar)		2	
Üçüncü kademe yöneticilikteki toplam hizmeti :.....yıl (3 yıla kadar)		3	
Dördüncü kademe yöneticilikteki toplam hizmeti :.....yıl (3 yıla kadar)		4	
Lisans düzeyinde öğrenim görmüş atölye, laboratuvar ve meslek dersleri öğretmenlerinden, mesleki ve teknik ortaöğretim okul müdürlüklerine başvurular için		10	
Öğretmenevi, Lokal, Eğitim Merkezi ve Sosyal Tesislerde yöneticilik hizmetinin 3 yıla kadar her yılı için (3)		3	
Zorunlu hizmet bölge kapsamında geçen hizmetlerinin 4 yıla kadar her yılı için		2	
Yürütme ve idare boluunda geçen hizmetlerinin 3 yıla kadar her yılı için		2	
Takdir Puanı (4)		4	
TOPLAM PUAN			

Durumu yukarıda belirtilen aday ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli koşulları taşımaktadır

/ /199

DEĞERLENDİRME KOMİSYONU

Başkan Üye Üye Üye Üye Üye Üye

Ek 18 (devamı)

23 Eylül 1998 – Sayı : 23472

RESMÎ GAZETE

Sayfa : 29

EK-3

AÇIKLAMA: (1) Bu bölümde, mezun olunan yüksek öğretim kurumlarından öğrenim süresi en fazla olan biri değerlendirilir. Bu süre 4 yılı geçemez.

(2) Bu bölümde yer alan her değerlendirme ölçütünün ilgilinin bulunduğu görev ya da yönetim kademesinde geçirdiği süre ile sınırlı olmak ve belgelendirmek kaydı ile en fazla üç adedi değerlendirilecektir.

(2/a) bölümünde ISBN normlarına uygun şiir, makale, hikaye vb. eserler değerlendirilecektir.

(2/b) bölümündeki ders araç ve gerecinin değerlendirilmesinde, eğitim öğretimde yararlanılma niteliği dikkate alınacaktır.

(2/c) bölümünde, bilimsel anlamda yayınlanmaya değer bulunan eserler puanlandırılacaktır.

(3) Bu bölüm sadece öğretmenleri, lokal, eğitim merkezi ve sosyal tesis yöneticiliklerine atanacaklar için değerlendirilecektir.

(4) Takdir puanı, komisyon üyelerinin her birinin en fazla 4 puana kadar takdir edecekleri puan toplamının değerlendirmeye katılan üye sayısına bölünmesi ile bulunur.

Ek 19

23.09.1998 tarih ve 23472 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu

23 Eylül 1998 – Sayı : 23472

RESMİ GAZETE

Sayfa : 33

ek-7

KURUM TİPLERİ TESPİT FORMU

İli..... İlçesi..... Okul/Kurum.....

Sıra No	ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	10 Yıla kadar okulun öğretime açık olduğu her yıl için		1
2	Toplam Öğrenci Sayısı	1500 ve daha fazlası 750-1499 arası 350-749 arası 350'den az	8 6 4 2
3	Kadrolu Öğretmen Sayısı	100'den fazlası 50-99 arası 25-49 arası 25'den az	10 8 6 4
4	Kadrolu Diğer Personel Sayısı (Memur, Daktilograf, Hizmetli vb)	10'dan fazlası 5-9 arası 5'ten az	4 2 1
5	Derslik ve Atölye Sayısı	10'dan fazlası 5-9 arası 5'ten az	5 3 1
6	Bilgisayar Laboratuvarı	Network kurulumu İnternet bağlantısı	6 4 4
7	Fen Laboratuvarı		3
8	Yabancı Dil Laboratuvarı		3
9	Kütüphane ve Okuma Salonu (en az 1000 kitabı olan)		3
10	Konferans ve Spor Salonu		3
11	İşlik		2
12	Yatılı Pansiyonlu Okullar		4
13	Döner Sermayesi Bulunan Okullar		4
14	İşletmeye Öğrenci Gönderen Okullar		4
15	Aynı Yönetime bağlı (En fazla üç okul türü) her okul türü için		3
16	Bina Durumu:		
	Tip Projeye Uygun Yapılan Okullar		4
	Diğer Okullar (Geçici, tahsisli vb)		2
17	Lojmanı varsa		3
18	Isıtma Durumu	Kaloriferli Sobalı	3 1
19	Öğretim Şekli	Normal İkili Tam gün / tam yıl	4 3 2
20	Okulun Bulunduğu Yerin Nüfusu	Nüfusu 20.000'den az Nüfusu 20.000-50.000 arası Nüfusu 50.000'den fazla	2 4 6
21	Öğretmenevi ve otel ünitesinin yatak sayısı	a. 1-30 b. 30-100 c. 100 ve daha fazla	10 20 30
22	Öğretmenevinde Restorant Sayısı	a. 1 b. 2 c. 2'den fazla	10 15 20
23	Öğretmenevinde Konferans Salonu Çok Amaçlı Salon		10
24	Kuaför	a. Bay b. Bayan	5 5

Ek 19 (devamı)

Sayfa : 34

RESMÎ GAZETE

23 Eylül 1998 – Sayı : 23472

EK-7

Sıra No	ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
25	Öğretmenevinin a. Çamaşırhane b. Ütü c. Kuru Temizleme	5 5 5	
26	Öğretmenevinin a. Sauna b. Cimnastik Salonu	5 5	
27	Öğretmenevinin Terzi	5	
28	Öğretmenevinin a. Marşet b. Kantin	10 10	
29	Öğretmenevinin Çocuk Bakım Ünitesi	10	
30	Öğretmenevinin Play/ Duş/ Kabin	10	
31	Öğretmenevinin Otopark	5	
		Toplam Puan	

Kurum Tipi Belirleme Komisyonu Kararı:

Kurum Tipi

:

 A B C

Başkan

Üye

Üye

Üye

AÇIKLAMALAR:

(*) 21 ve daha sonraki bilgi başlıkları "Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu" Tiplerinin belirlenmesinde değerlendirilecektir.

Ek 20

11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yöneticilik İstek Formu

YÖNETİCİLİK İSTEK FORMU				EK-1	
A. Kişisel Bilgiler		Mebis No:	T.C. Kimlik No:		Fotoğraf
Adı Soyadı	Doğum Yeri ve Yılı				
Cinsiyeti	Ana Adı				
Görevi	Baba Adı				
Görev Yaptığı Kurumun Adı / Tipi	Medeni Hali	Evlü ☐	Dekar ☐		
	Branşı varsa yan branşı				
Atanmak İstediği Kurum ve Tipi	1. Adı		Tipi		
	2.		.....		
	3.		.....		
Eşinin	Adı Soyadı				
	Doğum Yeri				
	Çalışıyorsa Kurum Sicil No				
	Görev Yeri ve Adresi				
B. ÖZGEÇMİŞE İLİŞKİN BİLGİLER					
HİZMETİ (1)	Öğretmenlikteki Hizmet Süresi		Gün	Ay	Yıl
	Yöneticilikteki Hizmet Süresi:				
	1. Birinci Kademe Yöneticilikteki Hizmet Süresi				
	2. İkinci Kademe Yöneticilikteki Hizmet Süresi				
	3. Üçüncü Kademe Yöneticilikteki Hizmet Süresi				
	4. Dördüncü Kademe Yöneticilikteki Hizmet Süresi				
	5. Müdür Yetkililiğindeki Hizmet Süresi				
	6. Müdür Yetkili Öğretmenlikteki Hizmet Süresi				
7. Bölüm, Acl ve Lab. Şefliğindeki Hizmet Süresi					
ÖĞRENİM DURUMU	En Son Mezun Olduğu Yükseköğretim Programı		Adı		
			Bölümü		
			Öğrenim Süresi		
	Lisans Üstü Öğrenimi		1. Yüksek lisans		
		2. Doktora			
Katıldığı Hizmet İçi Eğitim Programları		1.			
		2.			
		3.			
Yayımlanmış Araştırma ve Eserleri		1.	2.	3.	4.
		5.	6.	7.	8.
		9.			
		(ISBN ve ISSN numarası almış eserler; MED'ce tavsiye edilen ders kitabı, eser, araç, bilimsel araştırmalar.)			
ALDIĞI ÖDÜL / TAKDİRNAME	Ödül		Takdirname		
ALDIĞI CEZALAR					
SEÇME SINAVI PUANI					
Fesudaki bilgilerin tam ve doğru olduğunu, bu bilgilerin yanlış olması durumunda başvurumun geçersiz sayılmasını kabul ediyorum. (2)					
Adı Soyadı:					
İmzası:					
Onaylayan Amirin					
Adı Soyadı:					
Unvanı:					

Açıklamalar

(1)- Bu bölümde ilköğretim ve ortaokul yöneticiliklerinde geçen süreler dahil edilir.

(2)- Bu Formdaki bilgilerle ilgili olarak gerektiğinde belge istenebilir.

Ek 21

11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU

EK-2

Kişisel Bilgiler ve tercihler	Atanmak istediği okulun:		PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
	Adı	Tipi		
Adı ve Soyadı				
Doğum yeri ve yılı				
T.C. Kimlik No				
Mezun olduğu okul				
Branşı varsa yan branşı				
Görevli olduğu kurum / tipi				
Eğitimi	Görmüş olduğu yüksek öğrenimin her yılı için	Yönetim alanında	5	
		Diğer alanlarda	4	
	Lisansüstü eğitimi	Master (Yönetim alanında)	6	
		Master (Diğer alanlarda)	4	
		Doktora (Yönetim alanında)	10	
	Doktora (Diğer alanlarda)	8		
Eserler ödülleri sicil	Yayımlanmış Araştırma ve Eserleri her biri için (En fazla 3'er adet)	ISBN numarası almış eserleri (2)	2	
		MEB'ce lavsiye edilen ders kitabı, eser veya araç	4	
		Bilimsel araştırmalar (3)	2	
	Aldığı ödül/Takdimname	Ödül (En fazla üç adet)	3	
		Takdir Belgesi (En fazla üç adet)	2	
	Aldığı cezalar	Her ceza için düşülecek olan puan	-2	
Son üç yıllık sicil ortalaması	90 ve yukarı olanlar için	3		
Hizmeti (1)	Katılmış olduğu hizmet içi eğitim programı (En fazla üç adet)		2	
	Birinci kademe yöneticiliğinde geçen süreler (Her yıl için)		1	
	İkinci kademe yöneticiliğinde geçen süreler (Her yıl için)		2	
	Üçüncü kademe yöneticiliğinde geçen süreler (Her yıl için)		3	
	Dördüncü kademe yöneticiliğinde geçen süreler (Her yıl için)		4	
	Müdür vekilliğinde geçen süreler (Her yıl için)		1	
	Müdür yetkili öğretmenlikte geçen süreler (Her yıl için)		1	
	Bölüm, atölye ve laboratuvar şefliğinde geçen süreler (Beş yıla kadar her yıl için)		2	
Diğer	Başarılı olma koşuluyla seçme sınavı puanının (Müdür atamalarında dikkate alınmayacaktır.)	%10'u		
	Kurucu müdür olarak görev yaptığı eğitim kurumunun müdürlüğü için başvuruda bulunanlara		6	
	Zorunlu bölge hizmeti ya da zorunlu çalışma yükümlülüğü kapsamında bulunan illerde bu yükümlülük süresiyle sınırlı olmak üzere çalışılan her yıl için		2	
Takdir Puanı			10	
DEĞERLENDİRME PUANI TOPLAMI (Ceza puanları düşüldükten sonra)				

Yukarıda adı geçen aday ilgili mevzuat hükümlerine göre aranan koşulları taşımaktadır.

DEĞERLENDİRME KOMİSYONU

Başkan Üye Üye Üye Üye Üye

Açıklama

- 1- Bu bölümde ilkököl ve ortaokul yöneticilerinde geçen süreler dahil edilir.
- 2- Şiir, makale, hikaye vb. eserlerden Kültür Bakanlığınca ISBN numarası verilen eserler değerlendirilir.
- 3- TÜBİTAK veya Üniversitelerce bilimsel anlamda yayınlanmaya değer bulunan eserler puanlandırılır.

Ek 22

11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Mülakat Formu

MÜLAKAT FORMU

EK-3

A- KİŞİSEL BİLGİLER

ADI VE SOYADI	
DOĞUM YERİ VE YILI	
GÖREV YAPTIĞI OKUL/KURUM ADI	
ÖĞRENİM DURUMU	
HİZMET SÜRESİ	YIL : AY : GÜN :
GÖREVİ	
AYLIK DERECE VE KADEMESİ	
BULUNDUĞU GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ	...../...../.....
ATANMAK İSTEDİĞİ GÖREV	

B- DEĞERLENDİRME (MÜLAKAT)

MÜLAKAT KONULARI	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN					ARİTMETİK ORTALAMA
		BAŞKAN	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE	
Türkçe'yi Doğru Kullanma Becerisi	10						
Genel Kültür	10						
Genel Görünüm ve İletişim Becerisi	10						
Tutum ve Davranış	10						
Çözümleme-Birleştirme-İlişkilendirme Becerisi	10						
Eğitim Kurumu Yönetimine İlişkin Görüşleri	10						
Atanacağı Okulun Özelliği Hakkındaki Görüşleri	10						
Eğitim Öğretim Alanında Bugüne Kadar Yaptığı Çalışmalar	10						
Yönetici Olarak Atıldığı Taktirde Uygulamayı Düşündüğü Projeler	10						
Takdir Puanı	10						
PUANI	100						

...../...../.....					
KOMİSYON BAŞKANI	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....

NOT : Bu değerlendirilmede, kesirli puanlar bir üst puana tamamlanır.

Ek 23

11.01.2004 tarih ve 25343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Formu

EK-4

KURUM TİPLERİ TESPİT FORMU

İli ..... İlçesi ..... Okul/Kurum .....
Merkez Teşkilatında Bağlı olduğu Ana Hizmet Birimi .....

SIRA NO	PUANLAMAYA ESAS ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun öğretime açık olduğu her yıl için (10 yıla kadar)	1	
2	Toplam öğrenci sayısı	350'den az	2
		350-749 arası	4
		750-1499 arası	6
		1500 ve daha fazla	8
3	Kadrolu öğretmen sayısı	25'den az	4
		25-49 arası	6
		50-99 arası	8
		100 ve daha fazla	10
4	Kadrolu diğer personel sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	2
		10 ve daha fazla	4
5	Derslik sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	3
		10 ve 10'dan fazla	5
6	Bilgisayar/Fen/Yabancı dil laboratuvarı (Her biri için)	4	
7	Kütüphane ve okuma salonu (en az 1000 kitabı olan)	4	
8	Konferans/Spor/Müzik salonu (Her biri için)	3	
9	Yatılı veya pansiyonlu olması	4	
10	Yarım yatılılık ve yemekhane	3	
11	Resim atölyesi/İşlik/İş eğitimi sınıfı (Her biri için)	4	
12	Aynı yönetimine bağlı örgün ve yaygın eğitim kurum sayısı (Her biri için)	3	
13	Bina durumu	Tip Projeye uygun yapılar	4
		Diğerleri (Geçici tahsisli vb.)	2
14	Isıtma durumu	Sobalı	1
		Kaloriferli	3
15	Öğretim şekli	Normal	2
		İkili	3
		Tam gün tam yıl	4
16	Lojman durumu	1-4 daire	1
		5-8 daire	2
		9 ve daha fazla daire	3
17	Okulun bulunduğu yer nüfusu	20 bünden az	2
		20-50 bin arası	4
		50 bin ve daha fazla	6
18	Döner sermayeli okullar (Ana sermaye durumu)	1-50 milyon TL. kadar	1
		51-100 milyon TL. kadar	2
		101-200 milyon TL. kadar	3
		201 milyon ve daha fazla	4
19	Döner sermayeli okullar (Son üç yılın ciro ortalaması)	1 milyar TL. kadar	2
		1-5 milyar TL. kadar	4
		5-10 milyar TL. kadar	8
		10 milyar ve daha fazla	10
20	İşletmeye öğrenci gönderen okullar	1-50 öğrenci	1
		51-100 öğrenci	2
		101-300 öğrenci	3
		301 ve daha fazla öğrenci	4
21	Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarındaki	Bölüm sayısı (Her bölüm için)	4
		Atölye sayısı (Her biri için)	2
TOPLAM PUAN		-	

ACIKLAMALAR:

1. Norm kadro yönetmeliğinin 14 üncü maddesine göre düzenlenen yönergede kriterleri belirlenen atölye ve laboratuvar sayıları esas alınır.
2. ATL-ANL-TL ve EML'de aynı adı taşıyan bölümler 21 inci satırda tek bölüm olarak puanlandırılır.

Ek 24

13.04.2007 tarih ve 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Formu

KURUM TİPLERİ TESPİT FORMU

İli ..... İlçesi ..... Okul/Kurum .....

Merkez Teşkilatında Bağlı olduğu Ana Hizmet Birimi..... EK-1

SIRA NO	PUANLAMAYA ESAS ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun öğretime açık olduğu her yıl için (10 yıla kadar)	1	
2	Toplam öğrenci sayısı	350'den az	2
		350-749 arası	4
		750-1499 arası	6
		1500 ve daha fazla	8
3	Kadrolu öğretmen sayısı	25'den az	4
		25-49 arası	6
		50-99 arası	8
		100 ve daha fazla	10
4	Kadrolu diğer personel sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	2
		10 ve daha fazla	4
5	Derslik sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	3
		10 ve 10'dan fazla	5
6	Bilgisayar/Fen/Yabancı dil laboratuvarı (Her biri için)	3	
7	Kütüphane ve okuma salonu (en az 1000 kitabı olan)	3	
8	Konferans/Spor salonu (Her biri için)	3	
9	Yatılı veya pansiyonlu olması	4	
10	Yarım yatılılık ve yemekhane	3	

Ek 24 (devamı)

11	Resim atölyesi/Müzik odası/İşlik/İş eğitimi sınıfı (Her biri için)		1	
12	Aynı yönetime bağlı örgün ve yaygın eğitim kurum sayısı (Her biri için)		3	
13	Bina durumu	Tip Projeye uygun yapılar	4	
		Diğerleri (Geçici tahsisli vb.)	2	
14	Isıtma durumu	Sobalı	1	
		Kaloriferli / Klima	3	
15	Öğretim şekli	Normal	2	
		İkili	3	
		Tam gün tam yıl	4	
16	Lojman durumu	1-4 daire	1	
		5-8 daire	2	
		9 ve daha fazla daire	3	
17	Okulun bulunduğu yer nüfusu	20 binden az	2	
		20-50 bin arası	4	
		50 bin ve daha fazla	6	
18	Döner sermayeli okullar (Ana sermaye durumu)	1-50 YTL. kadar	1	
		51-100 YTL .kadar	2	
		101-200 YTL .kadar	3	
		201 YTL ve daha fazla	4	
19	Döner sermayeli okullar (Son üç yılın ciro ortalaması)	1000 YTL. kadar	2	
		1000-5000 YTL .kadar	4	
		5000-10.000 YTL .kadar	8	
		10.000 YTL ve daha fazla	10	
20	İşletmeye öğrenci gönderen okullar	1-50 öğrenci	1	
		51-100 öğrenci	2	
		101-300 öğrenci	3	
		301 ve daha fazla öğrenci	4	
21	Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarındaki	Bölüm sayısı (Her bölüm için)	4	
		Atölye sayısı (Her biri için)	2	

Ek 24 (devamı)

22	Öğretmen evinin	Otel Ünitesi Yatak Sayısı	10-50	9	
			50-100	13	
			100'den fazla	17	
		Departmanları	Restoran sayısı 1	14	
			Restoran sayısı 2 veya daha fazla	15	
			Konferans salonu/çok amaçlı salon	4	
			Kütüphane ve okuma salonu	13	
			Bilgisayar odası	15	
			Sauna/spor salonu	1	
			Kuaför	1	
			Havuz	1	
			Yazlık bahçe	1	
			Lokal	14	
			Plaj	1	
		Akşam Sanat Okulu (ASO)		10	
		Personel Sayısı	Memur (657 SYK.Tabi) üçten fazla	1	
			Sözleşmeli ondan fazla	1	
		Bulunduğu Yerin Nüfusu	20.000'den fazla	1	
			60.000'den fazla	2	
		Günlük Gazete Alımı (2-5)		2	
		Haftalık Ve Aylık Dergi Alımı (2-5)		2	
		TOPLAM PUAN		-	

Ek 25

24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Yöneticilik İstek Formu

YÖNETİCİLİK İSTEK FORMU				EK -1	
A. KİŞİSEL BİLGİLER					
T.C. Kimlik No:		Doğum Yeri ve Yılı		Fotograf	
Adı Soyadı:		Cinsiyeti			
Görevi:		Medeni Hali	Evli ☐ Bekar ☐		
Görev Yaptığı Kurumun Adı/Tipi		Branş	..... /		
..... /					
B. ÖZGEÇMİŞE İLİŞKİN BİLGİLER					
ÖĞRENİM DURUMU	En Son Mezun Olduğu Yüksek Öğretim Programı	Adı			
		Bölümü			
		Öğrenim Süresi			
	Lisans Üstü Öğrenimi	1.Yüksek Lisans.....			
		2.Doktora.....			
HİZMETİ		Gün	Ay	Yıl	
	a) Toplam Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	b) Yöneticilikteki Toplam Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	1) Asaleten/Vekaleten Müdür Yardımcılığında Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	2) Asaleten/Vekaleten Müdür Başyardımcılığında Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	3) Asaleten/Vekaleten Müdürlükte (A,B,C tipi) Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	4) Eğitim Kurumu Yöneticiliklerinde Geçici Görevlendirme Olarak Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	5) Müdür Yetkili Öğretmenlikteki Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
6) Öğretmenlikte Geçen Hizmet Süresi (Yöneticilik Hariç)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

Ek 26

24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU					EK-2		
Kişisel Bilgiler	T.C. Kimlik No		Adı Soyadı		PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN	
	Doğum Yeri Yılı		Alanı				
	Mezun Olduğu Okul						
	Görevli Olduğu Kurum Adı	Tipi	Atanmak İstediği Kurumlar	Tipi			
			1-				
		2-					
		3-					
		4-					
		5-					
Eğitimi	Görmüş olduğu her bir yüksek öğrenimin her yılı için					1	
	Lisans Üstü Eğitimi	Yüksek Lisans (Yönetim Alanında)				5	
		Yüksek Lisans (Diğer Alanlarda)				3	
		Doktora (Yönetim Alanında)				8	
		Doktora (Diğer Alanlarda)				5	
Ödüller, Sicil, Ceza	Sicil Oralaması (Son Üç Yıl)	90 ve Yukarı Olanlar İçin				10	
		76-89 Arası Olanlar İçin				8	
	En Fazla Üç Adet Olmak Üzere Aldığı Ödüller	Her Aylık Ödül İçin				8	
		Atamaya Yetkili Amirlerce Verilmiş Olan Her Takdir Belgesi İçin				5	
		Her Teşekkür Belgesi İçin				3	
	Aldığı Cezalar	Her Uyarma , Kinama, İhtar ve Tevbih Cezaları İçin				-3	
		Her Aylıktan Kesme, Ders Ücretlerini Kesilmesi, Maaş Kesilmesi Cezaları İçin				-5	
Her Kademe İlerlemesinin Durdurulması, Kıdem İndirilmesi Derece İndirilmesi Cezaları İçin				-8			
Ek Pu *	Uzman Öğretmen Unvanlı Olanlar İçin					5	
	Başöğretmen Unvanlı Olanlar İçin					8	
Yön.Hzm.	Atanmak İstediği Eğitim Kurumuna Branşı İtibarıyla Öğretmen Olarak Atanabilecek Nitelikte Olanlar İçin					5	
	Kurucu Müdür Olarak Görev Yapanlardan Görev Yaptıkları Eğitim Kurumuna Atanmak İsteyenler İçin					5	
Yön.Hzm.	Vekaleten Müdür Yardımcılığında geçen her yıl için					0.8	
	Asaleten Müdür Yardımcılığında geçen her yıl için					1	
	Vekaleten Müdür Baş Yardımcılığında geçen her yıl için					0.9	
	Asaleten Müdür Baş Yardımcılığında geçen her yıl için					1,1	
	Vekaleten Müdürlükte (A,B,C tipi) geçen her yıl için					1,2	
	Asaleten Müdürlükte (A,B,C tipi) geçen her yıl için					1,3	
	Eğitim Kurumu Yöneticiliklerinde Görevlendirme Olarak Geçen Sürelerin Her Yılı İçin					1	
	Öğretmenlikte Geçen Süreler Her Yıl İçin (Yöneticilikte Geçen Süreler Hariç)					0.1	
TOPLAM							
KOMİSYON BAŞKANI		ÜYE		ÜYE		ÜYE	
.....		.....		.....		.....	
.....		.....		.....		.....	

Açıklamalar

* Yüksek lisans ya da doktora yapmış olan uzman ve başöğretmenlere ayrıca puan verilmez.

(**) Meslek liseleri ve mesleki teknik ortaöğretim kurumu yöneticiliklerine atanacaklar bakımından atölye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olanlara değerlendirme sonucu çıkan toplam puanın %10'u ayrıca ek puan olarak verilir.

Ek 27**24.04.2008 tarih ve 26856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu**

İli ..... İlçesi ..... Okul/Kurum .....
 Merkez Teşkilatında Bağlı olduğu Ana Hizmet Birimi.....
 EK-3

SIRA NO	PUANLAMAYA ESAS ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun öğretime açık olduğu her yıl için (10 yıla kadar)	1	
2	Toplam öğrenci sayısı	350'den az	2
		350-749 arası	4
		750-1499 arası	6
		1500 ve daha fazla	8
3	Kadrolu öğretmen sayısı	25'den az	4
		25-49 arası	6
		50-99 arası	8
		100 ve daha fazla	10
4	Kadrolu diğer personel sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	2
		10 ve daha fazla	4
5	Derslik sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	3
		10 ve 10'dan fazla	5
6	Bilgisayar/Fen/Yabancı dil laboratuvarı (Her biri için)	3	
7	Kütüphane ve okuma salonu (en az 1000 kitabı olan)	3	
8	Konferans/Spor salonu (Her biri için)	3	
9	Yatılı veya pansiyonlu olması	4	
10	Yarım yatılılık ve yemekhane	3	
11	Resim atölyesi/Müzik odası/İşlik/İş eğitimi sınıfı (Her biri için)	1	
12	Aynı yönetime bağlı örgün ve yaygın eğitim kurum sayısı (Her biri için)	3	
13	Bina durumu	Tip Projeye uygun yapılar	4
		Diğerleri (Geçici tahsisli vb.)	2
14	Isıtma durumu	Sobalı	1
		Kaloriferli / Klima	3
15	Öğretim şekli	Normal	2
		İkili	3
		Tam gün tam yıl	4
16	Lojman durumu	1-4 daire	1
		5-8 daire	2
		9 ve daha fazla daire	3
17	Okulun bulunduğu yer nüfusu	20 binden az	2
		20-50 bin arası	4
		50 bin ve daha fazla	6
18	Döner sermayeli okullar (Ana sermaye durumu)	1-50 YTL'ye kadar	1
		51-100 YTL'ye kadar	2
		101-200 YTL'ye kadar	3
		201 YTL ve daha fazla	4
19	Döner sermayeli okullar (Son üç yılın ciro ortalaması)	1000 YTL'ye kadar	2
		1000-5000 YTL'ye kadar	4

Ek 27 (devamı)

		5000-10.000	YTL'ye kadar	8	
		10.000	YTL ve daha fazla	10	
20	İşletmeye öğrenci gönderen okullar	1-50	öğrenci	1	
		51-100	öğrenci	2	
		101-300	öğrenci	3	
		301 ve daha fazla	öğrenci	4	
21	Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarındaki	Bölüm sayısı (Her bölüm için)		4	
		Atölye sayısı (Her biri için)		2	
22	Öğretmen evinin	Otel Ünitesi Yatak Sayısı	10-50	9	
			50-100	13	
			100-300	17	
			300 ve daha fazla	21	
		Departmanları	Restoran sayısı 1	12	
			Restoran sayısı 2 veya daha fazla	16	
			Konferans salonu/çok amaçlı salon	6	
			Kütüphane ve okuma salonu	13	
			Bilgisayar odası (en az beş bilgisayar)	9	
			Sauna/spor salonu	1	
			Bay Kuaför	2	
			Bayan Kuaför	2	
			Havuz	1	
			Yazlık bahçe	4	
		Lokal (Bina İçerisinde)	5		
		Bağlı Lokal	5		
		Akşam Sanat Okulu (ASO)		10	
		Kalite Belgesi Almış Olanlar (İSO v.b.)		10	
		Personel Sayısı	Memur (657 SYK.Tabi) üçten fazla	2	
			Sözleşmeli personel 10-30 arası	7	
			Sözleşmeli personel 31-60 arası	13	
			Sözleşmeli personel 60 dan fazla	17	
Bulunduğu Yerin Nüfusu	20.000'den fazla	1			
	60.000'den fazla	2			
Günlük Gazete Alımı (3 ve yukarısı)		3			
Haftalık Ve Aylık Dergi Alımı (2 ve yukarısı)		3			
TOPLAM PUAN				-	

AÇIKLAMALAR:

1. Norm kadro yönetmeliğinin 14 üncü maddesine göre düzenlenen yönergede kriterleri belirlenen atölye ve laboratuvar sayıları esas alınacaktır.
2. ATL-AML-TL ve EML'de aynı adı taşıyan bölümler 21 inci satırda tek bölüm olarak puanlandırılacaktır.
3. 22 nci satırdaki bilgi başlıkları öğretmen evi ve akşam sanat okullarının tip belirlenmesinde dikkate alınacaktır.

Ek 28

13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yöneticilik İstek Formu

YÖNETİCİLİK İSTEK FORMU					EK -1
A. KİŞİSEL BİLGİLER					
T.C. Kimlik No:		Doğum Yeri ve Yılı			Fotograf
Adı Soyadı:		Cinsiyeti			
Görevi:		Medeni Hali	Evli ☐	Bekar ☐	
Görev Yaptığı Kurumun Adı/Tipi		Branş	...../...../.....		
...../...../.....					
B. ÖZGEÇMİŞE İLİŞKİN BİLGİLER					
ÖĞRENİM DURUMU	En Son Mezun Olduğu Yüksek Öğretim Programı	Adı			
		Bölümü			
		Öğrenim Süresi			
Lisans Üstü Öğrenimi	1.Yüksek Lisans.....				
	2.Doktora.....				
HİZMETİ		Gün	Ay	Yıl	
	a) Toplam Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	b) Yöneticilikteki Toplam Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	1) Asaleten Müdür Yardımcılığında Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	2) Asaleten Müdür Başyardımcılığında Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	3) Asaleten Müdürlükte (A,B,C tipi) Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	4) Eğitim Kurumu Yöneticiliklerinde Vekaleten/Geçici Görevlendirme Olarak Geçen Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	5) Müdür Yetkili Öğretmenlikteki Hizmet Süresi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
6) Öğretmenlikte Geçen Hizmet Süresi (Yöneticilik Hariç)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
Atanmak İsteddiği Kurum Ve Tipi	Adı	Tipi			
	1.....	.....			
	2.....	.....			
	3.....	.....			
	4.....	.....			
	5.....	.....			
	6.....	.....			
	7.....	.....			
	8.....	.....			
	9.....	.....			
	10.....	.....			
Formdaki bilgilerin tam ve doğru olduğunu, bu bilgilerin yanlış olması durumunda başvurumun geçersiz sayılacağını kabul ederim.					
Adı-Soyadı: İmza:					

Ek 29

13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU						EK-2	
Kişisel Bilgiler	T.C. Kimlik No		Adı ve Soyadı		PUAN DEĞERİ	BELGE / SÜRE	TOPLAM PUAN
	Doğum Yeri - Yılı		Alanı				
	Kadrosunun Bulunduğu Eğitim Kurumu	Kurum Tipi	Atanmak İstediği Eğitim Kurumları	Kurum Tipi			
			1-	6-			
			2-	7-			
			3-	8-			
			4-	9-			
			5-	10-			
Eğitim*	Görmüş Olduğu Her Bir Yüksek Öğrenimin Her Bir Yılı İçin (Lisans Üstü Hariç)				1		
	Yönetim Alanında Yapılan Yüksek Lisans İçin				5		
	Diğer Alanlardaki Yüksek Lisans İçin (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı Hariç)				3		
	Yönetim Alanında Yapılan Doktora İçin				8		
	Diğer Alanlardaki Doktora İçin				5		
Ödüller, Sicil, Ceza	Son Üç Yılım Sicil Notu Ortalamasının %10'u						
	En Fazla Birer Adet Olmak Üzere Aldığı Ödüller	Her Aylık Ödül İçin			5		
		Her Takdir Belgesi İçin			3		
	Aldığı Cezalar	Takdir Belgesi Vermeye Yetkili Amirlerce Verilmiş Olan Her Teşekkür Belgesi İçin			1		
		Her Aylıktan Kesme, Ders Ücretlerinin Kesilmesi, Maaş Kesilmesi Cezaları İçin			-3		
Her Kademe İlerlemesinin Durdurulması, Kıdem İndirilmesi, Derece İndirilmesi Cezaları İçin			-5				
Kariyer (**)	Uzman Öğretmen Unvanlı Olanlar İçin				3		
	Başöğretmen Unvanlı Olanlar İçin				5		
Ek Puan (***)	Atanmak İstediği Eğitim Kurumuna, Alanı İtibarıyla Öğretmen Olarak Atanabilecek Nitelikte Olanlar İçin				5		
	Kurucu Müdür Olarak Görev Yapanlardan, Kurucu Müdür Olarak Görev Yaptıkları Eğitim Kurumuna Yapılacak İlk Müdür Ataması Kapsamında Atanmak İsteyenler İçin				5		
Yöneticilik Hizmetleri ****	Müdür Yardımcılığı Görevinde Görevlendirme Olarak veya Vekaleten Yürütülen Her Yıl İçin				0,66		
	Müdür Yardımcılığı Görevinde Asaleten Geçen Her Yıl İçin				1,32		
	Müdür Başyardımcılığı Görevinde Görevlendirme Olarak veya Vekaleten Geçen Her Yıl İçin				0,72		
	Müdür Başyardımcılığı Görevinde Asaleten Geçen Her Yıl İçin				1,44		
	Müdürlük Görevinde Görevlendirme Olarak veya Vekaleten Geçen Her Yıl İçin				0,84		
	Müdürlük Görevinde Asaleten Geçen Her Yıl İçin				1,68		
Hizmet	Yöneticilikte Asaleten/Vekaleten/Geçici Görevlendirme Olarak Geçen Süreler ile Aylıksız İzinli ve Özel Öğretim Okullarında Öğretmenlikte Geçen Süreler Hariç Olmak Üzere Öğretmenlikte Geçen Her Yıl İçin				0,48		
TOPLAM PUAN (*****)							
SINAV PUANI (*****)							
ATAMAYA ESAS TOPLAM PUAN							

Açıklamalar

(*) (**) 1- Lisans üstü öğrenime bağlı olarak uzman öğretmen ve başöğretmen unvanlarını almış olanlara bu özelliklerden sadece birisi için öngörülen ve yüksek olan puan verilir.

2- Yüksek lisans ve doktora yapanlar bakımından yüksek lisans için ayrıca puan verilmez, sadece doktora için öngörülen puan verilir.

3- Yönetim ve diğer alanlarda yüksek lisans ya da doktora yapanlar bakımından, sadece puan değeri yüksek olan değerlendirilir.

(**) Bu bölümde son kariyer unvanına puan verilir.

(***) Kurucu müdürlük görevini yapanlardan, kurucu müdür olarak görev yaptıkları eğitim kurumuna yapılacak ilk müdür ataması kapsamında atanmak üzere başvuruda bulunanlara verilir.

(****) 1- Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde sayılan görevlerde geçirilen süreler hangi yönetim kademesinde geçmiş sayılmış ise o yönetim kademesi bölümünde değerlendirmeye alınacaktır.

2- Bir aydan az süreler değerlendirmeye alınmaz.

(*****) Bu bölüm sadece sınava dayalı atamalarda dikkate alınır.

(******) Atölye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmenlerinden mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları müdür yardımcılığına ve müdür başyardımcılığına başvuruda bulunanlar ile yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumu yöneticilerine başvuruda bulunan bayan adaylara, değerlendirme sonucu çıkan toplam puanın %15'i ayrıca ek puan olarak verilir.

Ek 30

13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu

İli ..... İlçesi ..... Okul/Kurum .....
 Merkez Teşkilatında Bağlı olduğu Ana Hizmet Birimi.....
 EK-3

SIRA NO	PUANLAMAYA ESAS ÖZELLİKLER	PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun öğretime açık olduğu her yıl için (10 yıla kadar)	1	
2	Toplam öğrenci sayısı	350'den az	2
		350-749 arası	4
		750-1499 arası	6
		1500 ve daha fazla	8
3	Kadrolu öğretmen sayısı	25'den az	4
		25-49 arası	6
		50-99 arası	8
		100 ve daha fazla	10
4	Kadrolu diğer personel sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	2
		10 ve daha fazla	4
5	Derslik sayısı	5'ten az	1
		5-9 arası	3
		10 ve 10'dan fazla	5
6	Bilgisayar/Fen/Yabancı dil laboratuvarı (Her biri için)	3	
7	Kütüphane ve okuma salonu (en az 1000 kitabı olan)	3	
8	Konferans/Spor salonu (Her biri için)	3	
9	Yatılı veya pansiyonlu olması	4	
10	Yarım yatılılık ve yemekhane	3	
11	Resim atölyesi/Müzik odası/İşlik/İş eğitimi sınıfı (Her biri için)	1	
12	Aynı yönetime bağlı örgün ve yaygın eğitim kurum sayısı (Her biri için)	3	
13	En az ulusal düzeyde yapılan değerlendirmelerde kalite belgesi almış olması (Sadece 1 tanesi değerlendirilecek)	10	
14	Bina durumu	Tip Projeye uygun yapılar	4
		Diğerleri (Geçici tahsisli vb.)	2

Ek 30 (devamı)

15	Isıtma durumu	Sobalı	1	
		Kaloriferli / Klima	3	
16	Öğretim şekli	Normal	2	
		İkili	3	
		Tam gün tam yıl	4	
17	Lojman durumu	1-4 daire	1	
		5-8 daire	2	
		9 ve daha fazla daire	3	
18	Okulun bulunduğu yer nüfusu	20 binden az	2	
		20-50 bin arası	4	
		50 bin ve daha fazla	6	
19	Döner sermayeli okullar (Ana sermaye durumu)	1-50 TL. kadar	1	
		51-100 TL. kadar	2	
		101-200 TL. kadar	3	
		201 TL ve daha fazla	4	
20	Döner sermayeli okullar (Son üç yılın ciro ortalaması)	1000 TL. kadar	2	
		1000-5000 TL. kadar	4	
		5000-10.000 TL. kadar	8	
		10.000 TL ve daha fazla	10	
21	İşletmeye öğrenci gönderen okullar	1-50 öğrenci	1	
		51-100 öğrenci	2	
		101-300 öğrenci	3	
		301 ve daha fazla öğrenci	4	
22	Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarındaki	Bölüm sayısı (Her bölüm için)	4	
		Atölye sayısı (Her biri için)	2	

Ek 30 (devamı)

23	Öğretmen evinin	Otel Ünitesi Yatak Sayısı	10-50	9	
			50-100	13	
			100-300	17	
			300 ve daha fazla	21	
		Departmanları	Restoran sayısı 1	12	
			Restoran sayısı 2 veya daha fazla	16	
			Konferans salonu/çok amaçlı salon	6	
			Kütüphane ve okuma salonu	13	
			Bilgisayar odası (En az beş bilgisayar)	9	
			Sauna/spor salonu	1	
			Bay Kuaför	2	
			Bayan Kuaför	2	
			Havuz	1	
			Yazlık bahçe	4	
			Lokal (Bina içerisinde)	5	
		Bağlı Lokal	5		
		Akşam Sanat Okulu (ASO)		10	
		En az ulusal düzeyde yapılan değerlendirmelerde kalite belgesi almış olması (Sadece 1 tanesi değerlendirilecek)		10	
		Personel Sayısı	Memur (657 SYK.Tabi) üçten fazla	2	
			Sözleşmeli personel 10-30 arası	7	
			Sözleşmeli personel 31-60 arası	13	
			Sözleşmeli personel 60 dan fazla	17	
		Bulunduğu Yerin Nüfusu	20.000'den fazla	1	
60.000'den fazla	2				
Günlük Gazete Alımı (3 ve yukarısı)		3			
Haftalık Ve Aylık Dergi Alımı (2 ve yukarısı)		3			
TOPLAM PUAN		-			

AÇIKLAMALAR:

1. Norm kadro yönetmeliğinin 14 üncü maddesine göre düzenlenen yönergede kriterleri belirlenen atölye ve laboratuvar sayıları esas alınacaktır.
2. ATL-AML-TL ve EML'de aynı adı taşıyan bölümler 22 nci satırda tek bölüm olarak puanlandırılacaktır.
3. 23 üncü satırdaki bilgi başlıkları öğretmen evi ve akşam sanat okullarının tip belirlemede dikkate alınacaktır.

Ek 31

28.02.2013 tarih ve 28573 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

Sayfa : 10

RESMÎ GAZETE

28 Şubat 2013 – Sayı : 28573

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU						Ek I			
Kişisel Bilgiler	T.C. Kimlik No	Adı ve Soyadı				PUAN DEĞERİ	BELGESÜRE	TOPLAM PUAN	
	Doğum Yeri-Yılı	Alanı							
	Kadrosunun Bulunduğu Eğitim Kurumu	Atanmak İstediği Eğitim Kurumları							
		1-	6-	11-	16-				21-
		2-	7-	12-	17-				22-
		3-	8-	13-	18-				23-
	4-	9-	14-	19-	24-				
	5-	10-	15-	20-	...				
Eğitimler	İler bir yüksek öğrenimin her bir yılı						1		
	Yönetim alanında yüksek lisans(*)						6		
	Diğer alanlarda yüksek lisans (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı hariç)(**)						4		
	Yönetim alanında doktora(*)						10		
	Diğer alanlarda doktora(**)						8		
	Bakanlık tarafından düzenlenen web tabanlı ve diğer sertifikalı eğitimlerin her biri için (En fazla 6 adet)						0,5		
Ödüller ve Cezalar	Bu bölümde; 1- Yüksek lisans ve doktora yapanlara en son gördükleri eğitim için öngörülen puan verilecektir. 2- Yönetim ve diğer alanlarda yüksek lisans veya doktora yapanların yüksek puan verilen eğitimi değerlendirilecektir.								
	Ödüller	1- Başarı Belgesi (En fazla 3 adet)				1			
		2- Üstün Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)				4			
	Bu bölümde ödüllerden puanı en fazla olanlardan sadece birine puan verilecektir.								
Cezalar	Her aylıktan kesme, ders ücretlerinin kesilmesi ve maaş kesilmesi cezası				-2				
	Her kademe ilerlemesinin durdurulması, kıdem indirilmesi ve derece indirilmesi cezası				-4				
Kariyer	Uzman Öğretmen unvanı						4		
	Başöğretmen unvanı						5		
	Bu bölümde; 1- Son kariyer unvanına puan verilecektir. 2- Lisans üstü öğrenime bağlı olarak uzman öğretmen ve başöğretmen unvanlarını almış olanlara bu unvanlardan sadece birisi için öngörülen ve yüksek olan puan verilir.								
Ek Puan	Kurucu müdür olarak görev yapılan eğitim kurumuna yapılacak atamada						10		
	Yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumu yöneticilerine başvurmuş bayan adaylar için						10		
	Mesleki ve teknik eğitim veren eğitim kurumlarına atanacak meslek dersleri öğretmenleri (imam hatip lisesi ve imam hatip ortaokulu dahil) ile özel eğitim veren okulların yöneticiliğine atanacak görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıfı alan öğretmenleri için						15		
Hizmet	Öğretmenlikte geçen her bir yıl						0,48		
	Müdür yardımcılığında geçen her bir yıl						0,72		
	Müdür başyardımcılığında geçen her bir yıl						0,96		
	Bu bölümde; 1- Bir aydan az süreler değerlendirmeye alınmayacaktır. 2- Yöneticilikte geçen ikinci görev süreleri ile aylıksız izinli olarak geçirilen süreler öğretmenlikte geçen hizmet süresinin hesabında dikkate alınmayacaktır. 3- Yöneticilikte geçici görevlendirme ile geçirilen süreler ile asker öğretmen olarak Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında geçirilen süreler öğretmenlikte geçmiş sayılacaktır. 4- Bu puanlar çalışma süresine bağlı il içi yer değiştirmelerde dikkate alınmayacaktır.								
	TOPLAM PUAN								

Açıklamalar

(*) Üniversitelerin sosyal bilimler veya eğitim bilimleri enstitülerinin Eğitim Yönetimi ve Politikası, İşletme, Kamu Yönetimi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi anabilim dalları ile bunların alt programı olan bilim dallarında yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlayanlar ile Yükseköğretim Kurulunca bu programlarla eşdeğer kabul edilen diğer programları tamamlayanlar yönetim alanında yüksek lisans veya doktora yapmış kabul edilecektir.

(**) Yukarıda yer alan anabilim dalları ile bunların alt programı olan bilim dalları dışındaki programları tamamlayanlar dikkate alınacaktır.

Bu form içeriği değiştirilmeden elektronik ortama uryanabilir.

Ek 32

04.08.2013 tarih ve 28728 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

Sayfa : 30

RESMÎ GAZETE

4 Ağustos 2013 – Sayı : 28728

Ek - 1 YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU

Kısmet Bilgiler	T.C. Kimlik No	Adı ve Soyadı				PUAN DEĞERİ	BELGE/SÜRE	TOPLAM PUAN	
	Doğum Yeri, Yılı	Alanı							
Atanmak İstediği Eğitim Kurumları	Kadrosunun Bulunduğu Eğitim Kurumu		1-	6-	11-	16-			
			2-	7-	12-	17-			
			3-	8-	13-	18-			
			4-	9-	14-	19-			
			5-	10-	15-	20-			
Eğitimsel	Ön lisans ve lisans eğitiminin her bir yılı							1	
	Yönetim alanında yüksek lisans (*)							6	
	Diğer alanlarda yüksek lisans (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı hariç)(**)							4	
	Yönetim alanında doktora(*)							10	
	Diğer alanlarda doktora(**)							8	
	Bakanlık tarafından düzenlenen sertifikalı eğitimlerin her biri için (En fazla 6 adet)							0,5	
Ödüller ve Cezalar	Bu bölümde;								
	Ödüller	Tespikür Belgesi veya Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)					1		
		Takdir Belgesi veya Üstün Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)					2		
		Aylıkla Ödül veya Ödül (En fazla 1 adet)					3		
	Cezalar	Ders ücretlerinin kesilmesi					-3		
		Her aylıktan kesme veya maaş kesilmesi cezası (4 ila 10 yıl öncesinde alınan)					-4		
Her kademe ilerlemesinin durdurulması, kodun indirilmesi ve derece indirilmesi cezası (4 ila 10 yıl öncesinde alınan)					-6				
Kariyer	Uzman Öğretmen unvanı							3	
	Başöğretmen unvanı							5	
	Bu bölümde;								
Ek Puan	1- Son kariyer unvanına puan verilecektir.								
	2- Lisans üstü öğrenime bağlı olarak uzman öğretmen ve/veya başöğretmen unvanlarını almış olanlara lisans üstü eğitim ve kariyerden sadece birisi için öngörülen ve yüksek olan puan verilir.								
	Mesleki ve teknik eğitim veren eğitim kurumlarına atanacak meslek dersi öğretmenleri, imam hatip ortaokul ve liselerine atanacak meslek dersi ve din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretmenleri ile özel eğitim kurumları yöneticiliğine atanacak görme, işitme ve zihinsel engelliler alan öğretmenlerine							10	
Hizmet	Yatılı kız öğrencisi bulunan veya öğrencilerinin tamamı kız olan eğitim kurumu yöneticiliklerine başvuran bayan adaylar için Kurucu müdür olarak görev yapılan eğitim kurumuna yapılacak atamada							5	
	Öğretmenlikte geçen her bir yıl							0,48	
	Müdür yetkililik veya müdür yardımcılığında geçen her bir yıl							0,60	
	Müdür başyardımcılığında geçen her bir yıl							0,72	
	Müdürlükte geçen her bir yıl							0,96	
Bu bölümde;									
1- Bir aydan az süreler değerlendirmeye alınmayacaktır.									
2- Yöneticilikte geçen ikinci görev süreleri ile aylıksız izinli olarak geçirilen süreler öğretmenlikte geçen hizmet süresinin hesabında dikkate alınmayacaktır.									
3- Yöneticilikte geçici görevlendirme ile geçirilen süreler ile asker öğretmen olarak Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında geçirilen süreler öğretmenlikte geçmiş sayılacaktır.									
TOPLAM PUAN									

Açıklamalar

(*) Üniversitelerin sosyal bilimler veya eğitim bilimleri enstitülerinin Eğitim Yönetimi ve Politikası, İşletme, Kamu Yönetimi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ana bilim dalları ile bunların alt programlarında yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlayanlar ile Yükseköğretim Kurulunca bu programlarla eşdeğer kabul edilen diğer programları tamamlayanlar yönetim alanında yüksek lisans veya doktora yapmış kabul edilecektir.

(**) Yukarıda yer alan ana bilim dalları ile bunların alt programlarını tamamlayanlar dikkate alınacaktır.

Bu form içeriği değiştirilmeden elektronik ortama uyarlanabilir.

Ek 33

04.08.2013 tarih ve 28728 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan Kurum Tipleri Tespit Formu

4 Ağustos 2013 – Sayı : 28728

RESMÎ GAZETE

Sayfa : 31

Ek-2 KURUM TİPLERİ TESPİT FORMU

İli ..... İlçesi ..... Okul/Kurum .....

SIRA NO	PUANLAMAYA ESAS ÖZELLİKLER		PUAN DEĞERİ	VERİLEN PUAN
1	Okulun bulunduğu yerin nüfusu	20 binden az	1	
		20-50 bin arası	3	
		50-100 bin arası	6	
		100-300 bin arası	9	
		300 binden fazla	12	
2	Toplam öğrenci sayısı	350'den az	1	
		350'den 749'a kadar	4	
		750'den 1499'e kadar	8	
		1500 ve daha fazla	12	
3	Kadrolu öğretmen sayısı	10'dan az	2	
		10'dan 25'e kadar	4	
		26'dan 60'a kadar	8	
		61 ve daha fazla	12	
4	Kadrolu diğer personel sayısı	3'den az	1	
		3-6 arası	3	
		6-10 arası	4	
		10 ve daha fazla	5	
5	Öğretim şekli	Normal	1	
		İkili	3	
		Tam gün tam yıl	5	
6	Derslik sayısı	5'ten az	1	
		5-9 arası	3	
		10 - 28 arası	6	
		28 ve fazlası	9	
7	Bina durumu	Tip projeye uygun yapılar	4	
		Diğerleri (Geçici tahsisli vb.)	2	
8	Binanın Bölümleri	Müdür odası	1	
		Müdür.yrd.odası (Her bir oda için /en fazla 3 oda)	1	
		Rehberlik servisi	2	
		Grup rehberliği odası	2	
		Revir/Gözlem odası	2	
		Öğretmenler odası (Herbiri için)	1	
		Özel eğitim hizmetleri odası (Her biri için)	1	
		Arşiv (En fazla bir adet)	1	
		Okul aile birliği Odası (En fazla bir adet)	1	
		Bekleme salonu veya Veli Görüşme Odası (En fazla bir)	1	
		Test Odası (En fazla bir)	1	
		Hizmetli Odası (En fazla iki adet)	1	
		Depo (En fazla bir)	1	
		Bilg./Fen/Biyoloji/Kimya/Fizik Lab. (Her biri için)	2	
		Yabancı dil laboratuvarı (Her biri için)	2	
		Kütüphane ve okuma salonu (en az 1000 kitabı olan)	2	
		Konferans/Toplantı (C.A.S)/K. Spor salonu (Her biri için)	3	
		Kantin ve Yemekhane (Her biri için)	2	
		İşlik/İş eğitimi sınıfı (Her biri için)	1	
		Oyun odası (Anasınıfı-Anaokulu) (Her biri için)	1	
Donanımlı Resim atölyesi/Müzik odası (Her biri için)	2			
Okulun Yatılı veya pansiyonlu olması	5			
Okulun Yarım yatılılık ve yemekhane	3			

Ek 33 (devamı)

Sayfa : 32

RESMÎ GAZETE

4 Ağustos 2013 – Sayı : 28728

9	Eğitim-Öğretimde çağdaş imkanlar	Fatih Projesi ve akıllı tahta kurulumu yapılmış olması	4	
		Telefon, Faks ve ADSL (Her biri için)	1	
		Fotokopi veya baskı makinası (en fazla 1 adet)	1	
10	Isıtma durumu	Sobalı	1	
		Kaloriferli / Klima	3	
11	Lojman durumu	1-4 daire	1	
		5-8 daire	2	
		9 ve daha fazla daire	3	
12	Taşıma Merkezli eğitim kurumu		5	
13	Aynı yönetime bağlı örgün ve yaygın eğitim kurum sayısı (Her biri için)		3	
14	En az ulusal düzeyde yapılan değerlendirmelerde kalite belgesi almış olması (Sadece 1 tanesi değerlendirilecek)		10	
15	Döner sermayeli okullar (Ana sermaye Durumu)	1-500 TL.kadar	1	
		501-1000 TL.kadar	2	
		1001-5000 TL.kadar	3	
		5000 TL ve daha fazla	4	
16	Döner sermayeli okullar (Son üç yılın ciro ortalaması/Okul yeni açılmışsa son bir veya iki yılın ortalaması)	10.000 TL.kadar	2	
		10.001-50.000 TL.kadar	4	
		50.001-100.000 TL.kadar	6	
		100.001 TL ve daha fazla	8	
17	İşletmeye öğrenci gönderen okullar	1-50 öğrenci	1	
		51-100 öğrenci	2	
		101-300 öğrenci	3	
		301 ve daha fazla öğrenci	4	
18	Mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarındaki	Alan sayısı (Her alan için)	4	
		Atölye sayısı (Her biri için)	2	
19	Öğretmen evinin	Otel Ünitesi Yatak Sayısı	1'den 25'e kadar	5
			26'dan 50'ye kadar	10
			51'den 100'e kadar	15
			101'den 300'e kadar	20
			301 ve daha fazla	25
		Departmanları	Restoran sayısı 1	10
			Restoran sayısı 2 veya daha fazla	15
			Konferans salonu/Çok amaçlı salon (Her biri için)	5
			Kütüphane veya bağımsız okuma salonu	10
			Bilgisayar odası (En az beş bilgisayar)	5
			Sauna/Spor salonu	5
			Bay Kuaför	2
			Bayan Kuaför	2
			Yüzme Havuzu (Her biri için)	5
		Yazlık bahçe	5	
		Lokal (Bina içerisinde)	5	
		Bağlı Lokal	5	
		Personel	Memur (657 SYK.Tabii) üçten fazla	2
			Sözleşmeli personel 0-20 arası	8
			Sözleşmeli personel 21-60 arası	15
			Sözleşmeli personel 60 dan fazla	20
		Yerleşim Yeri Nüfusu	Bulunduğu Yer Nüfusu 20.000'den az olanlar	2
			Bulunduğu Yer Nüfusu 20-60 bin arası olanlar	6
			Bulunduğu Yer Nüfusu 60-100 bin arası olanlar	8
			Bulunduğu Yer Nüfusu 100 binden çok olanlar	12
		Günlük Gazete Alımı (3 ve yukarısı)		3
		Haftalık Ve Aylık Dergi Alımı (2 ve yukarısı)		3
Akşam Sanat Okulu (ASO)		8		
En az ulusal düzeyde Kalite belgesi almış olması (en fazla 1 ad.)		10		
TOPLAM PUAN			-	

Ek 33 (devamı)

4 Ağustos 2013 – Sayı : 28728

RESMÎ GAZETE

Sayfa : 33

AÇIKLAMALAR

(1) Her derece ve türdeki eğitim kurumlarının tipleri Ek-2 deki Kurum Tipleri Tespit Formu üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenir.

(2) Yapılan değerlendirme sonucunda puanı;

A) Her türlü okul öncesi ve anaokulları;

- a) 36 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- b) 25'den 35'e kadar olanlar (B) tipi,
- c) 25'den az olanlar (C) tipi,

B) İlkokul, ortaokul ve ortaöğretim (C ve Ç maddelerindeki eğitim kurumları dışındaki kurumlarından);

- a) 60 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- b) 40'dan 59'a kadar olanlar (B) tipi,
- c) 40'dan az olanlar (C) tipi,

C) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerinden;

- a) 85 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- b) 60'den 84'e kadar olanlar (B) tipi,
- c) 60'dan az olanlar (C) tipi,

Ç) Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları, bilim sanat merkezleri, turizm eğitim merkezleri, iş eğitim merkezleri, iş okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve benzeri kurumlardan mevzuatına göre belirlenmiş görev alanlarındaki toplam nüfus;

- a) 100.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- b) 100.000'den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.

D) Halk eğitimi merkezleri ve mesleki eğitim merkezlerinin görev alanlarındaki toplam nüfus;

- a) 100.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- b) 20.000-100.000 arası yerleşim merkezindekiler (B) tipi
- c) 20.000'den az olan yerleşim merkezindekiler (C) tipi

E) Rehberlik ve araştırma merkezlerinden görev alanlarındaki toplam nüfusu;

- a) 200.000 ve daha fazla olan yerleşim merkezindekiler (A) tipi,
- b) 200.000'den az olan yerleşim merkezindekiler (B) tipi.

F) Öğretmen evi/öğretmen evi ve Akşam Sanat Okullarından puanı;

- a) 81 ve daha fazla olanlar (A) tipi,
- b) 41'den 80'e kadar olanlar (B) tipi,
- c) 40 dan az olanlar (C) tipi

olarak tesbit edilir.

(3) Bu tespitler yılda bir yenilenir. Yeni açılan eğitim kurumlarının tipleri, hizmete başladıkları tarihi takip eden bir ay içinde belirlenir.

(4) Özel eğitim kurumu niteliği taşıyan eğitim kurumlarına ayrıca beş puan ilave edilir.

(5) Müdür normu kadrosu bulunan ve herhangi bir nedenle eğitim kurumu tipi belirlenememiş olan eğitim kurumları (C) tipi olarak kabul edilir.

(6) ATL-AML-TL ve EML'de aynı adı taşıyan bölümler 18 nci satırda tek alan olarak puanlandırılacaktır.

(7) Müdür normu kadrosu bulunmayan ve müdür yetkili öğretmen tarafından yönetilen eğitim kurumları (D) tipi kurum olarak sayılır.

(8) Bakanlığa doğrudan bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları (A) tipi sayılır.

(9) Bölüm, atölye, laboratuvar...vb. tespitinde norm kadro yönetmeliğine göre belirlenen kriterler esas alınacaktır.

(10) 19 uncu satırdaki bilgi başlıkları öğretmen evi ve akşam sanat okullarının tip belirlemede dikkate alınacaktır.

Ek 34

10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri İçin Değerlendirme Formu

GÖREV SÜRELERİ UZATILACAK EĞİTİM KURUMU MÜDÜRLERİ İÇİN DEĞERLENDİRME FORMU

KİŞİSEL BİLGİLER	T.C. Kimlik No	Adı soyadı	Puan Değeri				Verilen Puan
	Doğum Yeri ve Yılı	Alanı	A	B	C	D	
Görev Yapmakta Olduğu Eğitim Kurumu							
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ							
1	İlçe Milli Eğitim Müdürünün Değerlendirmesi		25	25	30	40	
1	Muhatabını dikkatle dinler, eleştiriye açık katılımcı bir yönetim dili kullanır.		1				
2	Davranışlarının kurumunu nasıl etkileyeceğini farkındadır ve ifadeleriyle kararları uyumludur.		1				
3	Problem çözmede inisiyatif kullanarak acil kararlar alabilir.		1				
4	Gereksiz ve yersiz tartışmalardan uzak durarak dikkatini korur.		1				
5	Olaylara çok yönlü bakar, farklı görüş ve düşüncelere hoşgörü ile yaklaşır, iletişimi güçlü, samimi ve empatiktir.		1				
6	Kendini geliştirmeye yönelik akademik, kültürel ve sosyal çalışmalara katılır.		1				
7	Eğitim yönetimi ve denetimi alanında bilimsel çalışmalar ve yayınları vardır.		1				
8	Gerektiğinde yetkiyi ve karar vennesi üstlerine devreder ve onların kararını destekler, saygı duyar.		1				
9	Randevularında, görüşmelerinde, toplantılarında, çalışmalarında ve diğer zamanlı yapılması gereken işlerde dakiktir.		1				
10	Demokratik bir toplumda kabul edilmiş etik standartlarla eğitimin gerektirdiği rolü yerine getirir.		1				
11	Kurumun vizyonu, misyonu, eğitimsel amaçları ve kurum için spesifik başarı hedeflerini belirler, günceller ve paydaşlarıyla paylaşır.		1				
12	Kurumu etkileyen negatif ve pozitif güçleri analiz ederek kurum ve çevresini etkileyecek politikalar üretir, uygular, süreçleri raporlar.		1				
13	Eğitim-öğretim süreçlerinde resmi yazışma ve dosyalama sistemini zamanında ve usulüne uygun yapar.		1				
14	Mebbis e-okul vb. kuruma ait elektronik sistemlerin zamanında, eksiksiz ve etkin olarak kullanılmasını sağlar.		1				
15	Eğitim kurumu mekanlarının güvenliğini sağlayacak tedbirler alarak, güvenli bir eğitim-öğretim ortamı oluşturur.		1				
16	Sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları veya üniversitelerle işbirliği yaparak kurumun kalitesini artırıcı çalışmalar yapar.		1				
17	Eğitim bölgesi müdürleri ve danışma kurulu toplantılarına etkin olarak katılır.		1				
18	Milli ve dini bayramların anlam ve önemine yönelik etkinliklerin yapılmasını sağlar.		1				
19	Kurumun fiziki mekanlarının etkin ve amacına uygun kullanımını sağlar.		1				
20	Kurumun ulusal ve uluslar arası yarışmalara katılımını sağlar.		1				
21	Çalışanların çoğunluğu tarafından onaylanmış açık, anlaşılır ve adil bir performans değerlendirme sistemi gerçekleştirir.		1				
22	Kurumun hedeflerine daha kolay ulaşabilmesi için performans sonuçlarını kontrol eder, paylaşır ve eğitim planlaması yapar.		1				
23	Personel performans değerlendirmelerine ilişkin kayıtları tutar ve arşivler.		1				
24	Personel değerlendirme konularında objektif, tutarlı, güvenilir ve adildir.		1				
25	Çalışanlar etkili performans göstermediğinde fark eder, rehberlik sağlar, tedbirleri alır ve gerektiğinde ilgili prosedürü başlatır.		1				

Ek 34 (devamı)

II	İnsan Kaynaklarından Sorumlu İlçe Millî Eğitim Şube Müdürünün Değerlendirmesi	20	20	20	30	
1	Personelin görüş ve önerilerini alarak kurum yönetim sürecine etkin katılımını sağlar.	1				
2	Kurumda adil bir yönetim anlayışı sergiler ve çalışanların moralini yükseltir.	1				
3	Değişimin kaçınılmaz olduğuna inanır, kurumu değişime ayak uydurmak için tedbirler alır, uyum çalışmalarını planlar ve uygular.	1				
4	Personel işlerini takip eder, personele gerekli duyuruları ve personel işlerini zamanında yapar.	1				
5	Eğitim çalışanlarının yeteneklerini ortaya çıkarabilme ve geliştirmeye yönelik çalışmalar planlar, uygular ve süreçleri raporlar.	1				
6	Eğitim çalışanlarına karşı eleştiriyi açık, katılımcı yönetim yaklaşımını kullanır ve teşvik eder.	1				
7	Çalışanların çoğunluğu tarafından onaylanmış açık, anlaşılır ve adil bir performans değerlendirme sistemi gerçekleştirir.	1				
8	Kurumun hedeflerine daha kolay ulaşabilmesi için performans sonuçlarını kontrol eder, paylaşır ve eğitim planlaması yapar.	1				
9	Personel performans değerlendirmelerine ilişkin kayıtları tutar ve arşivler.	1				
10	Çalışanlar etkili performans göstermediğinde fark eder, rehberlik sağlar, tedbirleri alır ve gerektiğinde ilgili prosedürü başlatır.	1				
11	Aday öğretmen ve personelin uygulama eğitimini gerçekleştirir süreçleri izler ve değerlendirir.	1				
12	Kurum çalışanlarına rehberlik ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamak için hizmet içi ve rehberlik etkinlikleri yapar.	1				
13	Çalışanların aralarındaki bağlılığı geliştirici ve kurum kültürü olarak sosyal ilişkilerin önemsenmesini sağlayıcı çalışmalar yapar.	1				
14	Kurumda ast üst ilişkisinin saygınlığını korur.	1				
15	Kurumun görev tanımında belirtilen eğitim çalışanlarının iş dağılımlarını, görev uygunluklarını da gözeterek yapar.	1				
16	Personeli değerlendirme konularında objektif, tutarlı, güvenilir ve adildir.	1				
17	İhtiyacı olan insan kaynağının temini için bağlı olduğu kurumla yazışmalar yaparak bilgilendirir.	1				
18	Sürelî-süresiz yayınları takip eder ve personelin hizmetine sunar.	1				
19	Mevzuatın yerinde ve doğru bir şekilde ve dengeli bir tarzda uygulanmasını sağlar.	1				
20	Eğitim öğretim ve teknolojideki gelişmeleri izler, okul/kurum ve kişisel gelişim için kullanır.	1				
III	Değerlendirilecek Eğitim Kurumundan Sorumlu İlçe Millî Eğitim Şube Müdürünün Değerlendirmesi	15	20	20	30	
1	Okulun eğitim- öğretim ortamlarının öğrenci öğretmen tarafından etkin kullanımını takibini yapar, süreç ve sonuçları raporlar.	1				
2	Eğitim kurumunun akademik başarı düzeyini tespit eder ve eğitim kalitesinin artmasına yönelik planlar yapar, uygular, süreç ve sonuçları raporlar.	1				
3	Öğrenci başarısını önemser, başarısızlık nedenlerini araştırır ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlar, süreç ve sonuçları raporlar.	1				
4	Eğitim Kurumunda özel eğitim ihtiyacı duyan öğrencilere yönelik eğitim faaliyetlerini planlar, uygular süreç ve sonuçları raporlar.	1				
5	Kurumun onarım ihtiyaçlarını tespit eder, resmî ve sivil toplum kuruluşlarıyla iletişime geçerek ihtiyaçları giderir, süreç ve sonuçları raporlar.	1				
6	Okul rehberlik çerçeve programını eğitim çalışanları ile yapar, uygulamaları, süreç ve sonuçları izler, raporlar.	1				
7	Öğrenci ve ailelere yönelik sosyal yardımlaşma girişimlerinde ve etkinliklerde bulunur, süreç ve sonuçları izler, raporlar.	1				
8	Kurumun kantin, yemekhane, kafeterya vb. yiyecek ve içecek sunulan bölümlerinin hijyenini sağlar, gıda güvenliği ile ilgili tedbirleri alır, belgeler.	1				
9	Kurum ekipmanlarının korunmasını sağlayıcı tedbirler alır, talimatlar hazırlar, takibini yapar.	1				
10	Eğitim kurumunun tertip ve düzeni ile hijyen kurallarına uygun olarak temizliğini sağlar.	1				
11	Eğitim çalışanlarını teşvik ederek kurumun ulusal ve uluslar arası proje çalışmalarını sergi ve yarışmalara katılımını sağlar.	1				
12	Velilere yönelik sosyal, kültürel rehberlik çalışmaları düzenler, sonuçları değerlendirir.	1				
13	Kurumu etkileyen negatif ve pozitif güçleri analiz ederek, kurum ve çevresini etkileyecek politikalar üretir, uygular, süreçleri izler, raporlar.	1				
14	Kurumun fiziki kapasitesinin etkin ve verimli kullanılmasını sağlar.	1				
15	Eğitim kurumunun imkânlarını çevrenin hizmetine sunarak eğitim kurumu-çevre bütünleşmesini sağlayacak çalışmalar yapar.	1				

Ek 34 (devamı)

IV	Eğitim Kurumundaki En Kıdemli Öğretmen ile Kıdemi En Az Olan Öğretmenin Değerlendirmesi (Aritmetik Ortalaması)	10	10	15	
1	Öğretmenlerin eğitim kurumu yönetimine etkin katılımını sağlamak için görüşlerini alır.	0,5			
2	Öğretmenleri ve öğrencileri motive edici çalışmalar planlar, katılır ve destekler.	0,5			
3	Öğretmenlere yönelik memnuniyet anketleri yaparak, onların ihtiyaçlarını ve sorunlarını analiz eder ve değerlendirir.	0,5			
4	Eleştiriye açık, katılımcı yönetim yaklaşımını kullanır ve teşvik eder, kurumda güvene dayalı duygusal bir etki yaratır.	0,5			
5	Özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerine uyum ve katılımını kaynaştırma etkinlikleriyle destekler.	0,5			
6	Öğretmenlerin materyal hazırlama ve geliştirmelerine fırsat verir ve estetik anlayışın gelişmesine katkıda bulunur.	0,5			
7	Kurumun fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) kurumun amaçlarını destekleyecek biçimde düzenlenmesini sağlar.	0,5			
8	Adil bir yönetim anlayışı sergiler ve kurumda çalışanların moralini yükseltir.	0,5			
9	Açık, anlaşılır ve herkes tarafından kabul gören performans ölçekleri geliştirir, eğitim planlaması yapar.	0,5			
10	Değerlendirme ve performans kriterlerini, prosedürlerini ve kurallarını bütün personele duyurur.	0,5			
11	Kurul toplantılarında, zümrelerde, konferanslarda öğretmenlerle, öğretmen ve öğrenci performans standartlarını tartışır.	0,5			
12	Öğrencilerinin ve öğretmenlerinin, etkili performanslarını takdir eder ve onları ödüllendirir.	0,5			
13	Okulun bilimsel projelere ve olimpiyatlara katılımı önünde planlar yapar, uygular, süreçleri raporlar.	0,5			
14	İnsanların sahip oldukları sosyal farklılıklar ve eğilimleri bilir, anlar ve saygı duyar.	0,5			
15	Eğitimde meydana gelen yenilikleri ya da değişimleri izler, izlenimlerini eğitim çalışanlarıyla paylaşır.	0,5			
16	Okulda müzik, spor, resim vb. kulüp faaliyetlerinin etkinliğini sağlar.	0,5			
17	Öğrencilerin eğitimdeki başarılarını etkileyen çevresel engelleri ortadan kaldırıcı tedbirler alır, süreçleri ve sonuçları raporlar.	0,5			
18	Sosyal, sanatsal, kültürel, sportif ve akademik etkinliklerle, okulun ulusal ve uluslararası proje ve olimpiyatlara katılımını sağlar.	0,5			
19	Öğrenciler, öğretmenler ve velilerle birlikte disiplin problemlerini birlikte çözmek için çalışmalar yapar.	0,5			
20	Eğitim kurumunun tertip ve düzeni ile hijyen kurallarına uygun olarak temizliğini sağlar.	0,5			
V	Öğretmenler Kurulunca Seçilecek İki Öğretmenin Değerlendirmesi (Aritmetik Ortalaması)	10	10	15	
1	Öğretmenlerin eğitim kurumu yönetimine etkin katılımını sağlamak için görüşlerini alır.	0,5			
2	Öğretmenleri ve öğrencileri motive edici çalışmalar planlar, katılır ve destekler.	0,5			
3	Öğretmenlere yönelik memnuniyet anketleri yaparak, onların ihtiyaçlarını ve sorunlarını analiz eder ve değerlendirir.	0,5			
4	Olumlu eleştiriye açık katılımcı yönetim yaklaşımını kullanır ve teşvik eder, kurumda güvene dayalı duygusal bir etki yaratır.	0,5			
5	Özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerine uyum ve katılımını kaynaştırma etkinlikleriyle destekler.	0,5			
6	Öğretmenlerin materyal hazırlama ve geliştirmelerine fırsat verir ve estetik anlayışın gelişmesine katkıda bulunur.	0,5			
7	Kurumun fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) kurumun amaçlarını destekleyecek biçimde düzenlenmesini sağlar.	0,5			
8	Adil bir yönetim anlayışı sergiler ve kurumda çalışanların moralini yükseltir.	0,5			
9	Açık, anlaşılır ve herkes tarafından kabul gören performans ölçekleri geliştirir, eğitim planlaması yapar.	0,5			
10	Değerlendirme ve performans kriterlerini, prosedürlerini ve kurallarını bütün personele duyurur.	0,5			

Ek 34 (devamı)

11	Kurul toplantılarında, zümrelerde, konferanslarda öğretmenlerle, öğretmen ve öğrenci performans standartlarını tartışır.	0,5				
12	Öğrencilerinin ve öğretmenlerinin, etkili performanslarını takdir eder ve onları ödüllendirir.	0,5				
13	Okulun bilimsel projelere ve olimpiyatlara katılımı önünde planlar yapar, uygular, süreçleri raporlar.	0,5				
14	İnsanların sahip oldukları sosyal farklılıkları ve eğilimleri bilir, anlar ve saygı duyar.	0,5				
15	Eğitimde meydana gelen yenilikleri ya da değişimleri izler, izlenimlerini eğitim çalışanlarıyla paylaşır.	0,5				
16	Okulda müzik, spor, resim vb. kulüp faaliyetlerinin etkinliğini sağlar.	0,5				
17	Öğrencilerin eğitimdeki başarılarını etkileyen çevresel engelleri ortadan kaldırıcı tedbirler alır, süreçleri ve sonuçları raporlar.	0,5				
18	Sosyal, sanatsal, kültürel, sportif ve akademik etkinliklerle, okulun ulusal ve uluslararası proje ve olimpiyatlara katılımını sağlar.	0,5				
19	Öğrenciler, öğretmenler ve velilerle birlikte disiplin problemlerini birlikte çözmek için çalışmalar yapar.	0,5				
20	Eğitim kurumunun tertip ve düzeni ile hijyen kurallarına uygun olarak temizliğini sağlar.	0,5				
VI	Okul Aile Birliği Başkanı ve Başkan Yardımcısının Değerlendirmesi (Aritmetik Ortalaması)	10	15			
1	Velilerin eğitim kurumu yönetim sürecine etkin katılımı için görüşlerini alır.	1				
2	Öğrenci başarısını önemser, başarısızlık nedenlerini araştırır ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlar.	1				
3	Velilere yönelik sosyal, kültürel, akademik ve rehberlik çalışmaları düzenler.	1				
4	Öğrencilerin, velilerin ve personelin kişiye özel bilgilerinin korunmasına önem verir.	1				
5	Okul aile birliği kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlar.	1				
6	Velilerin görüşlerini açıklama, tanımlama, eleştirme fırsatı verir ve onları etkin dinler.	1				
7	Eğitim ortamlarının havalandırılması, tertip düzeni ile hijyen kurallarına uygun olarak temizliğini sağlar.	1				
8	Eğitim kurumunda ve çevresinde güvenli ve uygun bir eğitim-öğretim ortamı sağlar.	1				
9	Aileleri ve velileri okul aktivitelerine katılmaları için cesaretlendirir ve teşvik eder.	1				
10	Velileri okulun performansı öğrencilerin durumu ve kurum aktiviteleri ile ilgili bilgilendirir.	1				
VII	Öğrenci Meclisi Başkanının Değerlendirmesi	10				
1	Öğrencilerin eğitim kurumu yönetim sürecine etkin katılımı için fikirlerine ve ürettiklerine değer verir.	1				
2	Öğrencilerin eleştirilerini açıklamaları için uygun tartışma ortamı sağlar ve onları dinler.	1				
3	Eğitim kurumunun imkanlarını öğrencilerin kullanımına açar.	1				
4	Öğrencilerin başarısını önemser ve bu yönde çalışmalar yapar.	1				
5	Öğrencilerde ulusal ve evrensel değerlerin gelişmesini destekler ve model olur.	1				
6	Eğitim kurumunda müzik, spor, resim vb. kulüp faaliyetlerinin etkinliğini sağlar ve geliştirilmesi için zemin hazırlar.	1				
7	Herhangi bir ırka, bireylere ve inançlara karşı ayrımcılık yapmaz.	1				
8	Öğrencilerle ilgili kayıtlarda gizlilik ilkesine uyar.	1				
9	Öğrencinin kişisel gelişimini ailesi ile paylaşır.	1				
10	Davranışlarında ve sözel tepkilerinde saygı, sevgi öğelerine yer verir.	1				
Toplam puan		100	100	100	100	
			Başarılı	Başarısız		
			( )	( )		

Ek 34 (devamı)

ACIKLAMA:

1- Merkez ilçe statüsünde olan (ilçe millî eğitim müdürlüğü bulunmayan) ilçelerdeki eğitim kurumu müdürlerinin değerlendirilmesi; ilçe millî eğitim müdürünün yerine il millî eğitim müdürünce, ilçe millî eğitim şube müdürlerinin yerine ise aynı görevlerden sorumlu il millî eğitim şube müdürlerince yapılır.

2- Şube müdürü sayısı birden fazla olmayan ilçelerde, değerlendirilecek eğitim kurumundan sorumlu ilçe millî eğitim şube müdürünün yapacağı değerlendirme de ilçe millî eğitim müdürünce yapılır.

3- En kıdemli ve kıdemi en az olan öğretmenlerin, değerlendireceği müdür ile en az altı ay çalışmış olmaları şarttır. Değerlendirme sonucu, en kıdemli öğretmen ile kıdemi en az olan öğretmenin değerlendirme puanlarının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir. Kıdem belirlenmesinde öğretmenlikte geçen hizmet süreleri esas alınır.

4- Öğretmenler kurulunca seçilen iki öğretmenin değerlendirme sonucu, değerlendirme puanlarının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir. Öğretmenler kurulu oluşturulmayan eğitim kurumlarında bu değerlendirme, en kıdemli ikinci öğretmen ile kıdemi en az olan ikinci öğretmen tarafından yapılır.

5- Okul aile birliği başkanı ve başkan yardımcısının değerlendirme sonucu, değerlendirme puanlarının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir.

6- Değerlendirici konumunda olanların herhangi bir nedenle değerlendirme yapamaması halinde, değerlendirme yapmayanlardan birinin en kıdemli ve kıdemi en az olan öğretmen, öğretmenler kurulunca seçilen iki öğretmen veya okul aile birliği başkanı ve başkan yardımcısı olması durumunda değerlendirme yapanın puanı esas alınır. Bunlardan her ikisinin de değerlendirme yapamaması veya diğer değerlendiricilerden birinin değerlendirme yapamaması durumunda ise yapılmış bulunan değerlendirmeler 100'lük sisteme göre hesaplanır.

7- Öğrenci meclisi bulunmayan veya bulunmakla birlikte öğrencisi meclisi başkanı değerlendirme yapabilme ehliyetine sahip olmayan öğrencilerin eğitim gördüğü eğitim kurumu (anaokulu, ilkököl ve zihin engelliler özel eğitim kurumu) müdürlerinin değerlendirilmesi (B) sütununda yer alan puan değerleri üzerinden yapılır.

8- Okul aile birliği ve öğrenci meclisi bulunmayan eğitim kurumu müdürlerinin değerlendirilmesi (C) sütununda yer alan puan değerleri üzerinden yapılır.

9- Öğretmeni, okul aile birliği ve öğrencisi bulunmayan eğitim kurumu müdürlerinin değerlendirilmesi (D) sütununda yer alan puan değerleri üzerinden yapılır.

10- (B), (C) ve (D) sütunlarının değerlendirilmesi, (A) sütununda yer alan puan değerleri kıstas alınarak yapılır; yapılan değerlendirme, sütunlarda yer alan puan değerlerinin birbirine oranı üzerinden söz konusu sütunlarda yer alan puanlara karşılık gelecek şekilde elektronik ortamda dönüştürülür.

11-Bu form elektronik ortamda doldurulur.

Ek 35

10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Eğitim Kurumu Müdürlüğüne İlk Defa ve Yeniden Görevlendirileceklere İlişkin Değerlendirme Formu

Sayfa : 38

RESMÎ GAZETE

10 Haziran 2014 – Sayı : 29026

EK-2

EĞİTİM KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE İLK DEFA VE YENİDEN GÖREVLENDİRİLECEKLERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME FORMU

Kısmi Bilgiler	T.C. Kimlik No	Adı ve Soyadı	PUAN DEĞERİ	BELGE SÜRE	TOPLAM PUAN
	Doğum Yeri	Alanı			
	Doğum Tarihi				
	Görev Yapmakta Olduğu Eğitim Kurumu				
Eğitimler	Ön lisans veya lisans eğitiminin her bir yılı için (En fazla 4 yıl)		1		
	Diğer alanlarda yüksek lisans (**) (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı hariç)		3		
	Yönetim alanında yüksek lisans (*)		5		
	Diğer alanlarda doktora (**)		8		
	Yönetim alanında doktora (*)		10		
	Bu bölümde: 1- Yüksek lisans için sadece en yüksek puan verilecektir. 2- Doktora için sadece en yüksek puan verilecektir.				
Ödüller	Teşekkür Belgesi veya Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)		1		
	Takdir Belgesi veya Üstün Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)		2		
	Aylıkta Ödül (En fazla 1 adet)		3		
	Ödül (En fazla 1 adet)		5		
Cezalar	Her bir kusama cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)		-1		
	Her bir aylıkta kesme veya mans kesilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)		-3		
	Her bir kademe ilerlemesinin durdurulması, kademe indirilmesi ve derece indirilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)		-5		
Hizmet	Öğretmenlikte geçen her bir yıl için		0.36		
	Kurucu müdür, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmenlikte geçen her bir yıl için		0.48		
	Müdür başyardımcılığında geçen her bir yıl için		0.60		
	Müdürlükte ve Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında şube müdürü veya daha üstü kadrolarda geçen her bir yıl için		0.72		
	Bu bölümde: 1- Bir aydan az süreler değerlendirilmeye alınmayacaktır. 2- Yöneticilikte (Kurucu müdürlük ve müdür yetkili öğretmenlik dâhil) geçen hizmet süreleri ile aylıksız izniyle geçirilen süreler öğretmenlikte geçen hizmet süresinin hesabında dikkate alınmayacaktır. 3- Asker öğretmen olarak Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında geçirilen süreler öğretmenlikte geçmiş sayılacaktır. 4- Hizmet sürelerinin 8 yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanların yarısı verilecektir.				
			TOPLAM PUAN		

ACIKLAMA:

1- (*) Üniversitelerin sosyal bilimler veya eğitim bilimleri enstitülerinin Eğitim Yönetimi ve Politikası, İşletme, Kamu Yönetimi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi anabilim dalları ile bunların alt programlarında yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlayanlar ile Yükseköğretim Kurulunca bu programlarla eşdeğer kabul edilen diğer programları tamamlayanlar yönetim alanında yüksek lisans veya doktora yapmış kabul edilecektir.

2- (**) Yukarıda yer alanların dışındaki anabilim dalları ile bunların alt programlarını tamamlayanlar dikkate alınacaktır.

3- Bu form içeriği değiştirilmeden elektronik ortama uyarlanabilecektir.

Ek 36

10.06.2014 tarih ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikte yer alan Eğitim Kurumu Müdürlüğüne İlk Defa ve Yeniden Görevlendirileceklere İlişkin Sözlü Sınav Değerlendirme Formu

10 Haziran 2014 – Sayı : 29026

RESMÎ GAZETE

Sayfa : 3'

EK-3

SÖZLÜ SINAV DEĞERLENDİRME FORMU

BÖLÜM A- KİŞİSEL BİLGİLER

ADI VE SOYADI	
T.C. KİMLİK NUMARASI	
DOĞUM YERİ VE YILI	
UNVANI	
ALANI	
GÖREV YAPMAKTA OLDUĞU EĞİTİM KURUMU	

BÖLÜM B- DEĞERLENDİRME (SÖZLÜ SINAV)

SÖZLÜ SINAV KONULARI	PUAN DEĞERİ	DEĞERLENDİRME PUANI					ARİTMETİK ORTALAMA
		BAŞKAN	1.ÜYE	2.ÜYE	3.ÜYE	4.ÜYE	
Mevzuat	50						
Analitik düşünme ve analiz yapabilme kabiliyeti	10						
Temsil kabiliyeti ve İlyakat düzeyi	10						
Muhakeme gücü ve kavrayış düzeyi	10						
İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti	10						
Genel kültür	10						
TOPLAM PUAN	100						

BÖLÜM C- SINAV KOMİSYONU

KOMİSYON BAŞKANI	1. ÜYE	2. ÜYE	3. ÜYE	4. ÜYE
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

AÇIKLAMALAR:

- 1- Bu form sözlü sınava çağrılan her kişi için 6 (altı) nüsha olarak hazırlanacak ve her üyeye birer adet verilecektir. Diğer nüsha komisyon sekreteryasınca kullanılacaktır.
- 2- Bu formun Bölüm B'deki "Sözlü Sınav Konuları" karşısında "Değerlendirme Puanı" sütunu komisyon üyelerince ayrı ayrı doldurulacak ve Bölüm C'de kendisine ait olan kısım imzalanacaktır.
- 3- Komisyon üyelerinin her aday için düzenledikleri puanlanmış formlar, komisyon sekreteryası tarafından birleştirilecektir.
- 4- Komisyon sekreteryası;
  - a) Komisyon üyelerince verilen puanlar toplamının aritmetik ortalamasını alarak karşındaki sütuna rakam ve yazıyla işleyecektir.
  - b) A, B ve C bölümlerinde belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra söz konusu form Komisyon Başkanı ve üyelere imzalatılacaktır.

Ek 37

06.10.2015 tarih ve 29494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelikte yer alan Yönetici Değerlendirme Formu

EK-1

YÖNETİCİ DEĞERLENDİRME FORMU

Kişisel Bilgiler	T.C. Kimlik No		Adı ve Soyadı		PUAN DEĞERİ	BELGE/SÜRE	TOPLAM PUAN
	Doğum Yeri		Alanı				
	Doğum Tarihi						
	Görev Yapmakta Olduğu Eğitim Kurumu						
Eğitimler	Ön lisans veya lisans eğitiminin her bir yılı için (En fazla 4 yıl)				1		
	Diğer alanlarda yüksek lisans (**) (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı hariç)				2		
	Yönetim alanında yüksek lisans (*)				3		
	Diğer alanlarda doktora (**)				4		
	Yönetim alanında doktora (*)				5		
	Bu bölümde: 1- Yüksek lisans için sadece en yüksek puan verilecektir. 2- Doktora için sadece en yüksek puan verilecektir.						
Ödüller	Teşekkür Belgesi veya Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)				1		
	Takdir Belgesi veya Üstün Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)				2		
	Aylıkla Ödül (En fazla 1 adet)				3		
	Ödül (En fazla 1 adet)				4		
Cezalar	Her bir kınama cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)				-1		
	Her bir aylıktan kesme veya maaş kesilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)				-3		
	Her bir kademe ilerlemesinin durdurulması, kıdem indirilmesi ve derece indirilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)				-5		
Hizmet	Öğretmenlikte geçen her bir yıl için (Adaylık dâhil dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı verilecektir.)				0.36		
	Kurucu müdür, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmenlikte geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı verilecektir.)				0.48		
	Müdür yardımcılığında geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı verilecektir.)				0.60		
	Müdürlükte ve Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında şube müdürü veya daha üstü kadrolarda geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı verilecektir.)				0.72		
	Bu bölümde: 1- Bir aydan az süreler değerlendirmeye alınmayacaktır. 2- Yöneticilikte (kurucu müdürlük ve müdür yetkili öğretmenlik dâhil) geçen hizmet süreleri ile aylıksız izinli olarak geçirilen süreler öğretmenlikte geçen hizmet süresinin hesabında dikkate alınmayacaktır. 3- Asker öğretmen olarak Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında geçirilen süreler öğretmenlikte geçmiş sayılacaktır.						
TOPLAM PUAN							

ACIKLAMA:

1- (*) Üniversitelerin sosyal bilimler veya eğitim bilimleri enstitülerinin Eğitim Yönetimi ve Politikası, İşletme, Kamu Yönetimi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi anabilim dalları ile bunların alt programlarında yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlayanlar ile Yükseköğretim Kurulunca bu programlarla eşdeğer kabul edilen diğer programları tamamlayanlar yönetim alanında yüksek lisans veya doktora yapmış kabul edilecektir.

2- (**) Yukarıda yer alanların dışındaki anabilim dalları ile bunların alt programlarını tamamlayanlar dikkate alınmayacaktır.

3- Bu form içeriği değiştirilmeden elektronik ortama uyarlanabilecektir.

Ek 38

06.10.2015 tarih ve 29494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelikte yer alan Sözlü Sınav Formu

EK-2

SÖZLÜ SINAV FORMU**BÖLÜM A- KİŞİSEL BİLGİLER**

ADI VE SOYADI	
T.C. KİMLİK NUMARASI	
DOĞUM YERİ VE YILI	
UNVANI	
ALANI	
GÖREV YAPMAKTA OLDUĞU EĞİTİM KURUMU	

BÖLÜM B- DEĞERLENDİRME (SÖZLÜ SINAV)

SÖZLÜ SINAV KONULARI	PUAN DEĞERİ	DEĞERLENDİRME PUANI					ARİTMETİK ORTALAMA
		BAŞKAN	1.ÜYE	2.ÜYE	3.ÜYE	4.ÜYE	
Mezuat	50						
Analitik düşünme ve analiz yapabilme kabiliyeti	10						
Temsil kabiliyeti ve liyakat düzeyi	10						
Muhakeme gücü ve kavrayış düzeyi	10						
İletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti	10						
Genel kültür	10						
TOPLAM PUAN	100						

BÖLÜM C- AÇIKLAMA

--

BÖLÜM Ç- SINAV KOMİSYONU

.....				
KOMİSYON BAŞKANI	1. ÜYE	2. ÜYE	3. ÜYE	4. ÜYE
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

AÇIKLAMALAR:

- 1- Bu form sözlü sınavı çağrılan her kişi için 6 (altı) nüsha olarak hazırlanacak ve her üyeye birer adet verilecektir. Diğer nüsha komisyon sekreteryasınca kullanılacaktır.
- 2- Bu formun Bölüm B'deki "Sözlü Sınav Konuları" karşısında "Değerlendirme Puanı" sütunu komisyon üyelerince ayrı ayrı doldurulacak ve Bölüm Ç'de kendisine ait olan kısım imzalanacaktır.
- 3- Adayın soruya verdiği cevap ile yetersiz görülenler bakımından yetersiz görülme nedenleri komisyon başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından C bölümünde belirtilecektir.
- 4- Komisyon üyelerinin her aday için düzenledikleri puanlanmış formlar, komisyon sekreteryası tarafından birleştirilecektir.
- 5- Komisyon sekreteryası;
  - a) Komisyon üyelerince verilen puanlar toplamının aritmetik ortalamasını alarak karşısındaki sütuna rakam ve yazıyla işleyecektir.
  - b) A, B, C ve Ç bölümlerinde belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra söz konusu form Komisyon Başkanı ve üyelere imzalatılacaktır.